

1711: 1

Ao: 1711: Dend 10 Febr: blef holden almindelig Waarting paa Houge for Ous og Strandvigs skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde LensMendene Hans Lunderwig og Joen Haavig med eftterskrefne Lougrett, Steen Lygre, Engel Ballesem, Hans Kleppe, Olle Teigland, Mickell Leiland, Niels Røsaas, Niels Ballesem og Engel Hennanger, sambt Almue fleere som Tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste Tingfred som sedvanligt,

Publiceret hans Kongl: May: aller Naadigste Forordning anlangende at Sorenskrifverne i Norge, som bevislig maatte befindes, enten formedelst Villie eller wenskab eller og sin Egen jnterresse at forholde nogen af Almuen sin afsagde Dombs Vedbørlig beskrivelse, skall for uden de bøder som Lougen fore siger straxst fra sit Embede Removeris dat: Kiøbenhafn d: 20 octobr: 1710:

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste befalling anlangende de Fintlige Skibers opbringelse, som under de Svenske udj Tydskland beliggende Neutrale Provintzer Sorterer og henhører, dat: 17 Novembr: 1710:

Publiceret Hr: Baron Løwendhls!! (-dahls) ordre till Hr: Stiftamtmand Hamond anlangende 1265 skrepper som Soldatterne Resterer at anskaffe, dat: 29 Decembr: Ao: 1710:

Publiceret Anne Jens datter Sl: Olle Nielsen Holtes med hendes Lougverge Stephen Røpke, og Formynderen for hendes børn Rasmus Hendriksen deris udgifne skiøde till Niels Johanesen Røsaas paa 1 pd: 9 Mrk: Sm: uden bøxxsel udj dend gaard Sørtvet som er dend halfve gaard, og 1 Spand Sm: og 1 Giedskind uden bøxxsell udj

1711: 1b

udj!! øfre Hage, alt i Strandvigs skibrede beliggende dat: 10 Januarj 1711:

Publiceret deris May: aller Naadigste befalling af Slodtz Lougen paa Aggershuus Slott anlangende at Fogderne ej maa føre Almuen udj prossesser for smaa forseelser, for ofver hørrighed, druckenskab, Slagsmaal eller andre deslige smaa forseelser, før end det først stedetz Amtmand er blefven till Kiende gifvet, og af han/nem/ approberet og for gaat befunden dat: 8 Januarj 1711:

Dend opsatte Sag i mellem Fogden Sr: Olle Larsen og de 2de Personer Johanes Johanesen Liøtun og Ragne Ols datter Hougen for begangen Leiermaal, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu begge toe till Sagen at svare og wedstod deris forseelse, forklarede at de wilde Egte hin anden og begierede Delation till Pinstid, hvilcke Fogden tilstede hvor fore og Sagen till neste ting beroer, inden hvilken tid Johanes Johanesen og Ragne Ols datter {bør} enten bør indlade sig med hin anden udj Egteskab eller og lide Dom till bøders betalling,

Dend opsatte Sag med Ziselle Brynilds datter for Leiermaal, som fra forige ting till nu blef opsatt, blef atter paaraabt, men Lensmanden forklarede at hun nu ligger i barselseng, og der fore ej kand møde hvor fore Sagen till Som/m/er tinget beroer.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Joen Halfvorsen Liøtun for slagsmaal paa Ragne Ols datter der fore at bøde eftter Lougen, hafde i lige maade (ladet) stefne Ragne Ols datter till wedermæle, saa og Jon Liøtun till widne,

Jon Halfvorsen blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa deris!! (hans) weigne, Lensmanden Jon Haavig og Paal Miaanes hiemlede wed Eed at de ha/nnem/ loughlig hafde Citeret.

1711: 2

Ragne Ols datter møtte og forklarede at bemelte Jon Halfvorsen nestleden Høst Ref hende i Haaret og spende hende med sin Foed, og maatte hun der fore Røme af gaarden og gaa af sin tieniste,

Jon Liøtun møtte,!!

afsagt

Eftterdj Jon Halfvorsen befindes loughlig at vere Citeret og dog ej møder, saa paalegges ha/nnem/ till neste ting at Comparere, tillige ogsaa Contraparten Ragne Ols datter saa Vel som widnet Jon Liøtun og skall saa gaaes hvis Rett er

Kongl: May: Foget tillspurte Almuen paa Tinget om de/nnem/ ej witterligt er at udj desse 2de skibreder nest afvigte aar 1710, fantis nogen Strandsidere Handverks Folk eller Huusmend som nogen skatt till deris May: betalte eller kunde betalle,

Almuen der till svarede at i desse 2de skibreder nest afvigte aar aldeelis ingen Strandsidere eller Handverks Folk findes, ej heller huusmend som Skatt gifve kunde, uden de som gaar om bøygden at betle, og allene lefver af hvis Almise dennem af Chresten Medlidenhed gifves, dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og ha/nnem/ beskrefven meddeelis,

End nu till spurte Kongl: May: Foget Lougrettet, og dend ganske tilstede werende Almue baade udj Ous og Strandvigs skibrede, at som ha/nnem/ fra det Høy Kongl: Rente Cam/m/er var tilsendt anteignelse poster udj 1706: 1707: og 1708: aars allerunderdanigste Regenskaber, hvor Ved hand Een deel Tingsvidner og tilstaaelser for Retten behøfver, om iche med eftterskrefne poster saaledes var beskaffet som eftterfølger,

1: tillspurte hand dennem om deris Kongl: May: noget Eiendoms godtz udj desse skibreder uden det som til Benificeret er udlagt, og om nogen till hannem Landskyld og 3de tage betaller. Der paa de sambtlig svarede at deres May: iche eier andet godtz udj desse skibreder uden det som til Benificeret er udlagt, og aflagde Lougrettet der paa sin Eed,

1711: 2b

2: tillspurte hand dennem om de viste noget pladtz siden Matrichulens Dato at vere oprøddet i de 2de skibreder, som nogen aparte skatt till ha/nnem/ betaller, Hvor til de svarede, at udj de 2de skibreder er ej noget pladtz sin!! (siden) Matriculen af Lars Sand blef lagt, enten oprøddet eller af Mend lagt, iche heller er beskaffenheden saaledes for Berg og Klepper at det kand lade sig giøre, saa Fogden aldrig i dend post Een skilling Nyder, hvor paa Lougrettet og aflagde deris Eed,

3: Om de viste der var fleere Sager udj Ous Skibrede end Tøsse Soug, og Strandvigs skibrede end Femanger Soug for de aar 1706: 1707: og 1708. Der paa de svarede at udj de

2de Skibreder var ej fleere Souger end disse, Og forklarede der for uden Peder Hansen Tvett, at hand aarlig till Fogden betaller af Tøsse Sougen 5 Mrk: 7 s: saa og Olle Femanger at hand aarlig svarer 2 Mrk: 3 s: hvor paa Lougrettet aflagde deris Eed,

4: tillspurte hand dennem om i de 2de skibreder aar 1706: 1707: og 1708: boede eller tilholt nogen Strandsidere Gastgæbere eller Handverks Folk, som kunde eller burde betalle dend aarlige Strandsider skatt eftter Forordningen, lige saa om de viste at nogen Huusmend war der boende som Huusmands skatt war god for at betalle, Der til svarede baade Almuen og Lougrettet, at udj disse 2de skibreder boede ingen saadane Folck, og aldeelis ingen Huusmend fantis der som er god for nogen skatt aarlig at betalle, men de som findes maa søge deris Næring hos gaat folk, Paa Hvilke poster at vere Rigtig, Lougrettet og aflagde deris Eed,

5: Tillspurte hand de 2de Lensmend Hans Lundervig for Ous skibrede og Jon Haavig for Strandvigs skibrede om hand iche aarlig har betalt dem deris tillagde Løn baade for 1706: 1707: og 1708: hvert aar 4 rdr: hvor paa de fremlagde deris Skattebøger hvor udj sam/m/e 4 rdr: de/nnem/ aarlig baade før og siden er gaat giort lige saa Vell som de 3de aar, og enda till ofver flød aflagde der paa deris fulde Eed, at de aarlig har nødt de 4 rdr:

6: Om hand iche har udj de 2de aar 1707: og 1708: gaat giort og betalt dennem Munderings penge for 3 Løber Smør

1711: 3

eftterdj deris gaarder ej er tillagd till Lægd, hvor till de begge svarede Ja at de de/nnem/ har nødt 1707: og 1708: hver 2 rdr: og det Ved deris Eed bekræftet, For uden dette deris giensvar svarede Almuen og Lougrettet paa Fogdens tilspørsel at Bunde Lensmænds gaardene har aldrig veret i nogen Lægs Rulle indragen, iche heller er de nu men de har altid veret frj der for eftter Skatte Forordningen,

7: Lod hand fremkalde Anders og Rasmus Goupholm af Ous skibrede, Saa og Isak, Mogens og Oluf Aadland af sam/m/e skibrede og tilspurte dem for Retten om de iche eftter dend Kongl: aller Naadigste bevilling, har alle sam/m/en nødt de 2de aars Skatte Frihed som de/nnem/ var forundt, hvor till de alle svarede Ja, at de Friheden har nødt, saa og udj deris skattebøger er indført, og der paa aflagde de deris Eed,

8: Fogden till spurte og Lensmanden udj Strandvigs Skibrede Jon Haavig, om hand ej har betalt hannem de Tiende penge af de bøder der falt i skibredet 1708: Hvor till hand svarede Ja at Fogden ha/nnem/ hafde lefveret paa waartinget 1709 3 rdr: paa hvilcken tid hand Resten af bøderne till ha/nnem/ betalte, hvor fore hand iche hafde qviteret førend nu, og det bekræftede hand Ved sin Eed,

9: For uden dette tilspurte endnu Kongl: May: Foget Olluf Larsen, Almuen og Lougrettet, om iche eftterskrefne gaarder udj disse 2de skibreder aar 1706: fra gick oddel skatt fordj de paaboende sig dem det aar hafde tilforhandlet saa som Ous skibrede Strønen 4 ½ Mrk: Sm: som Olle Hamre Eiet 6 s: NordVig som Olle Tøsse Eiet Sm: ½ L: H: ½ giedskind ½: 5 Mrk: 5 s: Strandvigs skibrede 1706: som oddel skatten fra gick Egeland som Hans Lundervig Eiet Smør ½ L: H: ½: 4 Mrk: 12 ¾ s: Lille Ballesem som Anders Haavig Eiet Sm: ½ L: H: ½: giedsk: ½: 5 Mrk: 5 s: SæverEid som Lars Aarre {og Olluf Lygre} Eiet Sm: ½ L: ½ Hud 4 Mrk: 12 ¾ s: Hiortedal som Lars Aarre og Olle Lygre Eiet Sm: ½ L: 3 Mrk: Biøndall som Torben Meehuus Eiet Sm: 1 pd: 3 Mrk: 2 Mrk: 4 s: Røsaas som Isak Hiartnes Eiet Sm: ½ L: H: ½: 4 Mrk: 12 ¾ s: Refne som Isak Hiartnes Eiet 22 ½ Mrk: Sm: 1 Mrk: 13 ½ s:

1711: 3b

Till dette svarede Almuen at det sig saaledes i alle maader forholder, og at disse gaarder fragick oddel skatten 1706: som og Lougretted wed Eed testerede, Iligemaade for uden dette wedstod opsiderne paa disse gaarder som alle var tilstede, at de ingen oddelskatt det aar af sam/m/e Inbemelte gaarder betalte, hvor paa de og aflagde deris Eed, Ligeledes forklarede de at aar 1707 fra gick oddelskatten af Holthuus som Jon Bolstad Eiet Sm: 1 Løb H: 1: 9 Mrk: 9 ½ s: Haavig 18 Mrk Sm: 1 Mrk: 8 s: Ao: 1708 fra gick og oddelskatten af ½ L: Sm: ½ H: udj Færrestad i Ous skibrede som Hr: Chrestopher Eiet 4 Mrk: 12 ¾ s: Hvilcke Lougrettet paa sam/m/e maade Eedlig bekræftede at vere Sandferdig,

Alt dette begierede Kongl: May: Foget at maatte udj Ting bogen indførís, og hannem under Rettens betienters forseigling meddeelis beskrefven, som Vj ha/nnem/ ej kunde weigre,

Dend 12: Febr: blef holden almindelig Waarting paa Nedre Homelvig for Opdals og Waags Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Gunder Ambland og Sallamon Windenes med eftter skrefne Lougrett, Gunder Ambland for Peder Løkham/m/er, Arne og Hans Lj, Peder Espevig, Sallamon Sollem, Johanes Unnerem, Olle Ilsager og Jacob Ambland, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brevve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Peder Heibergs bøxxel seddel till Hans Rasmusen paa ½ Løb Sm: og ½ H: i gaarden Brattetvet tilhørende Hr: Samuel Bugge,

Publiceret {dend} Fru CammerRaad Ryes qvitering till Søren Seehuusen udgifven paa 1000 rdr: Capital som hun hos ha/nnem/ hafde at fordre, for hvis Capital war ofver draget og transporteret Eet pantebref af welbr: Hr: Lougmand Knag till Søren Seehuus udgifven, og war af ha/nnem/ till Seehuusen pantsatt dend gaard Fietie liggende i Waags skibrede skylder

1711: 4

aarlig udj Landskyld 6 Løber Sm: med paastaaende huuse og bygninger, hvilke bref war tinglyst paa Windenes i Waags skibrede dend 21 Novembr: 1709: og udj sam/m/e aars protochol indført Foll: 188: qviteringen dat: 5 Aug: 1710:

Publiceret Erick Andersen Aakre af Strandebarms skibrede som Formynder for hans broder Paal Andersen og Hans Paalsen Opeim af Hardanger som Formynder for hans broder datter Baarnj Anders datter deris udgifne skiøde till Chrestopher Olsen og hans Søn Halfvor Chrestophersen paa 1 Løb 1 pund og 3 Mrk: Sm: med bøxxel udj deris paaboende gaard Breche, hvor af Erick Andersen paa sin Myndlings weigne selger 1 Løb Sm: og Hans Oppeim paa sin Myndlings weigne 1 pd: 3 Mrk: Sm: altsam/m/en for penge 40 rdr: dat: 27: Novembr: 1710:

Dend Sag i mellem Elsebet Fris og Engemon Engevig som fra forige ting till nu blef optagen møtte nu begge parter, paa Elsebet Friises weigne Lensmanden Gunder Ambland og {paa} Ingemon Engevig Self,

Lensmanden paa Elsebet Frises weigne beklagede sig for alle huuses brøstefeldighed, og begierede der paa Een loughlig besigtelse

Ingemon Engevig forskiød sig til det sam/m/e, og begierede det maatte skee, saa skall fornem/m/es hvor liden føye Elsebet Friis hafver at klage

afsagt

Efterdj begge parter forskyder sig till Aasteden og paastaar Een louglig besigtelse, og ej om deris mellem werende will eller kand forEenis, saa beroer Sagen till louglig paa Aasteden stefnet blifver, og skall de/nnem/ naar aarsens tid det tilsteder Een wis dag og tid udnefnes og saa frembt parterne ej for inden i Mindelighed kand forEenis skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Britte Johaness datter Huusevig hafde ladet stefne sin grande Johaness Huusevig for skielsdord paa hende der fore at svare og bøde, hafde stefnt till widne Huus qvinden paa Huusevig Britte Siurs datter, hvilcke widne ej møtte,

Lensmanden forklarede at Britte Siurs datter louglig er stefnt, men ingen stefne widner møtte som Stefnemaalet kunde afhiemle,

1711: 4b

Britte Johaness datter Huusevig forklarede at Johaness Huusevig har skieldet hende for Een tyfs nøtre og Een Kakler qvinde, men Johaness der til svarede Nej at hand det aldrig giort hafver, paastod at det bør ha/nnem/ ofver bevises,

afsagt

som widnet ej møder saa beroer Sagen till neste ting og hafver det udeblifvende widne efter louglig stefne maal at møde till neste ting og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Mag: Hans Abell hafde ladet stefne Olle Lj for Resterende Rettighed af 9 Mrk: Sm: i hans paaboende gaard Lj udj 8 aar, aarlig 2 Mrk: saa og Tiende for 1705: 1706: 1707: 1709: 1710: till sam/m/en 5 rdr: 12 s: og møtte paa Mag: Hans Abells weigne Lensmanden Gunder Ambland og paastod Dom till betalling,

Olle Lj blef paaraabt, men møtte iche, blef berettet at hand er noget svag og holder wed Sengen, dog svarede Olle Ljs Kon/n/es broder Sæbiørn Høfveskeland, at hans Svoger Olle Lj ligger snart ad wed døden, og der fore ej kand møde widere hafde hand ej i den/n/e Sag at svare, wedstod dog at hand war louglig stefnt i den/n/e Sag,

afsagt

Efterdj Sæbiørn Høfveskeland wedstaar at hans Svoger Olle Lj louglig er Citerit, men ej for svagheds skyld kand møde, saa gifves Sagen Rom till neste ting, og hafver da Olle Lj at møde, paa hvilcken tid da udj Sagen skall gaaes widere hvis Rett er

Dend Sag mellem Mag: Hans Abell og Mickel Welling i Næshavn angaaende de 10 rdr: penge hand paa de huuse i Næshavn skyldig er, hvilcke huuse afgangne GietMund Mogensen till foren Eiede og beboede, og paa Skiftet efter ha/nnem/ till adskillige Creditorer blef udlagt, hvor i blant og Mag: Hans Abel er udlagt for indbemelte 10 rdr: og møtte Lensmanden Gunder Ambland paa hans weigne som paastod Dom till betalling, baade for de 10 rdr: saa Vell som for omkostning, og der om endnu war Dom begierende

Mickel Welling møtte wedstod at hand hafde kiøbt bemelte huuse i Næshavn, og der paa er skyldig till Mag: Hans Abel som Creditor efter Gietmund Mogensen 10 rdr:

1711: 5

lofvede sam/m/e penge med aller forderligste at betalle, beklagede sin slette tilstand, at hand nu ej war wed penge eller de/nnem/ kunde forskaffe,

Men Lensmanden paa Mag: Hans Abels weigne paastod Dom,
afsagt

Eftterdj Mickel Welling self ej negter at vere skyldig till Mag: Hans Abel paa hans i boende huuse i Næshafn som afgangne Gietmund Mogensen till foren tilhørte, hvor udj Mag: Hans Abel er udlagt 10 rdr: for Een giæld hand hos bemelte Gietmund Mogensen hafde at fordre, Saa tillfindes Mickel Welling sam/m/e 10 rdr: med 4 Mrk: omkostning till Mag: Hans Abel inden 15ten dage at betalle, under Executionen eftter Lougen,

Gunder Ambland hafde ladet stefne Mickel Welling for 13 rdr: hand ha/nnem/ skyldig er, henrørende af de huuser staaende i Næshafn, som Mickel Welling sig har til kjøbt, af Creditorene eftter afgangne Gietmund Mogensen Næshafn, og som hand ej disse 13 rdr: har betalt saa har hand wornen nød till der paa at stefne, formodede der fore at Mekel!! Weling ej allene bør betalle de 13 rdr: men end og dend der wed foraarsagede omkostning,

Mickel Welling møtte till Sagen at svare, og wedstod at vere skyldig till Gunder Ambland de 13 rdr: og at gielden dependerer af de huuser i Neshafn som hand sig af Sl: Gietmund Mogensens arfvinger har til forhandlet, og lofvede sam/m/e penge med aller forderligste at betalle, begierede Delation,

men Lensmanden Gunder Ambland paastod Dom uden videre opsettelse,
afsagt,

Mickel Welling bør inden 15ten dage at betalle till Lensmanden Gunder Ambland de Fordrende 13 rdr: som Mickel Welling self tilstaar paa de af kjøbte huuse i Næshafn at vere skyldig, tillige med omkostning 4 Mrk: under adfer eftter Lougen,

1711: 5b

Dend Sag i mellem Niels Johanesen Haaland og Mickel Welling angaaende de 9 rdr: 4 Mrk: som hand ha/nnem/ for tøm/m/er skyldig er, hvilke fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu begge parter till Sagen at svare, og paastod Niels Johanesen Haaland Dom till sam/m/e penges betalling

Mickell Welling der till svarede at hand iche kjøbte sam/m/e krefvende tøm/m/er af Niels Haaland, men Een Mand boer i Bergen wed Nafn Olle Lund, accorderede med ha/nnem/ om hans heele huuses bygning, og self skulle skaffe tømmer der till, og blef hand af sam/m/e Mand bedragen, og burde ogsaa Olle Lund self betalle dette tøm/m/er eftterdj hand og Self det hafde betinget, der for uden har hand betalt Olle Lund for alt hvis hand for ha/nnem/ bygget hafver, hvor fore hand ej er forpligted andre end ham at svare, Men som hans qvinde hos Niels Haaland har sagt sig god at betalle dette tøm/m/er, saa vill hand iche der udj Røke sin qvindes ord, med saa skiel at Niels will were fornøyet at anam/m/e betalling hos ha/nnem/ for tømmeret eftter haanden som hand det kunde af sted kom/m/e, og erbød sig inden 4re aar her fra at Reigne sam/m/e penge at afClarere, som er aarlig till hver termin 2 rdr: 2 Mrk: 8 s:

Niels Johanesen Haaland war med dette tilbud fornøyet, med saa skiel hand sine terminer will holde og pengene i sine Rette tider betale, hvor paa Mickel Welling Ragte ham sin haand, hvor fore Sagen der med ophæfves,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Giertrud {gle} Klette og hendes Søn Hagtor Klette for Resterende skatter af deris paaboende gaard Klette for 1697: 4 rdr: 5 Mrk: 1 1/3 s: for 1698: 4 rdr: 5 Mrk: 1 1/3 s: 99: 5 rdr: 1 Mrk: 12 s: 1700: 5 rdr: 3 Mrk: 9 1/3 s: 1701: 4 rdr: 1 Mrk: 11 2/9 s: for 1705: 1 rdr: 1 Mrk: 8 1/3 s: till sam/m/en 26 rdr: 11 5/9 s: de/nnem/ at betalle eller lide indførsell i deris gaard, saa som hand fra det høy Kongl: Rente Cam/m/er der fore har faaet Mangler, eftterdj gaarden har ligget øde,

Giertrud Klette møtte iche ej heller nogen paa hendes weigne, ej heller møtte Hagtor Klette,

1711: 6

Lensmanden hiemlede at de begge ware loughlige stefnt, hvor fore de/nnem/ paalegges till neste ting at møde

Kongl: May: Foget tillspurte Almuen paa tinget af begge desse skibreder om eftterskrefne poster, hvor paa hand begierede deris Sandferdige forklaring Nemblig

1: till spurte hand dennem om deris May: er meere godtz Eiende i desse 2de skibreder end som Rolsem, Mariæ Wirgine prebende godtz skylder Sm: 1 Løb H: 1: der nest om \paa/ sam/m/e gaard er falden meere bœxsell de aar 1706: 1707: og 1708: end som af Rasmus Rolsem der bœxslede dend halfve gaard 1707: Smør ½ Løb ½ H: der for uden om hand noget af dend ½ Løb 9 Mrk: Sm: i Klette i Opdals skibrede till den/n/e tid i Landskyld har oppebaaret, Hvor till baade Lougrettet og Almuen svarede at deris May: iche i de 2de skibreder Een Mark godtz meere er Eiende, hvor af Fogden nogen Landskyld oppebær uden den/n/e gaard Rolsem allene, iche heller er meere bœxsell af dend gaard falden i de 3de aar, end som af dend ½ Løb Smør og ½ Hud efter Lougen 7 rdr: 3 Mrk: Ligeledes forklarede de, at Fogden aldrig Een skilling af Klette i Landskyld har faaet,

2: till spurte hand de/nnem/ om nogle oprødede pladtzer findes i de skibreder som ej udj Matrichulen er indragen, der gifver nogen skatt till Kongen som Fogden annam/m/er uden Egeholmen 18 Mrk: Sm: Der till svarede Almuen og Lougretted, at der iche i de 2de skibreder findes nogle saadane oprødede pladtzer siden Lars Sands Matrichul blev lagt uden ommelte pladtz Egholmen som er sat for 18 Mrk: Sm: iche heller er Landet saa Conditioneret at nogen oprøding kand skee, formedelst dend Mengde af Field og Klipper,

3: om der fantis nogen Souger i desse skibreder, der till svarede de, iche uden Een som staar paa Liuse Closters grund wed Nafn Heie(?) Soug, som ej svarer till Lehnet, saa og findes der Een nedraadnet Soug wed Fladerager som ej skiæres noget paa, og iche heller noget till Fogden betaller,

4: till spurte hand de/nnem/ ogsaa som først Almuen i Waags skibrede, om fleere strandsidere der i skibredet findes

1711: 6b

1706: 1707: og 1708: som skatt kand svare, end Moses Hansen Brandesund som alle 3 aar der har boet, og Matias Ellingsen Bekervig som først kom till Bekerwig 1708: Hvor till de svarede Nej, at ej fleere findes nu desse tider ej heller har Matias Ellingsen boet lenger end siden 1708: men til foren holt holt!! Hans Ottesen i Bergen Kiøb Svend i Windenes waagen, mens iche nu, ligesaa lefvede Jocum Piill, som og saa for lang tid siden er død og ingen boer paa Steden uden Encken, som ingen handel bruger, og lefver i slet tilstand er og af alder, Der efter tillspurte hand Almuen i Opdals skibrede, om Nogle strandsidere eller andre saadane Personer der skatt kunde svare, findes der i skibredet, der till svarede de Nej, men till forne boede Een Fattig Mand i Næssset, som for nogen tid siden døde, Ved Nafn Jetmund Mogensen, og efterlod sig stor Fattigdom, og har ingen i desse aar sam/m/e pladtz beboet men weret øde, og huusene tillugte saa som der falder indted at nære sig af, Svarede der for uden Almuen paa Fogdens tilspørgelse, at aldeelis ingen huusmend i begge skibreder de 3de aar fantis, som nogen som!! nogen!! skatt kunde betalle, men allene nogle Fattige som fleste parten gaar om bøygden at betle deris Føde,

5: Frem kaldede Fogden Arne Østevold hvis broder var Lensmand 1706: 1707: og 1708: udj Waags skibrede wed Nafn Lars Meeling, og till spurte ha/nnem/ først, om hand iche wiste

hans broder som {war} nu ved døden er afgangen, fik Aarlig de tillagde 4 rdr: i Løn, For det andet om de Munderings penge af hans gaard baade 1707 og 1708 iche blef gaat giort ha/nnem/, hvor till hand svarede og Eedlig forklarede at de 4 rdr: hannem aarlig er blefven gaat giort saa lenge hand war Lensmand, og fremwiste der for hans Skattebog, hvor udj de war indført, ligeledes at hafve nødt Munderings pengene de 2 aar 2 rdr: det sam/m/e wedstod og Eedlig forklarede Lensmanden i Opdals skibrede Gunder Ambland at hafve nødt baade Lønen aarlig og Munderings pengene 1707: og 1708: 2 rdr: efterdj deris gaarder er uden Lægd, Og for uden dette efter Fogdens tilspørgelse svarede Almuen at LænsMendenes gaarder ej war i nogen Lægd,

1711: 7

End Videre tillspurte Fogden Gunder Ambland om hand ej har faaet de tiende penge, som ha/nnem/ efter skatte Forordningen till kom det aar 1708: af de bøder i Opdals skibrede falt, hvor till hand svarede og wed Eed bekræftede at ha/nnem/ af Fogden er blefven betalt tiende penge for det aar 1708: 1 rdr: 9 s:

6: till spurte Kongl: May: Foget Olle Larsen Almuen udj disse 2de skibreder, om iche oddelskatten er gaaen fra disse gaarder 1706: saa som

Waags skbr: Nemblig, Windenes 10 Mrk: Sm: som Johanes Houglund Eiet 13 $\frac{1}{3}$ s: Hofstad som Johanes Windenes Eiet 1 $\frac{1}{2}$ Løber Sm: 1 Hud 2 rdr: 9 $\frac{1}{2}$ s: ligesaa 1705 da det blef solt 2 rdr: 9 $\frac{1}{2}$ s: Fietie Børge Bortvigs børn Sm: 1 Løb H: 1: 1 rdr: 3 Mrk: 9 $\frac{1}{2}$ s: 1707: og 1708: gik indted noget fra

Opdals skibrede 1706: St: Ambland som Johanes Haaland Eiet Sm: 1 Løb H: $\frac{1}{2}$: 7 Mrk: 12 $\frac{3}{4}$ s: Haaland som Knud Opdal Eiet 2 pd: 3 Mrk: Sm: 4 Mrk: 4 s: Nedre Stølle Sm: 2 pd: 6 Mrk: H: $\frac{3}{4}$: 7 Mrk: 4 s: Kaarsnæs som kom till Baroniet Sm: 18 Mrk: 1 Mrk: 8 s: 1707: udj sam/m/e skibrede Opdall smør 4 $\frac{1}{2}$ Mrk: 6 s: Eretzwær som Anders Aakre Eiet Huder 1 $\frac{1}{2}$: 5 Mrk: 12 $\frac{1}{4}$ s: Skaden 2 pd: Sm: $\frac{1}{2}$ H: 5 Mrk: 12 $\frac{3}{4}$ s: Næsse Sm: 1 Løb 2 $\frac{1}{2}$ Mrk: H: 1: penge 2 s: 9 Mrk: 13 $\frac{1}{2}$ s:

Hvor till Almuen og Lougrettet svarede, at det sig saa i ald sandhed forholder, at oddelskatten af disse gaarder fra gick bemelte aar, ligeledes wedstod saa mange af Opsiderne som tilstede war, at de er de aar blefve frj for oddelskatten,

7: Tillspurte Fogden dem om Ane Jons datter som war dømbt 6 uger paa wand og brød iche har udstaaet sin Straf efter Dom/m/en, Der till svarede Almuen at bemelte qvindfolk efter Dom/m/en paa Fogdegaarden sin Straf udstod, som og war sandferdigt,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte udj Tingbogen indførís, og ha/nnem/ af Retten gifves beskrefven, som ha/nnem ej kunde weigres,

Publicerit Jørgen Landerøen paa Egne og som ForMynder for hans qvindes Søster Syneve Jacobs datter,

1711: 7b

og Ane Jacobs datter Norbustad wed hendes broder Olle Jacobsen Opdal, deris udgifne skiøde till Mickell Siursen Opdall paa 27 Mrk: Sm: med bøsse i dend gaard Opdal, i Opdals skibrede, i mod penge 25 rdr:, hvor af Een hver af de/nnem/ selger 9 Mrk: Sm: dat: 12 Febr: 1710:

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er at udj dend gaard Kleppe indwerende aar ligger øde som forige aar 2 pd: 8 Mrk: Smør, og at dend som Jorden

Eiger iche allene er bortReist, fra dette sted, men iche heller noget till skatters betaling er Eiende,

Almuen der till svarede, at det nok er wist at sam/m/e Jordepart i Kleppe nest afvigte aar saa Vell som før laag øde af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som der af Ringeste skilling Skatter betalles, JordEigeren og for nogle aars tid siden i Fattigdom er afreist,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis,

Endnu till spurte Kongl: May: Foget Almuen paa Tinget af begge disse skibreder, om her findes nogen strandsidere, Handverks Folck eller huusmend som till han/n/em nogen Skatt betaller, eller betalle kand, undtagende Mosses Hansen i Brandesund og Matias Ellingsen i Bekerwig,

Almuen af begge skibreder der till svarede, at de fuldkom/m/elig er widende at i disse 2de skibreder ingen Strandsidere, Handverks Folck eller huusmend findes som Ringeste skilling till Fogden i Skatter betaller, undtagende i Waags skibrede Mosses Hansen i Brandesund og Matias Ellingsen i Bekerwig hvis Næring dog er liden for Fiskeriets slette tilstand skyld, men i Opdals Skibrede findes ganske ingen Strandsidere som noget enten betaller eller kand betalle, Huusmend i begge skibreder findes slet ingen, uden de der mest betler deris Føde, og der for slet indted enten betaller eller er god fore at betalle,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís, og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis

1711: 8

Der efter frem kom for Retten 2de Encker, Saasom Pirnele Sl: Jocum Piils og Karj Sal: Gietmund Mogensens, hvis Mend begge wed døden er afgangen, Jocum Piil for 10 aars tid, og Gietmund Mogensen for 8 aar siden, og sig høylig beklagede, hvorledes at Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen dennem for Juul nestleden har til sendt hver sin Reigning paa 7 aars Strandsider Skatt at betalle, som paa hver af dennem sig beløber penge 14 rdr: hvilcke penge hand straxst will at skall betalles saa fremt de iche wed Militair Excecution skulle worde hiemsøgt, der de dog iche ere god fore sam/m/e penge at till weie bringe, om endt skiønt alt det de Eiede war giort til penge, Og som de formodede at finde Een Naadig Konge, der deris slette wilkor skall ansee, Saa bad de Almuen at de wille gifve dennem deris sandferdige Tingswidne om deris tilstand i alle maader, efterdj dend ganske Almue noksom der om er widende, tillspurte de/nnem og om deris Næring, hvad og hvor udj dend bestaar

Almuen med Eenstem/m/ende Mund ofver alt der til svarede, at det er sandferdigt, det Pirnele Jocum Piils er Een gl: bedaget og høyaldrende qvinde, der nu i mange aar har sidet Enke, till wisse 10 aars tid, i midlertid slet indted handlet, eller haftt nogen næring, saa som hun till foren har weret stefnt og tilDømbt ej nogen Handel og Næring der at bruge, hvilcke Dom hun ogsaa har holt sig efterrettlig, og der fore nu ganske indted er Eiende, men Moxsen geraader i Fattigdom, Saa lidet hos hende enten till skatter eller Creditorers Afbetaling er at bekom/m/e, Hvad sig dend anden Enke Karj Sl: Gietmund Mogensens angaar, da er hun forlenge siden straxst efter Mandens død gaaet fra huus og hiem, lefver i aller største armød og Fattigdom, Eier iche Mad i sin Mund, uden det Medlidende Chrestne hende af barmhiertighed meddeeler, saa at hos hende iche Een Eeniste skilling

1711: 8b

er at faa, og ønskede dend ganske Almue, at gud og deris May: sig ofver hende i Naade will forbarme, hendes Sl: Mands {sted} Næring paa det sted de boede, war ej heller saaledes beskaffet, at de der kunde hafve deris brød og underholdning, tj der war {iche} udj Eet helt aar iche Een tønne øll at forhandle, og andet hafde hand ej heller at selge, men lod sig bruge i Reiser for gaat folk hvor af hand mesten deelede Nærede sin qvinde og mange smaa børn, hvilke nu alle ere at ynkes ofver,

Kongl: May: Foget som paa Tinget war tilstede, her till svarede, at hand well er widende om disse 2de Enkers slette tilstand, men som det Høy Kongl: Rente Cam/m/er udj hans aller underdanigste Regenskab, for deris Strandsider skatt har giort Mangel, saa nødes hand {ich} at søge det yderste endog hand Vell ved hos dennem indted er at bekom/m/e,

Alt dette begierede disse 2de Enker at maatte indførís og dennem af Retten beskrefven meddeelis, som dennem iche kand weigres, helst efterdj Vj som LougrettesMend, om alt dette lige saa Vell er widende som dend anden Almue,

Dend 16 Febr: blef holden almindelig Waarting paa Bielland for Føyens og Fiære skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen Bunde Lensmendene Næll Hysingstad og Tollef Houglund med eftterskrefne Lougrett, Endre og Paal Berøen, Tore Tottland, Svend Espeland, Peder og Endre Haavig, Colben Skimbeland og Erick yttre Haavig, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedwanligt,

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger, sambt andre brefve som for hen findes Specificerede

Publiceret Sr: Hans Skrøders udgifne obligation til Catrine Sl: Mickell Hansens lydende paa Capital 50 rdr: for hvis Summa pantsettes hans af hende tilkiøbte huuse i Mølsterwaag bestaaende, dat: 14 Novembr: 1710.

1711: 9

Signe Tveitelj hafver ladet stefne Giertrud Løfaas for skielsmaal, og hafde Giertrud Løfaas der i mod med Contra Stefning [ladet] stefne Signj Tveittelj for sam/m/e Aarsage, hafde og ladet stefne till widne Paal og Siur Færaas,

begge disse tvende Qvinders Mend møtte, saa som for Signj hendes Mand Tore Tvettelj og for Giertrud Truls Løfaas, widnerne møtte iche, men begge Mendene forklarede at deris qvinder saa Vell som de ware for Eenede, og begierede der fore at Sagen der wed maatte ophæfves, og erbød sig godvillig at hvem af de/nnem/ ellers!! (eller) deris Qvinder som her efter bevislig gaf aarsage till u-Eenighed skulle vere skyldig at betalle till de Fattige i Sognet 1 td: Hafre meel, hvor fore og Sagen der Ved beroer, og Ragte parterne for Retten der paa deris hender.

Olle Egeland hafde ladet stefne Johanes Egeland for Een Koe hand skall hafve laafvet at føede for ha/nnem/ den/n/e winter, og sam/m/e Koe ej wille annam/m/e, hvor fore hand der ofver er geraaden i fortred med sine Creaturer, formodede at hand bør svare ha/nnem/ ald dend skade hand der ofver wederfares, hafde og ladet stefne till Vidne Johanes Egelands \Egen/ Qvinde, Mallene Aasmunds datter og Olle Egelands Søster Rakel Peders datter sambt og Lars Egelands qvinde Lisbet Egeland,

Johanes Egeland møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, men Lensmanden Tollef Hougland forklarede at hand iche har stefnt Johanes Egeland, saa som hand iche wiste at hand skulle hafve wornen stefne!! (stefnt), men allene wed skafferen fik bud fra Olle Egeland at stefne Johanes Egelands qvinde og {hans} \Olles/ tøs, men ej andre,

Lars Egeland møtte paa sin qvindes weigne og wilde widne for hende, som ej blef antagen, og møtte i lige maade Olle Egelands Egen Søster Rakell Peders datter, som ej heller i mod Lougens bydende kunde anseeis,

Olle Egeland forklarede at den/n/e sag war stefnet till nestafvigte Høste ting, men som weirlighed forhindrede at Rettens betiente dend gang ej kunde kom/m/e till Tinget saa blef Sagen ej fore tagen,

1711: 9b

Dend sinde blef saaledes forafskediget,
Som Johanes Egeland nu ej till Sagen skall vere stefnt, saa beroer Dend till neste ting, {og} \om/ parterne ej for inden i Mindelighed kand forEenis, will hand da warsles, saa well som det Eene widne Lisbet Egeland udj Egen Person, og skall da gaaes widere i Sagen hvis Rett er,

Aarstein Lier hafde atter ladet stefne Rasmus Førde for hans datter hand laafvede tieniste og ej Hende wilde antage hvilke Sag fra forige ting till nu er beroende, og møtte nu begge parter till Sagen at svare,

og forklarede Rasmus Førde at hand festede dend yngste Aarstein Liers datter wed Nafn Elj, og da tiden kom at tøsén kom i tieniste, da kom ej dend Rette men Een anden der war Eldre wed Nafn Britte, hvor fore hand hende ichun beholt 5 ugers tid, og lod hende der med gaa hiem, formodede at eftterdj hand iche fik dend Rette pige hand da nok hafde aarsage till at lade hende gaa hiem,

Aarstein Lier{s} her till svarede og begierede at Rasmus Førde maatte bevise at hand ej fik dend Rette hans datter i tieniste, og hvis saa hafde worn, saa hafde hand ej fornøden at antaget hende i tieniste, men ladet hende straxst igien gaa, men som hand har beholdet hende i ald dend tid waarwinden war, som war det meste arbeide, saa kunde hand iche siden forskiødt hende, men holt hende i sin tieniste, og betalt hende eftter hendes arbeide, ellers hafde sam/m/e hans datter till foren faaet i løn hos andre hvor hun hafde tient for uden Kleder 3 Mrk: danske,

Rasmus Førde forment endnu som før at vere frj hafde dog ej Ringeste widne enten stefnt eller viste at nefne,

Aarstein Lier paastod at eftterdj Rasmus Førde ej enten kand eller har bevislig gjort sit forebringende, og Sagen nu trende gange har worn stefnt, Rasmus Førde da bør betalle hans datter eftter Lougen i det Ringeste dend 4de part af hvis hun skulle haftt till løn og Kleder, og der for uden hans anvente bekostning,

afsagt,

Eftterdj Rasmus Førde Self ej negter, jo at hafve beholdet Aarstein Liers datter Britte Aarsteins datter hos sig i tieniste 5 ugers tid, og hende ej siden vilde beholde,

1711: 10

men ladet hende gaa af sin tieniste, og ej beviser at hand der till ofver hende har haftt nogen aarsage, allene fordj hand siger at hand ej dend Rette Aarsten Liers datter har bekom/m/et, men dend Elste for dend yngste, og ej heller saadan sit forebringende beviser, Saa bør hand eftter Lougens 3de Bogs 19 Capit: 15 art: at betale hende dend 4de part af Løn og Kleder, som

ansees at vere 3 Mrk: 8 s: og udj omkostning till hendes Fader Aarstein Lier 2 Mrk: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Publiceret Margreta Paulin Sl: Hr: Cammer Raad Hendrich Ryes og Kongl: May: Cammer Raad Hans Schreuder deris udgifne skiøde till Sr: Jacob Koefoed Contraleur wed Sundhords Toldsted Eet de/nnem/ af Sr: Christian Magnus til kjøbt Huus bestaaende paa Næsset udj Eldøen paa Storøen hvilke gaard og grund Sorterer under Halsnø Closters godtz, med alt hvis derudj Muur og Nagelfast, sambt alt andet der til hørende og wed bemte: Kofoeds tiltrædelse Ao: 1703: forefantis indted undtagende i nogen maade, dat: 3: Octobr: 1710:

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Willum Hansens weigne hans udstede bøsse seddel till Sr: Jacob Koefoed Contraleur Ved Sundhords Toldsted paa ½ L: Sm: ½ H: udj Halsnø Closters gaard Eldøen beliggende paa Storøen udj Føyens skibrede, i mod bøsse 6 rdr: dat: 21 Decembr: Ao: 1708:

Publiceret Jonas Johansen Østerhuus af RyeFølke Fogderie, hans udgifne skiøde till Jacob Knudsen Axsnæs, paa ½ Løb og 6 Mrk: Sm: med børsell udj dend gaard Wandeskoug beliggende i Fiære skibrede, i mod penge 36 rdr: dat: 25 Novembr: 1710:

Dend Sag i mellem Fogden og Hans Carlsen Meehuus, angaaende det slagsmaal paa Rasmus Meehuus, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu allene Rasmus Nesse som beklagede sig at vere ofver falden af Hans Meehuus det Eene widne Jon Meehuus møtte ogsaa, og forklarede Lensmanden Næl Hysingstad at Hans Carlsen Meehuus ej endnu er kom/m/en men wentes for wisse begierede at Sagen Een par timer maa beroe hvor fore og Sagen till widere i dag beroer,

1711: 10b

Hr: Hans Wadbek Sogne Prest till Findaas hafde ladet stefne Ingebregt Nøking for Resterende 4 Mrk: penge hand ha/nnem/ paa aarlig Preste Rettighed skyldig er, de/nnem/ paa Egne og sin Moders weigne at betalle, Ilige maade ladet ha/nnem/ stefne for waald, ofverlast og slagsmaal, paa Prestegaarden Findaas, i mod hans Søn Bertel Wadbek, sambt og for skioldsord paa ha/nnem/ \og/ hans Kieriste der for at straffes eftter Lougens 6te Bogs 21 Cap: 7 art: og møtte paa Prestens weigne, hans Søn Bertel Wadbek, som i Rette lagde hans skrefftlige indleg dat: 14 Febr: Ao: 1711, med paastand om Dom till straf ofver Ingebregt Nøking, indlefverede og Eet skrefftt fra hans tieniste piger, hvor udj de [i]? 2des paahør her om har aflagt deris widne, dat: 14 Feb: 1711.

Ingebregt Nøking møtte iche ej heller nogen paa hans weigne till Sagen at svare, iche heller møtte nogen af stefne widnerne, men Bertel Wadbek forklarede at Olle og Lars KullisEide ha/nnem/ hafde stefnt men ingen af de/nnem/ war tilstede,

Eftterdj Ingebregt Nøking nu ej møder till Sagen at svare, og Stefne widnerne Olle og Lars KullisEide ej heller møder som Stefnemaalet eftter Lougen bør afhiemle, Saa beroer Sagen till neste ting, hvor da Ingebregt Nøking igien loughlig Stefnes will, till sam/m/e tid hafver og de 3de widner paa Preste gaarden Findaas, som der deris Forklaring i Mends Nerwerelse giort hafver, Nafnlig Dorette Am/m/e, Sare Budeie, og Barbara Kokepige, her paa Tinget i Egne Personer at møde, og her Eedlig forklare hvis de om Sagen widende er, og skall saa om alt gaaes widere der om hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Hr: Hans Wadbek og Sr: Hans Skrøder angaaende hans barns begravelse og graffesting, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu paa Hr: Hans Wadbeks weigne hans Søn Bertell Wadbek, som i Rette lagde sin Faders indleg dat: 14 Febr: Ao: 1711.

1711: 11

derneft indlagde hand paa sin Faders weigne Een Missive skrefven af ham self till Hr: Jonas Hous Prest til Storen om sam/m/e barns begravelse udj Een af bemelte Sogne Prestes tilhørende Kierker Wallestrand, dat: 9 Septembr: 1710. med sam/m/e hederlige Mands svar der paa dat: 13 octobr: nest eftter, sambt dend der paa fulte paa teignelse dat: 17 octobr: 1710: i det øfrige paastod hand Mundtlig Dom till betalling baade paa sin Egen og {Prestens} Kierkens weigne, sambt for i bragte omkostning,

Monss: Hans Skrøder møtte till Sagen at svare og wedstod at hand har ladet sit døde barn 11 uger gam/m/el eftter Hr: Borge: Falck Larsens tilladelse nedsette udj Wallestrands Kierke i bemelte Hr: Borge: Egen begravelse, hvor fore hand iche andet tenker eller tengte end for des aabnelse der at betalle hvis billigt er, tj ellers wilde hand hafve nedsatt sit barn i Moster Kierkegaard, og ej Kierken, saa frembt hand ej hafde faaet tilladelse paa den/n/e begravelse i Wallestrands Kierke, men hvad sig angaar Prestens pretention for graffesting eller lig Prediken, da will hand forwente at det Presten er u-wedkom/m/elig, der fore noget at fordre, tj der som hand begierede og wilde nogen lig Prediken hafve ofver sit barn, skulle hand det Vel af ha/nnem/ hafve begieret, men som hand tenker ingen lig Prediken at lade gjøre forment hand og at vere frj der fore noget at betalle, for det øfrige paastod hand at som begge deelee er Hr: Hans Wadbek u-wedkom/m/elig, saa formodede hand og at vere frj for hans søgning, og der om war Dom begierende, paastod og omkostning,

afsagt,

Det barn som af Sr: Hans Skrøder er blefven eftter detz død nedsatt udj Hr: Borge: Falck Larsens begravelse i Wallestrands Kierke, er skied med Eigerens willie, som der fore laafver at gifve Kierken hvis billigt er, Saa {hafver} \kand/ Moster Kierke der fore iche nogen pretention med Rette hafve, men allene wedkom/m/e Kierkevergerne {af} \for/ Wallestrands

1711: 11b

Kierke, Sogne Presten beviser iche heller at hand nogen anden Rettighed hafver for lig Predikener at gjøre, end Lougens 2den Bogs 10 Capt: 1te art: han/nem/ bevilger og tillader, saa eftterdj Hans Skrøder ingen tieniste i saa maader af Sogne Presten begierer, blifver hand eftter sam/m/e Lougens alligerede ord frj for Sogne Prestens Søgning,

Dend Sag mellem Fogden og Hans Meehuus, som i dag blef paaraabt og ej war tilstede, blef nu atter fremEsket, og møtte ej endnu Hans Meehuus, men det Eene widne Jon Sortland møtte, og paastod Fogden at sam/m/e widne maatte forhøris, eftterdj Hans Meehuus till foren har weret for Retten, men nu ej møder

og frem kom Jon Nortun og eftter giorte Eed widnede at nest afvigte waar mod Paaske war hand paa Meehuus hos Hans ibd: og Rasmus Nesse war og der, og som hand kom gaaende ind i Stuedøren, saag hand at de hafde nogen u-wenskab sam/m/en, og Hans tog Rasmus med dend Eene haand i brøsted og slog Rasmus der med till Jorden saa hand fik Eet hart slag, widere saag hand iche blef giort, men Rasmus stod op og gik bort, iche heller wiste hand hvor om de Clam/m/erede,

Rasmus Næsse forklarede at deris u-Eenighed kom om Een Nøgel till Eet Loft som for ha/nnem/ war blefven borte, og Hans wilde hafve betalling for, og da hand ej straxst fik

penger saa blef Hans wred og slog ham till Jorden, saa hand fik Eet slet slag mod dørrestøken!!, paastod der fore at Hans Meehuus maatte anseeis till straf og bøder, Det andet widne Peder Meelingen møtte iche, hvor fore Sagen til neste ting beroer.

Dend Sag i mellem Fogden og Bertel Nortuns qvinde med Jon Nortuns Kone, om det slagsmaal som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte iche enten Bertel eller Jon Nortun ej heller deris qvinder, aarsagen maaskee for det nu werende unde weirlag og sterke winde, hvor fore Sagen beroer til neste ting

1711: 12

Hr: Hans Wadbek hafde ladet stefne Hans Hansen Skrøder for Resterende Rettighed af Een Løb Sm: udj Teigland i Moster som hand indverende aar brugt hafver, saa Vell som forhøyning, Fløting sambt og Kierke fløting 6 s: Huuse penge 4 s: till sam/m/en udj alt penge 3 rdr: 2 Mrk: 8 s: hvor om hand indgaf sit skrefttlige indleg dat: 14 Febr: 1711: Der efter indlagde Bertel Wadbek paa sin Faders weigne Een Missive af Hans Skrøder, skrefven till ha/nnem/ om sam/m/e gaarde part dat: dagen for Skiertorsdag 1710: der efter Hr: Hans Wadbeks svar til ha/nnem/ om sam/m/e Materie dat: 16 April 1710. atter Hans Skrøders Svar der paa till Hr: Hans Wadbek, dat: 18 April 1710. og paastod der fore Bertel Wadbek Dom till betalling baade for Landskyld og andre opførte expencer saavel som omkostning, paastod og der for uden at Skrøder \bør/ betalle dend omkostning paa Hefdens udkjørsell,

Hans Skrøder møtte till Sagen at svare, og wedstod Self at vere forEenet med Hr: Hans Wadbek at hand skulle bruge de 2de Løber i Teigland dette aar som for gangen er, og ichun svare Rettighed af Een Løb, men som Hr: Hans Wadbek optog ald Rettigheden af deris Raadsmand som det forige aar brugte Enke gaarden Teigland, saa som hans Kieriste war Preste Enke og og deris brølup ej stod for end det halfve aar war forbj, og der fore har hand indeholt sam/m/e Landskyld till Dom/m/eren de/nnem/ adskiller, og er dend halfve deel af sam/m/e Landskyld af 1 ½ Løber Sm: fremviste der hos Fogdens bereigning ofver skatterne, hvor udj hand har faaet dend halfve skatte Frihed, dat: 12 Maij 1710: og formente at hans Kieriste som self hafde ladet tilsaa Jorden i hendes Enke sæde, hun og burde nyde sin andeel af Enke gaarden saa lenge hun var Enke, som war Eet halfft or!! (aar), og beløber Landskylden sig af de 1 ½ Løber, udj alt 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: saa er dend halfve deel 1 rdr: 4 Mrk: 2 s: og naar det

1711: 12b

saadant afkaartes will hand gierne Resten betalle, i lige maade Kierke Fløting og Huuse penge, men der hos paastod at efterdj hun til fulde det siste aar ogsaa betalte Tiende, som Een Enke skulle vere frj fore, saa paastod hand og at dend halfve tiende ha/nnem/ i dend øfrige Landskyld ogsaa maa afkaartes,

Bertell Wadbek paa sin Faders weigne paastod og formente at Enken ingen Rett hafde det aar nogen frihed at nyde, men burde svare dend ganske aars Landskyld, saa som hendes frihed wed det giorte gifttemaal hende war betagen,

begge parter efter til spørgelse hafde iche widere at frem føre men war begge Dom begierende, og ware begge forwentende omkostning,

afsagt

Der fornehmes at Maria Cronmon Sl: Hr: Hans Rafnsberg nu werende Monss: Hans Skrøders Kieriste, ej indlod sig i \Nyt/ Egteskab, før end det halfve aar war forbj gaaen, hvor ofver hun efter Fogden Sr: Olle Larsens Reignings udvis har nødt dend halfve skatte frihed

som da werende PresteEnke, Saa seer ieg iche Rettere end hun jo i lige maade nyder Enke Frihed for sam/m/e halfve aar af Enke gaarden, og som sam/m/e aars halfve Landskyld beløber sig till 1 rdr: 4 Mrk: 2 s: saa Decortoris bemelte Landskyld i den/n/e nu fordrende Summa nemblig dend ordinarie Landskyld 2 rdr: 1 Mrk: 8 s: blifver igien som Monss: Hans Skrøder betalle bør 3 Mrk: 6 s: tillige med Preste fløting og Huuse penge 10 s: alt under dend adfer og inden Dend tid Lougen omformelder.

Ingebor Jacobs datter hafde ladet stefne Ifver Natanielsen for hand hende med hugg og slag skall hafve ofver faldet, der fore at bøde eftter Lougen, hafde og stefnt till widne, Peder Chrestophersen og Ingerj paa Høyland, hvilke begge widner møtte
Ifver Natanielsen blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,
Lensmanden Næl Hysingstad og Niels ib: hiemlede wed Eed, at de hannem loughlig hafde indstefnt, hvor fore ha/nnem/ paa

1711: 13

lægges till neste ting at møde i lige maade hafver de indstefnte widner at Comparere, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Sare Høyland hafde ladet stefne Ingebor Jacobs d: for Een tønde Koren hun skall hafve taget fra hende, der fore at straffes, Men Sare Høyland møtte iche Self lod sig wed Lensmanden undskylde, lofvede at bevise sit anbringende till neste ting,

Ingebor Jacobs datter møtte till Sagen at svare og negtede at hafve taget Kornet, begierede at Sare Høyland hende det maatte ofverbevise,

Publiceret Hans Hansen Skrøders udgifne obligation till Formynderne Magnus Skiøtt og Niels Rafnsberg, lydende paa Capital 257 rdr: 4 Mrk: 2/3 s: hvilke er bemelte børns Sl: Faders og broders Arf eftter Eet Skiftebref dat: 27 Julij 1706: des widere formeld, paa hvilke Summa Formynderne tid eftter anden oppebaaret hafver 100 rdr: 2 Mrk: 11 s: og paa dend øfrige Rest annam/m/et Sølf og guld i mod werdj 130 rdr: saa dend Endelige Rest nu er 27 rdr: 5 Mrk: og omkostning 5 rdr: till sam/m/en 32 rdr: 1 Mrk: 5 s: for hvilke Summa hand pantsetter de/nnem/ till Eet Special underpant sine iboende huuse staaende i Moster paa Teigland, og hans anpart i dend gaard Grønaas med bøsse og herlighed, og saa fremt hand iche inden aaretz udgang 1711 indløser det Sølf og guld som hos de/nnem til forsikring er beroende, saa maa Formynderne det ved offentlig auction bort selge, dat: 24 Decembr: 1710:

Mogens Grønaas hafde ladet stefne sin Kones Søster Pernele Petters datter Piil for Eet skiørt og Een guld Ring som hun hende skall hafve laant, med paastand at hun det bør tilbage lefvere lige saa gaat som hun det annam/m/ede, eller des werdj at betalle,

Perneles Mand Daniel Larsen møtte, og svarede at hand iche her om noget er widende, men det skall vere skeed Søsterne i mellem før hand hende fik till Egte, lofvede at hans Kone self skulle kom/m/e paa [Tinget]

1711: 13b

og der om giøre forklaring, widere weste hand den/n/e sinde ej at svare,

Mogens Grønaas og hans qvinde Dorete Piil forklarede at deris Søster sam/m/e skiørt og guld Ring har faaet hvilke og udj skiftebrefvet eftter deris Fader findes indført de/nnem/ at vere tillagt, og formente der fore at hun de/nnem/ det bør betalle, paastod og at deris Søster bør kom/m/e tilstede paa Tinget, saa mente de Vell at hun det ej skulle negte,

Sagen beroer till neste ting, till hvilcken tid Pernele Petters datter Piil self bør Møde, og om parterne for inden ej i mindelighed kand forEenis skall da gaaes hvis Rett er.

Daniel Larsen Kirsebom hafde ladet stefne sin wer Moder Pirnele Sl: Jocum Piils for sin qvindes Sl: Fader arf og anden Reigning beløbende sig till sam/m/en till penge 107 rdr: 5 Mrk: 6 s: hvilcke Reigning hand i Rette lagde, dat: 16 Febr: 1711:

Pernele Sl: Jocum Piils blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hendes weigne, Jens Noteland forklarede at hand tillige med Elling Gundersen Grønaas war udj Engesund og hende stefnede, men hun svarede at hun ej vilde møde før hun fik Copie af Een skreftlig stefning,

Daniel Larsen forklarede at den/n/e Sag er dend sam/m/e som hand nestleden Som/m/er ting her hafde indstefnt med Contra Stefning, saa som hans werModer da ha/nnem/ for adskillige poster her hafde indstefnt, siden har hans wer Moder Sagen ladet falde, hvor fore hand nu hafver stefnt Sagen her till dette ting, og endog hand well hafde stefnt sam/m/e Sag ind for dette ting nest leden Høst, saa dog for forfalds skyld kunde hand ej møde sig!! (sin) Sag i Retten at fremEske, men maatte lade dend till den/n/e tid beroe, og om endtskiønt det iche er hans werModers Rette werneting fordj hun i Waags skibrede er beboende, saa har hand dog Sagen her indstefnt fordj hun ha/nnem/ her indstefnede, og mente der fore at hun her bør svare till Sagen, og der om war Dom begierende,

1711: 14

afsagt saaledes,

Efterdj Pernele Sl: Jocum Piils sin Sag mod hendes Sviger Søn Daniel Larsen, som hun nestleden aars Som/m/er ting her hafde indCiteret, igien har ladet falde, og ej siden dend tid Sagen videre paataalt eller forfult, Daniel Larsen og Self iche fuldførede sin Contra Stefning mod hende men lod dend nestleden Høsteting blifve og ej enten møtte eller lod møde Sagen at fremEske, hvor ved Sagen i saadan maade og tilfelde er nu igien paa Nye begynt, og det af Daniel Self og ej af hans werModer, Saa bør Daniel Larsen om hand Sagen videre vill forfølge at stefne sin werModer Pirnele Sl: Jocum Piils till hendes Eget werneting, og naar det skeer, skall Kiendes i Sagen hvis Rett er.

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa Tinget af Fiære skibrede, om de/nnem/ ej witterligt er, at udj dend gaard Flottnes endnu som de forige aaringer ligger øde 1 Løb og 9 Mrk: Sm: og om hand iche har opbøden dend till bøxxel for hver som dend bøxsle will, men sig ingen har indfunden,

Almuen her til svarede at det sig i ald sandhed saaledes forholder at dend 1 Løbe og 9 Mrk: Sm: i Flottnes endnu som før ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som af dend Ringeste skilling till Fogden betaller, enten skatter eller Landskyld, de har og hørt tit og oftte at Fogden sam/m/e Jord till brugs har opbøden, men ingen sig har indfunden som dend will i modtage,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og ha/nnem/ beskrefven meddeelis som ha/nnem/ ej kunde weigres,

publiceret BisCopen Docter Niels Randulfs udstede bøxxel seddel till Olle Torbiørnsen paa ½ Løb og 9 Mrk: Sm: og $\frac{3}{4}$ td: Koren udj Rometvet her paa Storøen beliggende, dat: 15 Julij 1710.

1711: 14b

Publiceret Erick Pedersen Løning hans udgifne gafve bref till hans Hustrue Marj Lars datter paa sin halfve hofved laad efter hans død, under teignet till widne Borg: Falck Larsen, Fogden Olle Larsen og Lensmanden Næll Hysingstad, dat: 22 Novembr: Ao: 1710:

Publiceret Natanael Andersens udstede bøxxsel seddel till Anders Gundersen paa 1 Løb Sm: og 1 Hud i gaarden Økeland i Fiære skibrede beliggende dat: 14 Febr: 1711:

Kongl: May: Foget tillspurte Almuen udj begge disse skibreder om Een deel poster hvor paa hand deris Sandferdig ærklering war begierendes, Saaledes.

1: Om det iche dennem er witterligt at dend $\frac{1}{2}$ Løb Sm: i Sælle oftte er opbøden till brugs enten paa Een eller anden maade, der nest om de kand sige at Fogden har nødt noget af sam/m/e Jordepart, For det andet om der findes fleere Jorder i Føyens skibrede, som deris May: er Eiende og Landskyld till Fogden aarl: betaller end Nortun Sm: 1 $\frac{1}{2}$ Løber, for det tredie om de weed at der er falden meere første bøxxsell 1706: 1707: og 1708: end af 1 pd: 3 Mrk: Sm: som Een Encke till Bertell Carlsen opsagde. For det Fierde om nogen af Almuen kand sige at Fogden Niuder noget af dend 1 L: 9 Mrk: Sm: i Flotnes i Fiære skibrede som lenge har veret øde, og om Fogden dend iche har opbøden till brugs, Till hvilcken poster Almuen og Lougrettet svarede at Fogden oftte og mange gange har opbøden dend $\frac{1}{2}$ Løb i Selle, saa Vell som Flotnes og Enda dennem afvigte Høst, iche heller har hand 2 s: nøtte eller fordeel haftt hverken af Sælle eller dend gaard Flotnes, Widere svarede de at deris Kongl: May: Eier iche fleere gaarder i disse skibreder hvor af Fogden nogen Rettighed oppeberger, uden allene bemelte Nortun 1 $\frac{1}{2}$ Løber Sm: ej heller er der falden Bøxxsell i de 3 aar meere end af 1 pd: 3 Mrk: Sm: som till foren sagt er.

2: Hand till spurte dennem og om de viste noget oprøddet plas!! (plads) at findes i de skibreder siden Matrichulen 66: var forfattet som nogen afgiftt til ham enten i Een eller anden maader betaller.

1711: 15

Der till svarede Almuen af begge skibreder at der iche findes 1 Mrk: Smør hos dem som siden Matrichulens dato enten er lagt eller noget i saa maader til Fogden at vere svaret,

3: till spurte hand dennem om der fantis fleere Souger udj Føyens skibrede end disse aar 1706: 1707: og 1708: Nemlig Aadlands Soug som svarer af 100 bord 1 Mrk: 13 s: Sagwogs Soug af 200 bord 3 Mrk: 10 s: og Berøens Soug af 200 bord 3 Mrk: 10 s: Fiære skibrede af Wiig Soug 200 bord 3 Mrk: 10 s: Svendsbøe Soug 150 bord 2 Mrk: 11 $\frac{1}{2}$ s: Drange Soug af 100 bord 1 Mrk: 13 s: og dend anden Wiig Soug af 100 bord 1 Mrk: 13 s: hvor till Lougrettet og Almuen svarede, at i disse 2de skibreder iche findes fleere Souger end andført er, iche heller betaller de aarlig meere end beregnet er, sam/m/e forklarede og de SougEiende Self, ej meere end antegnet er {till} iche heller betaller de aarlig meer end anteignet er till Fogden sagde der hos at deris Souger er ichun smaa becke og Flom Souger som lidet eller indted Skiærer, og under tiden Mindre end de betaller af,

4: till spurte hand dennem ogsaa om iche Olle Larsen Espenes saa og Berette Aanunds datter begge efter Dom/m/en har ustanden deris Straf, hvor till de svarede, og Lensmanden forklarede at de hos ha/nnem har veret sidende dend tid og har de begge sin Straf ustanden,

5: Till spurte hand dennem om deri skibrederne de aar 1706: 1707: og 1708: fantis fleere Strandsidere end disse Nemblig Anders Nielsen og Willum Svensen saa og Søren Nagell, som først kom till Geitung in Novembr: 1708: saa Vell som Hendrick Piil som og kom 1708: till Follerøen, Knud Ifversen som var till foren er nu ej Strandsider men bruger Een bunde gaard, og er Halsnøe Closters Bonde Lensmand, Tor Hansen er for lang tid siden Ved

døden afgangen i slet tilstand og i steden kom hans Svoger Isack Spidsøen det aar 1708: Mogens Omundsen er Een Fattig udarmet Mand som iche eier Mad i Munden, i hans sted er Endnu ingen virkelig ankom/m/en, Men udj Fiære skibrede var aldeelis ingen af saadan/n/e Folck boende hverken Fattig eller Riige, Nock blef de tilspurt om der fantis nogle huusmend i de skibreder som var god fore at betalle aarlig skatt Till disse poster svarede de saaledes at der ej fantis fleere Strandsidere 1706: 1707 og 1708 end Willum Svendsen og Anders Nielsen. 1708 ankom till steden Folgerøen Hendrick

1711: 15b

Piil i steden for hans broder Petter Piil, som nu er baads Mand i Kongens tieniste, lige saa sam/m/e aar ankom kom!! Tor Hansens Svoger Isack Spidsøen Nemblig 1708: men Søren Nagel kom ej her til Fogderiet førend ved aares udgang 1708: her for uden gaf de till svar om huusmendene at der aldeelis ingen war deri Skibrederne som war god for nogen Skatt at svare fantis, men alle de huusmend som findes gaar om og betler.

6: Frem Raabte hand begge Bonde Lensmendene Tollef Hougland og Næll Hysingstad, og till spurte dem for Retten om de iche aarlig blifver betalt de 4 rdr: som dem i Løn er tillagt, og om de iche sam/m/e 1706: 1707: og 1708 har faaet, der till svarede de begge, at de Riktig er blefven betalt og der paa aflagde deris Eed, fremviste der for uden deris Skattebøger, hvor udj de staar indførte, ligeledes er de/nnem/ gaat giort Munderings pengene 4 rdr: efterdj deris gaarder ej er i nogen Legs Rulle, Der for uden efter Fogdens tilspørgelse forklarede Lensmanden udj Fiære Skibrede Tollef Hougland at hand fick tiende pengene det aar 1708: 4 Mrk: 8 s: hvor paa hand og aflagde sin Eed,

7: till spurte hand Almuen om dend gaard Tvette i Nordbøygden som Frimands arfvinger er Eiende, iche war dend som Ved dend u-løkelige Ildebrand afgick for nogle aar, og iche det Tvet paa Huglerøen som er Closter godtz og ligger øde, Hvor till de svarede at dette Tvet som er Frimands arfvingers Eget godtz war alt forsandt at blef afbrent og ej war det Tvet paa Huglerøen som er Halsnøe Closters godtz, og war det sam/m/e aar øde og Endnu øde beliggende,

8: Ilige maade om de viste at paa Halsnøe Closters godtz i de skibreder 1706: 1707: og 1708: war falden nogle 3de 40: Lod Sølf s boder, der till svarede de alle at ingen saadane boder i de aar paa sam/m/e godtz er falden,

9: Nok till spurte hand de/nnem/ om iche eftterskrefne Jorder fragik oddel skatten 1706: saa som i Fiære skibrede Førde som GudMund Houge Eiet Sm: $\frac{1}{2}$ Løb H: $\frac{1}{2}$: 4 Mrk: $12\frac{3}{4}$ s: Qvalvaag som Hans Skrøder Eiet Sm: $1\frac{1}{2}$ Løb H: 1: 2 rdr: $9\frac{1}{2}$ s: 1707: Wihofde Sm: $\frac{1}{2}$ L: H: $\frac{1}{2}$: 4 Mrk: $12\frac{3}{4}$ s: Hukenes Sm: $\frac{1}{2}$: H: $\frac{1}{2}$: 4 Mrk: $12\frac{3}{4}$ s: 1708: Dom/m/esnes Sm: 1 Løb H: 1: som Gunder Norum Eiet 9 Mrk: $9\frac{1}{2}$ s: Føyens skibrede 1706: indted, 1707: Kaarevig Sm: 2 pd: 4 Mrk: Sæbøe og Kaarevig Sm: 2 pd: 4 Mrk: Sættre Sm: 1 pd: H: $\frac{1}{2}$ 7 Mrk: $12\frac{3}{4}$ s: widere iche.

1711: 16

hvor till Almuen svarede at det er sandferdigt at sam/m/e Jorder de aar fra gick oddelskatt, saa og forklarede alle opsiderne at de iche heller nogen oddelskatt de aar af deris kiøbende godtz betalte,

10: Endnu fremkaldede Kongl: May: Foget de 2de Leilendinger paa dend ommelte gaard Tvette, som hafde udstaaet dend u-løkelig Ildebrand og tilspurte dem om de iche er blefven gaat giort 2de aars skatte frihed efter Kongl: May: aller naadigste bevilling, hvor till de svarede Ja at Fogden de/nnem/ 2de aars skatter har gaat giort, som og udj deris bøger er indført,

11: Till spurte Kongl: May: Foget Almuen om icke det aar 1706: laag øde 1 Løb Sm: udj dend Halsnøe Closters Jord Lørham/m/er, hvor af svares 3 rdr: 4 s: Skatter aarlig og om de/nnem/ icke er witterligt at Forwalteren det aar hverken nød Landskyld Leeding eller nogen Rettighed, Saa og om de kunde sige med Sandhed om Forwalteren kunde vere aarsag udj gaardens ødeliggelse, Der till svarede Almuen at det var sandferdigt at sam/m/e 1 Løb Sm: det aar 1706: laag øde, og Forwalteren hverken fik Landskyld, Leeding eller nogen Rettighed, icke heller kunde de sige at Forwalteren till gaardens ødeliggelse war nogen aarsage,

Desse poster begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og hannem af Retten gifves beskrefven, som Vj ej wiste ha/nnem/ at weigre,

Endnu tilspurte hand Almuen af begge Skibreder, om her findes nogen Strandsidere, Handverks Folk eller huusmend som till ha/nnem/ nogen skatt betaller eller betalle kand, undtagende Søren Nagel i Geitung, Wellum Svensen i Øchelands waagen og Hendrick Piil i Folgerøen sambt Anders Nielsen Leerwigen,

Almuen der till svarede at de fuldkom/m/elig er widende at i disse 2de skibreder ingen Strandsidere, Handverks folk eller huusmend findes som Ringeste skilling till Fogden betaller i skatt, undtagende i Føyens skibrede, Søren Nagell i Gietung, Willum Svendsen i Øchelands waagen, Hendrick Piil i Folgerøen og Anders Nielsen Leerwig hvis Næring dog er liden for Fiskerietz slette tilstands skyld, men i Fiære skibrede findes ganske ingen strandsidere som noget enten betaler eller kand betalle, huusmend i begge skibreder findes slet ingen, uden de der mest betler deris føde, og der fore

1711: 16b

indted enten betaller eller er god fore at betalle,

Dette begierede Kongl: May: Foget hannem af Retten beskrefven maatte meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde weigres, efter som det i sig Self Saaledes findes sandferdigt,

Der efter frem kom for Retten eftterskrefne Mogens Omunds: Mosterhafn, Lisebet Petter Piills, Sl: Tor Hansens qvinde af Spidsøen, Ingebor Lars datter som hafde Sl: Lars Bentzen, hvilcke alle sig storlig beklagede ofver at Kongl: May: Foget efter Een Ression fra Cam/m/eret nu søger dem for 7 aars Strandsider Skatt, og der paa gifvet hver de/nnem/ Reigning paa 14 rdr: som straxst under Excecution skulle betalles, der dog deris wilkor skall vere saa slette, at de ej er god der for, Og som de agter at søge deris Kongl: May: om Een Naadig befrielse, saa bad de Almuen saa som til stede war at de ville gifve deris forklaring og Sandferdig Tingswidne, om Een hvers tilstand og wilkor, som de med Een god samvittighed kand widne,

Hvor till Almuen paa sam/m/e tilspørsel svarede at Mogens Omundsen som nogen tid boede i Mosterhafn, og der for dend Reisende holt Een potte øll maatte formedelst dend Ringe Næring qvitere stedet, udj Een Meget slet tilstand, og Eier hverken hand, qvinde eller børn neppe saa mange Kleder de kand siule sig udj, og ej heller Mad udj Munden, men Mesten Ferdig at betle, Petter Piil som boede Een stund udj Follerøen, maatte og forlade stedet fordj hand sig ej der med qvinde og børn kunde Nære og er det nu till 8 aars tid siden hand der fra till Bergen Reiste i Een slet tilstand og efterlod sig ej andet end skyld og giæld, nu har hand gifvet sig i Kongens tieniste paa Flaaden for Matros, mens hans qvinde og børn lefver i slet tilstand, og har hand!! (hun?) indted andet at lefve af, end det hun daglig ved spinden kand fortiene, og neppe Kleder paa Kroppen, Tor Hansen som boede i Spidsøen og hafde ganske indted brug eller Næring er for 10 aars tid siden wed døden afgangen efterlod sig ej andet end skyld og giæld, saa da skiftet stod efter ham kom Een hver af Creditorene till

kaart, saa hans efterlatte qvinde der nu er af høy alder lefver i Een Eelendig og slet tilstand, og har slet indted at lefve af men gaat folk maa nu i hendes alderdom Reke hende haanden,

1711: 17

Lars Bentzen som boede i Geitung i yderste Hafskiær og holte indted andet brug, uden hvad Ringe Fisk hand ved sine Egne Folk kunde erwerfve, døde 7 aar siden i Een slet tilstand, og da skifttet efter ha/nnem/ blef holden, fik ej Creditorene deris fulde Kraf men neppe dend halfve deel, saa hand efterlod sin qvinde og børn i Een meget slet tilstand, ønskede at gud og dend høye øfrighed sig ofver de/nnem/ i Naade ville forbarne,

Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen som paa Tinget war til stede her til svarede, at \hvad/ hand hos disse Klagende, Kræfver er hannem udj hans aller underdanigste Regenskaber af det høy loflig Rente Cam/m/er ført till Mangell, og der fore iche andet kand gjøre, end maa gjøre sin flid sam/m/e Strandsider skatt at indrifve, endog hand Vel ved at hos disse Personer slet indted er at faa,

Dette begierede disse benefnte Fattige Folck at maatte indførís og de/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis som de/nnem/ ej kunde weigres, saa som Vj som LougrettesMend wed ogsaa at dette i alle maader er Sandferdigt,

Dend 18 Febr: blef holden almindelig Waarting paa Killisvig for Etne og Fielbergs skibreder Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget, Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Zacariæ Silde og Lars Killisvig med efterskrefne Lougrett, Lars Killisvig i steden for Niels Siøvangen, Jørgen Kike, Tosten Øfrebøe, Johanes Wacke, Bendix Øftshuus, Jens Øfrebøe, Olle ibd, og Mogens Axdall sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brevve og andre ordre som for hen findes Specificerede,

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa Tinget af begge disse Skibreder, om der findes nogen Strandsidere, Handverks Folck eller Huusmend som till hannem nogen skatt betaller eller betalle kand,

Almuen af begge skibreder der til svarede, at udj disse 2de skibreder ganske ingen Strandsidere eller Handverks folck findes som till Fogden Ringeste skilling i skatt betaller, Huusmend er ej andre end de der betler deris føde, og der fore ej nogen skatt enten betaller eller kand betalle,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis som ha/nnem/ ej kunde weigres,

Publiceret Hans Andersen Aarewigens udstede Kiøbe bref till Svend Siursen Udbye paa helten udj Een Fiske waag liggende under Udbye, Biør waagen kaldet i mod penge 10 rdr: dat: 5 Novembr: 1710:

1711: 17b

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Otte Ovestad for Resterende skatter af Ovestad for Een deel aarringer som sam/m/e Jorde part laag øde, Nemblig for 1698: 7 rdr: 1 Mrk: 14 ½ s: 99: 7 rdr: 1 Mrk: 14 ½ s: Legdeskatt sam/m/e aar 4 Mrk: 1700: 7 rdr: 1 Mrk: 14 ½ s: Rost:

sam/m/e aar 1 rdr: 6 s: for 1701: 7 rdr: 1 Mrk: 14 ½ s: till sam/m/en 31 rdr: og paastod Fogden at som Otte Ouestad sig Jorden har tilkiøbt, hand og faar svare till bemelte skatter og om endt skjønt at hans nedsente Tingswidne till det Høyloflig Rente Cam/m/er om gaardens ødeliggelse forklarlig gifver til Kiende des slette tilstand, saa har dog de Høye Herrer i Cammer Collegi Resolveret at enten skatter der af at faae betalles eller Jorden at indføres udj deris May: Jordebog, paastod der fore at Otte Ouestad bør betale eller lide indførsel i gaarden

Otte Ouestad møtte og forklarede at alle disse Skatter er falden af gaarden før end hand sig gaarden till kiøbte, og forment at dend som gaarden før Eiede ogsaa skatterne burde betale, forment der fore at hand for des betalling bør vere befriet,

Fogden her till svarede at skatterne Dependrer af gaarden, og hand eftter de Høye Herrer i Rente Cam/m/eretz ordre holder sig til Jorden, og der om war Dom begierende,

afsagt

Eftterdj Skatterne af Ouestad som sig eftter Fogdens beregning beløber till 31 rdr: er dependrende af sam/m/e gaards ødeliggelse de aar 1698: 99: 1700 og 1701: og Otte Ouestad sig i midlertid gaarden har til kiøbt og det Høyloflig Cammer Colligi ordre er, enten skatterne at skall betalles. eller og Jorden i Kongens Jorde bog at indføres, Saa bør Otte Ouestad at betalle sam/m/e fordrende skatter 31 rdr: inden 15ten dage, eller og lide indførsel i gaarden for saa Vit sam/m/e skatter sig kand beløbe, og hand igien at hafve Regres till dend som Jorden før Eiede som hand best ved og kand,

Dend Sag i mellem Lieut: Bredals Kieriste og Steener Jensen wed Søren i Ølen, angaaende det bort komne Høe som fra forige Som/m/er ting till nu er blefven beroende, og møtte nu paa Mad: Bredals weigne

1711: 18

Johanes Edevartsen og fremEskede Sagen i Rette, hafde og ladet stefne till widne Sirj Hambre, Anders Mule og Giorne Neerem, som og alle tre war til stede og møtte og dend Eene eftter dend anden forklarede at de iche noget om Sagen er widende andet end da dette Høe skulle woren tagen fra Mad: Bredal, da fantis om Morgen den der eftter Steeners baad wed hans Eget Land liggende og hafde woren Høe der udj, men enten hand hafde taget Høet eller iche der om wed de iche Ringeste beskeed,

Steener wed Søren møtte og forklarede at hand iche i Ringeste maader hafde taget noget høe, wiste og well at hans baad war høet dend sam/m/e tid, endog hand iche Ringeste Høe hafde ført, wiste iche hvorledes der med war beskaffet, om nogle andre kunde om Natten hafve taget hans baad og dend brugt, erbød sig for det øfrige at giøre sin Eed at hand for dette tilleg frj er, begierede der fore at vere frj Kiendt for Mad: Bredals tiltale og Søgning, og der om allene war Dom begierende,

Johanes Edevartsen paa hendes weigne paastod at Steener bør betalle hende dend i bragte bekostning,

afsagt,

Som ingen af de indstefnte widner i Ringeste maader widner at Steener Jensen har weret skyldig i den/n/e ham tillagde Sag, hand og Self det ganske benegter, Saa frj Kiendes hand for dette tilleg, og det ej at kom/m/e ham till nogen Nackdeel eller wanære, og hvad i den/n/e Sag fore falden er, saa Vell mod Mad: Bredal som Steener, bør vere af ingen werdj og ej kom/m/e nogen af de/nnem/ till nogen prejudise, i det øfrige ophæfves omkostningen paa begge sider.

Tollef Eie hafde ladet stefne Steener wed Søren for 2 rdr: penge hand ha/nnem/ skyldig er, de/nnem/ med omkostning at betalle forklarede ellers at disse 2 rdr: dependrer af Een deel

bokskind som hand lofvede at købe for ha/nnem/ øster som ej skeede, hvilcke fortieniste er de 2 rdr:

Steener møtte og der till svarede at hand solde ha/nnem/

1711: 18b

2de Hester og fick der fore 16 rdr: og da hand drog øster med sam/m/e hester bad Tollef Eie ha/nnem/ købe 3 eller 4 waager bokskind for 3 s: Mrk: 'en men da hand kom øster kunde hand iche faa skindene Ringere end 3 ½ s: Mrk: 'en hvor fore hand iche købte dennem, dette er det Tollef Eie nu fortryder paa og will at hand skall betalle ha/nnem/ 2 rdr: for dend skade hand leed fordj hand ej skindene kunde bekom/m/e, hvor paa hand saa meget kunde hafve wunden, paastod der fore at vere frj for Tollef Eies tiltale og søgning

Tollef Eie blef tilspurt om hand nogen widner enten hafde stefnt eller wiste at forskaffe, Men hand svarede Nej ingen widner om noget at hafve, tj naar saadan KiøbMandskab skeer tages ej noget widne,

afsagt,

Tollef Eie beviser iche med noget widne sin søgning mod Steener Jensen wed Søren, hvor fore og Steener Jensen frj Kiendes,

Steener Jensen wed Søren hafde ladet stefne Tollef Eie formedelst hand skall hafve skieldt ham for Een Tyf der fore at bøde efter Lougen,

Tollef Eie møtte som hafde stefnt Contra fordj at Steener skall hafve sagt at hand war kom/m/en i blant Tyfve pack, og der fore paastod at hand bør bøde

Erick Houge, og Knud Houge, Orm Eie og Samson Lie!! (Eie?) som og alle ware tilstede, ware stefnt till widne,

Orm Eie efter aflagde Eed widnede at nestleden Juul war hos ha/nnem/ baade Tollef Eie og Steener Ved Søren, og som de kom i Trette om nogen bokeskind sagde Tollef Eie till Steener, du er Een Tyf, indtil du gjør dig frj for dend Sag om det Høe med Lieut: Bredals Frue, hvor till Steener svarede at hand nu er indkom/m/en med Tyfve pack,

Samson Eie wed Eed widnede at hand og nest afvigte Juul war hos Orm Eie, og der war blant andre Tollef Eie og Steener wed Søren till stede, da kom de begge siste benefnte Mend i trette om nogen bokskind, da sagde Tollef Eie till Steener, du skall vere Een tyf, indtill du gjør dig frj for dend Sag du har med Lieut: Bredals Frue, da svarede Steener, du skall self vere Een

1711: 19

Tyf, indtill du mig det ofverbeviser, widere eller andet hørte hand iche,

Erich Houge efter giorte Eed widnede at hand og bemelte tid war tilstede hos Orm Eie da Tollef Eie og Steener wed Søren kom i trette om nogen bokeskind, da hørte hand at Tollef Eie sagde till Steener, du er Een tyf indtill og saa lenge du gjør dig frj for dend Tyfve Sag, der paa svarede Steener, du skall self vere Een tyf indtill du mig nogen tyf Sag ofver beviser, og der hos atter sagde, nu seer ieg at ieg er kommen i med tyfve pack, widere wiste eller hørte hand iche i nogen maade,

begge parter wedstod at det saaledes passerede som widnerne forklaret hafver, men der hos berettede at de begge ware drokne og beskienkede, det sam/m/e wedstod og forklarede de indstefnte widner

efter wenlig mellem handling blefve parterne for Retten i mindelighed forEenede, at alt hvis i saa maader som den/n/e Sag wedkom/m/er indeholder, mellem de/nnem/ i drokenskap

passeret er, skall iche were skeed af noget unde, men will her eftter were wen/n/er, og begge Erclerede hin anden for alt hvis ærligt er, og der paa gafve for Retten hver anden deris hender,

Og som parterne saaledes her for Retten har Ragt hin anden deris hender, og begge efttergifvet hin anden deris forseelser, som er skeed af u-betenksomhed i drokenskap, Saa bør ej heller hvad ord talt er, kom/m/e nogen af parterne till Ringeste wanære eller forkleinelse, men her eftter som till foren were Ærlige Mend, og Sagen der wed ganske {at} i mellem de/nnem/ at vere ophæfvet,

Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen tillspurte Almuen udj begge disse skibreder om eftterskrefne poster, hvor paa hand deris forklaring war begierende Nemblig

1: Om Almuen wiste at deris Kongl: May: var fleere Jorder i disse Skibreder Eiende, som Landskyld till Fogden betaller end Ørland i Fielbergs skibrede Sm: 1 ½ L: Onnesteen i Etne 1 ¼ Løb Sm: og Grindem 1 L: Sm: Saa og om paa disse Jorder er falden nogen bøsse 1706: 1707: og 1708:, Hvor till de

1711: 19b

svarede at deris May: ej 1 Mrk: godtz meere i de 2de Skibreder er Eiende udj de 3de gaarder, iche heller er paa nogen af dem, hverken omelte 3 aar eller paa lang tid falden nogen bøsse, forklarede og at deris May: udj Ryefylcke Fogderie nest Ved dem grensende er Eiende udj Eike Sm: 1 ½ L: Aabøe 1 Løb hvor paa ingen bøsse heller er falden de aar, Endelig eftter till spørgelse af Fogden svarede Almuen i Etne Skibrede at Fogden ofte har opbøden dend 1 Løb og 18 Mrk: Sm: som {ligger} \lenge/ i Grindem har ligget øde, men dend ingen har villet antage førend nu paa Eet paar aars tid {af} \at/ Een Soldat fik forlof af Fogden noget der af at bruge, hvor fore hand gifver aarlig 2 rdr:, som Fogden svarede at var Rett, og hand for sam/m/e gjør deris May: Reigning,

2: Tillspurte hand de/nnem/ om de viste nogen oprøddet pladtz siden Matrichulens Dato at vere opkom/m/en, som Skatt eller anden Rettighed till Fogden svarer, hvor paa de gaf till giensvar, at ingen oprøddede pladtzer i disse skibreder var at finde, iche heller var der Leilighed till nogen at oprødde men beklaget sig nok, at deris gaarder till foren af Lars Sand alt forhøyt var satt,

3: hand tillspurte de/nnem/ og om der fantis fleere Souger i Fielbergs skibrede som nogen Skatt betaller 1706: 1707: og 1708: end som Aarevig!! (Aarevig) Soug der skiær 200 {rdr:} \bord/ og betaler 3 Mrk: 10 s: Waage Soug 100 bord, Houge Soug 100 bord 1 Mrk: 12 s: og Fatlands Soug 100 bord 5 s: Hvor till Almuen svarede at der ej fantes fleere som nogen Skatt betaller, ellers findes 2de saa som Bioe og Espelands Souger, hvor paa de ej andet skiær end Older og Birk og deslige till huus fornødenhed, og slet ingen Souger i Etne,

4: till spurte Fogden Almuen, om der fantis \i/ de 2de Skibreder, nogen gastgæbere, Strandsidere eller huusMend, der eftter Forordningen burde og kunde betalle de 2 rdr: Strandsider Skatt aarlig, hvor till de sambtlig svarede, at ingen der udj Skibrederne findes af Saadanne Folk, hverken gastgæbere, Strandsidere, Handverks Folk eller huusmend som nogen Skatt kand betalle, Jørgen Colbensen, som till foren boede wed Aarvig Soug, er for meere end 5 aar siden død, og ingen i steden ankom/m/en,

5: Frem Raabte hand begge Bonde Lensmendene saa som

1711: 20

Zacarias Silde udj Etne og Lars Killisvig for Fielberg og till spurte dem offentlig for Retten, om hand iche Rigtig aarlig betaller dem de 4 rdr: som dem i Løn er tillagt, hvilket de wed Eed testerede at var sandferdigt, at Fogden dem de 4 rdr: aarlig i deris Skatter har gaat giort baade

1706: 1707: og 1708: saa Vell som og Munderings penge 1707: og 1708: hver 2 rdr: eftterdj gaarden ej er i Lægd, saa og till spurte hand Zacarias Silde om hand ej er blefven blefven!! betalt tiende pengene som som!! for 1708: tilfalt af Karj Johans datters bøder, saa og Lars Killisvig om hand iche har faaet sine tiende penge af de 17 ½ rdr: der i skibredet falt 1708: hvor til de begge svarede og Eedlig forklarede at de dend nødt hafr: saa som Zacarias 3 Mrk: 9 s: og Lars Killisvig 1 rdr: 4 Mrk: 8 s:

6: der for uden om de viste at paa Halsnøe Closters godtz 1706: 1707: og 1708: var falden nogle 3de 40 Lod Sølfes bøder, hvor till de svarede at ej saadane bøder paa Halsnøe Closters godtz de aar falden er.

7: Till spurte hand de/nnem/ om iche eftterskrefne Jorder fra gik oddelskatten 1706: i Fielbergs skibrede Udbye som Anders Skartland Eiet smør ½ Løb ½ H: 4 Mrk: 12 ¾ s: Hambre som till Kongen blef Mageskift 7 Mrk: 8 s: 1707: Klungland S: 1 L: H: ¼: 3 Mrk: 14 3/8 s: Giærevig Sm: 21 5/8 Mrk: 1 Mrk: 12 s: Etne skibrede 1706: Stølle Sm: 1 L: 18 Mrk: Koren ½ td: som Olle Mogensen Eiet 9 Mrk: Østrem 1 Løb 2 pd: 9 1/3 Mrk: 10 Mrk: 12 s: Winie som Niels Frette Eiet S: ½ L: 3 Mrk: 1708 udj Østrem som Lieut: Svane købte 1 L: Sm: 1 H: 9 Mrk: 9 ½ s: det andet i Østrem købte Torben Østrem forige aar, Birkenes Sm: 18 Mrk: 1 Mrk: 8 s: yttre Haaland Sm: 1 1/6 L: Koren 1 td: 10 Mrk: videre iche, Hvor till Almuen svarede Een stemmende, at det er Vist og Sandferdigt at disse Jorder fra gik oddelskatten bemelte aar, som og opsiderne tilstoed for Retten at hafve nødt, Disse poster begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og siden ha/nnem/ meddeelis beskrefven, som Vj ha/nnem/ ej kunde negte,

Endnu tillspurte Kongl: May: Foget Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er, at 1 Løb og 18 Mrk: Smør udj dend gaard Grindem i Etne skibrede Sl: Eliisabet Crommentin till foren till hørende, endnu nest afvigte aar

1711: 20b

som før laag øde, og af Een Soldat Ved Nafn Aslack som nu er ude i deris May: Tieniste, till Een liden deel blifver brugt, og der for aarlig betaller till Fogden 2 rdr: penge og ej meere, begierede Almuen derom ville gifve deris sandferdige berretning, om noget meere af bemelte part betalles, eller og om hand iche har gjort sin flid sam/m/e Jorde part at faa bortfested till brugs, men det ej har kundet till weie bringe,

Almuen der till svarede, at det i ald sandhed er Vest at bemelte part i Grindem ligger øde, og ej bruges uden af Een Soldatter qvinde, udj hendes Mands Aslack Grindems borte werelse paa sam/m/e maade som før, hvor af hun betalte Nestleden aar som forige aar ichun 2 rdr: og ej meere, saa som hun ichun lidet der af slaer, og bruger ej ald gaarde parten, Fogden har og offentlig altid paa Tingene, som og skeede nestleden Høst, opbøden sam/m/e Jordepart till brugs, mens for gaardens slette tilstand skyld, er den ej af nogen blefven antagen, men saaledes som før af denne Soldatt till Een liden deel brugt, og møtte Lensmanden af Etne Zacarias Silde, som om alt dette at vere Sandferdigt aflagde sin Corporlige Eed,

Dette begierede Fogden at maatte indføris og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som Vj ej wiste hannem at kunde weigre,

Der eftter frem kom for Retten Een gl: og Een høyaldrende Fattig qvinde som er afgangne Jørgen Colbensens Ved Aarwigs Soug hans efterlatte Enke, og sig høylig beklagede hvorledes Kongl: May: Foget hende hafde tilsendt Een Reining paa 7 aars Strandsider skatt at betalle till sam/m/en 14 rdr:, og der hos truer hende med Millitair Excecution at hiemsøge, saa frembt hun dem ej straxst betaller, og som hendes Raad og Middell u-muelig er saadan/n/e penger at til weie bringe, Ja om enskiönt alt det hun Eiede var gjort i penge, saa kunde det

dog iche forslae til helten dette Kraf, bad der fore dend ganske Almue paa Tinget, at de ville gifve hende deris Sandferdige forklaring, om hendes Næring, tilstand og alder, eftterdj hun forhaabede at deris May: af Naade skulle ansee hendes Ringe formuenhed, saa at hun for disse fordrende penge

1711: 21

maatte forskaanes, bad og Almuen at forklare hvad sted det var hun og hendes Sl: Mand har boed paa, om hun nogen tid har kundet veret Reignet for Een strandsider, med meere som de weed sandferdigt at vere, indlefverede og i Retten Eet Tings widne tagen af hendes Sl: Mand i hans lefvende lifve dend 24 Novembr: 1703: hvilcke Tings widne i lige maade forklarer deris Næring og tilstand, sam/m/e Tingswidne blef dend gang udsted mod Conssumptions Forpagterens Kraf, for hvis aarsage hun og hendes Mand blef u-Krefvet og ej nogen Conssumption siden betalte,

Dend ganske Almue paa Tinget her til svarede lige som med Een Mund, at denne stakels qvinde Jørgen Colbensens Enke, er først Een Meget Fattig Enke, der neppe har brød i sin Mund, men tit og ofte har maatt søge gaat folck om hielp till lifves ophold, der nest er hun Een høy aldrende og noget svag qvinde, der neppe kand kom/m/e af sit huus uden med stor Møye, som de nu for øynene kunde see, hun er og Een Encke, der ej har Ringeste hielp eller unsetting, men Self allene bor i et Ringe huus, paa Eet stæd inde udj Een Fiord Aale Fiord kaldet, fra ald Fiskerj og anden Næring er iche andet end Een stackels huusqvinde, Fattig baade paa føde og Klede, hendes Sl: Mand er for omtrent 6 aars tid siden wed døden afgangen, eftterlod sig slet indted, saa indted skiftte eftter hannem, enten kunde holdes eller blef holden, saa som der slet indted var enten at Registere eller deele, hand i hans tid war Een Fattig gl: Mand, der ej hafde Ringeste Næring, arbeidede for Folck der af Nærede hand sig saa lunge hans Magt der til strekede, siden lefvede hand nogle aar i Een meget slet tilstand, hvilcke det forige Tingsvidne, som hans Enke fremlegger tagen till Tinge det aar 1703 nok som videre forklarer, og ønskede dend ganske Almue at gud og deris May: i Naade sig ofver hende vilde forbarme, hvor paa de slet indted tvifled, naar hendes Nød og Ellendighed blef bekient,

Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen som war tilstede for Retten her til svarede, at hand noksom hendes Armod og Fattigdom, sambt hendes alder og Næring er bekiendt, men som det høy Kongl: Rente Cam/m/er udj hans aller underdte: Regenskaber har ført ham till Mangell den/n/e hans krefvende Strandsider skatt, saa er hand ej aarsage i sam/m/e Kraf

1711: 21b

som hand eftter sit Embedes pligt og de høye Herrers ordre maa giøre, Men dog weed hand well, at hos hende ej Ringeste skilling enten faar eller wenter at faa,

Dette begierede den/n/e Stakels Enke at maatte indfør is og hende af Retten beskrefven at meddeelis, som Vj ej kunde nægte, helst eftterdj Vj sambtlig Fuldkom/m/elig ved, at alt hvis saaledes om hende talt er, er i Sandferdigt i alle maader.

Dend 20 Febr: blef holden almindelig Waarting paa Wallen for Skaanevigs Skibrede Almue, i ofverwerelse af Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Nicolay Wallen, med eftterskrefne Lougrett, Niels Berhoug, Johanes Leerviig, Olle Larsen Wicke, Tøris og Tor Storhoug, Aanund Tvet, Jens Ebne og Peder Hielmervig, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: May: Forordninger og andre ordre som for hen findes Specificerede,

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er, at i dette skibrede ej findes nogen Strandsidere, gastgæbere, Handverks Folck eller huusmend, som nogen Skatt till Fogden betaller,

Almuen der till svarede, at her i dette skibrede enten nestleden aar eller till foren [ej]? fantis nogen Strandsidere, gastgæbere eller Handverks Folck som nogen Skatt enten betalte eller kand betalle, ej heller Huusmend, uden de der betler deris Føde, og der fore ej heller nogen skatt kand betalle,

Dette begierede Kongl: May: Foge!! (Foget) at maatte indførís og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis,

Fogden hafde ladet stefne Niels Bouge for skatter som Rester af hans Eigende og brugende Jord Bouge af 1 Løb Sm: for de aar 1697: 98: 99: 1700: 1701 og 1705: till sam/m/en 26 rdr: 11 5/9 s: der till at svare eller lide indførsell i gaarden,

Niels Bouge blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Aanundun!! (Aanund) Tvet og Tor Storhoug hiemlede wed Eed at de ha/nnem/ loughlig hafver indstefnt, hvor fore Sagen beroer till neste ting, hvor da Niels Bouge paalegges at møde, og skall saa gaaes videre hvis Rett er

Nicolay Wallen hafde ladet stefne Lars Torsen Wannes for 9 Mrk: hand ha/nnem/ skyldig er, det at betalle med omkostning,

1711: 22

Lars Torsen Wannes blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Aanund Tvet og Tor Storhoug hiemlede at Lars Torsen loughlig stefnt er, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at svare,

Tollef Hougland Lensmand i Fiære Skibrede hafde ladet stefne sin Stifsøn Niels Svindland for at gifve Afkald for sin Sl: Faders arf,

Niels Svindland møtte og der till svarede, at naar hand faar Skiftebrevet at see og hand da har faaet hvad det formelder, will hand iche weigre sig fore der fore at qvitere, men som hand iche Rettere ved, end ha/nnem/ endnu noget Rester, saa har hand negted Afkald at gifve, men naar hand faar alt hvis skiftebrevet omelder skall hand straxst gifve Afkald,

afsagt,

Sagen beroer till neste ting till hvilcken tid Tollef Hougland bør i Rettelegge det skiftebref holden eftter Niels Svindlands Fader, og naar det skeer, skall da gaaes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen tillspurte Almuen paa Tinget, om eftterskrefne poster, og der paa war deris sandferdige Forklaring begierende, Saasom,

1: om deris Kongl: May: er Eiende noget Jordegodtz udj dette skibrede, som till Fogden Landskyld betaller, hvor till de alle svarede, at deris May: iche 1 Mrk: Eier der i skibredet som nogen Landskyld till hannem betaller.

2: tilspurte hand Almuen, om det iche er dennem alle witterligt, at det pladtz Blaateigen 12 Mrk: Sm: som Karj Boege fragick er saa meget af Jord, Steen og Sand udtagen at det aldrig igien kand beboes eller kom/m/e i dend stand, at nogen Rettighed der af kand svares, saa og om iche Fogden altid har opbøden det till Tinge for Leje, Der till svarede Loughrettet, at det er

dend ganske Almue witterligt, at sam/m/e pladtz Blaateigen er saa ilde af Steen og grud medfaren, at dend aldrig kand oprøddes, till med ligger det udj Eet brat Field hvor neppe Folck kand gaa, des heller at boe der, Saa og weed denock, at Fogden altid har opbøden det paa Tinget, men ingen har villet antage det, iche heller har Fogden i nogen maade haft Ringeste fordeel der af.

3: Tillspurte hand dennem om fleere oprødings pladtzer findes der i skibredet som noget afgift svarer till Fogden, uden de som i Matrichulen er indført, hvor till de svarede Nej at

1711: 22b

ingen fleere pladtzer findes nogen stedtz i Skibredet, andre end som giøris Regenskab for og i Matrichulen indført, Thj de sagde og, at da Lars Sand Commissionen war betroed, lagde hand alle smaa pladtzer i Skatt, hvor af Een deel nu ligger øde, iche heller findes Leiligheden saa, at nogle pladtzer kand oprøddes, men allene Field, Berg og Klipper.

4: Om der fantis fleere Souger i dette skibrede end desse hvor paa 1706: 1707: sambt 1708: er Skaaren Nemblig Storhoug Soug af 200 bord 3 Mrk: 10 s: 2de Handelands Souger af 1600 bord 4 Mrk: 13 s: Ebne Soug af 100 bord 5 s: Wallen Soug af 400 bord 20 s: og af Wicke Soug 1706: og 1707: af 350 bord 1 rdr: 5 ½ s: men af sam/m/e Soug ichun 1708: da dend blef satt for oddel Soug, som og altid paa Egen oddels grund har veret staaende det aar 400 bord och ichun Sougmester Skatt 20 s: Hvor till de svarede at det er wist og Sandferdigt at udj dette Skibrede findes ej fleere saadane Souger, ej heller er der paa dem skaaren meere end forklaret er, saa og er det vist at Wicke Soug staaar paa Egen oddels {sk} grund, og burde for lang tid siden veret frij for Soug og grundeskatt,

5: Hand tillspurte dem og om her i skibredet de aar 1706: 1707: og 1708: war boende nogle Strandsidere, Handverks Folk, Gastgæbere eller Huusmend, som nogen Skatt burde betalle, Hvor till de svarede, at i det ganske Skibrede boer aldeelis ingen af noget slag, hverken Strandsidere, Huusmend eller Andre, som nogen Skatt kand betalle,

6: Frem Raabte hand Adskild Matre og Siur Skrom/m/e og tillspurte dennem, om hand ej har gaat giort dennem de 2de aars Skatte frihed som deris May: dennem hafver forundt, for dend dennem u-løkelig paakomne Ildebrand, Hvor till de svarede at Fogden dennem de 2de aars Skatter har gaatgiort og betalt, som og er i deris bøger indført, hvor paa de aflagde deris Eed,

7: blef Tieran Rasmusen Ebne som de aar 1706: 1707: og 1708: hafde veret Lensmand fremkaldet og af Fogden tilspurt, om hand iche aarlig har betalt ha/nnem/ de 4 rdr: udj Løn som hannem er bevilget, saa og Munderings pengene 1707: og 1708: 2 rdr: efterdj hans gaard ej var i Lægd, Hvor till hand svarede og wed Eed bekræftede, at Fogden iche allene de aar, men end og till foren har betalt ha/nnem/ sin forundte Løn saa Vell som Munderings penge 2 rdr:

1711: 23

8: Till spurte Fogden Almuen om de viste at der nogen 3de 40 Lod Sølf s bøder var falden de 3de aar 1706: 1707: og 1708 paa Halsnøe Closters godtz, der till de svarede, at ingen saadane bøder paa det omelte godtz de aar var falden,

9: tillspurte hand de/nnem/ om nogle gaarder de 3de aar 1706: 1707: og 1708: war gaaen oddel skatten fra, hvor till de svarede Nej ej som dem war witterligt,

Hvilke poster Kongl: May: Foget begierede at maatte indfør is og ha/nnem/ siden af Retten beskrefven Meddeel is, som Vj ha/nnem/ ej kunde negte,

Endnu tillspurte Kongl: May: Foget Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er, at dend pladtz eller Jordepart Blaateigen kaldet, som ligger i Aackre Fiorden her i skibredet og skylder Smør 12 Mrk: der for nogen aar siden af Jord og wandskræde blef udtagen, enten siden dend tid af nogen er blefven brugt eller besidet, eller og om dend nogen sinde kand blifve brugt, begierede og at de ville gifve deris sandferdige forklaring till Kiende om sam/m/e pladtzes tilstand og beskaffenhed,

Almuen ofver alt der till svarede, at det nok for det første er wist og Sandferdigt, at det Jordepladtz Blaateigen for nogle aars tid siden ved Jord og wand skræder blef udtagen, og ej siden dend tid iche af nogen Menisker er blefven brugt eller besidet, der nest og at dette pladtz blef dend tid saaledes af Jord og wand tillreed, at det u-Mueligt af noget Meniske kand beboes eller bruges, Thj det er saaledes medhandlet at det iche alleneste ej kand beboes eller af noget Meniske bruges, men ligger baade til Fields og saa brat og i saadan u-føre at ingen Menisker der kand opkom/m/e uden med allerstørste lifs fare, Saa de med Een god samvittighed kand widne, at Blaateigen aldrig meere blifver till noget Meniske eller qvegs nøtte, Saa det nok till Evig tid baade blifver u-brugt og u-bebyggt, de!! (det?) Vj og som Lougrettes Mend der saare Vell om des beskaffenhed er widende nok som med Een god Samvittighed Eedlig baade vill og kand testere,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og hannem beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde veigres,

Dend 23: Febr: blef holden Almindelig Waarting paa Tvet i Warelsøe Sogn, for Strandebarms og Qvindheretz skibreders Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, med eftterskrefne Lougrett, Anders Mundem Lensmand, Hans og Svalle øfre Waage, Peder Traa, Anders Tvet, Mikell Øye Lars Tvet, og Engel ib: sambt Almue fleere som tinget søgte, Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brevve og Forordninger som for hen findes Specificerede.

1711: 23b

Publiceret Niels Brynildsen Birkeland af Hardanger Fogderie, hans udgifne skiøde till Anders Guldbrandsen Mundem, Bunde Lensmand i Strandebarms Skibrede hans Hustrue, børn og Arfvinger paa Een part udj Een Skougeteig udj Øyerhafns Skoug i Warildsøe Kierke Sogen beliggende, som aarlig er beregnet i mod 4re Mark: Smørs Landskyld, saa Vell som og 6te parten udj dend halfve Øyerhafns Soug, Sougrund og Sougsteme, hvilke ha/nnem/ arfvelig eftter hans Sl: Fader er til falden, og det i mod penge tillige med dette brefs bekostning 14 rdr: dat: 17 Febr: 1710:

Publiceret Mag: Niels Smedtz udstede bøxsell seddell till Niels Kaldestad paa 1 ½ Løber Sm: 1 ½ Huder i dend gaard Unnerem i Qvindheretz skibrede, Lectoratet i Bergen tilhørende, og før af Olle Tom/m/esen Unnerem og Brynild ib: dat: 12 Januarj 1711:

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget af begge disse skibreder, om her findes nogen Strandsidere, Handverks Folck eller huusmend, som till ha/nnem/ nogen Skatt betaller eller betalle kand,

Almuen af begge Skibreder der till svarede, at de fuld kom/m/elig er widende, at I disse 2de Skibreder, ingen Strandsidere, Handverks Folck eller huusmend findes, som Ringeste skilling

till Fogden i Skatter betaller, Vell findes her Baar Andersen Hiermundshavn, men hand kom under Baronietz Jurisdixtion aar 1702: og Een Frihetskabs Birkedom/m/ers Enke boende paa Baroniet i Trøen!! (Terøen) som bruger Eet lidet gastgæberj og ej fleere, ej heller Handverks Folk eller huusmend, uden de der betler deris Føde, og der fore slet indted betaller eller betalle kand,

Dette begierede Kongl: May: Foget, at maatte ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde weigres, eftter som det saa i sig self findes Sandferdigt,

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget, om de/nnem/ ej witterligt er, at Sverke og Hans Berge, hvilke har udstanden dend skadelige Ildebrand, iche har nødt dend Frihed, deris May: de/nnem/ aller Naadigst bevilget hafver paa 2 aars frihed for skatter,

Almuen der till svarede at de/nnem/ i guds Sandhed noksom er wist at bemelte Mend sam/m/e Frihed nødt hafver, og møtte paa deris weigne Hans Rasmusen Brue, som deris Skatte bøger anviste, hvor udj befindes sam/m/e 2de aars

1711: 24

Skattefrihed de/nnem/ at vere gaat giort, hvor paa og Hans Rasmusen aflagde sin Eed,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís, og de/nnem/ af Retten beskrefven Medeelis som ha/nnem/ ej kunde weigres,

Hr: Olle Gierdrum hafde ladet Stefne Lars Dybsland (Jusland/Gjuvsland) for Resterende Rettighed for 1706: 1 rdr: 2 s: tredie tage sam/m/e aar 2 Mrk: 4 s: Fierde penge 2 Mrk: 1 s: 1 ½ qvit:, for 1707: 1 rdr: 2 s: fierde penge 1 Mrk: 8 s: 1 ½ qvit:, for 1708: Landskyld 1 rdr: 2 s: fierde penge 1 Mrk: 8 s: 1 ½ qvit: for 1709: 1 rdr: 2 s: Tredie tage 2 Mrk: 4 s: Fierde penge 2 Mrk: 1 s: 1 ½ qvit:, for 1710 1 rdr: 2 s: Fierde penge 1 Mrk: 8 s: 1 ½ qvit:, till sam/m/en 7 rdr: 1 Mrk: 14 s: 1 ½ qvit:, der paa er betalt først 2 Mrk: 2 s: Nok brendeved 1 rdr: 4 Mrk: Nok 1 rdr: 3 Mrk: till sam/m/en 3 rdr: 3 Mrk: 2 s: Rester saa eftter hans Reigning 3 rdr: 4 Mrk: 12 s: hvilke Reigning er uden dato, men nu af Hans Brue indlefveret i Retten,

Lars Jusland møtte og her till svarede, at hand skyldig er for alle de aar Sogne Presten har opført, men allene formener hand at dend brendeveed hand har faaet war for 2 rdr: endog dend i Reigningen er opført ichun for 10 Mrk: ellers siger hand ej nogen Landskyld bog at hafve

Der eftter frem kom for Retten Paal Dafvinsen till holdende paa Nedre Waages grund, at hand med Lars Jusland var forEenet at Lars for ha/nnem/ afstod Jorden, at hand dend her eftter med Eigerens wille!! (willie) maatte tiltrede og bruge saa som hand iche lenger war god fore at beboe Jorden, og at bemelte Paal skulle gifve ha/nnem/ i afstaaelse penge 2 rdr: og der i mod self svare till ald gaardens huuses Reparation, med hvis der af dependerer, hvilke Paal som var tilstede tilstod saa at vere, og Ragne de for Retten der paa deris hender, at de saaledes i alle maader vare forEenede,

Hans Rasmusen Brue paa Hr: Olle Gierdrums weigne lod der med Sagen falde, saa wit at Lars Jusland eftter haanden kand betalle sin Landskyld, saa som hand er Een Fattig Mand der indted er god fore sin skyld enten till ha/nnem/ eller andre betalle, hvor med det og till widere stefnemaal beroer.

Dend Sag mellem Erick Aackre og Brynild Om/m/e som fra forige ting till nu blef opsatt, og nu igien blef paafordret, men blef forklaret at dend nu ej war stefnt ej heller møtte nogen af parterne som Sagen fremEskede, hvor fore Sagen till widere stefnemaal beroer.

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget, om Een deel poster, som hand till sine Regenskabers besvarelse hafde fornøden, hvor paa hand deris fuldkom/m/en svar var forventende, saa som,

1: Om deris May: er meere Jordegodtz eiende udj disse 2de Skibreder end som Kaldestad i Qvindheretz Skibrede Sm: 2 Løber Huder 2: Grødstøel Smør 1 L: H: 1:, begge af Maria Virginæ prebende godtz, saa og tillspurte hand dennem om deris May: er tilfalden nogen bøxsell af de gaarder i de trende aar 1706: 1707: og 1708: der till de svarede at deris May: iche meere Jordegodtz udj disse 2de Skibreder er eiende end de omelte gaarder, iche heller er paa dennem siden Fogden blef beordret Landskylden at annam/m/e falden nogen bøxsell

2: Tillspurte hand dennem om de viste af nogle Rødnings pladtzer siden anno 1666: at vere oprøddet, som nogen Skatt till Fogden betaller i disse 2de skibreder. der till svarede de alle Lougrettet og Almuen, at indted noget pladtz siden Lars Sand 1666 lagde Jorderne er oprøddet som nogen Rettighed till Fogden svarer, ej heller findes dend Leilighed till nogen Rødning,

3: Hand tilspurte dennem og om der udj Skibredene var fleere Souger aar 1706: 1707: og 1708: end disse efterfølgende Nemblig Rørvig Soug af 400 bord 1 Mrk: 4 s: Aackre Soug 200 bord 10 s: Waage Soug af 200 bord 10 s: Øyerhafns Soug af 500 bord 1 Mrk: 9 s: Tosnæs Soug af 400 bord 1 Mrk: 4 s: som Alle ere oddels Souger, Hvor till Almuen og Lougrettet svarede, at der i Skibrederne findes ej fleere Souger som noget till Fogden betaller, men wel 2de som hen hører under Baroniet, iche heller er paa de omelte Souger meere skaaren de aar, men well Mindre

4: Tillspurte hand de/nnem/ om der fantis i de begge skibreder fleere Strandsidere 1706: 1707: og 1708, end Baar Andersen som kom under Baroniets Rett 1702: som boer i Giermundshafn, saa og forige Birke Dom/m/er paa Baroniets godtz hans efterlatte Enke, som altid har boet paa Baroniets grund udj Terøen, eller og gastgæbere, Handverks Mend eller HuusMend, som de 2 rdr: skatt kunde og burde betalle, der till de svarede at aldeelis ingen udj disse 2de Skibreder af saadane Personer er boende, uden de 2de som af Fogden forklaret er, og slet ingen Huusmend, der nogen skatt kand betalle

5: frem Raabte hand Anders Mundem Lensmand udj Strandebarms Skibrede, saa og Hermand Røsseland, som da var Lensmand udj Qvindhæretz Skibrede, og dem begge tilspurte om hand iche aarlig hafde betalt en hver af dem de 4 rdr: som dennem udj Løn er tillagt, Der till svarede de begge og wed Eed bekræftede, at de har nødt deris Løn af Fogden baade 1706: 1707: og 1708: saa Vell som de andre aar, Hand tilspurte og Lensmanden udj Strandebarms Skibrede Anders Mundem, om hand ej 1708: fick sine tiende penger af de 3 rdr: bøder, hvor till hand svarede og Eedlig forklarede at hand fik af Fogden 1 Mrk: 12 s: det aar udj tiende penge, der for uden vedstod de og at hafve faaet Munderings penge 1707: og 1708: 4 rdr: eftterdj deris gaarder ej er i Lægd men altid frj

6: hand tilspurte og Almuen udj Qvindhæret 1: saa som indted Halsnø Closters godtz er i Strandebarms skibrede 1: om de ved at der er falden nogen 3de 40 Lod Sølfes bøder i de aar 1706: 1707: og 1708: der till de svarede Nej at ingen saadane bøder paa Halsnø Closters godtz der i Skibredet er falden,

7: Tillspurte hand og dennem, om det iche er de/nnem/ witterligt at oddelskatten fra gick eftterskrefne gaarder 1706: saa som Rørwig Olle Ovestad eitet!! (eiet?) Sm: ½ L: 8 ½ Mrk: 3 Mrk: 11 1/3 s: Grøning Hr: Hans Mentzes arfvinger Sm: ½ L: H: ½: 4 Mrk: 12 ¾ s:

Om/m/e som 1705 blef Mageskiftt till Kongen, og ej afført 3 rdr: 5 Mrk: 7 s: lige saa 1706: 3 rdr: 5 Mrk: 7 s: Ao: 1707: Ned: Bru Solt $\frac{1}{2}$ td: 3 Mrk: Breum Sm: 3 Spd: 14 $\frac{3}{4}$ Mrk: H: $\frac{1}{2}$: 1 rdr: 1 Mrk: 12 s: Qvindhæret 1706: indted, 1707: Møklebust Sm: 2 L: 27 Mrk: Giedsk: 1: er 2 rdr: 3 Mrk: 3 s: og ej fleere, Hvor till Lougrettet og Almuen svarede at de gaarder som melt er, fra gik oddel skatten 1706: og 1707: som og Lougrettet for Retten wedstod,

8: Om iche Sirj Tors datter har udstaaet sin Straf paa wand og brød eftter Dom/m/en, Der till svarede Lougrettet at det var vist, at hun sin Straf hafde udstaaet hos LensManden Anders Mundem,

alt dette begierede Kongl: May: Foget at maatte i Tingbogen indførís og ha/nnem/ af Retten gifves beskrefven, som Vj ha/nnem/ ej kunde weigre,

Dend 16: Martj blef holden almindelig Waarting paa Graaf, for Halsnø Closters Almue af Waags Opdals og Een deel af Føyens skibrede, ofverwerende paa Hr: Assessor Hansens weigne Monss: Jens Eibye, med eftterskrefne

1711: 25b

Lougrett, Gunder Graaf, Peder ib: Knud Rønholm, Jørgen Hageberg, Lars Hofland, Sallamon {Westvig} Leewaag, Morten Næsse og Jacob Lille Nesse, sambt Een Ringe deel Almue som tinget søgte,

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne David Huuse for medelst hand skall hafve nestleden Faaraar og Som/m/er tilsaad og Høsted Een part i Huuse som Olle fra gick, og det uden Ringeste tilladelse eller wed hans wille!! (willie), der for uden at lide hvis Lougen byder,

David Husee!! (Huuse) møtte iche Self, men Olle Haavig paa hans weigne svarede, at bemelte David Huuse lod sige at hand denne sinde ej loughlig stefnet er, og der fore ej til Sagen kand svare, formodede der fore, at indted i Sagen kunde foretages førend hand loughlig warsel bekom/m/et hafver,

Lensmanden Gunder Graaf forklarede at hand iche har stefnet David Huuse, og der fore ej weed der om at gjøre forklaring,

Jens Eibye sagde at nogle Mend af Qvindhæretz skibrede hafde stefnet, hvilke Mend ej er til stede, hvor fore med den/n/e Sag beroer till loughlig stefnt blifver.

Dend 18 Martj blef holden Almindelig Waarting paa Spidsøen for Fiære og Een deel af Føyens Skibredes Halsnø Closters Almue, ofverwerende paa Hr: Assessor Hansens Veigne Jens Eybye, med eftterskrefne Lougrett, Aanun Rafneberg, Olle Egeland, Lars ib: Lars Øchelands, Lars Møcklevold Lars Røkenes, Aasmund Framnes og Knud Miaanes, sambt Een ganske Ringe deel Almue som tinget søgte,

Publiceret Jens Eibecks!! (Eibyes) paa Hr: Assessor Hansens Veigne, hans udstede bøsse seddel till Hans Jonsen paa $\frac{1}{2}$ Løb Sm: og $\frac{1}{2}$ H: i Halsnø Closters Jord Urang, dat: 8 Decembr: 1710:

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Lars Egeland formedelst hand nest leden Høst skall i mod Lougen Skiødt Eet Dyr udj Siggen, der fore at bøde efter Lougen og paastod Jens Eibye Dom till bøders betalling,

Lars Egeland møtte till Sagen at svare, og vedstod at hafve skiødt Eet dyr nestleden Bartolomej tider for Sogne Presten till Findaas giæld Hr: Hans Wadbek, og det efter hans Egen begiering udj hans Egen Mark paa dend tilladelige tid,

1711: 26

formente der fore at vere frj for bøders betalling og der om war Een frj Kiendelses Dom begierende,

Monss: Jens Eibye paastod Dom till bøders betalling efter Lougen, helst efterdj hand ofte har veret af Monss: Peder Jensen anmodet at skyde dyr for ha/nnem/ men ej har villet, og nu fornehmes hand for andre skiødt hafver hvilke hand formodede at vere u-rett, og der fore som før paastod Dom till bøders betalling

Lars Egeland her til svarede at hand har gjort sin flid for Peder Jensen efter hans begiering at skyde, men hand har det iche bekom/m/et, uden nestleden Høst Eet lidet dyr, hvilke dyr Peder Jensen uden nogen betalling har bekom/m/et, dette dyr hand for Hr: Hans skiød kunde hand iche fra tage ha/nnem/ saa som det var skiødt udj hans Egen Mark,

afsagt,

Lars Egeland bør till neste ting at bevislig gjøre med Sogne Prestens Hr: Hans Wadbeks haand at hand dette paa ankede dyr for ha/nnem/ i hans Egen Mark skiødt hafver, saa og bevise at det war skiødt paa de tider Lougen det bevillger og tillader, og skall da gaaes Videre i Sagen hvis Rett er.

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxxel seddel till Hans Johansen paa ½ Løb Sm: og ½ H: udj deris Kongl: May: og Halsnø Closters Jord Kallevaag, i Føyens skibrede dat: d: 9 Xbr: 1710:

Dend 20 Martj blef holden almindelig Waarting paa Sioe for Halsnø Closters Almue af Etne, Fielberg og SkaaneVigs Skibreders Almue, ofverwerende paa Hr: Assessor Willum Hansens weigne Jens Eibeck, Closter Lensmendene, Johanes Sioe og Kaald Tvet med efterskrefne Lougrett, Jon Wattedall, Ifver SæfverEide, Halfvor Kielmeland (Tjelmeland), Adskild Matre, Johanes Indre Mattre, {Andf} Johanes Sioe paa Andfind Boges weigne, Olle Ryen og Goute Stongeland, sambt Een ganske Ringe deel Almue som tinget søgte,

Monss: Peder Jensen Smidt hafde Ved Lensmanden ladet stefne Olle Johansen (Johanesen) Tungesvig for slagsmaal paa Johanes Torkildsen Brekevig (nemnd Breke i 1ste sak), hvilcke Sag og nest afvigte Høste ting war stefnt, men da ej nogen paa Olle Johansens weigne møtte, ej heller da blef bevist at hand loughlig stefnet war h\v/or fore Sagen da til loughlig Stefnemaal blef henvist,

1711: 26b

hafde og ladet stefne de 2de widner Lars Larsen Øfstebøe og Niels Nielsen ib:, hvilke begge Mend ere af Lænes godtz hvilke widner ej endnu her møtte,

Olle Johansen Tungesvig møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,

Johanes Sioe og Knud Sæbøe hiemlede at de Olle Johansen loughlig hafde stefnet, forklarede og at de de!! benefnte widner loughlig stefnet hafver, men som de ere paa Lænes godtz møder de iche,

afsagt,

som Olle Johanesen befindes loughlig at vere Citeret og ej møder eller lader liuse noget loughlig forfald, saa bør hand til neste ting at møde, Sagen at tilsvare, Men som de indstefnte widner ere af Lænetz godtz, saa vill de till deris Rette werneting stefnis, saa frembt de iche her godVillig deris widnesbyrd will aflegge, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Chrestopher Birkestrand for slagsmaal med Siur Skrom/m/e, der fore at bøde efter Lougen, hafde og ladet stefne Siur Skrom/m/e som er af Lænetz godtz till wedermæle,

Chrestopher Birkestrand møtte till Sagen at svare, og ganske negtede at hafve woren i noget Clam/m/erj med Siur Skrom/m/e eller andre, paastod det ha/nnem/ bør ofverbevises,

Siur Skrom/m/e møtte iche,

Jens Larsen Eibek her til svarede at hand den/n/e sinde ej noget widne har indstefnt, laafvede till neste ting Vidner at fremføre, begierede der fore opsettelse till neste ting.

afsagt,

Sagen beroer till første ting, hvor da Monss: Peder Jensen widnerne har at indstefne, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Dend 20 Maij blef Retten betient paa dend gaard Rullestad i Skaanevigs Skibrede, ofverwerende paa Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsens Veigne Johanes Edevartsen Høeg med efterskrefne Lougrett, Niels Berhoug, Johanes Leerwiig, Tøris og Tor Storhoug, Aanund Tvett og Ørien Matre,

Paa hvilcken tid Opsiderne paa bemelte gaard Rullestad, saa som Encken Ingebor Sl: Siur Rullestads og Olle ibid: frem kom for Retten og indlefverede Een Supliche af de/nnem/ giort till HøyEdelbaarne Hr: Stifttbefallings Mand, hvor udj de sig weemodelig beklager, ofver dend store skade, deris paaboende gaard af Wand, Field og steen skræde er paa kom/m/en, med

1711: 27

ansøgning, skaden loughlig at maatte besigtiges, og der efter at skee Aftag med videre sam/m/e Supliche indeholder dat: 22 Aug: 1710: hvor paa fantis gunstelig at vere Resolveret deris begiering at maatte skee, med befalling till Fogden Sorenskrifveren og Mend skaden at eftersee og beskrifve, dat: 13 Septembr: nest efter, Saa hafde og opsiderne ladet warsle JordEigerne for saa Vit de Self er Eiende Nemblig Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillianschiold som Eier i gaarden 1 pd: 3 Mrk: Sm: og Sogne Presten Hr: Ellias Elliesen /: ej Benificeret efter Suplichens indhold, som er forskrefven om :/ for sig Self 18 Mrk: Sm: hvilcke begge Ved Niels Berhoug lod svare, at som de Vell veed at Jorden i nogle aar har taget stor skade og moxsen wed wand og Steen skrede, Ruineret, saa indsettede \de/ det till Rettens betienters skøn, hvad der Ved var at giøre, formodede dog at alting nøye maatte observeris, at ej Videre blifver foretagen end hvis forsvarligt vere kand, videre sagde hand ej der til at hafve ordre at svare, Ellers beviste opsiderne sig Self at Eie i gaarden saa som Siurs Encke ½ Løb Sm: og Olle Pedersen ½ Løb og 9 Mrk: Sm: saa gaarden nu er udj sin Skyld 1 Løb 2 pd: og 6 Mrk: Sm: men efter afgangne RaadMand Lars Sands Matrichul at skatte efter 2 Løber 1 pd: og 12 Mrk: Sm: Og begierede Opsiderne der fore at Vj nu os ville foretage dend u-løke og skade som gaarden er paa komen at besigtige og beskrifve, og der efter sandferdelig gifve voris

betenckende hvad gaarden her eftter Endelig baade udj Skatt og Landskyld kand vere god fore at svare, og det saaledes, som Vj for gud og ald Chresten Øfrighed med Een god Samvittighed vill forsvare,

Monss: Johaness Høeg paa Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsens weigne paastoed og begierede, at naar Vj os till denne besigtelse begifver, Vj da grandgifvelig ville granske og forfare, først hvor stor Skaden Eigentlig er, der nest om dend iche her eftter staar till at forbedre, og for det siste, om af gaarden iche alligeVel, skaden u-agted kand svaris forige Skatter till deris May:

Widere hafde ingen af Parterne at forebringe,

Der eftter begaf Vj os sambtlig alle sam/m/en till Jorden og Marken, den paa Klagede skade at see og siune,

1711: 27b

Og eftter at Vj alle ting og paa alle steder nøye hafde ofverseet og gaardens beskaffenhed med sin Skade og udj sin godhed flitig siunet, befant Vj at Ved gaardens huuse og ofver dens bøe og Engeslaatte ned Rinder 3de store Elfver, dend Eene nedkom/m/er igiennem Een stor trang dall, hvilke er dend største Elf, naar nu sam/m/e Elf nedkom/m/er paa gaardens bøe og Engeslaatte hvor der er slet Mark, saa deeler dend sig i Mange greene, og saaledes adskiller bøen med sine Engeslaatter i mange smaa parter, paa hvilke stæder hun aar eftter aar, tid eftter tid og daglig har gjort stor skade, saa som hun undergrafver Jorden, og Marken der ofver udfalder, saa at hvor tilforen har veret slette Enge og Agre, Rinder nu dend strideste Elf, og eftterlader sig ej andet i steden for Eng og Ager end Iidel gruus og store steene, paa hvilke steder naar wandfloen indfalder der for uden dog Rinder dend stride strøm, saa det aldrig till noget Meniskes eller Qveges nøtte kand blifve tienlig, Dend anden Elf nedrinder østen for huusene, kaldes Qvernhuus Elfven, dend Nedkom/m/er af Eet meget høyt Field i mellem 2de høye \og/ trange Klipper, af hvilke Klipper alle tider naar der Reigner nedrinder megen Jord, Rødder af træer og Steen, med andre store træer som Ved Jordens udbrytelse i dallen ned kom/m/er i bemelte Elf oppe i dallen hvor der er trangeste, og opfylder saaledes det trange huull, hvor wandet nedrinder, saa at wandet hindres \i/ sit løb og sambler sig i stor haabetall, naar da Regn eller Wandflod indfalder bryder det løs med u-sigelig meget Wand, udtager og med sig fører saa alt hvad forekom/m/er, saa som store steene, Field, Jord og skoug, og der med ned ofver gaardens Enge og Agre i mangfoldighed nedfarer, og forderfver ofver alt saa Vit det kom/m/er baade Agre og Engeslaatter, hvilke øyensiuinlig er at see for Eet aars tid siden at vere skeed, for uden det, at dend till foren ogsaa paa sam/m/e Maade i mange maader Jorden har forderfvet, og naar stor Reign eller tõe indfalder, saa Rinder Elfven ofver det sedvalinge sted eller løb, og ned ofver Eng og Agre saa at hvad iche med steen og gruus er opfyldt forderfves dog

1711: 28

af wand, saa at Jorden som till foren har veret god af Ager og Eng nu der Ved meget er beskadiget med store steene og grus, og der for uden er det, som ej saaledes er beskadiget, saa sumpig af wand, at paa mange steder opstiger i agrene store wand Kilder, som agerene forderfver, Dend tredie Elf kaldes Sindie(?) Elfven dend Nedkom/m/er lige ofver gaardens huuse, i lige maade i mellem 2de høye og trange Klipper, med hvilke Elf er lige saaledes beskaffet, som dend nest omelte Elf, saa at hun og formedelst adskilligt som nedrinder i dend trange dal blifver hindret i sit løb, og siden i forferdelig maade udbryder, som og nest leden aar skeed er, hvor hun med usigelige mange store steene, træer, Jord og grus lige paa gaardens huuse er nedkom/m/en, og opfyldt iche allene Een deel huuse men dennem og meget

beskadiget, saa at steen og grus ligger saa høyt wed huusene som huuses tage, og det i mangfoldighed, saa det efter Menskelig øyen storlig er gud at tacke, at icke alle huusene er blefven bortagne, denne Elf har foraarsaget paa gaardens ager og Engeslaatte dend største skade, tj Steen med Wand og grus, er gaaen paa begge sider af huusene, og ned ofver dend meste deel af gaardens agre og Engeslaatte, wandet i lige maade her som wed dend anden Elf naar det Reigner, eller tør {udfalder}, Rinder af sin sedvanlige gang og ud paa ager og Eng, og dend meget beskadiger, og er det ej andet at forwente end jo endnu støre skade Ved hende foraarsages, ja og moxsen dend ganske gaards undergang, saa frembt gud det ej i Naade will afvende, og er det u-mueligt, at den/n/e skade som nu allerede skeed er nogen tid kand forbedres,

Efter saadan Voris siun og granskning, sambt Skadens beskaffenhed, Saa kand Vj udj ald sandhed ej andet sige, end jo gaarden wed disse u-løker som allerede skeed er meget har taget skade, saa at dersom af Jorden her efter som til foren skulle gifves dend sedvanlig skatt og Landskyld war u-feilbar baade opsiderne forderfvede og Jorden ganske øde, Thj gaarden nu i sin Skatt og Landskyld ej af os høyere kand seeis end till 1 Løb og 18 Mrk: Sm: Thj dend skade skeed er, er saa stor og u-boedelig, at af gaardens agre og Engeslaatter dend Minste er i behold, og i hvor stort

1711: 28b

arbeide der paa end anvendes, saa er skaden ej at forbedre, icke heller er af gaardens udMark noget at faa till Høe eller græs, men ald fæbeite og udMark bestaar af Field og Klipper, saa Fæet og Creaturene med Fare gaar till og fra Marken, Jorden i sig Self ligger og høyt till Fields meere end Een half Miil fra Søen, saa der mange aar lidet eller indted Koren aufles, Men opsiderne alle aar maa kiøbe Koren till deris lifs føde og underholdning, I det øfrige indstiller Vj det till dend Høye Øfrigheds Naadige Villie, om den/n/e gaard i sin aftag saaledes maa forblifve, paa hvis høye skøn og Naadige behag den/n/e Forretning er foretagen og fuldEndet,

Dend 6 Junij blef Retten betient paa Een Halsnø Closters Jord Sletteskog kaldet i Opdals skibrede beliggende, ofververende eftterskrefne Lougrett, Gunder Graaf, Olle Johansen Nordhuglen, Anders og Olle Børtvet, Endre Flacke og Tosten Skaarpen,

Hvor da Johaness Andersen Sletteskog hafde ladet stefne Olle Nielsen Langeland i ligemaade paa Halsnø Closters godtz beboende formedelst hand skall hafve hugget hannem for nær i skougen, efterdj bemelte begge gaardes Mark og Eiendeele grenser till haabe, bemelte Olluf Langeland skall og hafve til Eignet sig meere i Marken end hans gaard Rettelig tilhører, forhaabende der fore at Olle Langeland, ej allene skall befindes skyldig i den/n/e prosses, og der fore betale prossesens omkostning men end og at i mellem deris gaarder at maatte nedsettes fuldkom/m/en Markesteene, hvor efter gierde og skiftes gaard kand blifve opsatt, dennem i lengden til fuldkom/m/en efterretning saa Vell for Skoughugster, og Fæbejte, som Limsteen at bryde, Iligemaade hafde hand ladet stefne Oluf Langeland, for Een Kalk ofn staaende weed Søen, som Oluf sig allene til holder og der ofver formeener ha/nnem/ der udj Kalk at brende der hand dog agter at vill bevise at sam/m/e Kalk ofn ha/nnem/ saa Vel som Olle Langeland til hører, om alt dette at begiere Een Rettmesig Dom, hafde og ladet stefne till Vidner

1711: 29

om alt dette, Peder Espevig, Olle Berge, Ellend Samuelsen Skatten, \og/ Gurj Espevig,

Olle Langeland, med sin Søn Niels Langeland, som i lige maade her om var stefnt, møtte begge till Sagen at svare, og hafde de i lige maade indstefnt eftterskrefne Vidner Karj Hetlesetter, Axsell Iilsager, Olle ib: Even Aarbacke og Olle Andersen Sæbøe,

hvilcke widner paa begge sider alle sam/m/en ware til stede, undtagende Olle Sæbøe, og blef alle Vidnerne frem kaldet og advaret at vidne deris Sandhed i den/n/e Sag, og blef Eeden for dennem af Lougbogen oplæst med dens forklaring, og formanet hvad straf hos følger naar nogen widner u-sandferdigt, og eftter at Vj Een tid lang efter Halsnø Closters Forwalters Fuldmægtig Monss: Peder Jensen wartede, og dog ej kom, endog Lensmanden berattede at hand fuldkom/m/elig laafvede at møde her paa Aasten!! (Aasteden) i det seeniste till Midag,

Saa forføyede Vj os i parternes og widnernes Nerwerelse till Marken, Merker og skiftter at efttersee og opsøge, men som ingen skiftter eller Merke steener kunde findes, saa forføyede Vj os nede wed Søen paa dend westre side, og der foretog os widnerne, og først blef frem kaldet Citanten Johanes Sletteskogs widner, saa som først

Olle Berge, som sagde sig at vere Een Mand 80 aar gam/m/el, og hafde for omtrent 40 aar siden tient paa Langeland hos Jens Mickelsen hvilcke for lenge siden wed døden er afgangen, og war till foren før hand kand!! (kom) till ha/nnem/ i tieniste [hos]? Sorenskrifver wed Halsnø Closters godtz, og tiente ha/nnem/ i 3 aars tid, sam/m/e tid boede tillige med ha/nnem/ Een Mand paa Langeland Ved Nafn Johanes, og som Jens Mickelsen self war svag, saa bad hand sin grande bemelte Johanes, at hand wilde vise Olle Nielsen Berge skifttet mellem Sletteskog og Langeland, hvor eftter hand siden kunde hugge tøm/m/er og weed, sambt bryde Kalksteen, hvilket hand ogsaa eftter kom, og gik med hannem i Marken og wiste ham skifttet, og forføyede hand sig i woris paasyn till sam/m/e skifte som hand ha/nnem/ wiste hvilcke tog sin begyndelse nede wed Søen paa dend westre side Syden for dend der staaende Kalk ofn, nede udj Een wiig Ved

1711: 29b

tet wed Eet høyt berg eller skarf, og sagde hand ha/nnem/ at skifttet skulle gaa langst op og øster eftter sam/m/e skarf eller braatt, hvilcke berg eller braatt nede wed Søen og Eet lidet støke op eftter, kaldes Aarse berget, men lenger ope Urhougen, siden naar skarfvat fik Ende lige øst udj Stocke dicket, og fra Stoke dik {et} \Myren/ till Skittene waaet, hvor Elsagers skifte Modtager, hvor eftter hand saa lenge hand tiente paa Langeland altid hugget i skougen og brød Kalksteen, og det altid u-formeent for Sletteskogs opsider, som aldrig lod sig merke at det var noget u-rett skifte, men aldrig brugte hans Huusbond eller hans grande det støke Mark som de nu sig vill til holde fra {Sk} Stocke dik Myren till Øyckesteegen Men Sletteskogs Leilendinger brugte altid ned till Søen paa dend østre side, hiem sides med Ilsagers Eiendeele, hvilcke skifte hand os wiste fra sted till sted, Men hvad sig Kalk ofnen angaar, da sagde hand at hans Husbond i hans tid Eiede ofnen og dend allene brugte Eengang siden war hand paa dend gaard Floer Næs hvor Halsnø Closters ting stod, og da hørte hand at opsideren paa Langeland og Anders Sletteskog klagede for Halsnø Closters Forwalter afgangne Johan Frimand, At de kunde iche forliges om ofnen, tj de begge Eignede sig till at Eie deel i ofnen, da blef sam/m/e tid aftalt, at Anders Sletteskog skulle holde sig fra bemelte ofn {indtil}, indtill hand want dend med Loug og Rett, hvor fore hand og altid saa Vell før som siden maatte betale Leie af ofnen naar hand dend brugte, widere wiste hand iche i den/n/e Sag at vidne,

Peder Rasmusen Espevig Een Mand ofver 50 aar gl: vidnede at hand for 14 eller 15 aar siden 3 eller 4 aar eftter hin anden tillige med Axsell i Barmen huggede steen till Kalcke steen langst Eet braat kaldes Urhougen, sam/m/e steen brød de eftter forlaaf af Johanes Sletteskog som da beboede gaarden, ej den/n/e Johanes som har stefnt i Sagen, Men hans Formand der og heed Johanes, og de betalte hannem der fore, og hørde de iche at Langel:

opsidere der paa anckede i nogen maade, og vedstod Olle Langeland Self at Merket fra Søen, som Olle Berge anviste er Rett og de paa begge sider der eftter har holt sig eftterrettlig, Men Johaness Sletteskog forment at Merket burde gaa paa hin side af Kalkofnen udj Een houg kaldes Marke vigs houg, men Peder Espevig viste iche videre paa dette sted at vidne, Men Vj forføyede os øster till Søen paa dend anden side af gaarden till Een liden wiig kaldes Lille Dravigen, hvor der nedrinder Een bek, der sagde Peder Espevig, at hand for omtrent 36 aar siden kom Roende med Olle Aslaksen, som da var til huuse paa Knappedallen, men till førens hafde boet paa Sletteskog da de Roede forbj og udfor den/n/e omtalte Vig, da sagde bemelte Olle, at Sletteskogs skifte gick ned i denne bek som nedrinder i forbenefnte wiig, hvilke hand sagde saaledes i sin tid at hafve brugt, videre viste hand iche at vidne, uden at Een \gl:/ qvinde Ved Nafn Astrj Skaarpen som till foren hafde till Egte Een Mand Ved Nafn Helge som og boede paa Sletteskog i lang tid men for meere end 60 eller 70 aar siden, den/n/e sam/m/e qvinde sagde Een gang till Peder Espevigs [Fader] Rasmus Espevig at Sletteskogs Eiendeele strekede sig ned i dend bek som nedrinder i Dravig, og saaledes brugte hun det i hendes tid, dette hørte hand at bemelte qvinde sagde till hans Fader, videre viste hand i den/n/e Sag ej her om at vidne,

Ellend Samuelsen Skatten widnede at hand har hørt sige at Merket skall gaa imellem Langeland og Sletteskog, af Limboe houg eller Marke Vigs houg, og at dend Viig tet Ved kaldes Markevigen, Men viste ej at gjøre forklaring af hvem hand det hørt hafver, Videre viste hand iche at vidne,

Gurj Anders datter Espevig Een qvinde paa 54 aar vidnede at hun for meere end 38 aar siden da hun enda var hieme hos sin Fader Anders Flacke kørde hun Kalkesteen for sin Fader eftter forlaaf af Jens Mickelsens Encke som boede paa Langeland, og hun bad dem bryde neden i braattet som ellers kaldes Urhougen, men de tog nogle qvelvinge steene ofven paa Braattet, da kom dend Mand som da boede paa Sletteskog Ved Nafn Anders og til talede de/nnem/ fordj de tog steen der oppe og vilde hafve taget steenene fra de/nnem/ igien, men da de lofvede ham betalling for steenene beholt

de dend, og dend blev og betalt til ha/nnem/ og ingen anden, ellers hørte hun sige i sam/m/e hendes unge aar af Een Fattig qvinde som gik om bøygden at betle, og var Ved Een høy alder, hvilke og tit var i hendes Faders huus, hendes Nafn var Chrestj Johaness datter, hun sagde at skiftet mellem Sletteskog og Langeland skulle gaa af Limboe houg, og der skulle findes Markesteene, Men Marke wigen der tet Ved, dend skulle tilhøre Langeland, videre viste hun ej at vidne,

Der eftter blev frem kaldet Olle Langelands Vidner deris forklaring at aflegge, og frem kom først Een Mand Ved Nafn

Axsel Nielsen Ilsager Ved 60 aar gl: som forklarede at hand brugte ½ Løb i Langeland i 5 aars tid og det for 40 aar siden, da brugte hand fra dend Vestre Sø i dend Vig som Olle Berge anviste, og langst braattet lige i Stoke diket, og fra Stoke diket lige [i]? Øckestigen i mod skiftet paa Barmen, fra Øckestegen og ned i bleget i Nesset som!! (saa?) langst ned Ved Barmens Eiendele, siden da dend 5 aars Krig fick Ende og Soldatterne kom hiem, kom Olle Langeland till gaarden, og har hand brugt sam/m/e Mark lige saaledes, det hand iche bedre ved, og det nu i 36 aar, ellers kunde hand iche negte at det støke Mark fra Stoke diket og till Øckesteegen war trette om, tj Sletteskogs opsidere til Eignede sig ogsaa sam/m/e støke Mark, og under tiden huggede der, videre viste hand iche her om at vidne,

Olle Johansen Ilsager Een Mand paa 57 aar forklarede at hand er fød og opfødt paa Langeland, og hand brugte Een part i Langeland i 8 aars tid, og i ald hans tid brugte hand Marken mellem Langeland og Sletteskog fra forbenefnte Wiig paa dend Vestre side Ved Søen, og langst Braattet, efter Axsels Ilsagers beretning, alt till Stoke diket, der fra til Øykesteegen, og siden der fra ned i bleget i Neset Ved Søen forklarede dog der hos at om dette støke Mark fra Stokediket og till Økesteegen altid var trette mellem Langeland og Sletteskogs opsidere, og under tiden brugte de det støke Mark ogsaa paa Sletteskog serdeelis Anders Sletteskog som der meget hafde sit brug, hvilket og Olle Langeland Self tilstod saa at vere Men formente dog at det Langeland og ej Sletteskog tilhørde,

1711: 31

Videre hafde Olle Ilsager ej at vidne eller forklare i den/n/e Sag,

Even Aarbake Een Mand paa 48 aar forklarede at vere fød paa Ilsager nest ved Langeland, og viste, som hand endnu ved at opsidere paa Langeland brugte i mod skiftet paa Ilsager, men nede Ved dend østre Søe, ved hand iche nogen beskeed, ej heller ved hand Ringeste skifte i nogen Maade

Johanes Sletteskog formente at disse 3de vidner iche i nogen maade kand anseeis anderledes end willige Vidner, tj de ere alle sam/m/en Olle Langeland meget nær beslegtiget og besvogret, saa som Axsels Ilsager er Olle Langelands wær Fader, Olle Ilsager har Olle Langelands datter, og Even Nesthuus eller Aarbake er Olle Ilsagers broder,

Karj Jens datter Hettlesetter forklarede at hendes Fader Jens Mickelsen Fordum Sorenskrifver paa Halsnøe Closters godtz boede paa Langeland i mange aar, og hendes Moder efter hans død i 8 aar, og i ald dend tid till hørte dend Ved søen staaende Kalkofn Langeland allene og ej Sletteskog, Vell brugte Anders Sletteskog samme ofn mange gange, men aldrig uden forlof af hendes Forældre, og de/nnem/ der fore betalte, sam/m/e ofn var opbyggt lenge før hendes Fader kom til Langeland, saa og før Anders Sletteskog kom till Sletteskog, under tiden hendede det sig og at Anders Sletteskog Reparerede ofvnen, men det skeede ej andre tider end naar ofnen Ved hans brenning kunde hafve faaet skade, tj naar saa war, saa maatte Anders Sletteskog self forbedre ofnen igien, efter dend mellem de/nnem/ der om giorte acort,

Olle Berge i lige maade forklarede at Langelands opsidere alle tider brugte og Eiede ofnen, Men naar Anders Sletteskog dend brugte, maatte hand betalle der fore som Een anden fremet,

Widere viste nu ingen af Vidnerne meere at forklare, hvor fore Een hver i sær blev frem Esket og deris Eed aflagde, at alt hvis de vidnede er sandferdigt, undtagende Axsels Ilsager og Olle ib: hvilke iche kunde tages till Eeds i mod Lougen, som de der vare for nær beslegtede og besvogrede,

Johanes Sletteskog paastod og formente at skifterne efter

1711: 31b

hans Vidners forklaring maatte oprettes, og her for uden begierede og formente at skiftet bør gaae fra Kalk ofns hougten efter nogle Vidners forklaring, begierede og at Vj sam/m/e ville besee, hvilket og skeede, men ingen Markesteene eller andre Merker var der at finde,

hvor fore Vj forføyede os \hen/ skifterne at oprette, hvilke saaledes blev begynt og fuld Endet, Nemblig tet nede Vesten Ved Søen i dend første omtalte Wiig udj Eet berg kaldes Aasse berget blev hugget Eet Kaars i sam/m/e braat opefter langst braattet i berget blev atter hugget 4re Kaarse, lidet Norden for Langaat Veien tet Ved Een anden liden tvervej nedsatte Vj Een steen med sine 2de Vidner hos, tet Ved Stokedike Myren, Norden Ved Veien udj Een gl: Birke Rood Ved Myren nedsatte Vj Een Steen med sine 2de Vidner hos, i hvilke

steen Vj og huggede Eet Kaars, fra forbemelte Langaate Vej og till den/n/e stød huggede Vj 2de Kaarse i 2de fure træ siden huggede Vj Eet Kaars udj Een liden og tyckt Aske træ, og tet Ved Skitten Vaet udj Eet berg blef hugget Eet Kaars, hvilke er Ende skiftet paa disse gaarders Merker, og gaar siden Sletteskogs skiftet lagst ned Ved Ilsagers Mark alt ned till dend østre Søe i dend beck som nedrinder i Lille Dravigen,

Der fra forføyede Vj os hiem igien Retten hieme paa Sletteskog videre at betiene,

Og paastod Johanes Sletteskog at Olle Langeland bør svare og betalle ha/nnem/ sin anvente bekostning, hvilke hand opreignede saaledes at vere, Nemblig Sorenskrifverens Eene dags Forretning 2 rdr: 2 dages Reises fortæring til og fra Aasteden 8 Mrk: 3 Rors Karle 3 Mille weigs frem lige saa til bage er tilsam/m/en 1 rdr: 3 Mrk: de 6 Lougrettes Mend Een hver for sig 1 Mrk: er 1 rdr: Lensmanden for Stefning og anden u-Mage 1 Mrk: 8 s: Widnerne for deris Reise til sam/m/en 4 Mrk: For Mad og dreke i det Ringeste 4 rdr: hvilke er till sam/m/en 10 rdr: 4 Mrk: 8 s: og her om war Dom begierende,

Olle Langeland her til svarede at hand iche kand anseeis alle omkostninger at betale, saa som hand iche er aarsage i den/n/e trette, her for uden har Johanes Sletteskog anmasket

1711: 32

sig meere end hand nu fik nemblig det støke Mark nede Ved Kalk ofnen, saa og Kalk ofnen i sig self, formente der fore at vere frj for Omkostning at betale,

begge parter hafde iche Videre i Retten at frem føre, hvor fore der saaledes blef Kiendt, Dømbt og Afsagt,

afsagt,

Efter flitig siun og granskning, og sambtlig de fleste widners forklaring og deris anvisning fornehmer Vj at de forklarer og Vidner, at Merket mellem Langeland og Sletteskog, skall tage sin begyndelse Vesten Ved Søen, Synden for Kalkofnen, Ved Eet berg eller braatt kaldes Aasseberget, og Merket siden at skall gaa langst Braattet øster og op efter langst Urhougen, og siden naar sam/m/e Skarf slipper till Stoke dik Myren, Een deel af Vidnerne forklarer, at Merket siden der fra skall gaa lige i Skittne waet og siden at skall følge langst Ilsagers Eiendeele øster till Søen \udj/ Een wiig kaldes Lille Dravigen langst Een bek som der nedrinder, andre igien forklarer, at skiftet skulle gaa fra Stoke diket og lige hen udj Økestegen, dog der hos beretter at om dette skifte altid var trette mellem begge gaarders opsidere, saa de begge huggede der udj, og begge ville vere berettiget det at Eie, hvor altid trette og u-Eenighed mellem gaardernes besidere forefalt, endog de Vidner som om dette siste Merke widnet hafver ere alle Langeland saa nær beslegtede og besvogrede, at de ej anderledes kand anseeis end willige Vidner, Men som Vj saadane skifters strekning grangifveligen hafver beeseet da fornam Vj at fra Stoke dik Myren, og till Økeskaaren gaar afsides hen i Synden, i steden for alt det andet skifte gaar lige i østen, og naar skiftet sig saaledes skulle streke, saa kunde iche Sletteskogs Eiendeele paa Eet stort støke nær naa till dend østre Søe, langt Minder till dend wiig Lille Dravig kaldet i dend der ned rindende bek hvor om fleste widner

1711: 32b

har forklaret, hvor fore Vj efter saadan beskaffenhed og efter dend andledning widnerne os gifvet hafver fore tog os skifterne saaledes at oprette Nemblig udj dend første omtalte Viig wed dend westre Søe tet Ved Søen eller stranden udj Aasse berget huggede Vj Eet Kaars, der fra skall skiftet gaa langst sam/m/e berg og lige op langst Braattet som ellers kaldes Urhougen, i hvilke braat Vj huggede for uden det nederste omtalte Kaars endnu 4re Kaarse, der fra skall Merket streke sig till Een Markesteen som Vj nedsatte med sine 2de Vidner hos

lidet Norden for Langaatte weien, tet Ved Een anden liden vej, der fra gaar Skifttet lige i Stoke dik Myren, hvor i mellem blef hugget 2de Kaarse i 2de Furre træ wed Stoke dik Myren Norden wed weien som der frem ligger udj Een gl: Birke Roed nedsatte Vj Een steen med sine 2de Vidner hos, i hvilcke steen Vj der for uden huggede Eet Kaars, der fra gaar Merket lige till Skittene waet, hvor i mellem Vj huggede Eet Kaars udj Eet kaart og tygt Aske træ, og siden tet Ved Skittene Vaet udj Eet berg huggede Vj Eet Kaars, hvilke er Ende skifttet, og gaar siden Sletteskogs skifttet langst skifttet paa Ilsagers Mark ned til Søen i dend wiig kaldes Lille Dravig, og ejer saa Langeland Marken og skougen paa dend Nordre side, og Sletteskog paa dend Syndre side, hvilke skiftter begge gaarders opsidere her eftter bør holde sig eftter rettlig, og der eftter Jerdesgaard opsette, hvilke Jerde den/n/em af Mend kand mellem deelis, saa frembt de der om ej i Mindelighed kand forEenis, Hvad sig dend paa ankede Kalck ofn angaar, da som der nu først befindes, at sam/m/e ofn baade før og end nu eftter dette oprettede skifte staar paa Langelands grund, det ej heller af Johaness Sletteskog bevises, at dend af ha/nnem/ eller hans Formend paa deris bekostning er opbygt

1711: 33

Men der for uden gaat gjør Olle Langeland, at Sletteskogs opsidere altid har maat gifvet betalling for ofnen till Langelands opsidere naar de dend brugte eller der udj brente, saa beholder Olle Langeland bemelte Kalkofn allene u-behindret for Sletteskogs Leilendinger i alle maader, Og som begge parter eftter saadan Sagens beskaffenhed er aarsage i den/n/e prosses, i det de begge sig det har til Eignet det som dennem nu ej eftter dette skifte er \til/ falden, saa betaller Olle Langeland der af till Johaness Sletteskog 5 rdr: og det inden 15ten dage under Excecution eftter Lougen,

Dend 23 Junij blef holden almindelig Som/m/erting paa Hougland for Ous og Strandvigs skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmændene Hans Lundervig og Jon Haavig, med eftterskrefne Lougrett, Olle Evensen Hougland, Rasmus Goupholm, Hans Udskaatt, Jacob Hougland, Samson Berge, Olle Kleppe, Engell Ballesem og Torbiørn Skaattun, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret hans May: Forordning om LandMillitien som aarlig pleier at forkyndes,

Publiceret hans May: Forordning om Skibrud og wrag, som og aarlig pleier at oplæses

Publiceret deris May: aller Naadigste skatte Forordning for indverende aar dat: 24 Decembr: 1710:

Publiceret deris May: Forordning om Comissfarer dat: 6 April 1711

Publiceret deris May: aller Naadigste udgifne Placat af Slodtzlougen at Een hver skall Rette sig eftter Slodtz Lougens befalling, under straf i Jern paa Neste festning, dat: 8 April 1711

Publiceret deris May: aller Naadigste Forordning om skatt af Paryqver, Setter og Funtontier!! (Sett/Fontange = hodepynt for kvinner) sambt skoe og tieniste Folkes Løn, dat: 21 Febr: 1711:

Publiceret deris May: Forordning angaaende skoene og de der af dependerende skatter, dat: Sloslougen paa Aggers huus d: 17 April 1711:

1711: 33b

Publiceret Hans Jørgensen Bouge i Fuse Sogn, Knud Larsen øfre Dahle paa sin Hustrues Veigne, Johanes Stranden paa sine Egne Veigne og sine Stifbørns Veigne og Lars Olsen Hoepe af Skiolds skibrede i Nordhords Fogderie deris udgifne skiøde till Tom/m/es Tomesen Giere af Ous skibrede og Samnanger Sogen 2 pd: 10 Mrk: Sm: med bøxsell i dend gaard øfre Bouge, som nu Jørgen Hansen paaboer i mod Rede penge 54 rdr: hvor af Hans Jørgensen Bouge selger 9 Mrk: Sm: med bøxsell i mod penge 9 rdr: Knud Larsen øfre {Bouge} Dallen 3 Mrk: Sm: i mod penge 3 rdr: Johanes Johanesen Strand paa Egne Veigne 21 Mrk: Sm: i mod penge 15 rdr: og paa sine Stifbørns Veigne 9 Mrk: Sm: i mod penge 6 rdr: {Jeg} Lars Johanesen Moeberg 3 Mrk: Sm: i mod penge 3 rdr: og Olle Olsen Hoepe 18 Mrk: Sm: i mod penge 18 rdr: dat: 17 octobr: 1710:

Publiceret Prousten Hr: Chrestopher Gaarmands udstede bøxsell seddel till Hans Hansen paa Eet half pund Sm: og 1/6 part Hud udj Presteboletz Jord, Ham/m/ersland, og bøxsler meere i sam/m/e gaard Torgils Giøen til hørende 1 pd: Sm: og 1/3 Hud, dat: 14 April 1711:

Publiceret Hans Lundervigs udstede bøxsell seddel till Lasse Andersen paa ½ Løb Sm: i Goupholm, paa dend Condition at naar hans u-Myndige børn som gaardend!! er Eiende kom/m/er till deris Myndige aar, og self gaarden behøfver at beboe, hand da igien gaarden i mod bøxsellens till bage lefvering at Entvige dat: 9de Junij 1711:

Publiceret: Hans Lundervigs udstede bøxsell seddel till Asbiørn Rasmusen paa ½ Løb udj Goupholm paa dend Condition at om hans u-Myndige børn som gaarden er Eiende dend i fremtiden self vil bruge, hand da gaarden for de/nnem/ Rødig gjør i mod bøxsellens till bage lefvering, dat: 4 April 1711:

Publiceret Guldbrand Bergesen Ham/m/ersland med sin Hustru Ingebor Albregts datter og Elling Svendsen Rongelstvet deris udgifne skiøde till Johanes Knudsen Helleland i Ous skibrede beboende paa 2 pd: 22 ½ Mrk: Sm: med bøxsell i bemelte Johanes Knudsens paaboende gaard Helleland

1711: 34

i Ous Skibrede beliggende i mod penge 111 rdr: 2 Mrk: hvor af Guldbrand Ham/m/ersland selger 2 pd: 10 ¾ Mrk: Sm: i mod penge 91 rdr: 4 Mrk: og Engel!! (Elling?) Rongelstvet 11 ¾ Mrk: Sm: i mod penge 18 rdr: 2 Mrk: for uden ofver alt udj skiøtningsøre til Guldbrand Ham/m/erslands datter Boell Guldbrands datter 1 rdr: 2 Mrk: dat: 3 Januarj 1711:

Dend Sag mellem Fogden Sr: Olle Larsen og de 2de Personer som har begaaet Leiermaal med hin anden Nemblig Johanes Johanesen Liøtaen og Ragne Ols datter Hougen, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu qvindfolket og svarede at de hin anden vill Egte, Men Sogne Presten har ej villet trolofve de/nnem/ fordj de ej saaledes kand læse som de bør, begierede Endnu som til foren Delation till neste ting, hvilket Fogden de/nnem/ endnu bevilgede, hvor fore og Sagen till dend tid beroer.

Dend Sag i mellem Fogden og de 2de besaaftede Nemblig Ziselle Bryndels datter og Torkild Olsen SkogsEide som hin anden i 3de lige led er beslegted, blef atter foretagen og møtte qvindfolket og nu som før vedstod sin forseelse, men blef af alle berettet at Torkild Ols: SkogsEide er i deris May: tjeniste for Soldat, og som nu berettes er blefven Corporal,

Qvindfolket vedstod ogsaa at vere beslegtiget till Torkild Olsen SkogsEide i 3de leed, bad om Naade og Een Lemfeldig Dom,

Kongl: May: Foget paastod Dom till bøders betalling og at hun der for uden bør Røme efter Lougen,

afsagt

eftterdj qvindfolket Zidselle Brynilds datter self vedstaar at hafve begaaet Leiermaal med Torkild Olsen SkogsEide, som hende i 3de lige leed er beslegtiget, Saa bør hun for saadan sin begangne forseelse, at udstaa Kierkens Disiplin wed Aabenbare skrefitemaal, og bøde hendes Leiermaals bøder 12 Lod Sølf, inden 15ten dage under adfer efter Lougen, og der for uden sig her fra Fogderiet till udsierer!! (Utsira?) at forføye, og der i 2 aar at forblifve, efter Lougens 5te Bogs 13 Capt: 13 art:

Dend Sag af Fogden indstefnt angaaende det slagsmaal mellem Jon Halfvorsen og Ragne Ols datter som

1711: 34b

fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu begge parter till Sagen at svare, og vedstod Jon Halfvorsen at hand tog hende i Haaret fordj hun beskyldte {hende} \ ha/nnem/ / for at hand vilde ligget hos hende, hvilket hand aldrig hafver begieret, og formodede der fore at hand bør vere frij for hendes søgning,

Jon Johanesen Liøtaen som var stefnt til Vidne møtte iche, till Sagen at svare,

Kongl: May: Foget paastod at Jon Halfvorsen efter sin Egen bekiendelse, at hafve taget hende i Haaret bør bøde efter Lougen,

afsagt den/n/e sinde saaledes,

Eftterdj Jon Johanesen Liøtaen som i den/n/e Sag er stefnt till Vidne ej møder, saa beroer Sagen till neste ting, hvor da parterne atter hafver at møde, og till sam/m/e tid har det Vidne Jon Johanesen Liøtaen at Comparere for at giøre sin Eedlig forklaring hvis hand i den/n/e Sag witterligt er, under 4 rdr: bøder till deris May:, hvor da siden skall gaaes i Sagen hvis Rett er:

Haldor Gietlesen Biøndal hafde ladet stefne Olle og Ingebregt Kiøn fordj de de!! skall hafve nedkasted dend i mellem dennem opsatte og i lang tid bestaaende skifttes gaard, ej allene beiter med deris Fæ, i deris houe, men end og hugger i hans gaards tilliggende skoug, allene fordj at de Mend paa Kiøn iche vill holde sig den/n/e skifttes gaard efter rettlig, men formeener at Eie lenger ind i deris Mark, som de vill bevise at iche er rett, med formodning Olle og Ingebregt Kiøn der fore bør anseeis til straf, og at blifve paalagt deris skifttes gaard at holde ved lige og opgiørde, saa forsvarlig at ingen Creaturer, der igien/n/em indkom/m/er de/nnem/ og deris houe beite till skade,

Olle Kiøn og Ingebregt ib: møtte iche ej heller nogen paa deris weigne,

Svend Tomre og Størk DragEide møtte, som loughlig hiemlede at Olle og Ingebregt Kiøn loughlig er stefnt,

afsagt

Eftter dj den/n/e Tvistighed dependerer af skiæl og

1711: 35

skiftte i mellem Biøndal og Kiøn, og opsiderne paa Kiøn beskyldes for at de ej vedlige holder deris Jerdes gaard, hvor af de paa Biøndal udj deris Fæbeite tager skade, da som saadan Sag ej kand Kiendes udj for end Syn og granskning skeer, Saa hen vises Sagen till Aasteden, at om skiel og skiftte kand granskes, og naar det skeer, saa skall i den/n/e Sag gaaes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Anders Jonsen Frøland for at vere kom/m/en fortilig med sin Hustrue Gurj Hognes datter Høysetter, der fore at bøde eftter Lougen sine Egte bøder, Anders Jonsen Frøland Ved Rasmus Goupholm lod indlefvare hans Supliche till Hr: Krigs Commiss: Resen, hvor udj hand andrager at vere ind Ruleret i deris May: tieniste for Soldat, og der fore meener at vere frj, dat: 21 Junij 1711:

Kongl: May: Foget tilspurte Rasmus Goupholm naar at hans qvinde {bar} kom i barselseng med sit barn, hand svarede at Ved Kyndels Messe tider kom hun i barselseng, Fogden tilspurte naar hand blef i Kongens tieniste in Ruleret, hand sagde paa seeniste udskrifvelse i Bergen eftter Juul, sist leden,

Kongl: May: Foget satte i Rette at eftterdj Anders Jonsen Frøland har begaaet dette Leiermaal før end hand i Kongens tieniste blef in Ruleret, hand da bør betalle dend fulde Egte boed, saa Vell for sig som for sin Hustru

afsagt,

Eftterdj der befindes at Anders Jonsen Frøland med hans qvinde er kom/m/en fortilig, og de før de kom sam/m/en i Egteskab har auklet Eet barn, der og befindes at bemelte Anders Jonsen Frøland ej blef i deris May: tieniste for Soldat in Ruleret for nest afvigte Helig tre Konger, og der befindes der i mod at hans qvinde har giort barsel wed Kyndels Messe tider, saa kand hand ej for Egte bøder forskaanes

1711: 35b

Men saa Vell hand som hans qvinde bør betalle deris fulde bod Nemblig 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: og det inden 15ten dage under Nam og wurdering i deris boe.

Anders Johanesen Børdal hafde ladet stefne Ane Totland fordj hand paa hendes Veigne hafver betalt hendes Leiermaals bøder 6 rdr: hvilke hun ej ha/nnem/ igien har betalt, med formodning hun bør ha/nnem/ svare hvis i saa maader betalt er

Ane Totland møtte iche ej heller nogen paa hendes Veigne till Sagen at svare, Rasmus og Lasse Goupholm hiemlede at Ane Totland loughlig er Citeret, hvor fore hende paalegges till neste ting at møde,

Dend 6 Julij blef holden Almindelig Som/m/erting paa Nedre Waage for Strandebarms Skibredes Almue i ofverwerelse af eftterskrefne Lougrett, Hans Øfre Waage, Anders Mundem, Peder Traa, Svale Waage, Lars og Engel Tvet, Jon Aarvig og Aanund Nedre Waage, sambt Almue fleere som sam/m/e tid Tinget søgte,

Publiceret Peder Ifversen Furreberg og Mikel Hagtorsen Bondhuus deris udgifne skiøde till Godskalc Andersen Sundall paa ½ Løb og 1 Mrk: Sm: med bøsse i Sundall i mod penge 48 rdr: hvor af Peder Ifversen Furreberg selger 18 ½ Mrk: Sm: paa sin datter Alles Peders datters weigne, og Mikel Hagtorsen Bondhuus 18 ½ Mrk: Sm: dat: 23 octobr: 1710:

Jens Aarsand hafde ladet stefne Godskalck Giære for medelst hand iche som Een Loug verge for Ingebor Braatun har villet holde Een forEening og Contract mellem de/nnem/ oprettet angaaende gaarden Meehuuses brug, som for forbemelte Jens Aarsands Søn Anders Jensen war afstaaet, Men bemelte Godskalck Giære der tvert i mod har af Egen Myndighed bort bøxslet sam/m/e gaarde part till Knud Torkilsen, endog at Enken bemelte Ingebor Braatun ichun Eiede dend halfve deel og hendes u-Myndige børn dend anden halfve

1711: 36

deel, og allige Vell at hand som Een Formynder for dend Elste Søn, tillige med de andre 2de Formyndere Jon AarVig og Baar Bondhuus, iche der om i Ringeste Maader er adspurt, formodede at saadan Godskalk Giæres adfer er u-Louglig, og at dend person som Jorden bøxslet hafver bør afvige Jorden indtill de som Formyndere der med er tilfredtz,

Godskalk Giære blef paaraabt {mej} \men/ ej møtte

Lensmanden Anders Mundem hiemlede at hand tillige med Jon og Anders Giære louglig hafver stefnt i den/n/e Sag,

ellers hafver Jens Aarsand ladet stefne til Vidne Marj Mogens datter, som skall hafve hørt Enkens ord till foren, da hun lofvede Jens Aarsands Søn Jorden, bemelte Pige møtte iche heller,

Afsagt

Efterdj Godskalck Giære nu ej møder, der det dog befindes at hand er louglig stefnt, saa beroer Sagen till neste ting, hvor da Godskalck Giære har at møde, till sam/m/e tid vill og opsideren paa Meehuus Knud Torkildsen warsles at møde, i lige maade de 2de andre ForMyndere Jon Aarvig og Baar Bondhuus, for at tilstaa om de og har sambtøgt at Knud Torkildsen gaarden paa dend maade bruge skall, Ilige maade vil og Citeris Enken Ingebor Braatun, med hendes nu hafvende Mand Kittel Olsen, till wedermælle, og skall saa siden gaaes videre hvis Rett er.

Erick Aakre hafde ladet stefne Brynild Ome for 80 rdr: hand ha/nnem/ skyldig er, de/nnem/ at betalle,

Brynild Ome blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden hiemlede at hand tillige med Jon og Anders Giære louglig har stefnt ha/nnem/, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde till Sagen at svare.

1711: 36b

Dend 7 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Wallen for Skaanevigs Skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Nicolay Wallen, med efterskrefne Lougrett, Mogens Sandvig, Johanes Leerwig, Toer og Tøris Storhoug, Steen Ebne, Tomes Tielle, Aanund Tvett og Niels Berhoug, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: ordre og andre befallinger som for hen paa første ting blef Publiceret og Specificeret

Der efter frem kom for Retten dend Ærwerdige, Hederlige og wellærde Mand Hr: Ellias Elliesen Sogne Prest till Skaanevigs Skibrede som Formynder for hans Søster datter Beatte

Jacobs datter Hase (Hose), og anviste i Retten Een deel penge Nemblig 360 rdr: hende efter hendes Sl: Forældre er tilfalden, som hand udj Formynderskab hafver, hvilcke penge hand frembød paa Tinget, og tilbød, at om nogen eller mange wille sam/m/e penge antage og paa Rente annam/m/e, og der fore gifve aarlig Rente 5 proCento, dog i mod fornøyelig pant Caution eller anden forsikring, Men ingen sig der till indfant, som enten alle eller Een deel der af wille annam/m/e, hvor fore pengene udj Een pung blev indesluttet, og af bemelte Hederlige Mand i Retten nedsatt, med begier de der maatte blifve bestaaende, indtill, nogen de/nnem/ i mod forsikring till Rente vill anam/m/e, {hvor} Men som ingen endnu som før er melt sig der til indfant, saa blev pungen med pengene udj, af Fogden Sr: Olle Larsen, og Sorenskrifveren Peder Heiberg tillige med Sogne Prestens Zigneter forseiglet, og Sogne Presten saaledes pungen till bage lefveret hvilke hand og i mod tog og annam/m/ede, og laafvede at dend saaledes u-opbrut hos ha/nnem/ skulle blifve forvaret, med begier det i protocolen saaledes maatte indførís, og ha/nnem/ der paa \sig/ till efter Rettning Eet Tings widne medelis, som hannem ej kunde weigres eller Negtes,

1711: 37

Peder Hielmervig hafver ladet stefne Olle Johanesen Tungesvig for {offver} ofverfald og slagsmaal nest afvigte Faaraar i Fasten, der fore at lide,

Olle Tungesvig hafver stefnet Contra Peder Hielmervig for sam/m/e slagsmaal, med formeening hand ej allene der udj har veret aarsage, men end og hannem meget beskadiget, hvor fore hand formeener at nyde Reparation, hafde og ladet stefne till Vidne Rasmus Løfvig, Svend Næs, hans Søn Gudmund Svendsen, Jon skreders Kone Marj og huus Konen till huus hos skrederen Ved Nafn Britte,

Peder Hielmervig blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne, ej heller møtte nogen af widnerne undtagende Svend Næs,

Lensmand Nicolay Wallen og Steen Ebne hiemlede wed Eed at de loughlig hafde stefnt Jon skreders qvinde og huusqvinden sam/m/e stedtz, Mogens Sandvig og Steen Ebne hiemlede at de Peder Hielmervig loughlig hafde Citeret, Lensmanden og Steen Ebne hiemlede at de Rasmus Løfvig loughlig stefnet hafver,

Ilige maade beraabte Olle Johanesen sig paa Eet Vidne Ved Nafn Gudmund, tiener hos Sogne Presten Hr: Ellias Elliesen,

afsagt

Eftterdj Peder Hielmervig ej allene Self har stefnt i den/n/e Sag, men end og Self i sam/m/e Sag af Olle Johanesen Tungesvig stefnt er, allige Vell ej møder eller lader svare til Sagen, der hand dog loughlig af Contraparten warslet er, Saa paalegges begge parter {i den/n/e S} till neste ting at møde, till den/n/e Sag at svare, og som de indstefnte widner ingen møder, undtagende Svend Næs, Saa paalegges og de/nnem/ som nu loughlig stefnt er till første ting at møde, under 3 rdr: bøder for hver dend som da udeblifver, till hvilken tid ogsaa de andre Vidner som nu ej warslet [er] will Citeris, og skall saa Videre i Sagen gaaes hvis Rett er.

Olle Johansen (Johanesen) Tungesvig hafver ladet stefne Peder Hielmervig for Een Kierke Koe som Peder Hielmervig i 3 aar

1711: 37b

Resterer for Leien till Skaanevigs Kierke, saa som hand i bemelte 3 aar iche har faaet bemelte Leie, men der fore alligevel har maatt betalt paa Kierke Regenskab, det at betalle tillige med omkostning,

Peder Hielmervig møtte iche [ej] heller nogen paa hans Veigne

Mogens Sandvig og Steen Ebne widnede at de Peder Hielmervig i den/n/e Sag loughlig har indstefnt, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Fogden Sr: Olle Larsen og Niels Bouge angaaende skatterne af gaarden, som fra forige ting til nu blev optagen, og møtte nu Niels Bouge till Sagen at svare, og forklarede at hand iche er god fore nogen skatter at betalle, og iche viste noget widere her till at svare,

Fogden paastod Dom till Skatternes betalling
afsagt

Eftterdj der befindes at af gaarden Bouge som Niels bruger og besider ej er betalt de paabudne skatter Men Rester endnu for de aar 97: 98: 99: 1700: 1701: og 1705: som bedrager sig till penge 26 rdr: 11 5/9 s: saa bør bemelte Niels Bouge skatterne at betalle, eller og {at} Fogden at lade giøre sig paa deris May: weigne indførsel i gaarden, alt efter loughlig medfart som wedbør

Hr: Capit: Grens Fru hafde ladet stefne Ifver Skarfvland nu boende paa Handeland formedelst hand skal nest leden waar taget Een wær fra hendes Folk og det uden Loug og Dom, med formodning hand der fore bør at bøde, og hende sin wær tilbage lefvere, hafde og ladet stefne till Vidne Niels Giære og Helge Olsen, sambt Sirj til holder i Øllen paa Raa (Roa) men ingen af de/nnem/ møtte, ej heller møtte Ifver Skarfvland,

Johanes Teigen og Lars i Wallen hiemlede at de Ifver Skarfvland loughlig har Citeret, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde, i lige maade vill de omelte widner loughlig warsles, og skall da gaaes hvis Rett er.

1711: 38

Dend opsatte Sag i mellem Nicolay Wallen og Lars Torsen Wandnes om de 9 Mrk: penge hand ha/nnem/ skulle vere skyldig som fra forige ting till nu blev optagen, og hafde nu atter ladet stefne ha/nnem/ der fore,

Lars Torsen Wannes møtte iche endnu,

Niels Berhoug og Johanes Leervig hiemlede at de Lars Torsen loughlig hafver warslet, og svarede hand de/nnem/ begge, at hand iche gielden Nemblig de fordrende 9 Mrk: kunde fra gaa, men beklagede sin Armod og Fattigdom, og der fore ej kunde eller wilde møde,

Nicolay Wallen paastod Dom baade paa sin Fordring og omkostning,

afsagt

eftterdj Lars Torsen Wan/n/es ej har negted dend giæld hvor fore hand er Citeret, Men allene beklager sin Fattigdom, Saa til findes hand de fordrende 9 Mrk: till Nicol/a/j Biering at betalle tillige med foraarsagede omkostning 2 Mrk: danske, og det inden 15ten dage under adfer efter Lougen

Jon Tungesvig hafde ladet stefne Tollef SæfverEide for Een Kiedel hand ha/nnem/ først i mod laante penge 5 rdr: 3 Mrk: pantsatte, hvilken Kiedel hand siden skall hafve igien pantsatt till Hans Haaland i Etne med formodning hand der fore ej allene bør lide, men end og forskaffe ha/nnem/ sin pantsatte Kiel igien, og der om war Dom begierende,

ingen af stefne Vidnerne møtte, ej heller møtte Tollef SæfverEide, hvor fore i Sagen igien loughlig stefnes bør, til hvilken Ende ogsaa Hans Haaland will warsles till den/n/e Sag at svare,

Ingebor Arnes datter Sl: Siur Rullestads hafde ladet stefne Erick Wiche for at tilbage legge hvis hand for meget i hieme giftte bekom/m/et hafver,
Erik Wike møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne
Niels Berhoug og Johaness Leervig hiemlede at de ha/nnem/ loughlig har stefnt, hvor fore ha/nnem/ paalegges til neste ting at møde

1711: 38b

Dend Sag i mellem Tollef Hougland og Niels Svindland angaaende afkald for hans Sl: Fader arf, som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte paa Tollef Houglands weigne Johaness Edevarsen og i Rettelagde det før paaberaabte skifttebref, med paastand Dom till afkald at nyde,

Niels Svindland møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne,
Johaness Edevartsen tillod at Sagen till første ting maatte beroer, hvor fore og Sagen till dend [tid] blifver beroende, hvor da Niels Svindland har at møde, og skall saa endelig Kiendes i Sagen hvis Rett er.

Dend 9 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Silde for Etne og Fielbergs Skibredess Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmændene Zacarias Silde og Lars Killisvig med eftterskrefne Lougrett, Stephen Grafvelsetter, Niels Osnes, Knud Fosse, Hans ibid:, Haaken Ryg, Haldor Haaland, Tollef Skioldal og Zacarias Silde, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brevve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Hr: Ellias Elliesens udgifne skiøde til Hans Rasmusen Haaland [paa] 2 Løber Sm: og 1 Hud med bøxxel i dend gaard Frette her i Etne skibrede beliggende, som Knud beboer og bruger, hvilke Jorde part ha/nnem/ først som opsider har veret tilbuden, og det i mod penge 124 rdr: dat: Skaanevigs Prestegaard d: 21 April 1711:

Publiceret Hr: Ellias Elliesens udstede skiøde till Rasmus Nielsen paa 1 Løb, 15 Mrk: Sm: og 1 Hud med bøxxel i dend gaard Frette her i Etne skibrede beliggende, som hand self beboer, i mod penge 90 rdr:, dat: Skaanevigs Prestegaard dend 9 April 1711:

Publiceret Hendrik Frimands udstede bøxxel seddel till Johaness Larsen paa 2 Løber 18 Mrk: Sm: i dend gaard Fiøsne beliggende, dat: 27: octobr: 1710:

1711: 39

Steener Jensen boende ved Søen i Øllen paa Neerums!! (Nereims) grund hafver ladet stefne Tollef Eie, formedelst hand skall hafve solt 17 ¼ Mrk: Sm: i dend gaard Næsse liggende i Sveen Sogen i Fiære skibrede, som hans qvinde arfveligen efter hendes Sl: Fader Johaness Stangeland er til falden og hand ej Ringeste wederlag der fore paa hendes weigne bekom/m/et hafver, med formodning at Tollef Eie bør betalle ha/nnem/ sam/m/e godtz, efter deris Nøye, eller og forskaffe ha/nnem/ godtzet igien uden skade,

Tollef Eie møtte icke, ej heller nogen paa hans Veigne,
Lensmanden Lars Killisvig og Siur Eie hiemlede at de Tollef Eie stefne!! (stefnet) for
den/n/e Sag først kom/m/ende Løfverdag 14 dage, og som de ej fik nogen begiering af Steener
Jensen for dend tid, saa kunde de icke loughigere Stefne,
afsagt,

Eftterdj den/n/e trette falder om \dend/ gaarde part Nesse i Fiære skibrede, hvilcke Steener
Jensens qvinde efter hendes Sl: Forældre skal vere tilfalden, og \af/ Tollef Eie Solt till Knud
Selsaas, Saa bør Sagen till Fiere skibredes ting henstefnes hvor gaarden er beliggende, hvor
till og Knud Selsaas loughlig vill warsles, og naar det skeer, saa skall gaaes udj Sagen hvis Rett
er.

Publiceret Fogden Sr: Olle Larsen, og Sorenskrifveren Peder Heiberg deris udgifne skiøde till
Even Johansen paa ½ Løb og 9 Mrk: Sm: med bøxsels i dend gaard Grindem liggende i Etne,
som afgangne Jørgen Pedersen till foren war Eiende, og de/nnem/ efter Een høy anseelig ober
Hofrettes Dom i omkostningers betalling blef udlagt, og det i mod penge 12 rdr: dat: Silde d:
2 Januarj Ao: 1711:

Nicol\aj Wallen hafver ladet stefne Samuel og Peder Flaatte for Resterende Tiende af deris
paaboende gaard Flaatte for tvende aar, saa som for 1709: og 1710: aarlig 2 ½ waag Koren
till sam/m/en 5 waager for uden smaa tiende for begge aar 1 Mrk: 9 s: med formodning
de/nnem/ det med omkostning bør betale,
Samuel og Peder blef paaRaabt men

1711: 39b

ej møtte ej heller nogen paa deris weigne,
Lensmanden Zacarias Silde og Olle Støle hiemlede wed Eed, at de de/nnem/ loughlig warslet
hafver, hvor fore Samuel og Peder Flaatte paalegges till neste ting at møde, og skall da gaaes
hvis Rett er

Siur Neerwig af Fielbergs skibrede hafver ladet stefne Lieut: Svabs Kieriste for 8 rdr: 1 Mrk:
8 s: hand!! (hun?) ha/nnem/ for 7 tylter tøm/m/er og 2 tylter Spærer skyldig er med hvilke
tøm/m/er hand byggede paa Østrem Eet huus der endnu bestaaende, paa hvilke huus, hand
wed Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen har gjort loughlig arrest, at det ej før hans betalling
skeer fra steden maatte bort føris, og war Fogden Sr: Olle Larsen tilstede, som wedstod at
hafve eftter Siur Neerwigs begiering gjort arrest paa huuset till Sagens udrag,

Lieut: Svabs Kieriste blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hendes weigne

Lensmanden Zacarias Silde og Evend Grindem som hiemlede at de hende loughlig till dette
ting stefnt hafver hvor fore hende paalegges till neste ting at møde, og skall saa skee hvis
Rett er.

Imidler tid blifver dend giorte arrest paa huuset wed sin fulde Kraftt, saa at huuset ej før
den/n/e Sags udrag af steden maa forfløttes,

Dend 11 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Bielland for Fiære og Føyens
Skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene
Tollef Hougland og Næll Hysingstad, med eftterskrefne Lougrett, Erick Biørnevig, Tore
Tottland, Svend Espeland Paal Berøen, Endre {og Peder} Berøen, Peder Haavig Colben
Skimbeland og Erick Haavig, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste Tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: Brevve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Karen Sal: Ifver Knudsens udstede bøxsellsedel

1711: 40

till Willum Svendsen $\frac{1}{2}$ Løb Sm: og $\frac{1}{2}$ Hud, samt $\frac{1}{2}$ pund Fisk udj dend gaard Øcheland i Føyens skibrede og Bremnes Sogn, beliggende, dat: 6 Decembr: 1710:

Publiceret Karen Sallig Ifver Knudsens udstede bøxsell seddel till Jon Ellingsen paa $\frac{1}{2}$ Løb Sm: $\frac{1}{2}$ H: og $\frac{1}{2}$ pund Fisk i dend gaard Øchland i Føyens skibrede og Bremnes Sogn beliggende, dat: 26 Julij 1711:

Publiceret Knud Ifversens udstede bøxsell seddel till Endre Olsen paa $\frac{1}{2}$ Løb Sm: og $\frac{1}{2}$ H: i gaarden øfre Grindem, i Moster Sogn, dat: 29 Novembr: 1710:

Britte Jørgens datter hafver ladet stefne Knud Selaas af Fiære skibrede, for dj hand hos Eillef Brattestøe skall hafve bort taget Een qvige hende tilhørende, for Een deel skyld hand der hafde at fordre, med formodning at Knud Selaas bør betalle hende qvigen, og igien søge Elluf Brattestøe for hvis hand hos ha/nnem/ hafver at fordre, og paastod der fore Dom ej allene for qvigens werdj, men end og omkostnings erstatning, qvigen paastod hun at vere verd 10 Mrk: danske,

Knud Selaas møtte og der till svarede at hand fick Een qvige hos Eiluf Brattestøe, og som hand war ha/nnem/ skyldig 1 rdr: saa gaf hand ha/nnem/ penge til nemblig 4 Mrk: saa qvigen kostede ha/nnem/ 10 Mrk: og efter som bemelte Britte Jørgens datter war forlaafvet med Elluf Brattestøe og ha/nnem/ skulle Egte, saa paastod hand og formente at hvis hun ejede, ogsaa ha/nnem/ tilhørte, wedstod dog at bemelte Britte Jørgens datter med Elluf Brattestøe hverken war Wiet eller Fæst, men indlefverede i Retten Sogne Presten i Fielberg Hr: Anders Elliesens seddel at de begge war tillat hin anden at Egte,

Hr: Borg: Falck Larsen paa bemelte qvindfolckes weigne paastod [Dom] till qvigens betalling og omkostning

afsagt,

Eftterdj der befindes at Knud Selaas, hos Eiluf Brattestøe for gields søgning har faaet Een qvige, hvilke qvige Britte Jørgens datter war til hørende Saa bør hand at betalle hende sam/m/e qvige med penge 10 Mrk: danske, og udj omkostning 2 Mrk: 8 s: og det i!! inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, og igien {søge} \hos/ Eilluf Brattestøe søge

1711: 40b

sin Skades opretting, som dend der skall hafve solt ha/nnem/ det som hand ej {...} eiede, eller war Megtig till at hiemle,

Publiceret Stifttskrifveren Hans Clemesen Hvids hans udstede bøxsell seddel till Zikel Nielsen paa $\frac{1}{2}$ Løb Sm: udj Wiig paa Bømellen, dat: 4 Martj 1711:

Dend Sag mellem Sogne Presten Hr: Hans Wadbek, og Ingebregt Nøckling, angaaende det Clam/m/erj paa Preste gaarden Findaas, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu

atter paa Hr: Hans Wadbeks weigne hans Søn Bertel Wadbek, som atter igien i sam/m/e Sag stefnt hafver, og indlefverede i Retten hans Faders indleg dat: 11 Julij 1711:

Ingebregt Nøbling møtte self till Sagen at svare og hafde stefnt till widne Prestens Amme Ved Nafn Dorete Lars datter og Steffen Danielsen Berøen, i lige maade Hans Jonsen Tverbor Vigen, som alle møtte til Sagen at svare,

Dorette Lars datter eftter giorte Eed widnede at hun var tilstede paa Prestegaarden Findaas, da Ingebregt Nøbling war der at betalle Een deel Rettighed till Presten nest afvigte Høst i Novembr: Maanet, da kom Presten og Ingebregt Nøbling i ord sam/m/en, fordj Ingebregt iche vilde betalle saa meget som Presten krefvede, og som de saa trettete sam/m/en, tog Presten Ingebregt i Armen og leiede hand paa døren, da hørte hun at Ingebregt sagde at Presten war Een udsugere, Videre ved hun iche, tj hand!! (hun?) war inde i stuen og hafde Prestens børn paa sin arfm!! (arm), og ej weed hvad i gaarden passerede,

Sare Jons datter eftter giorte Eed widnede, at sam/m/e tid paa Prestegaarden Findaas nestleden Høst, da Ingebregt Nøbling der war sin Rettighed till Presten at betalle, da saag hun at Ingebregt kom løbende ud af stuen, og war wred og skiende, og sagde desse ord diefvelen skall fare i dig, du skall hafve ligt for dette men hvem hand meente der med wiste hun iche, tj saag iche hvem der war inden for, og som Presten tallede ha/nnem/ til sagde hand till Presten ieg er lige saa god som I, Presten

1711: 41

der \til/ svarede Nej, da sagde Ingebregt at hand er saa god som Presten paa sin wiis, der eftter kom Prestens Søn Bertel og tallede ham till, og de kom i Klam/m/rj, og de sloges men hvorledes eller paa hvad maade det gik till weed hun iche, tj hun gik og forrettede sit arbeide,

Stephen Danielsen Berøen eftter giorte Eed widnede, at hand og sam/m/e tid nestleden Høst war paa Prestegaarden Findaas, og betalte der paa sin Faders weigne nogen Tiende till Presten, da war og Ingebregt Nøbling der med sin Tiende og anden Preste Rettighed, og hand war inde i Prestens stue, Men hvad der inde passerede weed hand iche, men hand saag at Ingebregt Nøbling kom springende ud af Forstue døren, og sagde, desse ord, saa sandt hielpe Mig gud du skall betalle slaget og som hand kom ud og Presten med, da kom de atter i trette, og Ingebregt Nøbling sagde hand er lige saa god paa sin maade som Presten, men at hand kaldede Presten Een udsuger det hørte hand iche, der eftter kom Prestens Søn Bertell og sagde till Ingebregt, gaa ind og tag dine Penge igien, men Ingebregt sagde ieg har betalt mine penge ieg tager dem ej igien, da sagde Bertell ieg tore Vell og gifve dig Een smek med, og der paa tog Ingebregt om lifvet og førde ham i mod Eet Jerde, og Jerdet falt ned med dem, og de till sam/m/en paa Marken, men da hand det saag, saa gik hand ud till fiske Siaaen, tj hand hverken wille eller torde see der paa, men da hand gik ud af porten, da saag hand at Bertel sad {op} omskrefs paa Ingebregt og hafde sin haand i høyden, men enten hand slog eller ej det viste hand iche, lit der eftter gik hand till bagers fra fiskesiaaen till Porten igien, da saag hand at Ingebregt stod op og war ganske blodig i sit ansigt, der eftter gik de begge fra Prestegaarden,

Hans Tverborvigen eftter giorte Eed widnede at nestleden Høst i November Maanet kom Ingebregt Nøbling till ha/nnem/ wed Søen paa Tverborvigen, og sende bud till ha/nnem/ at hand ville talle med ha/nnem/ og hand kom ned till Søen, og Ingebregt sad paa bagtoftten i baaden

1711: 41b

og hand saag ilde ud, da sagde Hans till ha/nnem/ hvad skader dig Ingebregt, i medens du er skiden, hand svarede det har ieg faaet i Prestegaarden af Prestens Kone og hans Søn, og hand

gik op paa land, og hand bad ha/nnem/ besee sig, og hand saag \at/ hand var skiden paa dend høyre side alt neden fra og op, saa Vell som det halfve ansigt og hand hafde 3 smaa saar i ansigtet, lige som det kunde hafve woren Refven med Negler eller Een Qvist, widere wed hand iche i den/n/e Sag at vidne, ej heller weed hvem det gjorde, uden at Ingebregt klagede sig, at Prestens Kon/n/e og Søn hafde gifvet ham hugg,

Det Eene widne Sare Jons datter wedstod ogsaa at Bertel Prestens Søn, sagde till Ingebregt, tiger du iche still, da skall du faa Klap af mig Med,

Fleere widner war ej stefnt eller tilstede, og paastod Bertel Wadbek Dom eftter sin Faders indgifvende, wedstod og at hand hafver slaget Ingebregt Nøkling, og det fordj hand ofver falt ha/nnem/ og tog ham i Haaret,

Ingebregt Nøkling forklarede at hand aldrig har talt eller talte Eet ord enten till Presten eller hans Qvinde eller Søn, men da hand skulle betalle den/n/e før omtalte Rettighed, da vilde Presten hafve meere end hand burde, saa kom Presten ind, og kalte ham mange gange Een Kieltring og tog ham i axselen i Næsen og under halsen, og hans Qvinde slog ham i ansigtet 5 slag og Eet slag paa armen, siden hand kom ud, tog Bertel ham fatt og slog ham i mange maader, paastod og forment at de der fore bør anseeis og straffes, saa som de iche med noget skiel kand kunde sige eller bevislig giøre at hand der till gaf de/nnem/ Ringeste aarsage, tj hvad de 2de widner Prestens tjeneste piger widnet hafver om de ord hand skall hafve talt sagde hand iche af ha/nnem/ at vere talt langt mindre sagt, og paastod Dom till betalling for sin omkostning og skadeslidelse, og der om war Dom begierende,

afsagt

Eftterdj de førte widners Forklaring, saa Vell Sogne Presten

1711: 42

Hr: Hans Wadbeks Egne tieniste piger, som Steffen Danielsen Berøen, finder ieg iche nogen Eenstemige widner som ofver beviser Ingebregt Nøkling nogen saadan u-sømelighed, hvor af Sogne Prestens Søn Bertell Wadbek, kunde hafve føye, med hug og slag ha/nnem/ at ofver falde, langt mindre at Sogne Presten Self i sit indleg nestleden waar dat: 14 Febr: saa haart ofver ham har burt sette i Rette, og som Sogne Presten Hr: Hans Wadbek i sit forbemelte indleg self tilstaar at hans Søn Bertel Wadbek har slaget Ingebregt Nøkling, Sønnen Bertel Wadbek det og i ligemaade for Retten tilstaar, Saa hafver Hr: Hans Wadbek ej haft aarsage Ingebregt Nøkling for den/n/e Sag at stefne, Men Ingebregt Nøkling bør for Sogne Prestens tiltalle \og/ ansøgning i den/n/e Sag ganske at vere frj, og bør Sogne Prestens Haarde i Rettessettelse ofver Ingebregt Nøkling ej at kom/m/e Ingebregt eller hans paarørende till Ringeste wanære, Men Sogne Presten bør betalle ha/nnem/ for den/n/e prosses og for dend ofverlast {ha/nnem/} Ingebregt Nøkling skeed er paa Prestegaarden udj alt 1 rdr: 3 Mrk: og der for uden gifves Ingebregt Nøkling Regres at søge Bertel Wadbek for sit slags maal paa ha/nnem/ om hand synes det at vill giøre, alt som hand best wed og kand,

Publiceret Ranve Sørensen datter Westvig med hendes Lougverge Halfvor Hougskier, og Olle Sørensen {Westvig} Fagerland som Formynder for Ranve Westvigs u-Myndige børn deris udgifne bøxxel seddel till Even Helgesen Westvig paa 2 pd: 20 Mrk: Sm: i Westvig, dat: 6 Julij 1711:

Publiceret Mag: Hans Abels udstede bøxxel seddel till Johaness Olsen paa 1 Løb Sm: og 1 Hud i dend gaard Nord Huglen liggende i Føyens skibrede, dat: 23 Januarj 1711:

Dend Sag i mellem Fogden Sr: Olle Larsen og Hans Meehus angaaende det Clam/m/erj som fra forige ting till nu blef opsatt, og blef nu atter af Fogden paa Esket, og møtte Hans Meehuus, og forklarede at hand iche slog ha/nnem/
det andet Vidne Peder Meeling er udskrefven till Marin Soldat og afReist,

1711: 42b

Hans Meehuus blef til spurt om hand wed Eed will befrj sig at hand iche eftter det Eene widnes forklaring har skufvet Rasmus Nesse till Jorden, Men hand sagde at hand det iche kand giøre, tj hand war nød der till, eftter dj hand strengede ha/nnem/ saa meget da hand begierede Nøglen som for hen findes indført, da skuede hand ha/nnem/ saa hand falt till Jorden, Men da hand stod op falt hand ha/nnem/ i Haaret og ref ha/nnem/ megit ilde,

Kongl: May: Foget satte i Rette at Hans Meehuus bør bøde eftter Lougen for dj hand skufvede Rasmus Nesse til Jorden,

afsagt

Eftter[dj] Hans Meehuus self tilstaar, saa og med Eet widne bevidnes at hand har skyfvet Rasmus Nesse till Jorden, saa bør hand den/n/e Sinde der fore bøde till deris Kongl: May: 5 rdr: og det inden 15ten dage under adfer eftter Lougen

Dend Sag i mellem Sirj Ols datter Synstabøe og Bertel Nortuns qvinde Margrette Knuds datter som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu parterne paa begge sider, i ligemaade de indstefnte widner Dordej Axsels datter og Barbra Carls datter,

Dordej Axsels datter eftter giorte Eed widnede at nest leden Som/m/er da saag hun at Sirj Ols datter kom af Marken med nogen Torf paa Røggen, som de vilde brende, og da hun kom hjem till huusene med Torfven, da kom Margrette Knuds datter som er Bertel Nortuns qvinde og med hjem, da sagde Sirj till hendes MadModer Madtz Synstabøes qvinde, at Margrete beskylder mig for at det er hendes torf hun bær, og ieg er u-skyldig der udj, da tog Margrette fat paa Sirj og Restede hende meget, der eftter tog hun hende med begge henderne i ansigtet og førte hende baglengest till Jorden med Torf og alt og syntes i hendes ansigt 2de smaa huull af Margrette sine Negler, hvor af der udrand noget blod, widere ved hun iche her om at vidne,

Barbra Carls datter widnede de sam/m/e ord i alle maader saaledes som Margrette det forklaret hafver

1711: 43

Magrette Knuds datter her till forklarede at hun iche kand negte jo at hafve taget hende i armen, og som hun tog til Marken eftter Een Kiep og wilde slage hende, saa maatte hun forsvare sig, og der ofver falt hun ofver Ende,

Sirj Ols datter paastod at hun bør bøde for hendes slags maal, og betale hende sin anvente bekostning,

afsagt,

eftter dj Bertell Nortuns qvinde Margrette Knuds datter wed 2de Eedtagne Vidner ofver bevises at hafve støt Sirj Ols datter ofver Ende, og Refvet hende i hendes ansigt, da bør hun der fore till bøder anseeis, Men for hendes slette wilkor skyld, bøder hun den/n/e sinde ichun 3 Lod Sølf, og der for uden betaller till Sirj Ols datter i foraarsagede omkostning 2 Mrk: danske, alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Mag: Hans Abel hafver ladet stefne Hr: Jonas Olsen for Een deel penge hand ha/nnem/ efter obligation skyldig er, det at betalle, og møtte paa hans weigne Lars Almaas!! (Almaas) som paastod Dom till betalling, men iche hafde nogen obligation at frem wise,

Hr: Jonas blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Daniel Stue og Peder Iisdall hiemlede at de Hr: Jonas loughlig paa Mag: Hans Abels weigne hafver Citeret,

afsagt

Sagen beroer till neste ting, till hvilken tid Hr: Jonas Olsen forelegges at møde, saa hafver og Mag: Hans Abel til sam/m/e tid original obligationen i Retten at indgifve, og skall saa Kiendes i Sagen hvis Rett er

Mag: Hans Abel hafver ladet stefne Sare Høyland for Een deel penge hun ha/nnem/ efter obligation skyldig er, og møtte paa hans weigne Lars Almaas, som Eskede Dom till pengenes betalling, Men ej hafde obligation fra Mag: Hans Abel bekom/m/et,

Sare Høyland blef paa Raabt men ej møtte ej heller nogen paa hendes Veigne, iche heller war nogen af Stefne widnerne tilstede, hvor fore Sagen beroer till videre Stefnemaal,

1711: 43b

Dirik Mejer i Bergen hafver wed Lensmanden ladet Citere Olle Siøvold for 5 rdr: 4 Mrk: 8 s: hand ha/nnem/ paa hans Sl: ForMands weigne skyldig er, for Een deel laante penge og borgede ware, med paastand hand det bør betale,

Olle Siøvold møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, skafferen Jon Eewær(?) og Bertell Habbestad hiemlede at de ha/nnem/ loughlig hafver stefnt, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde,

Publiceret Olle Pedersen Aadland hans udgifne skiøde till Erick Pedersen Løning paa 27 Mrk: Sm: med bøxxel i gaarden Løning, i mod penge som de ere forEenede om, dat: 29 Decembr: 1709:

Publiceret Knud Ifversens udgifne bøxxell seddell till Hans Colbensen Fagerland paa 4(?) pd: 24 Mrk: Koren i gaarden Fagerland, i Fiære skibrede, dat: 9 Martj 1702.

Elling Worland af Fiære skibrede hafver ladet stefne Jacob Næsse for medelst hand har taget sig till Torgier Nunsly og ej will efter hans død gjøre ha/nnem/ som Een MedArfving efter ha/nnem/ Rigtighed for hvis efter hannem kunde findes, med formodning hand bør det gjøre, og holde et loughligt skifte,

Jacob Nesse møtte og forklarede at bemelte Torgier Nunsly indgaf sig hos hannem med alt hvis hand Eiede, saa som hand war Spedalsk, og ingen af hans Egne wen/n/er det gjøre ville, eller hannem ville til sig annam/m/e, endog hand sine wilkor saadant til tinge opbød, hvor paa er begieret Tingswidne, hvilke hand ej endnu har faaet beskrefven, begierede at Sagen till neste ting maa beroe, saa vill hand bevise hvorledes der med er beskaffet, og formodede at ingen af arfvingerne kand noget pretendere,

afsagt

Sagen beroer till neste ting, till hvilken tid Jacob Nesse hafver i Retten at indgifve det paaberaabte Tingswidne, og skall saa i Sagen Kiendes Videre hvis Rett er

1711: 44

Daniel Stue hafver ladet stefne Olle Aadland og Madtz Aadland, till at bevise at de ere bøsse
Raadige, saa og at indlevere det skiftebref efter afgangne Erick Aadland, hvor fra den/n/e
halfve Løb som omtvistet er fra kom/m/en,

Olle Aadland møtte og her till svarede at dend halfve Løb har alle tider fult ha/nnem/ og
hans Fader at bort bøsse, og ej de andre Jacob Birkelands børn, som Daniel Stue er
Formynder fore, iche heller har de nogen tid faaet 3die tage der af saa!! (som) skee burde saa
fremt de nogen bøsse Rett haft hafver, men hvor det omtalte skiftebref er weed hand iche,
saa som det er efter hans Fader Fader, og for meere end 80 aar siden holden, alt siden dend
tid skall ingen kunde bevise at bøselen har fult dende halfve Løb, men indlagde i Retten Eet
skifte brev holden efter hans Fader Peder Aadland dat: 9 Maj 1683: hvor udj findes opført
2 ½ Løber Sm: med bøsse i Aadland da at hafve kom/m/en i skifte arvingerne i mellem,
men ej der udj nefnes nogen ofver bøsse paa dend omtalte halfve Løb Sm: der for uden
forklarede hand at hans Fader bøslede den/n/e halfve Løb tillige med meere i sam/m/e gaard
till Hans Aadland, og allene der fore oppebar bøsellen,

Daniel Stue wedstod at Hans Aadland bøslede af Peder Aadland, Men der hos berettede at
sam/m/e Peder Aadland self war Formynder for de som da Egede godtzet, og der fore kunde
handle som de vilde, sagde og at der iche nogen tid har veret betalt 3die tage af den/n/e
halfve Løb till nogen i lang tid, tj opsiderne tid efter anden iche nogen \trende/ bøsse har
udgifvet,

Fredrik Aadland møtte i lige maade, og wedstod hand at hand iche hafver udgifvet bøsse till
nogen men staar endnu hos ha/nnem/ i god beredskab till hvem dend til kom/m/er at
annam/m/e,

ellers wedstod begge parter at ald Aadland {til} Nemblig 3 Løber Sm: till kom/m/en!!
allene Olle Aadlands Fader Fader Erick Aadland, og efter ham blef godtzet skiftet mellem
sambtlig hans børn, som ware i blant de/nnem/ Sæbiørn Birkeland, som war disse u-Myndige
børn paa Birkeland som nu Daniel Stue er Formynder fore deris Fader Fader, og war
Sæbiørn Birkeland Sl: Erick Aadlands datter Søn,

1711: 44b

og formodede der fore at efter dj Hans Aadland der i lige maade ichun har arfvet Een half
Løb efter sin Fader som hafde till Egte førbenefnte Erick Aadlands {Søn/n/e} datter Søn!.,
og nyder sin bøsse i alle maader disse u-Myndige børn der i lige maade har arfvet deris
godtz som og er Een half Løb af sam/m/e afkom de ogsaa bør nyde deris bøsse efter
Lougen,

afsagt,

Efterdj der befindes at den/n/e omtvistede Halfve Løb i Aadland, som nu Fredrik Aadland har
antaget at bruge, og till hører Jacob Birkelands børn er kom/m/en fra sam/m/e Folck, og udj
Een arf for det første fra Erick Aadland, hvilke alt godtzet i Aadland Nemblig 3 Løber Sm:
war Eiende, hvilke efter hans død er skiftet mellem samtlig hans børn, og sam/m/e godtz
siden dend tid stedtze har fult deris green og børn Ned ad, og ej woren solt fra de/nnem/ till
nogen Frem/m/et, hvor wed bøsse Retten kunde kom/m/e fra dend part, iche heller bevises
det at {af} nogen anden bøsse Retten till dend halfve Løb er Eiende, Saa bør de u-Myndige
Jacob Birkelands børn, at Nyde af den/n/e halfve Løb baade Første bøsse og tredie tage, hvor
fore Fredrik Aadland som Jorden nu bruger, bør {vere i} \hafve/ Formynderen Daniel Stues
Minde og tilladelse sam/m/e Jorde at beboe, saa frembt hand gaarden fremdeelis Nyde vill,

Omund Tostensen hafver ladet stefne Enken Ane Ougdesteen for Resterende 9 aars Løn aarlig 3 Mrk: er 4 rdr: 5 Mrk: der for uden aarlig 1 par skoe og 1 skiorte, med formodning hun det bør betalle,

Enken Ane Ougdesteen møtte till Sagen at svare og wedstod at bemelte dreng Omund Tostensen tiente hos hende i 7 aar og ej lenger, Men Omund Tosten!! wilde wed Eed testere at hand war der i 9 aar, og wedstod Ane Ougdesteen at hand iche i ald dend tid hand hende tiente har faaet nogen Løn, men forment at hand iche stor Løn kunde fortiene, saa som hand war saa liden, at hand ingen gagn gjøre kunde,

1711: 45

Omund Tostensen paastod Dom till betalling for hvert aar,

An/n/e Ougdesteen forklarede ellers at hvad Klederne angaar, da fik hand saa meget som hannem kunde til kom/m/e, og saa meget som hand hafde nødig at slide, meere wed hun iche ha/nnem/ at kunde vere pligtig, ellers tilstod hand at hand ichun da hand kom der i tieniste var meere end 13 aar gl:

afsagt,

Som der befindes at Omund Tosten!! ichun var 13 aar gl: da hand først kom i tieniste hos Ane Ougdesteen, og da iche kunde fortiene meere end Kost og Kleder, Saa fri Kiendes An/n/e Ougdesteen ha/nnem/ noget for de 3de første aar at betale, {med} \men/ siden bør hand at nyde for det første aar 1 Mrk: 8 s: for det andet aar 2 Mrk: for det 3de 2 Mrk: 8 s: og for de øfrige 3 aar aarl: 3 Mrk: som gjør til sam/m/en 2 rdr: 3 Mrk: hvilke penge An/n/e Ougdesteen bør betale inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, hvad sig de paastefnte Kleder angaar ne\m/blig Skiorter og skor, da som der iche bevises at hand noget af det slags fattedes saa lenge hand der tiente, men fik der af till fornødenhed, saa blifver An/n/e Ougdesteen frj for det at betalle

Ane Ougdesteen hafde ladet Stefne Susane Peders datter for Een qvige hun skall hafve født for hende og er bort død, dend at betalle,

Susane Peders datter møtte og forklarede at hun for 25 eller fleere aar [siden] har fød Een qvige for Sl: Anders Ougdesteen, og sam/m/e qvige døde hos hende af Sygdom tillige med meget af hendes Eget qveg, hvor fore hun tog huden af qvigen og bar dend till Anders Ougdesten som dend anam/m/ede, og tilbød hun lenge till foren at Anders Ougdesteen skulle tage sin qvige igien, eftterdj der var siugdom i hendes huus paa qveget, Men Ane Ougdesteen wilde iche tage qvigen, for dj hun frygtede for Siugdom/m/en, og der for uden forment hun at eftterdj det nu er saa lenge siden hun nu bør vere der fore u-Krefvet,

An/n/e Ougdesten sagde at det iche er meere end {end} en 15 eller 16 aar siden, og wedstod at hun dend tid boede paa

1711: 45b

dend gaard Lunde, og forklarede dend fleste deel af Almuen at det er meere end 23 aar siden hun brugte nogen Jord,

afsagt

Eftterdj at det nu er saa mange aar siden at den/n/e qvige er død hos Susane Peders datter, og hun ej till foren for dend har worn stefnt till Tinge saa blifver hun nu frj for sam/m/e qvige at betale,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne opsiderne paa Berøen saa som Daniel med hans qvinde Marj Stephens datter, sambt hans Sønner Stephen og Daniel Danielsøn/n/er sambt hans datter

Appelone Daniels datter, End nu Paal Berøen med hans qvinde Chrestj Hendricks datter endnu Een tøs Ved Nafn Magdele Siurs datter, til at giøre forklaring om de noget er widende om dend bort komne Mand som og boede paa Berøen Ved Nafn Endre BerEøen!! (Berøen), som for meere end 9 uger siger!! (siden) er blefven borte, og nu for toe dager siden igien funden i Søen, og som der gik Eet Spargement ofver bøygden, at bemelte Mand sig self skulle hafve ombragt, saa ville hand her med fornehme, om noget!! (nogen) der om kunde vere Vidende

Endnu var stefnt Lensmanden Næll Hysingstad, Erick Biørnevig og Rasmus Tottland, som den/n/e døde Mand har besigtiget der om at giøre deris forklaring,

Alle disse indstefnte møtte i Egne Person/n/er, og frem kom først

Daniel Berøen som er hans broder som berettede, at just i dag 9 uger siden gik hand fra gaarden, Men ingen Menisker der paa gaarden weed hvor hand hen gick, og siden dend dag saag de ha/nnem/ aldrig igien før de fant ham nu for toe dager siden i Søen liggende, ellers fornam de Vell at hand war meget Sorigfuld, og gick altid som i Een stor Sorg, videre viste hand iche om ha/nnem/ at giøre forklaring,

Marj Stephens datter forklarede at dend sam/m/e dag hand blef borte, som war i dag 9 uger, tallede hun med ha/nnem/ i dend store stue paa gaarden Berøen, og hand klagede sig for Leigdet med Söldatten!! og andet, og war meget sorgfuld og siden dend dag saag hun ha/nnem/ iche meere, og iche heller ved

1711: 46

hvor hand hen kom før nu de fant ham for toe dage siden i Søen,

Paal Berøen forklarede at hand iche heller weed hvorledes {Ingebregt} Endre Berøen kom bort, iche heller har seet ham siden i dag 9 uger da hand blef borte, før nu nest leden onsdags aftten da de fant ham i Søen westen for gaarden flydende, ellers fornam hand at hand altid war svag i hofvedet og Sorigfuld, videre wed hand iche der om,

Chrestj Hendriks datter forklarede at hun iche heller ved {at} hvor Endre Berøen er af blefven, iche heller har seet ha/nnem/ siden i dag 9 uger, førend siden hand blef funden i Søen westen for gaarden Berøen, ellers fornam hun at hand i lang tid war Sorigfuld og bedrøfvæt, videre wiste hun iche at forklare,

Stephen Danielsen forklarede at hand iche i Ringeste maader weed eller wiste hvor hans Fader broder Endre Berøen afblef, men hand gik af gaarden i dag 9 uger siden, og iche saag ham igien før nu paa onsdags afttenen da de fant ham i Søen westen for gaarden, ellers saag hand i lang tid Sorigfuld og bedrøfvæt ud videre weste hand iche at forklare,

Daniel Danielsen forklarede at hand afttenen tillforen da hand om Løfverdagen blef borte war ude med ha/nnem/ paa fiske, og hand sad i baaden, og saag meget sorigfuld og bedrøfvæt ud, saa hand under tiden glemte at drage snøret op, siden drog hand i Land da de andre fiskere Rode i Land, og hand gik op \i gaarden/, siden saag hand ha/nnem/ i Ildhuuset der eftter gik Daniel i Seng at saave, da hand opvognede war Endre bort gaaen, Men hvor hen wiste ingen, og iche heller saag ha/nnem/ igien før nu paa onsdags afttenen da de fant ham i Søen westen for gaarden,

Appelone Daniels datter forklarede at hun ej heller har seet hendes Fader broder Endre Berøen siden dend Løfverdagen hand blef borte som war i dag 9 uger, og da hun saag hand da sad hand i dend store gaards stue og hendes Moder tallede med ha/nnem/ og hand klagede sig for hende fordj hand iche war paa Fogde gaarden med de andre Legs Mend, ellers beteede hand sig altid Sorigfuld

1711: 46b

og siden dend dag saag hun ha/nnem/ iche før nu i onsdags da hand blef funden i Søen westen for gaarden, widere wiste hun iche at forklare,

Mallene Siurs datter forklarede at hun kom i tieniste hos bemelte Endre Berøen Torsdagen før hand blef borte, og Løfverdagen da [hand] blef borte, da gik hand ud af Ildhuuset hvor hand war inde, og siden saag hun ha/nnem/ aldrig meere førend hand nu paa onsdags aftenen blef funden i Søen westen paa gaarden, iche heller hørte hun nogen u-wislig tale af ha/nnem/ men hand siuntis saarig fuld og bedrøftet, widere wiste hun iche at forklare,

Isaias Spidsøen som er Endre Berøens broder forklarede at hand kom till Berøen sam/m/e dag som hans broder blef borte, men hand fant ham iche, og iche siden saag ham meere, widere wed hand iche at forklare,

Daniel Berøens Søn/n/er Stephen og Daniel forklarede at de nestleden onsdag Roede frem wed Landet og fiskede Murt og som de kom paa Bøen paa Berøen hos dem self, da fant de Endre Berøen flydende i Søen, men, de foer straxst till Torkild Holme og Anders i Strømøen som foer med de/nnem/ og besaag ha/nnem/ og de tog Eet Toug om hans lif og flaattede ham till lands, og belagde ha/nnem/ der, hvilke og Anders Strømøen tilstod saaledes at vere som de forklarede,

Lensmanden Næll Hysingstad, Erick Biørnevigen og Rasmus Tottland forklarede at de i dag hafver voren henne og besigtiget dette døde Meniske Endre Berøen og de fant ham liggende paa det sted som begge Daniel Berøens Sønner før forklarede og de besaag ha/nnem/ ofver alt, men fant iche Ringeste Teigen till nogen ombringelse enten i en eller anden maade, uden dette at hand af Søen ganske war forandret, hans meste ansigt borte, alt Haaret og skieget af ha/nnem/ med widere som i Søen war forandret, widere weste de iche at forklare, uden de lod tage ha/nnem/ op af Søen, og legge i Een Kiste, og blef indsat i Nøsted paa Berøen till Videre

Fleere eller meere widner war ej indstefnt,

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen ofver alt paa

1711: 47

Tinget om de noget om Endre Berøens død er witterligt, men de alle svarede Nej, at de indted der om er widende, widere end Manden for 9 uger siden er blefven borte, og nu er funden igien i Søen,

Kongl: May: Foget til spurte dem og om de iche har hørt sige i bøygden, at der mentes at Endre Berøen sig self skulle hafve ombragt, de svarede der til, at de det iche kunde nekte, at de jo saadan tale hørt hafver men de iche noget der om er witterligt,

Eftterdj her iche noget Meniske kand widne eller forklare paa hvad maade eller hvorledes afgangne Endre Endresen Berøen wed døden er afgangne, uden allene hand nu nestleden Onsdags aftten eftter 9 ugers forløb eftter at hand blef borte er igien funden i Søen, hvor hand er optagen og besigtiget og af {de} besigtelses Mendene forklaris iche Ringeste Teign seeis kand paa ha/nnem/ till nogen ombringelse, Saa bør det \bøygde/ Røgte om ha/nnem/ iche at kom/m/e ha/nnem/ i sin graf, ej heller hans eftterlatte børn, slegt og paarørende wen/n/er till Ringeste forkleinelse, Men det Sl: Meniske bør Hederlig og sømelig begrafves i Kierke gaarden som andre guds børn der hen dør.

Dend Sag i mellem Ingebor Leerwig og Ifver Natanelson angaaende det slags maal som fra forige ting till nu blef opsatt, og hafde nu Fogden wed Lensmanden ladet stefne de før indstefnte widner Nemblig Peder Chrestophersen tiener Østen Andal, og Ingerj Huus qvinden paa Høyl: hvilke begge møtte till Sagen at svare,

Ifver Natanaelsen blef paaraabt men ej endnu møtte ej heller nogen paa hans weigne, uden allene Raas Manden paa Høyland Olle Aanundsen som berettede at Sare Høyland har stefnt

Ingebor Leerwig for adskilligt med formodning at udj den/n/e Sag ej blifver dømbt førend udj de andre Sager gaar Dom, saa som den/n/e af de andre dependerer,

Peder Chrestophersen efter giorte Eed widnede at nestleden Fasten Een dag da hand sad i stuen paa Høyland og

1711: 47b

fick Mad till dauers, da kom Ingebor Leervigen ind i stuen, og gik i Kiøkenet, og Ifver Natanselen som gik i stuen, gik lidet der efter i Kiøkenet og lugte op døren, og spurte Ingebor hvad hun wilde der og bad hende gaa paa døren, men hun wilde iche, og hand tog hende i armen og leiede hende ud, men hun strefvede i mod og wilde iche ud, saa tog hand Een liden Kiep, og slog hende der med, og jagede hende der med ud paa døren, videre eller meere wed hand iche her om at vidne,

Ingerj Huusqvinden paa Høyland efter giorte Eed vidnede at hun nestleden Fasten paa sam/m/e dag som for er melt sad i stuen paa Høyland og {Fas} fik Mad til Dauers, og med det sam/m/e kom Ingebor Leervigen ind i stuen og gik i Kiøkenet, og Ifver Natanselen gik i stuen, og lidet der efter gik Ifver i Kiøkenet og spurde hvad Ingebor vilde der, og bad hende gaa paa døren, og lugte alle dører op, og wilde hafve hende ud, Men hun vilde iche gaa bort, ej heller kunde hand faa hende ud, saa tog hand hende i Armen og wilde med magt hafve hende ud, men hun strefvede i mod af ald Magt, og da de kom i stue døren da kunde hand iche faa hende lenger, tj hun wilde iche gaa, saa tog Natanael Een liden Kiep og slog hende med, saa hun maatte gaa, videre weste hun iche at vidne,

Fleere widner war ej i den/n/e Sag stefnt,

Kongl: May: Foget satte i Rette at \Ifver/ Natanselen bør bøde for slags maal efter Lougen, afsagt

som den/n/e Sag skall dependere af de andre Sagerne som er mellem Sare Sl: Hr: Natansels og Ingebor Leerwig indstefnt, saa beroer med den/n/e Sag til i de andre Sager dømbt er, og skall saa gaaes her om hvis Rett er.

Sare Sl: Hr: Natansels wed skreftlig stefning hafver stefnt Ingebor Leerwigen, for u-louglig adfer i hendes huus saa Vell i ord som gierninger, der fore at lide som wedbør sam/m/e Stefning dat: 26 Junj 1711.

1711: 48

og møtte paa hendes weigne Olle Aanundsen som stefningen i Rette lagde,

Ingebor Leerwig blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hendes weigne, till Sagen at svare,

{Niels} Lensmanden Næll Hysingstad og Johanes ib: hiemlede at de Ingebor paa Leervigen louglig stefnt hafver

End nu indlefverede Olle Aanundsen paa Sare Sl: Hr: Natansels weigne hendes skreftlig indleg dat: 11 Julij 1711:

afsagt,

eftterdj Ingebor Leerwig nu ej møder till Sagen at svare endog hun louglig stefnt er, saa paalegges hende till neste ting at møde, og skall da gaaes videre i Sagen hvis Rett er.

Endnu hafde Sare Sl: Hr: Natansels ladet stefne Ingebor Leerwig for Een deel Koren hun skall hafve taget fra hende der fore at bøde,

Ingebor Leervig møtte iche ej heller nogen paa hendes weigne,

Lensmanden Næll Hysingstad og Johaness ib: hiemlede at de hende loughlig warslet hafver, hvor fore hende paalegges till neste ting at møde, og skall saa skee i Sagen hvis Rett er.

Dend 13 Julij blef holden Almindelig Som/m/erting paa Windenes for Waags og Opdals Skibreders Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde LensMendene Sallamon Windenes og Gunder Ambland, med eftterskrefne Lougrett, Chrestopher Østervold, Mogens Skaar, Anders Saattendall, Biørn Gouksem Sallamon Windenes, Endre Leevaag, Biørn Engevig og Jørgen Gouksem, sambt Almue fleere som tinget søgte Kongl: May: Foget satte ting og liuste Tingfred som sedvanligt

Publiceret de Kongl: brevve og andre Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Peder Jensen Smidt udstede og udgifne skiøde till Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen paa dend gaard øfre Brundtvæt i Opdals skibrede beliggende skylder aarlig udj Landskyld med bøxsell 1 Løb Sm: og 1 Hud, dat: 21 Majj 1711

1711: 48b

Publiceret Niels Nielsen Hambres udgifne skiøde till hans broder Niels Nielsen Backe paa 1 ½ waag Fisk udj dend gaard Klepsvig i mod penge 90 rdr: og det med Oddel og Aasede Retten, dat: 19 Decembr: 1710:

Publiceret Hr: Lougmand Niels Knags udstede bøxsell seddel till Peder Olsen Frislien paa 2 Løber Sm: i Fietie paa Storøen i Waags skibrede, dat: 4de April 1711:

Publiceret HøyEdle og Welbaarne Hr: Baron Axell RosenCrantzis udgifne skiøde till Chrestopher Chrestophers: Wattedall Hans Søn Guldbrand Chrestophersen og Enken Ane Breke, [paa] Odel og Aasæde Retten till dend gaard Breke, som skylder udj aarlig Landskyld ½ Løb Sm: ¼ Hud og ½ giedskind, dat: 7 Majj 1711:

Publiceret Maren Sl: Mikel Oldreks udstede bøxsell seddel till Johaness Nielsen paa 21 Mrk: Sm: i dend gaard Bake i Waags skibrede med underliggende andeel, udj de 2de der under liggende Laxsevaage hvor af gifves aarlig 8 Mrk: i penge, dat: 13 April 1711.

Publiceret Hr: Chrestopher Garmands udstede bøxsell seddel till Lars Knudsen paa 1 pd: Sm: og ¼ H: og 1 Giedskind udj Prestebolens Jord Uglenes, dat: 12 Martj Ao: 1710:

Publiceret Johaness Simensen Windenes, hans udgifne skiøde till Hans Ottesen Borger i Bergen paa Een half teig Jord udj bemelte Johaness Simensens Windenes Self paaboer, dat: 6 Martj 1711:

Publiceret Maren Sl: Mikel Oldreks udstede bøxsell seddel till Lars Kielsen paa 3 Mrk: penges \Landskyld/ udj Stangeland i Waags Skibrede beliggende, dat: 20 Januarj 1711:

Dend Sag mellem Mag: Hans Abel og Olle Lj angaaende dend Resterende Landskyld og Tiende som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu Lensmanden Gunder Ambland som paa Mag: Hans Abels weigne paa stod Dom till betalling,

till Sagen at svare møtte Olle Ljs qvinde Britte Jacobs datter som forklarede at hendes Mand Olle Lj nu Ved døden er afgangen, og der fore iche videre kand svare till den/n/e Sag

1711: 49

uden allene at hun wedstod dend fordrende Tiende for bemelte aar at vere skyldig, men dend Landskyld som Mag: Hans Abel fordrer wed hun iche at vere skyldig, saa som hand krefver for meere end hendes paaboende gaard skylder formodede der fore at vere frj, saa som Mag: Hans Abel eller Tysnes Presteboel slet indted i hendes paaboende gaard {er} ejer eller hafver, Men gaarden til hører Ellias Søevigen i Ous Prestegield, til hvilken hun betaller sin fulde Landskyld,

Lensmanden Gunder Ambland her till svarede at gaarden er Ellias Søvig Eiende, Men dog alligevel har de paa Lie boende, altid betalt till Sogne Presten til Tysnes nogen Landskyld, Men hvorledes der med er beskaffet wed hand ingen underretning om,

Enken paastod Dom till befrielse for dette Kraf saa wit Landskylden angaar, men hvad Tiende Resten er, will hun gjerne efter sin formue betalle naar skiftet efter hendes Sl: Mand holdes,

afsagt

Eftterdj Enken \Lj/ wedstaar at vere skyldig till Sogne Presten Mag: Hans Abel Resterende Tiende for 6 aar som er i penge 5 rdr: 12 s: saa bør Mag: Hans Abel sam/m/e fordring at nyde naar skiftet efter afgangne Olle Lj holdes, Men hvad sig angaar dend fordrende Rettighed af Lj aarlig 2 Mrk: da som Olle Ljs Enke siger og forklarer at hendes gaard ej noget till Mag: Hans Abel eller Sogne Presten till Tysnes er skyldende, {saa} Saa beroer Sagen saa wit dette angaar till neste ting, till hvilken tid Mag: Hans Abel hafver at indgifve Een Rigtig Extract af Sundhords Matrichul, at der af kand sees hvad gaarden Lj skylder, og till hvem den/n/e fordring bør betalles og skall saa gaaes i Sagen hvis Rett er

Johanes Johanesen Flygensfær hafver ladet stefne Hans Corporals qvinde Ane Botels datter Helleland for 6 rdr: penge hun hende!! (ha/nnem/) skyldig er, som Dependrer af Een deel hun hos ha/nnem/ har bekom/m/et, Een deel Kiørlere for 1 td: Rug og 1 Aaklede, med formodning hun de{r}t {paa} bør betale

1711: 49b

Hans Helleland paa Ane Hellelands weigne møtte og der till svarede, at hun iche weed hvad hun Johanes Flygensfer skyldig er, men naar hendes Mand hiem kom/m/er faar hand Vell betalling, videre hafde hand ej ..del(?) till at svare,

Johanes Flygensfer paastod at Ane Helleland bør betalle ha/nnem/ hvis hun skyldig er, og der paastod Dom,

afsagt

Hans Corporals qvinde Ane Helleland bør Møde til neste ting till den/n/e Sag at svare, og skall saa Kiendes videre hvis Rett er.

Johanes Teiste paa Olle Røsselands weigne i Hardanger og Østensøe skibrede hafde ladet stefne Mikel Welling i Næshafn for 11 rdr: hand ha/nnem/ for Slagter skyldig er med paastand Dom till betalling,

Mikel Welling blef paa Raabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Gunder Ambland og Mogens Nesse hiemlede at Mikel Welling loughlig stefnt er i den/n/e Sag, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde, og skall saa gaaes i Sagen hvis Rett er.

Knud Ifversen i Bømelhafn hafver ladet stefne Jens Rødland for 16 rdr: hand ha/nnem/ paa Eet gaarde Kiøb skyldig er, Nemblig Rødland som hand paaboer, det at betalle eller og at miste sam/m/e gaarde part som hand solt hafver

Jens Rødland møtte og forklarede at baade hand og hans Fader Knud Rødland har kiøbt gaarden, og for hans part vill hand svare de 8 rdr: men forment at hans Fader bør betale de andre 8 rdr: wedstod, og at hand iche till foren har villet betalle disse penge, efterdj hand forment at de penger hand har betalt war nok, men nu har sig besindet og heller will betale pengene end at Kiøbet skulle vere af ingen werdj,

Johanes Edevarsen Høeg paastod at Jens Rødland bør betalle till Knud Ifversen efter før giorte forEening tillige med omkostning, og der \fore/ paa stod Dom,

afsagt

Jens Rødland bør inden 15ten dage at betalle till Knud Ifversen dend halfve deel af de 16 rdr: som Knud Ifversen fordrer paa Rødlands Jorde Kiøb som er 8 rdr: tillige

1711: 50

med foraarsagede omkostning 4 Mrk: 8 s: og naar Knud Rødland af Knud Ifversen for sin andeel blifver stefnet saa skall der om Kiendes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafver ladet stefne Erik Stangeland for Slagsmaal paa Rasmus Stangeland, der fore at bøde efter Lougen, Erik Stangeland møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, till widne war stefnet Olle Stangeland og Lars Kielsen Stangeland,

Lensmanden forklarede at Erik Stangeland af Skafferen er stefnt, men Skafferen eller de med ha/nnem/ Stefne den/n/e Sag er ej tilstede,

af widnerne møtte Olle Stangelands qvinde og Lars Stangeland self,

afsagt,

Erik Stangeland bør till neste ting igien Stefnes, til sam/m/e tid hafver og widnerne at møde deris forklaring her om at giøre, og skall saa Kiendes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafver ladet stefne Daniel Møgster for at vere kom/m/en for tillig med sin qvinde, der fore at bøde ægte bøder efter Lougen,

Daniel Møgster møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, hvor fore Sagen beroer till videre Stefnemaal, efterdj ingen af Stefne widnerne møder

Dend Sag mellem Britte Johanes datter Huusevig og Johanes Huusevig angaaende det skielderj som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu atter begge parter till Sagen at svare, i lige maade møtte det Eene widne Britte Siurs datter,

Britte Siurs datter efter giorte Eed widnede, at nestleden Høst, kom Johanes Huusewigen i trette med Britte Johanes datter ib: og da hørte hun at Johanes skielte Britte for Een Tyfs Nøttre og Een Kakler qvinde, Men hvor om deris trette war weed hun iche, videre wiste hun iche at vidne,

Johanes Huusevig her till svarede, at hand iche kand negte at hand jo har talt disse ord, og begierede Dellation till neste ting, saa vill hand med videre bevise at hun Self har westaaet!! det, at hun har taget Høe fra ha/nnem/ med meere forklarede at \vill/ stefne Winsens Winsens!! Killen, Paal Miaanes som her om skall giøre forklaring,

1711: 50b

afsagt,

Eftterdj Johanes Huusevig beraaber sig paa widner at vill stefne om Britte Johanes datters forhold mod ha/nnem/ og hans huus, dog endog at Sagen 2de gange til foren har woren indstefnt, og ingen widner af ha/nnem/ voren Citeret, saa dog paa det at hand ej skall hafve aarsage sig ofver Rettens ofver Iilelse at beklage beroer med Sagen till neste ting, till hvilken tid hand sine widner hafver at indstefne, og skall saa i Sagen gaaes widere hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen og Giertrud Klette med hendes Søn Hagtor ib: angaaende de Resterende Skatter som fra forige ting till nu blef opsatt blef nu atter af Kongl: May: Foget paa Esket,

Giertrud Klette med hendes Søn Hagtor Klette blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa deris Veigne,

Lensmanden Gunder Ambland og Sallamon Sollem hiemlede at hun og hendes Søn loughlig her om er Citeret,

Kongl: May: Foget paa stod Dom efter Cammeretz Dissision till betalling eller at lide indførsel i deris gaard,

afsagt

Eftterdj Giertrud Klette med hendes Søn Hagtor ibid: nu 2de gange har voren Citeret og dog ej møder, og Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen beviser med det Høyloflig Rente Cam/m/ers Dissision at de Resterende skatter skall betallis eller giøris indvisning udj gaarden saa til findes Giertrud Klette med hendes Søn Hagtor ibid: de fordrende og Resterende skatter af Klette som er 26 rdr: 11 5/9 s: at betalle, eller og lide indførsel i deris gaard Klette, alt inden dend tid og under dend adfer Lougen omformelder,

Dend 16 Julij blef holden almindelig Som/m/er ting paa Graaf for Opdals og Storøens Almue, ofverwerende paa Halsnø Closters Forwalters weigne Sr: Peder Jensen Smidt Closter Lensmanden Gunder Graaf med eftter skrefne Lougrett, Knud Leevaag, Jørgen Hageberg Lars Hofland, Ifver Hetlelj, Niels Langeland, Sallamon Leevog Knud Rønholm, \og/ Sallamon Westvig, sambt Almue fleere som tinget søgte

1711: 51

Dordej Jons datter Kongswig hafde ladet stefne Tarald Tom/m/essen Kongeswig for dj hand skall hafve af Albregt Kongsvig faaet faaet!! opladelse paa bemelte Jord paa dend maade at hand skulle tillige med Jorden Egte hende, og nu hand har faaet Jorden har hand ej villet holde sit løfte hende at Egte, formodede der fore at saa frembt hand ej hende wille Egte, hand da bør vere Jorden Endtlediget,

Tarald Tom/m/esen møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne,

hafde og ladet stefne Tom/m/es Høfveskeland som er Tarald Kongswigs Fader, hvilke Contracten med hendes Huusbond Albregt Kongswig giort hafver, saa Vell om gaarden, som gifttermaalet, hvilke ej heller møtte, hafde endnu ladet stefne till widne, om dend giorte forEening Simen Halfvorsen Holme, Hans Ingebregtsen till huuse paa Lille Kongsvig, Johanes Jacobsen Drange, \og/ Britte Johanes datter tiener hos Jørgen Store Kongswig,

Widnerne møtte alle sam/m/en tilstede,

Lensmanden Gunder Graaf hiemlede at hand tillige med Olle Børtvet loughlig hafver stefnt alle desse jnterresserende, men Olle Børtvet som med war at stefne møtte iche,

Og som Contra parterne nu ej møder iche heller møder det Eene Stefne widne, som Stefnemaalet kand afhiemle, saa beroer Sagen till første ting, og naar de loughlig stefnt blifver skall der udj Kiendes widere hvis Rett er.

Reinert Ougdesteen hafde ladet stefne Willum Huckenes for Resterende Soldatters udflying for 9 Mrk: Sm: udj hans gaard Huckenes udj 10 aars tid, som hand som LegsMand har maat betalt, med formodning hand det bør betalle,

Willum Huckenes møtte, og frem wiste 2de Leigs seddler den Eene hvor Olle Eitzwaag er Legs Mand fore, hvor hand svarer af Jorden for 1 Løb 1 pd: 21 Mrk: og dend anden hvor Mikel Brandvig er Legs Mand fore hvor fore hand betaller 9 Mrk: Sm: till sam/m/en som hand svarer af sin Jord for 1 Løb 2 pd: 6 Mrk: og som hands gaard skylder iche meere end som melt er saa formodede hand at blifve frj for Reinert Ougdesteens tiltalle, Willum Huckenes her for uden beviste med Sr: Peder Jensens atest, at hans gaard ej meere skylder end forbenefnte 1 Løb 2 pd: 6 Mrk: Sm:

1711: 51b

og paastod endnu som før widere befrielse for sam/m/e Legde penge at betalle,

Reinert Ougdesteen paastod, at som hand i saa lang tid har haft besvering med at udgifve bemelte udredning, saa bør og Willum Huckenes at betalle ham sin skades opreisning, og Refererede sig till sin bekom/m/ne Lexseddel!! (Legdseddel),

afsagt

Efterdj Willum Huckenes med 2de Legsedler dend Eene dat: 15 9br: 1697: dend anden dat: 31 Martj 1711 beviser at hand af sin Jord som aarlig er skyldende 1 Løb 2 pd: 6 Mrk: Sm: betaller dend {der} af hans gaard paalagde Soldatters udflying, Saa blifver hand frj for widere till Reinert Ougdesteen, som dend 3die Lexs seddel fremviser at betalle, Men Reinert Ougdesteen, gifves Regres at søge Leigdet for saa Vit ej Huckenes angaar hos de øfrige i Legdet for saa Vit som ha/nnem/ der af kand Restere.

Anders Skaarpen hafver ladet stefne Anders Larsen, HuusMand paa Hetlelj, for Een del skyld, 8 Mrk: 6 s: hand ha/nnem/ skall vere skyldig, det at betalle med omkostning,

Anders Larsen Hetlelj møtte og forklarede at hand iche er noget till Anders Skaarpen skyldig er!!, begierede at hand det bør bevise, forklarede at hand først er skyldig for Sild 4 s: for taabak 2 s: paa Stry 14 s: og paasen(?) brød har faaet 1 rdr: 5 Mrk: 13 s: till sam/m/en 2 rdr: 1 Mrk: 1 s: der paa har hand brøt Kalkesteen 5 ½ Jegt for hver Jegt 2 Mrk: 4 s: saa hand eftter saadan beskaffenhed blifver skyldig 10 s: saa som hand Rester paa sin skaffer løn 4 s:

Anders Skaarpen kunde iche forklare hvor udj hans fordring \be/stod, men allene wedstod at hand hafde faaet hos Anders Larsen 5 ½ Jegte... (?) Limsteen,

afsagt

Efterdj Anders Skaarpen \ej/ med Ringeste widner eller anden forklaring kand bevislig giøre at Anders Larsen Hetlelj ha/nnem/ noget skyldig er, men allene at hand self tilstaar eftter afgjort Reigning at vere skyldig

1711: 52

10 s: danske, saa bør og Anders Larsen Hetlelj sam/m/e 10 s: at betalle inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Publiceret Sr: Peder Jensens udstede bøxxsel seddell till Mogens Olsen paa ½ Løb Sm: 1 giedskind i Halsnøe Closters Jord Raasbøe, dat: 30 Martj 1711.

Publiceret Sr: Peder Jensens udstede bøxxsel seddell till Lars Aaronsen [paa] ½ Løb Sm: og 1 bukskind udj Halsnøe Closters Jord Hetllesetter dat: 28 Febr: 1711.

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidts udstede bøxxsell sedel till Olle Jacobsen paa 1 Løb Sm: og ½ H: i Halsnøe Closters Jord Flacke, dat: 4 Januarj 1711:

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidtz udstede bøxxsel seddel till Niels Olsen paa ½ Løb Sm: i Halsnøe Closters Jord Langeland, dat: 6 April 1710:

Publiceret Sr: Peder Jensens Smidtz udstede bøxxsel seddel till Niels Chrestophersen paa 1 pd: Sm: ½ H: i Halsnøe Closters gaard Mælland, dat: 5 Januarj 1710:

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidtz udstede bøxxsel seddel till Peder Olsen paa ½ Løb Sm: og ½ H: udj dend gaard Eide Halsnøe Closters tilhørende, dat: 6 April 1711.

Dend 18: Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Nordhuus for Fielbergs og Skaanevigs Skibreders Halsnøe Closters Almue, ofverwerende paa Hr: Assessor Hansens weigne Sr: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmendene Kaal Tvet og Johaness Sioe med eftterskrefne Lougrett, Halfvor Tielmeland, Goutte Stangeland, Peder Hougen, Ifver Oppeim, Lars Biørk (Bjørken), Olle Hetland, Askild Matre og Olle Ryen, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Monss: Peder Jensen Smidt, satte Ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Dend Sag i mellem Monss: Peder Jensen Smidt, og Olle Johannesen Tungesvig, som fra forige ting till nu blef optagen, blef nu atter paaraabt, og Møtte iche Olle Johannesen Tungesvig ej heller nogen paa hans weigne, de indstefnte widner Lars Larsen Øfstebøe, Nielsen!! (Niels) Nielsen Øfstebøe, møtte begge toe,

Johannes Wicke møtte ogsaa till Veder mælle, og beklagede sig at vere slagen af \Olle/ Johannesen Tungesvig,

Lars Larsen Øfstebøe eftter giorte Eed widnede, at nestleden Som/m/er wed desse tider eftter Ste: Hans dag war de till sam/m/en

1711: 52b

paa Furdal i Aakre Fiorden i Eet Brøllup, og der var og sam/m/e tid tilstede Olle Johannesen Tungesvig og Johannes Tallaksen Wicke, og som de ware drokne og dansede paa gulfvet, kom de begge til sam/m/en i Clamerj, og da hand saag de/nnem/ da stod de begge paa Kne i stuen, og Haardrages og slages, men hvor af det kom eller hvorledes de blef adskilt ved hand iche, tj baade hand og alle de andre war drokne, ellers hørte hand at Olle Johannesen Tungesvig sagde till Johannes Wicke, du er Een Fant, og du er lig Een Tyf, videre eller meere weed hand ej at vidne,

Niels Nielsen Øfstebøe eftter giorte Eed widnede, at hand og sam/m/e tid som før er melt nest leden Som/m/er war i Brølupet tillstede paa Furdall, og da saag hand at Olle Johannesen Tungesvig og Johannes Tallaksen Wicke at de kom sam/m/en i Clam/m/erj i det de dansede paa gulfvet, og det kom sig allene af dette at Olle Johannesen Tungesvig war i Clam/m/erj med Een anden Mand og wilde hafvoren!! (hafve voren) i slags maal med ha/nnem/ Men da Johannes Tallaksen Wicke det saag vilde hand skille dem ad, og da hand der med war i werke,

wilde Olle Johannesen det ej taale, men greb Johannes i Haaret, og de kom sam/m/en i slags maal, og de stod paa Knæ paa gulfvet og Haardroges, videre wiste hand iche at vidne uden hand hørte at Olle Johannesen sagde till Johannes Wicke du er Een Fant og du er lig till Een tyf,

Sr: Peder Jensen Smidt satte i Rette at Olle Johannesen Tungeswig bør ej allene bøde for slagsmaal paa Johannes Tallaksen Wicke, men end og for u-beqvems ord mod ha/nnem/ og paa begge deele paastod Dom,

afsagt

Eftterdj Olle Johannesen Tungesvig med 2de Eedtagne widner ofverbevises at hafde weret i Clam/m/erj med Johannes Tallaksen Wicke, og ha/nnem/ saavell slaget som Haardraget, saa bør hand for saadan sit slags Maall eftter Lougen at bøde 3de 6 Lod Sølf inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, hvad sig angaar de skiolds ord som hand mod Johannes Tallaksen (Tollaksen) Wicke har udsagt, da som Johannes Tollaksen ej der paa Self har stefnt eller kaldet, saa kand Olle Johannesen der fore ej noget

1711: 53

lide eller bøde, Men sam/m/e ord bør ej at kom/m/e Johannes Tallaksen till nogen æris forkleining.

Tor Anbiørnsen fra SandEidet i Ryefylcke hafde ladet stefne Tøris Ulfvenes, for Resterende Løn 1 rdr: 1 Mrk: og laante penge 1 Mrk: 12 s: till sam/m/en 1 rdr: 2 Mrk: 12 s: det at betalle tillige med foraarsagde omkostning,

Tøris Ulfvenes møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Kaal Tvet og Olle Ryen hiemlede wed Eed at de Tøris Ulfvenes louglig har stefnt, hvor fore Tøris Ulfvenes paaleggis till neste ting at møde, og skall da Kiendes hvis Ret er,

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidtz udstede bøxxel seddel till Niels Halfvorsen paa 3 Spand Sm: ¼ Huds Leie i Halsnøe Closters Jord Tielmeland, dat: 4 April 1711:

Dend 20 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Spidsøen for Føyens og Fiære Skibreders Halsnøe Closters Almue, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters Veigne Sr: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmendene Knud Ifversen Bømelhafn og Lars Økeland, med eftterskrefne Lougret, Knud Ifversen, Lars Økeland, Aanund Biørgen, Halfvor Hougsgier, Haldor ib: Lars Møklevold, Siur Hofland, sambt Almue fleere som tinget søgte, Monss: Peder Jensen Smidt satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret Monss: Peder Jensen Smidtz udstede bøxxel seddel till Peder Chrestophersen paa ½ Løb Sm: ½ H: udj Halsnøe Closters gaard Spidsøen, dat: 10 9br: 1710.

Dend 27: Aug: blef holden {almindelig} Rettergang, paa dend gaard Molnæs udj Skaanevigs Skibrede, hvor da Retten blef betient af eftterskrefne Lougrett, Svend Næs, Johannes Tielflot, Abraham og Tom/m/es Tielle, Niels Berhoug, og Steen Ebne.

Till hvilcken tid Hr: Willum Frimand Sogne Prest till Qvindhæretz Prestegield, som Jord Eiger for gaarden Maalnes wed skreftlig Stefnemaal hafde ladet stefne Peder Chrestophersen som Eiger og opsider paa dend gaard Gielmervig formedelst hand u-louglig skall hafve uden

foregaaende Loug eller Dom opsatt Eet skifttes gaard mellem disse 2de gaarder, gaarden Maalnes till merkelig skade, der

1711: 53b

fore at lide, og sam/m/e Jerdesgaard at opkaste og omkostning at betalle, sam/m/e stefning dat: 10 Aug: 1711: hafde og ladet stefne till Vidne Tieran Rasmusen Ebne, Mogens Sandvig, Aad Axslund, Østen Mortvet og Niels Taraldsøen, endnu ladet stefne Fartein Siursen Molnes og Emerentze Siurs datter Mortvet,

Peder Chrestophersen Gielmervig møtte, saa Vell som de indstefnte widner, og møtte begge stefne Vidnerne Nemblig Mikel Hillestad og Anders Houge, som efter giorte Eed vidnede at de hannem loughlig nestleden Tisdag 14ten dage siden loughlig stefnede ha/nnem/ i den/n/e Sag, og svarede her till Peder Gielmervig at hand den/n/e sinde iche er loughlig stefnt, men formodede at nyde Een Maanes warsel og Copie af stefningen, og før det skeer wilde hand ej svare till Sagen, og endnu som før sagde at hand ej er loughlig stefnt, og ej endnu vill svare til Sagen,

Hr: Willum Frimand formente at Peder Gielmervig i den/n/e Sag loughlig er Citeret og der fore ej kand undskylde sig at svare till Sagen, og paastod at Peder bør til Kiendes at svare, her om afsiges saaledes,

Det bevises af de loughlige Eedtagne Stefne widner at Peder Chrestophersen Gielmervig i denne Sag loughlig er Citeret, hvor fore hand nu bør svare till Sagen,

Peder Gielmervig der eftter som før forskiød sig fra Retten og ej ville svare till Sagen, allene fordj hand ej har faaet 4 ugers warsel, sagde ingen widner at hafve stefnt, og ej heller vilde gaa med till noget merke at besigtige, Vedstod dog at hand det opsatte Jerde har opsatt, og mente at det stod paa det Rette sted, og der fore war forviset, hand blef endnu tilspurt om hand ike wilde svare til Sagen og indfinde sig med Rettens betienter i Marken, Men hand svarede Nej, blef hieme i huuset, og ej vilde medfølge,

hvor fore alle widnerne blef frem kaldet og Eeden for de/nnem/ af Logbogen oplæst, med formaning till Sandhed at vidne i den/n/e Sag, saaledes som de siden wille wed Eed testere, hvor paa Vj os till Marken forføyede, dend op-

1711: 54

satte Jerdesgaard at besigtige, og videre Merker og skifter at efttersee, og følgede med os Hr: Willum Frimand og opsideren Siur Maalnes, ilige maade alle Vidnerne, og forføyede Vj os først till det opsatte Jerde staaende paa Tøm/m/er houg, og befant Vj at Jerdet paa dend øfverste Ende war nylig flytet af sit forige sted, og bedre till bagers ind paa Hielmervigs Merke, men alt det øfrige stod saaledes som det før var opsatt, der eftter anviste widnerne os de forige skifter som till foren har veret holdet for Rette skifter Nemblig,

Tieran Rasmusen boer paa Løfvig Een Mand paa 66 aar forklarede at hand har boet paa Gielmervig i 30 aar og er ofver 10 aar siden hand fløtte der fra og i ald dend tid hand der boede brugte hand inden for Tømerhoug lige eftter Een Jerdes gaard da stod sam/m/estedtz, hvor af nu siunis garmoe og viste hand os hvor gierdet stod, som end nu var synlig, hvilcke Jerdes gaar gick lige op i Fieldet og øfverst oppe under Snaue fieldet, hvor om ingen trette i dend tid falt, hverken af ha/nnem/ eller opsiderne paa Maalnes, men blef holt af dennem alle for Eet Rett skifte mellem Gielmervig og Molnes, Men dend gierdesgaard, som Peder Gielmervig siden har ladet opsette, har aldrig i hans eller hans Formands tid woren enten opsatt eller paa det sted noget merke, Men tvert ofver dend lille dall uden for Tømerhoug i dend houg hvor nu garmoen ligger der har voren og er endnu det Rette skifte, hvilcke Jerde, hand i sin tid lod blifve øde, sam/m/e Jerdesgaard war og Ved Magt holden udj hans beste

Faders tid Nemblig Aad Gielmervig, som og brugte gaarden og boede der i lang tid, og viste hand os hvor sam/m/e Jerdes gaard hafde staaet fra nederste till øfverste, og siuntis lenger oppe her og der endnu hvor Jierdet hafde staaet alt under Snaue Fieldet, hvor der er Ende skiftte, Men ofven paa Fieldet gik da som nu alle gaarders Fæ og Creaturen Horn mod Horn og Kløf mod Kløf, saa Vell paa Maalnes som

1711: 54b

paa andre gaarder, og hafde Maalneses Fæe dend tid frj Vej der op uden ancke, de smaa tvergaarder, som staar her og der i Marken war da som nu ej andet end i Lag som brugtes for Fæet, at det ej paa u-rette tider skulle kom/m/e op eller Ned paa Fieldet, ellers hafde hand Vell hørt sige at det gl: Merke i gam/m/el tid mellem Maalnes og Gielmervig skulle hafve gaaet af Kierkesteenene paa Fieldet og ned udj Eet skiær i Søen beliggende Ved Nafn Sælvig skiæret, men der om viste hand ej nogen Rett beskeed, Men saaledes har hand i sin tid og hans Beste Fader i hans tid brugt Marken saa Vell i Fæ beite som skouge hugst, som hand os nu anvist hafver, Videre viste hand ej at vidne i denne Sag,

Mogens Sandvig forklarede at hand om merker og Skifter i mellem Maalnes og Jelmervig ganske indted er Vitterligt, saa som hand aldrig har gaaet i Marken eller sam/m/e stedtz woren Kiendt, Men Een gang hørde hand sige af sin Sl: Fader Lars Sandvig, at hand hørde sige af Een Mand Ved Nafn Jesper Ebne, at skiftet skulle gaa lige ned igienem Sælvigen, og der hos sagde sam/m/e Mand, at der som hand boede paa Molnes, da skulle hand bruge det saa, Videre viste hand icke at vidne,

Aad Tieransen Axslund forklarede at hand er føed paa Gielmervig og war hieme hos sin Fader før benefnte Tieran Rasmusen Gielmervig indtill nu for 14 aar siden hand blef gift og kom till at boe paa Axslund hvor hand nu boer, og saa lenge hand kand Mindes, saa har baade Molneses opsidere, saa Vell som hans Fader Tieran Løfvig holt dend gl: Jerdesgaard hvor eftter nu siunis garmoe {uden} \inden/ for Tøm/m/er houg, som Tieran os anviste veret holden for Eet Rett Merke mellem Molnes og Gielmervig, og ingen ankede der paa i Ringeste maader, og gik sam/m/e Jerde lige op igien fra dend houg {...} inden for Tøm/m/er houg og lige i Fieldet Men neden for Tømerhoug der staar Jerdesgaarden endnu som før, hvor eftter begge gaarders opsider alle tider brugte da som nu, og ingen trette dend tid meere end nu

1711: 55

der om indfalt, men Fieldet ofven paa gick qvæget Horn mod Horn og Kløf mod Kløf uden ancke, baade af Maalnes og Gielmervig uden ancke, og blef Maalneses opsidere aldrig negtet frj vej der op og ned med sit Fæ, ej heller blef dem negtet frj Kiørsel Vej paa beleilige tider hiem till gaarden fra skougen, de smaa tvergaarder ere opsatte for Creaturene ej paa u-sedvanlige tider enten skall gaa till Fields eller der fra ned i Koe houg, Videre viste hand ej at vidne i Ringeste maader,

Emerentze Siurs datter, møtte i steden for sin Mand Østen Mortvet som war stefnt og forklarede at hendes Mand ej wed {at} om noget skiftte eller merke at sige, Men hun er Fød og opføed paa Maalnes, og hendes Fader Siur Maalnes boede der paa gaarden i ald sin tid, og hendes Moder eftter hans døde!! (død) baade [som] Enke og siden hun anden gang blef giftt igien, i ald sin tid, og hun var hieme hos sine Forældre i 30 aar, og saa lenge hun kand Mindes, war skiftet mellem Maalnes og Gielmervig ej saaledes som det Jerde der nu Peder Gielmervig har opsat ofven for Tømerhoug, men Jerdet eller skifttesgaarden, stod da inden for Tømerhoug tver ofver dend lille dal paa dend anden houg hvor Tieran Løfvig forklarede, og hvor den gl: garmoe endnu ligger, og der fra lige op i Snaue Fieldet, og anviste hun os lige som Tieran Løfvig hvor sam/m/e Jerdes gaard hafde staaet, hvor eftter begge gaarders

opsidere holt sig eftter rettlig uden ancke eller trette, Men neden for Tøm/m/er houg brugte de da som nu eftter det Jerde der staar alt till Søen, ofven paa Fieldet der gik alle deris Fæ, saa Vell som andre gaarders Fæ Horn mod Horn og Kløf mod Kløf, og hafde de paa Maalnes frj vej uden ancke till Fields og fra Fields med deris Creaturer, de smaa tvergaarder war opsat for dj Fæet ej skulle gaa op eller ned i u-tide,

1711: 55b

Østen Mortvet som war tilstede forklarede at hand ej Videre om Merket wed end hand af sin qvinde hørt hafver

Niels Taraldsøen widnede at hand slet indted i nogen maade ved hvor skifterne mellem Maalnes og Gielmervig er eller har veret,

Fartein Siursen Maalnes Een Mand paa 50 aar gl: forklarede at hand er Føed og opfød paa Maalnes og har veret der alt till nu for Eet aar siden hand qviterede gaarden, Men ellers endnu er till huus der, hand styrede Jorden for sin Moder i 4re aar, siden bøxslede hand Een part i Jorden og boede og brugte sam/m/e part Vell i 20 aar, og i ald dend tid gick Merket Mellem Maalnes og Gielmervig eftter dend gl: Jerdesgaard uden for Tømerhoug der som Tieran Løfvig os først forklarede og lige op i Snaue fieldet, og var sam/m/e Jerde i dend tid wed fuld Magt, og i god hæfd, eftter sam/m/e Jerde huggede de baade i skougen, og der eftter gik ogsaa deris Fæ i houg, saa ej i Ringeste maader der om indfalt nogen trette mellem opsiderne paa disse 2de Jorder, indtill at Peder Gielmervig kom paa gaarden at boe, hvor hand da opsatte den/n/e paa anckede Jerdesgaard ofven for Tømerhoug, men neden for Tømerhoug der war da som nu Jerdet Rette merke, ofven paa Fieldet der gick begge disse gaarders Creaturer tillige med fleere Horn mod Horn og Kløf mod Kløf, saa hafde og Maalneses opsidere frj vej till og fra Fieldet med sine Creaturer, i lige maade frj Kiørsel Vej hiem till gaarden med tøm/m/er og weed paa sedvanlige tider, de smaa tver Jierder, ware allene brugte till Creaturene at hindre, at de ej paa u-tide skulle gaa op eller Ned i Koe hafven, ellers sagde hand og at hafve hørt at i gl: dage skulle Merket mellem Gielmervig og Maalnes hafve gaaet

1711: 56

fra Kierke steenen som ligger paa Fieldet og lige ned i Selvig skiæret, men dog ej wed det videre end eftter gl: Segn, men saaledes som hand nu forklaret hafr: det brugte opsiderne i forige tider paa begge gaarder uden ancke eller trette, og wiste hand os fra nederste til øfverste, hvor det gl: Merkes Jerde hafde staaet, Videre viste hand ej at vidne,

Tieran Rasmusen Løfvig forklarede endnu, at det Jerde neden for Tøm/m/er houg, stod i hans tid som nu alt til Søen hvor eftter begge gaarder holt sig eftter rettlig,

Fleere Vidner var ej af Citanten Citeret, og som Peder Chrestophersen Gielmervig ingen Vidner hafde at frem føre, ej heller war tilstede i Marken saa blef med widnernes Eedtagelse forholdet, at Een hver af de/nnem/ frem kom og aflagde deris Corporlige Eed, at de har widnet deris Sandhed om dette skifte, saa meget dem witterligt var,

der eftter forføyede, Vj os hiem igien till gaarden Maalnes Retten at betiene, Men før det skeede blef eftter widnernes forklaring og anvisning Merket satt mellem Maalnes og Gielmervig paa eftter skrefne maade Nemblig,

udj Een stor Steen liggende under Snaue Fieldet blef huget Eet Kaars, og skall Merket gaa af sam/m/e Kaars og lige i høyeste Fieldnutten for!! (fra?) bemelte Kaars ned eftter gaar skiftet lige udj Een houg nu kaldes Merkesteens Houg, hvor der nu blef nedsatte Een steen med sine 2de Vidner hos, der fra lige ned sam/m/e houg oppe udj Indre Backene blef nedsatt Een steen med Kull under og sine 2de Widner hos, der fra lige ned udj dallen udj 2de Flade høye

steene, som stod i Marken satt for sig self med nogle faa andre steene hos, i sam/m/e Flade steene blef hugget 2de Kaarse Een paa dend øfverste side, og Een paa dend nederste side, under hvilcke steene der og blef lagt Kull, der eftter nedent for i sam/m/e Linie

1711: 56b

blef nedsatt Een steen med Kull under, og sine 2de Vidner hos, lenger ned paa houg, tvert ofver fra Tømerhoug Ved dend gl: garmoe hvor det forige Jerde hafde staaet udj Een Steen blef hugget Eet Kaars siden gaar Skiftet lige ned eftter sam/m/e braatt ned tet ofven for uren Ved Tømerhoug udj Een stor Steen liggende i Een tyk birkeskoug, i sam/m/e steen blef hugget Eet Kaars, som er Enden paa Skiftet, siden følger skiftet lige eftter dend Jerdesgaard som før er omrørt som gaar fra Tømerhoug lige till Søen, og Eier saa Maalnes Marken og skougen paa dend Indre side, og Gielmervig paa dend ytre Side,

Da Vj saaledes som melt er Merkerne hafde oprettet og Retten igien paa Maalnes war satt, fremstillede sig atter begge parter for Retten saa Vell Citanten Hr: Willum Frimand med sin Leilending Siur Maalnes, som dend indCiterede Peder Chrestophersen Gielmervig og indlefverede da Hr: Willum Frimand sit skrefftlige indleg dat: 26 Aug: 1711:

Ellers paastod hand videre Mundtlig og begierede at hans Leilending Siur Maalnes iche her eftter af Peder Gielmervig som till foren skeed er maatte hindres sin loughlige drefft till Fields med sine Creaturer naar tid vaer, saa Vell som der fra hiem, saa og formente hand at Peder Gielmervig ej kand hindre Siur Maalnes sin Rette og gl: Kiørsel Vej af skougen hiem till sin gaard, som af alders tid brugeligt veret hafver, og beklagede Siur Maalnes sig at Peder Chrestophersen vill hindre ha/nnem/ sin Field vej med sine Creaturer, saa og skouge Vej hiem til sit huus, som hans Formend aldrig af de forige opsidere paa Gielmervig har voren negted, Ilige maade paastod Hr: Willum Frimand saa Vell som Siur Maalnes, at Peder Chrestophersen bør Erstate og betalle de/nnem/ dend skade hand wed sit u-loughligt opsatte Jerde har foraarsaget, og i det øfrige Refererede sig till sit indgifne indleg,

Peder Gielmervig her till svarede, at sam/m/e Jerde som hand opsatte Ved sin omkostning till gaarden er Eet loughlit!! (loughligt)

1711: 57

Jerde og opsatt paa Rette sted hvor det bør at staa, og formente at hand Ved sam/m/e Jerdes opsettelse iche nogen u-ret gjort hafver,

Hr: Willum tillspurte ha/nnem/ om hand iche har opsatt dette Jerde uden Eigeren Eieren!! og Leilendingen till Maalnes deris willie og sambtøcke, og om iche Leilendingerne altid har ancket der paa, og det alt siden sam/m/e Jerde blef opsatt, som er nu Vell meere end 9 eller 10 aar siden,

Peder Chrestophersen der til svarede at da hand kom till gaarden Gielmervig, da opsatte hand dette Jerde og som hand Vell viste at hand det opsatte paa Rette sted, saa hafde hand ej fornøden der om nogen at spørge, sagde nogle ganger at Hr: Willum iche skulle faa Een Fods maal paa dend side Jerde, og ej vilde gaa med i Marken allene fordj hand ej fik 4re ugers Varsel, ej heller Copie af stefningen, lofvede Vell i sin tid med Vidner at skall bevise at Jerdet er Rett opsatt,

Widere hafde ingen af parterne at frem føre, Men dend Hederlige Mand Hr: Willum Frimand begierede Dom till dette nu i dag oprette Merkes Confirmation

ellers eftter dend Kongl: aller Naadigste Forordnings tilhold blef opregnet de giorte omkostninger, som bestaar i eftter skrefne, Papir till Stefningen 6 s: dend at lade forkynde for alle Vedkom/m/ende med Fløtting till Lensmanden med dend udj alt 1 rdr: 3 Mrk: 8 s: Papir till indlegget 6 s: Leiet 2de Mend till Fogden med bref om befalling till Mend er 3

Mille weigs gifvet hver Mand for hver Mil 8 s: er 4 Mrk: 8 s: Sorenskrifveren 3de Mend till at fløtte till Aasteden som er 4re Miille gifvet hver Mand 2 Mrk: er 1 rdr: hans Eene dags Reises fortering till Aasteden 4 Mrk: hans Første dags Forretning 3 rdr: hans Fortæring fra Aasteden hiem 4 Mrk: Hr: Willums Egen Reises bekostning till og fra Aasteden 2 rdr: Mad og dreke till Rettens betienter og widnerne i det Ringeste 4 rdr: de 6 Lougrettes Mends u-mage hver 1 ort er 1 rdr: 3 Mrk: Widnerne til sam/m/en for deris u-mage og Reise 1 rdr: til sam/m/en udj alt, 16 rdr: 1 Mrk: 12 s: for uden Hr: Willums

1711: 57b

Egen u-mage, hvor fore hand pretenderede 3 rdr: hvilke alt sam/m/en hand paastod at Peder Gielmervig bør svare og betalle, og der paa begierede Dom,

Og blev da der fore om alt saaledes Kiendt, Dømbt og afsagt, Eftter dend af os i dag giorte besigtelse Syn og granskning, befinder Vj, at Peder Chrestophersen Gielmervig oppe udj Marken ofven paa og ofven for Tømerhog har opsatt Eet Jerde, hvilke Jerde hand self tilstaar af ham at vere opsatt, og det uden enten Eieren eller opsiderne till gaarden Maalnes deris willie eller sambtøke allene paastaar og fastelig formeener at Jerdet er satt paa det sted hvor det bør at staa Saa befinder Vj dog at Jerdet eftter widnernes Eedlige giorte Forklaring er sat paa Eet u-ret stæd, og langt ind paa Maalneses Eiendeeler, og klarlig der for uden kand seeis {at} hvor dend gamble gaard staaet hafver Saa at Peder Chrestophersen sig ej kand undskylde at dette Jerde er opsatt paa det sted hvor {det} \de/ Rette Merker er, tj paa det sted hvor hand har Jerdet, har aldrig til foren staaet noget Jerde, Thj bør Peder Gielmervig inden 3 uger fra den/n/e tid, paa sin Egen bekostning at ned rifve og till indted giøre dette hans u-louglige opsatte Jerde, og betalle till {JordEie} opsideren Siur Maalnes for sin skades lidelse paa hans Fæbeite i disse forbjergangne aar 1 rdr: og dette Jerde eftter dags ej at vere nogen till nøtte eller eftterretning, Men Merkerne mellem Maalnes og Gielmervig bør at blifve, saaledes som de i dag af os ere oprettede, lige fra det øfverste og høyeste Field Snaue Fieldet kaldet, og Ned i dend store Steen liggende under Fieldet, hvor Vj huggede Eet Kaars, der fra lige ned udj Markesteens hougen hvor der blef satt Een Steen med sine 2de Vidner hos, Videre der fra ned udj dend steen Vj nedsatte udj Indre Backene, og der fra ned udj de 2de høye Flade steene, hvor udj blef hugget 2de Kaarse, Saa Videre ned

1711: 58

udj Een anden steen som Vj nedsatte med Kull under, og sine 2de Vidner hos, der fra lige ned paa hougen tvert fra Tømerhougen udj Een stor steen liggende i dend gal:!! (gl:) garmoe hvor udj Vj huggede Eet Kaars, og saa der fra ned, oppe udj uren udj Een stor steen liggende i Een birke skoug hvor Vj og huggede Eet Kaars, og saa lige bort i Tøm/m/er houg i dend gl: Jerdesgaard, og følger saa skifttet sam/m/e Jerdes gaard lige till Søen, og skall saa Maalnes Eie dend Indre side af sam/m/e skifte, og Gielmervig dend yttre part, hvor eftter Eierne og opsiderne till begge disse gaarder sig i alle maader har at Rette, hvad sig Field Marken ofven paa Fieldet angaar, da som dend eftter alle Vidnernes forklaring till foren har voren till Fælles nøtte saa forblifver det endnu der Ved, hvor alle Vedkom/m/endes qveg og Creaturer møder Horn mod Horn og Kløf mod Kløf, og skall Maalneses opsidere u-behindret hafve sin Frj vej till Fields og der fra med sit qveg u-ancken for Peder Gielmervig i alle maader, og \om/ nogen tid noget Jerde eftter dette nu giorte skifte blifver opsatt, da bør der paa at giøres Eet Leed med sin grind, hvor i gienem Fæet u-behindret paa Rette tider kand kom/m/e op og ned, Saa bør og Maalneses opsidere som af gl: tid veret hafver, end nu at nyde frj Kiørsel Vej af sin skoug hiem till sit huus, dog paa de tider at ej Gielmervigs Eng

eller bøe der Ved kand beskadiges, Omkostningerne angaaende, da befindes der at Peder Gielmervig wed sit u-louglige opsatte Jerde har gifvet aarsage till alle den/n/e trette, tj bør hand og betalle udj forwoldende omkostning till dend Hederlige Mand Hr: Willum Frimand 10 rdr: og det inden 15ten dage under Excecutio efter Lougen,

Dend 16: octobr: blef holden almindelig Høsteting paa Lundervig for Ous skibredes Almue ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Hans Lundervig med efterskrefne Lougrett

1711: 58b

Jan Helleland, Rasmus Goupholm, Niels Norbøe, Mogens Waage, Samson Berge, Olle Ferrestad, Hans Udskaatt og Johanes Helleland, sambt Almue fleere som Tinget søgte, Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning om Kop, Heste og Ildsteds sambt Rente penges og Huusleie skatt udj Norge dat: Jægersborg dend 1 Junij 1711:

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste befalling angaaende de jnrulerede bønders Complitering og Excecering, dat: 11 Julij 1711

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Placat om Cammer Raad og Stiftamtsskriver Morsens skyld og giæld at angifve, dat: Slodtzlougen d: 10 Julij 1711

Publiceret dend Instrux og underretning for wedkom/m/ende indbyggere som till Præcaution{er} for dend befrygtende Smidtsom/m/e Syge dat: 5 Septembr: 1711

Publiceret Stifttbefallings Mandens Plachat om sam/m/e Materlie, dat: 9 Septembr: 1711

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste befalling af Slodtz Lougen angaaende Røget Kiøds anskaffelse af hver fuld gaard 4 bispd: dat: 4 Septembr: 1711:

Publiceret dend Kongl: Anordning hvorledes med Memorialer og Suplicher i deris May: abcence, dat: af Sloslougen dend 20 Aug: 1711

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning og befalling angaaende præcaution mod Pæsten i Kiøbenhafn og der till qvarantaine at udnefne dat: 20 Aug: 1711:

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning af Slous Lougen angaaende ingen maa brende Brendevin af Koren paa Landet, dat: 10 Septembr: 1711:

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste befalling af Slodtzlougen paa Aggershuus angaaende Nye skrepper for de 9 staaende Compagnier dat: 24 Septembr: 1711

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning af Slodtzlougen at ingen Bergmand fra Kongsberg maa b(...)eise uden Bergambtes pas dat: 16 Junij 1711.

1711: 59

Publiceret Hr: Tom/m/es Ruuses udgifne obligation till Siur Kaaldall paa Capital 39 rdr: for hvis Sum/m/a hand pantsetter 13 Kiør støcket 3 rdr: paa de wilckor at saa frembt hand icke till først komende 11 Junij 1712 for sam/m/e udlagde penge, da skall sam/m/e Kiør hannem vere til hende!! solt, i midlertid forpligter hand sig at gifve Leie af hver Koe 1 Mrk: 8 s: dat: Fuuse Prestegaard dend 11 Junij 1711:

Publiceret Hans Johansen Udskaatt og hans Hustru Anne Torgils datter deris giorte gafve bref till hin anden, at hvem hin andens død ofverlefver skall nyde og beholde dend andens halfve Hofvedlaad, baade af Løsøre og Jordegodtz, dat: 16: Octobr: 1711:

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Lars Johansen Børdall for begangen Leiermaal med Britte Reiners datter Udskaatt, der fore at bøde sine Leiermaals bøder efter Lougen, hafde og ladet stefne bemelte qvindfolck for sine bøder,

begge disse 2de benefnte Personer møtte for Retten till Sagen at svare og wedstod de begge deris forseelse bad om Een lemfeldig Dom, sagde icke at ville Egte hin anden,

Fogden Sr: Olle Larsen paastod Dom till bøders betalling,

Qvindfolcket Britte Reiners datter sagde sig indted i Ringeste maader at Eie till deris May: bøder,

Kongl: May: Foget tillspurte ald Almuen paa Tinget om de icke weed at dette qvindfolck noget Eier, hvor med hun bøderne kand betalle, Men dend ganske Almue der til svarede at hun er Eet Fattigt Meniske der slet indted i Ringeste maader er Eier!! (Eiende) uden de gamble Kleder hun gaar udj, er Eet Fattig Mands barn, Faderen død i Armod og hendes Moder gaar nu om bøygden at betle sin Føde, Hvor fore Fogden paastod at hun for sin forseelse bør strafes paa Kroppen, og derpaa at bøde sine bøder efter Lougen,

Lars Johansen sagde sig indted at Eie saa meget

1711: 59b

at hand de fulde bøder kand betalle, erbød sig at gifve for sin forseelse 6 rdr: meere kunde hand icke taale at betalle,

Fogden paastod Dom til de fulde bøders betalling,
afsagt

Efterdj Lars Johansen Børdall og qvindfolcket Britte Reinerts datter Self tillstaar deris forseelse, med hin anden Leiermaal at hafve begaaet, Saa bør de begge udstaa Kierkens Disiplin wed Aabenbare skreftemaal, og Lars Johansen Børdall at bøde de fulde Leiermaals bøder 24 Lod Sølf, og det inden 15ten dage under adfer efter Lougen, Men som qvindfolcket bemelte Britte Reiners datter slet indted till bøders betalling er eiende, saa bør hun for sin forseelse, at straffes paa Kroppen i Fengsel paa wand og Brød i 3 uger

Dend Sag i mellem Anders Johansen Børdal og Ane Totland, angaaende de 6 rdr: Leiermaals bøder hand till Fogden paa hendes weigne betalte, blev nu atter paa fordret og møtte paa Anders Johansens Veigne Peder Hansen Tvet, og paastod at An/n/e Totland ha/nnem/ de 6 rdr: bør betalle tillige med foraarsagede omkostning

Ane Totland møtte og sagde icke at vere loughlig stefnt hvor fore Sagen beroer till loughligere stefnemaal

Chresten Strømmen og Anders Steentvet blev befallet at Reise till Loughtinget at aflegge sin Loughrettes Eed,

Dend 19: octobr: blef holden almindelig Høsteting paa Henanger for Strandvigs skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Jon Haavig med eftterskrefne Lougrett, Knud Eie, Engel Giøen, Engel Ballesem, Jon Jonsen Nedre Bolstad, Steen Houge Mikel Leiland, Elling og Niels Hatletvet, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede.

1711: 60

Publiceret deris May: aller Naadigste Forordning om Høyeste Rett for 1712: dat: 1 Septembr: 1711:

Publiceret Olle Mortensen SkogsEide hans udsede bøxxel seddel till hans Søn Morten Olsen paa ½ Løb Sm: i SkogsEide, dat: 1 Febr: 1710.

Publiceret Olle Mortensen SkogsEides udgifne skiøde till sin Søn Gietle Mortensen, paa ½ Løb Sm: med bøxxel i hans paaboende gaard SkogsEide, i mod penge 96 rdr: hvor af hand de 40 rdr: till hieme følge skall nyde, de 20 rdr: i Brølups giær og de 20 rdr: er udqvitet som hand ha/nnem/ laant hafver, og de 16 rdr: skall hand betalle, dog will bemelte Olle Mortensen SkogsEide hafve sig forbeholden Lindenberg og skougen, det at bruge som sit Eget og skall det ej i Kiøbet vere Ment, sam/m/e skiøde dat: 20: octobr: 1711:

Dend Elste Søn Morten Olsen SkogsEide som paa Tinget war till stede, da dette benefnte Kiøbebref blef oplæst, og der i mod protesterede at sam/m/e bref icke er indrettet efter Lougen, først fordj at hand som Elste Søn der wed skeer urett, som Aasede berettiget, for det andet at hans broder ej hafver nogen penge hvor med hand dette Kiøb kand betalle, saa som hand altid har veret hieme hos sin Fader, og ej noget uden {...} Felig fortient, tillspurte og sin Fader, om hand gaarden til brugs for sin Søn hafver afstanden, hvor till hand svarede ja, at det er skeed, og er hans Søn allerede i skattebogen indført, hvilke alt Morten Olsen SkogsEide begierede i Tingbogen at maatte indførís, till hans videre efter rettning i sin tid,

Dend Sag i mellem Fogden og de 2de besaafvede Johaness Johanessen Liøtun og Ragne Ols datter, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu Johaness Johaness: og paa Ragne Ols datter Lensmanden, som forklarede at de ej endnu med hin anden ej enten er Fæst eller viet, Johaness Johanessen endnu som før meente at ville Egte hende, Men Fogden paastod Dom till de fulde bøders betalling eller straf paa Kroppen saa frembt de icke bøderne kunde betale.

Johaness Johanessen blef af Fogden tilspurgt,

1711: 60b

hvad hand till bøders betalling er Eiende, Men hand beklagede sig at hand ej det Ringeste till bøders betalling er Eiende, bad \om/ Een lemfeldig Dom.

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa Tinget, hvad den/n/e Johaness Johanessen er Eiende, hvor med hand bøder kand betalle, Men dend ganske Almue der til svarede at den/n/e Johaness

Johanesen slet indted er Eiende i aller Ringeste Maader, men det lidet hand var Eiende det maatte hand betalle for forige Leiermaal, som hand med Ane Willums datter beganget hafver, og der fore nu er saa Fattig at hand ej bøder er god fore at betalle,

Kongl: May: Foget satte i Rette at eftterdj den/n/e Johanes Johanesen ej noget er Eiende, hand da bør till straf paa Kroppen anseeis, og qvindfolket Ragne Ols datter at bøde eftter Lougen,

afsagt,

Eftterdj Johanes Johanesen Liøtaaen og Ragne Ols datter Hougen, ej endnu eftter saa oftte foreleggelse har sig med hin anden indlat i Egteskab, saa bør de begge at straffes for Leiermaal, Qvindfolket Ragne Ols datter med 12 Lod Sølf hvilke hun inden 15ten dage under adfer eftter Lougen bør betalle, Men som Johanes Johanesen slet indted till bøders betalling er Eiende, saa bør hand for sin forseelse at straffes paa Kroppen i Fengsel paa wand og brød i 8te uger,

Morten SkogsEide og Olle Baartvet blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed.

Dend 26: octobr: blef holden almindelig Høsteting paa Nedre Hom/m/elvig med Opdals skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, med eftterskrefne Lougrett, Gunder Ambland, Jacob Stølle Axsell Ilsager, Peder Espevig, Aanund Melland, Johanes Unnerem, Madtz Floernæs, og {Mikel} Lars Larsen Færrevog, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: Brefver og Forordninger som for hen

1711: 61

findes Specificerede,

Publicered de Comiteredes udj Stiftamtmandens sted Comiterede {deris} skrifvelse till Fogden om det Røgede Kiød dat: 14 octobr: 1711

publiceret de Comiterede deris skrifvelse till Fogden angaaende Salted Kiød dat: 17 octobr: 1711:

Publiceret General Toldforwalter Johan Gaarmands udstede bøxxel seddel till Guldbrand Nielsen paa dend gaard Hvidewolds Næs, skylder aarlig Landskyld 2 pd: Sm: dat: 1te Septembr: 1711:

Publiceret Johan Torkildsen Bolstad, hands udstede bøxxel seddel till Evend Johanesen paa 3 Spand Sm: i gaarden Aarbake, dat: 28 Aug: 1711:

Publiceret Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillenschold udstede obligation till Sr: Søren Seehuusen i Bergen paa Capital 400 rdr: Croner, for hvilke Summa hand pantsetter till underpant dend gaard Fladerager med alle sine paastaende huuse og bygninger, med underliggende Soug og qvernesteder, og ej meere bøxxlet end dend ½ deel, og skylder ald gaarden i aarlig Landskyld med bøxxel 3 Løber Sm: og 3 Huder, dat: 3 Septembr: 1711:

Else Aarbacke hafde ladet stefne Even Aarbacke for medelst hand skall nestleden Faaraar bemegtiget sig ald Jorden endog hun for ham ej meere har opsagt end dend ½ Løb Sm: med hvad der af dependerer, men de 18 Mrk: Sm: er ej af hende opsagt, og formodede der fore at hun bør beholde sam/m/e 18 Mrk: Sm: saa lenge det hende behager,

Even Nesthuus møtte icke ej heller nogen paa hans weigne, uden allene Ved Axsell Ilsager fremsende sin bøsse seddel till tinget at lade ting Liuse, udgifven af Jord Eigeren till Aarbacke Jon Torkildsen Bolstad, paa dend hele gaard som er 3 Spand Sm: dat: 28: Aug: 1711:

Else Aarbacke beklagede sig høylig for medelst at Jorden hende ganske er fra bøsset og hun i saa maader Huus Vild, paastod der fore at hun sin Jorde part Nemblig de 18 Mrk: Sm: bør beholde, og der paa begierede Dom,

Aanund Melland og Lars Rønnebake hiemlede at Even Aarbacke loughlig er warslet
afsagt

eftterdj Even Aarbacke befindes loughlig at vere Citeret og dog ej møder, saa paalegges ha/nnem/ till neste ting at

1711: 61b

at!! Comparere, till hvilken tid Jon Torkelsen Bolstad ogsaa bør warsles, at giøre forklaring og bevislig giøre at Jorden loughlig opsagt er, før end hand dend till Even Aarbacke bort bøslede, og skall da Kiendes der om hvis Rett er.

Jon Wee hafde ladet stefne Karj Bruntvet for Een bagste helle hun hos hannem har haft till Leie i 8te aar, og nu forholder hun ha/nnem/ sam/m/e Helde, formodede der fore at sam/m/e bagste helle bør ha/nnem/ til bage lefveres ellers berettede hand, at den/n/e helle er kom/m/en fra SørEide, med hans nu hafvende Hustrue, som war Peder SørEides Enke, og den/n/e Helle sam/m/e tid war lagt paa hans Stifbørn, blef siden af ha/nnem/ sat till Leie!! Bruntvet till Leie, og som hans Søster Elj Teigland war skyldig till Sl: Anders Bruntvet 2 Mrk: 8 s: saa lod hand sam/m/e helle paa sam/m/e sin Søsters skyld kom/m/e till Bruntvet, der med at betalle hendes skyld, formodede der fore at hellen ha/nnem/ bør til lefveres uden skade

paa Karj Bruntvets weigne møtte hendes Søn Johanes Andersen, og berettede at sam/m/e helle stod till pant og ej til Leie, og formodede der fore at vere frj,
afsagt

Sagen beroer till neste ting, till hvilcken tid Jon Wee bør indlefvere det skiftebref eftter hans ForMand Peder SørEide, i lige maade bør Karj Bruntvet self at møde, saa og hafver Elj Teigland at møde som skall vere skyldig till Sl: Anders Bruntvet de melte penge, og skall da gaaes hvis Rett er.

Maren Sl: Mickel Oldreks hafde ladet stefne Chresten Dalland for Resterende oppebaarne ware eftter Reigning 10 rdr: 2 Mrk: 12 s: det at betalle,

Chresten Dalland møtte icke ej heller nogen paa hendes!! (hands) weigne,

Lensmanden hiemlede at hand var loughlig stefnt, hvor fore hand paalegges till neste ting at møde,

Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschold hafde ladet stefne Simen Holme formedelst hand hafde lofvet .g(?) antage gaarden Holsetter at bruge, og nu dend ej will beholde, med paastand at Simen bør betalle der af dette aars skatt{er} og Rettighed,

Simen Holme møtte og svarede at hand det ej laafvet hafver

1711: 62

paa anden maade, end naar hand besaag Jorden, da ville hand sig der paa betenke, men som hand nu siden har seet Jorden, saa har hand ej Jorden saaledes befunden at hand dend kand antage, tj for det første er icke Jorden med nogen huuser forset!! (forseet), men ganske øde, der nest er baade ager og Eng forderfvet, saa hand icke med alt hvis hand Eiede icke er god fore at bruge dend Jord eller der af betalle Rettighed, paastod at Hr: Obr: Lieut: bør bevise at hand Jorden paa anden maade end melt er har lofvet at antage, forklarede ellers at hand der for uden har sin Egen Jord Holme som hand boer paa og bruger, og der som hand ickun Eet aar den/n/e Jord Holme skulle bruge da war hand absolute Ruineret, formente der fore at som hand ingen absolute Contract har indgaaet, men allene paa gaardens siun beroede hand da bør frj Kiendes noget der fore at lide eller at udgifve,

Niels Fladerager som paa Hr: obr: Lieut: weigne møtte tillstede, {som} hand paastod at Simen Holme bør efter kom/m/e sin Contract som hand Mundtlig gjort hafver, i saa mange gaat folkes paahør, og beraabte sig paa Hr: Krigs Commiss: og Capit: Munte, for uden Stiftt amptmanden welbr: H....(?) som nu er død i hvilkes nerwerelse det skeede paa udskrifvelsen paa Teerøen nest afvigte winter, og formodede der fore at Simen Holme bør till døm/m/es at efterlefve sin forpligt, og at betalle ej allene dette aars skatt og Rettighed, men end og de efter kom/m/ende aaringer og der om war Dom begierende,

afsagt

Efterdj Simen Holme negter med Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillianschiold nogen Contract om gaarden Holsetters brug at hafve gjort og Hr: obr: Lieut: Montagnie beraaber sig paa widner, saa beroer Sagen till neste ting, hvor da widnerne kand worde ind stefnt, og om Parterne ej for inden i Mindelighed kand forEenis, skall da gaaes hvis Rett er.

1711: 62b

Ane Johans datter Gierstad hafde ladet stefne Axsel Erswær for Een Leie Koe som hand hafde antaget og hende till hørende, men siden død, med paastand at hand dend bør betalle,

Jon Wee paa Axsel Erswærs weigne her til svarede, at Axsel begierede Delation till neste ting hvor hand da laafver med widner at vill bevise at Koen war dødelig Siug \da/ hand dend annamede, og formente der fore efter desse widners forklaring at blifve frj Kiendt,

Ane Gierstad paa Pige Ane Johans datters Veigne forklarede at Koen war hannem till haande till Kaarsmesse 1710, og Koen gik der i Fieldet till Ste: Hans tid, der efter da brød Koen Foeden af, og siden blef dend ført till Erswær, men Axsel lod dend føre till bagers igien og dend ej wilde annam/m/e, hvor fore hun formente at Axsel bør Koen betalle,

afsagt

Efterdj Axsel Erswær beraaber sig paa widner at will indstefne, som om dette paa Klagede skall bære widne, saa beroer Sagen till neste ting, og skall da gaaes hvis Rett er.

Publiceret Jørgen Hansen Stølle og Hans Mortensen Nedre Helleland deris udgifne skiøde till Olle Hansen Meewattne paa 1 pd: 6 Mrk: Sm: udj hans paaboende gaard Meewattne med bøxxel, hvor af Jørgen Hansen selger 27 Mrk: Sm: med bøxxel og oddels Retten for penge 29 rdr: og Hans Mortensen 3 Mrk: Sm: med bøxxel for penge 3 rdr: dat: 22 Novembr: 1707:

Olle Hansen Meewattne frem kom for Retten og lod liuse sin penge Mangel till at indløse det godtz udj Meewattne, som hans Stif Fader Ørien Hollekim nu Eier, Men hans Sl: Fader har worn Eiende, og der fore hans oddell, og hand i sin tid agter det at indløse Nemblig 2 pd: 2

½ Mrk: Smør med bœxsell, hvilke hand begierede i protocholen at maatte indfœris, till hans widere efterrettning i sin tid,

1711: 63

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er, at udj dend gaard Nedre Kleppe som Gunder ib: Eiede og beboede, og der fra bort Reiste, ej endnu som før ligger øde, og af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som deris May: skatter der af will betalle sam/m/e Jorde part er aarlig skyldende at skatte efter 2 pd: 8 Mrk:

Almuen ofver alt der till svarede at de noksom weed at sam/m/e 2 pd: 8 Mrk: Sm: i Nedre Kleppe Gudmund Pedersen Kleppe til hørende, indeverende aar ligger øde af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som deris May: skatter vill betalle, efter som Jord Eigeren bemelte Gudmund Kleppe der fra bort Reiste, og indted i nogen maade war Eiende,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indfœris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, hvilket hannem ej kunde negtes,

Der efter frem kom for Retten Godskalck Hansen boende i Gudœesund, og sig høylig beklagede, hvorledes hand af Conssumptions Forpagteren krefves Conssumption for dette aar at betalle 12 rdr: 2 Mrk: 8 s: der hand dog aldrig noget aar till de forige Forpagtere har betalt meere end 1 á 2 rdr: saa som de Vell wiste og kiente hans Ringe og slette willkor, Thj Een hver er Vell Vitterligt at hand er Een Fattig Mand og boer paa Eet Ringe pladtz, hvor slet ingen Næring er, saa at om hand ej weed sine henders arbeide noget kunde fortiene, hand da ganske maatte forarmes, bad der fore dend ganske Ting Almue paa Tinget, at de sandferdeligen ville gifve til Kiende, hvad næring hand hafver, sambt hans paaboende pladtzets beskaffenhed, i ligemaade hans huuses tilstand, med hvad meere de witterligt er, saaledes som de for gud og all Chresten Øfrighed will forsvare,

Dend ganske Almue paa Tinget Eenstemmig her till svarede, at denne Mand Godskalck Hansen som boer i Gudœesundet for det første er Een Fattig Mand, der slet ingen Middel eller Formue hafver, Er Een Bunde Søn, Fød her i Fogderiet i Qvindheretz Prestegield, har Een tidlang seiglet med Bergens skibe for Baadsmand

1711: 63b

der efter gifttede hand sig i Bergen og sig der nedsatte, og nærede sig der som Een anden arbeids Mand, med Een økse eller andet hvad hand kunde, seeniste wed dend u-løckelige Ildebrand i Bergen, afbrente hans huuse og andre Midler, fløttede saa fra Bergen her hid till steden, og alt siden har hand i ligemaade Næret sig med sine henders arbeide, under tiden med Een økse og under tiden med sin høfvell, hvor hand for geemene Folck, nedlegger Eet loftt og gulf, saa hand ej heller har lært noget slags handverk, men allene med hvis hand i saa maader som melt er sig Self har lært, og sig saaledes brødet fortiener, Stedet Gudœesund hvor hand boer paa, er ej enten noget gastgæber stæd saa som ingen vej for Reisende der fremligger, eller noget Kræm/m/er Sæde, men allene Een hafn for Jegter, som farer med \brende/ weed fra Hardanger till Bergen, hvilke Reisende Jegter dog ej der ankom/m/er med mindre Natten kand paafalde, eller weirliget forhindrer de/nnem/ at kom/m/e ofver Fiorden, sam/m/e Reisende Folck kiøber aldrig noget men allene ligger der i hafnen, og kaager der deris Egen Mad, well er det saa at hand undertiden kand selge Een kande øll eller meere, under tiden og Een kande Salt, men det veed de og er forsickret, at \med/ ald hans Kiøbmandskab fortiener hand ej Eet heelt aar omkring frj penge 6 rdr:, saa som hand ej Self har Raad aller Middel till for Reede penge noget at kiøbe eller betalle, Men maa af Bergens Borgere baarge hvis hand

saaledes forhandler, og det siden betalle naar hand warene {hen} har gjort i penge, Saa det er west at lidet for hannem er at fortjene, her for uden har hand hos sig at forsørge sin gl: og Svage Fader, som nu er ofver 87 aar gl: hvilcke for sin store Fattigdom og Svagheds skyld, har maatt indgifve sig hos sam/m/e sin Søn, tj ellers war ej for hannem andet at wente end hand maatte gaa om bøygden at betle sin Føde, de weed og at Godskalck Hansen er Self Een Svag Mand, der nu lidet kand arbeide, hvor fore hans fortieniste i saa maader er meget Ringe, Og der som hand saa høy Conssumption skulle udgifve, war hand u-feilbarlig inden faa aar ganske Ruineret og forarmet, og maatte for(lade)

1711: 64

huuse og hiem og lefve i armod, Thj alt det hand aarlig fortienir er de wes paa at det ej sig saa høyt beløber som den/n/e fordrende Conssumption sig bedrager

Dette begierede Godskalck Hansen at maatte indførir og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som hannem ej kunde negtes,

Endnu frem kom for Retten Een Mand boende paa Eet pladtz kaldes Kaalejhavn, Ved Nafn Peder skoemager og sig meget beklagede ofver det at hand fordres af Conssumptions-Forpagteren nu i dette aar at betalle i Conssumption 4 rdr: der hand dog ickun sider paa Eet Ringe huusmands pladtz, hvor slet ingen handell i Ringeste maader er, ja end icke har Een potte øll at selge, langt mindre andre ware, sider og med hustru og 6 smaa børn i Fattigdom, saa hand icke self veed hvor med hand sig skall ærnære, Skoemager arbeide har hand lært, men af saadant arbeide her paa landet falder lidet eller indted, tj Almuen ofver alt forarbeider self deris skoe, eller og wed andre deris Naboer lader dem gjøre, hos andre gaat Folck Reiser altid andre skoemager, saa hand udj Eet heelt aar icke Een daller kand fortjene, men allene maa nære sig af det Ringe huusmands pladtz hand boer paa, hvor hand kand holde Een Koe eller toe, i det øfrige sig med Fiskerie af Søen som Een anden bunde opholder, bad der fore Almuen paa Tinget wille gifve deris sandferdige Forklaring her om saa Vell om hans tilstand som næring,

Dend ganske Almue paa Tinget der till svarede, at de alle weed, at den/n/e Mand Peder skoemager er Een Fattig Mand, der sider med Hustru og 6 smaa børn, der ej i aller Ringeste maader har anden næring, end hand under tiden kand arbeide Eet par skoe for smoke (smuke?) Folck, hvilke arbeide dog her er saa Ringe, at hand sig der af u-muelig kand ærnære, Kiøbmandskab eller handel bruger hand ej i aller Ringeste maader, enten udj Een eller anden maade, men boer paa Eet Huusmands pladtz hvor hand kand føde Eet par Kiør, og hvis høe der till bruges, slaer hand self om Som/m/eren, hvor hand kand, paa andre steder af gaat Faalck saa forlof till, i det øfrige er det med ham som andre bønder her om kring boer, at deris meste

1711: 64b

Føde er af Feskerie, naar gud der af vill gifve sin welsignelse, men nu omstunder er og der af lidet at bekom/m/e, saa de med sandferdighed kand testere at Peder Skoemager baade er Fattig, har hustru og mange smaa børn, saa hand u-muelig er god fore den/n/e fordrende Conssumption at betalle, Men er bedre og tit maa skee, at andre meddeler han/n/em till lifs underholdning end hand at gifve og noget i saa maader betalle,

Dette begierede Peder Skoemager at maatte indførir og ha/nnem/ af Retten beskrefven medeelis, som ej kunde negtes,

Niels Haaland og Jørgen Kongswig blev befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

Siur Toe, Jacob Opdall, Biørn SørEide, Anders Landerøen, Arne Hillisvig, Ellend Houkefær, Lars Giøwaag og Olle Bruntvet, blev udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene,

Dend 13 Novembr: blev holden almindelig Høsteting paa Beresem for Strandebarms Skibredes Almue ofverende!! (ofverwerende) Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Anders Mundem med eftterskrefne Lougrett, Anders Mundem, Steen Om/m/e, Hans Berge, Engel Tvet, Jon og Lars Giære, Lars Tvet og Niels Mundem, sambt Almue fleere som tinget søgte

Publiceret de Kongl: brevve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning af Slodtz Lougen angaaende Høeskattes betaling af hver Fuld gaard 1 rdr: dat: Aggershuus dend 14 octobr: Ao: 1711.

Publiceret Rickert Jonsen (Jansen) boende paa Museland i Qvindheretz skibrede paa sin Hustrues Else Samsons datters weigne, Samson Andersen Kierevig, Svale Andersen som formynder for sin broder \Søn/ Anders Andersen Kierevig, Hans Andersen øfre Waage, som ForMynder for sin ForMynder!! for sin broder Søn Hans Andersen Kierevig, Aanund Andersen nedre Waage som ForMynder for hans brodersøn Lars Anders: Kierevig, og {Gud} Knud Guldbrandsen Nernæs {for} som Formynder for An/n/e Anders datter Kierevig, deris udgifne

1711: 65

skiøde till Giert Gietlesen og hans hustrue Chrestj Anders datter Kierevig paa 1 Løb 19 4/5 Mrk: Sm: med bøsse, og self har hand arfvet i sam/m/e gaard 5 2/5 Mrk: Sm: alt det i mod penge 102 rdr: for uden at bemelte Samson Andersen Kierevig afstaar ald sin oddel og Aasede Rett i sam/m/e gaard i mod penge 8 rdr: dat: 12 Julij 1711

Publiceret Giert Gietlesen Kierevig med hans Hustru Chrestj Anders datters \skiøde/ paa 1 pd: 3 1/7 Mrk: Sm: med børsell og Aasede Retten udj hans Sl: Fader Gietle Giersens!! (Giertsen?) Mundems \før/ paaboende gaard Lille Mundem, som nu Lensmanden Anders Guldbrandsen Mundem bruger og beboer, og det till bemelte Anders Guldbrandsen, i mod penge 30 rdr: 1 Mrk: samt for Aasede og Buested Retten 8 rdr: dat: 12 Julij 1711

Publiceret Giert Gietlesen Kierevig hans udgifne obligation till hans Stif Fader Anders Guldbrands: Mundem paa 70 rdr: 2 Mrk: 7 s: og det till hans paaboende gaard Kierevigs indkiøb for uden det hand eftter hans Sl: Fader arfvede Nemblig 13 rdr: 2 Mrk: 9 s: som hand og Rigtig har bekom/m/et dat: 6 Julij 1711

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning om Kongl: betienter som staar for Regenskab og deris Cautionister, dat: Damgarten dend 5te Septembr: 1711

Der eftter frem kom for Retten Dend Dannemand Hans Andersen Øfrewaage i Warilsøe Kierke Sogn, og paa Soldaten Erik Andersen Tvets weigne, tilspurte dend Meenige Mand paa

Tinget, om dennem ej witterligt er at dend Soldat Erik Andersens Fader Anders Brynildsen Tvett, ej nestleden Som/m/er Ved døden er afgangen, og eftterlat sig sin hustrue wanfør og Eelendig, for uden 2de u-Myndige børn Een Søn omtrent 7 eller 8 aar og Een datter Half woxsen omtrent 13 eller 14 aar gl: Iligemaade, og om icke dend Sal: Mands paaboende gaard bemelte Tvett er Soldaten Erik Andersens og hans Sødskendes Rette og Sande oddel, og hand som Elste Søn berettiget eftter

1711: 65b

Faderens død gaarden at beboe og bruge, og som den/n/e Soldat tillige med hans broder Anders Andersen begge ere udreiste i deris May: Tieniste, Saa begierede hand at Almuen Sandferdeligen wille gifve til Kiende, om icke saadan hans berettnig er Sandferdig, vill forhaabe, at dend Naadige høye Øfrighed, naar saadant underdanigst blef andraget hand da blef forløfvet hiem, paa det gaarden ej hannem till allerstørste skade skulle forderfves, saa som Enken hans Stif Moder ej for sin Svaghed og skrøbeligheds skyld gaarden lenger er god fore at beboe og bruge, allerhelst eftterdj hun ej har allerringeste hielp eller undsettnig, men allene smaa u-Myndige børn, der ej hende til nøtte Ringeste arbeide kand forrette,

Dend ganske Almue Eenstemig her til svarede, at det dennem alle sam/m/en noksom witterligt er, at den/n/e Soldat Erik Andersen Tvets Fader Anders Brynildsen Tvet nest afvigte Som/m/er wed døden afgick, og sig eftter lat Een qvinde ganske wanfør, saa hun icke er god for at gaa af hendes stue uden med 2de Stafve eller stocke, og ej det Ringeste kand arbeide hende til nøtte, hvor fore hun og da skifttet eftter bemelte hendes Sl: Mand holtes fra sagde sig gaardens brug, saa wit børnene tilfalt, Thj hun ej har aller Ringeste hielp, uden Een liden Søn 7 aar gl: og Een Stifdatter omtrent 13 eller 14 aar, som nu og straxst skall fra hende till hendes Formynder, Dend Sl: Mands 2de Søn/n/er Erik og Anders ere begge i deris May: Tieniste, dend Elste for Soldat og dend anden for Tambur, og der som Sønen Erik Andersen ej skulle vederfares dend Naade, at blifve forløfvet hiem, gaarden at antage, var det ej andet at formode, end gaarden hannem till største skade blef Ruineret, Saa som hand som Elste Søn gaarden som oddels Mand er berettiget at beboe og bruge, og var det der fore at ønske, at den/n/e Erik Andersen i Naade maatte anseeis,

Dette begierede Hans

1711: 66

Andersen Øfrewaage at maatte hannem af Retten beskrefven meddeelis, hvilket ha/nnem/ ej kunde negtes, helst eftterdj Vj sambtlig er widende, at hvad Almuen berettet hafver i alle maader er sandferdigt,

Publiceret Hr: Olle Gerdrums udstede bøxselsedel till Morten Jonsen Dybsland paa 3 Spand Smør og 1 Hud, i gaarden Dybsland, dat: 12: Novembr: 1711:

Samson, Torgils og Johanes Store Fosse hafver ladet stefne Haafver Hagtorsen ib: fordj hand skall hafve nestleden høst slaget paa dennem eller deris part Jord Een deel høe, hvilcke de formodede at vere u-ret, og hand der fore at anseeis till bøder, og omkostning, sambt og at betalle dennem deris skade, og der om war Dom begierende,

Haafver Hagtorsen Fosse møtte og her til svarede at den/n/e slotte er udj udMarken og udMarken er till Felles u-skifttet, og der for uden er dette høe hvor hand nu har slaget i willd Field Mark, hvor deris Fæ beite er, hvor og deris Fæ om Som/m/er møder horn mod horn og Kløf mod Kløf, formoder der fore at hvad hand har slaget icke er u-rett, men ha/nnem/ saa Vell till hørende som de/nnem/

Citanterne wedstod at det er i Field mark hvor dette er slaget, men som de i ald deris tid har slaget paa de steder saa mente de at de eftter dend hæfd de har, har Rett der till,

Haafver Hagtorsen der i mod paastod og formente at om endskiønt disse Mend har nogen tid slaget paa disse steder, det der fore ike kand Reignes for deris Eiendeel allene, helst eftterdj det icke er indgierdet till nogen slaatte, Men allene de slaer hvor helst de kand faa gres at slaæ, og det i Fælles Mark som før er melt, og paastod der fore endnu som før, at deris hæfd de/nnem/ ej kand were nogen Rett for de/nnem/ meere end for ham,

Citanterne allene beraabte sig paa deris hæfd, og ej hafde anden bevislighed,

1711: 66b

[afsagt]

Eftterdj Citanterne self tilstaar, at det gres som Haafver Hagtorsen har slaget, er slagen i Fieldet og i Sætter Marken, hvor alle deris Creaturer møder horn mod horn og Kløf mod Kløf, icke heller er der nogen Engeslaatte af nogen af opsiderne blefven indegierdet, men af de/nnem/ alle slages i udMarken hvor de best kand, Citanterne allene beraaber sig paa dend lange tid, de og deris Formend \paa/ sam/m/e stæder slaget hafver, Saa kand dog icke denne hæfd were gyldig at winde det som de icke allene er Eiende men alle tider har weret Fællet, icke heller bevises at der noget loughligt skiftte der om mellem opsiderne giort er, for hvis aarsage at dend Eene ej meere end dend anden der till er berettiget, Thj blifver Haafver Hagtorsen frj for Citanternes til talle her udinden, og hand her eftter lige saa Vel som de, eftter sin Jords skyld, bør nyde sin andeel i udmarken, og det indtill loughlig skifttet blifver \giort/ wed Sorenskrifver og u-willige Mend,

Lensmanden Anders Mundem hafde ladet stefne Torbiørn øfre Egenes, Knud og Jon Meehuus, sambt Niels Neerhuus, for de icke møtte nestleden Som/m/er ting og Fløttede eftter advarsel, hvor fore hand maatte leie andre Folk i deris sted, som Fløttede Fogden i deris sted, og paastod der fore at de ej allene bør betale de Mend som i deris sted Fløttede, men end og anseeis til bøder for deris naklesighed, saa som Fogden paa dend maade i sine ting Reise blifver opholdet, og hand der fore faar til talle,

alle disse Mend møtte icke ej heller nogen paa deris weigne, hvor fore Sagen beroer till neste ting

Torbiørn Ifversen Rørvig den ældre, hafde ladet stefne sin broder Torben Ifversen Rørvig dend yngre, for dj hand negter at betalle hannem 3die tage af Een half Løb Sm: i gaarden som bemelte Torben dend yngre Eier og bruger, men Torbiørn dend Eldre eie bøxxel Retten til og formodede der fore at hans broder Torbiørn dend

1711: 67

yngre bør betalle ha/nnem/ dend Resterende tredie tage, og som hand nu i 15 aar icke nogen tredie tage har betalt, og hand som en broder ej will føre prosses mod ha/nnem/ saa har hand saa lenge der med haftt taalmodighed, Men som tiden saa langt hen drager, at hand omsider kunde miste sin Rett, og hans broder ej har willet slaget sig till Rette, saa nødes hand der paa at stefne, med formodning at hand wed Dom bør tilfindes sam/m/e Resterende tredie tage at betale, og altid siden svare ha/nnem/ hvis Rett er

Torben Ifversen Rørvig dend yngre blef paaraabt, men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Anders Mundem og Wermund Tungeraas hiemlede at de Torben Rørvig dend yngre loughlig her om har indstefnt, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde,

Erik Aakre hafde ladet stefne Brynild Ome for de 80 rdr: penge hand ha/nnem/ skyldig er, hvilke Sag fra nestleden Som/m/er ting er opsat, og møtte nu atter bemelte Erik Aakre og hafde stefnt til widne her om Peder Steensen Ome og Johanæs Øreyesen(?) (Øriensen) ibd: hvilke Mend og møtte for Retten,

Peder Steensen Om/m/e eftter giorte Eed widnede, at hand eftter Sl: Anders Aakres begiering war tilstede i Brynild Omes stue paa Ome, da giorde Sl: Anders Aakre med Brynild Om/m/e afreigning om hvis de/nnem/ war i mellem, da sagde Sl: Anders Aakre till Brynild, nu er du skyldig mig 80 rdr: Hofvedstole og 12 rdr: Rente, da svarede Brynild, jo ieg forstaar det, saa betaller ieg Rente paa Rente, widere blef dem da icke mellem talt, uden allene Sl: Anders begierede paa Renten Een Koe, og wilde gifve ham der fore 4 rdr: Men Brynild Ome svarede Nej at hand icke kand miste Koen, men som hand hafde Eet gaat haars, saa wilde hand lade ham faa Een god Hest om hand fik nogen,

1711: 67b

Johanæs Øriensen eftter giorte Eed widnede, at hand og war tilstede paa Om/m/e hos Brynild ibd: nestleden waar Eet aar siden, da Anders Aakre war der og giorde afreigning med Brynild Om/m/e, da hørde hand at Anders Aakre sagde till Brynild nu er du skyldig udj Hofvedstol 80 rdr: og udj Rente 12 rdr: da svarede Brynild, ja ieg forstaar det, men saa betaller ieg Rente paa Rente, Anders bad ham sam/m/e tid om Een Koe paa Renten saa vilde hand gifve for dend 4 rdr: Men Brynild sagde hand kunde ej miste Koen, men lofvede naar hand fik Een god Hest under sin øg, saa skulle hand faa dend, widere blef da ej talt der om ha/nnem/ witterligt,

Erik Aakre paastod Dom ej allene paa de 80 rdr: Capital, men end og paa de 12 rdr: Rente, og der for uden omkostning, og forklarede at hand nu har stefnt ha/nnem/ 4re gange, og Brynild icke will møde hvor fore hand begierede Dom i Sagen eftter de førte widner,
afsagt

Som Brynild Om/m/e nu 2de gange eftter det første Stefnemaal har weret af Retten paa lagt at møde till den/n/e Sag at svare, og dog alle tider ej møt, og det nu bevises wed Lensmanden Anders Mundem, {Wermund Tungeraas} og Mikel Teigland {og} at hand louglig er Citeret, og ej endnu sig indfinder Sagen at tilsvare, Da som Citanten Erik Aakre wed de 2de Vidner Peder og Johanæs Ome bevislig gjør at Brynild Omme war skyldig till Erik Aakres Sl: Fader {Erik} \Anders/ Aakre de paastefnte 80 rdr: og dend tid udj Rente 12 rdr: og Brynild Ome, ej beviser noget der af siden at hafve betalt, Saa bør Brynild Om/m/e inden 15 dage at betalle till

1711: 68

Erik Aakre dend skyldige Capital 80 rdr: og dend da forfaldne Rente 12 rdr: og her for uden Eet aars Rente siden som er 4 rdr: tillige med omkostning 1 rdr: og det under Excecution eftter Lougen,

Dend Sag i mellem Jens Aarsand og Godskalk Giære med interresenter, angaaende gaarden Meehuuses brug, som fra forige ting till nu blef opsatt, blef nu atter paaraabt, og møtte begge parter, saa Vel som de 2de Formyndere Baar Bondhuus og Jon Aarvig,

Baar Bondhuus forklarede at hand i alle maader er fornøyet med dend bøsse seddel som af Godskalk Giære udgifvet er,

Jon Aarvig frem kom for Retten men war ganske droken og beskienket, og der fore icke wiste self hvad hand skulle sige eller talle, men under tiden sagde at hand paa sin Myndlings weigne war fornøyet med dend bøsse seddel som Godskalk Giære hafde udgifvet, under

tiden igien sagde at hand holt med Jens Aarsand, at hans Søn skulle beholde Jorden, og saaledes icke wiste hvad hand self wilde sige eller gjøre,

Knud Torkildsen møtte icke, men lod wed Godskalk Giære sige at hand holder sig eftter sin bekom/m/ne bøsse seddel, og formodede der eftter at bruge Jorden,

Enken Ingebor Braatun er siden wed døden af gangen, og hendes Mand Kittel Olsen, lod wed Godskalk Giære sige at hand Referede sig till sin paaskreftt paa bøsse seddelen, som hand formode at blifve Kiendt wed Magt,

Jens Aarsand forment endnu som før, at gaarden hans Søn eftter giorte forligelse bør beholde, og beraabte sig paa det widne Marj Mons datter som war til stede og hørde deris forligelse, hvilke widne ej endnu møtte, hvor fore hand begierede opsettelse indtill sam/m/e widne møder at gjøre forklaring om den/n/e ForEening,

1711: 68b

Lensmanden og Engel Tvet hiemlede at hun loughlig er stefnt,

Den/n/e sinde afsagt saaledes,

Eftterdj det widne Marj Mogens datter ej endnu møder, som dog loughlig nu 2de gange skall vere Citeret, saa befindes der og at dend Eene Formynder Jon Aarvig i dag for Retten frem kom droken og beskienket, saa hand ej self wiste hvad eller hvor om hand skulle tale, saa berøer Sagen till første ting, hvor da det widne Marj Mogens datter paalegges at møde, under 2 rdr: bøder, saa hafver og Formynderen Jon Aarvig ædruelig at møde sin Forklaring at gjøre, og skall saa gaaes i den/n/e Sag hvis Rett er.

Knud og Baar Bondhuus blef paalagt at Reise till Loug tinget at aflegge sin LougrettesEed,

Anders Ome, Hans og Torgier Brue, Aadne, Sverke og Hans Berg, Hagtor Fosse og Siusetter!! blef udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene,

Dend 16: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa HelVig for Qvindheretz skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Ifver Helvig med eftterskrefne Lougrett, Anders Helvig Johanes Tvet, Olle Paalsen Hougland, Olle Haavig, Olle Olsen Hougland, Halfvor Berge, Paal Kierland, og Jesper Røsten, med Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanlig

Publiceret de Kongl: brefve, Forordninger og andre befalinger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Birke Dom/m/eren till FriHerskabet Rosenthal Sr: Chrestian Lambers udgifne skiøde till hans Hustrues broder Ifver Andersen Helvig paa 1 pd: 8 8/15 Mrk: Sm: med bøsse udj hans paaboende Jord Helvig, som hand som Elste broder der Aasæderrettigheden er til hørende beboer og bruger, og det i mod penge 32 rdr: dat: 30 Decembr: 1710:

Fogden Sr: Olle Larsen hafde ladet stefne Rickert Museland for Leiermaal udj sit Enkemandes sæde, med Eet løst

1711: 69

qvindfolck Ved Nafn Britte Johans datter af Baroniet Rosendals godtz, der fore at bøde efter Lougen, hafde og ladet stefne qvindfolcket till wedermelle,

Paa Rickert Muselands weigne møtte Ifver Helvig som berettede at Rickert nok er her tilstede paa gaardend, men dog er saa svag at hand maa holde ved Sengen og der fore ej kand kom/m/e i ting stuen, Men wedstod alligevel sin forseelse og begierede Een lemfeldig Dom,

Qvindfolcket Britte Johans datter møtte ogsaa, og wedstod at Rickert Museland hende hafde besaafvet, og at hun da var paa Baronietz godt Nemblig paa Lille Hougland, og der fore allerede af Hr: Baron RosenCrantz till Tinge er indCiteret,

begge wedstod og at de allerede har udstaaet Kierkens Disiplin Ved Aabenbare skrefttemaal,

Ald Almuen paa Tinget Testerede at qvindfolcket Britte Johans datter da hun blef besaafvet var paa bemelte gaard Lille Hougland Baroniet under liggende, de tilstod og at da dette Leiermaal af Rickert Museland skeede var hand Enke Mand, og u-giftt tj hans brølup med denne hans hustru stod FastelafVens Søndag nestleden, og qvindfolket kom i Barselseng nu Mikels tid nogle dage før, hvilcket og Rikert tillige med qvindfolket self tilstod,

Kongl: May: Foget paastod Dom till bøders betaling saa wit Rikert Museland angaar,
afsagt,

Rickert Museland som befindes udj sit Enkemands sæde at hafve begaaet Leiermaal med qvindfolcket Britte Johans datter, bør bøde till deris May: sine Leiermaals bøder 24 Lod Sølf, og det inden 15ten dage under adfer efter Lougen, hvad sig qvindfolcket Britte Johans datter angaar, da som hun er paa Baroniet Rosenthals godtz hen vises hendes forseelse till hendes Herskab,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Matias Chrestophersen

1711: 69b

for Leiermaal med Een Egte Qvinde Ane Rickers datter Museland, hvilcke {Knud} Matis er i 3de lige Leed beslegted till sam/m/e An/n/e Rikers datters Egte Mand Corporal Knud Torsen Sandvig, hvilke nu er i deris May: tieniste bort Reist, saa war og stefnt bemelte Ane Rikers datter for sam/m/e Leiermaal begge der fore at lide hvis Lougen byder,

{Knud} \Matias/ Chrestophersen møtte og wedstod sin forseelse bad om Een lemfeldig Dom, sagde sig ej det aller Ringeste at Eie till bøders betalling,

Fogden til spurte Almuen paa tinget om de weed at den/n/e Matis Chrestophersen noget till bøders erleggelse er eiende,

Almuen der till svarede at de fuld kom/m/elig er widende at den/n/e Matis Chrestophersen ike eier det aller Ringeste uden de Kleder hand gaar udj, tj for det første er hans Fader Een Mand der lenge har gaaet og endnu daglig gaar gaard for gaard at betle sit brød, der nest er den/n/e hans Søn ickun Eet barn at Reigne, der endnu icke er woxsen, og sig slet indted har fortient, saa som hand hid til dags kun har weret Eet gietle barn, og wogted gaat Folkes Smaler, og der for uden slet indted arfvet hafver saa de wed til fulde at hand till bøder at betale ej eier Ringeste skilling eller skillings werdj.

Qvindfolket An/n/e Rikers datter møtte icke, men blef af Lensmanden berettet at hun nu ligger i barselseng og begierede paa hendes weigne Delation till neste ting

ellers indlefverede Fogden Een Forteignelse paa hendes boes formue bedragende sig till 5 rdr: 2 Mrk: 4 s: og der i mod bort skyldig giæld till 16 rdr: 5 Mrk: 13 s: hvilke giæld bestaar i u-Myndiges Midler hvor fore hand var Formynder, saa Vell som anden Fordring efter Registeringens widere formeld,

Kongl: May: Foget paastod Dom till straf paa de/nnem/ begge efter Lougen,
afsagt

Eftterdj An/n/e Rikers datter nu ej møder, saa beroer Sagen till neste ting, hvor da begge har at møde, og skall saa gaaes videre hvis Rett er.

1711: 70

Anders Bringedal hafde ladet stefne Mogens Røsseland for 3 rdr: penge hand ha/nnem/skyldig er, hvilke penge hand till sine skatters betaling blev forstragt, og møtte paa Anders Bringedals weigne, Ifver Helvig, som paastod Dom ej allene paa disse udlaaante 3 rdr: penge, men end og udj Rente aarlig for hver Rdr: 5 s: som nu er i 5 aar till sam/m/en Renter 4 Mrk: 11 s: tillige med omkostning,

Mogens Røsseland møtte, og her til svarede, at hand icke kand negte sam/m/e penge paa Een tid till sine skatters betaling at hafve faaet hos Anders Bringedal, war og forEenit med ha/nnem/ om aarlig Rente, hvilcke penge hand og gierne lenge siden hafde betalt, men som hans Eiende Midler af hans Eigere har weret Seqvesteret, saa har hand icke kundet saa meget till weie bringe at hand sam/m/e fordring har kundet betalle, formodede der fore at eftterdj det icke har veret hans skyld, hand disse penge jo gierne har villet betale, men ej kundet for ofnefnte!! (ofvennefnte) aarsage skyld, hand da ej kand \an/seeis for Rente eller omkostning.

Ifver Helvig der i mod paa Anders Bringedals Veigne paastod, at eftterdj Mogens Røsseland icke har betalt ha/nnem/ sine penger eller de der af faldende Renter eftter hans forpligligt!!, og egen tilstaaelse hand da ej kand befries for at betale Renter med Capitalen og dend der Ved foraarsagede omkostning

afsagt

Eftterdj Mogens Røsseland ej kand negte eller fragaa de paa stefnte 3 rdr: med sine Renter till Anders Bringedal at vere skyldig, Saa bør hand og sam/m/e penge Nemblig først 3 rdr: og 5 aars Rente 4 Mrk: 11 s: der nest udj omkostning 2 Mrk: inden 15ten dage at betale under Excecutio eftter Lougen,

1711: 70b

Tøris Øfre Sandvigen blev befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Jesper Røesteen, Jacob, Askild, Niels og Lars Hansen Unnerem, Olle Sunde og Halfvor Sunde, sambt Knud Bielland,

Dend 18: Novembr: blev holden almindelig Høsteting paa Wallen for Skaanevigs skibreder Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Nicolay Biering med eftterskrefne Lougrett Mogens Sandvig, Tøris og Tor Storhoug, Aanund Tvet, Steen Ebne, Tom/m/es Kielle, Johanes Leerwig, og Niels Berhoug, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvandligt,

Publiceret de Kongl: Brefve og andre Forordninger som for hen findes Specificerede

Publiceret Lars Torsen Biødnebøel af Qvindheretz Skibrede!! (Sogn?) [hans Skiøde]? till Tom/m/es Siursen Tielle [paa gaarden ...?..]? skyldende aarlig Landskyld med bøxsell 1 Løb Sm: og 1 wog Koren, i mod penge 34 rdr: dat: 4de Maij 1705:

Publiceret Hr: Ellias Elliesens udstede bøsse seddel till Chresten Samuelsen paa 1 Løb Sm: i Siøhuus dat: 16: Novembr: 1711:

Publiceret Hr: Ellias Elliesens udstede bøsse seddel till Svend Biørnsen paa 1 Løb Sm: og ½ H: i Aasem dat: 16 Novembr: 1711:

Dend opsatte Sag i mellem Tollef Hougland og hans Stif Søn Niels Svindland, om afkald for bekomne Arf, som fra forige ting till nu blev opsatt, og møtte nu paa Tollef Houglands weigne Johan Høeg, og i Rette lagde skifttebrevet efter bemelte Niels Svindlands Sl: Fader Niels Aarsteinsen Hougland af Fiære skibrede, dat: 12 Decembr: 1672: hvor udj Niels Svindland befindes at arfve Løsøre 84 rdr: 6 s: og Jordegodtz udj Selle paa Bremnes 16 Mrk: Sm: og 1/6 H: indleverede der hos Een Specification paa hvis hand hafde betalt till ha/nnem/ udj Løsøre, hvilcke sig og bedrager till ofvenNefnte Summa 84 rdr: 6 s: paastod der fore at Niels bør gifve ha/nnem/ afkald, tillige med foraarsagde omkostning,

1711: 71

Niels Svindland møtte till Sagen at svare, og forklarede at ha/nnem/ endnu noget paa Løsøren Rester, i ligemaade og Rigtighed for Jordegodtzet, som hans Stif Fader skall hafve solt, hvilcke alt er aarsage hand icke enten har kundet eller willet gifve afkald og qvitering, der efter blev dend i Rette lagde Specification for ha/nnem/ oplest og Een hver post i sær ha/nnem/ tilspurt om hvis hand hafde bekom/m/et, og wedstod at hafve faaet alt hvis bemelte Specification om formelder for uden dend opførte 1 qvige for 7 Mrk: og 1 gare Kalf for 2 Mrk: sambt 1 Koe for 2 Mrk: till sam/m/en 1 rdr: 5 Mrk: sagde naar hand det bekom/m/er og fornøjelse for Jordegodtzet will hand gjerne qvitere og gifve afkald,

Johan Høeg paa Tollef Houglands weigne begierede at med Sagen maatte beroe till neste ting, at hand hos Tollef Hougland angaaende godtzetz beskaffenhed kunde sig informere, saa forment hand og at hvad Niels Svindland siger at Restere paa Løsøren, det icke sig saaledes skall befinde, Men at Niels dend fulde Summa bekom/m/et hafver,

widere hafde ingen af parterne den/n/e sinde at frem føre,

afsagt,

Efterdj Citanten self forlanger Delation till neste ting, saa beroer med Sagen til dend tid, hvor da Tollef Hougland om godtzetz beskaffenhed bør gjøre forklaring, i ligemaade angaaende det af Løsøren som Niels Svindland negter at hafve bekom/m/et, og hafver da Parterne uden videre warsel at møde, og skall saa gaaes i Sagen hvis Rett er.

Peder Gielmervig hafde ladet stefne sin Leilending Siur øfre Sandvig for Resterende Rettighed og skatter for indwerende aar, til sam/m/en efter afreigning 11 rdr: 4 Mrk: 4 s: for hvilcke Summa hand wed Kongl: May: Foget hafver gjort arest paa hans Koren, paastod der fore at Siur bør tildøm/m/es sam/m/e Rettighed og skatt at betale tillige med skatter og omkostning.

1711: 71b

Siur øfre Sandvigen møtte till Sagen at svare og i Rette lefverede sin bekomne Landskyld bog, hvilcke blev examineret, og i alle maader befunden Rigtig blev og oplæst alt hvis der udj stod, hvilket og Siur tilstod, saa Vel Credit som Debet, undtagen 3 faufner wed og 1 pd: 8 Mrk: Hamp til at binde og Spinde, som nu og blev indført, saa blifver dog Siur øfre Sandvig

skyldig paa Landskylden 7 rdr: 3 Mrk: og paa skatten for indverende aar 4 rdr: 1 Mrk: 4 s: til sam/m/en 11 rdr: 4 Mrk: 4 s: bad om Delation lofvede det at betalle.

Fogden Olluf Larsen paastod at Peder Gielmervig som Eiger till gaarden bør betalle ha/nnem/ skattene {af} og formente ej med Siur Sandvig at hafve at bestille,

Peder Gielmervig paa stod Dom till skadesløs betalling saa Vell for Rettighed som for skatten, sambt omkostning, og at dend giorte arrest bør blifve indtil betallingen skeer

ingen af parterne hafde videre at frem føre, men begierede Dom.

afsagt

Der befindes eftter Rigtig afreigning i dag for Retten at Siur øfre Sandvig blifver skyldig till sin Eigere Peder Gielmervig udj Resterende Landskyld 7 rdr: 3 Mrk: hvor paa tillige med for deris May: skatter indverende aar er giort arrest, udj hans Koren, Saa eftter dj at Siur øfre Sandvig icke har betalt den/n/e paastefnte Rettighed, ej heller nu deris May: skatter for indverende aar, Saa bør hand nu inden 15ten dage sam/m/e Landskyld till Peder Gielmervig at betalle, i lige maade dette aars forfaldne skatter till sam/m/en udj alt 11 rdr: 4 Mrk: 4 s: og udj omkostning 2 Mrk: danske {inden 15} og det under

1711: 72

Excecution udj hvis Seqvestrert er, saa wit det kand tilstreke, og Resten udj andre hans Midler indtill betallingen skeer, hvor i mod, Peder Gielmervig som Jord Eiger self betaller, de af gaarden gaaende skatter som wedbør.

Dend opsatte Sag i mellem Olle Tungesvig og Peder Gielmervig sambt Rasmus Løfvig for slagsmaal paa hin anden, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu parterne paa alle sider, saa møtte og widnerne, Svend Nes, hans Søn Gudmund Svendsen Marj skreders!! (kona til skreddaren), og Huus qvinden sam/m/e stedtz, Britte, hvilcke alle møtte, saa hafde og Olle Tungesvig ladet stefne Johaness Flesken, og Niels Torbiørnsen til huuse wed Sagen paa Prestegaardens grund, hvilke og møtte undtagen Niels Torkildsen som blef berettiget at vere nyelig Reist till Bergen, hvilke 2de widner skall hafve beseet hans skade, som hand da slagsmaalet skeede bekom,

og blef alle widnerne frem kaldet, og for de/nnem/ Eeden af Loughbogen oplæst med dens forklaring, og advarsel om sandhed at vidne, blef og advaret om hvad straf der følger paa Falske widner,

Svend Næs eftter giorte Eed widnede at hand nestleden Fasten Een Onsdag da Predicken war wed Skaanevigs Kierke, da eftter Predicken gik hand ned till Jon skreder wed Søen og drak der Een pott øll, og som hand der ned kom, da kom og der ind Peder Gielmervig, Olle Johansen (Johanesen) Tungesvig og Rasmus Løfvig, hvor de till sam/m/en drak Een potte øll eller toe før de foer hjem, skulle og der talles wed om Een deel skreppe penge som skulle betalles, og som hand hafde droket Een pott øll eller toe sagde hand til Olle Tungesvig Jig vill gaa bort, men Olle bad ham bie, der eftter kom Peder i snak med {Olle} \Rasmus/, og {Olle sagde} Peder sagde till Rasmus, Jeg har frelst dig fra snaren deris talle fik ende, men Olle Tungesvig sagde siden till Peder, har du løst Rasmus fra galgen, og Peder!!

1711: 72b

alle kom i trette sam/m/en, og Olle slog Peder Eet slag under øret med sin haand, og Peder sagde, dette Er indted og \Olle/ slog det andre slag, og Peder sagde est du Kiempen uden for Wannes, saa skall du finde folck for dig, og Peder sad oppe Ved Enden af bordet, og Olle frem for og som de saa sade, da hafde Olle Johanesen Een Knif i sin haand, men enten hand tog hand op af sin lom/m/e eller hand war oppe før det ved hand icke, men hand saag at

Peder blef bange og kaste sig op i bencken, saa sagde Svend till Olle, wogte hvad du gjør, og hand tog til Knifven, og da hand tog til dend, saa loed Olle ham godvillig tage Knifven, og Svend tog den og lagde dend i winduet ofven for bordet, der eftter gik Peder ud for døren, og da Peder straxst der eftter kom \hand/ ind {gifven} \igien/, da kom Peder og Olle i slagsmaal for alfvor, og de laag paa gulfvæt og sloges, og Rasmus Løfvig sagde till Peder, Peder ligger du altid under, og i det sam/m/e kom Olle op og hafde skade i sin haand, og war ganske blodig, og Olle holt sin haand frem for dem alle og wiste dem hvorledes hand war medfaren, men ingen Knif saag hand af nogen af parterne, men Peder wiste og sin Kiole at dend war synder skaaren, Olle wiste og frem sit Haar og skieg, hvilke war ganske afrefven her og der, men ingen saag hand at were i slagsmaal uden de 2de allene, uden allene Rasmus Løfvig som wilde afstyre, og gjorde der till sit beste, siden war de i Clam/m/erj i døren uden for stuen men dette saag hand ike, weed der fore ike heller der af noget at forklare, atter igien saag hand at de begge war i Clam/m/erj paa Marken, da slog Peder 2de slag paa Olle, og Olle laag under Peder paa Marken, Olle tilspurte {Peder} Svend, om hand ike saag at Peder slog till ha/nnem/ ude paa Marken med Een stor busk eller stok, Men Svend sagde Nej, at hand det icke Saag, Peder tilspurte Svend, om hand icke hørte at Olle skielde Peder Paa sin ære, men Svend sagde og der til Nej,

1711: 73

Svend sagde sig indted meere at wide i den/n/e Sag, men der eftter foer hand hiem,

Maren Andfinds datter Jon skreders qvinde, eftter gjorde Eed widnede, at Een Onsdag i neste afvigte Faste, war Predicken wed Skaanevigs Kierke, og eftter Predicken kom ind till hende Olle Johanesen Tungeswig og Svend Nes, sambt Peder Gielmervig og Rasmus Løfvig, og drak der Een potte øll eller toe, og de sad wed bordet, Peder Gielmervig og {Olle} \Rasmus/ Løfvig kom i talle om Eet ting paa Gielmervig, da sagde Peder till Rasmus, tacke gud Rasmus, Jeg løste dig fra snaren, da sagde straxst Olle, har du løst ham fra galgen, Peder svarede, ieg har icke nefnt nogen galge, Olle sagde, ja streken!! (strikken) og galgen er Eet, Peder sagde ieg har ike heller nefnt nogen streke, men eftter lang talle, da slog OlleJohansen Peder under øret med sin haand, da skiød Peder till widne, Olle sagde skyder du til widne, saa skall du faa Eet slag til, og hand slog ha/nnem/ det andet slag under øret, der eftter hafde Olle Tungeswig Een Knif i sin haand i weiret, og Peder kaste sig opp i benken, og Svend Nes tog Knifven fra Olle og lagde dend i winduet, og siden tog hun Knifven og giem/m/ede, der eftter slogs de atter og haar drages, og Olle luttende under bordet og Raabte Peder slep mig det du faar skam, og Peder svarede ieg har slep!! (slept) dig, men hvem der da holt ha/nnem/ wiste hun ike, ingen war heller nerwerende til stede undtagende Svend Næs og Rasmus Løfvig, siden kom de frem paa gulfvæt, og da Peder da løb frem war hans Kiole synder skaaren, men hvem det gjorde wed hun ej, ej heller saag hun nogen Knif siden at Svend tog Knifven fra Olle, og hun da allerede hafde Knifven i forwaring, eftterat [de]? war i Clam/m/erj, da saag hun at der war nogle draaber blod baade paa bordet, og paa K..de.(?),

1711: 73b

men hvem skaden hafde, eller hvem den hafde gjort wed hun icke, icke heller saag hun dend skade som Olle hafde \i/ sin haand før end hand kom ind af gaarden eftter at alting war til Ende, ellers saag hun at de atter war sam/m/en i slags maal i Forstue døren, der laag Olle ofven paa Peder, siden atter ude paa Marken war de sam/m/en og sloges, hvilket siste Clam/m/erj hun saag i gienem winduerne, men hvem det begynte enten i Forstuen eller paa Marken weste hun icke, siden kom Peder og klagede ofver sin side eller hofitte og {Peder} \Olle/ sad i døren, og Rasmus kom med Een Knif og spuede eftter døren, men enten det war

Rasmus sin Knif eller Een andens, wed hun ike, icke heller saag hun at Rasmus enten war wred eller gjorde nogen, der eftter atter kom Olle og Peder i Clam/m/erj paa agren, og der sloges de, siden gick de alle ind og lagde sig at saave, men før de gik til Sengs, da sagde Olle om sin skade i sit brøst skaaren af Een Knif, hvilcket og Olle nu wiste for Retten, sambt i hans haand, men om Morgen viste og Olle sin skade i sin Foed, Eet stoer skaar, og som de om Morgen saag hin anden, bad Peder god Morgen, Olle svarede gud gifve dig saa god Morgen som du har gjort mig, Peder sagde indted at hafve gjort

Gudmund Svendsen Een half woxsen dreng omtrent 15 aar gam/m/el frem kom for Retten og blef serdelis formanet at sige sin Sandhed, og blef og til spurt om hand wiste hvad hans Salligheds Sag war, og hvad Eeden betyde, men hand svarede ja, at hand nok wiste at hand burde sige Sandhed, og indted dølge, wiste og hvad Eeden betyde men ej endnu for sin ungdoms skyld har gaaet till Herrens Nadere, hvor føre hand ej kunde admitteris till nogen Eed at gjøre eftterdj hand baade war ung og liden af wexst, Men dog forklarede hand saa wit hand sagde sig her om at wide, Nemblig sam/m/e tid i neste Faste Een onsdag da Predicken

1711: 74

holtis wed Skaanevigs Kierke, da kom hand med Een Hest eftter sin Fader Svend Næs till skrederen Jon Børs (Bøes), hvor hands Fader war, og da hand der kom, war og Peder Gielmervig med Olle Tungesvig, sambt Rasmus Løfvig tilstede, da saag hand at Olle slog Peder 2de slag under øret, men hvad dem ellers war i mellem wiste hand icke, der eftter sam/m/e tid ved Borden, saag hand at Olle hafde Een Knif i haanden og i weiret, men Peder kaste sig bag hans Fader Svend Næs paa benken, saa tog Svend Næs hans Knif af haanden og lagde dend i winduet, der eftter gik Peder ud af stuen, og kom straxst igien, og saa snart hand kom ind, møtte Olle ham paa gulfvet, og de kom atter sam/m/en i slagsmaal, og de sloges, men hvem da slog først weed hand icke, tj hand som war liden war ba\an/ge for deris slagsmaal, siden gick de begge ud, og Olle sad i døren, og den/n/e Gudmund kom till ha/nnem/ da hafde Olle atter Een Knif i Haanden, icke dend som hand først hafde, og sam/m/e Knif falt fra ha/nnem/ ned paa gulfvet, og Gudmund tenkte at tage Knifven fra ha/nnem/ men hand tog dend self for hastig op, saa gik hand ud paa Marken, der kom de atter sam/m/en i slagsmaal Nemblig Peder og Olle, i lige maade i døren og Olle slog først i døren, men hvem der slog først paa Marken wed hand ike, men i døren kom Rasmus Løfvig og tog Olle og førte ham ud paa Marken og skilte dem ad, siden eftter paa det aller siste, \da/ saag hand at Peder kom med Een staf og slog Olle nogle slag, da kom de atter i Clam/m/erj det war det siste, Men hvad skade Een hver fik eller hvem der Eiede Knifvene eller og hvem der gjorde skade der med, det ved hand ike i nogen maade at gjøre forklaring om, tj hand løb

1711: 74b

fra og till som Eet barn og war bange for deris slagsmaal og Clam/m/erj,

Wellum Andersen skoemager boende Ved Prestegaarden, Jon Johansen Leknes og Matias Teigendal forklarede at de ware eftter Peder Gielmerwigs begiering {f.....} samblede hos Jon skredder, og forhørte Een huus qvinde ved navn Britte huus qvinde sam/m/estedtz, som skulle hafve woren tilstede da dette Clam/m/erj skeede, men nu saa svag at hun ej kunde møde, men desse 3de Mend hafver hørt hendes forklaring her om, de siger at hendes bekiendelse er som følger, Peder Gielmervig sad i Forstue døren hos Jon skreder nest afvigte Faste Een onsdag da Predicken wed Skaanevig holtis, da saag hun at Olle Johansen Tungesvig kom og tog Peder i Haaret, og fik Peder Gielmerwig under sig og satte Knerne paa hans brøst, men ingen Clam/m/erj saag hun i stuen, tj hun var ike inde, siden atter paa Marken saag hun at Olle løb eftter Peder, og Peder løb føre, men paa det siste Raabte den/n/e qvinde till Peder, nu er det

best i løber, men ike saag hun at Olle hafde i haanden enten Knif eller stok, videre sagde hun ike at vide, icke heller gjorde hun for de/nnem/ der paa nogen Eed, ike heller blef hun der om anmodet, saa som de ike wiste det at hun skulle gjøre nogen Eed for de/nnem/,

Rasmus Løfvig som war Citeret af Olle Tungesvig fordj hand skulle hafve brugt hans Knif, og formente eller og hafde bemelte Rasmus i Mistanke, at hand hafde gjort ha/nnem/ skade, saa war og Rasmus stefnt till Vidne i Sagen, hvor fore at Rasmus ej kunde tages til Eeds, mens dog er hans Forklaring her om saaledes, hand war til stede med Peder Gielmervig, Olle Tungesvig og Svend Næs, paa Skaanevig nede wed Søen hos Jon skredder og efter Predicken i Fasten drak Een potte

1711: 75

øll eller toe, og som de sad og drak, kom hand og Peder sam/m/en i snak, og Peder sagde till Rasmus, tig stille ieg har frelst dig fra snoren (snaren), da sagde Olle har du frelst ham fra galgen, og de kom i skenderj, og Peder sagde est du Kiempen uden for Wannes, saa skall du dog ike hafve at sige her uden for, da slog Olle Peder under øret med sin haand, og Peder skiød till widne, da sagde Olle skyder du till widne saa skall du hafve Eet slag till, og slog hand saa Peder det andet slag under øret, der efter tog {Peder} Olle Een Knif og holt dend i weiret og wilde stoket til Peder, men Rasmus tog om Olles haand og holt, ham, Men Olle tog Knifven i dend anden haand, og skar Peders Kiole i synder, da tog Svend Næs om Olles haand, og bad ham gifve sig Knifven, og Svend tog Knifven fra ha/nnem/ og lagde dend i winduet, og siden tog wertinden den at hieme, Men Peder efter at hand hafde kasted sig for Knifven oppe i bencken ofven for og bag Svend Næs, da løb Peder paa døren, og kom dog straxst ind igien Men da kom de atter i Clam/m/erj og de sloges paa gulfvet, men de blef atter skilt ad, men ingen saar eller skade saag hand da skiede af nogen af Parterne, Der efter sad Peder i døren i Forstuen, og Olle kom løbende og slog atter Peder og kom der sam/m/en og Peder blef slaget under og Olle war ofven paa ha/nnem/ og med Knærne paa Peders bryst, da skilte Rasmus dem ad, de kom atter sam/m/en ude paa Marken da Rasmus war i stuen, og hand hørte at Peder Raabte om hielp, og bad dem styre og afverge Mord, da løb Rasmus ud, og Olle hafde atter Een Anden Knif, og Rasmus tog dend fra ha/nnem/ og kaste dend paa Een ager, siden endnu Eengang kom Peder med Een stok og slog Olle

1711: 75b

og fik Olle da Eet slag af sam/m/e stok i sit Hofvet, da fik Peder ham under sig og slog Olle noget, da de da atter kom i stuen, da saag Rasmus at Olle hafde faaet skade i sin haand og i sit bryst og blodet Rand meget ud paa bordet og paa gulfvet, de laag der alle om Natten og om Morgen kom Peder og Rasmus ind i stuen, og Peder bad god Morgen, Men Olle sagde, gud gifve dig saadan god Morgen, som du har forskyldt, skaf mig hiem og lad mig læge, Peder svarede, at dend unde skulle læge ham, men skaden saag Rasmus icke, enten dend hand hafde i hans Haand, paa hans bryst eller paa hans Fod, før end nogen tid der efter, da hand Een gang kom till Olle hiem/m/e paa Tungesvig, der viste Olle ha/nnem/ alle sine skader, men hvem de/nnem/ gjorde ved hand ike, ike heller saag hand nogen hafde Knif uden allene Olle self, det sam/m/e sagde og alle Widnerne Widere wiste Rasmus ike at vidne, uden allene da de gik hiem med Peder til sam/m/en, da sagde Peder, gud bedre mig, Jeg wille heller hafve gifvet 10 rdr: ud end ieg wilde hafve woren i dette arbeide,

Olle Johansen Tungesvig der efter paastod, at Peder Gielmervig bør svare ha/nnem/ till ald sin skade og des lægedom og omkostning, og der for uden betalle ha/nnem/ sin omkostning, men efter tilspørgelse forklarede at hand dog ike saag at Peder hafde nogen Knif, men som hand i slagsmaal med ha/nnem/ fik ald sin skade, saa formente hand ike at kunde faa sin skade

af andre end ha/nnem/ tj hand hafde ike heller i det onde med andre at bestille end med ha/nnem/ der for uden vil hand gjerne wed Eed bekræfte at hand ike drog sin Knif till Peder nogen sinde, men dend Knif hand hafde i sin haand inde ved bordet hafde hand till foren lagt paa bordet, og wilde da hiem/m/e dend i sin Lom/m/e, siden hafde hand ingen Knif

1711: 76

Peder Gielmervig her imod sagde at hand aldrig enten har draget sin Knif langt mindre giort nogen skade, Men Olle Johansen maa hafve giort sig self dend skade da de ware i slagsmaal, saa som hand 2de gange eftter widnernes forklaring drog og brugte Knif, men ingen widnere kand bevise ha/nnem/ ofver at hand i aller ringeste maader har brugt nogen Knif, og der for uden gjerne naar begieres will aflegge sin Eed, at hand ike i Ringeste Maader har giort ham dend skade, der for uden forment hand at eftterdj hand saa tit har weret af Olle Johans: med hug og slag ofver faldet, hand da burde forsvare sit Eget Lif, og der fore paastod at Olle Johansen allene bør bøde og ej hand, saa som hvad skeede i slagsmaal war hand tvungen og nød till, og endnu paastod at Olle Tungesvig bør betalle ha/nnem/ for dend woldelig ofverfald sambt for hans skade paa hans Kleder, sambt for de hug hand fik med meere, sambt og for omkostning for den/n/e proses, og der om war Dom begierende,

Kongl: May: Foget satte i Rette at begge parter bør møde!! (bøde) for saadant begangne Clam/m/erj eftter Lougen,

afsagt,

Eftterdj det Eene widne Britte Huus qvinde hos Jon skreder, icke enten Møder eller for de Mend som hendes forklaring hørt hafver, har aflagt sin Eed, saa beroer Sagen till neste ting, og saa frembt hun blifver saa till hilsen!! (helsen), hafver hun da her Personlig for Retten at møde wed Eed sin forklaring at aflegge, Men hvis hun icke blifver saa til pas at hun her kand Comparere saa hafver hun for de 3de Mend som til foren hendes ord hørt hafver sin Eed at aflegge,

1711: 76b

og Mendene da har at møde hendes ord Eedlig at frem føre, til sam/m/e tid hafver og parterne, uden videre warsel at møde, Dom i Sagen at anhøre,

Dend Sag i mellem Olle Johansen Tungesvig og Peder Gielmervig angaaende dend Kierke Koe som Peder skall for 3 aar betalle leie, af, det at betalle, hvilke Sag fra forige ting till nu blef opsat, og paastod nu Olle Johansen Dom till sam/m/e Koe leies betalling,

Peder Gielmervig møtte, men sagde at hand den/n/e sinde ej louglig er Citeret, og der fore forskiød sig fra Retten

Johanes Tielflaat og Jon Læknes stefnede, Men Jon allene war tilstede, og forklarede at hand for meere end 3 uger siden taledede med Peder hieme wed søen da hand skulle fare till Bergen med slagter men Johanes Tielflaat war ej tilstede,

Peder sagde at hand war fra landet, og paa sin Jegt og der fore ej louglig stefnt, Jon sagde og at hand ej videre war paa Hielmervig end at hand taledede med Peder paa hans Jegt, ellers forklarede Peder at den/n/e Koe er hos ha/nnem/ op ynget og der fore icke er pligtig nogen leie af hende at betalle, laafvede at forskaffe Sogne Prestens bevis der paa,

afsagt

Peder Gielmervig bør till neste ting at bevise wed Sogne Prestens atest, at \med/ den/n/e {\med/} omtvistede Koe hos Peder Gielmervig er saaledes beskaffet at {hand} \dend/ desse aar som leien krefves fore skulle opynges, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er

Halfvor SæfverEide og Wier Fiære blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin Lougrettes Eed

Adskild Wig, Ørien og Erick Matre, Aanund Dalen Halfver Lien, Halfver og Tieran Sunde sambt Erick Førdal

1711: 77

Dend 21: Novembr: blef holden Almindelig Høsteting paa Silde for Etne skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Zacarias Silde med eftterskrefne Lougret Torkild Egeland, Knud Fosse, Hans ib; Haaken Ryg, Haldor Haaland, Niels Osnes, Aanund Wee og Zacarias Silde, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brefve, Forordninger og andre befallinger, som for hen findes Specificerede

Publiceret Johaner Ericksen Silde og Erick Niels: Wingie deris udgifne skiøde till deris broder Lensmanden Zacarias Ericksen Silde, paa 2 pd: 20 Mrk: Sm: med bøxsel udj hans brugende Jord Silde, for penge 86 rdr: hvor af Johaner Ericksen selger 3 Spand Sm: for 72 rdr: og Erick Winnie 14 Mrk: Sm: for 14 Rdr: dat: 21: Novembr: 1711:

Publiceret Hr: Ellias Elliesens udstede bøxsel seddel till Jon Adskildsen paa 1 Løb Sm: i Haaheimsnæs dat: 5: Febr: 1711:

Dend opsatte Sag i mellem Siur Neerwig og Lieut: Svafves Kieriste som fra forige ting till nu blef opsat blef nu atter paa fordret og møtte Siur Neervigens qvinde Walbor Neerwig paa sin Mands weigne og paastod at hende maatte til Kiendes sin betalling for bekom/m/en tøm/m/er og det udj dend arresterede huus, saa Vit dend kand tilstreke, saa og foraarsagede omkostning og der om war Dom begierende,

Lieut: Svobes (Svabes) Kieriste møtte icke endnu, ej heller nogen paa hendes weigne till Sagen at svare,

Ifver og Torbiørn Østrem wed Eed forklarede at de tillige med fleere opkiørte dette paastefnte huustøm/m/er og Spær, som kom fra Siur Neerwig, og Liet: Svab op bygte paa gaarden der af det der nu bestaaende huus som Siur Neervig har ladet arrestere, men icke har de seet eller hørt at Lieut: det nogen sinde betalte,

Lieut: blef paaraabt men ej møtte, ike heller hans Kieriste, men blef berettiget at de begge er Reist

1711: 77b

her fra øster till Chrestiania,

Lensmanden tillige med Niels og Even Grindem hiemlede at hun endnu louglig er warslet, men de fant hende ike hieme, tj hun da allerede war bort Reist, men dend første gang som war nestleden Som/m/er at hun blef her om Citeret da tallede Lensmanden og Niels Grindem med henne Self,

Walbor Neerwig paastod Dom till sin betalling i det arresterede huus, tillige med foraarsagede omkostning,

afsagt

Eftterdj der befindes at Liet: Svabe har bekom/m/et af Siur Neerwig 7 tylter Huus tøm/m/er og 2 tylter Spærer for penge 8 rdr: 1 Mrk: 8 s: og der ej bevises, at hand sam/m/e tøm/m/er nogen sinde betalt hafver for hvilke penge Siur Neerwig wed Kongl: May: Foget har ladet gjøre Een louglig arrest paa Eet huus staaende paa Østrem till sin skadesløs betaling Thj bør Siur Neerwig at nyde sine Fordrende penge 8 rdr: 1 Mrk: 8 s: i sam/m/e arresterede huus saa Vit det kand tilstreke, og Resten i andre hans Midler hvor de findes, saa Vel og udj foraarsagede omkostning 1 rdr: alt inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillien-Schiold hafde Ved Lensmanden ladet stefne Stephen Ram/m/e for medelst Eet huus, hand hafde staaende paa Hr: obr: Lieut: gaard Rame, hvilcke huus obr: Lieut: wilde kiøbe, men hand allige Vel bort fløttede huuset i mod giorte Forbud, Stephen Ram/m/e møtte icke ej heller nogen paa hans weigne, Lensmanden forklarede at hand ha/nnem/ stefnede, men Stephen svarede at dette omtvistede huus ej stod paa obl: Lieut: grund, men paa dend anden part i Ram/m/e, widere wiste hand ike her om at gjøre forklaring,

[afsagt]

Sagen beroer till neste ting, hvor da louglig udj Sagen stefnes wil, og skall da gaaes der om hvis Rett er

1711: 78

Peder Ram/m/e og Niels Kolden blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

Olle Haagensen Berkenes, Jens og Knud Axdall, Olle Stølle Torbiørn og Johanes ibd: Ifver Østrem og Torbiørn ibd: blef udnefnt til kom/m/ende aar Retten at betiene,

Dend 23: Novembr: blef holden Almindelig Høsteting paa Killiswig for Fielbergs skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Lars Killisvig med eftterskrefne Lougrett, Lars Killisvig, Bendix Øfsthuus, {Olle Øfrebøe,} Mogens Axdall Tosten Øfrebøe, Bendix Øftshuus, Jens Øfrebøe Knud Wieland, og Johanes Wake, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Sogne Presten till Hielmeland Peder Sørensen: udstede bøxxsel seddel till Ellias Halfvorsen paa 1 L: Sm: og 1 H: udj gaarden Wieland, dat: 16: Octobr: 1710:

Lars Øfrebøe og Halfvor Kaattebøe blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge deris Lougrettes Eed.

Eftterskrefne blef udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene, Knud Tvet, Tor Hambre, Madtz Stangeland, Torben Hougen, Anbiørn Hougen, Siur ØsterEide Anders Giærevig og Erick Espeland,

Dend 26: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Nedre Wallen for Fiære skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Tollef Hougland, Hans Fagerland, Anders Hoepe, Jacob ibd: Arne Flaaten, Tom/m/es Tvette, Baar Enstevold og Torgier Einstavold, Lougrettesmend udj Fiære skibrede,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Sare Sl: Hr: Peter i Qvindheret hendes udstede bøxsell seddel til Hans Johans: paa dend gaard store Fion

1711: 78b

skylder aarlig Landskyld 1 Løb Smør, dat: 4: Decembr: Ao: 1710:

Publiceret Gunder Nielsen Syndførd's udstede bøxsell seddell till Jon Johansen paa 1 Løb Sm: og ½ wett Koren i Toswold, dat: 12 Martj 1711:

Publiceret Mag: Hans Abels udgifne skiøde till Lars Torbiørnsen paa ½ Løb Sm: og 1 W: Koren med bøxsell udj dend gaard Flatnes, i mod penge 15 rdr: 3 Mrk: dat: 22 octobr: 1711:

Olle Egeland hafde ladet stefne Johaness Egeland for forige tiltalle, angaaende det Foster som paa waar tinget war Citeret, og møtte nu begge parter til Sagen at svare,

Olle Egeland forklarede at Johaness hafde laafvet hannem Foster till Een Koe, antog dend ogsaa men nogle dager der efter hiem skikede sam/m/e Koe, saa hand der ofver ganske med sine andre Creaturer kom i leierwold, formodede og paastod at Johaness saadan hans skade bør Restituere,

Johaness Egeland møtte og her till svarede, at Olle Egeland tallede med hans qvinde i hans fraverelse om 2de best at Føde, der till svarede Johaness sin qvinde at hun ike wiste der om at svare, kandskee hun kunde føde Eet best, Men dog kunde hun ike lofve noget west der om før end hendes Mand kom hiem, i midlertid sente Olle Eet best till ha/nnem/ men da hand kom hiem, lod hand straxst sende bested ned igien, og det ej enten wilde eller kunde Føde, videre eller anderledes er Sagen icke,

Jørgen Rinden og Lars Hukaas war stefnt till Vidne og møtte de begge og forklarede at da de stefnede Lars Egelands Kone til Vidne, ved Nafn Lisbet Knuds datter da sagde hun at hun hørde at Johaness Egeland hafde lofvet at føde Eet best for Olle, Men sam/m/e qvinde møtte icke self, saa er desse widner ej at ansee, Olle Egeland forklarede at sam/m/e qvinde ej kunde møde for medelst hun har Eet lidet barn paa brøsted, endog at hun boer tet her wed neste gaard,

1711: 79

Ane Sørenss datter som war og af Olle Egeland stefnt til widne i den/n/e Sag og møtte, og efter giorte Eet widnede at bemelte Koe eller best kom till hendes huus bond Johaness Egeland, og det war der i nogle dager, og da bested kom der war Johaness hiem/m/e, men hvad der var i Mellem de/nnem/ begge wiste hun icke, men siden blef bested ført till Olle igien, videre sagde hun ej at wide,

Johanes sagde at hand aldrig hafde laafvet at føde det best, icke heller wilde hand det tilstede, tj hans tilstand med Høe kunde det ej tilstede, men som hand war skyldig Olle Egeland 1 rdr: for Een Sag de hafde tilsam/m/en nest till foren, og hand blev tildømt at betalle, saa betalte hand sam/m/e penge till Olle eftter Dom/m/ens indhold, widere er dennem icke i mellem,

Olle sagde at Johanes hafde laafvet ha/nnem/ Foster, og der fore meente at hand bør betalle hvis skade hand leed, negtede dog icke at hand jo har annam/m/et sam/m/e Rixdaller som Johanes ha/nnem/ war skyldig, men dog ej før end eftter at Sagen till Tinge war indstefnt, negtede dog icke at hand jo icke leed nogen skade,

begge parter paastod Dom till sin opreisning for sin omkostning, og hafde ej meere at frem føre

[afsagt]

Eftterdj Olle Egeland, ej med loughlige widner beviser, at Johanes Egeland Self har laafvet at Føde for hannem noget best, icke heller kand Olle self sige at hand der ofver paa sine Creaturer leed Ringeste skade enten udj Een eller anden maade, Saa har og Olle allerede annam/m/et af Johanes Egeland, dend Eene Rixdaller som hand wed Dom war tildømt at betale, saa hand i slig tilfelde ej heller ha/nnem/ noget er skyldig, Thj anseeis hans Stefnemaal i den/n/e Sag u-nødig, hvor fore Johanes Egeland ej allene for Olle Egelands Søgning frj Kiendes, men Olle Egeland bør og inden 15ten dage betalle till Johanes i foraarsagede omkostning 1 Mrk: danske, under adfer eftter Lougen,

Marie Cronmand hafde ladet stefne Aarstein Lier for

1711: 79b

2 rdr: hand hende skyldig er, for 3de Kalfver til sam/m/en med formodning hand det bør betalle tillige med omkostning

Aarstein Lier møtte og her till svarede, at disse bester døde straxst eftter de ware till hende udlagde, og ickun lefvede Een Kalf, og blev saa siden forliget med hende at hand skulle betalle hende udj alt 7 Mrk: wedstod og at det er 5 aar siden hand disse bester har annamet men ej endnu betalt noget der paa, sagde at nu nest leden Som/m/er blev de først forliget om hvis betalles bør, paastod der fore at hand ike meere bør til Kiendes at betalle, end deris forligelse er,

Lensmanden Tolef Hougland paa Maria Cronmands weigne wedstod forligelsen, men Aarstein Lier har icke noget betalt hverken før eller siden, paastod Dom till betalling tillige med omkostning

afsagt,

Eftterdj Marie Cronman tilstaar, nestleden Som/m/er med Aarstein Lier at vere forEenet, at hand i steden for de 2 rdr: skulle betalle 7 Mrk: Men som Aarstein Lier ej enten før eller siden i saa lang tid har ind fundet sig med nogen betalling, saa til findes hand nu at betalle de omforligte 7 Mrk: og udj omkostning 2 Mrk: alt inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe,

Marite Gunders datter Biørgen hafver stefnt Haldor Emberland for sin Søn Ifver Ifversen tiener i Bergen som har tient hos bemelte Haldor Emberland, og Rester ha/nnem/ 1 rdr: i Løn 3 skiorter, nok laante penge 4 Mrk: 4 s: nok 1 ort Koe leie for Een Koe 3 Mrk: 12 s: nok Een Koe som {de} \hand/ hafde paa leie, paastod der fore at hand bør betalle{s} hvis hand saaledes hendes Søn skyldig er,

Haldor Embeland blev paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Tolef Hougland og Størkorsen!! (Størkor) Størkers: Wifhofde hiemlede at de ha/nnem/ loughlig har Citeret, {hvor fore} og forklarede Stefne widnerne, at hand wedstod at vere skyldig dette till Ifver Ifversen, lofvede med første det at ville betalle,

1711: 80

[afsagt]

eftterdj Haldor Embeland loughlig er Stefnt, saa paalegges hand till neste ting at møde og skall saa i Sagen Kiendes hvis Rett er.

Syneve Niels datter tiener hos sin broder Siur Ørewig hafver ladet stefne Erick Olsen til huuse paa Ersvaag for 5 Mrk: penge hand hende skyldig er, og møtte paa hendes weigne hendes broder Even Nielsen Lier, som paastod paa sin Søsters weigne betalling og omkostning,

Niels Brokenes, \og/ Olle Erswog hiemlede at De stefnede bemelte Mand, men hand war ike hieme, men de tallede med hans qvinde Madlene Samsons d: som wedstod at hafve faaet desse paastefnte 5 Mrk: og lofvede at betale dem med tid og stunder,

Erick Olsen blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde, og skall saa Kiendes i Sagen hvis Rett er

Olle Aase hafde ladet stefne Frands SveEen formedelst hans Creaturer nest leden Som/m/er hafver igiennem brøt hans Eget gierde og giort skade udj hans og hans grandes Erick Aases ager, med formodning hand deris skade bør betalle, hafde og ladet stefne, Aarstein og Tollef Lier som den/n/e skade hafver besigtiget, hvilke begge mend møtte, og begge desse Mend eftter giorte Eed forklarede at de begge ware tilstede og besaag dend skade som war skeed af Frands Sveens Creaturer paa Leilendingerne paa Aases Ager, da befant de at skaden war i det Ringeste till 3 woger hafre Koren, de widnede og at sam/m/e Creaturer, war kom/m/en igiennem Frands SveEns Eget gierde, ind paa Aases bøe og Mark, og at dette skeede nest afvigte Som/m/er,

Frands SveEen møtte og wedstod at hans Creaturer af forseelse war indkom/m/en Een Søndags Morgen nestleden Som/m/er i gienem hans Eget gierde, og gjorde skade i Aases ager, men hand meente at skaden ej war saa stor som de 2de Mend forklarede og bød begge Aase Mendene for deris skade nu

1711: 80b

for Retten 1 ½ wog Koren, hvor med de ej wille nøyes, men paastod Dom baade for deris skade og for foraarsagede omkostning,

afsagt

Eftterdj Frans SveEen ej self negter at hans Creaturer nest leden Som/m/er er igienem hans Eeget Jerde Een Søndags Morgen tillig indkom/m/en udj Aases opsideres Ager og \der/ giort skade paa deris {Ag} Koren, de 2de Mend Aarstein og Tollef Lier, wed Eed har testeret at de eftter nøye besigtelse, ej kunde taxere skaden Ringere end till 3 waager Koren, Saa bør Frans SveEen betalle till Olle og Erick Aase i skades lidelse for hver waag Koren 1 Mrk: 8 s: og udj foraarsagede omkostning 2 Mrk: danske, alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Johanes Nedre Egeland og Olle Sørensen Fagerland blef befallet at Reise till Loughtinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Olle Olsen, Olle Samsonsen og Erik Erswaag, Knud Selsaas, Ifver, Olle og Baar Biørdal, sambt Gunder Ofve, blef ordineret till kom/m/ende aar Retten at betiene,

Dend 27: Novembr: blef holden Almindelig Høsteting paa Bielland for Føyens skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Næll Hysingstad, med eftterskrefne Lougrett, Daniel og Paal Berøen, Erick i Biørnevigen Peder HaaVig, Tore Tottland, Svend ØyeJorden, Colben Skimbeland, og Erick Haavig, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: Forordninger, Brevve og andre befallinger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Olle Nielsen Orskogs udgifne skiøde til Olle Gabrielsen Alswaag paa 9 3/8 Mrk: Sm: med bøxsel i dend gaard udj Lundøen og udj Geitung med bøxsel 5 3/8 Mrk: Sm: i mod penge 16 rdr: 3 Mrk: for uden brevves bekostning 9 Mrk: dog forbeholden de Laxse waager som paa Geitung er beliggende, dat: 21: Novembr: 1710:

1711: 81

Publiceret Søren Nagels udgifne skiøde till Natanael Hynemøe i Brandesund paa 2 pd: 1 ½ Mrk: Smør med bøxsel udj dend gaard Geitung paa Bremnes, saa well som og alle hans i boende huuse staaende sam/m/e stedtz wed Søren, som bemelte Søren Nagel nu self i boer, og ere opbiugte till Borger brug og næring, saa som de nu forefindes, dog her udj ej ment de 2de Laxse waager paa Skaattingen og Nøtøyen beliggende, dat: 18 Novembr: 1711.

Publiceret Olle Larsen Sundes af Qvindheretz Prestegield hans udstede bøxsel seddel till hans Søn Lars Olsen paa Nore Habbestad paa Bremnes skylder aarlig udj Landskyld 1 Løb Sm: 1 H: dat: 16: Novembr: 1711.

Publiceret BisCopen Mag: Niels Smeds udstede bøxsel seddel till Johanen Nielsen paa ½ Løb Sm: og 3/8 Hud udj Hysingstad dat: 7: octobr: 1711.

Publiceret Knud Ifversens udstede bøxsel seddell til Niels Johansen paa ½ Løb Sm: og ½ H: i øfre Grindem dat: 5 9br: 1711.

Publiceret Johanen Jørgensen Borger!! (Borger i Bergen?) hans udgifne skiøde till Jacob Arnesen paa 1 Spand Sm: med bøxsel udj dend gaard Ørevigen, dat: 12 Septembr: 1711:

Publiceret BisCopen Mag: Niels Smeds udstede bøxseldelle!! (bøxsel seddel) till Lars Nielsen paa ½ Løb Sm: og 1 giedskind i Førland, dat: 11 Januarj 1710:

Publiceret Mag: Jens Skrøders udstede bøxsel seddel till Hans Andersen paa 12 Mrk: Sm: i Wornes, dat: 7 Majj Ao: 1710:

Dend Sag mellem Sare Sl: Hr: Natanaels og dend qvinde Ingebor Leerwigen, som fra forige ting till nu blef opsatt, blef atter paaraabt, men ingen af parterne møtte, og berettede Lensmanden at sam/m/e Sag nu ej er stefnt, hvor fore dend till videre beroer,

Axsel Eskeland er Citeret af Marte øfre Dalland for Resterende løn 5 Mrk: 8 s: som bestaar af løn og Kleder med formodning hand hende det bør betalle,

Axsel Eskelands qvinde møtte wedstod at vere hende skyldig i løn 3 Mrk: 8 s: og Eet par skoe for 2 Mrk: men som hun hos hende i sin tieniste laag Siug i 6 uger, formodede hun

1711: 81b

at vere frj for hendes Søgning, saa som hun ej andre!! (anderledes?) kand Reigne hendes Kost og ware tegt i midler tid end for ugen 1 Mrk:

Lensmanden begierede opsettelse till neste ting, at hun kand giøris bud, og at svare till Sagen og den/n/e post,

afsagt,

Sagen beroer till neste ting, hvor da dend indstefnte Tøs bør møde og her till svare, og skall saa gaaes i Sagen hvis Rett er.

Else Sl: Hermand Skiøttes i Bergen hafde Ved skrefttlig Kaldseddel ladet stefne Sare Sl: Hr: Natanaels for 40 rdr: 2 Mrk: 8 s: hun hende eftter Revers skall vere skyldig, i lige maade for baand till Sæl(?) 4 Mrk: danske, sam/m/e stefning dat: Bergen d: 24: octobr: nestleden, og møtte paa hendes weigne Johaness Høeg som sam/m/e stefning i Rette lefverede, der eftter indlagde hand i Retten dend i stefningen paaberaabte Revers, lydende paa 40 rdr: 2 Mrk: 8 s: dat: 10 Januarj 1706: i lige maade Een liden seddel paa de baand, uden Haand og uden dato, der eftter paastod hand Dom till skadesløs betalling, saa Vell for Capital som Rente og omkostning

Sare Sl: Hr: Natanaels blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hendes weigne.

Niels Hysingstad og Otte Aadland hiemlede at de Sare Sl: Hr: Natanaels loughlig hafde Citeret, hvor fore hende paalegges till neste ting at møde og skall saa gaaes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet Stefne Bertel Hansen Wadbek for slagsmaal paa Ingebregt Nøbling der fore at bøde eftter Lougen,

Bertell Wadbek blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Olle KullerEide og Lars ibd: hafde stefnt ha/nnem/ men Olle møtte og wed Eed hiemlede at hand tillige med Lars loughlig stefne Bertel Wadbek i den/n/e Sag, men Lars KullerEide møtte ike, blef bereted at hand laag Siug og der fore ej kunde Comparere,

hvor fore Sagen beroer till neste ting, og skall saa gaaes videre hvis Rett er.

1711: 82

Kongl: May: Foget hafde atter ladet stefne Ifver Natanaelssen for slags maal paa Ingebor Leerwigen som fra forige ting till nu blef opsatt, og paastod at hand der fore bør bøde eftter Lougen,

Bertel Wadbek møtte icke ej helle nogen paa hans weigne,

Lensmanden og Matis Hysingstad hiemlede at de ha/nnem/ loughlig hafde Citeret,

Fogden paastod Dom eftter forige afsigt

afsagt

eftterdj Forige Rettessdag blef i den/n/e Sag saaledes forafskeediget, at som den/n/e Sag Dependerede af dend anden Sag som Sare Sl: Hr: Natanaels da hafde i mod den/n/e bemelte Ingebor Leerwig, Saa skulle beroe med den/n/e indtill udj dend Sag Dom blef afsagt, men som Sare Sl: Hr: Natanaels nu ej sam/m/e Sag enten har stefnt eller møder, saa hun bemelte Sag i slig tilfelde den/n/e sinde har ladet falde, Saa dog fordj at Ifver Natanaelsen ej skall hafve aarsage sig ofver Rettens ofver Iiling at beklage, Saa gifves endnu Sagen Rum till neste ting, og der som da hans Moder Sare Sl: Hr: Natanaels icke {sig} sin Sag mod bemelte Ingebor Leervigen forfølger, saa skall i den/n/e Sag allige well Kiendes hvis Rett er.

Aarstein Mælland og Niels Følkenes blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

eftterskrefne blef udnefnt til kom/m/ende aar Retten at betiene, Johanes Tiong, Niels Berge, Aasmund Worland, Niels Wike, Torkild Holme, Rasmus ibd: Ellend SaxsEide og Paal Støttland,

Dend 7 Decembr: blef holden Almindelig Høsteting paa Windenes for Waags Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Sallamon Windenes med eftterskrefne Lougrett, Endre Leevaag, Chrestopher Østevold, Anders Saattendall, Mogens Skaar, Biørn Goucksem, Olle Waage, Jørgen Goucksem, og Biørn Engevig, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

1711: 82b

Publiceret de Kongl: brevve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Placat af Slodtz Lougen udgifven, angaaende Suplichers og Memorialers indrettelse, dat: 19: octobr: 1711.

Publiceret deris May: aller Naadigste befaling og anstalt med sterk og tilstrekelig precaution mod Pæsten, dat: Aggershuus d: 27: octobr: 1711.

Publiceret dend satte Capitels Taxt for indverende aar dat: 23: Novembr: 1711:

Publiceret Marie Elisabet Sl: Raadmand Weiners udgifne skiøde till Maren Sl: Mickel Oldreks paa 1 pd: Smørs Landskyld med børsel i gaarden Økland dat: 26 Julij 1711:

Publiceret Marie Elisabet Sl: Raadmand Weigners udgifne skiøde till Hendrik Rafvell i Bergen paa Eet gl: Krem/m/er Sæde og Jord kaldes NødØen med paa staaende Huuse og underliggende Casholmen og Laurholmen skylder aarlig Landskyld 18 Mrk: Sm: Leie med børsell liggende her i Waags skibrede, og udj dend gaard Teigland i Opdals skibrede 1 Løb 1 pd: og 6 Mrk: Sm: dat: 6 Junij 1710:

Publiceret Karen Sl: Ifver Knudsens udgifne skiøde till Sr: Matias Ellingsen boende i Bekerwigen paa eftterskrefne gaarder her i skibredet beliggende Nemblig Gresdallen, Goucksem, Steenevigen, Dybevaagen, yttre Rabben, Indre Rabben, Nabben, Fagerbache,

Eigholmen, Nordre Drifvenes og Lille Kalsøen, i mod penge 500 rdr: dat: 23 Julij 1711: Og till witterlighed har underskrevet Anders Nielsen, og Niels Nielsen Høybye,

Publiceret Løcke Larsens udstede bøxxel seddel til Mogens Størksen paa $\frac{1}{2}$ Løb Sm: $\frac{1}{2}$ H: udj Ifversøen, dat: 3 Julij 1711:

Publiceret Matias Ellingsens udstede bøxxel seddel till Lars Olsen paa Een Fierdepart udj dend gaard Søre Drifvenes, dat: 1 Novembr: 1711.

Publiceret Sr: Søren Seehuusens udstede bøxxel seddel till Rasmus Olsen paa $\frac{1}{2}$ Løb Sm: $\frac{1}{2}$ H: i Sandvig dat: 17 Septbr: 1711.

1711: 83

Publiceret Bente Sl: Niels Hiermands udstede bøxxel seddel till Gabriel Olsen paa $\frac{1}{2}$ Løb Sm: $\frac{1}{2}$ H: i gaarden Helleland, dat: 29: octobr: 1711.

Publiceret Bente Sl: Niels Hiermands hendes udstede bøxxel seddel till Olle Ingemorsen paa $\frac{1}{2}$ Løb Sm: og $\frac{1}{2}$ Hud i gaarden Helleland, dat: 6 Majj 1711:

Publiceret Niels Nielsen Hambres udstede bøxxel seddel till Aanund Larsen, paa Een half teig Jord udj gaarden Taarang, dat: 9 Majj 1711.

Publiceret Niels Olsen Huftt Ham/m/ers udstede bøxxelseddel till hans Søn Olle Nielsen paa $\frac{1}{2}$ Løb 2 $\frac{1}{2}$ Mrk: Smørs Landskyld i Windenes, dat: 21 Majj 1711:

Publiceret Lars Ingebregtsen Skaars, hans udstede bøxxel seddel till hans Søn Ingebregt Larsen paa Een half tønde torsk i gaarden Skaar, dat: 5 Majj 1711:

Publiceret Mogens Tørresen Skaar, hans udstede bøxxel seddel till hans Søn Tøris Monsen paa $\frac{1}{2}$ td: Fisk i gaarden Skaar, dat: 9 Majj 1711:

Publiceret Niels Andersen Weiwaags udstede bøxxell seddel till hans Søn Anders Nielsen paa $\frac{2}{3}$ w: Fisk i gaarden Weiwog, dat: 5 Majj 1711:

hvad Sagen!! (Sager?) som nu war indstefnt, blef ej fore tagen, saa som at ingen war louglig stefnt, af aarsage at Fogdens Ting bref till lensmanden war blefven borte og der fore ej widstes naar ting skulle holdes og der fore ingen stefnt Loughigen
dog war stefnt disse eftterskrefne Sager Nemblig,

Knud Ifversen Bømelhafn hafde ladet stefne Knud Rødland for 8 rdr: ha/nnem/ Rester paa hans gaard Rødlands Kiøb,

Else Engewig hafde stefnt Olle ibd: for Een Smale hand skulle hafve taget meste for hendes smale, Men ingen af parterne paa alle sider møtte till nogen sag at svare

Arent Meeling og Olle Knudsen Hougland blef befallet till Loug tinget at indreise sin Loughettes Eed at aflegge

1711: 83b

Jon og Johanes Sandtorf, Winsens Hougland, Mogens Hukenes, Sallamon Bekervig, Endre og Paal RemberEide, sambt Endre Prestbøe, blef befallet Retten til kom/m/ende aar at betiene,

Og herved var året 1711 til endes

Tingbok nr. I. A. 30 1711-1713 for Sunnhordland
Året 1712

1712: 84

Ao: 1712: Dend 21: Januarj blef holden Extra Ting udj Gudøesund, udj Een Conssumptions Sag, ofverende!! (ofverwerende) Chrestopher og Jacob Gudøen Eedsorne Lougrettes Mend udj Opdals Skibrede,

Till hvilcken tid Conssumptions Forpagteren Monss: Michael Storm hafde ladet stefne Sogne Presten til Tysnes Prestegield, fordj hand af sit gifne Mandtall till hannem hafver udelat eftterskrefne Personer, som hand formeener Conssumption betale bør, Nembl: hans Egen Moder, hans Kones Søster, Peder Sunde, Daniel Kaarsneset, 5 Menisker paa Baronietz Frigaard Hofland, saa og for Godskalck udj Gudøesund, som hand har angifvet for det hand ej {ha} kand betalle, for de udelate af Mandtalet at bøde for hver Person 10 rdr: og for Godskalk i Gudøesund at svare hvis hand er angifvet fore, og hand ej kand betalle, Stefningen dat: Bergen d: 21 Decembr: 1711.

udj sam/m/e Stefning war og stefnt till widner saa som Johanes Beltestad, Judite Niels datter boende i Windenes waagen i Waags Skibrede, till at vidne om icke Peder Sunde bruger Negotie (dvs. handel) med, Lax, øll, taabak, Salt og dislige, Niels {Pedersen} Andersen Gierstad, Haldor Alfssen Sundevig, at vidne om Daniel udj Kaarsneset icke bruger øll Sall, Hermand Strangesen, Olle Huuse begge boende i Bergen om der fantis icke fleere folk paa Hofland, end af Mag: Hans Abel angifvet er, med hvad widere Spørmaal hand eller hans Fuldmegtig till de/nnem/ kand gjøre, her for uden war og warslet Mag: Hans Abels Moder, Kones Søster, Peder Sunde, Daniel udj Kaarsneset, de tvende bønder paa Hofland, om de noget her i mod kunde hafve at indvende,

Hans Wee og Hans Færrewaag eftter Lougen hiemlede wed Eed at alle de udj Stefningen melte, baade Hofved Mend og widner ere loughlig stefne!! (stefnte),

Der paa gaf Conssumptions Forpagteren Monss: Michael Storm som i Eegen Person war till stede, hans skrefftlig indleg dat: 21 Januarj 1712.

1712: 84b

der nest indlagde Monss: Storm Mag: Hans Abels orginal Mandtal, dat: Tysnes dend 31 Martj 1711: Indlagde der nest sit aller Naadigst meddeelte Forpagtnings bref dat: Rente Cameret d: 12 Martj 1711: hvor till hand sig saa wit Mag: Hans Abels Kones Søster sig angaar Refererede, sambt till Bødernes oppebørsel at de ha/nnem/ till kom/m/er Der nest indlagt Een Forklaring gifvet af Mag: Hans Abel om de Personer paa Tysnes Prestegaard som

Consumption{s} betale bør, dat: 23 Maj 1711: endnu indlagde hand Een Forklaring af Mag: Hans Abell till han/n/em udsted, dat: 5 Junij 1711:

Der efter blev indkaldet de widner som om Peder Sundes Handel {bør} skulle widne, Nemblig, Johanes Beltestad, Niels Sunde, og gl: Johanes Flygens Fær, saa og Peder Sunde{s} Self till wedermeele, Judite Niels datter boende i Windenes waagen møtte icke, tj hun er af Eet andet Tingloug Nemblig Waags skibrede, og der fore Mueligt ike wil godvillig for dette Ting som ike er hendes Rette werne ting noget widnes byrd aflegge, {Johanes} Og blev alle disse widner indkaldet og Eeden for de/nnem/ af Loughbogen aflest med adwarsel om at vidne deris Sandhed, og efter Consumptions Forpagterens begiering blev de andre 2de udvist, men Johanes Beltestad allene forhørt, og war Peder Sunde self tilstede widner at anhøre og indted der i mod sagde,

og efter aflagde Eed widnede Johanes Beltestad, at nest afvigte Som/m/er solte hand hvis Ringe Lax hand dette aar fik i sin Laxse waag till Peder Sunde, som dend af ha/nnem/ kiøbte, men anden Kiøbmandskab weed hand icke at Peder Sunde har brugt tj hand Eengang begierede hos ha/nnem/ 2 Kander Salt, men fik till svar at hand det ej har eller Eiede, uden Een gang fik hand hos ha/nnem/ Een Kande øll hvor af hand helten betalte, men helten blev ham foræret,

Niels Sunde efter giorte Eed widnede at hand icke weed at Peder Sunde bruger nogen Kiøbeskab!! (Kiøbmandskab), uden allene at hand nest leden Som/m/er {solte} kiøbte af Johanes Beltestad nogen Lax, og Een gang hafde hand brøget!! nestleden waar till sin war!! (waar) winde Eet qvarter øll, der af solte hand 5 Kander widere weed hand icke dette aar at hand hafver Solt, uden allene nogle gange har hand og solt Tobak, Consumptions Forpagteren tilspurte Niels Sunde

1712: 85

om hand ike og har solt Salt og andre saadane ware, men Niels Sunde svarede Nej,

gl: Johanes Flygens Fær efter giorte Eed widnede at hand icke weed at Peder Sunde har kiøbt eller solt noget serdeelis dette aar, undtagende 5 Kander øll som hand kiøbte af ha/nnem/ 5 Kander øll till hans barns begravelse, og ej widere, dog kand hand icke negte at hand jo har hørt at hand har solt Een Mark taabak under tiden, men ej andet, widere wiste hand ej at widne,

Consumptions Forpagteren Monss: Michael der efter protesterede at eftterdj at disse 3de widner har hiemlet at Peder Sunde har ej allene kiøbt {Lax} ald dend Lax som i dette aar er falden i Beltestad waag, men og undertiden solt øll og Taabak {hand} Peder Sunde da \og/ bør betalle efter sine wilkor Consumption, og at Mag: Hans Abel for hans og hans qvindes udelukelse af Mandtalet bør betale for hver 10 rdr:

der efter frem kom Niels Gierstad og efter giorte Eed widnede at hand icke weed enten Daniel Kaarsneset selger lidet eller meget, men dog kand hand icke negte at hand jo weed at Daniel Kaarsneset selger 4 s øll men hvor meget wed hand ike, dog weed hand at Olle Berge, af Strandvigs skibrede kiøbte hos ha/nnem/ nestleden Som/m/er øll, men dog har hand icke self kiøbt øll hos ha/nnem/ dette aar, widere weed hand icke at widne,

Johanes Olsen som er Daniel Kaarsneses Svigerson møtte paa Egne og sin werfaders weigne, sambt og paa de Mend paa Hoflands weigne, efter HøyEdle og welbr: Hr: Baron RosenCrantzis weigne og befaling at naar Daniel i Kaarsneset og de Mend paa Hofland loughlig blifver stefnt till deris werneting, saa skall de møde og till den/n/e Sag svare, widere hafde hand icke at frem føre eller at sige,

Consumptions Forpagteren satte i Rette at Mag: Hans Abel for Daniel Kaarsneses og hans qvindes udeladelse bør betale 20 rdr: og at Daniel Kaarsneset bør betale Consumption,

Derefter indfant sig de 2de widner Hermand Strangesen og Olle Huuse, begge af Bergen dend første er Monss: Storms Egen Fuldmægtig, som Consumptions indkrefver dend anden er af Bergen og nu i Fløtting med Monss: Storm de erbød sig begge at widne om hvis Folk

1712: 85b

der nu findes paa Baronens Frigaard Hofland, og paastod Monss: Storm at de bør antages till widne i den/n/e Sag, og Refererede sig till Lougens 1te B: 4 Capit: 32 art: og der fore satte i Rette at widnerne her bør aflegge deris forklaring, og der paa begierede afsigt saa som de allene er stefnt till widne, og de Mend paa Hofland allene er stefnt till wedermæle,

Der om afsagt saaledes,

eftterdj det Eene widne først er Forpagterens Egen Fuldmægtig, for det andet er {de} begge disse indstefnte widner indkaldet at widne om Baronietz Folk og Familie paa Frigaarden Hofland, hvor till Baronietz Bønder ej er stefnt, uden allene till wedermæle, og ej till widne at paa høre, Saa kand ieg icke paalegge Baronietz under hafvende bønder her at møde {widne at anhøre}, uden de absolute till widne at paa høre er Citeret, Saa understaar ieg mig ike {at} disse widner at antage, saalenge de wedkom/m/ende ike er stefnt der till at møde,

endnu Refererede Monss: Storm sig till sit indleg saa wit Kremeren i Gudøesund angaar, at Mag: Hans Abel der til bør svare, eftterdj hand ej self er god till at betale, for uden prossens!! (prossens) omkostning eftter for Ermelte indleg, og derpaa begierede Dom,

Mag: Hans Abel møtte og indlagde sit skreftlige indleg om alt hvis den/n/e Sag angaar, dat: 21 Januarj 1712: indlagde der eftter Prousten Hr: Chrestopher Gaarmands atest om hans Svage Moders tilstand, dat: Ous Prestegaard d: 17 Decembr: 1711: der paa indlagde Peder Sundes bøsse seddel dat: 13 Julj Ao: 1709: og ting liust dend 2dend Decembr: 1710: der hos indlagde Hr: Baron RosenCrantztes Missive dat: 30 Decembr: 1711: her for uden hafde Mag: Hans Abel ladet stefne til widne Johanes Flygensfær Ingebregt Gregoresen og Ane Jens datter, de 2de siste tiener hos Mag: Hans Abel,

Monss: Storm i mod disse Vidner protesterede, at for det første ere de 2de i hans Eget brød og tieniste, for det andet er ha/nnem/ ike om disse widner widende, men burde ha/nnem/ der om till foren voren till Kiende gifvet, og eftterdj det ike er skeed, saa war

1712: 86

hans faste paastand at disse widner ej bør antages eller i den/n/e Sag anseeis,

Mag: Hans Abel der i mod paastod at ingen Fremede kand wide om hans Moders og Kones Søsters tilstand end hans Egen tienere, og hvem skulle ellers wide hvorledes i hans huus tilstaar andre end hans tienere, og forment der fore at de bør hørís og anteignes sambt og tages till Eeds, hvor fore hans begiering ike kand negtes, men videre der om maa antages, der eftter blef Eeden for disse widner i ligemaade af Lougbogen oplæst, og i des forklaring dennem underwist med advarsel om Sandhed at vidne, og frem kom først eftter at de andre blef udvist,

Johanes Johanes!! Flygens Fær som eftter giorte Eed widnede at hand for 4re aar siden tiene hos Mag: Hans Abel, men nu er paa dend gaard Flygensfær at boe, og tiene hos Mag: Hans Abel i 4re aar, og saa lenge hand war der, da war Mag: Hans Abels Moder saa gl: og Svag at hun maatte lettes og løfttes af og i Seng, hvad Mag: Hans Abels Kon/n/es Søster angaar Berette Peders datter, da saa lenge hand der tiene og hun war paa Prestegaarden, da war hun for sig self, holt till paa Eet kaalt Cam/m/er, warmede sig med Een deel gløder, som hun i Een gryde lod bære op til sig, spisede af sin Egen Mad, og ej hos Mag: Hans Abell uden der kunde kom/m/e fremede till gaarden, hvor hun da kunde blifve nedkaldet og med hans bord Spisede, men i daglig maade spisede hun af sin Egen Mad, og war for sig Self,

Ingebregt Gregoresen eftter giorte Eed widnede at hand har tient hos Presten i 2 aar, og i aldend tid har Prestens Moder weret saa Svag at hun har worn af ha/nnem/ løftet og lettet af Sengen naar hendes Seng under hende blef Reed, hvad Prestens Kones Søster Berette Peders datter angaar, da saa lenge hand har tient der i gaarden, har hun worn for sig Self paa Eet Cam/m/er, holt sig self med Mad og dreke og ej spiset af Prestens Mad, uden hun blef beeden der till, eller om det kunde were Julle tider, men

1712: 86b

andre tider af sin Egen Mad, der for uden ligger hun paa Eet kaalt Cam/m/er, og ej i nogen maade Reignes i blant Prestens Folk, enten i Mad eller andet,

Ane Jens datter eftter giorte Eed widnede at hun har tient paa Prestegaarden i 9 aar, og saa lenge hun der har veret, har Prestens Moder worn saa gl: og svag, at hun ike har kundet hiulpet sig self, Men har worn lettet og løfte[t af] gaardens Folk, af og i Seng, men nu seelig paa nogle aar har hun stedtze holt ved Sengen, og ej worn der af, Men lagt og holt Ved Sengen, hvad sig Prestens Kones Søster Berette Peders datter wedkom/m/er, da har hun saa lenge hun der har veret worn for sig self paa Eet kaalt Cam/m/er, der har hun daglig til holt, og spiset af sin Egen Mad, og aldrig af Prestens Mad, widere wiste hun icke at widne,

Monss: Storm her til svarede, at om endt skjønt at widnerne har widnet at Mag: Hans Abels Moder er gl: og Svag, saa er dog hans Moder udj hans Familie, og hun icke allene burde hafve worn af Mag: Hans Abel angifvet, saa som hun virkelig er udj hans Famillie, og der fore bør Mag: Hans Abel for hende betale, angaaende hans Kones Søster, da om endt skjønt hun icke eftter widnernes Forklaring er i hans Familie saa er hun dog i hans huus, og der fore burde hafve worn angifvet, og hun burde betalle eftter hendes wilkor, og der om som om alt andet begierede Een Retmesig Dom, alt eftter sit indgifne indlegs formeld,

Mag: Hans Abel der i mod Replicerede, at Forpakteren lenge for (før), wel 3 uger for terminen har faaet forklaring om alt hvis hans Kald wedkom/m/ende, hand da bør were frj for hans søgning,

1712: 87

end nu fremEskede Monss: Storm Eet bref hand till Mag: Hans Abel har tilsent dat: 20 Majj 1711: som og Mag: Hans Abel indlefverede,

og som Parterne ej widere hafde i Retten at indgifve men begge war Dom begierende, saa blef i Sagen saaledes Endelig,

Kiendt, Dømbt og afsagt,

Forpakteren Monss: Michael Storm, indstefner for denne Rett, Sogne Presten till Tysnæs Prestegield Mag: Hans Abell, fordj hand skall hafve af sit Mandtal udelat Een deel Personer i hans Prestekald, som Forpakteren formeener Conssumption at bør betale, og der fore paastaar at Mag: Hans Abel for hver Person bør bøde 10 rdr: Der i mod har Mag: Hans Abell indgifvet sin forklaring og bevisligheder, som witløfttig af agterne er at erfare, om hvilke Stridigheder saaledes Kiendes;

Mag: Hans Abels Moder er Een gam/m/el, Svag og Sengeliggende qvinde, der maa daglig hafves opsiun med som med Eet barn, betienes og i sin Sal/l/igheds Sag paa sin Syge Seng, eftter Prousten Hr: Chrestopher Gaarmands indgifne atest, er og af slet ingen Middel {og} \eller/ formue, hvilcke deris May: aller Naadigste Forordning for Conssumption befrier, og der fore kand Mag: Hans Abell ej noget for hendes udelukelse af Mandtalet till Kiendes at betale,

Mag: Hans Abels Kon/n/es Søster, som icke er eller kand Reignes blant Mag: Hans Abels Egen Famelie men fornehmes eftter widnernes forklaring at vere for sig self, holder for og for

sig Self og ej med hannem dug og disk, hvor fore Mag: Hans Abell icke kand svare for hende nogen Conssumption, men hun svarer for sig Self, {hvis} \om/ hun noget gifve bør, hvad hendes udelukelse af Mandtalet

1712: 87b

angaar, hvor fore Forpagteren pretenderer af Mag: Hans Abel 10 rdr: bøder, Da som der tvistes, om denne Mag: Hans Abels Kon/n/es Søster er i blant dennem som Conssumption betale bør, eller og hun er i blant dem der eftter Forordningen bør vere frj, og \hun/ nu icke egentlig for Conssumption at betale er Citeret, Saa kand paa denne tid af mig der om indted Kiendes, Saa kand Forpagteren Monss: Storm icke heller søge Sogne Presten Mag: Hans Abel for bøder, førend hun Rettelig er tilfunden Conssumption at betalle, hvor fore hand og for den/n/e hendes udelukelse af Mandtalet frj Kiendes,

Peder Sunde og Daniel Kaarsneset er Rettelig af Mag: Hans Abels Mandtal udelat, tj de ere icke andet end bønder, og boer paa Bøxslede gaarder, og i alle maader lefver og sig som andre bønder ernærer, og om end enten de eller andre deris lige Mend kand selge noget Ringe øll, Taabak eller fisk, som gemeenlig de fleste bønder baade her i Fogderiet og andre stedtz gjør saa er dog deris Kiøbmandskab ej saa meget at de der af noget kand winde, langt Mindre Conssumption betale, ej heller ere de enten Borgere, Strandsidere eller gastgæbere, hvilke Forordningen allene Meener Conssumption at skall betalle, og ej saadane Folck, hvor fore Sogne Presten wed deris udelukelse af Mandtalet ingen u-ret gjort hafver, men meere fult Forordningens Rette Meening, hvor fore hand og der udj fri Kiendes.

De 5 Sam/m/e paa Hr: Baron RosenCrantzis Fri gaard Hofland som skall af Mandtalet vere udelat, da som Hr: Baron i sit bref allene

1712: 88

paastaar at de boesidende bønder paa Hofland og ej de tieniste Folck som der hos dem kand tiene bør angifves, Mag: Hans Abel der for uden forklarer, at hand ej kunde angifve de Folck som tiener hos bønder, hvilcke Forordningen befrier, saa at her om falder stridighed, da vill først dend post mellem Forpagteren og Personerne paa Hofland wed Retten till deris Rette werneting afhandles, førend Mag: Hans Abel for bøder kand søges, hvor fore Sogne Presten for deris udelukelse af Mandtalet saa lenge frj Kiendes,

Hvad sig Godskalck i Gudøesundet angaar, da har Mag: Hans Abel icke udelat ham af Mandtalet, icke heller er Godskalck blant dem som slet indted er at faa hos, Men hand will af Forpagteren søges for hvis hand bør betale, og naar hand der om til tales betaller hand Vell self hvad hand bør, og frj Kiendes Mag: Hans Abel for dend Søgning,

Ofver alt dette, saa befinder ieg at Mag: Hans Abel eftter Forpagteren Monss: Storms ansøgning i god betids lenge for tiden, har indgifvet till Monss: Storm de Manglende Personers Nafne, og det lenge før bereigningerne af ha/nnem/ ere udstede, saa hand hafde tid nok dennem at søge for hvis de {og} udj Conssumption {burde} \skulle/ betale, om de eller!! (ellers?) noget hafde burt betalle, Thj dend 1te Termin war allerede da Monss: Storm kom till Forpakningen!! (Forpakningen) forbj, Hvor fore Mag: Hans Abels Mandtal er for begge Terminer, og af dend forklaring kunde Forpagteren jo see, ej allene Person/n/erne, men end og deris tilstand, hvor fore Jeg icke anderledes kand siøne!! (skønne)

1712: 88b

og Døm/m/e, end jo Sogne Presten Mag: Hans Abel der udj har gjort sit Embede Fyldest, og hand som melt er for denne Sag og søgning frj Kiendes.

Dend 23: Januarj blef Retten betient paa Store Omvigen i Qvindheredtz skibrede, udinden Een Conssumptions Sag, hvor da Retten blef betient af efterskrefne Lougrett, Nemblig Johaness Store Omvig og Lars i Lund,

Till hvilcken tid Conssumptions Forpakteren Monss: Michael Storm hafde ladet stefne Sogne Prest/en/ till Qvindheretz Prestegiæld dend Hederlige Mand Hr: Willum Frimand, med skrefftlig Stefnemaal, fordj hand ej eftter andmodning hafver villet angifve Hr: Baron RosenCrantz's Famillie paa Ressidentzen Rosenthal, der fore at bøde eftter Forordningen for begge Terminer 20 rdr: for det andet at betalle Conssumption for sine Folck paa hans brugende Jord Kyvig liggende paa Storøen eftter Sogne Presten der sam/m/e stedtz Hr: Jonas Huuses angivelse, for det 3de, at svare og betale af sin Egen Familie som Een Sogne Prest saa som hand ej wille betale meere end som for Een Capelan, sam/m/e stefning dat: 21 Decembr: Ao: 1711: Stefningen fantis paa skrefven at vere loughlig forkyndt for wedkom/m/ende dend 4 Januarj 1712, og det af de 2de Dan/n/e Mend Anders Helvig og Halfvor Berge, hvilke 2de Mend møtte og wed Eed hiemlede at de Stefningen loughlig hafde forkyndt,

der paa begierede Monss: Storm, at eftterdj hand fornehmer at dend Hederlige Mand Hr: Willum Frimand er i sine loughlige Forretninger og Kierke tieniste i dag wed Eenes Kierke, og hand der fore ej kand møde saa begierede hand at med Sagen maatte beroe, uden Videre at fore tage, indtill dend Hederlige Mand Self kunde møde og svare till Sagen, hvor med hand som Citant will vere Vel fornøyet i alle maader,

1712: 89

Ifver Ebne møtte paa Hr: Willum Frimands Veigne og gierne tillod at den/n/e opsettelse maatte skee, helst fordj at hand well meente at naar Monss: Storm og Hr: Willum Frimand Mundtlig samtalledes, de da Vell, om deris mellem werende stridighed kom till Een wenlig forEening,

hvor fore den/n/e gang afsiges saaledes, eftterdj begge parter Consenterer opsettelse i den/n/e Sag, og Citanten Monss: Michael Storm, særdeelis Self er begierende opsettelse, indtill Hr: Willum Frimand som i dag er udj sin Kierke Forretning wed anexet Ænæs, Self kunde møde till Sagen at svare, Lensmanden Ifver Helvig som møtte i Retten paa Hr: Willum Frimands weigne og hans indleg presenterede, sam/m/e opsettelse paa dend Hederlige Mands weigne ogsaa bevillger og tillader, Saa eftter saadan Parternes der om Eenstemmig bevilling, Saa opsettes Sagen till først kom/m/ende Mandag, Klokken 9 for Midag hvor da parterne igien her paa Store Omvig hafver at møde, og saa fremt de forinden ej om deris Mellem werende stridighed i wenlighed kand forEenis, saa skall udj Sagen Endelig Kiendes hvis Loug og Rett med fører.

Mandagen som war dend 25 Januarj blef Retten atter betient paa Store Omvig, i for indførte Lougrettes ofverwerelse, og fremstillede sig atter begge parter, som forklarede at de med hin anden om alt hvis de paa anckede ware wanner og wel forligte, og der fore Self denne proses ophæfvede, hvor fore Sagen ej widere blef foretagen,

Dend 5te Martj blef holden Almindelig Waarting paa Haavig for Ous og Strandvigs skibrede, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmende Hans Lundervig og Jon Haavig

1712: 89b

med eftterskrefne Lougrett, Engel Giøen, Knud Eie, Steen Lygre, Jon Berge, Steen Wiig, Engell Henanger, Niels Ballesem, og Elling Hasletvet, sambt Almue fleere som tinget søgte Kongl: May: Foget satte ting og liuste Tingfred som sedvanligt,

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Skatte Forordning for indverende aar dat: 29 Decembr: Ao: 1711:

Publiceret dend satte Capitels Taxt for afvigte aar 1711: dat: 23: Novembr: 1711:

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste befaling af dend Kongl: Slodtzloug, angaaende BrendeVins Kiedlers forseigling, dat: 3 Decembr: 1711:

Publiceret Lensmanden Jon Andersen Haavig hans udstede skiøde till sin Søn Engel Jonsen Haavig paa ½ Løb Sm: og ½ Hud i hans paaboende gaard Haavig i mod penge 81 rdr: dat: 20de Octobr: 1711.

Publiceret Hr: Chrestopher Gaarmands udstede bøsse seddel till Anders Samsonsens paa 2 pd: Smør og ½ Hud i Bratthuus, dat: 4 Aug: 1711.

Publiceret Knud Engelsen Eies udstede børselseddel till Paal Winsensen Miaanes paa dend gaard Miaanes som hand Een tid lang beboed hafver skylder aarlig udj Landskyld 3 Spand Sm: dat: 2 Martj 1712.

Publiceret Peder Heibergs paa Hr: Samuel Bugges weigne hans udstede bøsse seddel till Niels Nielsen paa ½ Løb Sm: og ½ H: i gaarden Skielbregt, dat: 12 Febr: 1712:

Publiceret Isak Endresen Hiartnes hans udstede bøsse seddel till Samson Steensen paa 30 Mrk: Sm: i Lygre dat: 2 Martj 1712:

Dend Sag i mellem Anders Jonsen Børdall og Ane Tottland angaaende de 6 rdr: Leiermaals bøder som hand paa hendes weigne har udlagt, hvilke Sag fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu paa Anders Jonsens

1712: 90

weigne Peder Hansen Hoepe, som protesterede at An/n/e Tottland bør betalle Anders Jonsen hvis hand saaledes paa hendes weigne har udlagt, og der paa begierede Dom,

An/n/e Tottland møtte og fremlagde hendes Supliche till Stiftamtmanden om den/n/e Sag, dat: 25 Januarj Ao: 1712: med dend der paa fulte Ressionen dat: sam/m/e dag, og formeente der eftter at vere frj og forskaanet,

Kongl: May: Foget begierede Copie af den/n/e hendes Supliche, tillige med dend ergangne Ression at hand kand Referere An/n/e Tottlands wrange andragende, og begierede der fore opsettelse, at indted i den/n/e Sag Døm/m/es maa førend hand det hafver andraget, saa som Sagen ha/nnem/ og deris May: jnteresse angaar,

Peder Hansen Hoepe i lige maade begierede opsettelse indtill at Stiftamtmanden kunde blifve Refereret Sagens omstendighed

Ane Tottland paastod Dom at vere frj for desse penge at betale, efterdj hun er tildømbt at Egte sam/m/e person, og endnu som før paastod Dom,

Denne Sinde saaledes afsagt,

udj Respect till Stiftamtmandens Respective Ression paa An/n/e Tottlands andragende, og efter Citantens begiering beroer Sagen till neste ting, at Sagen da Høy Edle Baarne Hr: Stiftamtmanden i Midlertid kand Refereris, og hafver parterne der fore till Som/m/er tinget at møde og skall da udj Sagen Kiendes hvis Rett [er],

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Olle Pedersen Refne for u-skikelighed for Retten nest afvigte Høsteting paa Henanger der fore at bøde efter Lougen,

Olle Pedersen Refne blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Jon Haavig og Paal Miaanes hiemlede at de ha/nnem/ loughlig hafde Citeret, hvor fore ha/nnem/ paalegges til neste ting at møde, og skall da gaaes videre hvis Rett er.

1712: 90b

Hans Ham/m/erland tillige med Formynderne for Sl: Guldbrand Ham/m/erslands u-Myndige børn, hafde ladet stefne Niels SkogsEide for 60 rdr: penge hand der till boen for Olle SæfverEide oppebaaret hafver dennem med Rente og omkostning at betalle, og indlagde der hos Eet skiftebref efter Guldbrand Ham/m/ersland, dat: 17 April 1711, og paastod Dom der fore till sam/m/e penges betalling,

Niels SkogsEide møtte till Sagen at svare, og negtede at hafve faaet paa sine Egne weigne nogen penge paa Ham/m/ersland, undtagende 24 rdr: som hand wedgaar at hafve annam/m/et, men af de 60 rdr: som hand nu stefnes fore, har \hand/ icke noget bekom/m/et, men wedstod dog at hafve annam/m/et paa Sl: Lars Aares Veigne 54 rdr: og det for omtrent 6 aar siden, hvilke penge Oluf {ska} SæfverEide fik hos sin wærFader, og er det de sam/m/e penger som hand nu stefnes fore, og fik Oluf SæfverEide der fore det Jordegodtz i SæfverEide som hand nu Eier, bruger og beboer,

Olluf {SkogsEide} SæfverEide møtte ogsaa og negtede alt det som Niels SkogsEide berettede, men disse paa stefnte 54 rdr: har hand faaet hos Niels SkogsEide Self, hvilke penge bemelte hans broder fik og annam/m/ede paa Ham/m/ersland, disse penger har hand og siden betalt sin broder igien, og der fore formodede at hand icke kand svare disse penge till de u-Myndige paa Ham/m/ersland, Men at Niels SkogsEide som de/nnem/ har annam/m/et der til bør svare,

Niels SkogsEide endnu som før forklarede at hand de 54 rdr: som hand paa Een gang annam/m/ede hos Sl: Guldbrand Ham/m/ersland lefverede till Lars Aarre, og ej till Oluf {Sko} SæfverEide,

Hans Ham/m/ersland og Hans Lundervig paastod at efterdj at Niels SkogsEide icke kand negte jo at hafve oppebaaret af Sl: Guldbrand Ham/m/ersland 54 rdr: Men enten hand de/nnem/ till Lars Aare eller till hans broder Olle SæfverEide [lefverede]? er de/nnem/ u-bevist, er de/nnem/ og u-wedkom/m/ende, Men forment at Niels SkogsEide

1712: 91

de/nnem/ till de u-Myndige Guldbrand Ham/m/erslands børn med Rente og omkostning bør betale, tj de holder sig allene till dend som pengene har annam/m/et og ej til andre, og der paa begierede Dom,

Niels SkogsEide paastod at efterdj hans broder Olle SæfverEide disse penge har oppebaaret, hand da og self de/nnem/ bør betalle, og {at} hand at vere frj for Hans Ham/m/erslands og Hans Lundervigs søgning,

Hans Lundervig som før paastod Dom till skadesløs betalling hos Niels SkogsEide, og hand at søge hvem hand pengene har lefveret,

afsagt

Efterdj Niels SkogsEide her for Retten wedstaar og ej negter at hafve annam/m/et paa Ham/m/ersland hos Sallig Guldbrand ibd: Reede penge paa Een gang 54 rdr: {h} og det for 6 aar siden, hvilke penge hand siger at hafve lefveret till Sallig Lars Aarre, og at hans broder Olle SæfverEide de/nnem/ siden hos sam/m/e sin wærfader Lars Aarre skall hafve bekom/m/et udj hans paaboende gaard SæfverEides Kiøb, da som sam/m/e penge er siden efter Guldbrand Ham/m/ersland udlagt till hans u-Myndige børn, hvor fore Formynderne paastaar, at dend sam/m/e som \desse/ pengerne paa Ham/m/ersland har annam/m/et till de/nnem/ og bør svare, Saa kand Jeg ike frj Kiende Niels SkogsEide, at hand jo disse paastefnte 54 rdr: med sine forfaldne Renter till Formynderne for afgangne Guldbrand Ham/m/erslands u-Myndige børn bør betalle, tillige med omkostning 4 Mrk: danske, alt inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe,

Publiceret Peder Hansen Tvets udstede bøxselsedel till Olle Hougnesen paa 2 pd: 6 Mrk: Sm: og ½ giedskind i dend gaard Høysætter i Ous skibrede, dat: 2 Martj Ao: 1712

Publiceret Peder Hansen Tvets udstede bøxselseddel

1712: 91b

till Olle Biørnsen paa 2 pd: Sm: og 1 giedskind udj dend gaard Svendsdal, i Ous skibrede, dat: 2 Martj 1712:

Publiceret Lars Knudsen Øfre Dalle, Lars Larsen Hofskaar og Mogens Svendsen Hofskaar, deris udgifne skiøde till Olle Knudsen Egeland paa ½ Løb Sm: med bøxsels i hans paaboende gaard Nedre Egeland i Strandvigs skibrede beliggende, i mod penge 44: rdr: hvor af Lars Knudsen Øfredale selger till ha/nnem/ 18 Mrk: Sm: for 22 rdr: Lars Larsen Hofskaar paa sine børns Veigne 9 Mrk: Sm: for penge 11 rdr: og Mogens Svendsen Hofskaar 9 Mrk: Sm: for 11 rdr: dat: 5 Martj 1712:

Niels Røsaas paa sin Moder Dorette Refnes weigne hafde ladet stefne Willum Refne for 6 rdr: 5 Mrk: hand ha/nnem/ skyldig er, hvor paa er betalt 3 rdr: og Rester endnu 3 rdr: 5 Mrk: med formodning hand de/nnem/ bør betalle tillige med omkostning,

paa Wellem Refnes weigne møtte hans Fader Niels Hatletvet og Elling ibd: som er hans Fader broder og wedstod gielden, lofvede sam/m/e penge inden 4 aar i det lengste at betale, og det hvert aar 1 rdr: hvor med Niels Røsaas lod sig benøye, hvor fore Sagen her med ophæfves,

Steen Lygre hafde ladet stefne Hans Windenes og Engel Ballesem for Resterende tiende af Skomstvet, det at betalle,

Hans Windenes og Engel Ballesem møtte og negtede at betale tienden, sagde at {hand} Een hver af de/nnem/ betaler af sin Jord efter dens skyld, men icke viste till Visse hvad Een hver deris gaarder skylder,

afsagt,

Sagen beroer till neste ting, till hvilken tid Eet udtog af dend gam/m/el Matrichul bør fremvises for saa Vit, Store Ballesem, Tvet og Skomstvet er angaaende, og naar de skeer, skall gaaes i Sagen hvis Rett er,

Publiceret Lars Olsen SæfverEides udgifne skiøde till Knud Engelsen Eie paa Een Nøst grund {som} liggende

1712: 92

nede Ved Søen paa SveErEides!! (SæfverEides?) Eiendeele, som nu af Knud Eie bebyggt er, i sin Lengde 15 allen og i sin brede 8 allen for uden helten af Natte skaattet i sin lengde 5 allen og i sin brede 4 allen, i mod penge 3 rdr: dat: 3 Januarj 1712.

Dend 7: Martj blef holden Almindelig Waarting paa Nedre Hom/m/elvig for Waags og Opdals Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen Bunde Lensmendene Sallamon Windenes og Gunder Ambland, med efterskrefne Lougrett, Siur Toe, Biørn SørEide, Ellend Houkefær, Mickel Opdall, Jacob ibid: Anders Landerøen og Hans Epland, sambt Gunder Ambland i steden for Aarne Hillisvig, med Almue fleere som tinget søgte.

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede, i lige maade dend satte Capitels Taxt for afvigte aar,

Publiceret Ane Maria Sl: Hr: obr: Lieut: Pfiels udgifne obligation till Mag: Hans Abel Sogne Prest till Tysnes Prestegield lydende paa Capit: 100 rdr: som igien skall betalles inden toe aars tid Nemblig 1714: for hvis Summa pantsettes hendes Eiende gaard Økland skylder aarlig Landskyld 2 Løber og 18 Mrk: Smør med bøxxel, dat: Bergen d: 25 Febr: 1712:

Publiceret HøyEdle og welbr: Hr: Stifttbefallings Mand Undals udstede bevilling till Mathias Ellingsen Bekerwig i Waags skibrede, till at vere gastgæber sam/m/estedtz, dat: 30: Decembr: 1711

Publiceret Høy og Welbr: Hr: Baron Axell RosenCrantz, Fri Herre till Rosendal Herre till Hofland, hans udstede skiøde till Hans Endresen Epland paa oddels Retten till hans paaboende gaard bemelte Epland i mod penge 25 rdr: dat: 16: Novembr: 1711.

Publiceret HøyEdle og welbr: Hr: Baron Axel RosenCrantz, Herre til Hofland, hands udstede skiøde till Hans Mortensen Nedre Helleland paa oddels Retten till hans paaboende gaard bemelte Helleland

1712: 92b

som skylder aarlig Landskyld med bøxxel 1 Løb Sm: og 1 Hud, i mod penge 50 rdr: dat: 16: Novembr: 1712

Publiceret Peder Heiberg paa Hr: Samuel Bugges weigne hans udstede bøxxel seddel till Knud Johansen paa 3 Spand Sm: og $\frac{3}{4}$ Hud i gaarden SørEide dat: 12 Febr: 1712:

Publiceret Lensmand Gunder Pedersen Ambland hans udgifne skiøde till Biørn Andersen SørEide paa 1 ½ Løber Smør og udj underliggende Kluppen 12 Mrk: Sm: som er till sam/m/en 1 Løb og 2 pd: Sm: sambt Helten udj Næsøen som gastgæber huusene ere bestaaende saa Vell som og helten udj hafnen og det i mod penge 95 rdr: 3 Mrk: dat: 7: Martj 1712:

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Johanes Ingebregts: Een huusmand paa Eiedet for begangen Leiermaal udj sit Egteskab med Eet løst qvindfold!! (-folk) Ved Nafn Ane Daniels datter som da tient paa Eiedet hos Mogens ibd: hafde og ladet stefne bemelte qvindfolk till bødgers betalling, saa og at Manden som der Endnu har sin Egte hustrue at lide som wedbør,

Johanes Ingebregtsen møtte wedstod sin forseelse bad gud bedre sig, sagde indted at vere Eiende i nogen maade, bad om Een Lemfeldig Dom,

Ane Daniels datter møtte ike ej heller nogen paa hendes weigne,

Biørn SørEide og Siuer Toe hiemlede at hun loughlig war Citeret,

Kongl: May: Foget satte i Rette at de begge bør bøde efter Lougen, hand efter sin yderste formue, og qvindfolket sine 12 Lod Sølf, og der om war Dom begierende,

afsagt,

Sagen beroer till neste ting, og hafver da qvindfolket An/n/e Daniels datter at møde till Sagen at svare, sam/m/e tid hafver og de Mend at møde som har efter seet Johanes Ingebregtsens formue, der om at gjøre forklaring, og skall saa gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Publiceret Mathias Ellingsen Bechervigs udstede bøxselseddel till Johanes Biørnsen paa dend part

1712: 93

udj Steenevig som hans Fader brugte og hand nu for ha/nnem/ godvillig opsagt hafver, dat: 14 Decembr: 1711:

Dend Sag i mellem Jon Wee og Karj Bruntvet, som fra forige Ting till nu blef opsatt, angaaende dend omtvistede bagste helle, og møtte nu begge parter og Sagen fremEskede,

Karj Bruntvet sagde at hafve Hellen till pant for 4 Mrk: 8 s: {af} som Jon Wees Søster Ellj Samsons datter Teigland, og der fore formodede at hun ike kand lefvere bagste hellen fra sig før end hun hendes penge bekom/m/er, wedstod dog at vere widende at Jon Wee Eier bagste hellen og at dend først kom till hende till leie, men siden blef dend till pant, sat for bemelte penge,

Jon Wee der i mod svarede at hand gjerne med opragte fingre will gjøre sin Eed at hand aldrig har sat den/n/e helle i pant men har laant \Sl:/ Anders Bruntvet Hellen og aldrig sat dend till pant, hvor om hand og aflagde sin Eed,

afsagt

Efterdj Jon Wee nu for Retten wed Eed har testeret at dend omtvistede bagste helle som ha/nnem/ till hører og nu er paa Bruntvet ej af ha/nnem/ er pantsat, men af ha/nnem/ till Sl: Anders Bruntvet laant, Saa bør Karj Bruntvet inden 15ten dage at lefvere Jon Wee sam/m/e bagste helle igien uden skade, og Karj Bruntvet at søge Elj Teigland for hvis hun hende skyldig er, som hun best Veed og Kand,

Publiceret Hans Mortensen Helleland hans udgifne skiøde till Helge Olsen Tottland boende i Moster i Føyens skibrede, paa dend gaard Espevig her i Opdals Skibrede beliggende skylder

udj aarlig Landskyld med bøxsell $\frac{1}{2}$ Løb 9 Mrk: Sm: i mod penge 45 rdr: og for oddels Retten 5 rdr: til sam/m/en 50 rdr: dat: 28: Novembr: 1711:

Der eftter fremfaldede!! (-kaldede) Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, for Retten dend Dannemand Olle Brundtvæt her af Opdals skibrede, og hannem tilspurte, om om!! ha/nnem/ icke eftter dend Kongl: aller Naadigste bevilling

1712: 93b

er gaat giort toe aars skatter af hans paaboende gaard bemelte Brundtvæt, som for nogle aar siden wed dend u-løkelige Ildebrand af brente.

Olle Brundtvæt der till svarede Ja at hand det Rigtig nødt hafver, tackede for god medhandling,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og hannem beskrefven meddeelis,

Dend 9 Martj blef holden Almindelig Waarting paa Skielnes for Strandebarms skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Anders Mundem, med eftterskrefne Lougrett, Hans og Arne Berge, Anders Mundem, Torgier Bru, Hans Waage, Hagtor Fosse, Lars Soelbiør, \og/ Niels Mundem, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: Breffe og Forordninger, sambt Capitels Taxten for afvigte aar som for hen findes Specificeret,

Publiceret Johan Galtungs udstede bøxsell seddel till Peder Pedersen paa 1 Løb Sm: 1 Hud i gaarden Kysnes, dat: 19 Januarj 1712:

Publiceret Ludvig Fartensen Tvetnes, hans udgifne skiøde till Johan Kaalsen Berresen paa $\frac{1}{2}$ Løb Sm: og 17 Mrk: Sm: med bøxsell i sin paaboende gaard bemelte Tvetnes, i mod penge 40 rdr: 5 Mrk: 6 s: Dat: 28: octobr: 1711:

Publiceret Jon (Jan) Terkelsen Bolstad af Strandvigs Skibrede, hans udstede bøxsell seddel till Gunder Baarsen, paa 2 $\frac{1}{2}$ Spand Sm: i gaarden Leersteen, liggende her i Strandebarms skibrede, dat: 3 Martj 1712:

Dend opsatte Sag i mellem Fogden Sr: Olle Larsen og de 2de som med hin anden Leiermaal begaaet hafver Nemblig Matias Chrestophersen og dend Egte qvinde An/n/e Rickers Datter, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu paa An/n/e Rickers Datters weigne Lensmanden Ifver Helvig, som paa hendes weigne wed stod forseelsen, og paa begge deris weigne ogsaa tilstod at

1712: 94

bemelte Dreng Matias Chrestophers!! datter!! (Matias Chrestophersen) er i 3die lige Leed beslegtiget till dend besofne Ane Rickers datters Egte Mand, Knud Torsen, men der hos forklarede at de begge ganske indted har at bøde med, Refererede sig till hvad til foren der om i Retten er indgifvet,

Kongl: May: Foget satte i Rette at eftterdj der befindes at desse 2de indstefnte, som hin anden har besofvet ere hin anden beslegtiget, de da der fore bør anseeis eftter Lougen, og som der befindes de icke heller noget hafver till bøders betalling, de der for uden bør anseeis med straf paa Kroppen, og der paa war Dom begierende,

afsagt,

Som Matias Chrestophersen og Ane Rickers datter begge tilstaar deris forseelse med det begangne Leiermaal, de der for uden og wedgaar, at Matias Chrestophersen till An/n/e Rickers datters Egte Mand Knud Torsen er i 3de lige Leed beslegtiget, Ane Rickers datter der for uden er Een Egte qvinde, hvis Mand endnu er i lefvende lifve, der og fornehmes at de begge slet indted till deris bøders betalling er Eiende, saa bør de begge Een hver for sig straffes paa Kroppen i Fengsel paa wand og brød i 6 uger, og der eftter begge eftter Lougens 6te B: 13: Capit: 13 art: at begifve sig paa Fiskerierne, Matis Chrestophersen till Syndmør, og Ane Rickers datter til udskiere!! (Utsira), og der i toe aar at forblifve, og i det øfrige Rette sig eftter forbemelte Lougens art: indhold,

Dend opsatte Sag mellem Godskalck Giære og Jens Aarsand angaaende dend bøxsel i Meehuus, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu begge parter till Sagen at svare, saa møtte og Jon Aarvig, som har till Egte Jens Aarsands datter, og forklarede at saa wit som ha/nnem/ {som} wedkom/m/er som Een Formynder, tilsteder hand gierne at {Godskalck}

1712: 94b

Jens Aarsand Søn beholder gaarden, widere hafde hand icke der udj at sige i nogen maade, Marj Mogens datter møtte i lige maade og eftter giorte Eed widnede at hun for omtrent 2 aar siden sad hun i stuen paa Braatvet og hørte hun sam/m/e tid at Godskalck Giære bød Jens Aarsand gaarden Meehuus till sin Søn, Men hvorledes, eller paa hvad Condition wiste hun icke, saa som hun da sad Ved sit arbeide, og ike Rettelig gaf agt paa deris snak og talle, icke heller blef hun dend gang skiøt till noget widne, og eftter saa lang tids forløb ej kand hverken erindre hvad ord der blef talt, langt mindre paa hvad maade de tallede med hver andre om gaarden, widere wiste hun icke at vidne,

Knud Torkildsen som Jorden Fested hafver war og tilstede, og fastelig paastod og formeente at hand sin bøxslede Jord Meehuus eftter sin bøxsel seddels formeld bør nyde og bruge, helst eftterdj hand er Een Kongens Soldat der har dend frihed Jorden at bøxsle frem for Jens Aarsands Søn, som aldrig har tient deris May: og paastod der fore Dom till gaarden at beboe og bruge,

Godskalck Giære som før paastod at hans udgifne bøxsel seddel bør Kiendes wed Magt, og aller helst fordj at Enken Eiede dend halfve gaard, og dend Eene Formynder Baar Bundhuus seeniste Rettesdag for Retten tilstod Bøxsel seddelen at vere udgifven med hans willie, hvor med hand er fornøyet,

Kitel Olsen møtte icke endnu, men lod wed Godskalck Giære {lod} svare at hand Refererer sig till sin paaskreftt paa bøxsel seddelen,

Jens Aarsand formente og paastod at hans Søn bør beholde gaarden Meehuus, saa som hand dend først war laafvet og til sagt, og der om war Dom begierende,

Ingen af parterne hafde Videre at frem føre, men paa begge sider war Dom begierende, og blef da i Sagen Kiendt og afsagt saaledes,

Eftterdj her fremlegges Een bøxsel seddel dat: 4 Novembr: 1710: af Godskalck Giære paa Enken Ingebor

1712: 95

Braatuns weigne, hvilcke bøsse seddel \af/ Kittell Olsen som siden fik till Egte bemelte Enke paa Braatun er paa teignet og af ha/nnem/ Confirmeret dend 30: Martj 1711: og den/n/e Kitel Olsen paa Egne og sin qvindes Veigne er Eiere for dend halfve gaard dend Eene Formynder Baar Bundhuus i lige maade paa sin Myndlings weigne har sambtøkt den/n/e bøsse seddel, som til Knud Torkildsen er udgifvet, saa der nu ickun er til ofvers Jon Aarvig og Jens Aarsand Self, som allene har sambtøgt udj gaardens brug till Jens Aarsands Søn Anders Jensen, og saaledes er ickun dend minste deel af Jordens Eigere som er i mod bøsse seddelen, alt saa kand Jeg icke andet her udj Kiende og Døm/m/e, end jo Knud Torkildsen der nu er virkelig i deris May: tieniste for Soldat jnRuleret, efter Lougens 3die Bogs 14 Capit: 2 art: bør beholde sin bøsselede gaard Meehuus, u-behindret og u-paa anket, frj for Jens Aarsands og hans Søns til tale i alle maader,

Dend 11: Martj blef holden Almindelig Waarting paa Wallen for Skaanevigs Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Nicolaj Wallen, med efterskrefne Lougrett, Niels Berhoug, Ørien Matre, Adskild Wiig, Aanund Dallen, Halfvor og Tieran Sunde, Halfvor Lie, og Niels Svindland sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: Brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede, sambt og Capitelstaxten for afvigte aar 1711:

Der efter fremkaldede Kongl: May: Foget for Retten, Enken og Niels Øfstebøe, og dennem till spurte, om de icke efter dend aller Naadigste Kongl: bevilling hafver nødt de 2de aars skatte Frihed af bemelte deris paaboende gaard Øfstebøe, som for nogle aar siden Ved Een u-løkelig Ildebrand af brente,

Encken og Niels Øfstebøe her till svarede Ja, at de det Rigtig nødt hafver, tackede for god medhandling,

1712: 95b

hvilke Kongl: May: Foget begierede at maatte indførís og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem ej kunde negtis,

Endnu tilspurte Kongl: May: Foget Almuen paa Tinget om dennem icke witterligt er, at dend part udj Bouge som for Resterende skatter till deris May: er udlagt Nemblig $\frac{1}{2}$ Løb Sm: og 9 Mrk: afvigte aar 1711: laag øde, og af ingen blef brugt eller besidet, Ilige maade og om icke dend pladtz Blaateigen 12 Mrk: Sm: som før ligger øde ej heller af nogen bruges,

Almuen der till svarede, at det nok i Sandhed er Vist at bemelte gaarde [part] i Bouge som for kort tid siden for deris May: Skatter blef udlagt afvigte aar 1711 som før laag øde, i lige maade dend pladtz Blaateigen 12 Mrk: Sm: som aldrig meere her efter blifver eller kand beboes, ogsaa laag og endnu ligger øde, saa af bemte: 2de Jorde parter ingen skatter for afvigte aar betaltes,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde negtis,

Ingebregt Aakre af Baroniet Rosenthals godtz, hafde ladet stefne Jon Nielsen Frette af Tungesvig, formedelst hand nest leden Juul 2 aar siden opsatte sin Færings baad paa

Tungesvig nede Ved Søen hvor bemelte \Jon/ Niels!! Mille boede, og efter 2de Netters forløb, da hand igien wille afhente sin baad, da fornam hand at hans baad war borte fra dend sted hand dend hafde opsatt, og efter at hand hafde spurt om sin baad, da sagde Jon Nielsen Frette, at hand hafde laant Tollef SæfverEide dend, men efter at hand lete efter og icke fant dend, maatte hand lade sig nøye, og Reiste hjem og ingen baad fick, {fo} men siden efter 3 dages forløb fik hand at vide hos Klokeren Jacob Færewig at baaden war sønder slaget, og siden dend tid har hand icke faaet det Ringeste for Baaden, formodede der fore at Jon Nielsen Frette, som har bort laant hans baad bør svare ham der till, og igien søge sin opReisning hos dend hand har laant dend,

Jon Nielsen {M..1} Frette møtte till Sagen at svare

1712: 96

og forklarede at Baaden paa sam/m/e tid som melt er af Ingebregt Aakre hos ha/nnem/ blef opsatt, Men hand icke laante dend till Tollef SæfverEide, {Mend} Men bemelte Tollef SæfverEide kom till ha/nnem/ og begierede baad till laans, men som Jon Mielleie icke self hafde baad hieme, at laane ha/nnem/, saa tog hand Ingebregt Aakres baad uden hans forlof, og ej med hans willie og hvorledes baaden er medfaren wed hand icke, formodede at dend sam/m/e som baaden har annam/m/et eller taget maa og betalle baadens skade, icke heller har hand annam/m/et bemelte baad i nogen forwaren, eller der till er pligtig at svare, forklarede ellers at hafve stefnt Tollef SæfverEide till den/n/e Sag her at møde, men fornehmer at hand ike møder, men dog ike kunde besvise!! (bevise) at Tollef SæfverEide louglig war stefnt, uden at Jon Nielsen Millie forklarede at hand var der at stefne ha/nnem/ allene og ingen med ha/nnem/

Dend sinde afsagt saaledes,

Tollef SæfverEide som Baaden har annam/m/et og bort Roed bør her till louglig at stefnes, og skall saa till neste ting gaaes her om hvis Rett er.

Dend Sag i mellem {Pe} Olle Johansen Tungesvig og Peder Gielmervig angaaende de 3 aars Koeleie som till Kierken burde betalles, hvilke fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu begge parter, og fremlagde Peder Gielmervig Skaanevigs Kierke stoel, som udrøkelig forklarer at sam/m/e aar som Olle Tunges Vig og Olle Leknes for de aaringer 1705: 1706: og 1707: war Formyndere, er hos Peder Gielmervig opYnget Een Koe i 2 aar, hvilke er dat: 12 Martj 1708: det tredie aar siger Peder Gielmervig at hafve betalt leie af till dend anden Kierke werge Olle Leknes, og der paa laafver till neste ting at skaffe hans Egen tilstaaelse eller qvitering, hvilke hand nu icke har forsynet sig med, saa som hand hafde forment at Olle Johansen Tunges Vig ike hafde krefvet ha/nnem/ for det aar,

afsagt

Peder Gielmervig bør till neste ting at bevise, at det Eene aars Krefvende Koeleie till Kierke wergeren

1712: 96b

Olle Leknes betalt er, saa frembt hand ej Self vill svare der till,

Dend Sag i mellem Olle Johansen Tungesvig og Peder Gielmervig som fra forige ting till nu blef opsatt, angaaende det Clam/m/erj og slags maal som for hen fra forige ting till nu blef opsatt!!, og møtte nu begge parter till Sagen at svare,

Ilige maade møtte ogsaa det Eene widne som før ej war til stede Nemblig Britte Ols datter, sit widnesbyrd at aflegge, og efter giorte Eed widnede at sam/m/e tid forleden aar Fasten war

Peder Gielmervig, Olle Tunges Vig, Svend Næs og Rasmus Løfvig forsamlede hos Jon skredder ved Søen boende paa Prestegaardens grund ved Skaanevig paa hvilcken dag der var Prediken i Fasten ved sam/m/e hofved Kierke, da kom Peder Gielmervig og Olle Johansen Tunges Vig i Clam/m/erj og Slagsmaal, i stuen, men det saag hun ike, men siden i døren uden for Stuen saag hun at Olle Johansen Tungesvig kom og tog Peder Gielmervig i haaret og fik Peder under sig og satte Knæerne paa hans brøst, siden atter saag hun at Olle Johansen løb efter Peder 3de gange, og Peder løb altid for, og hun Raabte till Peder, at hand skulle løbe, men ike saag hun hos nogen af parterne nogen Knif langt mindre nogen skade skeede af nogen parterne der af ike heller saag hun nogen Clam/m/erj hverken før eller siden, men wel viste hun at stor skade fik Olle baade i sit brøst, sin Foed og sin haand, men hvem det gjorde weed hun ike, i Ringeste maader, hun blef tilspurt om hun saag at Peder sloeg Olle paa Marken med Een stok i svime, men hun sagde Nej hun det ike saag, Widere blef hende ike enten af parterne tilspurt, ej heller sagde hun videre at vide,

der paa indlagde Peder Gielmervig hans skreftlige indleg dat: 10 Martj 1712: og i det øfrige efter tilspørgelse ganske negtede at hafve slaget Olle Johansen Tunges Vig seeniste paa Marken, som Rasmus Løfvig og Svend Næsens Søn forklaret hafver

1712: 97

og paastod at deris Vidne ike maa anseeis, det Eene for sin ungdumbs skyld, det andet for hand er stefnt foer at vere jnterresseret i Sagen, og der fore paastod Dom till Revance for sin erlite skade, og formodede at hans indleg maatte anseeis, her for uden forklarede hand at hand ike Rette!! (Rettere) kand sige om hand skulle gjøre sin Eed, end at Rasmus Løfvig gjorde dend skade med sin Knif paa Olle Johansen og hans Skiæg Ref Svend Næs og ingen \anden/ af,

Olle Johansen der i mod forklarede at Peder Gielmerwig bør svare ham till ald sin skade, Vell hafde hand tengt at Rasmus Løfvig har gjort ha/nnem/ skade med sin Knif, men hand weed dog ike at søge andre end Peder Gielmervig som var med ha/nnem/ Rettelig i Clam/m/erj, og endog at Rasmus Løfvig nok efter hans tøke holt med Peder da de var i slags maal, saa kand hand dog ike wide til wesse om hand det gjorde eller ej, i det øfrige satte hand i Rette at Peder Gielmervig bør betalle og svare till Ald hans skade, saa Vell som og til Læge løn og omkostning, sambt tidsspilde, og om alt var Dom begierende,

Dend opsatte Sag i mellem Tollef Hougland og hans Stif Søn Niels Svindland angaaende det afkald som fra forige ting till nu blef opsatt, og begierede endnu at Sagen till neste ting maatte beroe, i forhaabning at hans Stif Søn skulle beqvem/m/e sig med det gode till afkald at gifve,

Niels Svindland møtte, og lofvede at tale med sin Stif Fader der om, og neste ting at gjøre Een Endelig Ende paa Sagen, hvor fore og Sagen beroer,

udj Dend Sag mellem Olle Johansen Tungeswig og Peder Gielmerwig
afsiges saaledes

Olle Johansen Tungeswig Stefner Peder Chrestophersen Gielmerwig for denne Rett, fordj hand skall hafve slaget stuket og skaaret hannem paa hans Legeme med Een Knif, hvor af hand frem

1712: 97b

wiser adskillige Saar og skrammer, formenende at Peder der fore bør were ansvarlig efter Lougen, Peder Chrestophersen Gielmerwig der i mod med Contra Stefning indkalder Olle

Johansen Tungeswig for woldelig ofver fald, med andet meere som hand paastaar, da efter flitig Ransagning og widernes examen og deris Eedlig giorte forklaring fornehmes af dennem alle, at Olle Johansen Tungeswig uden nogen gifven aarsage, eller der till hafte andledning hafver ofver faldet Peder Chrestophersen Gielmervig med hug og slag, og først slaget hannem 2de slag med sin haand under øret, \og/ endog Peder sam/m/e tid ej Eengang modstod sam/m/e 2de slag, Saa har dog Olle Johansen siden igien frem fareet i saadant sit Clam/m/erwerende forsett, og mange gange ofver falt Peder Chrestophersen, nu med Slag, nu med haargreb nu med nedkastelse paa Marken og andet meere som widnerne videre hafver forklaret \og/ ilde med handlet, saa at Peder Chrestophersen end{og} \og/ hafver undviget Olle Johansen og hans Clam/m/erj, men dog alligevel er af Olle efter tragtet og slaget, Saa kand ieg ike see eller skiøne at Peder Gielmervig er aarsage i dette slagsmaal Og om endt skiønt Olle Johansen er saar giort udj sit brøst, i sin haand og i sin Foed, saa fornehmes dog ike af noget widne at Peder Chrestophersen Gielmervig eller nogen anden som da war nerwerende til stede har haft Knif ude till skade at giøre, eller saa lenge Clam/m/eriet warede har brugt nogen Knif, uden allene Olle Johansen Self, som tit og ofte i medens dette slagsmaal warede er blefven befunden med Knif i haanden, Saa maa hand tacke sig self for hvis skade hand i saa maader lidt hafver, og hafve skade for hiemgiæld, som dend

1712: 98

der baade slagsmaalet begynte, og fuldEndte, og bør hand der for uden for sam/m/e hans begynte slagsmaal paa Peder Chrestophersen Gielmervig at bøde till deris May: og Halsnøe Closter 3de 6: Lod Sølf, og betalle til Peder Chrestophersen Gielmervig udj omkostning og skadeslidelse 2 rdr: sambt for uden i Stefnepenge till Lensmanden for u-mage wed denne Sag at stefne saa tit og ofte og saa mange widner 1 rdr: alt inden 15ten dage under Excecution efter Lougen,

Dend 14: Martj blef holden Almindelig Waarting paa Killiswiig for Etne og Fielbergs Skibredes Almue ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen Bunde Lensmanden Zacarias Silde med eftterskrefne Lougrett, Lars Killisvig Lensmand, Tore Hambre Madtz Stangeland, Torbiørn Hougen, Anbiørn ibd: Rasmus Wacke, Anders Giærewigen og Erik Espeland, sambt Almue fleere som tinget søgte.

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger, sambt Capitels Taxten for forleden aar, som for hen findes anteignet,

Publiceret Hr: Ellias Elliesens udstede bøxselseddel till Siur Tieransen paa 1 ½ Løber Sm: i dend gaard Roe i Øllen dat: 2 Martj 1712:

Publiceret Kiersten Chrestens datters udstede bøxsel seddel till Chresten Rasmusen paa 1 Løb Sm: 1 Hud i Tindeland, dat: 11 Martj 1712:

Publiceret Rasmus Anbiørnsen Wacke hans udstede Fæste seddel till Siur Hansen Neerwig paa hans Sougepart staaende paa Wacke grund, dend grund at nyde frj for leie saa lenge hand og hans Hustru lefver, eller og saa lenge Rasmus Wake og hans Hustru lefver, dat: 22 Novembr: 1711.

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er at 1 Løb og 18 Mrk: Smør udj dend gaard Grindem i Etne Sallig Ellisabet Crommentin till foren tilhørende end nu nest avigte aar ligger som till foren laag øde, og af Een

1712: 98b

Soldatt Ved Nafn Aslack, som nu er udj deris May: tieniste bort Reist, af hans Huustru till Een liden deel blifver brugt, og der for aarlig betaller till Fogden 2 rdr: penge og ej i andre maader widere eller meere betaller, till spurte dem og om hand icke har andvent sin yderste flid at faa sam/m/e øde part bort Fæsted, men det icke har kundet udrette,

Almuen her till svarede, at det sig nok i Sandhed befindes at bemelte 1 Løb og 18 Mrk: i Grindem, som afgangne Ellisabet Crom/m/entin tilhørte i lang tid har ligget øde, og endnu nest afvigte aar laag øde, af ingen blef brugt, uden af denne forbenefnte Soldater qvinde, og Soldaten nu er virkelig bort Reist i deris May: tieniste, og hun lige som forige aaringer, ej har betalt meere till Fogden der fore end penge 2 rdr: saa som hun ickun Een Ringe deel af gaarde parten slaer og Høster, og Fremstod ellers for Retten Lensmanden i Etne skibr: Zacarias Silde, som weed Eed for Retten Testerede at den/n/e Soldatter qvinde ej betalte meer till Fogden for det lille hun brugte i Grindems øde liggende part end 2 rdr: tj hand pengene for hende till Fogden frem førte, Almuen ogsaa ofver alt forklarede at Fogden paa alle ting opbyder denne gaard til Fæste hvilket og i dag skeede, men ingen enten har villet eller sig endnu till sam/m/e gaarde part at Fæste indfinder,

Hand tilspurte Almuen og, om icke nestleden aar endnu laag øde i bemelte gaard Grindem ½ Løb og 9 Mrk: Sm: hvilcke tilhørte afgangne Jørgen Pedersen, som i stor armod først gick fra gaarden, og siden i Eelendighed bort døde, saa der nu ingen findes som sam/m/e gaardepart sig vill tilholde, hvor ofver dend laag øde af ingen blef brugt eller besidet, saa ingen skatter af sam/m/e part till hannem betalt er,

Almuen der till svarede at det er nok i guds Sandhed Vist at ½ Løb og 9 Mrk: Sm: i Grindem, som Jørgen Pedersen Eiede, fra dend bort gick, og i armod bort døde, dette nest forgangne aar laag øde, af ingen blef brugt eller besidet, saa der af ingen skatter i Ringeste maader till Fogden betalt er,

Alt dette begierede Kongl: May: Foget at ha/nnem/ maatte beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde negtes,

1712: 99

Dend 16: Martj blef holden Almindelig Waarting paa Bielland for Fiære og Føyens skibreders Almue, i ofverwerelse af Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Tollef Hougland og Næll Hysingstad med eftterskrefne Lougrett, Johanes Tiong, Paal Støttland, Ellend SaxsEide, Aasmund Worland, Niels Berge, Torkild Holme, Rasmus ibd: og Næll Hysingstad sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brefve som for hen findes indført i lige maade Capitels Taxten for afvigte aar.

Publiceret Madtz Ollsen Synstabøe hans udgifne bøxxsel seddel till sin Søn Bent Madtzen paa ½ Løb Sm: i hans paaboende gaard Synstabøe, dat: 4 Febr: 1711:

Publiceret Olle Gabrielsen Alswaags udstede bøxxel seddel till sin Søn Gabriel Olsen paa 27 Mrk: Sm: i Alswaag, dat: 18 Januarj 1712:

Publiceret Daniel Berøens udstede bøxxel seddel till sin Søn Stephen Danielsen paa 1 Løb og 7 Mrk: Sm: i Berøen som Sl: Endre Berøens u-Myndige børn er til hørende, for hvilke hand er Formynder, dat: 12: Januarj 1712:

Publiceret Maren Sl: Mikel Oldreks udstede bøxxel seddel till Daniel Torsen paa ½ Løb og 10 Mrk: Smør udj Hidsken dat: 20: Febr: 1712

Publiceret Knud Ifversens udstede bøxxel seddel till Samuel Samuelsen paa ½ L: \S:/ og ½ H: i Grindem, dat: 6: Decembr: 1711

Publiceret Olle Biørnsen Fister hans udstede bøxxel seddel till Knud Larsen paa helten i dend gaard Nore Mølster i Fiære Skibrede, dat: 7: Decembr: 1711

Publiceret Hr: Hans Wadbeks udstede bøxxel seddel till Olle Hendriksen paa 2 ¼ pd: Sm: og ½ H: i Aase i Fiære skibrede, dat: 7 Januarj 1711

Publiceret Daniel Berøens udstede bøxxel seddel till sin Søn Daniel Danielsen paa 2 pd: Sm: i Berøen dat: 18 Januarj 1712

1712: 99b

Publiceret Johanen Andersen Westvig, hans udstede bøxxel seddel till hans Søn Anders Johansen (Johanesen) paa 1 Løb og 9 Mrk: Sm: i Westvig i Fiære skibrede dat: 8 Januarj Ao: 1711:

Dend opsatte Sag i mellem Marite Gunders datter Biørgen Contra Haldor Embeland af Fiære skibrede som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu paa Citantens weigne, Lensmanden af Føyens skibr: Næll Hysingstad, som paastod Dom till betalling eftter forige i Rette settelse, og formente at eftterdj hand vedstod sin Fordring til Stefnewidnerne, hand da nu ej kand weigre sig for betallingen, dog ærbød hand sig paa hendes weigne at hafve fordrag till Høste tinget, men saa fremt det da ej alt blef betalt, hand da nu maatte til Kiendes det under Nam at betalle, og der om war Dom begierende,

Haldor Embeland blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Tollef Hougland hiemlede wed Eed at hand endnu er louglig warslet, og svarede hand nu som før, at hand dette opteignede er skyldig, men ike saa hastig kand det betalle,

Næll Hysingstad paa Marte Gunders datters weigne paastod Dom,

afsagt,

Eftterdj Gunder Embeland nu 2de gange louglig er blefven Citeret i denne Sag, og hand seeniste Rettes dag blef gifvet Lougdag till dette ting at møde, og dog ej endnu møder, hand der foruden ogsaa da hand er blefven stefnt har wedgaaet den/n/e paastefnte Fordring Saa kand ieg icke lenger Sagen oppeholde, Men afsiges at Gunder Embeland bør betalle till Marte Gunders datter paa hendes Søns {Veigne} Ifver Ifversens weigne Resterende Løn 1 rdr: laante penge 4 Mrk: for 3 skiorter 1 rdr: nok penge 1 ort, Koe leie 3 Mrk: 12 s: til sam/m/en 3 rdr: 3 Mrk: 4 s: {her for ude} og det inden først kom/m/ende Høste ting under

Nam og wurdering i sin boe, Ilige maade bør og Gunder Embeland at igien lefvere till Marte Gunders datter dend Koe hand fra hende har paa leie, eller og

1712: 100

der fore at betalle 3 rdr: tillige med omkostning 2 Mrk: danske alt inden dend tid som før er melt,

Erik Aase hafver ladet stefne Frans SveEen for skiolds ord som skeede nest afvigte Høste ting, da de gik fra Tinget, der fore at lide,

Ingen af parterne møtte, Men Lensmanden forklarede at hand Sagen paa Erik Aases weigne hafver indstefnt da efterdj ingen af Parterne møder, saa beroer Sagen till videre Stefnemaal,

Else Sl: Hermand Skiøttes hafver endnu ladet stefne Sare Sallig Hr: Natanaels for de penge hun hende efter Revers skyldig er, hvilke fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu paa Mad: Skiøttes weigne Johaness Høeg som paastod Dom efter i Rette lagde Revers, tillige med omkostning,

Sare Sallig Hr: Natanaels blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hendes weigne, Lensmanden forklarede at Sare Sl: Hr: Natanaels ej den/n/e gang er Citeret, fordj at hun sagde at hafve betalt paa Resten 14 rdr: og fik Dilation paa det øfrige, hvor fore Sagen beroer till neste ting,

Marie Ramsberg af Mosterhafn hafde ladet stefne Klokeren till Findaases 2de Sønner David og Anders Hansøner for medelst de skall hafve kiøbt af hende i winter 5 ½ tønne Sild, hvor paa Endnu Rester penge 3 rdr: 1 Mrk: 12 s: og møtte paa hendes weigne hendes Svoger Hr: Borgemester Falk Larsen som forklarede at for hver tønne skulle betalles {eftter} \uden/ forhøyning 10 Mrk: hvor paa er betalt 4 rdr: 1 Mrk: 12 s: saa der endnu skall Reste som før er melt hvor fore hand paa Citantens weigne paastod Dom till betalling med omkostning,

Anders Hansen møtte paa Egne og sin broders weigne tillige med sin Fader Hans Kloker, og forklarede, at hand og hans broder kiøbte bemelte Sild hos Marie Ramsberg og at de saag bemelte Sild som for de/nnem/ war opslagen, og blef accorderet med hende for tonden 10 Mrk: at betalle, men ej war de forligt med hende at an/n/ame dend under wragers haand, men efter at de kom Med dend till Bergen, saa fornam de at Silden ej war saa god

1712: 100b

som dend af hende war angifven, saa de ike fik meere for dend end 5 Mrk: td: det erbød hand sig at ville betale hende, men ej meere, Hr: Borgemester Falk Larsen tilspurte ha/nnem/ om hand ike besaag Silden førend hand dend kiøbte, der til svarede hand ja, at dend for de/nnem/ begge stod Aaben, men at dend ike war saa god som neden underj som dend war ofven paa. Hand tilspurte {dem} ha/nnem/ om hand kiøbte dend paa dend maade at hand skulle an/n/ame dend under wragers haand i Bergen, men hand svarede Nej hand kiøbte dend hos hende, og annammede dend her hieme, Hr: Borg: Falk Larsen tilspurte ha/nnem/ om hand lod Marie Ramsberg wide at hendes Sild skulle wrages i Bergen, eller og om hun lefverede ha/nnem/ der, hand svarede, at wragerne besaag dend uden nogen paa Maries weigne, Hr: Borg: Falk Larsen Endnu tilspurte ha/nnem/ om hand wel kand bevise at dend Sild som wragerne besaag er dend sam/m/e Sild som hand kiøbte hos Marj Ram/m/sberg, men hand sagde at det var sam/m/e Sild, og ingen anden, men ej hafde Videre widne der paa, Indlagde der hos Een atest under wragerne haand, Men der under stod ingen haand uden nogle bogstafver, som ej kunde udtydes till wragerne Nafne sambt der paa teignet Johan Seehuuses atest om Silden

som dend skall hafve kiøbt dat: 1 Martj 1712: indlagde og 2de Misiver skrefne till deris Fader Hans Kloker fra Johan Seehuus det Eene dat: 2 Martj og det andet dat: 3 Martj indverende aar, alt om sam/m/e Sild betreffende, og formente der fore at de ej meere kand betale for Silden end hvis de self har bekom/m/et, efterdj Silden war Suur og ilde bederfvet, og formodede der fore at vere frj for Marie Ramsbergs Søgning, begierede ellers opsettelse i Sagen, at hand kand forskaffe fuldkom/m/en atester fra Bergen, sagde ellers at Marie Ramsberg lofvede dend gang hun solte de/nnem/ Silden, at saa frembt dend ike war god eller og at de leed nogen skade, skulle hun wederlegge

1712: 101

de/nnem/ det igien, hvor fore de formodede og paastaar at at!! hun saadan løfte bør holde, Hr: Borge: Falk Larsen paastod at efterdj de inCiterede har kiøbt Silden uden Condition, uden forhøyning, og uden nogen wragers wragning, de da bør betalle hende hvis Resterer, der for uden kand de aldrig bevise at {hund} hun dend har solt paa nogen anden eller serdeelis maade, end de silden skulle anam/m/e saa som hun fore fantis, {ha} de da ej kand were frj for dend fulde betalling, de ej heller nogen tid kand bevise at dend Sild som de i deris atest anfører er hendes Sild, det da ej kand troes at det er dend Sild som hun har solt, og der fore paastod Dom till fuld betalling, tillige med omkostning

Søren Torsen som er Marie Ramsberg Sl: Mands broder erbød sig at wille giøre sin Eed at sam/m/e Sild som af Marie Ramsberg till Klokerens Søn/n/er blef solt og lefveret, war forsvarlig og god i alle maader

Hr: Borge: Falk Larsen begierede Dom, Men Hans Kloker paa sine Sønners weigne begierede opsettelse,

afsagt

Anders Hansen her for Retten tilstaar paa Egne og sin broder David Hansens weigne at de hafver kiøbt af Marie Ramsberg 5 ½ tønne Sprengt Sild, og der fore skulle hafve gifvet for tønden 10 Mrk: hvor paa er betalt 4 rdr: 1 Mrk: Men der hos fore gifver at Silden icke war saa god som hun dend fore gaf at skulle vere, hvor ofver de da dend blef lefveret i Bergen under wragers haand leed saadan skade, at de ej fick meere for tønden for høyet end 5 Mrk: danske, for hvis aarsagde!! (aarsage) de nu ej meere kand betale, end de Self bekom/m/et hafver, Men som de icke Self negter, jo at hafve beseet dend omtvistede Sild før end de dend kiøbte, dend og sam/m/e tid annam/m/ede, ej heller med noget widne beviser at de med Marie Ramsberg nogen accort om Sildens Døgtighed eller u-døgtighed hafver indgaaet, allene kiøbt Silden saaledes som dend forefant, og om endskiønt, at de i Bergen hafver Solt Silden till deris Kiøbmand, under wragers haand

1712: 101b

Saa er det der fore icke nogen Rettesnoer, at hun deris skade skall betale, langt mindre beviser de at dend Sild som atesten om formelder war dend Sild som de hos Citantinden kiøbt hafver, Saa kand Jeg icke anderledes der om Kiende og Døm/m/e, end jo David og Anders Hans Søn/n/er bør betalle till Marie Ramsberg de Resterende 3 rdr: 1 Mrk: 12 s: tillige med forarsagede omkostning 4 Mrk: danske og det alt inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Publiceret Lars Johansen Nysetters udstede bøxselsedel till Niels Baarsen paa ½ Løb Sm: og ½ H: i gaarden Lunde i Føyens skibrede, dat: 12 Januarj 1712:

Dend Sag i mellem Dirik Mejer i Bergen og Olle Siøvold som fra Som/m/er tinget till nu blef opsatt, og møtte nu paa Dirk!! (Dirik) Meiers weigne Johaness Høeg, som hafde ladet stefne Olle Siøvold, og {i} lagde E!! (I) Retten Een Reigning dat: 5 Febr: 1712 lydende paa 5 rdr: 4 Mrk: 8 s: og Rente 1 Mrk: 8 s: og paastod Dom till betalling, tillige med omkostning,

Olle Siøvold møtte til Sagen at svare, og sagde ej at wide om des sam/m/en heng efterdj det er af hans Formand, men wiste dog at hans Sl: Formand Jacob Endresen noget war skyldig, men hvor meget kunde hand ej sige lofvede at vilde betale hvis hand i saa maader uden Rente Krefves,

afsagt,

Olle Siøvold, bør betalle de fordrende 5 rdr: 4 Mrk: 8 s: uden Rente, saa ledes at det alt kand vere betalt till Mikels dag{s} først kom/m/ende, under Nam og wurdering i sin boe og formue,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Peder Lunde og Morten Lundmands werket for slagsmaall paa Lars Eskeland der fore at bøde efter Lougen, hafde og ladet stefne till widne Sæbiørn Øckeland og Niels Lunde,

Lars Eskeland møtte og beklagede sig at vere ofver falden af Peder Lunde og Morten Lundmands werket, seeneste da de gik af Høste tinget paa Leerwigen,

1712: 102

Morten Lund Mands werket møtte og negtede at hafve slaget Lars Eskeland, forskiød sig till widnerne, Peder Lunde møtte icke, men blef berettet at hand war i Bergen, det Eene widne Niels Lunde møtte, men som Peder Lunde ej møder saa beroer med Sagen till første ting, hvor da Peder Lunde har at møde, saa Vel som Morten Lundmands werket sambt og begge widnerne, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er,

Aanund og Roall Egeland hafde ladet stefne Daniel i Mosterhafn for medelst hand nestleden winter skall hafve hugget 6 træer i deris gaards paaboende skoug, der fore at lide efter Lougen, hafde og ladet stefne till widne Olle Teigland, Jens Notteland, og Søren Torsen,

Daniel i Moster hafn møtte icke ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Næll Hysingstad hiemlede wed Eed at hand tillige med Olle Grønaas louglig hafver stefnt Daniel i den/n/e Sag, men Olle Grønaas møtte ike,

Alle de 3de widner møtte og erbød sig deris widne at aflegge,

Men som Daniel i Mosterhafn ej møder, det Eene stefne widne ogsaa ike Comparerer, saa beroer Sagen til først holdende ting, hvor da widnerne har at møde, tillige med parterne, efter foregaaende louglig stefnemaal, og skall saa gaaes i Sagen widere hvis Rett er

Publiceret Hr: Jonas Olsen Hougses udgifne skiøde till Hr: Folqvar Smidt paa 32 Melke Kiør á 3 rdr: staaende paa Prestegaarden Tyse paa Storøen, dat: 10 Decembr: 1711:

Publiceret Bertell Giellies og Lars Bertelsen Otterøens deris udgifne skiøde till Endre Danielsen Indre Haavig paa 41 $\frac{3}{4}$ Mrk: Sm: med bøsse i Indre Haavig med under liggende Steens waag, dat: 22: Novembr: 1710

Tolderen Sr: Chrestian Flores hafde ladet stefne Chrestopher Johansen Tvette fordj hand skall hafve uden nogen aarsage løbt af hans tieniste, der fore at lide og undgielde som wedbør, hafde og ladet [stefne]

1712: 102b

hans Fader Johanes Tvette fordj hand skall hafve antaget ha/nnem/ siden hand løb fra ha/nnem/ der fore i lige maade at bøde eftter Lougen,

Dend indstefnte Chrestopher Johansen møtte og vedstod at hand har taget tieniste hos Tolderen nest afvigte Ste: Hans dag, paa Eet aar, Men formedelst at Tolderen slog ha/nnem/ ilde, saa maatte hand løbe af sin tieniste wedstod og at hafve oppebaaret af sin løn tid eftter anden tillige med dend Folke skatt og skoe penge som Tolderen for ha/nnem/ till Fogden betalt hafver 4 rdr: 3 Mrk: 10 s: wiste ike ellers sagde hand {at} hvad hand skulle hafve till Løn,

Tolderen her til svarede at hand skulle gifvet ha/nnem/ udj aarlig Løb 6 rdr: saa frembt hand hafde udtient sit aar, men som hand er u-louglic gaaen af sin tieniste, saa formoder hand, at hand ej allene bør tilbage legge hvis Løn hand allerede har oppebaaret, men end og bøde eftter Lougen, saa og betale ha/nnem/ dend skade hand siden hand af hans tieniste har forwoldet, i det hand alt siden dend tid har maat leiet andre Folk, baade till Bergen med sig Self nu hand war der, saa og hiem/m/e til daglig arbeide baade udj Een og anden maade, hvilket hand opreignede at vere till 1 rdr: 2 Mrk: 8 s: og om alt dette saa Vell som i foraarsagede omkostning begierede Dom,

Chrestopher her til svarede, at hand gik af sin tieniste for 3 uger og nogle dage siden, og war nødt der til for slag og ilde medhandling, saa og fordj hand ej fik sin Mad som Rett war,

Tolderen sagde at hand slog ha/nnem/ med sin Kiep da hand seeniste kom fra Terøen, hvor hand war ude med ha/nnem/ at jnqverere Eet skiberom, og det af aarsage at hand brugte mod ha/nnem/ Een meget u-nøttig Mund mente at det ike war forbøden at straffe sine tieniste folk naar det for tiente, paastod som til foren at Nyde eftter Lougen,

Johanes Tvette bemelte drengs Fader, sagde at hand icke der udj er aarsage, og ej har holt med ha/nnem/ der udj men som hand kom hiem til ha/nnem/ og ej wilde gaa i sin tieniste igien kunde hand icke jage ham paa døren

1712: 103

ingen af parterne hafde widere i Retten at talle, Men Chrestopher kunde icke bevise noget at hand war saaledes af Tolderen slaget at hand hafde aarsage at gaa af tienisten

Matias Bielland og Aadne Langeland ware af Chrestopher Johansen Stefnt til widne i den/n/e Sag, som skall hafve seet Tolderen at hafve slaget Chrestopher hvilke widne og møtte, og Een hver for sig forklarede wed Eed, at de ware med paa Baaden da Tolderen Reiste fra Terøen hiem, og da de foer fra Terøen ware Chrestopher noget droken, og hand Sang og sladrede paa baaden, eftter nogen lang stund, sagde Tolderen till ha/nnem/ at hand skulle tige stille og vere Rolig, men Chrestopher wilde icke, og eftter nogle paa Mindelser som Chrestopher icke enda agtede, saa slog Tolderen ha/nnem/ nogle slag med sin Stok, men de saag icke at Chrestopher fattis noget, men Roede hiem, widere wiste de icke at vidne,

Tolderen paastod Dom, til Straf ofver Chrestopher,
afsagt

Eftterdj Chrestopher Johansen befindes at hafve u-louglic begifvet sig af sin Husbondes Tolderen Sr: Floreses tieniste hvor hand sig Eet aar hafde Fæsted, og ej beviser at bemelte hans Husbond saaledes med ha/nnem/ har handlet, at hand der ofver hafde nogen skiellig Aarsage, Saa bør bemelte Chrestopher Johansen først till Tolderen at tilbage legge hvis hand paa sin Løn hos hannem har oppebaaret eftter afreigning her for Retten 4 rdr: 3 Mrk: 10 s: og der for uden bøde till deris May: og Tolderen till lige deeling 3 rdr: sambt og betalle Tolderen for hvis hand hid til dags siden hand gik af sin tieniste til andre har udgifvet udj alt 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: og udj foraarsagede omkostning 2 Mrk: danske, og dette alt sam/m/en inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa Tinget om de/nnem/ ej witterligt er, at udj deris May: Eiende Jorde Sælle ligger øde som forige aaringer ½ Løb af ingen bruges eller besides, saa hand der af ej Ringeste Landskyld eller skatter bekom/m/er, i ligemaade og till

1712: 103b

spurte hand de/nnem/ om de icke er witterligt at hand af bemelte halfve Løb i Sælle betalte till Lexmanden Endre Stangerwaagen till dend Marinske Soldats udflying med Mundering og Kost 3 Mrk: 6 s: efter som sam/m/e Soldat maatte udreise i deris May: Tieniste,

Almuen her till svarede, at det nok er i Sandhed at dend ½ Løb \Sm:/ i Selle deris May: er tilhørende afvigte aar som før laag øde, af ingen blef brugt eller besidet, saa ingen findes som Ringeste skatter eller Landskyld till Fogden betaller, Saa ved de og at Fogden betalte till Lexmanden till dend Marinske Soldates Mundering og Kost med anden udflyding af sam/m/e øde halfve Løb Sm: 3 Mrk: 6 s: og frem stod Lensmanden Næl Hysingstad som weed Eed testerede at Lexmanden sam/m/e penge af Fogden bekom

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og ha/nnem/ beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde negtes,

Endnu till spurte hand Almuen af Fiære skibrede om de ike weed at udj dend gaard Flatnes (Flotnes) i bemelte skibrede ligger øde 1 Løb og 9 Mrk: Smør hvor af ingen skatter eller anden Rettighed betaller,

Almuen der til svarede at det nok i guds Sandhed er west at sam/m/e 1 Løb og 9 Mrk: Sm: i Flotnes nest afvigte aar som før laag øde af ingen blef brugt eller besidet, saa ingen skatter eller anden Rettigheder til Fogden betalles,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde weigres,

Dend 31: Martj blef holden Almindelig Waarting paa Graaf for Opdals, Waags og Een deel af Føyens Skibredes Halsnøe Closters Almue, ofverwerende dend Constituerede Ombuds Mand ofver Halsnøe Closteret Monss: Jens Lem Closter Lensmanden Gunder Graaf, med efter skrefne Lougret Samson Nedre Waage, Anders Børtvet, Lars Eie, Endre Flacke, Aanund Mæland, Olle Børtvet, Colben Hage og Madtz Flornæs sambt Almue fleere som sam/m/e tid tinget søgte,

Publiceret deris May: aller Naadigste Forordning om

1712: 104

Kop, Heste og Ildsted skatt, sambt Rente pengers og Huusleie skatt udj Norge, dat: 1 Junij 1711:

Publiceret deris May: aller Naadigste Forordning om Høe skatt, datt: 14: octobr: 1711.

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning om skatternes paabud udj Norge, dat: 29. Decembr: 1711

Monss: Jens Lem hafde ladet stefne Encken Marte Niels{en} datter Toftteland, for huusenes brøst feldighed paa hendes før paaboende Jord Toftteland, som nu fra fløtter, det at betalle og Reparere eller og lide eftter Lougen,

hendes nu werende Mand Oluf Wiig møtte, og forklarede at dend halfve part i gaarden har lang tid ligget øde og u-beboed, og som Huusene er sam/m/en, saa har dend øde part forderfvet dend anden, formodede der fore at vere frj for brøstfeldigheden paa dend part Jord som hans qvinde har beboet og brugt,

Lensmanden Gunder Graaf, Anders og Olle Børtvet, sambt Lars Eie forklarede at i gaar war de der henne og sam/m/e huuse besaag og siunede, og befant brøst feldigheden som eftter følger, Røgstuen er god og døgtig uden ringeste brøstfeldighed, paa Senge boden will till bordtag ½ tylt huun for 6 s: arbeids løn 4 s: Fæhuuset till bordtag 4 tylter Huun á 8 s: er 2 Mrk: Soumslirer 7 stk: for 12 s: arbejdsløn 1 Mrk: 8 s: Høeladen 1 ½ tylt huun á 8 s: er 12 s: 2 waager Næfver paa Taget 1 Mrk: 8 s: 3 stoker till Laafven som will kløvvis og nedlegges for 1 Mrk: 8 s: arbejdsløn 1 Mrk: 8 s: Ildhuuset er ganske nedfaldet will koste paa dend halfve part som Enken till kom/m/er Stafleie og Stafver 1 Mrk: 8 s: troe og bordtag 4 tylter 2 Mrk: 8 woger Næfver 1 rdr: helten der af 3 Mrk: arbejdsløn 1 rdr: hvilke gjør udj alt paa bemelte part 3 rdr: 4 Mrk: 10 s:

Monss: Jens Lem paastod at Olle Wiig bør huusene Reparere eller og betale penge der fore, afsagt,

Eftter besigtelse Mendenes giorte forklaring befindes at Marite Tofttelands brugende huuser paa hendes Jord Toftteland, befindes at vere brøst feldige {till} saaledes at \til/ des Reparation behøfves udj alt 3 rdr: 4 Mrk: 10 s: Saa bør hendes nu werende Mand Olle Wiig bemelte Huuse

1712: 104b

saaledes at Reparere at de forsvarligen kand vere ferdige till først kom/m/ende Ste: Hans dags tider, og hvis det ej eftter kom/m/es bør det udtages af hans Boe og Formue at det af Ombuds Manden self kand blifve ferdigt gjort alt eftter Lougen under Excecution,

Monss: Lem hafde ladet stefne Olle Wiig for Resterende Landskyld af Toftteland for afvigte aar af Een half Løb Smør 1 rdr: 12 s: forhøyning 1 Mrk: 11 s: till sam/m/en 1 rdr: 2 Mrk: 7 s: andre smaa Redslar og Leeding 5 Mrk: till sam/m/en 2 rdr: 1 Mrk: 7 s: og der paa paastod Dom;

Olle Wig møtte og wedstod at indted paa Landskylden for afvigte aar er betalt, begierede Dillation, saa vill hand det med tiden betalle,

Monss: Jens Lem paastod Dom till betalling,

afsagt,

Olle Wig bør betale dend Resterende Rettighed, med for høyning paa Landskylden till sam/m/en 2 rdr: 1 Mrk: 7 s: alt inden 15ten dage under Excecution eftter Lougen,

Monss: Jens Lem tilspurte Almuen paa tinget, om de icke witterligt er, at afvigte aar 1711 laag øde eftterskrefne Jorder Halsnøe Closter tilhørende, hvor af icke blef betalt enten skatter, Landskyld, Leding eller anden Rettighed, saa som \i/ Waags skibrede udj Lande offisser gaard 1 L: 1 pd: 12 Mrk: Sm: Skomsnæs 1 pd: 21 Mrk: Sm: Rønholm 2 pd: 6 Mrk: Sm: Toftteland 1 pd: 12 Mrk: Sm: og Hofland 1 L: 9 Mrk: Sm: udj Qvindheret udj Fugleberg 2 pd: 6 Mrk: Sm: udj Opdals skibrede Øfre Waage 1 L: 2 pd: 12 Mrk: Sm: og Mit Waage offisser gaard 1 L: 1 pd: 12 Mrk: Sm:

Almuen der til svarede, at de weed at bemelte Jorder alle sam/m/en nest afvigte aar laag øde, af ingen blef brugt eller besidet, saa ingen fantis, som af de/nnem/ til Halsnøe Closters Ombuds Mand Ringeste skatter, Landskyld eller andre Rettigheder betalte, dette begierede Monss: Jens Lem at maatte indførís og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde weigres,

Johanes Sletteskog, Peder Sunde, Jens Næss og Aadne Tvet blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

1712: 105

Dend 4: April blef holden Almindelig Waarting paa Sioe for Halsnøe Closters Almue af Skaanevig, Etne og Fielbergs skibreder, ofverwerende dend Constituerede Ombuds Mand Monss: Jens Lem, Closter Lensmendene Johanes Sioe og Kaall Tvet, med efterskrefne Lougrett, Olle og Knud Sæbøe, Lars Lande Niels Eie, Endre Hegge, Endre Hixdall, Johanes ibd: og Olle Udstuen, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Monss: Jens Lem hafde ladet stefne Einer Opsanger for Resterende Rettighed af hans paaboende gaard bemelte Opsanger med under liggende Opsanger Mølle tilsam/m/en 16 rdr: med paastand hand det bør betalle,

Einer møtte og wed stod sin giæld betalt der paa straxst for Retten 5 rdr: saa hand ickun Rester 11 rdr: bad om Dillation, sagde sig indted at vere Eiende, laafvede at strefve det med tiden at betalle,

Men Monss: Lem paastod Dom till Restens betalling
afsagt,

Einer Opsanger bør inden 15ten dage betalle de Resterende 11 rdr: Rettighed af Opsanger og Opsanger Mølle under Excecution efter Lougen,

Monss: Jens Lem hafde ladet stefne Jon Syndnes for Resterende Rettighed af nest afvigte aar 1711 4 Mrk: 8 s: det at betale,

Jon Syndnes møtte wedstod sam/m/e penge paa sin Rettighed at \bør/ betale, men sagde sig indted at vere Eiende,

Monss: Jens Lem paastod Dom till betalling
afsagt

inden 15ten dage bør Jon Syndnes betale de 4 Mrk: 8 s: Resterende Rettighed, som hand nu for Retten Self wedstaar for afvigte aar 1711 at vere skyldig under Excecution efter Lougen,

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Willum Hansens weigne hans udstede bøxxsel seddel till Corporal Marchus Erichsen paa 1 Løb Sm: udj gaarden Stangeland som hand Self Eier og beboer, dat: 6 April 1711.

Monss: Jens Lem till spurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er at nestleden aar 1711

1712: 105b

laag øde efter skrefne Halsnø Closters Jorder hvor af ingen skatter eller andre Rettigheder till ha/nnem/ betaltes, saa som

Skaanevigs skibrede,

udj Tofte 1 L: 18 Mrk: Sm:, yttre Bouge ½ Løb Sm: her foruden som Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillianschiold i sam/m/e gaard er Eiende dog uden bøxsell 2 Løber Sm:

Etne skibrede,

Ege Land 1 pd: Sm: Frettes udlade 1 pd: 6 Mrk: Sm: udj Giære 6 Løber 18 Mrk: Sm: Gundegier 1 Løb 12 Mrk: Sm:

Fielbergs Skibrede,

udj Tvet 1 Løb 18 Mrk: Sm: udj Ind Biue 6 L: 2 pd: 3 Mrk: Sm: udj Sundnæs 1 Løb 18 Mrk: Sm: udj Dyreim 2 L: 22 ½ Mrk: Sm: {udj Sæbøe 1 Løb Sm:} udj Svaland officergaard 1 Løb 1 pd: 3 Mrk: Sm: udj Axdall 1 Løb Sm:

Almuen paa Tinget der till svarede at de nok weed at sam/m/e Jorder ligger ødde, af ingen bruges eller besides saa der af nestleden aar ingen fantis som {der af} Ringeste skatter, Landskyld, Leeding eller anden Rettighed betalte,

hvilcke Monss: Lem begierede at maatte indføris og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde negtes,

Monss: Jens Lem hafde ladet stefne Østen Ellingsen tilholdende hos Ifver Nedre SæfverEide her i Skaanevigs Skibrede, for dj hands huustru Marite Johanes datter er kom/m/en fortillig, hand der fore paa begge deris weigne at betalle Egte bøder efter Lougen,

Østen Ellingsen møtte wedstod at hand med sin qvinde er kom/m/en for tillig, sagde sig slet indted till bøders betalling at vere Eiende, bad der fore om Een Lemfeldig Dom,

Monss: Jens Lem satte i Rette at hand bør betale bøder efter Lougen,
afsagt

Eftterdj Østen Ellingsen Self till staar, at hans Hustru er kom/m/en for tillig, Saa bør hand, saa Vell som hans qvinde at bøde deris Egte bøder efter Lougen 3 Rdr: 2 Mrk: 4 s: og det inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

1712: 106

Publiceret Sr: Peder Jensens paa Hr: Assessor Willum Hansens weigne hans udstede bøxsell seddel til Welbr: Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillianschiold paa dend gaard Sandvold Halsnø Closter til hørende og till officeer gaard assignerit, skyldig aarlig Landskyld 2 Løber Sm: 1 H: hvor fore ingen bøxsell er betalt, men Hr: obr: Lieut: {at} \de/ afbrente gaardens bønder huuse at opbygge, dat: 14: Martj 1711,

Olle Udstuen hafver ladet stefne hans Søn Tollef Olsen LøfverEide, for Eet Haars som udlagt er paa skifttet efter afgangne Torkild LøfverEide, paa bemelte Sl: Mands u-Myndige børn, og Olle Udstuen war og er Formynder fore, og den/n/e hans Søn Tollef LøfverEide Haarset i mod deris forlig har bort solt med formodning hand bør lide der fore og ellers betale efter deris før giorte accort der om,

Tollef LøfverEide blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne till Sagen at svare,

Olle Udstuen berettede at Niels Flaaten og Erik Liusnæs hafver stefnt ha/nnem/ men ingen af de/nnem/ war tilstede, hvor fore med Sagen beroer till louglig stefnemaal,

Endre Nordhuus og Lars Bioe af Fielberg og Etne, og Chrestopher Bouge af Skaanevigs Skibrede blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge deris LougrettesEed,

Monss: Lem till spurte Almuen paa Tinget, om dennem ej witterligt er at nestleden Høst paa Tinget her af hannem blef opbøden alle Closteres øde Jorder, saa Vell de som da blef opsagt!! (opsagt), som de andre, till bøsse for hver dennem bøsse wille,

Almuen der till svarede at det nestleden Høst skeede, og af Monss: Lem blef opbøden for alle dend Almue som der da var tilstede, og som Sorenskrifveren da ej war tilstede paa Tinget, saa begierede hand dend gang at Lougrettet det wilde Erindre, dette begierede Monss: Jens Lem at maatte indførís.

Dend 5 April blef Retten betient paa Opsanger i Skaanevigs skibrede, Hvor da Monss: Jens Lem hafde ladet stefne opsideren paa bemelte gaard Opsanger for Huusernes brøstfeldighed, till des Reparation

1712: 106b

at vere ansvarlig, som hand paastod at maatte loughlig besigtiges, og war tilstede som besigtelses Mend, Johanes Sioe Lars Lande, Niels Eie, Knud Sæbøe, Lars Sættre og Mogens Toftte,

Einer Opsanger møtte og tilstede den/n/e besigtelse at ofverwere,

Og begaf Vj os sambtlig i begge parters Nerwerelse Huusene at siune, og først besaag

Røgstuen, som befantis at vere brøstfeldig som følger till Svalen vill 4 spærer 8 allen lange á 3 s: er 12 s: 1 torf hold 12 allen lang 6 s: 2 winskeer 4 s: 3 bord till dend westre Naaf 6 s: 4 bord troe paa begge sider 6 s: 4 bord till troe i Svalen 8 s: till Taget 10 waager Næfver á 12 s: er 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: arbejdsløn till alt dette at Reparere og forferdige paa arbeiderens Egen Kost 2 Mend i 4 dage á hver Mand hver dag 1 Mrk: er 1 rdr: 2 Mrk: og er saa paa stuen des brøstfeldighed 2 rdr: 4 Mrk: 4 s:

Een liden Sengeboe opbiugt nylig af Nicolay Wallen fattis indted

Staburet will forferdiges med bordtag 8 bord á 2 s: er 1 Mrk: 1 tylt Huun til sam/m/e bordtag er 8 s: till Taget 2 waager Næfver á 12 s: er 1 Mrk: 8 s: arbejdsløn paa arbeiderens Egen Kost 1 Mrk: og er saa paa dette Huus 4 Mrk:

Ildhuuset som ganske i grund er nedfaldet og borte, saa at der icke fantis det Ringeste der af tilstede, will igien opbygges af Nye, der till will 2 stafleier 7 allen lange á 8 s: er 1 Mrk: 2 better 8 allen lange á 10 s: er 1 Mrk: 4 s: 4 stafver á 3 Allen lange á 6 s: er 1 Mrk: 8 s: 8 spærer 8 allen lange á 3 s: er 1 Mrk: 8 s: 6 soumslirer á 2 s: er 12 s: baand till at bunde med 8 s: 3 tylter bord till bordtag á 20 s: er 3 Mrk: 12 s: 3 tylter Huun á 8 s: er 1 Mrk: 8 s: 6 tylter Huun till troe á 8 s: er 3 Mrk: arbejdsløn paa arbeiderens Egen Kost 2 Mand i 8te dage hver Mand om dagen 1 Mrk: er 2 rdr: 4 Mrk: er saa paa dette Huus udj alt 5 rdr: 12 s:

Høeladen will Repareris med 2 tylter Huun till troe paa Taget á 8 s: er 1 Mrk: 1 tylt Huun til hielp till bordtag 8 s: till taget som ganske er forderfvet der till will 20: waager Næfver á 12 s: er 2 rdr: 3 Mrk: arbejdsløn udj alt 1 rdr: og er saa brøstfeldigheden paa Høeladen 3 rdr: 4 Mrk: 8 s:

Floeren will forbedres med 11 bord till bordtag á 2 s: er 1 Mrk: 6 s:

1712: 107

10 Huun till sam/m/e brug for 6 s: till taget will 12 waager Næfver á 12 s: er 1 rdr: 3 Mrk: arbejdsløn 4 Mrk: og er saa paa Floeren 2 rdr: 2 Mrk: 12 s:

Smale Huuset wil Repareris med 1 tylt bord till bord tag 1 Mrk: 4 s: 1 tylt Hun 8 s: till Taget Een waag Næfver 12 s: 2 torfhold 3 s: arbejdsløn 1 Mrk: er saa paa Smale huuset 3 Mrk: 11 s:

Fleere huuser fantis icke paa gaarden, ej heller war meere brøstfeldighed paa dennem at finde, og beløber sig saa disse huusers brøst feldighed udj alt med arbejdsløn og alt till 15 rdr: 1 Mrk: 15 s:

der eftter begaf Vj os till dend paa gaarden staaende og Halsnøe Closterets til hørende Mølle, og befant dend at vere af eftterfølgende beskaffenhed, Mølle huuset er af Nye opbygget, hvicket opsideren Einer Larsen sagde at Nicolay Wallen som for toe aar siden qviterede dette sted har ladet opbygge, hvilcke huus fantis uden brøst feldighed, stem/m/en og Carmene ware ogsaa uden brøst feldighed, Men det sagde opsideren at hafve siden hans andkomst till gaarden af Nye opbygget, og foregaf at da hand det fra Nicolay Wallen annam/m/ede som gaarden till foren hafde i Fæste, war det alt sam/m/en ganske for Raadnet, saa hand icke kunde bruge sig Møllen till nøtte før end hand alt sam/m/en maatte Reparere og forbedre, og formente der fore at nyde wedeloung af ha/nnem/ som gaarden qviterede, Ild huuset som endnu er ganske borte forklarede hand, at vere af sam/m/e beskaffenhed da hand kom till gaarden, og hand her ickun har beboed i toe aar, og formente ogsaa at hand for des opbyggelse maatte fri Kiendes, Høe laden sagde hand og at hafve forbedret siden hand kom, saa som dend da hand trede till Jorden war langt wære medfaren End nu, i det øfrige formente hand at vere frj for Huusenes Reparation, helst eftterdj hand gaf i første bøsse 6 rdr: og skulle aarlig gifve udj afgift af gaarden og Møllen 16 rdr: paastod der fore at eftterdj hand og nu er til dømbt at betale fuld afgift af gaarden og Møllen, hand da og maa forskaanes for den brøstfeldighed som war falden paa huusene før hand kom till Jorden, forskiød sig till dend besigtelse som blef holden da Nicolay Wallen træde fra Jorden og dend qviterede,

1712: 107b

Monss: Lem paastod at eftter som der befindes store brøst feldigheder paa huusene eftter den/n/e giorte besigtelses udwiis, at der da maatte Kiendes og Døm/m/es hvem huuserne skall Reparere, paa det at deris May: huuser icke skall forderves videre end nu, og at gaarden der wed ike ganske skall kom/m/e till at ligge øde, helst eftterdj at den/n/e opsider og leilending Einer Larsen nu har fra sagt sig Jorden og der fra afflötter, Refererede ellers at hand wed Lensmanden hafde giort arrest paa hvis bemelte Einer er Eiende, baade for Rettighedens betaling som Resterer hvor paa i gaard paa Tinget er falden Dom, saa og for Aaboeden som nu er befunden,

hvilke og opsideren Einer Larsen tilstod at vere skeed, og at hans Formue af Monss: Jens Lem wed Lensmanden og Mend ere Seqvestereret!., Men formodende endnu som før at vere frj for dend brøst feldighed som war paa huusene før hand til trede Jorden,

her om saaledes forafskeediget

Eftterdj der skall vere holden Een besigtelse her paa gaarden Opsangers huuse da opsideren Einer Larsen for toe aar siden dend til trede, og dend da werende Leilending Nicolay Wallen dend qviterede, og Sr: Peder Jensen Smidt som sam/m/e besigtelse skall hafve forrettet, ej enten er tilstede, eller sam/m/e besigtelse lader indlefvare, icke heller er Nicolay Wallen her till stefnt eller kaldet som sam/m/e besigtelse Eigntlig angaar, og itzige opsider Einer Larsen særlig beraaber sig paa sam/m/e besigtelses werk, saa kand den/n/e sinde ingen Dom falde hvem den/n/e brøstfeldighed paa gaardens huuse skall betale, Men blifver saaledes beroende indtill Nicolay Wallen loughlig her om blifver warslet, og dend før giorte besigtelse blifver i Retten indlefvaret till eftter siun, og naar det skeer skall Endelig Kiendes hvem Reparation betalle bør, i midlertid tid blifver dend giorte arrest paa Einer Lars: formue og Midler wed

Magt, og har hand at søge sin gregers!! (regres) der fore om hand siuner sig for u-rettet saaledis som hand siunis best at vere.

1712: 108

Dend 5: April blef Retten betient paa Syndnæs udj Fielbergs skibrede, ofverwerende dend Constituerede Ombuds Mand Monss: Jens Lem, med efterskrefne Lougrett, Johanes Sioe, Lars Lande, Knud Sæbøe, Niels Eie, Lars Sættre, \og/ Mogens Toftte,

hvor da Monss: Lem hafde ladet Citere Leilendingen paa bemelte Syndnæs wed Nafn Jon Ellingsen, for Huusernes brøst feldighed, den/n/em at Reparere eller og der fore at lide efter Lougen,

Jon Ellingsen møtte og war tilstede, som forklarede at hans huuse ere well wed Magt, Men Monss: Lem begierede de maatte siunis, hvor fore Vj begaf os till des besigtelse, og blef først siunet

Røgstuen, som befantis i alle maader døgtig, undtagende till bordtag will 4 huun er 3 s: ½ waag Næfver paa taget 6 s: er saa des huuses brøstfeldighed 9 s:

Staburet will forbedres med bordtag der til vill 4 tylter huun á 8 s: er 2 Mrk: 8 soumslirer for 8 s: arbejdsløn 1 Mrk: er paa det huus 3 Mrk: 11 s:

Ildhuuset vill forbedres paa efter følgende maade, det vill ganske i grund nedrifves og igien opbygges, till des opbyggelse will 3 stafver á 4 s: er 12 s: 8 soum slirer 8 s: 7 ½ tylt hun till bordtag á 8 s: er 3 Mrk: 12 s: till taget 5 tylter hun á 8 s: er 2 Mrk: 8 s: arbejdsløn paa arbeiderne Egen Kost 2 Mand i 6 dage á hver Mand hver dag 1 Mrk: er 2 rdr: og \er/ saa det huuses bekostning 3 rdr: 1 Mrk: 8 s: og som Citanten ikun bruger dend 4de deel i huuset saa till kom/m/er hand og at Reparere dend fierde deel af des bekostning som gjør 4 Mrk: 14 s:

Høeladen will forbedres till bordtag 6 huun er 4 s: 2 w: Nefver er 1 Mrk: 8 s: arbejdsløn 12 s: er 2 Mrk: 8 s:

Floren hans part will forbedres med bordtag der till will 4 tylter huun á 8 s: er 2 Mrk: {8}0 soumslirer for 8 s: 2 w: Nefver 1 Mrk: 8 s: arbejdsløn 4 Mrk: til sam/m/en 1 rdr: 2 Mrk: 8 s:

fleere huuser er ej paa gaarden dend part til hørende og bedrager sig saa dend ganske Aabod til 3 rdr: 1 Mrk: 11 s:

1712: 108b

her for uden anviste Leilendingen os Een Skutt, som er bygt wed Enden af Røgstuen, paa øde tofft, som hand paastod at Ombuds Manden maatte annam/m/e i steden for dend Specificerede Aaboed, Men Monss: Jens Lem der til svarede at hand dend ej wilde i modtage, paastod at opsideren maatte tilfindes huusenens brøstfeldighed at Reparere saaledes at det kunde vere forsvarligt, helst efterdj hand nu farer fra Jorden

afsagt,

Efter dend giorte besigtelse befindes huusenens brøst feldighed paa opsideren Jon Ellingsens partes huuse her paa Syndnes sig at bedrage till penge 3 rdr: 1 Mrk: 11 s: Thj bør bemelte Leilending sam/m/e brøstfeldighed til først kom/m/ende Ste: Hans dag at forbedre saaledes at Huusene da efter den/n/e besigtelse kand vere forsvarlig ferdige, i midlertid bør saa meget af hans Midler og formue Seqvestreris som {det} Brøst feldigheden sig bedrager, paa det at Ombuds Manden det self kand lade gjøre saa frembt det ej af Jon Ellingsen efter kom/m/es, hvad sig ellers angaar dend skutt som bygt er wed Enden af Røgstuen, som Jon paa øde toftte opbyggt hafver, da naar hand huusene som sagt er forsvarligen hafver Repareret, og Ombuds

Manden dend da ej eftter billighed will beholde, giører hand sig sam/m/e Skutt, saa nøttig og gaufnlig som hand kand,

Dend 9 April blef holden almindelig Waarting paa Spidtzøen for Fiære og Een deel af Føyens skibrede Halsnøe Closters Almue, ofverwerende dend Constituerede Ombudsmand Monss: Jens Lem, Closter Lensmanden, Knud Ifversen i Bøm/m/elhafn og Lars Økland med eftterskrefne Lougrett, Herlof Wespestad, Anders Jonsen, Anders Rasmusen, Jon Helgesen og Jon Helgesen ibd: Olle og Lars Egeland, Knud Miaanes og Niels Houge sambt Een ganske Ringe deel Almue som tinget søgte

Monss: Jens Lem satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publiceret de Kongl: brevve og Forordninger som for hen findes Specificerede.

1712: 109

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxselseddel till Lars Olsen paa 1 Løb Sm: og 1 Hud i Halsnøe Closters Jord Wihofde i Fiære skibrede beliggende, dat: 8 April 1711.

Monss: Jens Lem tillspurte Almuen paa Tinget, om dennem ej witterligt er at eftterskrefne Jorder Halsnøe Closter tilhørende nest afvigte aar 1711: har ligget øde, af ingen brugt eller besidet, saa ingen der af till ha/nnem/ Ringeste skatter, Landskyld eller anden Rettighed har betalt,

Almuen der till svarede, at det de/nnem/ nok witterligt er at efterfølgende Jorder Halsnøe Closter tilhørende afvigte aar laag øde, saa som udj

Fiære Skibrede,

udj Møcklevold 2 pd: Sm: udj Østvig 1 Løb 9 Mrk: Sm: udj Apeland 1 pd: 12 Mrk: Sm: og Østre Braatvet 1 Løb 1 pd: 18 Mrk: Sm:

Føyens Skibrede

Grindem 3 Løber Sm: udj Kallevaag 2 pd: Sm: udj Lørham/m/er 1 Løb Sm: Seersteen 2 pd: Sm: udj Eie 1 pd: 3 Mrk: Smør, udj Urang 2 pd: 6 Mrk: Sm: og udj Steensbøe 2 pd: 12 Mrk: Sm:

af hvilcke gaarder ingen skatter, Rettighed eller Landskyld till Ombuds Manden betalt er, dette begierede Monss: Lem at maatte indførís og af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde negtes,

Dend 28: Junij blef holden almindelig Som/m/erting paa Wallen for Skaanevigs Skibrede Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Nickolay i Wallen, eftterskrefne Lougrett, Mogens Sandvig, Adskild Wig, Niels Svindland, Aanund Tvet, Halfvor og Tieran Sunde, {Øy} Ørien yttre Matre og Halfvor Lien, samt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning om Een Qvartal-Krigs Styr udj Norge, dat: 13 April 1712 saa og forkyndt medfølgende deris May: aller Naadigste Taxation paa sam/m/e skatt, dat: 13 April 1712

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste befalling af Slodslougen angaaende dend borte tagne Post dat: 30 April Ao: 1712.

Publiceret Knud Ifversens udstede bøxselseddel till Niels Olsen paa 1 ½ Løb Sm: ½ H: i gaarden Leknes, dat: 16 Febr: 1712:

1712: 109b

Dend Sag i mellem Olle Johansen Tungesvig og Peder Gielmervig angaaende dend Koe leie til Kierken, som fra forige ting till nu blef opsatt, blef nu atter paaraabt, og møtte Olle Johansen, som forklarede at hafve ladet stefne Peder Gielmervig, men Peder møtte icke, Stefnevidnene Svend Næs og dend der war med ha/nnem/ møtte icke, som Stefne maalet skulle afgiemle, hvor fore den/n/e Sinde icke noget i den/n/e Sag kand forafskeediges, men beroer till loughlig Stefnemaal,

Dend 30 Junij blef holden almindelig Som/m/erting paa Silde for Etne og Fielbergs skibredes Almue ofver werende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, med eftterskrefne Lougrett, Zacarias Silde Lensmand, Torbiørn Østrem, Torben Stølle, Johaness ibd: Ifver Østrem, Knud Axdall, Lars Fiøse og Olle Helgesen Birkenes med Almue fleere som tinget søgte, Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger, som for hen findes Specificerede,

Publiceret Sogne Presten till Etne, Hr: Hans Kampstrups udgifne gafve bref till sin Kieriste Helvig Elisabeth Steen, paa 1 ½ Løb Sm: og 1 tønne Koren i dend gaard Kamboe, som hun efter hans død skall nyde till Morgengafve, dat: 29 Junij 1712:

Publiceret, Olle Halfvorsen Wiig hans udgifne skiøde till hans Broder Søn Halfvor Jensen Øfrebøe, paa ½ Løb Sm: og ½ H: i gaarden Wiig, i mod penge 20 rdr: dat: 30 Majj Ao: 1712:

Publiceret HøyEdle og Welbaarne Hr: Stifttbefallings Mand Undals gifne Ression till Sare Salig Jens Ørbechs at were gastgæber paa Øllens Backen dat: 23 Majj 1712:

Kaald Tvet af Ølen hafde ladet stefne Steener Jensen boende paa Øllens Backen, for dj hand skall beet ha/nnem/ udj hans leppe, nestleden Søndag 8 dage, udj Eet Brølup paa Dørem, der fore at bøde og lide efter Lougen, Steener Jensen blef paaraabt men ej møtte ej heller

1712: 110

nogen paa hans weigne,

Lensmanden Lars Killisvig og Siur Eie forklarede at de stefnede bemelte Steener Jensen nest afvigte Tisdag 8te dage, saa det nu ickun er siden Stefnings tiden 10 dage, hvor fore Sagen igien louglig will Stefnes, og skall da gaaes der udj hvis Rett er.

Sare Sl: Jens Ørbecks hafde ladet stefne Stener Jensens qvinde wed Søen i Øllen Johane Johanes datter fordj hun skall hafve ofverskieldet hende, i ligemaade for u-beqvems ord mod øfrigheden, hafde der om og ladet stefne till Widne Olle Nerems Kone Ved Nafn Giorne Evens datter, og Gurj Ols datter tiener hos Markus Coperals!! (Corporals) qvinde, hvilcke begge møtte,

Johane Johanes datter blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hendes weigne, Lensmanden Lars Killisvig og Siur Eie hiemlede at de hende her om louglig hafver indstefnt, men dog ej stefnet hendes Mand, hvor fore Sagen till Høste tinget beroer hvor da Sagen louglig igien will indstefnes, og hafver da till sam/m/e tid widnerne at møde, og skall da gaaes her om hvis Rett er.

Olle Hellegesen!! (Helgesen) Birkenes hafde ladet stefne Steener Jensen wed Søen i Øllen till at annam/m/e penge for ½ Løb Sm: i Neerem som hand sig af Enken og hendes Søn paa Neerem til forhandlet hafver, hvor till bemelte Olle Helgesen Birkenes er oddelsbaaren,

Steener Jensen blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Lars Killisvig og Siur Eie hiemlede Ved Eed at de ha/nnem/ louglig her om hafver indstefnt,

Olle Helgesen Birkenes precenteret de penge i Retten som hand formente at Steener Jensen for godtzet burde annam/m/e, men som ingen war tilstede som de/nnem/ ville annam/m/e, tog bemelte Olle pengene til sig igien og den/nem/ forvarede,

afsagt

Sagen beroer till Høste tinget, hvor da Steener Jensen paalegges at møde, og skall da gaaes videre hvis Rett er.

Publiceret Tollef Siursen Sande og Biørn Siursen Aasbøe begge af Etne paa Egne og deris Sødskendes

1712: 110b

weigne, sambt Niels Nielsen Svindland af Skaanevigs Skibrede, deris udgifne skiøde till Peder Halfvorsen Ram/m/e, paa 1 Løb Sm: med bøsse udj hans paaboende gaard bemelte Ram/m/e i Etne skibrede beliggende, sambt og Eet agerstøke under sam/m/e part beliggende hvor af gifves aarlig penge 8 s: og det i mod penge 44 rdr: dat: 30: Junij 1712:

Der efter fremstillede sig for Retten Klockeren her af Ente!! (Etne), Tom/m/es Andersen Beier, og indlefverede udj Retten Eet skrefte af hannem Self skrefven, dat: 26: October Ao: 1696: hvor udj hand beklager sin slette tilstand og wilkor, {og} beraaber sig \og/ paa adskillige poster, hvad der er aarsage udj sam/m/e hans Fattigdom, formeenende at nyde forskaansel udj de da paabudne aller Naadigste Skatter, og Extra paabud, hvor paa og dend da werende Proust nu Sallig Hr: Peter Heltberg har teignet og atesterer, sam/m/e hans Ringe formue og dend udj hans skrefte andragende wilkaar, sambt og Sogne Presten Hr: Hans Kampstrups der paa skrefne atest, som tillige med Prousten ofver Eens stem/m/er, det første dat: 28: octobr: 96: og det andet 26 octobr: nest tilforen, Saa indlefverede bemelte Kloker Endnu i Retten Eet andet skrefte dat: 2 Junij indverende aar, hvor udj hand endnu som før beklager sin Fattigdom og Ringe tilstand, der paa war teignet atter Sogne Prestens Hr: Hans Kampstrups atest, som bemelte hans slette tilstand bekræfter, og er sam/m/e Kloker endnu i

de tanker at hand for de Extra skatter og Conssumption maatte blifve forskaanet, Hvor fore hand i særdeelighed till spurte dend ganske Almue paa Tinget, om de icke er witterligt at hand for det første er Een gam/m/el Fattig Mand, der ganske er forarmet, hans Kloker gaard Øfstebøe ligger øde og i Mange Aar har ligget øde, saa hand af dend, icke

1712: 111

nyder det aller Ringeste till indkom/m/e, Men boer udj Eet lidet huus wed stranden, og ej hafver eller er Eiende Eet lefvende Creatur, ja icke end Een Høne, bad dem alle at de ville nu sandferdeligen gifve til Kiende hvorledes hans tilstand er, med videre som de kand vere vidende, saaledes som de for gud og ald Chresten øfrighed agter at ansvare,

Dend ganske Almue paa Tinget med Eenstemig Mund der till svarede, at Klokeren Tomes Andersen Beyer, er Een Meget Fattig Mand, der ej har noget lefvende Creatur, boer paa Een Fremet grund wed Søen, bruger ingen Jord, ej heller Saaer og Høster Kloker gaarden Øfrebøe, har i langsam/m/elig tid ligget øde, og endnu ligger øde, dend Fattige Kloker till stor skade, der for uden er hans indkom/m/e ganske Ringe, saa som det heele Kald ickun bestaar udj nogle og Firesinds tiuge Mand, hvor ofver Klokerens indkom/m/e ej saa meget sig kand beløbe, at hand der af kand hafve sin daglige Føde og underholdning, beklagede ellers meget hans Fattigdom ware forsickrede, at der som dend høye øfrighed om hans Eelendighed war widende, hand aldrig nogen slags skatter blef paabyrdet, saa som hand u-muelig noget i saa maader er god fore at betalle,

dette begierede Klokeren at maatte indførís og ha/nnem/ {af} \be/skrefven \at/ meddeelis, som Vj ej wiste at kunde benegte, helst eftterdj Vj som Rettens betiente weed, at, hvis i saa maader af Almuen er forklaret, sig saaledes i alle maader {med Sandhed} forholder,

Publiceret Hans Samuelsen Øfstebøe af Ryefylcke Fogderie hans udstede bøxselseddel til Biørne Siursen paa 1 Løb Sm: i Aasbøe i Etne, dat: 30 Junij 1712

Dend 4: Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Bielland for Føyens og Fiære Skibreders Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, med eftter skrefne Lougrett, Næll Hysingstad Lensmand, Niels Wicke, Aasmund Worland, Ellend SaxEide, Torkild Holme, Niels Berge, Paal Støtteland og Johanes Tiong.

1712: 111b

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: Brefve og Forordninger, som for hen findes indført,

Publiceret Aslack Gouttesens udstede bøxsel seddel till Ellend Larsen paa 2 wetter Koren udj dend gaard {udj} Tvetteskog i Fiære Skibrede, dat: 3 Febr: 1705:

Publiceret BisCopen Mag: Niels Smeds udstede bøxsel seddel till Jonas Larsen paa 1 Løb Sm: $\frac{3}{4}$ H: i gaarden Hysingstad, i Føyens skibrede beliggende dat: 2 Januarj 1712

Publiceret Knud Ifversens udstede bøxselseddel till Olle Andersen paa 1 Løb Sm: i Degernæs, dat: 4 Martj 1712:

Publiceret Erik Pedersen Løning hans udgifne skiøde till hans wærFader Lars Johansen øfre Lillebøe paa 24 Mrk: Smør med bøxxel i Løning i mod penge 24 rdr: dat: 16 Martj 1712:

Publiceret Lars Johansen Lille Bøe hans udstede bøxxel seddel till hans Søn Lars Larsen paa ½ Løb Smørs leie udj bemelte Lille Bøe, dat: 4 Julij 1712:

Publiceret Hr: Hans Wadbecks udstede bøxxel seddel till Arne Larsen paa ½ Løb Sm: og ¼ Hud {i} udj gaarden Notteland, dat: 3 Martj 1712.

Publiceret Hans Jørgensen Øckeland og Sæbiørn Danielsen Stue deris udgifne skiøde till deris Svoger Reinert Andersen Augdesten paa 1 Løb og 4 ½ Mrk: Sm: med bøxxel, udj hans paaboende gaard Augdesteen, dat: 4 Julij 1712:

Publiceret Knud Ifversens udstede bøxxelseddel till Mogens Nielsen paa ½ Løb og 18 Mrk: Smør, sambt ½ Huds leie i gaarden Degernes, dat: 14 April 1712:

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste befaling om Signalen for Lodserne for Kongens Aarlaags skibe, dat: af Agershuus Slaat dend 6 Majj 1712

Publiceret deris Kongl: May: af Slodtzlougen aller Naadigste willie angaaende Hamborger skibe at arrestere dat: 1 Junij 1712.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Peder Hilde for begangen Leiermaal udj sit Egteskab, med Eet løst qvindfolck Ved Nafn Britte Knuds datter, der fore at bøde efter Lougen,

1712: 112

hafde og ladet stefne bemelte qvindfolck Britte Knuds datter for sine bøder,

Peder Hilde møtte og wedstod sin forseelse, bad om Een lemfeldig Dom, beklagede sin liden Formue og Armod,

Fogden indleiveredede udj Retten Een Registering holden ofver Peder Hildes boe og Formue, dat: 8 Junij 1712:

Qvindfolcket Britte Knuds datter møtte icke, ej heller nogen paa hendes weigne, hvor fore Sagen till neste ting beroer, hvor da qvindfolket paalegges at møde, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Eet qvindfolck Ved Nafn Sare Baars datter for Leiermaal med Een Marinsk Soldat Ved Nafn Jon Stephensen, som nu er i deris May: tieniste forReist, der fore at bøde efter Lougen,

bemelte Sare Baars (Bors?) datter Holme, blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hendes weigne,

Lensmanden og Niels Berge hiemlede at de hende loughlig hafde stefnt, hvor fore hende paalegges till neste ting at møde, og skall saa gaaes hvis Rett er.

Dend opsatte Sag i mellem Morten Lund Mands werket, og Lars Eskeland angaaende det Clamerj, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu parterne paa Begge sider, saa møtte og widnerne Sæbiørn Øckeland og Niels Lunde,

Sæbiørn Øckeland {og Niels} forklarede at hand icke er stefnt her om till widne, icke heller weed hand noget her om, Men Reinert Augdesteen er dend som der af weed, hvilcke og till widne er stefnt i denne Sag,

og Møtte Reinert som eftter aflagde Eed widnede, at hand nest afvigte Høsteting da det holtis her paa Bielland gick ned till Anders Nielsen paa Leerwigen, da kom og Erik!! (Morten) LundMands werket og Lars Eskeland der ind, og Reinert sad wed bordet, da kom Lars Eskeland till ha/nnem/ og spurde ha/nnem/ om icke {Erik} \Morten/ Lund Mands werket er Een tyf, Reinert svarede det ved ieg icke, da sagde Lars till hannem jo du weed det, widere weed hand icke, icke heller kand hand erindre fleere ord blef talt,

Niels Lunde eftter giorte Eed widnede at sam/m/e tid som før er melt nestleden Høsteting gick hand till Anders Nielsen paa Leerwigen, der kom og Morten Lund Mands werket og Lars Eskeland ind, da kom Lars i ord med Morten

1712: 112b

om nogen giæld dennem war i mellem, og Morten sagde til Lars wogte dig Lars, du er Een Skouge tiug, da svarede Lars og sagde till Morten du er Een tyf,

parterne blefve for Retten med hin anden i wenlighed forEenede at hvad ord de/nnem/ er falden i mellem, skall icke kom/m/e nogen af dennem till æris forkleining, men de begge at vere gode Venner, og der med ophæfvede Sagen, hvor med dend og blifver mellem de/nnem/ af ingen werdj, og ej at kom/m/e nogen af dennem till nogen Spaat eller wanære,

Bertell Giellie hafde ladet stefne Hendrick Piil i Folgerøen for medelst hand skall hafve fra ha/nnem/ Een Kaabber Kiedel i pant, og om ent skjønt at hand har tilbødet hannem sine penge, saa meget hand har laant, saa kand hand dog icke faa sin Kiel til bagers, formente at Hendrick Pil i mod de laante penge bør igien lefvere ham sin Kiedel,

Hendrik Piil møtte og svarede, at hand icke weed af Bertil Gielge!! at sige, men hand har laant Lars Otterøen som er Bertels Søn Een deel penge, og bemelte Lars satte ha/nnem/ og Kielen i pant, og naar hand faar sine penge saa meget hand udlaant hafver skall Kiellen gierne were de/nnem/ følgagtig,

Bertel der til svarede at Kielen war icke hans Søn Lars tilhørende, men hand Eiede dend Self og naar hand betaller saa meget hand har faaet, saa formente hand at nyde sin Kiel, og om Lars hans Søn noget har laant hos Hendrik, saa faar hand og søge ha/nnem/ der fore, og formente at det icke tages eller betales af hans Kiel,

Hendrik Piil begierede at Lars Otterøen og her till maa warsles, saa skall af hans forklaring fornehmes, at pengene er till ha/nnem/ udlaant, og Kielen fra ha/nnem/ i pant satt, men om enten hans Fader Bertel har faaet noget af sam/m/e penge, eller hvorledes de det har skiftet mellem sig, wed hand icke paastod endnu som før at Lars her till bør warsles,

afsagt,

Sagen beroer till neste ting, hvor da og Lars Otterøen her till bør warsles, og skall da gaaes i Sagen widere hvis Rett er.

Dend Sag i mellem opsiderne paa Egeland og Daniel i Mosterhafn angaaende dend skouge hugster, som fra forige ting till nu blef opsatt

1712: 113

og møtte nu begge parter till Sagen at svare, saa var og stefnt till widne Olle Teigland og Jens Notteland, hvilcke og begge møtte,

Olle Teigland og Jens Notteland forklarede Ved Eed at de icke weed hvem der huggede i Egelands skoug, men de begge eftter opsidernes begiering paa Egeland war hen/n/e i skougen og eftter saag hvis hugget war, og fant de at vere hugget 6 træer, men icke weed hvem det

huggede, Men Olle Teigland forklarede der for uden at hand saag at Daniel og Mogens i Mosterhafn kom hiem med Een baad weed, men ej veed hvor dend war hugget,

Daniel Mosterhafn forklarede at Mogens i Mosterhafn hafde laaf af opsiderne paa Egeland at hugge 2de træer og nogen weed, og sam/m/e weed huggede hand der sam/m/e tid som melt er, men hand allene fulte med ha/nnem/ og hentede weeden hiem, widere har hand ej der med at bestille, Egeland's opsidere forklarede at de hafde gifvet Mogens laaf at hugge i deris skoug 2de aare Efne, og noget weed, men ej saa mange træer, og war dette ej de træer som de hafde gifvet laaf at hugge, Mens Daniel forment de bør svare de/nnem/ till denne hugster, Daniel begierede at de maatte bevise ha/nnem/ det ofver at hand noget hugget hafde, men som Mogens hafde laaf saa fulte hand med ham, dette at hiem føre, hafde og ladet stefne Mogens her om till wedermeele, Men Mogens møtte icke, hvor fore Daniel begierede at Sagen till Høste tinget maatte beroe at Mogens kunde kom/m/e till Tinget her om at giøre sin forklaring, hvor fore Sagen till dend tid beroer,

Dend 6: Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Windenes for Waags og Opdals Skibreders Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen Bunde Lensmændene Gunder Ambland og Johaness Windenes med eftterskrefne Lougrett, Paal og Endre RemberEide, Endre Præstbøe, Sallamon Windenes, {Winsen Hougland,} Jon og Johaness Sandtorf, Mogens Huckenes og Sallamon i Bratten, sambt Almue flere som tinget søgte Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

1712: 113b

Publiceret de Kongl: Brefve og andre befallinger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Hr: General Toldforwalter Gaarmands udstede bøsse seddel till Niels Andersen paa ¼ Løb Sm: ¼ Hud og 1 ½ s: penge, i gaarden Huckenes dat: 1 Decembr: Ao: 1711:

Publiceret Gunder Pedersen Ambland Lensmand udj Opdals Skibrede hans udstede bøsse seddel till Matias Sallamons: paa ½ Løb Sm: i dend gaard Kleppe i Opdals Skibrede dat: 12 Martj 1712:

Publiceret HøyEdle og Welbaarne Hr: Baron Axsell RosenCrantzis udgifne skiøde og ofverdragelse till Sallamon Monsen Solem paa oddels, Indløsnings og Aasæde Retten till dend gaard Solem liggende i Opdals Skibrede skyldende udj aarlig Landskyld med bøsse 1 Løb Sm: og 1 Hud, i mod penge 20 rdr; dat: 16: Novembr: 1711:

Publiceret Matias Ellingsens udstede bøsse seddel till Mogens Olsen paa half anden Spansteig Jord udj dend gaard Græsdal, dat: 6 Julij 1712:

Knud Ifversen i Bømelhafn hafde ladet stefne Knud Rødland af Waags skibrede for Een deel penge han/nen/ paa Eet gaarde Kiøb skall vere skyldig, enten pengerne at betalle eller og Landskyld af gaardens brug,

Knud Rødland møtte icke ej heller nogen paa hans weigne, Men Lars Wickenes og Olle Stoken wed Eed widnede at de Knud Rødland loughlig her om har indstefnt, hvor fore Knud Rødland paalegges till neste ting at møde, og skall saa gaaes hvis Rett er.

Der eftter fremstillede sig for Retten Bertell Tomelsen!! NordFondens Hustrue Ragna Torgiers Datter, som sig høylig beklagede, hvorledes dend allerhøyeste gud dennem nest afvigte Mandag 8te dage, om Natten wed dend u-løkelige ildebrand dennem har hiemsøgt, hvor weed ej allene deris i boende huuse opbrente, Men end og alle deris Middel og Formue af sam/m/e Ilds lue blef fortæret, og det saa aldeelis at de Self neppe med lifvet af huusene udkom, hvor ofver de nu ganske i Armod er geraaden bad der fore dend ganske Tingalmue, at de her om ville

1712: 114

gifve deris sandferdige Forklaring, om det sig ej saaledes i Sandhed forholder, forhaabende at naar dend høye Øfrighed saadan deris u-løcke blef witterligt, de da i Naade for nogle aars skatters Frihed maatte forskaanes, berettede ellers at deris paaboende Jord er Storøens Prest Benificeret og aarlig at skatte eftter 1 Løb Smør,

Dend ganske Almue af Tinget med Eenstemende Mund her till svarede, at de noksom weed, at det er alt for meget sandferdigt, at dend Stackels Mand Bertell Tomesen Nordre Fonden, nest afvigte Mandag 8te dage wed Midnadtz tider har lidt dend skadelige Ildebrand, hvor weed ej allene hans huuse, men end og alle hans Eiendeele af Ildens Lue blef fortæret, saa de stackels Folck neppe self med lifvet er undkom/m/en, Saa at hand som till foren noget war Eiende, nu ganske i Fattigdom og Armod er geraaden, ønskede at dend Høye og Naadige øfrighed sig ofver hans Eelendighed wille forbarne,

Dette begierede bemelte Bertel NordFondens qvinde at maatte indföris og hendes Mand beskrefven meddeelis, som Vj ej viste at kunde negte, helst eftterdj det os alle nok er witterligt, at hvis forklaret er sig saaledes i ald Sandhed forholder.

Dend Sag angaaende dend Huusmand paa Eidet i Opdals skibrede Johaness Ingebregtsen, som i sit Egteskab hafver beligget Eet løst qvindfolk wed nafn Ane Daniels Datter, som fra forige ting blef optagen, hvilcke Sag nu atter blef paafordret, og møtte nu de 2de Mend Arnve(?) Hilswiig og Jacob Ambland, som tillige med Lensmanden war hos bemelte Johaness, at efttersee hvad hand till deris May: Bøder kunde were Eiende men de forklarede alle Eenstemig wed Eed og opragte Fingre eftter Lougen, at de nest leden Waar d: 12 Martj war hos bemelte Mand, men de fant der icke det aller Ringeste till nogen bøders betalling, saa som bemelte Mand er Een Fattig Mand der betler sit brød

Kongl: May: Foget tillspurte og Almuen her for uden om de weed at sam/m/e Mand noget er Eiende, Men de

1712: 114b

alle svarede at denne Mand er Een Fattig Mand der icke eier det aller Ringeste, men gaar om at betle, Kongl: May: Foget tillspurte dennem og hvad qvindfolcket Ane Daniels datter till bøders betalling er Eiende, Almuen der til svarede at de till wesse weed at dette qvindfolk icke heller er Eiende noget, ej heller till Een Markes werdj, uden de gl: Kleder hun gaar udj,

Lensmanden Gunder Ambland og de for benefnte Mend i serdeelished berettede at de har voren hos hende, og ike fant andet end idel Fattigdom widere wiste de ike at forklare,

Kongl: May: Foget paastod at saa som de begge indted till bøders betalling er Eiende, de da bør straffes paa Kroppen andre till Exempel, blef ellers berettet at de allerede har udstaaet Kierkens Disiplin wed Aabenbare skrefttemaal,

Johaness Ingebregtsen møtte Self endnu tilstede, og nu som till foren wedstod sin forseelse, men qvindfolket møtte icke, men Lensmanden paa hendes Veigne svarede at hun wedstaar i lige maade sin begangne forseelse, og der fore allerede har udstaaet Aabenbare skrefttemaal

afsagt,

Efterdj der befindes at \Johanes/ Ingebregtsen der er Een Egte Mand, der \og/ Endnu har sin Egen ægte Hustru lefvende, sig udj Leiermaal med Eet løst qvindfolk Ane Daniels datter har forseet, og aldeelis indted till deris May: bøders betalling er Eiende, Qvindfolket i lige maade icke heller noget till at bøde med hafver, saa bør de begge at straffes paa Kroppen, Johanes Ingebregtsen udj Fengsel paa wand og brød i 8te uger, og qvindfolket udj 6 uger,

Hr: Johan Madtzen Sogne Prest till Lindaas har ladet stefne Jens Ibsen Qvalvogen for Een deel penge hand efter obligation og Forpantning i hans huuse skyldig er, de/nnem/ at betale, Jens Ibsen møtte icke ej heller nogen paa hans weigne, Johanes Eriksen Huusevig og Knud Uglenes hiemlede at de ha/nnem/ loughlig har indstefnt, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde

1712: 115

Elsebet Friis hafde ladet stefne Ingemon Hellelands Encke Marj Ols datter for Eet huus hun skall hafve fløt fra Jorden Engevig, med formodning at hun sam/m/e huus igien bør fløte til bage, og der for uden betalle omkostninger,

Marj Ols datter Helleland blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hendes weigne, Hans Leewaag hiemlede wed Eed at hand tillige med Johanes Tvette loughlig hafver stefnet bemelte Marj Helleland, hvor fore hende paalegges till neste ting at møde,

Ane Sallig Hans Ottesens i Bergen hafde ladet stefne Johanes Simensen Windenes, formedelst hand ej vill fra fløtte af Huusene her paa Windenes, efterdj at Biørn Lande som baade Een deel i gaarden er Eiende, saa og skall bruge gaarden icke kand kom/m/e udj huusene, paastod der fore at Johanes Simens: bør gjøre Huusene Rødig og fra fløte,

Johanes Simensens qvinde Karj Johanes datter møtte og forklarede at hendes Mand icke war til stede, Men dog wilde hun svare til Sagen, sagde at de icke har neget!! (negtet) at fløte, ej heller at gjøre huusene Røddig lofvede det straxst at gjøre, wedstod og at de for meere end toe aar siden har solt Jorden till Ane Sl: Hans Ottesens og Biørn Lande, og skiødet alt publiceret,

Judite Niels datter paa Ane Sl: Hans Ottes: weigne paastod Dom at Johanes Simensen bør fløtte og gjøre huusene Røddig, i lige maade hafde og Biørn Lande stefnt sam/m/e Johanes Simens: for sam/m/e aarsage, og paastod hans qvinde Karj Simensen!! datter, at Johanes Simensen bør fløtte, paa det de kunde kom/m/e till gaarden, saa som de for sam/m/e skyld ej har kundet kom/m/e till at fløte, tj huusene ere alle betagne af Johanes Simensen,

afsagt,

Efterdj Johanes Simensen ej Allene for Ane Sl: Hans Ottesens og Biørn Lande har afstaaet og solt sin gaarde part i Windenes, men

1712: 115b

end og for Biørn gaardens brug \opsagt/ og bemelte Biørn nu allerede paa andet aar har brugt Jorden, og Johanes Simensen ej i midlertid har qviteret huusene eller des beboelse, og som Lougen u-trøkelig befaller till hvad tid huusene bør Rødig gøres hvilcke nu er lenge siden det burde hafve skeed, Saa till Kiendes Johanes Simensen inden 8te dage huusene at Røddig gjøre, og fra dennem at affløte saa at Biørn Lande som gaarden bruger, u-behindret sit brug kand beboe {og}, og saa fremt det ej af Johanes Simensen efter kom/m/es, bør hand at bøde till deris May: 4 rdr: og her for uden wed Rettens Middels hielp at udføris, og betaler saa nu i

foraarsagede omkostning till Citanterne 2 Mrk: danske inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Dend 9 Julij blef holden almindelig Sommerting paa Hougland for Ous og Strandvigs Skibredes Almue ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Hans Lundervig og Jon Haavig med eftterskrefne Lougrett, Halfvor Røttingen, Rasmus Goupholm, Mogens Aadland, Niels Røttingen, Anders Lysand, Jacob Hougland, Olle Færrestad og Steen Hattvig, sambt Almue fleere som tinget søgte Kongl: May: Foget satte Ting og Liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: Brefve og andre befallinger som for hen findes Specificerede

Publiceret BisCopen Mag: Niels Smidts udstede bøxsell seddel till Niels Halfvorsen paa 2 Spand Sm: og ½ H: i dend gaard Sælle i Ous skibrede, dat: 4 Januarj 1712:

Publiceret Prousten Hr: Chrestopher Gaarmands udstede bøxsellseddel till Olle Ellingsen paa 3 Spand Sm: ¾ H: i dend gaard Røttingen beliggende i Ous, sambt 9 Mrk: Sm: i sam/m/e part Baroniet underliggende, dat: 9 Martj 1712

Dend Sag i mellem Anders Jonsen Børdall og Ane Tottland, om de 6 rdr: bøder som fra forige ting till dette blef opsatt, og møtte nu begge parter till Sagen at svare og begierede de begge at Sagen till Høstetinget maatte beroe hvor fore ogsaa Sagen efter begges deris begiering saaledes Willer,

1712: 116

Dend 12 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Graaf for Opdals, Waags, Qvindheretz og Een deel af Føyens skibredes Halsnøe Closters Almue, ofverwerende dend Constituerede Ombuds Mand Monss: Jens Lemb, med eftterskrefne Lougrett, Gunder Graaf, Olle og Anders Børtvet, Lars Eie, Niels Mælland, Colben Hage, Endre Flacke og Peder Graaf, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Monss: Jens Lem satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret deris May: aller Naadigste udgangne Forordning om indverende aars Krigsstyr, dat: 13 April 1712: I lige maade dend der om giorte taxt: dat: sam/m/e dag,

Publiceret Monss: Jens Lems udstede bøxsell seddel till Sogne Presten Hr: Jonas Houggs paa 1 Løb Sm: og 1 Hud i gaarden Søre Huglen, i mod bøxsell 15 rdr: dat: 23 April 1712:

Publiceret Monss: Jens Lems udstede bøxsell seddel till Hr: Falckor Smidt paa 1 Løb Sm: 1 Hud i gaarden Sørhuglen i mod bøxsell 15 rdr: dat: 23 April 1712.

Sare Sallig Hr: Natanel: hafde ladet stefne Simon Mickels: Brandvig fordj hand skall hafve u-louglig begifvet sig af hendes tieniste, efter at hand der hafde tient i 3 uger, endog hand hafde taget sig tieniste paa Eet heelt aar, formodede der fore at hand efter Lougen bør anseeis till straf og bøder, Iligemaade hafde hun og ladet stefne bemelte Drengs Fader Mickel

Brandvig fordj hand Self war paa Høyland hos Hende og tog Søn/n/en hiem, og siden har beholdet ha/nnem/ og ej tilbødet sig at lefvere ham til bagers i sin tieniste formodede at hand i lige maade efter Lougen bør ansees, og møtte paa Sare Sl: Hr: Natanaels weigne Lensmanden Gunder Graaf, som i Rette lagde hendes skriftlige indlæg dat: 12 Julij 1712: og der efter begierede Een Rettmesig Dom,

Mickel Brandvig møtte paa Egne og sin Søns weigne og tilstod at hans Søn Simen Mickelsen gick udj tieniste till Sare Sl: Hr: Natanel, og tiende der i 3 uger, men som hans Søn skickede mange bud at hand der icke lenger wille være, men end og wed Kierken da hand der fant ham græd som Eet barn, hvor fore hand ynkedes ofver ham og maatte saa tage ham hiem der fra, der for uden

1712: 116b

hafde truet ham med hug, ej allene MadModeren Self men end og Sønen Ifver, hvor ofver hand blef bange og Frøgtagtig, og ej torde der lenger være, men siden kom hand som Fader for ha/nnem/ og hente ham hiem, forklarede ellers at hans Søn ickun er Eet barn paa 16 aar, og der fore icke hafde wett at blifve eller at tiene, kunde dog ej negte at hand jo self hentede ham der fra, tilbøde og Sare at igien tage sine Feste penge 12 s: men hun dem ej wilde anam/m/e

Monss: Lem protesterede paa Bøder saa Vell paa Sønnen som paa Faderen,

Mickel Brandvig forment at vere frj, baade for sig og sin Søn efterdj hans Søn ingen lunde kunde tiene der, icke heller hafde løst der till,

afsagt,

Efterdj Mickell Brandvig icke kand negte, at hans Søn Simon Mickelsen jo allerede war gaaen udj tieniste till Sare Sallig Hr: Natanaels, og der fore hafde taget og annamet af hende udj Feste penge 12 s: wedstaar ogsaa, at sam/m/e hans Søn efter 3 ugers forløb igien forlod sam/m/e tieniste, og der fra afgick, Saa bør og Simon Mickelsen efter Lougens 3die B: 21 Capt: 11 art: at bøde till Sare Sallig Hr: Natanel og hans Herskab till lige deele helten af dend løn hand skulle haft i sam/m/e sin tieniste, som i det Ringeste med Klederne bedrager sig 2 rdr: 3 Mrk: og udj foraarsagede omkostning 1 Mrk: 8 s:, og som Faderen Mickel Brandvig Self hiem hentede sin Søn, og førte ham der fra, da hand saaledes u-louglig sig af sin tieniste begaf, og siden har taget ham og endnu taget ham i forsvar, i mod saadan u-louglig bedrift saa bør hand ogsaa efter sam/m/e Lougens art: at bøde dobbelt saa meget nemblig 5 rdr: helten till sit Herskab og helten till hans Søns forige Husbonde Sare Sl: Hr: Natanel, og dette alt sam/m/en inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Monss: Jens Lem hafde ladet stefne Petter Bell formedelst hand med sin qvinde er kom/m/en for tillig der fore at bøde sine ægte bøder efter Lougen,

1712: 117

Petter Bell møtte og forklarede at hans Hustru well kom for tillig med sit barn, men og for tiden med Eet u-tidigt Foster, saa som det var dødt føt!! (født), formodede der fore at vere frj for nogen bøder at betalle, beraabte sig paa de qvinder der war ofverwerende da hun føde hvilke ware Ane Eldøen og Johane Walvatne, tillige med hans Søster, som saag hvorledes med hende war fatt, hvilke widner ej ware tilstede,

afsagt,

efterdj at Petter Bell beraaber sig paa widner som skall hafve seet og weed at hans qvinde kom i Barselseng med Eet dødfød barn som icke war kom/m/en til tide, Saa beroer Sagen till

neste ting, at hand sam/m/e widner kand lade indstefne, og skall da gaaes videre i Sagen hvis Rett er.

Monss: Lem hafde ladet stefne Peder Eldøen formedelst hand sist leden Waar ting negtede Flötting da hand kom fra sine ting reiser og till Halsnøe Closteret, med paastand hand bør betale hvis hand till Een anden udgaf Nemblig 2 Mrk: 8 s: saa og omkostning.

Peder Eldøen møtte og straxst betalte bemelte 2 Mrk: 8 s: og udj omkostning 20 s: hvor med Monss: Lem war benøyet og der med Sagen ophæfvede,

Dend 14 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Spidsøen for Føyens og Fiære Skibreders Halsnøe Closters Almue ofverwerende dend Constituerede Ombudsmand Monss: Jens Lem, med efterskrefne Lougrett, Torkild Sollem, Lars Økland, Halfvor Hougskier, Peder Aasbøe, Eiluf Haaversholm, Lars og Olle Egeland, og Niels Houge sambt Almue fleere som tinget søgte,

Monss: Jens Lem satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret dend Kongl: Forordning om Krigsstyr, som for hen findes anteignet,

Publiceret Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxxsel seddel till Eilluf Jacobsen paa 2 pd: Sm: 8 Spand Koren sambt ofverbøxxsel paa 1 pd: Sm: og 4 Spand Koren, dat: 18 April 1709:

1712: 117b

Marie Cronmand hafde ladet stefne Niels Hofland formedelst hand uden hendes Minde og willie hafver bort taget Een Koe af Marken, som hun hafde till Leie fra bemelte Niels Hoflands Broder Peder, som er død i deris May: tieniste, formodede der fore at hand ej allene bør bøde der fore till Kongen, men end og til bage lefvere hende Koen, indtil tiden er uden, og om hand da med Rette Koen will beholde, hand da i tide maatte opsige Koen før end hand dend annam/m/ede

Niels Hofland møtte og wedstod at hand tog dend omstefnte Koe fra Marie Cronmand, og det og uden hendes widskab eller willie, men som Koen hans Sl: Broder till kom, og hand nu er død, saa at Koen der fore tilhørte ham og hans Moder, saa mente hand at hand og sam/m/e Koe maatte tage, wiste icke at saadant var forbøden, formente der fore at vere frj for Marie Cronmands til talle,

Marie Cronmand paastod Dom till Koen at nyde til fardag er ude, og som hand bort tog Koen 3de Pinsedag saa formodede hun at hun og maatte beholde Koen saa meget lenger,

Monss: Jens Lem satte i Rette at bemelte Niels Hofland bør anseeis till nogen wilkorlig bøder, for saadan hans u-louglig adfer, og om endt skjønt, at Lougen i saa fald er streng og haard, saa will hand dog lade sig nøye med Een liden penge Mulct, og paastod der fore og Dom i Sagen,

afsagt

Eftterdj Niels Hofland self tilstaar, at hafve uden Marie Cronmands willie af hendes Mark bort taget Een Koe, som hun till leie af hans broder afgangne Peder {Føyen} Spidsøen hafde bekom/m/et, Saa bør Niels Hofland inden 14ten dage bemelte Koe igien till Marie Cronmand paa Egen bekostning at til bage lefvere, og det under 3 rdr: bøder till deris May: og betaller nu i omkostning till hende for denne prosses 2 ½ Mrk: danske, og hun sam/m/e Koe at

beholde fremdeelis paa leie, indtill dend hende loughlig blifver opsagt, og bør Niels Hofland her for uden {at} till deris May: for sin forseelse at bør!! (bøde) 2 rdr: alt inden 15ten dage under Excecution efter Lougen,

1712: 118

Dend 16: Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Norhus for Skaanevig, Etne og Fielbergs skibredes Almue, ofververende dend Constituerede Ombuds Mand Monss: Jens Lem, Halsnøe Closters Bunde Lensmend Johan Sioe og Kaald Tvet med efter skrefne Lougrett, Olle Udstuen, Aslack Lien, Peder Hougen, Jon Olsen Giære, Claus Sættre, Mogens Tofte, Olle Sæbøe og Tieran SæfverEide, sambt Almue flere som tinget søgte Monss: Jens Lem satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret dend Kongl: Forordning om Krigstyr som for hen findes om/m/eldet,

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Olle Johansen Tungeswig formedelst hand icke will eller har betalt ha/nnem/ Een deel bøder Nemblig 9 rdr: i bøder efter Een Dom dømbt dend 18 Julij 1711: og paastod Dom till des indholds betaling,

Olle Johansen møtte icke ej heller nogen paa hans weigne

Johanes Sioe og Olle Sæbøe hiemlede det de ha/nnem/ loughlig hafver Citeret, og som Dom/m/en ej endnu saa lang er henstaaen at dend jo maa excecveres, saa beroer med Sagen, indtill nermere, at dend om Citanten det begierer loughlig kand blifve excecveret.

Monss: Jens Lem hafde ladet stefne Einer Opsanger, saa Vel som Nicolay Wallen for Huusenes aabod paa Opsanger, og indlefverede udj Retten dend giorte besigtelse, dat: 5 April nest afvig!! (afvigte), og paastod at baade Nicolay i Wallen som gaarden fra trede, saa og Einer Opsanger som Jorden endnu brugte, bør svare dend opførte besigtelses Aaboed, og der paa begierede Dom, Refererede sig ellers till dend giorte besigtelse, som Lougrettes Mend giort hafver, Johan Sioe, Olle Sæbøe, Johan og Niels Eie, Mogens Tofte og Claus Sættre, hvilcke Mend nu ej war Citeret,

Peder Jensen Smidt war tilstede, som forklarede at hand tillige med Mendene som melt er war paa Opsanger bemelte Huuse at besigtige, og blef Nicolay i Wallen med Einer Opsanger sam/m/e tid om Huusenes brøst feldighed forEenede, Men hvorledes deris forEening Eendelig war kand hand ej erindre, Men naar bemelte Mend kom/m/er till Tinget, og der om blifver adspurt, wed de wel der om at giøre forklaring,

Johanes Sioe og {Niels} \Johanes/ Eie wed Eed hiemlede at de Nicolay Wallen loughlig her om har indstefnt, men hand svarede at

1712: 118b

hand icke møder uden naar hand till sit Rette werneting blifver indkaldet,

Monss: Jens Lem paastod at Nicolay Wallen i den/n/e Sag bør møde till dette ting i den/n/e Sag, formente at hand sig icke der fra kunde undslaa,

Einer Opsanger møtte til Sagen at Svare,

afsagt

Som Nicolay Wallen ej møder till Sagen at svare der det dog bevises at hand loughlig her om er Citeret, allene sig undskylder, ej at vill møde uden till sit Eget werneting, Saa beroer Sagen till neste ting, hvor da Nicolay Wallen paalegges till Halsnøe Closters Ting i den/n/e Sag at

svare, till sam/m/e tid hafver og Einer Opsanger igien at Comparere, i lige maade will de Mend som dend første paaiberaabte besigtelse har biværet loughlig stefnes, deris Forklaring derom at giøre, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er

Dend 8: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Hattvig for Ous skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Hans Lundervig med eftterskrefne Lougrett, Hans Udskaatt, Mogens Aadland, Olle Gouckstad, Jørgen Bouge, Niels Norbøe, Jacob Hougland {og} Tom/m/es Norvig, og Olle Skar, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning om Høyeste Rett at skall holdes paa Kiøbenhafns Slot førstkom/m/ende 8 Martj 1713: dat: 27: Aug: 1713!! (1712?)

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning angaaende Friskydtz med skatternes fremførelse, dat: Aggershuus dend 6: April 1712:

Publiceret Mag: Samuel Schrøders udgifne bøxxel seddel till Matis Olsen paa ½ L: Sm: og ½ H: i Berge, dat: 13 Martj 1712

Publiceret Prousten Hr: Chrestopher Gaardmands udstede bøxxel seddel till Olle Nielsen paa ½ L: Sm: ½ H: og 1 giedskind i gaarden Walle, dat: 14 Januarj 1712:

Publiceret Anders Larsen Heiheller paa Egne [veigne] og som

1712: 119

Formynder for Johanes Hellelands u-Myndige børn, Chrestopher Jonsen paa Egne [veigne] og som Formynder for bemelte u-Myndige børn, Hans Lundervig som Kiøbere till en deel godtz udj Hafskaar, afgangne Jon Liøtuns arfvinger til hørende, og Olle Johansen Refnenesset paa Egne Veigne deris udstede bøxxel seddel till Anders Tostensen Hafskaar paa 18 Mrk: Sm: og ¼ H: i Hafskaar, dat: 5: Novembr: 1712:

Peder Hansen Tvett og Anders Johansen Børdall blef befallet at Reise til Loug tinget at aflegge deris Lougrettes Eed,

Dend 11: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Lille Ballesem for Strandvigs Skibredes Almue ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Jon Haavig med eftterskrefne Lougrett, Jon Torkildsen (Terkildsen) og Jon Jonsen N: Bolstad, Steen Houge, Jon Nortvet, Engel Giøen, Steen Lygre, Engel Henanger og Hans Holdhuus, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brevve og Forordninger som for hen findes Specificerede

Publiceret Olle Jonsen Faar hans udgifne skiøde till Lensmanden Jon Andersen Haavig paa 12 Mrk: Sm: og 1/6 Hud med bøxxsel udj hans paa boende gaard bemelte Haavig i mod penge 36 rdr: dat: 20: octobr: 1711:

Publiceret Stifttskrifveren Sr: Hans Hvids udstede bøxxsel seddel till Svend Jonsen paa ½ pd: Sm: og ¼ Hud udj dend gaard øfre Qvin Fette vaaag!! Strandvigs Kierke tilhørende, dat: Damsgaard d: 26: octobr: 1712.

Anders {yn} Indre Om/m/e af Strandebarms Skibrede hafde ladet stefne Samson Bratthuus her af Strandvigs Skibrede, formedelst hand skall tilholde sig Een grastud, som ha/nnem/ ej till hører, men hannem, og møtte paa Anders Omes Veigne hans Søn Siur Andersen

1712: 119b

som paastod og formente at Samson Bratthuus bør fra sig lefvere till hans Fader den/n/e omtvistede grastud, saa som dend hans Fader Anders Ome er til hørende, hafde og ladet stefne till Vidne her om Johanes og Brynild Ome, som og vare tilstede

Samson Bratthuus møtte til Sagen at svare tillige med hans Søn Olle SæfverEide, hafde og stefne!! (stefnt) till Vidne Jon Terkildsen og Jon Jonsen N: Bolstad, Engel øfre Bolstad, Niels Aarre, {som og} Sirj Anders datter og Heine Knudsen, som og alle vare tilstede,

Jon Terkildsen Bolstad efter giorte Eed widnede at Merket paa denne stud som nu omtvistet, er Samson Bratthuuses Rette Fæ Merke, som hand bruger paa alle sine Creaturer, saa som hand tillige med sin Søn Jon Jonsen Bolstad har beseet baade Merket paa denne stud, saa og Merket paa alle de andre Samson Bratthuuses Creaturer,

Jon Jonsen Nedre Bolstad efter giorte Eed vidnede, at hand efter Samson Bratthuuses begiering har beseet Merket ej allene paa den/n/e omtvistede Stud, men end og paa de andre hans Eiende Creaturer, og at hand befant at dette Merke paa den/n/e stud, er Samsons Bratthuuses Rette Fæ Merke, videre wiste hand ej i den/n/e Sag at vidne, ej heller viste begge disse widner at forklare hvem studen ellers til hørde

Men Olle SæfverEide paa sin Faders Veigne forklarede at det var hans Egen opfødning, og der om frem førte Heine Knudsen som tiener hos Jon Jonsen Nedre Bolstad, wed Eed widnede at hand tiente hos Samson nu i disse 2de Siste aar, og ved at den/n/e omtvistede Stud er Samson Bratthuuses egen stud, og at sam/m/e stud er af hans egen opfødning, og nu 2 aar gl:

Sirj Anders datter tiener endnu hos Samson Brathus efter giorte Eed vidnede, at den/n/e omtvistede stud er Samson Bratthuuses egen stud, og hans egen opfødning,

1712: 120

Engel øfre Bolstad efter giorte Eed forklarede at hand nest leden aar eller winter laante hos Samson Brathus Een grastud till sine Creaturer, naar det giordes nødig og at hand icke Rettere kand see end den/n/e Stud som nu omtvistet jo er Samsons stud, og dend sam/m/e hand hos ha/nnem/ forleden winter hafde til laans, og ellers forklarede at dette Merke studen hafver er Samson Brathuuses Rette Fæ merke,

Niels Aare efter giorte Eed vidnede at dette merke den/n/e omtvistede Stud hafver er Samson Brathuuses Rette Fæ merke, videre er ha/nnem/ ej bevust,

Siur Andersen Ome Paa sin Faders weigne forklarede at den/n/e omtvistede stud gik i Strandebarms Fieldet og er hand da kom/m/en af wanvare eller u-formodentlig i Strandvigs Fieldet som grenser mod Aare dallen, og der fore kan de ike Rettere see end den/n/e stud, jo till hørers!! hans Fader, men forklarede ellers at hans Faders Fæmerke icke er saa som

Samson Bratthuuses Merke men da den/n/e Stud blef merket da glat Knifven i haanden og blef af det Rette merke et Mismerke,

Brynild Om/m/e forklarede Ved Eed, at hand Føede Een stud nest leden winter for Anders Om/m/e, og at hand ike Rettere kand see end det er sam/m/e stud, som nu om tvistes, men merket gaf hand ike agt paa ej heller wed noget der om at giøre forklaring.

Johanes Om/m/e efter giorte Eed vidnede at hand icke weed Rettere end det er dend sam/m/e stud som Brynild Om/m/e Føede nest leden winter for Anders Ome, men merket saag hand at dend icke war hans Rette merke, men de sagde for ham at der blef da de merkede studen et Mismerke, meere viste hand ike at vidne,

Samson Brathuus efter giorte Eed forklarede at den/n/e Stud som nu omtvistes er hans Egen opføde stud,

og som parterne icke paa nogen side meere hafde at fremføre, men begge parter sagde icke med hin anden nogen ære Sag at hafve søgt, men allene ville wide hvis Rett er, og hvem Studen Rettelig til hørde, dog paastod Samson

1712: 120b

Bratthuus, at hand ej allene bør frj Kiendes for u-louglig mistanke, men end og at Anders Om/m/e maatte ansees for hans tilleg med penge Mulct og gifve ha/nnem/ noget efter Dom/m/erens sigelse for u-bevislig tilleg, og der om var Dom begierende

Siur Andersen Ome, der i mod svarede, at hans Fader icke har tenkt at tilligge Samson nogen u-ærlig Sag, men allene {at} tenkte at hand kunde som andre forseet sig, i det begge studer ware hin anden lige, og der fore snart kunde taget dend Eene for dend anden,

afsagt

Efterdj Samson Brathuus ej allene med gode Vidners forklaring har bevisligt giort, at denne omtvistede Stud, er hans Rette til hørende Stud og opføding, sambt og hans Rette Fæmerke, som efter {Contra} Citantens egen tilstaaelse ej ofver Eens kom/m/er med Anders Om/m/es Fæ Merke, Men end og self frj willig her for Retten aflagt sin Corporlig Eed at den/n/e stud er hans og hans egen opføding, Anders Om/m/e der i mod icke nogen widner hafver som kand sveke Samson Bratthuuses Vidner, alt saa Kiendes for Rett, at den/n/e paastefnte Stud bør til høre Samson Bratthuus, og hand dend angerløs som till foren at beholde, og bør det tilleg af Anders Om/m/e, ej at kom/m/e Samson Brathuus eller hans paarørende till nogen æres forkleinelse i Ringeste maader, Men som Anders Om/m/e Ved sin Søn Siur Andersen forklarer, at hans tanke icke er eller var, Samson Brathuus noget u-ærligt at tillegge, men allene mente at det var et Mistag af Samson, Saa fri Kiendes hand for dend straf som Lougens 6te Bogs 17 Capt:

1712: 121

2dend art: omformelder, dog bør hand at betalle till Samson Brathuus for dette u-tilbørlige tilleg udj spot og omkostnings erstatning 2 rdr: og den/n/e gang at bøde till deris May: 4 rdr: alt sam/m/en inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Gutorm Ols: og Botelle Halfvors datter for begangen Leiermaal med hin anden, der fore at bøde efter Lougen,

ingen af dennem møtte, men Lensmanden forklarede at qvindfolket nu ligger i barselseng, og der fore ej kand møde, icke heller møtte de som sam/m/e sag hafde indstefnt, men Sagen beroer der fore till neste ting, og till loughigere stefnemaal

Johanes Henanger som Formynder for Torkild Olsens SkogsEides u-Myndige Søn, hafde ladet stefne Niels SkogsEide for 12 rdr: penge hand skall vere skyldig til bemelte u-Myndiges Moder Zidselle Uglhuus, det at betale, tillige med omkostning,

Morten SkogsEide møtte og svarede at Niels SkogsEide nu ej er saa fresk at hand kand møde, bad om opsettelse till neste ting, hvor fore Niels SkogsEide gifves Dilation til første ting, og skall da gaaes videre i Sagen hvis Rett er.

Winsens Windenes og Gietle Aarre blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Dend 14: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Berge for Strandebarms Skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Anders Mundem med efter skrefne Lougrett Hans Brue, Hans, Sverke og Arne Berge, Anders Om/m/e Hagtor Fosse, Lars Solber og Torgier Brue, sambt Almue fleere som tinget søgte Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publiceret de Kongl: brevve og andre Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Chrestj Knuds datter Sl: Samson Sundals efter lefverske tillige med hendes Lougverge Niels Neerhuus, og Anders Sundall som Formynder for

1712: 121b

for de 2de Søstre Zidselle og Ane Samsons døttre Sundal deris udgifne bøsse seddel till Gietle Nielsen SkogsEide paa 2 pd: og 18 Mrk: Sm: i gaarden Sundall, dat: 3 Aug: 1712

Publiceret Fogden Sr: Olle Larsens giorte indførsel till Erik Aakre udj Brynild Om/m/es Eiende godtz i Ome, paa Summa 93 rdr: for hvilke er udlagt 5 Spand og 3 Mrk: Sm: med bøsse i bemelte Brynild Omes paa boende og Eiende Jord Ome, dat: 11 Martj 1712:

Svend BreEbne hafde ladet stefne Siur Andersen Ome for dj hand nest afvigte Som/m/er i mod Høsten udj Een Slaatte dur paa Dysvig skall hafve grebet ha/nnem/ i hans haar, og slaget ha/nnem/ med paastand hand der fore bør lide efter Lougen, og at betale ha/nnem/ sine anvente omkostninger, hafde og ladet stefne till Vidne, Endre Grøning, Johanes Ome og Johanes Dysvig Huusmand paa Dysvig, de 2de første møtte tillige med parterne paa begge sider, men Huusmanden paa Dysvig Johanes møtte icke,

Johanes Om/m/e efter giorte Eed widnede at hand icke i Ringeste maader saag noget Clam/m/erj i mellem Siur Ome og Svend BreEbne, uden allene at Siur sagde til Svend, paa hvad maade staar du paa luur, da sagde Svend, du tog mig i haaret, men Siur svarede indted der til, som hand hørte, og forklarede at dette er alt det hand i den/n/e Sag widne kand, Svend BreEbne tilspurte ha/nnem/ om hand icke hørte at Siur sam/m/e tid desse ord blef talt, wedgik at hand tog ham i Haaret, men hand svarede, at hand det icke hørte, icke heller meere wed at vidne,

Endre Grøning efter giorte Eed widnede at hand icke heller saag noget Clam/m/erj i mellem Siur Om/m/e og Svend BreEbne paa Dysvig, men hand hørte at Svend BreEbne klagede sig at Siur hafde grebet ham i Haaret og slaget ham mod gulfvet, men Siur svarede ham der til indted, uden allene spurte Svend hvor fore hand stod paa lur og vilde høre efter hans tale,

1712: 122

widere wiste hand icke i nogen maade at vidne, Svend BreEbne tilspurte ha/nnem/ lige som det andet Vidne, om hand icke hørte at Siur Om/m/e tilstod at hafve grebet ham i haaret, men hand svarede Nej, at hand det icke hørte

Svend BreEbne forklarede endnu at hafve 2de widner Aanund Dysvig og hans qvinde Elj Lars datter som ej \er/ stefnt, begierede der fore Dilation till neste ting, at hand sam/m/e Vidner kand faa indstefnt, tillige og det Eene widne Hans Dysvig,

hvor fore Sagen till neste ting beroer, og til dend tid hafver Svend BreEbne sine Vidner at indstefne, og skall da gaaes i Sagen Videre hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Ane Niels datter tilholdende i jndre Wikene, for begangen Leiermaal med Ifver Jonsen Een dreng af Hardanger, der fore at lide eftter Lougen, Qvindfolket blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hendes Veigne,

Lensmanden Anders Mundem og Engel Tvet hiemlede at hun loughlig var Citeret, hvor fore hende paa legges till neste ting at møde, og skall da gaaes her om hvis Rett er,

Brynild Om/m/e hafde ladet stefne Erik Aakre formedelst hand skall hafve fordret hos ha/nnem/ paa sin Sl: Faders weigne 20 rdr: penge meere end hand med Rette burde hafve, og for mangel af bevis, har hand endelig forverfvet Dom ofver ha/nnem/ for sam/m/e 20 rdr: tillige med fleere, og sam/m/e dette hans bevis som er et skiøde paa hans gaard dat: 1? octobr: 1701: har staaet i pant hos en hans skyldener, hvilke bref hand nu først bekom/m/et hafver, formodede der fore at sam/m/e penge i hans fordrede Summa maatte Decortoris,

Erik Aakre her til svarede, at disse penge ike vedkom/m/er dend forede!! (fordrede?) Summa, men at ald hvis Brynild Om/m/e er skyldig, baade i dend og anden maade er

1712: 122b

indført i dend før ergangne Dom, dat: 13: Novembr: 1711 som hand nu i Retten indlagde, forklarede ellers ike den/n/e sinde at vere loughlig stefnt, beraabte sig og paa 2de Vidner Ved Nafn Steen Om/m/e og Anders Hagtorsen Aakre, begierede Dilation till neste ting, forklarede og at hafve sin Sl: Moders Skifttebref, som nu ike heller war Ved haanden, som hand og lofvede till neste ting at frem legge,

hvor fore Sagen eftter saadan beskaffenhed til neste ting beroer, og skall da Videre i Sagen gaaes hvis Rett er

Johanes Øriensen Ome hafde ladet stefne Enken Ane Engels datter Jon Huckeneses eftter latte Enke, {...} till at annam/m/e penge for hendes tilfaldende Laad og Jorde godtz i Hukenes 27 Mrk: Sm: med bøsse, eftter som hand formener, som dend Sl: Mands broder Søn, er till sam/m/e Jord dend Rette oddels baaren, og der fore nermeste, ej allene gaarden till at Eie men og til at beboe,

Enken blef paaraabt men ej møtte, ike heller møtte hendes Lougverge Hans Andersen øfre Waage som i lige maade var stefnt,

afsagt,

som den/n/e Sag er Een oddels løsnings Sag, som ike her paa Tinget kand Kiendes udj, saa henvises dend till Aasteden, og om parterne ej i Mindelighed kand forEenis, saa skall der gaaes hvis Rett er

Peder Steensen Om/m/e og Peder Grøn/n/evig blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

eftterskrefne blef udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene Nemblig, Olle Siursetter, gamble og unge Torbiørn Rørvig, Peder Lille Fosse, HaafVer Lille Linge, Anders Ludvigsen Tvet, Giermund Hiortnes (Hiartnes) og Peder Kysnæs,

1712: 123

Dend 29 Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Helvig for Qvindheretz skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Iver Helvigen med eftterskrefne Lougrett, Knud Grødstøll, Lars Unnerem, Niels ibd: Knud Bielland, Harald Kaldestad Olle Haavig, Askild Unnerem og Johanes Tvett, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

publiceret de Kongl: brevve og Forordninger som for hen findes indført,

Publiceret dend satte Capitels Taxt for indverende aar dat: 11 Novembr: 1712.

Publiceret de Høye Herrers af Krigs Cassen Deputerede deris skrifvelse till HøyEdle og Welbr: Hr: Stifttbefallings Mand Undal angaaende Krigstyren, dat: Aggershuus dend 4 Novembr: 1712:

Publiceret Fridrick Andersens udstede bøxselseddel till hans broder Anders Andersen Helvig paa 2 pd: og 17 Mrk: Sm: i gaarden Helvig dat: 16: Novembr: Ao: 1712:

Publiceret Sare Sal: Hr: Petter Hendriksens {till} hendes udstede bøxselseddel till Lars Nielsen paa 3 Spand Sm: og $\frac{3}{4}$ Hud i dend gaard Bielland, dat: 3 Junij 1712:

Publiceret Hans Andersen Brose boende paa Aarvig udj Fielbergs Prestegield hans udgifne skiøde {till Iver Andersen Helvig} paa 1 Løb og 1 $\frac{1}{2}$ Spand Sm: med bøxsels i dend gaard Møcklebust i Uskedallen og Ifver Anders: selger i sam/m/e gaard $\frac{1}{2}$ L: og 9 Mrk: Sm: med bøxsels, det alt sam/m/en till Søren Rickersen og hans Hustru Engell Ols datter hans part for gaardens slette tilstand skyld og for dend 2 aar har ligget øde i mod penge 18 rdr: 12 s: dat: 8 Januarj 1712:

Publiceret BisCopen Mag: Niels Smeds udstede bøxsels seddel till Olle Knudsen paa 1 $\frac{1}{2}$ Løber Smør i Lectorietz gaard Unnerem dat: 5 Majj 1712

1712: 123b

Publiceret Mag: Samuel Skrøders udstede bøxsels seddel till Olle Paalsen paa 1 Løb Sm: og $\frac{1}{2}$ H: udj Hofland dat: 15 octobr: 1677:

Hr: obr: Lieut: Montagne Lillienschold hafde ladet stefne hans Landbunde Mogens Røsseland for hvis hand eftter pante forskrifning, sambt Landskyld og anden skyld skyldig er, saa Vel som og for gaardens huuse som hand i grund har ladet forraadne det tillige med omkostning at betale,

Mogens Røsseland blev paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans Veigne,
Harald Kaldestad og Lars Unnerem hiemlede Ved Eed at de Mogens Røsseland paa Hr: obr:
Lieut: Montagnies weigne loughlig hafde stefnet,
dend sinde saaledes forafskeediget,
som befindes at Mogens Røsseland Loughlig er Citeret i den/n/e Sag, saa paalegges ha/nnem/
til neste ting at svare, og skall saa gaaes i den/n/e Sag hvis Rett er.

Hans Torsen Sandvigen frem kom for Retten og liuste sin penge mangel till at indløse det
Jorde godtz i Store Sandvigen som hans broder Knud Torsen Sandvigen og hans Svoger
Johanes Omvigen solt hafver, saa og gjorde forbud paa hvis hand self i sam/m/e gaard er
Eiende at ingen dend part maa kiøbe enten af hans Curator eller andre, før end hand det self
enten selger eller tilsteder, med begier det i protocholen maatte indførís til hans i frem tiden
fornøddenhed, som ha/nnem/ ej kunde weigres,

Lars Bogsnes hafde ladet stefne Hermand Røsseland formedelst hand skall hafve solt!! hans
dreng Olle Knudsen (formedelst hans dreng skal hafve solt hans Koe?), hvilcke Koe hand
siden igien har solt sam/m/e Koe!! till Jon Museland, med formodning hand der fore bør lide
og undgielde, og paastod at Koen og bør ha/nnem/ igien lefveres,
bemelte dreng møtte ogsaa og wedstod at hafve solt Koen till!! (tilhørende?) Lars Bogsnes

1712: 124

Hermant Røsseland blev paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,
ellers blev berettet af Lensmanden og Anders Helvig, at Hermant Røseland war her paa
Tinget i afttes, men nu er borte, ellers Hiemlede Harald Kaldestad og Lars Unnerem wed
Eed at Hermant Røsseland loughlig er stefnt, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at
møde,

Lars Bogsnes hafde ladet stefne Hermant Røseland formedelst hand har sluppet sine øger paa
Hans Melckestøl og lader dem der beede hans gres ud, med formodning hand der fore bør
lide,

Hermant Røsseland møtte icke ej heller nogen paa hans weigne,
Harald Kaldestad og Lars Unnerem hiemlede at Hermant Røsseland loughlig er stefnt, hvor
fore hannem paalegges till neste ting at møde,

Olle Sunde hafde ladet stefne Halfvor Sunde for 18 Mrk: Smørs Landskyld i Sunde, som hand
beboer og bruger, hvilcke godtz udj skiftet efter Sl: Søren Sunde till Creditorer blev udlagt
og hand sam/m/e tid betalte desse Creditorer med penge, tillige med 18 Mrk: Sm: som hand
self blev bruger i sam/m/e sin gaard Sunde, og har hand siden dend tid ej faaet en skilling
wederlag hos Halfver enten penge eller af godtzet Ringeste Landskyld, ej heller Rente af sine
udlagde penge, paastod der fore at Halfver enten bør godtzet afstaa till Olle Sunde, eller og
betalle de penge som hand till Creditorene har udlagt og for godtzet betalt er, tillige med sine
Renter siden dend tid pengene ere udlagde, indlagde der hos en seddell paa slet papir,
hvilcke var en forteignelse paa Creditorene som godtzet till udleg bekom/m/et hafr: men
sam/m/e seddel war uden dato, og der under ingen haand, saa og paa slet papir, hvor fore dend
i Retten ej blev antagen, ellers forklarede Olle Sunde, at skiftet efter afgangne Søren

1712: 124b

Sunde er holdet af Sorenskrifveren Sl: Bendix Dyrhuus, og ej ved hvor lunge eller hvor mange aar det er siden, sagde indted andet skiftebref der paa at hafve, end bemelte løse seddel,

Halfvor Sunde møtte og her til svarede, at hand ganske indted ved om dette stefnemaal at svare, saa som hand har brugt og Eiet dette godtz i ald dend tid hand har boet paa Sunde, og hans Kone som till foren war giftt med Olle Sundes broder Johanes Sunde Eiede sam/m/e godtz, saa hand icke ved hvor lunge siden det er at dette omtvistede godtz er af ha/nnem/ og hans formand brugt, godtzet har hand eiet, og endnu Eier og boet og brugt det uden ancke, uden der af at betale enten Landskyld eller noget saadant, formodede der fore at Olle Sunde bør bevise at hand har kjøbt eller betalt dette godtz, indlagde og udj Retten et skiftebref holden eftter hans Formand afgangne Johanes Sunde, dat: 24 Martj 1690: forrettet af forige Sorenskrifver Sal: Bendix Dyrhuus, hvor udj meldes da at vere skiftet i mellem hans eftterlevvende Huustrue Ane Ols datter som nu har til Egte Halfvor Sunde, og hendes 3de igien lefvende børn, med forklaring at \udj/ de 2 pd: Sm: som da blef skiftet er desse paastefnte 18 Mrk: indført, formodede, at der som Olle hafde haftt nogen Rett til sam/m/e godtz, eller og penge der fore, hand baade da kunde hafve søgt det paa skiftet eftter sin broder, eller og siden i saa lang tid søgt det wed Rettergang, paastod der fore at hand bør vere frj for Olle Sundes til tale,

Olle Sunde begierede Delation till neste ting at hand kunde faa af arfve protocholen som er paa Slottet i Bergen Rigtig udtog af Sl: Søren Sundes skiftebref,

hvor fore og Sagen eftter saadan hans begiering gifves tid till første ting hvor da parterne eftter deris egen tilstaaelse uden videre stefnemaal har at møde, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

1712: 125

Hans Olsen Lille Røsseland blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed.

Olle og Willum Haavig, Anders Liustvet, Ingebregt Løning, Lars Berge, Jens Natrestad, Lars i Lund, og Johanes Omvig, blef udnefnt til kom/m/ende aar Retten at betiene,

Kongl: May: Foget opbød for Retten till børsell for billighed, helten i dend gaard Kaldestad skylder aarlig 1 ½ Løber Sm: deris May: til hørende, at hvem dend børsle vill, skulle sig hos ha/nnem/ angifve, saa skall med dennem i ald billighed medhandles.

Dend 1: Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Wallen for Skaanevigs Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Nicolay Wallen med eftterskrefne Lougrett, Johanes Leerwig, Ørien og Erick Matre, Niels Svindland, Siur Skrom/m/e, Aanund Dallen, {Halfvor} \Tieran/ Sunde og Halfvor Lien, sambt Almue fleere som tinget,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: Forordninger og andre befallinger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Hr: Willum Frimands udstede børsel seddel till Niels Nielsen paa 1 Løb Sm: og ½ Hud i gaarden Øfsteboe dat: 10 Novembr: 1712.

Kongl: May: Foget lod opbyde her paa Tinget dend halfve deel udj dend gaard Kaldestad i Qvindheretz skibrede beliggende, till hvem dend for billig bøsse will antage, at de sig da hos ha/nnem/ vill angifve,

Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillianschiold hafde ladet stefne Olle Ersland, formedelst hand skall hafve hugget endeel tøm/m/er udj hans skoug bemelte Ersland til hørende, saa og tilladt at andre der udj har hugget og bort ført, Ilige maade var stefnt til Vidne her om Peder Ertzland, og til at gjøre forklaring wed sin Eed hvad hand er witterligt tid efter anden

1712: 125b

af skougen at vere udkom/m/en, endnu var stefnt Siur Wicke, for hand fantis med en deel tøm/m/er, som hand flaattede fra hans Soug Velte, der om at gjøre forklaring baade hvor fra det kom, saa og hos hvem hand det hafver bekom/m/et, Endnu var stefnt Askild Wiig, Eedlig at forklare hvad tøm/m/er der af Hr: obr: Lieut: skouger er kom/m/en paa Wikes Soug at skiere, saa Vell af Handeland, Eretzland, Tvet som Tufte Kalfven saa var og stefnt Peder Tufte Kalfven, fordj hand ogsaa har hugget i mod sin forpligt tøm/m/er i skougen og solt till andre, der fore og at lide.

Olle Eretzland, Siur Wike og Peder Tufte Kalfven møtte, men Peder Ertzland og Askild Wig møtte icke, blev berettet at de begge ware Siuge og ej kunde møde, efter flitig og Venlig i mellem handling {blef} eftergaf Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillianschiold Olle Erslands begangne forseelse med hvis tøm/m/er hand enten uden hans Minde og Villie har hugget eller til andre bortsolt, dog paa dend Condition, at hvis hand nogen tid her efter betroffedes at hugge eller hugge lade i hans gaards paaboende skoug, enten Ved sig Self eller andre da skall hand uden nogen Loug, eller prosses wige sin bøsselede gaard Ertzland, og det uden nogen bøsels igien gifvelse, saa og der for uden i alle maader {at lide} for sin forseelse at lide og undgielde efter Lougen, hvor med og Olle Ertzland Vell var tilfredtz, og saadan Hr: obr: Lieutenantens forreleggelse i alle maader accepterede, og der for uden forpligtede sig till at dette i alle maader af ha/nnem/ skulle efter kom/m/es, og ej et Eeneste træ lidet eller stort af ha/nnem/ hugges uden Hr: obr: Lieut: willie og sambtøke, og hvis det skeer vill hand vere alt det under gifen som før er indført hvor paa hand og Ragte Hr: obr: Lieut: Montagnie

1712: 126

sin haand, hvor paa det blev begieret at sam/m/e forlig i protocholen maatte indførís de/nnem/ begge till efterretning, som ej kunde veigres eller negtes, og her for uden bad Olle Ertzland Hr: obr: Lieut: for hvis till denne tid passeret om forladelse,

Peder Eretzland og Askild Viig som ej møtte, blev af Lensmanden hiemlet at de vare loughlig stefnte, hvor fore de paalægges till neste ting [at møde], og skall saa Videre i sagen gaaes hvis Rett er.

Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillianschiold blev og med Peder TufteKalfven forEenet, at efttersom bemelte Peder, self tilstod, og er blefven befunden at hafve bort ført en deel tøm/m/er af Hr: obr: Lieut: skoug, saa og endnu tilstaar, at hand med Hr: obr: Lieut: for nogle aar till foren hafver indgaaet en Contract og forEening, ej noget i skougen at hugge uden hand der fore {at} \ville/ miste sin paaboende gaard, {Saa} hvilcke og dend gang i protocholen er blefven indført, Saa har dog Hr: obr: Lieut: formedelst gode wen/n/ers forbøns skyld, endnu engang tilgifver Peder sin begangne forseelse dog paa dend maade, at saa fremt Peder Tufte Kalfven nu her efter befindes at hugge eller hugge [lade] det Ringeste træ, uden de som ha/nnem/ udvist blifver, da skall hand uden nogen prosses eller trette undvige sin Jord, og

dend ej meere bruge eller beboe, og lofvede Peder Tufte Kalfven ej meere i saadan forseelse at lade sig finde, og begierede hand self at om saa skeer at hand enten hugger eller lader hugge noget træ i sin paaboende gaards skoug, uden de allene som ha/nnem/ udvist blifver, da maaa obr: Lieut: frit uden trette bort bøxsle hans gaard till hvem hand gaat siunes, og hand

1712: 126b

at vige Jorden, og der for uden at str\ a/ fes eftter Lougen, hvor paa hand gaf Hr: obr: Lieut: sin haand, sambt og bad om den/ n/ e sin forseelse om forladelse, og begierede Hr: obr: Lieut: at det maatte indföris de/ nnem/ begge i sin tid till eftterretning, som ej kunde negtes,

Kongl: May: Foget til spurte Almuen paa tinget om dennem ej Vitterligt er at $\frac{1}{2}$ Løb og 9 Mrk: Smør udj dend gaard Bouge som for Kongl: Resterende skatter er blefven udj Kongens Jordebog indfört {nest} dette indverende aar ligger øde og u-beboed, saa og om icke dend pladtz Blaateigen i lige maader ligger øde og \ej heller/ af nogen bruges,

Almuen der till svarede at det dennem alle nok som witterligt er, at bemelte 2de Jordeparter dette aar ligger øde som för, af ingen bruges eller besides, forklarede der for uden at dend pladtz Blaateigen er saaledis af Jord og steen skrede tilred at dend aldrig meere kand bruges eller dörkes, saa at af ingen af disse 2de Jorder Ringeste skatter eller anden Rettighed betales,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indföris og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som ej kunde negtes,

Der eftter frem kom for Retten Lensmanden Nicolay Wallen og paa Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillianschiolds weigne till spurte ting Almuen, om dennem ej witterligt er, at dend gaard Sandvold Halsnø Closter til hørende, som nu af welbemelte Hr: obr: Lieut: bruges, ej for 3 aar siden wed dend u-løckelig ildebrand afbrente og igien!! (ingen) fleere huuse blef Conserverede end Floren, Høeladen og nogle andre smaa huuser, hvilcke huuse ere saa forfaldne og forderfvede

1712: 127

at de Ved seeniste holdende Commission wed Halsnø Closters godtz, blef befunden saa brøst feldige at Aaboeden sig da bedrog till penge 85 rdr: 6 s:

Almuen der til svarede at dennem noksom witterligt er, at bemelte Halsnø Closters gaard Sandvold wed dend u-løckelig Ildebrand er blefven afbrent, saa ickun faa huuse saa som Floren, Høeladen og {smaa} andre smaa huuse blef befriede, og sam/ m/ e huuse ere saa ilde forRaadnede, at till des Reparation store penge behöfver, og de icke weed paa anden maade at kunde Repareris uden wed hielp af andre Closters skouge, tj af gaardens skoug som ickun er Ringe, kand gaarden u-mueligt opbygges,

Dette begierede Lensmanden at Hr: obr: Lieut: Montagne Lillianschiold maatte under Rettens Seigl gifves beskrefven, som Vj ej kunde negte,

Anders Mortvet og Siur Maalnes blef befallet at Reise til Lougtinget at aflegge deris Lougrettes Eed,

Erick Furdal, Siur Skrom/ m/ e, Wier Fiære, HalVor SæfverEide, Erik Wicke, Olle Larsen Wicke, Lars Øfstebøe og Godskalck Waagen blef udnefnt till komende aar Retten at betiene,

Publiceret HøyEdle og Welbr: Hr: Stiftamtmand Undals Ression till Ove Wilhelm Nagel at vere gastgebere i Hillestad waagen, dat: 3 Martj 1712:

Dend 3 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Silde for Etne skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Zacarias Silde med eftterskrefne Lougret, Knud Axsdal, Olle, Torbiørn og Johanes Støle

1712: 127b

Niels Kaldem og Peder Ram/m/e, sambt, Torbiørn og Ifver Østrem, med Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brevve og andre befallinger som for hen findes Specificerede

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er, at 1 Løb og 18 Mrk: Sm: udj dend gaard Grindem Sl: Elisabet Crommentin till foren til hørende indverende aar ligger øde og af {ingen} en Soldatt Ved Nafn Aslack, som nu er i deris May: tieniste bortreist, og af hans huustrue till en liden deel blifver brugt, og der fore aarlig betaler till Fogden penge 2 rdr: og ej i andre maader widere eller meere betaler, tilspurte og Almuen, om hand icke har anvent sin yderste flid at faa sam/m/e øde part bort fested, men det icke har kundet till weie bringe

Almuen her till svarede at det sig nock i sandhed befunder at bemelte 1 Løb og 18 Mrk: Smør i Grindem som afgangne Elisabet Crommentin tilhørte i lang tid har ligget øde, og endnu i dette aar liger u-saad og u-dørket, uden allene af ofvennefte Soldatter {Enke} qvinde, og Soldatten nu er virkelig i deris May: tieniste bort Reist og hun lige som forige aaringer ej betaler meere til Fogden der fore end penge 2 rdr: saa som hun der af ikun slaer og Høester en ganske Ringe deel Høe, Almuen her for uden testerede at Fogden paa alle tinge opbyder denne gaard till Feste hvilcke og nu for Retten skeede, men ingen enten till foren eller nu sig indfinder som sam/m/e gaarde part antage vill

End nu till spurte Kongl: May: Foget Almuen

1712: 128

om icke ogsaa indverende aar lige som nestleden aar ligger øde i bemelte gaard Grindem ½ Løb og 9 Mrk: Smør hvilcke til hørte afgangne Jørgen Pedersen, som i stor armod først forlood gaardens brug, og siden i Eelendighed bort døde, saa ingen findes som sam/m/e gaarde part sig vil til holde, hvor ofver dend ligger øde, og af ingen blifver brugt eller besidet, saa der af slet ingen Kongl: skatter til hannem betales,

Almuen og der til svarede, at det nok i guds sandhed er vist at sam/m/e ½ Løb og 9 Mrk: Smør i Grindem som Jørgen Pedersen som Eier i armod fra gick og bort døde indverende aar saa Vel som forige aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa slet ingen sig indfinder som der af Ringeste skatter till Fogden betaler, alt dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indfør is og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som hannem ej kunde negtes,

Olle Waee og Mogens Steine blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Tollef Skioldal, Lars Nesse, Haldor Haaland, Erick Wingie, Rasmus Frette, Samuel Flaatte, Haldor Haaheim og Olle Wae, blefve udnefte till kom/m/ende aar Retten at betiene,

Dend 5: Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa {Silde} Killisvig for Fielbergs Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Lars Killisvig med eftterskrefne Lougrett, Erick Espeland, Siur Eie, Anbiørn Underhougen, Torbiørn ibd: Knud Tvett, Madtz Stangeland, Anders Giærevigen, og Tor Hambre, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger som

1712: 128b

for hen findes Specificerede

Publiceret Peder Jensen Smidts udstede skiøde og Kiøbe bref till Stiftamtptskifver Søren Seehuus, paa 2 Løber Sm: og 1 Hud med bøxxel, tillige med gaardens tilhørende jnventarium saa som 12 Melcke Kiør, 1 haars 10 td: hafre Sæde Koren, 1 gryde og 1 skiering, sambt tilliggende Soug og Sougstøe, Item Floernes ½ Løb Sm: og Botnen ½ Løb Sm: ½ H: begge siste gaarder udj Opdals Skibrede beliggende alt sam/m/en bebygt og ej øde dat: 13: octobr: 1712:

Publiceret Stifttskrifveren Hans Hvitz udstede bøxxel seddel till Simen Ingebregtsen paa 1 Løb Sm: og 1 Hud udj Fielbergs Kierkes tilhørende Jord, men ej i bøxxel seddelen Melt hvad gaard det var, dat: 3 Martj Ao: 1712: (Mrkn.: Ein skrivelysten kar i nyare tid har for eiga rekning føydd til i protokollen at garden er Hammersland)

Hr: Anders Elliesen hafde ladet stefne Olle Weastad formedelst hand tog sig till Foster og till Kiøbs et Haars med saadan Condition, at saa frembt det ha/nnem/ behagede, og hand der med kunde vere tient, skulle hand det i mod 2 rdr: 3 Mrk: beholde, men hvis icke skulle hand det lefvere til bage, men som det nu er paa andet aar, {hand} \og/ hand icke siden har hiemsendt bemelte haars, saa paastod hand at hand det i mod bemelte betaling bør beholde,

Olle Weastad møtte og her til svarede, at hand icke accorderede med Hr: Anders Elliesen paa anden maade om sam/m/e haars, end hand skulle forsøge det og saa frembt det ej stod ham An, skulle hand lefvere det til bagers igien, men hand har bødet sam/m/e Haars till ha/nnem/ wed Wicke Kierke, og ej har Hr: Anders villet det annam/m/e, formente der fore at vere frj for det at beholde og pengene at betale,

Hr: Anders Elliesen tilspurte ham om hand nogen tid har ført sam/m/e haars eftter at det var frem {føet} \fød/ till hans gaard og fra sagt des aabørsløe, men

1712: 129

hand sagde Nej, og mente at det var nok, hand lod ham saadan wide wed Kierken forklarede at hand siden dette aars høst icke har seet till hende, icke heller har brugt hende, formodede at dend gaar paa Hr: Anderses Eventyr, og ej \paa/ hans,

Hr: Anders her i mod forklarede, at om ent skjønt Olle Westad icke vilde beholde Haarset till Kiøbs eftter deris accort, saa dog formodede hand, at eftter dj hand icke har fra sagt sig haarset eller det till foren hiem sent, saa paastod hand at hand gierne tillader at haarset kom/m/er igien till ha/nnem/ eftterdj hand icke det vill beholde, men dog at hand frem føder

det till dend tid hand det kand føde paa græs, efterdj det nu icke er dend tid at tage noget Fæ eller Creatur af Foster, og her paastod Dom till sam/m/e hans paastand, tillige med omkostning,

effter flitig i mellem handling blef Hr: Anders med Olle Weastad forEenet, at Olle skulle føde frem paa gres dette omtviste haars, og der imod skulle hand lefvere dette haars i Prestegaarden naar det er frem føet, men hand at svare till hvis som Lougen byder dend der føeder at til svare, hvor med Olle Weastad Vel var fornøyet, og Ragte der fore Hr: Anders Elliesen for Retten sin haand, hvor Ved Sagen her med ophæfves,

Publiceret Tøris Torkilsen Romsøes udstede bøsse-seddel till sin Søn Johanes Tørresen paa 2 Løber Sm: og ½ Hud i gaarden Romsøe i mod bøsse 30 rdr: og var Jorden ha/nnem/ bøsselet Ao: 1708: men nu først bøsse seddel meddelt, dat: 5 Decembr: 1712:

Publiceret Lensmanden Lars Larsen Killisvig hans udstede bøsse seddel till hans Stef Søn Johanes Johanesen paa 1 Løb Sm: i gaarden Killisvig, i mod bøsse penge 16 rdr: dat: 5 Decembr: 1712.

1712: 129b

Olle Helgesen Birkenes hafde ladet stefne Steener Jensen wed Søn boende paa Neerems grund, til at tage i mod de penge som hand har gifvet for ½ L: Sm: i Neerem, saa som hand der till er oddels baaren,

Steener Jensen møtte, og sagde icke at ville tage i mod penge, forskiød sig till louglig Stefnemaal paa Aasteden,

afsagt,

Efterdj Sagen er \en/ oddels Sag, og tvistes allene om oddels Løsnings Rett, saa hen vises dend til Aasteden paa louglig maade at Stefnes, og naar det skeer, skall gaaes der om hvis Rett er.

Steener Jensen Ved Søn i Øllen hafde ladet stefne Anders Neerem for dj hand skall hafve indfløt sig paa gaarden Neerem, hvor udj hand eier ½ Løb, og ha/nnem/ u-adsputt dend dette aar besaad og brugt, og i Ringeste maader betalt enten bøsse der af, eller ha/nnem/ der om annamedet, med paastand og formodning hand der fore bør anseeis,

Anders Neerem møtte og forklarede icke at vere louglig stefnt, og der fore icke vill svare,

Orm Eie og Lars Neerem forklarede at de begge tillige med Steener Jensen war hos Anders Neerem men fant ej ham Self hiem/m/e, dog tallede de med hans qvinde, og da stefnede de Anders at møde, denne om tvistede Sag at til svare,

Anders Neerem forklarede at hand gierne har villet betale sin bøsse, men war paa den/n/e bøsse af oddels Manden Olle Birkenes giort Forbud, saa som hand skall hafve tilbødet Steener penge for hans part i gaarden, og der fore ej har kunde!! (kundet) blifve af med pengene,

Olle Helgesen Birkenes som og var tilstede, frem kom for Retten, og forklarede at hand har giort Forbud paa den/n/e omtvistede bøsse hos Anders Neerem saa som hand will formeene at gaarden skall

1712: 130

blifve ham till funden wed Dom, efterdj hand før end Anders Neerem kom til gaarden tilbød Steener Jensen penge for sin part i gaarden, og der paa nu og i dag stefnt hafver, og som

Steener ej har villet i mod tage penge, saa nødes hand nu till at stefne til Aasteden, som hand og straxst giøre skall, begierede der fore at den/n/e bøsse saa lenge i Retten maatte forblifve indtil endelig Dom i Sagen afsiges,

Steener Jensen paastod og forment at Anders Neerem bør hafve sin aufvel forbrøt, tillige med meere hvis Lougen i saa fald omtaler, fordj hand uden hans Minde Jorden har til tredet og brugt,

Anders her i mod svarede, at ald gaarden er 2 Løber og 18 Mrk:, der af eier Steener ickun ½ Løb Resten er alt hans Eget, og formodede der fore at hand hafde magt Jorden baade at til trede og at bruge, og erbød hand sig endnu gierne bøsseven for den halfve Løb at vil betale, naar ickun hand for sin person kunde vere uden fortrede, for det giorte Forbud,

afsagt,

Eftterdj Anders Neerem forklarer icke at hafve kundt betale dend om tvistede bøsse af dend halfve Løb Sm: som Steiner Jensen i gaarden Neerem er Eiende, fordj af Olle Helgesen Birkenes som Oddels Mand der till, paa bøsseven har giort Forbud, bemelte Olle Helgesen Birkenes her for uden nu og i dag for Retten paa bøsseven atter har giort Forbud, med advarsel, at hand paa Aasteden agter at lade Steener Jensen indkalde, till penge for sin andeel i gaarden at annam/m/e, som hand nu ej enten i dag for Retten eller till foren har villet i mod tage, Saa kand icke den/n/e sinde noget Kiendes, hvem den/n/e bøsse skall beholde

1712: 130b

men blifver endnu till den/n/e Sags udrag, hos Anders Neerem, og naar Sagen till Aasteden om godtzet indkom/m/er, saa skall og om bøsseven hvem dend skall til høre, Kiendes hvis Rett er.

Ifver Anders Helvig som Formynder for Sl: Jens Fattlands børn, hafde ladet stefne Steener Jensen paa Neerem I Øllen wed Søren boende, fordj hand skall hafve bort taget et øll træ af Enken Sare Sl: Jens Ørbeks huus, hvilcke øll tre till bemelte u-Myndige er udlagt, med paastand at Steener bør ej allene betale øll tret!! (treet) {eller} \saa/ og ansees fordj hand det u-lougligt har bort taget, hafde og ladet stefne Olle Neerem till at giøre forklaring {der} om bemelte øll tre,

og møtte Olle Nerem som forklarede at engang Roede hand med Ingebregt skredder fra Øllen till Handeland, og da hand Roede hiem igien {for} lefverede skredderens qvinde hannem et øll træ, med begiering at hand skulle føre det till Øllen og tilbyde treet Steners qvinde, om hun det vill købe for 2 Mrk: saa kunde hun det beholde, men da hand kom hiem med det, svarede Steener at poker maa gifve for øltræet 2 Mrk: og Olle førde det hiem till sig, og siden fik Sl: Jens Ørbek det og var det omtrent et halft aar før end Jens Ørbek wed døden afgick,

og forklarede Sare Sl: Jens Ørbeks, som nu og var tilstede, at sam/m/e øll træ war meere end et aar i hendes huus, og blef bemelte træ i skiftet efter hendes Sl: Mand vurderet for 1 Mrk: 4 s: og paa hendes børn udlagt, hvilke bref Ifver Helvig frem wiste, og befantis det at vere saaledes som Sare Sl: Jens Ørbeks forklarede,

Steener wed Søren forklarede at øll tret!! (treet) har hand kjøbt hos bemelte skredder som boede paa Handeland og gaf ham der fore 16 s: men sagde icke at hafve talt der om till Sare Sl: Jens Fattlands, og nogen

1712: 131

nogen!! tid efter skiftet stod, gik hand ind till Sare Sl: Jens Ørbeks og hentede bemelte øll træ, som datteren i huuset hende!! (ahm?) lefverede, Men Sare Sl: Jens Ørbeks negtede

ganske at hendes liden datter det hafver lefveret, men da hun kom hiem, kom bemelte hendes datter og sagde hvorledes at Sten/n/er hafde voren der og taget træet, men aldrig hafde hun ha/nnem/ det lefveret,

Ifver Helvig paastod Dom {till} at Steener bør betale bemelte øl træ till ha/nnem/ som Formynder for børnene efter vurderingen, og der for uden omkostning,

Ingen af parterne hafde Videre at tale i den/nn/e Sag, men var Dom begierende,
afsagt

Efterdj Steener Jensen Self ej negter at bemelte øll træ var i Jens Fatlands huus, og hand det der fra udtog, efter at det der hafde voren ofver et heelt aar, ej heller beviser hand med noget vidne, at sam/m/e øll træ hannem var solt, Men Ifver Andersen gaatgiør med skifttebrefvet efter Sl: Jens Ørbek at dette omtvistede øll træ ej allene for 20 s: er vurderet, men end og paa Sl: Jens Fatlands u-Myndige børn udlagt, Saa bør Steener Jensen at betale till Ifver Helvig de 20 s: som øll tret er vurderet fore, og der for uden betale till hannem i foraarsagede omkostning 2 Mrk: danske alt inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Sare Sal: Jens Ørbecks hafde ladet stefne Johane Johanes datter som er Steener wed Søens qvinde for en deel u-beqvems ord ej allene mod hende, men og i mod høy øfrigheds Ression, der fore at ansees og straffes, hafde og ladet stefne til Vidne her om Jorne till huus wed Søen i Øllen, og Gurj Ols datter

1712: 131b

tiende Markus Ane paa Stangeland, som og begge møtte, og møtte Ifver Helvig som er Svoger till Sare Sl: Jens Ørbeks, og tilbød sig baade som en Svoger og fordj hun er en Enke, for hende at gaa i Rette, som ha/nnem/ og blev bevilget,

Giorne Evens datter efter giorte Eed widnede at nest leden waar efter waarwinden kom Sare Sl: Jens Ørbeks og Johane Steeners qvinde i ord sam/m/en, og de skiendedes, saa hørte hun at Johane sagde till Sare du er en afskom i din Mund, og du har taget tigger bref ofver skoren (skaren) i stranden her, men hvor om deris trette kom i andre maader ved hun icke, og icke heller kand hun meere wide eller erindre hvad talt blef, Johane som tillige med hendes Mand Steener var tilstede, til spurte widnet om hun ej hørte at Sare ønskede Ild og Rød Lue i hende og hendes huus, men Giorne svarede at hun det icke hørte i nogen maade,

Gurj Ols datter efter giorte Eed widnede at hun hørde nest leden waar efter winden at Sare Sl: Jens Ørbeks og Johane Steeners qvinde kom i ord Med hin anden, og hun kom der u-forwarende til, og da hørte hun at Johane sagde till Sare at hun har taget et tigger bref paa lorttene her i Stranden, og sagde videre at hun var et afskom i sin Mund, fleere ord hørte hun ike, som hun kand erindre, Johane tilspurte hende, om hun icke hørte at hun ønskede Ild og Rød Lue i hendes huus, men Gurj svarede Nej at hun det ike hørte, videre viste hun ej at vidne i denne Sag,

Johane her i mod svarede at hun icke kand negte jo at hafve skielt Sare for et afskom i hendes Mund men det skeede af aarsage, at hun kom og ofver

1712: 132

falt hende med stor skienderj, og ønskede ofver hendes huus Ild og Rød Lue, forment at naar hun saaledes blef ofver siendet, saa kunde hun Vell hafve aarsage at kalde hende et afskom i Munden,

Iver Helvig Refererede sig till widnernes giorte forklaring og negtede ganske at Sare i Ringeste maader hafde ønsket saadant ønske eller i det Ringeste talt saadane ord som Johane

forklarede, satte ellers i Rette at Johane bør anseeis for u-beqvems ord og at svare den/n/e prosses!! omkostning,

Steener forklarede at siden der efter ofver skiende Sare hende atter, hvilcke widne icke nu er stefnt, icke heller vedkom/m/er den/n/e Sag, men efter tilspørgelse hafde de icke nogen widner i den/n/e Sag,

afsagt

Efterdj Steener Jensens qvinde Johane Johannes datter med 2de widner ofver bevises at hafve talt en deel ord i mod Sare Sl: Jens Ørbecks ej allene {i mod} om hendes egen Person, men end og i mod hendes bekomne gastgæber frihed, hvilcke ord ej anderledes kand anseeis en!! (end) u-beqvem/m/e, og i mod Lougen, Saa dog efter dj Johane Johannes datter self wedstaar at sam/m/e ord udj en hastig Ifver af hende er udtalt, saa bør saadane ord som af hende i saa maader kand vere talte ej at kom/m/e Sare Sl: Jens Ørbeks till Ringeste nakdeel, enten paa hendes eller hendes gode Nafn og Røgte, men bør vere som u-talte, og som Sare Sl: Jens Ørbeks nu 2de gange har maatt stefne den/n/e Sag till tinge, hvor Ved hun har maatt andvende bekostning, saa bør og Steener med sin qvinde Johane betale til hende i omkostning 4 Mrk: 8 s: inden 15ten dage under adfer efter Lougen, for andre bøder blifver Johane Johannes datter den/n/e sinde befriet,

1712: 132b

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Ingebor Ols d: for begangen Leiermaal men en Reserve Soldat Ved Nafn Lars Jacobsen Giæreviig, der fore at bøde,

Qvindfolket møtte og wedstod sin forseelse, i ligemaade møtte Soldatten Lars Jacobsen, som vedstod at vere Fader till barnet, forment at efterdj dette hans Leiermaal er det første, hand da for bøder bør vere befriet,

Qvindfolket blef tilspurt hvad hun till bøders betalling er Eiende, men hun svarede at hun aldeles indted er Eiende, og efter tilspørgelse forklarede ej allene Lougrettet men end og dend ganske ting Almue, at hun aldeelis indted til bøders betalling er Eiende, og at hun er et meget Fattig og Eelendigt Meniske, der maa tigge sin Føde, saa hun icke en skilling eller des werdj er god fore at betale,

Kongl: may: Foget satte i Rette at hun for sin forseelse bør straffes paa Kroppen,

afsagt

Som Lars Jacobsen Giærevig tillige med det qvindfolk Ingebor Ols datter self tilstaar her for Retten deris med hin anden begangne Leiermaals forseelse, og der befindes at bemelte Lars Jacobsen er en jnRuleret Soldat, og at dette og er hans første Leiermaal som hand beganget hafver saa blifver hand den/n/n/e sinde for bøder befriet, Men qvindfolket Ingebor Ols datter, som er saa Fattig at hun indted till sine Leiermaals bøders betaling er Eiende, Almuen det sam/m/e og med hende testerer, saa bør hun for sam/m/e sin begangne forseelse at straffes paa Kroppen {med} \i/ Fengesel paa wand og brød i 4re uger.

Chresten Weastad og Siur Svendsen Udbye, blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin Lougrettes Eed

1712: 133

Knud Wieland, Ingemon Dueland, Jon Berswaag, Colben Berge, Johannes N: Lunde, Rasmus Wake, Johannes {ibd:} og Steen Houge, blef udnefnt til kom/m/ende aar Retten at betiene,

Dend 8: Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Nedre Wallen for Fiere Skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Tollef Hougland med eftter skrefne Lougrett, Erick, Olle Olsen og Olle Samsonsens Eidtvaag, Knud Sælsaas, Baar, Ifver og Olle Biordall, sambt Johaness Svensbøe, med Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brevve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Torgier Clemetsen Eilleraas paa sin datter Ingebor Torgiers datters weigne, Olle Johansen Hofde paa sine Egne weigne, og Olle Halfvorsen Embeland paa sin Huustrues weigne, deris udgifne skiøde till Olle Endresen Bue paa 18 $\frac{3}{4}$ Mrk: Sm: med bøsse i bemelte gaard Bue, som Olle self beboer og bruger i mod penge for hver Mrk: 1 rdr: dat: 7: Decembr: Ao: 1712:

Publiceret Aslack Gouttesen Strømmen, Lisbet Ols datter {Bue} Birkeland, med sin Fader Olle Birkeland, Torgier Clemetsen Eilleraas paa sin Huustrues Sirj Aslacks datters weigne, og Endre Tvette, deris udgifne skiøde till Ellend Larsen boende paa Tvetteskog, paa 2 Wetters Korens Landskyld med bøsse udj hans paaboende gaard bemelte Tvetteskog, i mod penge 30 rdr: dat: 7: Decembr: 1712:

1712: 133b

Kongl: May: Foget til spurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er, at udj dend gaard Flatnes (Flotnes) indverende aar som forige aar ligger øde 1 Løb og 9 mrk: Sm: hvor af ingen skatter eller anden Rettighed betallis,

Almuen der til svarede at det er nok Sandferdigt at bemelte 1 Løb og 9 Mrk: Sm: i Flotnes, indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes, som af sam/m/e øde part Ringeste Landskyld eller skatter betaler,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indfør is og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som Vj ej wiste at kunde benegte,

Hr: Anders Elliesen Sogne Prest till Fielbergs Prestegield, hafde ladet stefne hans Landbunde Jon Stueland fordj hand nestleden winter hafde paa Foster hos sig 6 bester, og lod 4re af dennem sulte till døde, med formodning at hand de/nnem/ alle bør betale tillige med forarsagede omkostning, og møtte paa Hr: Andersens weigne Lensmanden Tollef Hougland, som forklarede at bemelte bester vare af alder som følger 2 qviger og en gield stud aars gl: og det 4de var \en/ 2 aars gl: gieldstud,

Jon Stueland møtte og her til svarede, at hand hafde paa Foster de 6 paastefnte bester, og vedstod og at 4re der af bort døde, nemblig en 2 aars gl: gieldstud, 2 qviger og en gield stud aars gl: men der hos sagde at de 4re bester døde af siugdom, og at de 3 bester døde af en siugdom som de hafde, saa at de truttne op i dend Eene bog, og døde det første best strax eftter waarwinden, de andre toe døde lidet for Ste: Hans dags tider, men det fiende som var dend 1 aars gl: stud, men ej viste hvad siugdom dend døde af, saa som hand lenge war siug, Tollef Hougland til spurte ha/nnem/ om hand lod Folk eller Mend see at Creaturene døde af den/n/e svaghed som

1712: 134

hand forklarede, men hand sagde Nej, at hand icke lod noget siune, icke heller tog hand huden af, icke heller advarede hand Presten der om, wedstod og at allerede at hafve faaet sin betalling nemblig for hvert best 3 Mrk: danske, og forment at hand efterdj de ere døde af saadan sult hand da bør vere frj for Hr: Andersens tiltale,

Lensmanden paastod Dom,

afsagt.

Efterdj Jon Stueland self tilstaar at de 4re bester som hand hafde till Foer fra hans Eiere Hr: Anders Elliesen ere hos hannem bortdøde, og beretter der hos at de 3de døde af en Siugdom som kom i deris bog med optrudelse, og det 4de af anden Siugdom, som hand ej veed hvor af, Saa har dog bemelte Jon Stueland icke i nogen maade Rettet sig efter Lougens 5te Bogs 8: Capit: 10: 11: og 12 art: hvor fore icke af mig anderledes kand Kiendes, end jo Jon Stueland bør betalle for de 3de bester et hvert for sig 5 Mrk: 8 s: og for det 4de 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: og der for uden at tilbage legge hvis hand for bemelte 4re bester paa Foster løn har oppebaaret Nemblig for hvert best 3 Mrk: og udj omkostning 2 Mrk: 8 s: alt inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Lars Øfve (Ofve/Oa), og Ølfver Berkeland blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

Gunder og Torbiørn Ofve, Knud Erveswaag, Torben Syndfør, Torgier Eilleraas, Ellend Tveiteskog, Jacob Nesse og Tollef Lier, blef udnefnt till kommende aar Retten at betiene.

Dend 9 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Bielland for Føyens skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden med efterskrefne Lougrett, Næll Hysingstad, Lars Rolsnes, Johanes Tiong, Baar Støttland, Torkild og Rasmus Holme, Niels Berge og Aasmund Worland, sambt Almue fleere som tinget søgte

1712: 134b

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publiceret de Kongl: brevve og andre Befallinger som for hen findes Specificerede.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Anders Olsen Nordhuglen for begangen Leiermaal udj sit Egteskab med et løst qvindfolck Ved Nafn Syneve Gunders d: der fore at bøde efter Lougen, hafde og ladet stefne bemelte qvindfolck i ligemaade at bøde efter Lougen,

Anders Olsen møtte og vedstod sin begangne forseelse sagde sig indted till bøder at vere Eiende

Qvindfolket møtte ej self men Lensmanden forklarede at hun er svag og ej kand møde, wedstod i lige maade paa hendes Veigne hendes forseelse, sagde og at hun ej det aller Ringeste til bøders betalling er Eiende, er en Fattig meniske der slet indted hafver, Almuen og det sam/m/e testerede at bemelte qvinde folk er et Fattigt Meniske der ej eier Kleder paa Kroppen, langt mindre noget til bøders betalling,

Kongl: May: Foget indlefverede en Registering holden hos Anders Olsen Nordhuglen paa hvis hand Eiede hvor da ald hans boes Formue sig bedrager till 14 rdr: 3 Mrk: der i mod bortskyldig giæld 11 rdr: 1 Mrk: saa der ickun er till ofvers naar gielden fradrages 3 rdr: 2

Mrk: der af Eier hans qvinde dend halfve deel 1 rdr: 4 Mrk: sam/m/e Registering dat: 31 Aug: nest afvigt,

Kongl: May: Foget satte i Rette at Anders Olsen eftter Lougen bør anseeis paa sin yderste Formue, og som qvindfolket eftter Almuens beretning indted er Eiende till bøders betalling hun da bør straffes paa Kroppen,

afsagt,

Som Anders Olsen Nordhuglen self tilstaar udj sit Egteskab sig med det qvindfolck Syneve Gunders datter wed Leiermaal hafver forseet

1712: 135

saa bør hand for saadan sin begangne Forseelse at bøde eftter sin yderste Formue, som ej eftter Registeringens formeld meere er end 1 rdr: 4 Mrk: og som befindes at qvindfolcket Syneve Gunders datter ej noget er Eiende till bøder at betale, saa bør hun og at straffes paa Kroppen med fengsell paa wand og brød i 4 uger.

Kongl: May: [Foget] hafde ladet stefne dend Egte Mand Peder Hilde for Leiermaal i sit Egteskab med Britte Knuds datter, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu Peder Hilde Self, saa Vell som paa qvindfolkes weigne hendes Fader Knud Hilde som begge vedstod denne forseelse,

Kongl: May: Foget satte i Rette at de begge bør bøde eftter Lougen, og Refererde sig till dend før indlagde Registering, hvor af seeis at boens Formue er 24 rdr: 3 Mrk: 4 s: og gielden 17 rdr: 2 Mrk: saa der ickun er i behold ofver alt 7 rdr: 1 Mrk: 4 s: der af hans qvinde helten 3 rdr: 3 Mrk: 10 s:

afsagt,

Eftterdj Peder Hilde baade seeniste Rettisdag saa Vel som i dag tilstaar sin forseelse, Saa bør hand at straffes eftter sin yderste Formue, som eftter for indførte Registerings formeld er 3 rdr: 3 Mrk: 10 s: og qvindfolket Britte Knuds datter bør at bøde sine Leiermaals bøder 12 Lod Sølf, alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Kongl: May: Foget hafde atter ladet stefne Sare Baars datter for begangen Leiermaal med dend Marinske Soldat som nu er borte i deris May: tieniste Ved Nafn Jon Stephensen, der fore at bøde,

paa bemelte qvindfolks weigne svarede Torkild Holm/m/e at hun icke allene er svag og skrøbelig saa hun ej kand møde, men end og et Fattigt Meniske saa baade hun og hendes ForEldre gaar om bøygden at betle,

Kongl: May: Foget paastod

1712: 135b

at hun bør for sin forseelse straffes paa Kroppen

afsagt,

Som det besaavede qvindfolk Sare Baars datter ej i det Ringeste till Leiermaals bøders betalling er Eiende, saa bør hun for saadan sin forseelse at straffes paa Kroppen med wand og brød i 4re uger

Anders Notteland hafver ladet stefne Daniel i Moster hafn for dj hand nestleden Som/m/er skall hafve ofver faldet ham med hug og slag, der for at lide, tillige med omkostning, hafde og ladet stefne till Vidne Mogens og hans qvinde Dortte (Dorette) Piil till Vidne,

Daniel i Moster hafn møtte icke ej heller nogen paa hans weigne, ej heller møtte nogen af de ind stefnte Vidner,

Lensmanden Næl Hysingstad og Jens Notteland hiemlede at baade Daniel i Mosterhafn, saa Vell som begge widnerne ware loughlige stefnte,

forafskediget,

Efterdj med stefne widnerne bevises at Daniel Larsen i Mosterhafn loughlig er Citeret, saa paa legges hannem till neste ting at møde, till hvilken tid de 2de widner Mogens i Mosterhafn og hans hustru Dorette Pil under 2 rdr: straf for hver af dem, om de ej møder, deris forklaring og Vidne i den/n/e Sag at aflegge, og skall saa siden i Sagen gaaes hvis Rett er.

Dend Sag i mellem opsiderne paa Eegeland hafde atter ladet stefne Daniel i Mosterhafn for dend skouge hugster, som fra de 2de forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu begge desse opsidere som endnu fastelig paastod at Daniel hafde hugget i deris skoug, men ej hafde videre eller fleere widner end som til foren er indkaldet hafde og ladet stefne Mogens i Moster hafn, til

1712: 136

at tilstaa om hand sam/m/e træer hugget hafver,

Daniel i Mosterhafn møtte icke ej heller nogen paa hans Veigne, icke heller møtte Mogens i Mosterhafn

Opsiderne formeente at Daniel bør lide for sin hugster,
afsagt

Efterdj Opsiderne paa Egeland Knud og Roaal nu 3de gange har indCiteret Daniel Larsen i Mosterhafn for Een deel træer som hand skall hafve hugget i deris paaboende gaards tilligende skoug, og der om frem førte siste Rettes dag de 2de widner Olle Teigland og Jens Notteland, som forklarede, at de Vell har seet i skougen paa Egeland at vere hugget 6 træer, men der hos widner, at de icke ved hvem sam/m/e træer hugget hafver, opsiderne self og till staar og forklarer, at de har gifvet Mogens i Mosterhafn forlof at hugge nogle aare Efner, og nogen brendeVeed, Saa efterdj at ingen videre widner der om frem fører end melt er, Saa blifver Daniel i Mosterhafn frj for Knud og Roaal Egelands tiltale,

Publiceret Rasmus Nielsens bekomne bøxxel seddel af Knud Ifversen paa 18 ½ Mrk: Sm: Landskyld i hans paaboende Gaard Holme, dat: 6te Novembr: 1711:

Publiceret Hr: Hans Wadbeks udstede bøxxelseddel till Rasmus Nielsen Holme paa halfdeelen af Gisøens Laxsewaag Prestebolet til hørig, som hand tillige med sin broder Esikiel maa nyde {deris} hans lifs tid og aarlig der af skall betale 1 rdr: i Landslot dat: 1 Septembr: 1712:

Publiceret Hr: Hans Wadbeks udstede bøxxel seddel till Eseckiel Nielsen Wicke [paa] helten udj Giesøens Laxe Fiske, i mod aarlig afgift 1 rdr: dat: 1: Septembr: Ao: 1712:

Ysten Lii af Fiære Skibrede hafver ladet stefne Jacob Tvette formedelst hand skall hafve fra taget ham

1712: 136b

en øx, som hand har sendt till Smeden her paa Storen Daniel Stue, med foregifvende at øxsen skall vere hannem Staaen fra, paastod der fore at hannem øxsen bør til bage lefveres, og Jacob Tvette for sin beskyldning at lide efter Lougen, indlefverede og udj Retten en anden

øx hvor paa stod et Stemppel Runden om Kanten paa Ham/m/eren, hvilcke Merke lige saaledes findes paa denne omtvistede øx som og var til stede, forklarede at begge desse øxser er gjort af Niels Smed i Stavanger,

Jacob Tvette møtte og lefverede øxsen i Rette som fans saaledes stemplet som før er melt, og forklarede Jacob Tvette at denne øx er hans, og for 4re aar siden hannem fra Staalen, til at bevise at det er hans øx hafde hand indstefnt 2de Vidner Nemblig, Niels Lunde og Johaness Tvette hvilcke begge møtte, og begge efter Eed forklarede at de icke weed om denne øx til hører Jacob Tvette, mens de siunis at den/n/e øx er hans øx, dog kand de ike sige at de saag saadan {øx} stempel paa Jacob Tvettes øx som nu findes paa den/n/e og der fore ej meere wiste i Sagen at vidne,

Jacob Nesse!! (Tvette) forklarede, at hand ej Rettere kand see end den/n/e omtvistede øx, jo er hans øx, som fra ha/nnem/ for 4re aar siden er bort kom/m/en, og erbød sig der paa at gjøre sin Eed,

Ysten Lj erbød sig og i lige maade at gjøre sin Eed, at denne øx er hans egen øx, og at vere gjort til hannem af Niels Smed i {Ho} Stavanger,

ingen af parterne hafde meere i Retten at frem føre men paastod Dom,
afsagt,

Efterdj Jacob Tveitte ej med noget Vidne beviser at denne omtvistede øx er hannem till hørig, men Ysten Lj frem fører her i mod en anden øx fra hans grande som fører lige

1712: 137

sam/m/e Merke som den/n/e paastefnte øxse, ingen af de 2de widner kand forklare at saadan stempel som den/n/e øx fører war paa dend øx som Jacob Tvette siger at hafve mest, alt saa beholder Østen Lj sin paastefnte øx u-behindret for alles tiltale, men Jacob Tvette bør betale hannem i forarsagede omkostning en half Rixdaller, og der for uden denne sinde for sit tilleg at bøde till deris May: 1 rdr: alt inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Tosten Øckland hafde ladet stefne Willum Øcklands waagen for medelst hand skall Restere paa nestleden aars lefverte Lax for hver støke 8 s: og siger at hafve lefveret 109 Laxser, hvor af blef tagen 15 stk: som gick for halfve Laxse, war saa i behold 94 Laxse

Willum Økelands waagens qvinde Marete Møtte og sagde indted at wide beskeede her om før end hendes Mand self kom/m/er tilstede, mens dog svarede at de ike kand gifve for støket meere end 1 Mrk:

Tosten paastod Dom paa 8 s: for støket tillige med omkostning.
afsagt,

Efterdj Willum Økelands waagen nu ej self møder, og hans huustru {ej} siger ej at wide des sam/m/enheng, begierer opsettelse till neste ting at hendes Mand self kunde møde, da beroer Sagen till første ting, og paalegges Willum Økelands waagen til sam/m/e tid at møde, og om parterne ej for inden i Mindelighed kand forEenis saa skall da gaaes hvis Rett er.

Willum Økelands waagen hafde ladet stefne Tosten Øckeland for medelst hand skall hafve ofver faldet ha/nnem/ paa en Søndag udj hans eget huus, hafde der om stefnt till Vidne Hans Øckeland

1712: 137b

og Endre Hansen tiener hos bemelte Willum Økelands waagen, hvilke begge møtte,

Tosten Øckeland møtte ogsaa, og negtede ganske at hafve ofver faldet Willum, begierede, at det maatte ha/nnem/ ofver bevises,

Hans Økeland efter giorte Eed widnede at det er nu i forbigangne Som/m/er et aar siden dette Clam/m/erj som dog kun bestod i blotte ord allene, skulle hafve skeed,

Endre Hansen i lige maade forklarede, at nestleden Som/m/er et aar siden kom hans huusbond og Tosten Økeland i ord sam/m/en, og ej udj noget slagsmaal og kand hand ej erindre hvad ord talt blef,

Apelone Lars datter som i lige maade var stefnt til widne møtte og forklarede at det nu er meere end half andet aar siden at Willum Økelands Vaagen og Tosten Økeland war i ord sam/m/en, men ej kand erindre hvad talt blef

Willum Økelands waagens qvinde wedstod self at det nu er nestleden Som/m/er et aar siden, at dette skeede, saa og at da ej war andet end en Mund Klam/m/er i mellem hendes Mand og Tosten,

afsagt,

Efterdj der befindes at det nu er 1 ½ aars tid siden at dette Mund Klam/m/er i mellem Willum Økelands waagen og Tosten Økeland skeede, saa kand ieg icke i mod Lougen nogen widner i den/n/e Sag antage, men Sagen blifver som dend er af ingen werdj og Tosten Økeland frj Kiendes for Willum Svendsens tiltale,

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa tinget om dennem witterligt er, at udj deris May: Egen Jord Selle, ej indverende aar som før ligger øde ½ Løb Sm: hvor af ingen skatter eller Rettighed betales

1712: 138

Almuen der till svarede, at det nok er sandferdigt at sam/m/e halfve Løb i deris May: Jord Selle endnu som forige aaringer ligger øde ½ Løb Sm: hvor af betallis Ringeste skatter eller anden Rettigheder,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og ha/nnem/ beskrefven meddeelis, som hannem ej kunde negtes,

Publiceret Mag: Jens Skrøders udstede bøsse seddel till Gunder Pedersen og Hans Knudsen paa dend gaard Steenswaag skylder aarlig Landskyld 1 Løb Sm: og 1 H: der af Een hver af dennem skall bruge en helten dat: 8: octobr: 1708:

Publiceret Marie Cronmand Hans Skrøders, hendes udgifne {skiøde} obligation till Hr: Borg: Falck Larsen paa Capital 40 rdr: dat: 6: Martj 1712:

Mougens Siøvold og Bertel Habbestad, blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Chresten Hiskén, Niels Følckesnes, Aarstein Mælland, Olle Alswaag, Tosten ibd: Madtz Synstabøe, Niels Haalund og Jacob Folgerøen, blef udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene,

Dend 12 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Windenes for Waags skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Sallamon Windenes, [med] efter skrefne Lougrett, Jon og Johanes Sandtorf, Sallamon Bratten, Mougens Huckenes, Endre og Paal RemberEide, Winsens Hougland og Endre Prestbøe, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brevve og andre befallinger som for hen findes anteignede

Publiceret Ane Sl: Hans Ottesens udstede bøxxsel

1712: 138b

seddel till Gabriel Olsen Helleland paa en Ottendedeel part udj Storwaagens Laxse Fiske, i mod aarlig Landslot dend 4de Fisk af ald Fisk i waagen fanget, saa og for hver Fuldkom/m/en Lax 1 Mrk: 8 s: dat: 23 Martj 1712.

Publiceret Ane Sl: Hans Ottesens udstede bøxxselseddel till Olle Ingebregtsen paa 1/8 part i Storwaagens Laxse waag, for hvilke skall aarlig gifves den 4de Fisk, af ald dend Fisk i waagen fanges, og der for uden 1 Mrk: 8 s: for hver Lax dat: 23 Martj 1712:

Publiceret Mag: Samuel Schreuders udgifne bøxxsel seddel till Løcke Larsen og hans Kieriste Dorette Kunre(?) i Engesund paa Hanøens Laxsevaag i mod aarlig afgift 12 rdr: og tvende Lax, dat: 21: octobr: 1712

Publiceret Maren Sl: Mickel Oldricks udstede bøxxsel seddel till Lars Larsen paa 1 Spand Sm: i Kalfvenes dat: 25 Junij 1712:

Dend 13 Decembr: som var dagen nest efter blef Retten atter paa Windenes for sam/m/e skibrede Almue betient, saa som Retten i gaar for Tumult og Allarm blef brut, ofverwerende endnu som Lougret som forige dag Retten betiente,

Publiceret Olle Simensen Lindaas og Tom/m/es Simensen Kiernaglen deris udstede bøxxsel seddel till Chrestopher Paalsen paa 2 pd: Smør i RemberEide, dat: 13 Julij 1712

Dend Sag i mellem Elsebet Friis {hafde} og Engemon Hellelands qvinde Marj angaaende Huusenes brøstfeldighed og bortfløttelse, som fra forige ting till nu blef opsat, og møtte nu begge parter, og blefve de med hin anden forligte saa at Ingemons Kone betalte till Elsebet Friis fore alle sine pretentioner 3 rdr: penge, hvilke penge og nu straxst blef lefveret, og blef Sagen der med mellem de/nnem/ i alle maader ophæfvet, og de Ragte der paa for Retten hver andre deris hender, og møtte og for Retten opsideren Anders Engevig, som da blef formanet at holde huusene paa gaarden staar, baade de som var før, saa og det huus hand self hafver bygget Ved Magt, og der for uden at betale dend bøxxsel som kand Restere efter Lougen, hvor med de paa alle sider var Vel tilfredtz og fornøiede

1712: 139

Rasmus Eegholmen hafde ladet stefne Jørgen Smidt i Møgster, saa Vell som Lars Stangeland for 2 rdr: 4 Mrk: hvor af Rasmus siger at skall hafve 1 Mrk: 8 s: og Lars Stangeland 2 rdr: 2 Mrk: som er for en deel Lax som var lefveret till Jørgen Møgster det aar 1711: af dend Laxse waag Blaasteren, som de af ha/nnem/ hafde Leiet eller Forpagted, med paastand de det bør til Kiendes at hafve tillige med omkostning,

paa Jørgen Smidtz veigne møtte Arne Østevold, som indlagde udj Retten en Contra Stefning dat: 24 Novembr: 1712, og fantis paaskrefven at vere tingliust dagen der efter dend 25

Novembr: hvor udj hand paastaar at Rasmus bør bevise sit Kraf som er 1 Mrk: 8 s: saa og at Lars Stangeland bør søge hvis hand kand hafve at fordre hos Rasmus og ej hos ha/nnem/ saa som Rasmus hafver leiet waagen Blaasteren hos ha/nnem/ sin lifs tid, og har taget Lars Stangeland til sig, og hvis Lax som er lefveret af Lars, det bør Rasmus betale, saa som hand icke ved af anden end Rasmus, og wedstod Rasmus Egholmen at hand allene hafde bøxslet waagen, og at hand tog Lars Stangeland til sig, Jørgen Smidt u-witterligt, der nest indlagde Arne Østevold Een Contract i mellem Rasmus Egholmen og {Rasmus} Jørgen Møgster men som sam/m/e Contract er paa en liden seddel slet og u-stemplet papir, der ved med Een Knappenaal hefttet et Rent støke 6 s: papir af dette aar, saa kunde sam/m/e Contract ej i Retten videre antages end till efttersiun indtill der i Sagen blifver afsagt der efter endnu indlagde sit skrefttlige indleg dat: 12 Decembr: Ao: 1712 hvor udj hand paastaar at Rasmus bør betale ha/nnem/ afgifften eller Landslotten af Laxse waagen Blaasteren saa lenge hand lefver, enten hand dend besidder og bruger eller ej, med videre som sam/m/e indleg om taller.

Rasmus Egholmen her til svarede at hand icke har gjort nogen Contract med Jørgen paa anden maade end at hand hafver fested waagen Paa sam/m/e maade som Een anden kand

1712: 139b

Fæste en Jord, og der fore har opsat sin leiede waag i Rette tide, og det Ved 2de Mend Lars Wiig og Knud Uglenes sambt og Arne Østevold og Chrestopher Østevold, som nu ej her til er stefnt eller kaldet, begierede der fore opsettelse till neste ting, at hand da med det sam/m/e kand indkalde Jørgen Møgster for de 2 rdr: 2 Mrk: som hand af Lars Stangeland er Citeret fore, saa som Lensmanden og Stefne Mendene der udj har forseet sig at de paa Lars Stangelands Veigne har stefnt Jørgen Smidt, \da/ det dog ej var der om begieret, men allene at stefne Jørgen paa Rasmus Egholmens Veigne for dend Lax som Lars Stangeland paa hans Veigne till Jørgen lefveret hafver, og begierede der fore endnu opsettelse,

afsagt

Sagen efter Rasmus Egholmens begier beroer till førte!! (første) ting, till hvilken tid hand sine widner som Laxse vogen hos Jørgen Smidt opsagt hafver kand blifve Citeret, saa og at Sagen efter hans sigelse om Laxsens Kraf paa Rette maade kand blifve stefnt, hvor da parterne har at møde, og skall saa om alt Kiendes hvis Rett er.

Mag: Stabel wed Rasmus Egholmen hafde ladet stefne Jørgen Smidt i Møgster for 3de aars Resterende Koren tiende aarlig 1 td: med paastand hand det bør betalle,

Arne Østevold sagde sig at hafve Fuldmagt fra Jørgen Møgster at svare i Sagen, men som hand ingen Fuldmagt der om frem viste, saa kunde hand ike i dend Sag antages,

Lensmanden hiemlede Ved Eed at hand tillige med Olle Waage loughlig her om hafde stefnt Jørgen Smidt, men Olle Waage som og var tilstede vilde der paa ej nogen Eed aflegge, saa som hand ej til fulde viste Sagens Stefnemaal, undtagende dend anden Sag i mellem Jørgen Møgster og Rasmus Egholmen,

afsagt

Eftterdj Jørgen Møgster i den/n/e Sag ej møder at svare Arne Østevold ike heller der om det Ringeste skrefttlig fra ha/nnem/ hafver, hvor efter hand \i/ Sagen svare kand,

1712: 140

det Eene Stefne Vidne {her} Olle Waage, her for uden siger icke Rettelig at vide om hand i Sagen stefnet hafver, saa beroer sagen till neste ting, og skall da gaaes der om hvis Rett er.

Maren Sl: Mickel Oldreks hafde ladet stefne Winsens Backe for hand sig skall til Eigne 2de huuse paa Backe, nemblig en liden Stue og helten i en liden Floer som i skifttet eftter Sl: Olle Backe blef udlagt till Huusenes Aaboed, og helten i sam/m/e gard som nu bruges \af/ Johanes Nielsen Backe og Eies af Maren Sl: Mickel Oldreks der Ved skall Eie dend halfve deel i bemelte paastefnte huuse, {og} Men Winsens Backe dem allene sig vil tileigne, med formodning hand sam/m/e halfve deel i disse huuse till dend anden opsider Johanes Nielsen bør ofr: lefveres,

Winsens Backe møtte og svarede at hand har kjøbt Jorden af sin werFader Hans Skoge den/n/e gaarde part hand boer paa, og hvis huuse der med fulte er ham og solt, formodede og paastod der fore at de paastefnte huuse ha/nnem/ allene bør til høre,

afsagt

Sagen beroer till neste ting, til hvilcken tid Maren Sl: Mikel Oldriks har at indlefvere skifttebrevet eftter afgangne Olle Backe, saa hafver og Winsens Backe at fremvise sit bekomne skiøde paa sin part i gaarden, og skall saa gaaes videre hvis Rett er.

Olle Tislevold og {Rasmus} \Chresten/ Hofstøe blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Arent Meelingen, Olle Hougeland, Arne og Chrestopher Østewold, Lars Skaar, Halfvor Rabbe, Niels Dybevog, Halfvor Nielsen og Mikel Hilde, blef udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene,

Dend 16: Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Nedre Hom/m/elVig for Opdals Skibredes Almue, ofr: Verende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Gunder Ambland med eftterskrefne Lougrett, Hans Epland, Ellend Houckefær, Peder Erswær

1712: 140b

Biørn Næsse, Arne Hillisvig, Lars Larsen Færeveag, Jacob Opdal, og Siur Toe, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt.

Publiceret de Kongl: brevve og andre befallinger som for hen findes Specificerede

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt udstede Kiøbebref till Stifttamptskrifver Sr: Søren Seehuusen paa de gaarder Fattland i Fielbergs Skibrede skylder aarlig udj Landskyld 2 Løber Sm: og 1 Hud, Flornes ½ Løb Sm: og Bottnen ½ Løb Sm: og ½ H: alt med bøxxsel, de siste 2de gaarder her i Opdals Skibrede beliggende, dat: 13: Octobr: Ao: 1712:

Publiceret General Toldforwalter Sr: Johan Garmands udstede bøxxsel seddel till Olle Jonsen paa dend gaard Storsetter skylder aarlig 1 Løb Smør dat: 27: octobr: 1712:

Publiceret Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsens udstede bøxxsel seddel till Mogens Olsen paa helten i dend gaard Bruntvet skylder aarlig udj Landskyld ½ Løb Sm: ½ Hud dat: 14 Decembr: 1712

Publiceret Mag: Hans Abel hafver bøxxslet og fested till Siur Hansen 1 Løb Sm: og 1 Hud i gaarden Toe hvor paa bøxxsel seddelen nu blef læst dat: 12 Decembr: Ao: 1712:

Publiceret Ane Marie Sl: obr: Lieut: Pheils udstede bøsse seddel till Olle Størksen paa 1 L: 1 H: i Økland dat: 12 Febr: 1712

Publiceret Ellias Siøvigens udstede bøsse seddel till Haacken Rasmusen paa 1 Løb Sm: 1 Hud, dat: 16 Martz Ao: 1712:

Sr: Chresten Reinholtsen i Bergen hafver ladet stefne Haacken Lande for Resterende Landskyld af hans brugende Jord i Lande Nemblig 2 pd: 6 Mrk: Sm: og ½ H: til sam/m/en efter hans nu i Rette indlefvende Reining 11 rdr: 1 Mrk: 12 s:

1712: 141

sam/m/e Reining dat: 25 Novembr: 1712 og møtte paa hans Veigne Monss: Absolon Finde, som paastod Dom till betalling baade for Resterende Rettighed og paagaaende omkostning, indlagde der hos Een Missive till ha/nnem/ fra bemelte Sr: Reinholtsen, hvor udj hand begierer sam/m/e Resterende Landskyld og Rettighed enten i Mindelighed eller wed proses at indrive, dat: 25 Novembr: 1712, endnu indlagde Sr: Chresten Reinholtsens indleg dat: 25 Novembr: 1712: nok indlagde det paaberaabte indvisnings Verk dat: 10: Aug: 1702: der nest indlagde 3de Fogden Sr: Olle Larsens qviteringer for oddelskatten af gaarden Lande, dat: 30: Janu: 1706. d: 1 Decembr: sam/m/e aar og 19 Decembr: 1707 videre sagde hand ej i Retten at hafve at indlegge eller at proponere, men efter de i Rette lagde Documenter begierede Dom,

paa Haacken Landes Veigne, Møtte Johan Teiste, og forklarede at Sr: Chresten Reinholtsen søger bemelte Haacken Lande aarlig for meere end end!! hand bruger i Jorden, i det at hand opfører for 2 pd: 6 Mrk: Sm: og ½ H: der hand dog ikkun bruger 1 pd: 21 Mrk: Sm: og ½ Hud, saa der skall Deferere aarlig paa bruget 9 Mrk: Sm: og indlagde der hos en Reining dat: 16 Decembr: 1712: hvor udj hand ikkun vedgaar at vere skyldig 4 rdr: 7 s: som hand gierne vill betale, Refererede sig ellers till Een Dom dømt i mellem ham og Cort Haagens da hand boede paa Lande, paa hvilken tid Cort Haagens søgte ha/nnem/ for Landskyld af 18 Mrk: Sm: meere end hand brugte, men nu efter Sr: Chresten Reinholtsens indlefvende!! Reining og indleg opfører hand ikkun af de 18 Mrk: 9 Mrk: og de andre 9 Mrk: paa Enken, her for uden formente hand at hvad Fløtings penger Reinholtsen opfører ej kom/m/er ham till at betale, saa som hand aldrig har negtet Fløting

1712: 141b

at giøre naar hans Eier det har begieret, og formodede der fore at vere frj saa og paastod at vere frj for Reinholtsens store Reining at betale, saa og for de tilførte og paastaaede omkostninger

Monss: Absalon Finde paastod at Haagen Lande bør betale efter de i Rette lagde bevisligheder af saa meget ha/nnem/ efter indvisnings Verket er tillagt, der for uden at Haagen Lande bør Multeres for dj hand icke har indfunden sig hos sin Eigere till afreining, endog hand det tit og ofte har begieret, for det siste at som hand wed saadan sin udeblivelse har foraarsaget omkostning Ved dette stefnemaal, og der fore formente hand dend bør betale i det Ringeste med 4 eller 5 Mrk: og om alt var Dom begierende,

Johan Teiste Referede sig till før afsagde Dom saa Vel som till indlagde Reining og videre hans paastand, og der fore ej videre agtede nødig til sagen at svare,

begge parter hafde ej Videre i Retten at proponere eller at indgive, men var Endelig Dom begierende

afsagt

Eftterdj Haagen Lande wed Monss: Johaness Teiste med en Dom hvor paa hand sig paaberaaber afsagt dend 13 Febr: 1705: bevislig gjør, at hand sam/m/e tid, af sin da verende Eiere afgangne Cort Haagens blef fordret og Citeret for sin Landskyld af sin paaboende gaards brug bemelte Lande, {her} for 18 Mrk: Sm:s Landskyld meere end hand da brugte, og icke befindes at hans brug i nogen maade siden dend tid enten er forhøyet eller for Ringet, og beviste dend tid \og/ at hans brug ej war meere end 1 pd: 21 Mrk: Sm: og ½ H: hvor af dend aarlig Landskyld sig bedrager 1 rdr: 5 Mrk: 7 s: saa blifver hand og frj for meere Landskyld penge at betale, men som af hans indlagde Reigning forklarer at hand sam/m/e Rettighed ej i Rette tider till sin Eigere har af klareret, men ofver staaet dend tid Lougen befaller at dend betales bør, saa bør hand og der

1712: 142

fore svare og betale Een Fierde deel høyere, og Rester hannem saa eftter hans egen Reignings formeld til 1710: aars udgang 4 rdr: 7 s: hvor fore hand og sam/m/e Rest till Sr: Chresten Reinholtsen bør betale, tillige med foraarsagede omkostning 2 Mrk: 8 s: alt inden 15ten dage under excecution eftter Lougen,

Inger Ols datter hafde ladet stefne Aagaatte Backe for Resterende Løn 2 rdr: 5 Mrk: 8 s: med paastand at hun det bør betale,

Aagaatte Backe møtte og wedstod at vere skyldig til Inger Ols datter de fordrende 2 rdr: 5 Mrk: 8 s: hvor fore blef udlagt paa skiftet eftter hendes Sl: Mand Endre Backe Een første Kalfs qvige wureret for 2 rdr: 2 Mrk: hvilcke Koe hun siden har solt, lofvede med aller forderligste at betale hende den hendes Resterende Løn, bad om fordrag,

Inger Ols datter paastod allene Dom baade paa sin Løn og omkostning

afsagt,

Eftterdj Aagaatte Backe self tilstaar, at vere skyldig till Inger Ols datter Resterende Løn 2 rdr: 5 Mrk: 8 s: saa bør hun og sam/m/e hendes Løn at betalle, tillige med foraarsagede omkostning 1 Mrk: 8 s: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Ane Johans Datter Gierstad hafde ladet stefne Axsell Ertzwær, formedelst hand skall hafve ladet bort kom/m/e en Koe hende til hørende, som hand hafde paa Leie, med formodning hand dend bør betale,

Axsell Ertzwær møtte og sagde at sam/m/e Koe war om Vinteren till foren af Johaness Gundersen Giersvig saa ilde Fød, at sam/m/e Koe icke war god fore at lefve der for uden hafde hun og brøt Føde af sig, hvor fore hand icke kunde hente dend førend 14 dage eftter Kaarsmes, og da hand kom hiem med Koen lod hand 2de Mend, Nemblig Peder Erswær og Niels Aase besee Koen, som der om kand gjøre

1712: 142b

forklaring, hvilcke Mend nu icke ware Citerede

Niels Giersvig møtte i lige maade, og forklarede at Koen af ham war fød om vinteren, saa Vell at hun war u-paaklagelig lofvede at bevise det med sine grander saa som Johaness Nielsen Gierswig og Olle ibd: at den/n/e omtvistede Koe war wel Fød og i alle maader Loughør,

og begierede baade Axsell Ertzwær og Johaness Gierswig opsettelse till neste ting at de deris Vidner kand faa indstefnt, hvor fore og Sagen till dend tid beroer,

Publiceret Sorenskrifveren Peder Heibergs udstede bøsse sel seddel till Anders Larsen paa 18
Mrk: Sm: og ¼ H: i Braattetvet Hr: Samuel Bugge til hørende dat: 5 Aug: 1712

Publiceret Johanes Simensen Windeneses udgifne skiøde till Niels Johansen Haaland paa 1
pd: 9 2/3 Mrk: Smør med bøsse sel i Haaland, i mod penge for hver Mark 1 rdr: dat: 1
Septembr: 1712.

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er, at udj dend
gaard Nedre Klette, indverende aar som før ligger øde 2 pd: og 8 Mrk: Sm: Landskyld,
hvilcke gaardepart Gunder ibd: Eiede, beboede og fragick,

Almuen der till svarede, at det nok er sandferdigt at sam/m/e 2 pd: 8 Mrk: Smør i Klette saa
Vell dette aar, som forige aaringer ligger øde, af ingen bruges eller besides saa ingen findes
som af sam/m/e gaardepart Ringeste Skatter eller Rettigheder betaller,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indfør is og hannem af Retten beskrefven
meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde weigres.

Der eftter frem kom for Retten de Dannemend Jacob og Haacken Kaldefos, som sig høylig
beklagede hvorledes dend almegtige gud dennem nestleden Høst

1712: 143

wed Een u-løckelig Ildebrand hiemsøgte, {og} \saa at de/ ej allene der Ved meste deris huuse,
men end og alle deris Eiendeele, baade lidet og meget, Thj sam/m/e u-løckelig Ildebrand
begyntes Mit om Natten da de alle hafde lagt sig till hvile, og formedelst sterk arbeide vare de
faldne saa tungt i Søfn, at de ej wiste af denne Ilswaade, før end en deel af huusene allerede
vare afbrente, og det huus de Saaf udj stod alt udj Ilds Lue, saa de ej kunde berge sig Self,
men Jam/m/erlig maatte see og fornehme at Jacob Kaldefosses Hustrue i ildens Lue omkom,
og opbrente, de andre udkom \saa/ ganske blotte og Nøgne som de till werden ware Føde,
bad der fore dend ganske Almue paa Tinget, at de wilde her om gifve deris sandferdige
forklaring og tingsVidne saaledes som de for gud og ald Chresten øfrighed ville ansvare,

Dend ganske Almue paa Tinget med Eenstemig Mund her till svarede, at de nock alt for
meget er bekiendt dend Eelendige tilstand, desse 2de Fattige Mend, Jacob og Haacken
Kaldefos ere bestede udj, Thj nestleden Høst om Een Nattestund, da de alle paa gaarden ware
lagde at Saafve, paakom dem af guds tilladelse en forferdelig Ildebrand, som ej allene
fortærede deris i boende huuse, men end og alle deris Midler og Formue baade lidet og
meget, ja end og saa ofver maade pludtzelig, at de icke kunde Redde deris Egne Legemer,
men maatte om Natten, da allerede Een deel huuse ware afbrente, og det Huus de Saaf udj
stod i Lue, springe i gienem Ilden med deris bare og nøgne Legemer, hvor ofver Jacob
Kaldefoses Kone af Ilden blef fortæret, og ej af Ildens Lue kunde udkom/m/e, hvilcke tilstand
meget er at bejamre, og dend stackels Mand Jacob Kaldefos, som saaledes miste sin Hustrue

1712: 143b

har siden dend tid woren saa Eelendig, at hand tit og oftte ej Self ved hvad hand bestiller eller
forretter, og de begge som till foren lefvede saa Vit Vel, at de hafde deris daglige brød, maa
nu af andre guds børn tigge deris Føde, ønskede der fore hiertelig, at dend høye øfrighed sig
ofver dennem i Naade vilde forbarne,

Dette begierede begge desse Dannemend, at det maatte indfør is og dennem af Retten under
behørig forseigling meddeelis, som Vj ej viste at kunde negte, helst eftterdj Vj saa Vell som
dend anden Almue weed at hvis i saa maader talt er, findes i alle maader sandferdigt,

Jørgen Wernøen og Olle Frøkedal, blev befaleet at Reise till Lougtinget at aflegge deris Lougrettes Eed.

Og så var året 1712 ferdig.

Tingbok nr. I. A. 30 1711-1713 for Sunnhordland
Året 1713

1713: 144

Ao: 1713: dend 17: Januarj blev holden almindelig Sage og skatteting paa Sioe for Halsnøe Closters Almue af Skaanevigs Skibrede, ofververende Halsnøe Closters Forwalter Monss: Miltzou, Closter Lensmanden Johanes Sioe, med eftterskrefne Lougret, Olle Sæbøe, Knud ibd: Niels Eie, Mogens Toftte, Lars Olsen Lande, Olle Johansen og Olle Tieransen Tungesvig og Jon Wattedal, sambt Almue fleere som Tinget søgte,
Monss: Miltzou satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret Monss: Peder Jensen Smit paa Hr: Assessor Hanssens weigne hans udstede bøxxel seddel till Jon Larsen paa 3 Spd: og 9 Mrk: Sm: Landskyld udj Halsnøe Closters gaard Opstvet, dat: 12 Julij 1712:

Publiceret Hr: Assessor Willum Hanssens udstede bøxxelseddel til Chrestopher Johansen paa 1 Løb Sm: og 1 bokskind udj Halsnøe Closters Jord Hillesdal, 30 9br: 1707:

Publiceret Hr: Assessor Willum Hanssens udstede bøxxel seddel till Andfind Torbiørnsen paa 1 ½ Løber Sm: sambt 3 Spand Smør uden bøxxel i dend gaard Bogstøe Halsnøe Closter til hørende dat: 4: 9br: 1704:

Publiceret afgangne Johan Frimands udstede bøxxelseddel till Jon Larsen paa 5 Spand Smør udj dend gaard Wattedal Halsnøe Closter til hørende, dat: 12 Januarj 1673.

Halsnøe Closters Forwalter Monss: Miltzou til spurte Almuen paa Tinget om dennem ej Vitterligt er, at eftterskrefne gaarder Halsnøe Closter tilhørende afvigte aar 1712 laag øde her i

1713: 144b

Skibredet saa som udj Bouge ½ Løb Sm: udj Meehuus 1 ½ Løber Sm: og Opsanger med Opsanger Mølle som aarlig er at skatte eftter 2 pd: 12 Mrk: Sm: hvor af hand ej Ringeste skatter, Landskyld, Leding eller anden Rettighed {be} hafver bekom/m/et,
Almuen der till svarede, at det nok i guds Sandhed er Vest at sam/m/e Jordeparter Halsnøe Closter tilhørende, saa som udj Bouge en half Løb Sm: udj Meehuus 1 ½ Løber Sm: og udj Opsanger 2 pd: 12 Mrk: Sm: nest afvigte aar 1712 laag øde, som af ingen blev brugt eller

besidet, saa ingen findes, som der af Ringeste skatter, Landskyld, Leeding eller anden Rettigheder betaller

Dette begierede Monss: Miltzou at maatte indførís og hannem af Retten beskrefven Meddelis som hannem ej kunde weigres,

Dend 18: Decembr:!! (Januarj) blef holden almindelig Skatte og Sage ting paa Kaatte for Halsnø Closters Almue af Etne og Fielbergs Skibreder, ofver Verende Halsnø Closters Forvalter Monss: Miltzou, Closter Lensmanden Kaald Tvett med eftterskrefne Lougrett, Olle Ryen, Johanes Hixdall, Jon Olsen Giære, Endre Nordhuus, Lars Indbiue, Ifver Hegge, Lars Biørk og Tollef LøfverEide, sambt Almue fleere som tinget søgte, Monss: Miltzou satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret deris May: Placat om HøyesteRettes holdelse indverende aar 1713, i lige maade nest afvigte aars Capitels Taxt,

Publiceret Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsell seddel till Kaald Siursen paa 2 Løber Sm: og 1 Hud Halsnø Closter til hørende dat: 3 Febr: 1706:

1713: 145

Monss: Miltzou till spurte Almuen paa Tinget, om dennem ej Vitterligt er, at eftterskrefne Halsnø Closters Jorder afvigte aar i dette skibrede laag øde, af ingen blef brugt eller besidet, hvor fore der af ingen skatter, Landskyld, Leeding eller anden Rettighed betalt blef, saa som
udj Etne

Eegeland 1 pd: Sm: Frettes udlade 1 pd: 6 Mrk: Sm: udj Giære 6 Løber og 18 Mrk: Sm: og Gundegier 1 Løb 12 Mrk: Sm:

udj Fielbergs Skibrede,
udj Tvett 1 Løb 18 Mrk: Sm: udj Indbiue 6 L: 2 pd: 3 Mrk: Sm: udj Sundnæs 1 Løb 18 Mrk: Sm: udj Dyrem 2 Løber 22 ½ Mrk: Sm: udj Svaland 1 Løb 1 pd: 3 Mrk: Sm: og udj Axdall 1 Løb Sm:

Almuen der till svarede at dennem nok som Vitterligt er, at bemelte Jorde parter, saa Vell i Etne som Fielbergs skibreder afvigte aar 1712: som før laag øde, af ingen blef brugt eller besidet, hvor ofver ingen der af enten har betalt eller betaller nogen skatter till deris May: icke heller till Halsnø Closters Forwalter Ringeste Landskyld, Leeding eller anden Rettighed, dette begierede Forwalteren Sr: Miltzou, at maatte indførís og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som Vj ej viste at kunde benegte.

Publiceret Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsell seddel till unge Olle Olsen Dyrem paa ½ L: Sm: og ½ Hud i Halsnø Closters Jord Dyrem, dat: 12 Januarj 1709:

Publiceret Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens Veigne hans udstede bøxsell sedel till Berent Baarsen paa ½ Løb Sm: og 1 ½ Wet Koren i Halsnø Closters Jord Huustvet, dat: 9 Januarj 1708:

Publiceret Hr: Assessor Hansens udstede bøsse seddel till Siur Gundersen Alne paa 1 Løb
Sm: og 1 Hud i Halsnøe Closters Jord Alne, dat: 21 Maij 1704:

1713: 145b

Harald Udbye havde ladet stefne Jon Eickaasen for en Kierke Koe hand fick till Leie Fielbergs Kierke til hørende hvilcke Koe siden er død, og paastod der fore at Jon Eickaasen enten bør betale Koen med penge efter Mends vurdering eller i steden forskaffe Kierken en døgtig Koe, saa som hand som Kierke Verge faar svare for hende Leie till Kierken,

Jon Eickaasen møtte og svarede at hand leiede hos Harald Udbye en Koe Fielbergs Kierke til hørende, hvilcke Koe hand annamede hos Lars Indbye, som dend i lang tid till {ha} foren havde till Leie, og efter at hand Koen havde haft omtrent 10 ugers tid om Som/m/eren fornam hand at Koen var Syg i sine Fødder og ej kunde gaa med de andre hans Creaturer, hvor fore hand gick till Kierke wergeren Harald Bye og sagde hannem hvorledes Koen var svag, og bad ham kom/m/e der hen Koen at bese, men som Harald ej kom sende hand Koen till hannem paa det hand kunde see Koen hvorledes med hende var beskaffet, med begiering at Koen maatte gaa hos ha/nnem/ i Neset, indtill der kunde sees hvorledes med Koen wilde udfalde, endelig sente Harald Bye Koen till Lars Indbye som dend till foren haft havde at hand dend skulle annam/m/e Men Lars lod igien leede Koen till Harald Udbye, og blef dend der saaledes gaaende, indtil nogen stund der efter fantes Koen død liggende udj en Løck eller Myr, og ingen viste at Koen var død, før end dend nesten af Fugle og Hunde var opæt, formodede der fore at efterdj Koen i udj hans være blef Siug, hand og straxst lod Koen af Kierkevergeren see, og dend ha/nnem/ leverede, Kierkevergeren dend og beholte, hand da bør for Koens betaling frj Kiendes,

1713: 146

Kierkevergeren Harald Udbye vedstod at alt dette som Jon Eickaasen har berettet er saa i sandhed, men hand mente at efterdj Jon havde antaget Koen, hand og bør dend betale,
afsagt

Efterdj Jon Eickaasen ej allene efter 10 ugers forløb efter at hand fik Koen paa Leie leverede dend till Kierkevergeren Harald Bye, men Harald Bye dend og baade beholte og dend siden lod levere till Lars Indbye som dend før havde till Leie, og Koen saaledes paa udbye hos Kierkevergeren selv er død bleven hvor till Jon Eickaasen ej var aarsage, saa bliver Jon Eickaasen fri for sam/m/e Koe at till svare, Men siunis Kierkevergeren Harald Bye, at have nogen tiltale till Lars Indbye som dend till foren havde paa Leie, da kand hand ha/nnem/ der fore loughlig stefne og kalde, og naar det skeer, skall i mellem dem Kiendes hvis Ret er.

Publiceret Hr: Assessor Hansens udstede bøsse seddel till Knud Knudsen paa 1 L: Sm: 1 H: udj Halsnøe Closters gaard Indbye, dat: 7: Novembr: Ao: 1704:

Jørgen og Tøris Skartland blef befallet at Reise til Loughtinget at aflegge sin LoughrettesEed

Dend 21 Januarj blef holden almindelig skatte og Sage ting paa Spidsøen for Fiære Skibredes Almue ofver verende Halsnøe Closters Forwalter Monss: Hendrich Milsou Lensmanden Lars Økland med efterskrefne Loughrett, Torkild Sollem, Aslack Gramshoug, Gunder

Øckeland, Lars Røckenes, Lars Hansen MøckleVold, Aanund Rafneberg Johaness UlfEbne og
Olle Dom/m/esnes, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Monss: Milssou satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publiceret Hr: Assessor Hansens udstede bøxxel seddel

1713: 146b

till Lars Aasmundsen paa 1 Løb Sm: 1 Hud og 1 wett Koren sambt 6 skillings Landskyld i
dend gaard westre Braatvet Halsnø Closter til hørende, dat: 30: Decembr: 1709:

Publiceret Monss: Peder Jenssen Smidt paa Hr: Assessor Hansens Veigne udstede bøxxel
seddel till Olle Jacobsen paa dend gaard Brattestøe Halsnø Closter til hørende skylder aarlig
udj Landskyld $\frac{1}{2}$ Løb Sm: og 5 Spand Koren dat: 6: Aug: 1710:

Publiceret Hr: Assessor Hanssens udstede bøxxel seddel till Svend Chrestensen paa 1 Løb Sm:
og 10 Spand Koren udj øfre Wallen dat: 2 Aug: 1704:

Publiceret Hr: Assessor Hanssens udstede bøxxel seddel till Siur Mickelsen paa 1 Løb Sm: og
 $\frac{1}{2}$ Hud i Halsnø Closters Jord Østvig i Fiære Skibrede dat: 22 Decembr: Ao: 1704:

Publiceret Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens Veigne, hans udstede bøxxel
seddel till Lars Ericksen paa $\frac{1}{2}$ Løb Sm: $\frac{1}{2}$ H: og 2 Spand Koren udj dend Halsnø Closters
Jord Egeland, dat: 3 Febr: 1705

Publiceret Johaness Olsen Wespe Jon Bottelsen Syndenaa af Wigedals skibrede, Gam/m/el
Megeland af Fiære skibrede og Svend Ifversen Udbye af Fielbergs skibrede, deris udgifne
skiøde til Elluf Jacobsen HaaVersholm paa 12 Mrk: Sm: og 8te Spand Koren uden bøxxel i
hans paaboende gaard HaaVersholm, i mod penge 18 rdr: dat: 12 Januarj 1712:

Monss: Natanael Andersen Øckeland af Fiære Skibrede hafde ladet stefne opsiderne paa
Egeland Olle og Lars, for at giøre forklaring om de er vidende om et Kaars der er huggen udj
et skifte mellem hans paaboende gaard Økeland og deris gaard Egeland staaende udj et berg
tet ofven og osten for Øckelands Qvernehuus, og saa fremt at de er vidende om

1713: 147

dette Kaars hvorledes det er opkom/m/et, om de da vill holde sig det efter rettlig, eller
hvorledes de det vill have forstanden, saa som bemelte Kaars, kunde i fremtiden kom/m/e
begge gaarder till skade, saa de der ofver maatte kom/m/e udj en witløfft!! prosses helst
efterdj dette Kaars er nylig huggen af et undt Meniske hans gaard Økeland till skade, till
spurte der fore Olle Ekeland nu for Retten om hand eller hans grande noget vill holde sig
sam/m/e Kaars efterrettlig,

Olle Egeland der till svarede at bemelte Kaars er for kort tid siden funden {og} er og nylig
af et skarens Meniske hugget, sagde icke at ville Rette sig der efter i nogen maade, men seer
gierne at bemelte Kaars igien af Dannemend maa udhugges og till indted giøres, saa som hand
allene Retter sig efter hvis Merke af gam/m/el tid veret hafver, og ej anderledes,

Lensmanden Tollef Hougland, som og af Natanaell Andersen war indstefnt forklarede at
hand tillige med Aanund Embeland efter Natanaell Andersens begiering besaag sam/m/e
Kaars for 2 aars tid siden, da fornem hand og Rettelig kunde see at sam/m/e Kaars nylig var

hugget, og det endelig af et argt og skarens Meniske maatte vere skeed, saa som dette Kaars om det skulle staa, i frem tiden kunde føre stor trette og u-Eenighed mellem de 2de gaarder Økeland og Egeland,

Monss: Natanaell Andersen begierede efterdj Olle Egeland paa Egen og sin grandes Veigne forklarede at sam/m/e Kaars er ej allene af de/nnem/ u-Vittelig op kom/m/en, men end og ej vill Rette sig der eftter sambt og self begierer at Kaarset maatte Casseres, Kaarset da af Mend maatte udhugges

1713: 147b

hvor fore og Lensmanden Tollef Hougland, Olle Lindaas og Arne Flaaden her med anbefalles at forføye sig till bemelte Kaars, og i Monss: Natanael Andersens og opsiderne paa Egeland deris nerwerelse at \op/hugge sam/m/e Kaars, saaledes, at det eftter dags ej kand vere synlig eller lig noget Kaars, og Kaarset ej nogen tid her eftter at vere nogen af gaarderne till noget merke, men her eftter som før at bruge deris gaarders Mark eftter gl: sæd og sedvane,

Monss: Miltzou till spurte Almue paa Tinget om dennem ej Vitterligt er, {af} om icke afvigte aar 1712 laag øde eftterskrefne Jorde parter Halsnø Closter til hørende, hvor af ingen skatter till deris May: betales, ej heller nogen Landskyld og Rettighed till hannem betalles, Nemblig udj MøkleVold 2 pd: Sm: udj Østvig 1 Løb 9 Mrk: Sm: udj Apeland 1 pd: 12 Mrk: Sm: og østre Braatvet 1 Løb 1 pd: 18 Mrk: Sm:

Almuen der till svarede at det dennem noksom Vitterligt er, at disse benefnte Jorder Halsnø Closter til hørende afvigte aar 1712 laag øde, af ingen blef brugt eller besidet, saa ingen findes, som der af Ringeste skatter, Landskyld, Leeding eller anden Rettighed betaller,

Dette begierede Monss: Miltzou at maatte indfør is og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som hannem ej kunde weigres.

Even og Anders Westvig hafver ladet stefne Gulick Røe fordj hand med sine Creaturer og Smaler beiter udj deris udmark, paastod at Gulik Røe maatte tilfindes saadant at lade blifve, og at betale de/nnem/ deris omkostning,

Gulik Røe møtte og vedstod at hans Fæ og smaler gaar i Westvig udMark, saa som hand ej self har

1713: 148

nogen beite i sin Mark, og som hans paaboende Jord er Kongens godtz og Halsnø Closter underliggende, hand da icke kand forbydes at beite med sine Creaturer i Westvig Mark, wedstod og self at deris udMark ej er till felles, men dend gaard Fagerland ligger i mellem, men dog ej er noget gierde i mellem disse gaarder,

Westvigs opsidere forklarede at de icke kand opsette noget Jerde i mellem de/nnem/ saa som Marken er adskilt fra deris udMark, og at Gulik Røe med frj forset og Villie kiører sine Creaturer og smaler i deris Mark,

Gulik Røe tilstod at det skeer med hans Villie, og mente at det ha/nnem/ ej kand forbydes for forindførte aarsages skyld,

Westvigs opsidere paastod Dom at Gulik Røe bør forbydes at beite i deris Mark,
afsagt

Efterdj Gulick Røe self tilstaar at hand med sine Creaturer og Smaler beiter udj Westvigs Mark, og bekiender der hos at hans paaboende gaards Mark ej er till felles med Westvigs Mark, saa bør Gulik Røe efterdags entholde sig fra dette før øfvede beite, og ej kom/m/e meere med nogen slags Creaturer i Westvigs Eiendeele, saa frembt hand ej da vill lide hvis

Lougen der om byder, i det øfrige betaler hand till Citanterne i foraarsagede omkostning for dette stefnemaal 2 Mrk: danske, inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Svend Wallen blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougresEed!!,

Dend 23: Januarj blef holden almindelig Skatte og Sage ting paa Spidsøen for en deel af Føyens Skibredes Almue, ofververende Halsnøe Closters Forvalter Monss: Hendrich Milsou, Closter Lensmanden Knud Ifversen med efterskrefne Lougrett, Herlof Wespestad, Jon Wespestad, Anders Rasmusen ibd:

1713: 148b

Niels Nielsen Kallevaag, Peder Wesvig, Anders Hofland, Anders Jonsen Wespestad og Østen Andall, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Monss: Milsou satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publiceret Halsnøe Closters Forvalter Monss: Milsous udgifne bøxxsel seddel till Lars Hansen paa 1 ½ Spd: Sm: og 1 ½ Fiering hud udj Halsnøe Closters gaard yttre Hofland dat: 16: Decembr: 1712:

Publiceret Monss: Hendrich Milsous udstede bøxxsel seddel till Olle Hansen paa 1 Spd: Sm: og ¼ Hud udj Halsnøe Closters Jord Wespestad dat: 16: Decembr: 1712:

Publiceret Monss: Hendrich Milsous udstede bøxxsel seddel till Olle Hansen paa 1 Spand Sm: og 1 bukeskind \i Eie/ dat: 16: Decembr: 1712:

Forwalteren Monss: Hendrich Milsou till spurte Almuen paa tinget, om dennem ej Vitterlig er at afvigte aar 1712 laag øde af Halsnøe Closters godtz i dette District efterskrefne Jorder, hvor af ej nogen skatter Landskyld eller anden Rettighed betaltis, saa som Grindem 3 Løber Sm: udj Kallevaag 2 pd: Smør, udj Lørham/m/er 1 Løb Sm: Seersteen 2 pd: Sm: udj Eie 1 pd: 3 Mrk: Sm: udj Urong 2 pd: 6 Mrk: Sm: og udj Steensbøe 2 pd: 12 [Mrk:] Sm:

Almuen der till svarede, at det dennem nok som Vitterligt er, at sam/m/e gaarder og gaardsparter afvigte aar 1712 laag øde, af ingen blef brugt eller besidet, saa ingen findes som der af Ringeste Skatter till deris May: ej heller nogen Landskyld, Leeding eller anden Rettighed till Forwalteren yder og betaler

Dette begierede Monss: Milsou at maatte indfør is og hannem af Retten beskreven meddeelis, som hannem ej kunde weigres,

Publiceret Knud Ifversen Gram hands udgifne skiøde till Jacob Jensen Brose paa de huuse staaende i Bømelhafn paa Halsnøe Closters grund

1713: 149

bestaaende af waanhuusene i sig self med brøggerhuus og nøst, med hvis i sam/m/e huuse Muur og Nagelfast findes, saa og en tøm/m/er Søbøed i Espevær bestaaende, dat: Bømelhafn dend 14 Septembr: 1712:

Dend 26: Januarij blef holden almindelig Skatte og Sage ting paa Graaf, for en deel af Føyens, Waags og Opdals [og Qvindheretzs]? Skibreders Halsnøe Closters Almue, ofververende Halsnøe Closters Forwalter Monss: Milsou, Closter Lensmanden Gunder Graaf, med eftterskrefne Lougrett, Anders Tvet, Aanund Meelland, Heming Lille Eckre, Torben Løfald, Olle Johansen og Bertel Norhuglen, Mickel Brandvig og Willum Huckenes, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Monss: Milsou satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publiceret Monss: Milsous udstede bøxselseddel till Matias Sæbiørnsen paa 1 Løb Sm: og 1 Hud i dend gaard Søre Bielland Halsnøe Closter til hørende liggende i Føyens Skibrede, dat: 5: Novembr: Ao: 1712:

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens Veigne hans udstede bøxsel seddel till Jon Knudsen paa ½ Løb Sm: og 1 Hud i Halsnøe Closters gaard Røsseland i Qvindheret beliggende, dat: 26: Aug: 1707:

Publiceret Hr: Assessor Hansens udstede bøxsel seddel till Mickel Antoniensen, paa 1 Løb Sm: og ½ Hud i Halsnøe Closters gaard Brandvig dat: 2 Aug: 1704:

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hanssens Veigne hans udstede bøxsel seddel till Olle Larsen paa ½ Løb Sm: og ½ Hud i Halsnøe Closters Jord Tvet, dat: 16: Decembr: 1708.

1713: 149b

Publiceret afgangne Johan Frimands udstede bøxsel seddel till Olle Johansen paa 1 Løb Sm: og 1 H: udj Halsnøe Closters Jord Nordhuglen, dat: 12 April 1682:

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens Veigne, hans udstede bøxsel seddel till Tarald Tomesen paa 3 Spand Sm: og 1 bokskind i gaarden Kongsvig Halsnøe Closter til hørende, dat: 12 Julij 1712:

Publiceret Monss: Jens Lems udstede bøxsel seddel till Olle Larsen paa 1 Løb Sm: i Halsnøe Closters Jord øfre Waage i Opdals Skibrede beliggende Halsnøe Closter til hørende, dat: 16: Januarj 1712:

Publiceret Monss: Jens Lembs udstede bøxsel seddel till Baar Johansen paa ½ Løb Sm: og ¼ H: i Halsnøe Closters gaard Hofland i Waags Skibr: dat: 4: octobr: 1712:

Publiceret Monss: Jens Lems udstede bøxsel seddel till Elling Sæbiørnsen paa 1 Løb Sm: og 1 bokskind i Halsnøe Closters Jord Skaarpetvet i Opdals Skibrede beliggende, dat: 12 Julij 1712:

Publiceret Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hanssens Veigne hans udstede bøxsel seddel till Lars Paalsen paa 1 ½ Spand Sm: ¼ Hud og ½ giedskind i gaarden Fugleberg, dat: 7: Martj 1707:

Monss: Miltzou till spurte Almuen paa Tinget om dennem ej Vitterligt er, at eftterskrefne Jorder afvigte aar 1712: Halsnøe Closter tilhørende laag øde, og af ingen blev brugt eller besidet, hvor fore af dennem ingen skatter, Landskyld eller anden Rettighed betaltes, saa som udj

Waags skibrede

Lande 1 Løb 1 pd: 12 Mrk: Sm: udj Skomnes 1 pd: 21 Mrk: Sm: Rønholm 2 pd: 6 Mrk: Sm: udj Toftteland 1 pd: 12 Mrk: Sm: udj Hofland 1 L: (pd:?) 9 ½ Mrk: Smør,

1713: 150

Opdals skibrede,

Fugleberg 2 pd: 6 Mrk: Sm: Mitwaage 1 Løb 1 pd: 12 Mrk: Sm: og udj øfre Waage 2 pd: 18 Mrk:

Almuen her till svarede at det dennem alle noksom Vitterligt er, at sam/m/e Jorder og Jordsparter afvigte aar 1712 laag øde, af ingen blev brugt eller besidet saa ingen findes som der af Ringeste skatter, Landskyld, Rettighed eller Leeding betaller,

Dette begierede Monss: Milsous at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som Vj hannem ej viste at kunde benegte,

Dend 23: Febr: blev holden Extra ting paa Windenes i Waags Skibrede, ofververende eftterskrefne Lougrettes Mend som Retten betiente, Nemblig, Gunder Abmland!! (Ambland) Lensmand udj {udj} Opdals Skibrede, Jacob Høviskeland, Hans Epland, Anders Landerøen, Peder Erswær, Ørien Flyensfær, Madtz Tvet, \og/ Mogens Nesse, Lougrettes Mend sam/m/e stedtz,

Till hvilcken tid Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen hafde ladet stefne Ved skreftlig stefnemaal Lars Rølland, Endre Remereide og Peder Kleppe for u-rolighed paa nest holdende Høsteting, og for u-søm/m/elige ord i mod Kongens befallinger, med videre des indhold, der om at {...vare} \anhøre/ de Vidner der om indstefnt er till videre Doms erlangelse, till Vidne war og af bemelte Sr: Olle Larsen indkaldet Arne Østevold, Jon og Johanes Sandtorf, Paal RemmerEide, og Sallamon Bekervig, hvilke og alle vare till stede, saa møtte og de indstefnte Lars Rødland, Peder Kleppe og Endre RemberEide, sam/m/e stefning dat: 24 Januarj 1713: der nest indlagde Fogden Sr: Olle Larsen Stiftamtmandens ordre till Extra Ting dat: 31 Janu: 1713: og blev frem kaldet alle Widnerne og for de/nnem/ oplest Eeden med deris forklaring af Loug bogen, sambt og advaret om hvad straf der følger paa Falske widner, og blev formanet at vidne Sandhed, og eftter at de først alle blev udvist, blev en hver i sær forhørt, saa som først

1713: 150b

Frem kom

Arne Østevold og eftter aflagde Eed forklarede at nest avigte!! (afvigte) Høsteting her paa Windenes, som holtis dend 12 Decembr: nest avigt, da deris May: Skatter annamedes og Retten var satt, da begyntes en tumult paa tinget, og i blant hørde hand serdeelis Lars Rødland som stod nede Ved Enden paa ting bordet, og larmede om dend paabudne dagskatt, saa som dend war skrevet i hans bog, og holt en stor allarm, men som der var saa stor allarm af andre end ham, wiste hand icke till Visse hvad ord Lars Rødland {svarede} tallede, uden hand holt er farlig huus, og endog hand {h} tit og ofte af Rettens betiente blev paaraabt og ombedet at were fredelig og blev af øfrigheden til talt med begier hand dog ville holde fred, og om hand noget hafde at klage paa dagskatten, hand dog vilde bie till Morgen, saa vilde de svare ham

skikelig der paa, men saa snart en øyeblik var forby saa var det sam/m/e Larm begynt igien, og hand buldrede sit sam/m/e, men egentlig hvad ord hand tallede kunde hand ej gjøre forklaring om, efterdj saadan allarm begyntis at ingen kunde høre enten for Retten eller i Tingstuen hvad som taltes, der efter blef hand af Fogden hen Vist at holde {de:} ha/nnem/ og de andre fore at de skulle holde Fred og skikelihood for Retten, gaf Lars Rødland ham till svar, at hand skulle tige stille og sluge en Lort, saa maatte hand gaa from(?) den igien, i midlertid at saadant allarm holtis da sagde Fogden till desse som holt allarm, at de vilde holde Fred i medens Retten holtis, men Endre Rembereide som da og sad Retten som en Lougrettes Mand, svarede og slog med sin haand i Bordet, Nej Betterdø skal her icke blifve Fred, skreg og Robte hvor ofver Retten straxst blef brut, og Fogden med Sorenskrifveren gik af tingstuen og ej meere tingede, endog det var tillig paa aftenen,

1713: 151

Men ofver alt saa begynte Lars Rødland med allarm først før end noget hørtis af andre, tj hand klagede meget ofver dagskatten og hvis der var skrefvet i hans bog, siden begynte fleere at holde Larm, saa hand icke andet kand sige end det icke var ligt till noget ting men till u-roe og allarm, men hvem de andre var som brugte allarm wiste hand icke serdeelis at sige, men ald tingstuen stod udj en R..b...(?) og Raaben, men hvad Peder Kleppe har talt ved hand slet indted at forklare, ej heller ved hand videre her om at widne,

Jon Sandtorf efter gjorde Eed vidnede at hand sad Retten som en Lougrettesmand nest avigte Høsteting, og efter at Skatterne af en deel var annam/m/et, og Fogden paa krevede dagskatten, men indted paa dend af nogen blef betalt, og det af Fogden i Bøgerne till Restantz blef anteignet, da en liden stund der efter da hørte hand at Lars Rødland talte om dagskatten som var skrevet i hans bog, først fordj at hand siuntis at vere sat for høyt, der nest at det var ført i hans bog uden hans widskab, og mente det var uret, og om ent skjønt hand af Fogden blef advaret at were Rolig, varede det dog icke lenger end et øyeblik og straxst begynte hand igien at tale om det sam/m/e og holt en stor allarm, der efter begyntes en stor allarm paa tinget af mange, men ej kunde vide hvem det var, saa ingen kunde høre hvad talt blef icke heller kand hand just erindre hvad Lars taledes saa som da hand først begynte begynte og allarm i ting stuen, {og} hand hørde icke i nogen maade hvad Endre Rembereide tallede enten i en eller anden maade men ike heller hvad Peder Kleppe har talt, ike heller ved hand meere at sige, tj ingen kunde høre nogen tale for allarm paa tinget, widere viste hand icke at vidne,

1713: 151b

Johanes Sandtorf efter gjorde Eed vidnede at hand sad Retten nest avigte Høsteting her paa Windenes, og efter at skatterne af nogle Mend var tagen, og dagskatten af Fogden paaforordret men ej af nogen betalt, hvor ofver Fogden hafde teignet i deris bøger hvad en hver skulle betale, hørde hand at Lars Rødland sagde og klagede over at det var skrevet i bøgerne hvad de skulle betale, og siuntis at det icke burde skee uden Almuens Vidskab og Villie, og der efter begynte hand en stor allarm med Raaben og buldrende, og med hannem fleere af Almuen, men hvem de var ved hand icke at Nafn gifve, saa som en stor allarm foraarsagedes, hand hørte og, at Fogden advarede Lars Rølland nogle gange at vere stille, og med sagtmødige ord ha/nnem/ tiltalte, men efter en lidet øyeblik var sam/m/e allarm igien, og hand med de andre gjorde allarm, hvor ofver paa det siste Tinget blef brøt, og Fogden med Sorenskrifveren gik af tingstuen paa døren hen udj en anden stue, endog det var tillig paa aftenen og beklagede de sig at de ike kunde eller torde lenger for Almuens allarm side Retten, men enten hvad Endre

Rembereide eller Peder Kleppe tallede eller gjorde ved hand ike at forklare, tj paa Tinget var saadan bulder at ingen kunde høre hvad talt blef, meere ved hand ej at vidne,

Paal RemberEide eftter gjorde Eed vidnede, at hand og sad Retten paa nest avigte Høsteting som Lougrettesmand, og eftter at Fogden hafde taget skatten af nogle Mend, og krefvet dagskatten, men ingen betalte dend, og Fogden teignede udj en hvers bog hvad de i dagskatt skulle betale, da begynte Lars Rødland som stod nede ved ting bordet, og sagde

1713: 152

det er skrevet i vore bøger uden voris Vidskab og Villie og Vj mente at have betalt voris skatter og nu staar Vj med meere til Rest, og der ofver begyntes en stor allarm og bulder, Lars Rødland blef advaret af Rettens betiente at vere fredelig, og bie med hvad hand hafde at anke till om Morgen, men saa snart at et lidet øyeblik var Rolig begynte hand og de andre igien og blef paa det siste saa stor allarm at Retten maatte brydes og Fogden med Sorenskriveren maatte gaa paa døren og hen udj en anden stue, ellers saag og hørte hand at hans broder Endre RemberEide slog i bordet med sin haand, og Raabte men hvad ord hand tallede kand hand ej vide, ike heller \for/ Raaben og skrigen kunde høre hvad passerede, tj ald tingstuen blef ganske till allarm opsatt, men hvad Peder Kleppe gjorde eller tallede er ha/nnem/ ganske u-bevust, videre viste hand ej at vidne,

ellers forklarede alle widnerne, at baade Lars Rødland, Endre Rembereide og Peder Kleppe, med mange fleere af Almuen ganske var droken og beskienket

Sallamon Bratten blef paaraabt men ej møtte, Lensmanden Sallamon Windenes og Anders Sottendal hiemlede at hand loughlig war Citeret, hvor fore ha/nnem/ til neste ting paalegges at møde under 4 rdr: bøder till deris May:

Lars Rødland, Endre RemberEide og Peder Kleppe her til svarede at de ike i nogen maade kand vide hvad de har talt eller gjort paa siste ting, saa som de vare beskienckede, tj de fik en gang dreke eller toe, det kunde icke taale, men blefve over beskienkede formodede at de/nnem/ ike noget kand tillegges saa som de ike noget med forstand eller willie gjort haver,

Kongl: May: Foget begierede at hvad passeret er ha/nnem/ maatte beskreven meddelis,

1713: 152b

Dend 15: Martj blef holden almindelig Waarting paa Store Fosse for Strandebarms Skibredes Almue i oververelse af Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen med eftterskrefne Lougrett, Anders Mundem Lensmand Peder Lille Fosse, Torben Rørvig dend yngre, og Torben Rørvig dend Eldre, Olle Siusetter, Haaver Lille Linge, Giermund Hiartnes, \og/ Anders Ludvigsen Tvet, sambt Almue fleere som tinget søgte.

Publiceret Blanceflor Catrina Orning Sal: Lieut: Daniel Andersens eftter leverske hendes udgifne skiøde till Hr: Olle Gierdrum Sogne Prest till Strandebarms Prestegield, paa dend gaard Haabreke liggende ved Prestegaarden skyldende udj aarlig Landskyld med bøsse Sm: 1 Løb og 1 Hud, i mod penge 137 rdr: 5 Mrk: 4 s:, dat: 10: Decembr: 1712:

Publiceret et skiftte bref i mellem Erick Andersen Aakre og hans broder Paal Andersen, saaledes at i steden for 1 Løb Sm: i Aakre som Paal tilfalt i Aasedet Aakre er ofver sat til dend Elste broder Erik Aakre, og Paal i steden har bekom/m/et udj Skarvetun med bøsse 2 pd: 18 Mrk: Sm: med over bøsse paa ald gaarden, sambt udj Landerøen med bøsse 1 pd:

21 2/3 Mrk: Sm: sambt udj Nedre Beltestad 1 pd: 16 2/3 Mrk: Sm: sam/m/e bref dat: 8 Julj 1711:

Dend Sag i mellem Svend BreEbne og Siur Om/m/e om det Clam/m/erj paa Dyswig, som neste ting var stefnt og opsatt, og møtte nu parterne paa begge sider de indstefnte Vidner Aanund Dysvig og hans qvinde Elj Lars datter sambt Hans Dyswig, møtte icke,

Lensmand Anders Mundem og Jon Giere sambt Johanes Om/m/e widnede ved Eed at alle disse 3de Vidner louglig var indstefnt,

Svend BreEbne beklagede sig for Widnernes udeblivelse og begierede at de maatte paalegges at møde

hvor fore denne sinde saaledes afsiges

Eftterdj de 3de Vidner Aanund og hans qvinde Elj

1713: 153

paa Dysvig sambt og Hans ibd: befindes louglig at vere stefnt og dog ej møder, ej heller lader liuse noget loughigt forfald, saa paalegges dennem til neste ting at møde Aanund og hans qvinde Elj, en hver under 2 rdr: bøder, og Hans Dyvig under 4 rdr: og skall saa gaaes i Sagen hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Brynild Ome og Erick Aakre som fra forige ting till nu blef opsat, blef nu atter paa fordret, og møtte Erick Aakre, men ej Brynild Ome Self, blef berettet at hand war wed Hafvet paa Feskerj, og formedelst dette slem/m/e weir ej kand hiem kom/m/e, hvor fore Sagen till Videre stefnemaal beroer.

Godskalck Samsonsens Sundal hafde ladet stefne Chrestj Knuds datter Sundal, tillige med hendes Sviger Søn Gietle Nielsen Sundal, formedelst hun i mod Loug og Rett har bort børslet en deel i gaarden Sundal hvor till hand ej allene har Aasæde Rett, men og er oddels baaren, med formodning at sam/m/e børsel seddel bør icke at vere af nogen werdj men de og at af ha/nnem/ at annam/m/e saa mange penge som sam/m/e Jorde part kand vere Verd, sam/m/e stefning dat: 22 Januarj 1713:

paa Gietle Sundals Veigne møtte hans Fader Niels SkogsEide af Strandvigs skibrede som sagde at hand icke er loughlig stefnt hvor fore hand icke til Sagen kand svare,

paa Chrestj Sundals Veigne møtte ingen til stede som til Sagen ville svare,

de {inds} 2de Stefne Vidner Jon og Knud Meehuus møtte icke tilstede, men blef berettet at de var Ved Havet paa Fiskerj,

denne Sinde saaledes afsagt,

Eftterdj Stefne Vidnerne Jon og Knud Meehuus ej møder som Stefnemaalet kand afhiemle, hvor af kunde sluttes om Chrestj og Gietle

1713: 153b

Sundal loughlig er stefnt eller ej, Niels SkogsEide ej heller paa sin Søns Veigne wil svare til Sagen men siger ej loughlig at vere stefnt, Saa kand i denne Sag ej noget fore tages, den/n/e sinde, Men beroer till loughligere stefnemaal, og som Sagen Dependrer om oddels Løsning og beboelses Rett, {som} da om parterne ej i mindelighed kand forEenis will Sagen till Aasteden indstefnes, og skall saa gaaes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget tillspurte Almuen paa Tinget,

om i dette skibrede findes noget opryddet pladtz, som enten kand vere lagt i skatt eller anden Rettighed, Almuen der til svarede at siden dend Nye Matrichuls Dato er indted pladtz i dette skibrede enten oprøddet eller lagt i skatt, tj da Raadmand Lauritz Sand dend tid lagde alle saadane pladtz i skatt, blef mange lagt, som nu er øde og de Eiende til stor skade, der for uden er disse steders \saaledes/ beskaffenhed at ingen pladtz till nøtte kand oprøddes,

2: om nogen Leie penge for øde Jorders gresning eller Engeslaatter her i skibredet afvigte aar 1712 er falden hvor af hand noget i Ringeste maader har bekom/m/et, samt og om nogen Qverner i skibredet findes hvor af till hannem nogen skatter betaller, Almuen der til svarede, at ingen Engeslaatter eller penger for gresning, af nogen till Fogden betalt er, ej heller findes her nogen Qverner hvor af skatter betalles, saa som ingen anden qverner findes end smaa beke!! (bekke) qverner, som en hver bruger till sit huusets fornødenhed og ej videre

3: om de viste om noget arfvesløs eller forbrut oddels godtz, Siete og tiende penge for uden Rigs udførte Midler, Forlovs penge for arfs afførsel fra Kongens godtz i dette skibrede er falden for avigte aar, Hvor till Almuen svarede at indted saadant enten arveløs eller forbrut oddels godtz, Siete eller tiende penge Forlofs penge for arfs afførsel fra Kongens Eget godtz

1713: 154

eller nogen saadane extraordinarie indkom/m/er betalt eller forefalden er,

4: om her i skibredet findes nogen Strandsidere, Handverks Folck eller huusmend, som nogen skatter till ha/nnem/ betaller, Almuen der til svarede at i dette skibrede icke findes nogen strandsidere, ej heller Handverks folck, hvad Huusmend her er, ere ickun nogle Fattige og Eelendige Folk, der ickun daglig betler deris brød, saa ingen i saa maader Ringeste skatter till Fogden betaller,

5: og siste tilspurte hand Almuen om de er Vitterligt at nestleden aar er falden nogen bøxsæl paa deris May: Jorder, eller og om der af deris May: Jorder er betalt nogen arbeids penge, Almuen der til svarede, at i dette skibrede icke er nogen Kongens Jorder, og der fore icke kand falde nogen saadan indkom/m/e,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís, og ha/nnem/ beskrefven meddeelis,

der eftter fremstillede sig for Retten de Dannemend Torben Iversen dend ældre og Torben Iversen dend yngre begge boende paa dend gaard Rørvig her i skibredet, som sig høylig beklagede hvorledes Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen for dennem har angivet, det hand fra det Kongl: Rente Cam/m/er, blant andre sine Mangels poster, ogsaa har faaet Mangel paa deris Soug, som staar paa deris oddels Jord bemelte Rørvig, der af at skall betalle Souggrunde skatt, saaledes som dend ej var deris oddells Soug, og de Høye Herrer i Cammer Collegi forlanger at vide, naar sam/m/e Soug er bleven deris oddels Soug, saa og om Sougen staar paa deris oddels Jord Rørvig, bad der for dend Meenige Almue paa Tinget, at de sandferdelig ville give til Kiende, om icke denne bemelte Soug staar paa deris oddels gaard Rørvig, hvilcke gaard og Soug i lang tid har voren og endnu er deris Rette og sande oddell.

1713: 154b

Dend heele Almue paa Tinget der till svarede, at dennem alle witterligt er, at denne omtalte Soug, icke allene staar paa gaarden Rørvigs grund, men baade gaarden og Sougen har i lang tid veret og endnu er disse 2de Mends og deris børns Rette og sande Oddel, og denne gaard med sin Soug, i Mands Minde har tilhørt disse Mend og deris Forfædre, saa dend for mange aar siden er bleven deris oddel,

Dette begierede de Dannemend Torben Iversen dend ældre og Torben Iversen dend yngre, at maatte indførís og dennem af Retten under behørig forseigling meddeelis, i dend underdanige

forhaabning, at de efterdags for dend paa fordrende Soug grunde skatt maatte forskaanes, Hvilcke deris begiering Vj ej viste at kunde benegte, helst efterdj Vj saa Vel som ald dend anden Almue er widende, at hvis saaledes af Almuen svaret er, befindes {saaledes} i sandhed, at vere,

Dend 17: Martj blef holden almindelig Waarting paa Wallen for Skaanevigs og Qvindheretz skibreder Almue oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Nicolay i Wallen og Iver Helvig, med eftterskrefne Lougret, Erick Furdall, Olle Svindland, Olle og Erick Wicke, Lars Øfstebøe, Gaadskalck Waagen, Wier Fiære og Lars Teigland sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret dend Kongl: aller Naadigste skatte Forordning for indverende aar,

Publiceret Niels Nielsen Svindlands udstede qvitering og afkald udgiven till hans Stif Fader Tollef Hougland, Lensmand i Fiære skibrede, paa hvis arf hand efter hans Fader Niels Aarsteinsen kunde have at pretendere, dat: 12 Maij 1708:

1713: 155

Kongl: may: Foget till spurte Almuen paa Tinget om dennem witterligt er at udj disse 2de Skibreder findes nogen Strandsidere, Handverks Folk eller huusmend som till hannem nogen skatter betaller, Almuen der til svarede, at ingen Strandsidere, Huusmend eller Handverks folk findes her som Ringeste skilling i skatter betaller eller betale kand,

hand til spurte dem og om her i disse 2de skibreder findes nogen oprydede pladtzer, som enten kand vere lagt i skatt eller anden Rettighed Almuen svarede at siden dend Nye Matriculs dato er ingen pladtzer i disse skibreder enten oprødde eller lagt i skatt, icke heller findes her saadane pladtzer som kand Taxeris eller legges ej heller oprøddes,

hand tilspurde dem om nogen Leie penge for øde Jorders gresning eller Engeslaatter her i disse skibreder avigte aar 1712: er falden, sambt og om nogen Qverner i skibredet findes, hvor af til hannem nogen skatter betalles, Almuen svarede at ingen Engeslaatter eller gresning af øde Jorder findes i disse skibreder hvor af Fogden Ringeste skilling bekom/m/er, ej heller findes her nogen qverner, hvor af skatter betalles, saa som ingen anden qverner her er, uden smaa beke qverner, som dend gemeene Almue bruger till deris egen huusholdning og ej Videre,

hand til spurte dem endnu om noget arveløs eller forbrut oddels godtz, Seite!! (Siete) og tiende penge for uden Riges udførte Midler, Forlofs penge for arfs afførsel fra Kongens godtz i disse skibr: for avigte aar falden er, Hvor til Almuen svarede, at indted arveløs eller forbrut Oddels godtz, Siete og tiende penge

1713: 155b

Forlofs penge for arfs afførsel af Kongens godtz eller noget saadant forefalden er, hvor af Fogden noget har kundet oppebere,

Hand tilspurte dem for det siste, om nogen bøxsell af Kongens godtz for avigte aar 1712: falden er, saa og om nogen arbejdspege af sam/m/e godtz til hannem er betalt, Almuen svarede at det nok er sandferdigt at her i disse 2de skibreder slet ingen bøxsell af Kongens

Jorder afvigte aar er falden, ej heller betaller de nogen arbejdspenge saa som de aldrig arbejds
penge nogen tid till foren betalt haver,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og ha/nnem/ beskreven meddeelis,

Publiceret Fredrick Andersen Helvig hans udgifne skiøde till hans broder Ifver Andersen paa
2 pund 17 2/15 Mrk: Smør med bøxxel i Helvigen, dat: 29: 8br: Ao: 1712:

Dend Sag i mellem Olle og Halvor Sunde som fra forige ting till nu blev opsatt, blev atter fore
tagen og møtte begge parter till Sagen at svare, og forklarede Olle Sunde at hand icke har
kundet faaet dend før paaberaabte udtog af arfvebogen angaaende skifttet eftter Sl: Søren
Sunde, endog hand der om har gjort ansøgning men paastod som forige Rettesdag at Halvor
Sunde bør enten betale ha/nnem/ Landskyld eller Rente, hvad sig angaar dend paastefnte
Kaaber Kiedel, som er wurderet for 12 rdr: og de begge vill have og udløse, da blev der om
saaledes forafskediget at der om skulle laaddes hvem Kiedelen skulle til høre, og falt da for
Retten laadden paa Halvor Sunde som dend skulle udløse,

og paastod Olle Sunde at eftterdj laadden er falden paa Halvor at hand da bør svare hannem
penge for bemelte Kiel,

1713: 156

og hvad sig ellers angaar dend paa ankede Jordegodtz i Sunde da formente Olle at Halvor
enten bør betale ha/nnem/ Landskyld af det paastefnte godtz eller og Rente af de penger hand
der fore betalt hafver, og der om var Dom begierende,

Halvor Sunde der til svarede at som hand og hans forMand har haft godtzet i fuld possession
og ej der fore betalt Ringeste Landskyld, ej heller har Olle Sunde krevet ha/nnem/ eller {s}
hans formand i saa lang tid, hand da og nu bør vere frj for Olles tiltalle,

Olle Sunde forklarede at det Jordegodtz som hand fordrer i Sunde er det sam/m/e godtz som
eftter afgangne Johanes Larsen blev deelt i mellem Enken og børnene, men som hand dend
gang ej war til stede, saa skeede dette udleg ham u-ovitterligt, formenende der fore at nyde
hvis ham till hører, indlagde der hos et skifttebref eftter hans Sl: Fader Lars Olsen Sunde,
{hvor} dat: 17 Januarj 1676: hvor med hand formente at bevise hvor fra godtzet første dags
er kom/m/en, og paastod der fore Dom till betaling enten paa Rente eller Landskyld,

Halvor Sunde Refererede sig till sit indlagde skifttebref og formodede der fore at vere frj
baade for Landskyld og Rente og var i ligemaade Dom begierende,

[afsagt]

Olle Sunde tiltaller og Stefner Halvor Sunde fordj at eftter Sallig Søren Sunde skall vere
udlagt till bemelte Sallig Mands Creditorer 18 Mrk: Smør med bøxxel i Sunde, hvilcke hand
som Rette oddels Mand fra bemelte Creditorer har indløst, der fore paastaar at nyde af Halvor
Sunde enten Landskyld af sam/m/e godtz eller og Rente af pengerne fra Skifttebrefes dato,
Halvor Sunde der i mod indgifver et skifttebref eftter hans Formand afgangne Johanes Larsen
Sunde, som war Olle Sundes broder, hvor sam/m/e

1713: 156b

godtz i mellem Enken og børnene deelt er, sam/m/e Skifttebref dat: 24 Martj 1690: og
paastaar der fore at ha/nnem/ og hans Stifbørn godtzet med Rette bør til høre, Da eftterdj
Olle Sunde først slet indted med noget skiøde eller Kiøbebref bevislig gjør at hand dette
omtviste godtz i Sunde som hand siger at vere 18 Mrk: Smør med bøxxel {enten} sig har till
forhandlet, hvor eftter hand kunde fordre nogen Landskyld der af, ej heller kand bevise at
hand de Creditorer som der udj skulle vere udlagt har betalt, langt mindre fremlegger noget

skiftebref eftter Søren Sunde, hvor af kand seeis og skønes hvorledes gaarden deelt er, eller till hvem dend er udlagt, Men Halvor Sunde der i mod fremlegger et skiftebref eftter hans forMand Johaness Larsen Sunde som var Olle Sundes broder, hvor og sam/m/e omtviste 18 mrk: Sm: med meere er deelt i mellem bemelte Sl: Mandss Enke, og hans eftterlevende børn, sam/m/e skiftebref dat: 24 Martj Ao: 1690: hand siden og i ald sin tid eftter Olle Sundes egen tilstaaelse og forgivende, icke har betalt Ringeste Landskyld, Rente, eller nogen vederlag for dette godtz, men beholdet, besidet, brugt og Eiet sam/m/e godtz uden Ringeste anke eller paatalle, Saa bliver Halvor Sunde ganske frj her eftter eller for foregaaende aaringer nogen Landskyld till Olle Sunde at betalle, ej heller till ha/nnem/ nogen Rente at erlegge, men i alle maader for sam/m/e tiltale bliver udinden dette Stefne maal angerløs, Men hvad sig angaar dend paastefnte Kaabber Kiedel som er wurderet for 12 rdr: og de begge der udj ere lige Eiende, da, som der

1713: 157

om nu for retten er bleven kasted Lod, og Lodden falden paa Halvor dend at beholde, saa bør og Halvor Sunde at betale {sin} \dend/ Halve deel som Olle Sunde der udj er Eiende till bemelte Olle med 6 rdr: inden 15ten dage under exsecution eftter Lougen,

Dend opsatte Sag i mellem Olle Johansen Tungesvig og Peder Hielmervig om dend Koeleie, som fra Sommer tinget har hen vilet og møtte nu begge parter i Retten, og hafde Olle Johansen Tungesvig ladet stefne til Vidne her om Johaness Torkildsen Fleise og Jon Leknes, Peder Hielmervig hafde stefnt til Vidne Paal Monsen Skaalnes og Matias Teigendal, hvilke Vidner og møtte, og frem kom først de 2de Olle Tungesvigs Vidner Nemblig Johaness Fleisie og Jon Leknes, og

Johaness Fleiskien eftter giorte Eed widnede at hand nest leden aar før Waartinget var hos Olle Leknes, tillige med Jon Leknes eftter Olle Johansen Tungesvigs begiering og tilspurte Olle Lecknes om hand af Peder Gielmervig hafde faaet betaling for Een Koe leie till Kierken, hvilke Koe leie har voren paastefnt, og hand svarede der till, at Peder ej nogen Koe leie til ha/nnem/ har betalt men hvad sig angaar dend gied som Peder foregifver at hafde hos Olle at krefve, dend hafde ulfven drebt, og der fore ej var skyldig dend at betale,

Jon Leknes eftter giorte Eed vidnede lige de sam/m/e ord som Johaness Flesken wundet haver, og forklarede begge Vidnerne at da de var hos Olle Leknes, daa laag hand noget svag, og døde {end} en 10 eller 11 dage der eftter,

og paastod Olle Johansen Tungesvig at Peder der eftter bør betale ha/nnem/ dend fordrende Koe leie tillige med foraarsagede omkostning,

Peder Gielmervig der i mod begierede at hands Vidner maatte forhøres, og frem kom først Paal Monsen Skaalnes, som eftter giorte Eed forklarede

1713: 157b

at hand tillige med Matias Teigendal eftter begiering af Peder Gielmervig var tillige med Peder hos Olle Leknesses Enke og tilspurte hende om hendes Sl: Mand eller hun hafde noget at fordre hos Peder Gielmervig for Koe leie som Olle Tungesvig søger ham for, men Enken der til svarede at hun icke noget har at fordre, og ej ved af saadant at sige, men icke enten fordrer eller krefver, will Olle Tungesvig noget søge i saa maader, da seer hand der til, men hun vil ike sige noget, saa som hun indted har at fordre,

Matias Teigendal eftter giorte Eed widnede lige som Paal Monsen vidnet hafver, i alle maader,

og paastod der for Peder Gielmervig at hand bør frj Kiendes for Olle Johanssens tiltalle,

Olle Johansen paastod og formente at Peder bør betale {hende} hannem hvis fordres og Resteris paa Koeleien, tillige med omkostning
afsagt

Eftterdj Olle Lekneses Encke for de 2de beskikelses Vidner self har tilstaaet at baade hun Self og hendes Sl: Mand icke noget hos Peder Gielmervig af dend paastefnte Koe leie hafde at fordre, Saa frj Kiendes Peder Gielmervig noget i saa maader at betale, men Olle bør Søge Olles Enke for hvis hand i saa maader med billighed kand pretendere,

Hr: obr: Lieut: Montagnie hafde atter ladet stefne Mogens Røsseland for Resterende Rettighed sambt Capital 10 rdr: og de der af gaaende Renter, i lige maade for Huusenes Aaboed, og der paa indgaf sin skrefttlige Reigning dat: 17: Martj 1713: beløbende sig till dend Summa 57 rdr: 7 s: og paastod at eftterdj hand ej allene icke har betalt sin Landskyld i saa mange aar, ej heller holdet de paa gaarden staaende Huuse wed lige, men ladet

1713: 158

dennem forraadne og forderfve, der for uden og har maat betalt for hans brugende Jorde part de ordinarie skatter hand da bør døm/m/es fra sin Jord, og dend ej lenger at bruge, hafde og ladet stefne de Mend som Huusene har besigtiget, Nemblig, Lars, Adskild og Niels Un/n/erem, som tillige med Lensmanden Ifver Helvig, huusene har besigtiget, hvilke Mend ogsaa møtte og eftter giorte Eed forklarede at de besigtigede Huusene og befant at de vare meget forderfvede, saa at der som de icke straxst blefve Reparerede er gaarden ganske til forderfvelse, og indlagde en Specification som!! (om/paa) sam/m/e huusers brøst feldighed, som beløber sig til 23 rdr: 2 Mrk: 4 s: hvilcke Summa er indberegnet udj Hr: obr: Lieut: Montagnies før indgifne Reigning, og er gaardens skyld aarlig 1 Løb Sm: 1 pd: 6 ½ Mrk: og 1/6 Hud, hvor af dend aarlig Landskyld sig bedrager til 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: Og paastod Hr: obr: Lieut: at Mogens Røsseland ej allene bør tilfindes bemelte penge at betale, men end og sam/m/e gaard at qvitere, saaledes at hand dend self kand lade bruge till sin gaards Frelse, og hand ej ald for \stor/ skade skal lide,

Mogens Røsseland blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans Veigne,

Olle Chrestophersen og Olle Larsen hiemlede at de Mogens Røsseland loughlig har indstefnt, og forklarede Lensmanden Ifver Helvig at hand i lige maade har ladet ham vide dend før ergangne afsigt, at hand var paalagt at møde,

Hr: obr: Lieut: som til foren paastod Dom till betalling paa hvis Mogens Røsseland ha/nnem/skyldig bliver, og till gaardens Rødig giørelse, saa som gaarden i alle maader er forderfvet, og blef der fore saaledes forafskediget

1713: 158b

Eftterdj Mogens Røsseland Nu 2de gange loughlig har veret Citeret og dog ej enten møder, eller Ved andre lader svare til Sagen, og af Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillianschiolds i Retten indgifne Reigning, forneemes, at Mogens Røsseland i 10 aars tid ej har betalt nogen Landskyld eller Rettighed, og i det siste aar ej heller nogen skatt af gaarden till deris May: men Hr: obr: Lieutenanten dend self har maatt svaret, og Mogens Røseland i mod sam/m/e Reigning slet indted lader fremlegge som noget i sam/m/e Reigning kand forklare, der befindes og {at} wed dend giorte besigtelse paa gaardens huuse at de ere meget forfaldne og forderfvede, saa de fleste staar till forraadnelse og nedfals, Saa seer ieg ike at Mogens Røsseland lenger den/n/e Jord kand bruge eller beboe men bør Jorden til først kom/m/ende Fardag for Hr: obr: Lieut: Rødig giøre, saa hand dend self {kand} eftter egen gode tyke kand

lade bruge, og der for uden bør Mogens Røsseland efter dend i Rette lagde Reigning at betalle dend fordrende Landskyld med sin forhøyning, 3die tage, og de 10 rdr: med sine forfaldne Renter efter obligationen af dato 30 Martj 1704: des Videre formeld, hvilcke sig udj alt tillige med Huusernes Aaboed bedrager til 57 rdr: 7 s: og udj omkostning 2 rdr: 4 Mrk: alt inden 15ten dage under excecution {og} efter Lougen, baade udj det udj bemelte obligation ommelte pant i Rødsteen, saa Vell som udj alt videre hvis Mogens Røseland er Eiende i hvor det findes, indtill alting saaledes som melt er betalt bliver

1713: 159

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Aasmund Iversen en huusmand paa Teigland for begangen Leiermaal udj sit Egteskab med et løst qvindfolk Ved Nafn Ane Niels datter til holdende paa Eentvet begge her af Skone Vigs skibrede, med paastand at de begge bør bøde efter Lougen,

bemelte Aasmund Iversen og Ane Niels datter møtte begge till Sagen at svare og wedstod deris forseelse, sagde sig slet indted at vere Eiende till Ringeste bøder at betale, bad gud bedre sig.

Lensmanden Nicolay Wallen og Niels Berhoug forklarede at de har veret hos de/nnem/ og efterseet hvis de kunde vere Eiende, men ej det aller Ringeste er Eiende, ej heller Kleder paa Kroppen, men betler deris brød, og gaar daglig om bøygden at tigge deris føde,

Kongl: May Foget till spurte dend ganske Almue paa tinget om de ved at desse 2de personer Aasmund Iversen og Ane Niels datter noget till bøders betalling er Eiende, men dend ganske Almue svarede der till, at de begge ej er Eiende Kleder paa Kroppen, langt mindre penge eller anden Middel till bøders betalling, men hver dag gaar de om Bøygden at betle deris føde, ellers blev forklaret at Aasmund allerede har udstaaen Kierkens Disiplin wed Aabenbare skreftemaal, men ej qvindfolket Ane Niels datter,

Kongl: May: Foget satte i Rette, at som de icke noget till bøder er Eiende, de da bør straffes paa Kroppen i Fengsel,

afsagt

Efterdj Aasmund Ifversen og Ane Niels datter med hin anden Leiermaal har begaaet, og

1713: 159b

de begge slet indted till bøders betalling er eiende, saa bør Aasmund Iversen som en Egte Mand der endnu har sin Egte Huustru levende, at strafes paa Kroppen i Fengsel paa wand og brød i 6 uger og qvindfolket Ane Niels datter {at} som ej heller noget er Eiende at strafes i Fengsel i 4re uger, og som hun ej har udstaaet Kierkens Disiplin, saa bør hun og {at} for sin forseelse at staa aaben bare skreftte,

Dend 20: Martj blev holden almindelig Waarting paa Killisvig for Fielbergs [og Etne]? Skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen med efterskrefne Lougrett, Lars Killisvig Lensmand, Ingemon Dueland, Jon Berswaag, Johanes Lunde, Rasmus og Johanes Wacke, Knud Wieland, og Colben Berge, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes indført,

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget om dennem witterligt er, at udj disse 2de!! skibreder findes nogen Strandsidere, Huusmend eller Handverks folk, som nogen skatter till hannem betaller, Almuen der till svarede, at udj disse skibreder slet ingen af saadane slags Folk findes, som nogen Skatter till Fogden betaller

Hand tilspurte dem og om i disse Skibreder findes nogen oprydede pladtzer, som er lagt i skatter eller anden Rettighed, Almuen der til svarede at ingen pladtzer i disse skibreder findes som er lagt i skatt, ike heller er nogen saadane pladtzer at finde, som kand legges, tj stederne er icke saaledes beskaffet

Hand til spurte dem endnu, om nogen Lie!! (Leie) penge for øde godtz, des gresning eller Engeslaatters betaling her i disse skibreder for 1712: er falden, sambt og om nogen qverner i skreibredet findes som till hannem nogen skatter betaller.

1713: 160

Almuen svarede at ingen Engeslaatter eller gresning af øde Jorder findes, som till Fogden betaller Ringeste skilling {till Fogden} i gresleie, ej heller er her nogen qverner som skatt betaller eller betalle kand, tj hvad qverner her er, er ickun {saa} smaa beke qverner, som Almuen bruger en hver til sit eget brug og ej Videre.

hand tilspurte dem og om i disse 2de!! skibreder findes noget arveløs eller forbrut oddelsgodtz, Siete og tiende penge, for uden Riges udførte Midler, forlofs penge for arfs afførsel af Kongens godtz, eller om noget saadant for afvigte aar 1712 er forfalden, Almuen der til svarede at indted i saa maader i Ringeste maader i disse skibreder falden er

Hand til spurte dem og om nogen bøxxel af Kongens godtz for avigte aar falden er, saa og om af sam/m/e godtz betalles nogen arbeidspenge, Almuen svarede at ingen bøxxel af Kongens godtz i disse skibrede avigte aar falden er, icke heller betalles af Kongens godtz som Fogden har i Forvaltning nogen arbeids penge, saa som de aldrig saadane penge har veret vant at udgive,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indföris, og ha/nnem/ beskreven meddeelis,

Ellers till spurte Kongl: May: Foget Almuen baade af Fielberg og Etne skibreder, om de icke witterlig er, at afgangne Jens Fattland og Olle Udstuen dend første af Fielbergs og dend anden af Etne skibrede, begge har nødt eftter Kongl: aller Naadigste Ression en hver for sig 2 aars skatte frihed, af deris paaboende gaarder Fattland og Udstuen for u-løckelig ilds waade, saa som af Fatland (ope rum) af Udstuen (ope rum)

Almuen der til svarede at de nok som witterligt er at bemelte 2de Mend baade Jens Ørbek Fatland og Olle Udstuen har nødt af deris paaboende Jorder for ilds waades skyld 2de aars skatte Frihed, hvilke Kongl: May: Foget begierede at maatte indföris.

1713: 160b

Publiceret Mag: Jens Skröders udstede bøxxel seddell till Chresten Olsen paa 1 Løb Sm: og 1 Hud i gaarden Weestad, dat: 23 Julij 1711:

Steener Jensen wed Søen i Øllen hafde ladet stefne Anders Neerem for dj hand skall have til taget sig hans Jorde part til brugs i Neerem uden nogen bøxxel der af at betale, og saaledes brugt Jorden uden hans Minde, og der fore forment at have og nyde hans aufling paa gaarden, og der om war Dom begierende,

Anders Neerem møtte til Sagen at svare, og forklarede at nest avigte Høste ting er i den/n/e tvistighed gaaet en afsigt, hvor till hand sig Refererede, og sagde icke at kunde levere nogen bøxsæl, førend hand ved till hvem hand dend skall betalle,

Olle Neerem frem kom for Retten og forklarede, at hand som Rette oddels Mand til gaarden at indløse, allerede har stefnt till Aasteden eftter Lougen, formodede der fore at bøxselen til ha/nnem/ bør henhøre,

Steener Jensen wedstod at vere stefnt till Aasteden till Tisdag eftter Paaske, men wilde dog formode at nyde aufling af gaarden og bøxsæl, indlagde saa et skreftlig indleg dat: 28: Febr: 1713: hvor udj hand paastaar at Anders Neerem bør gaarden igien qvitere,

Anders Neerem Refererede sig till før ergangne Dom, og er han lige kiert till hvem hand bøxsellen skall betale, paastod der fore at vere frj for Steener Jensens tiltale,

ingen af parterne hafde Videre at proponere, men var Dom begierende og blef der fore saaledes

afsagt,

Eftterdj nestleden Høsteting dend 5: Decembr: i den/n/e Sag er falden en Afsigt baade om bøxsellens betaling og gaardens brug, serdeelis er Sagen sam/m/e tid ved

1713: 161

Dom hen Vist till Aasteden, Steener Jensen og self for Retten tilstaar allerede at vere stefnt, lige som sam/m/e afsigt om formelder, Saa kand nu ej noget videre Kiendes, men Sagen beroer till Dom i Hovet Sagen falden er, og der fore atter til Aasteden henvises, i midlertid betaler Steener Jensen till Anders Neerem i foraarsagede omkostning for u-nødig stefnemaal 1 Mrk: 8 s: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen

Publiceret Orm Siursen Eies udstede skiøde till hans broder Erick Siursen Houge paa 1 Løb og 9 Mrk: Sm: med bøxsæl i bemelte Erik Hougens paaboende gaard Houge i mod penge 81 rdr: dat: 15: Decembr: 1712.

Dend 22 Martj blef holden almindelig Waarting paa Bielland for Fiære og Føyens skibreders Almue, over verende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmændene Tollef Hougland og Næll Hysingstad med eftterskrefne Lougrett, (manglar namn her)

Publiceret de Kongl: Breve og Forordninger som for hen findes indført,

Publiceret Sare Sallig Hr: Natanaels udgifne obligation og Forpantning till Mag: Hans Abel Sogne Prest till Tysnæs paa Capital 80 rdr: for hvis Summa pantsettes udj hendes Eiende gaard Øckland med bøxsæl liggende i Føyens skibrede paa Bremnes 1 Løb 2 pd: 6/25 Mrk: Smør dat: 13 Febr: 1713:

Publiceret Mag: Jens Skrøders udstede bøxsæl seddel til Niels Paalsen paa helten udj dend gaard øfre Wihofde i Fiære skibrede skylder aarlig i Landskyld ½ Løb Sm: og ½ Hud sambt og en halv tønde Koren dat: 17 Augustj 1711:

Publiceret Daniel Stue og Gregoris Knudsen deris udgifne bøxsæl seddel till Johanes Larsen paa 1 Løb Smør i dend gaard Aadland i Føyens skibrede, dat: 22 Martj Ao: 1713:

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Jon Hansen og

1713: 161b

Britte Ericks datter for med hin anden begangen Leiermaal, der fore at bøde efter Lougen,

Jon Hansen møtte icke, men Aarstein Lier paa hans weigne forklarede at hand icke kand negte bemelte Leiermaal, men som hand er paa Halsnøe Closters Jord Svaland, saa formente hand der at svare til sin forseelse,

Qvindfolket Britte Eriks datter møtte som var af Fiære skibrede vedstod i ligemaade sin forseelse, {og} med Leiermaal med Jon Hansen Svaland sig at have forseet, sagde sig allerede at have staaet skriftte, men slet indted till bøders betalling er Eiende, bad om en {lef} lemfeldig Dom,

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa Tinget serlig de af Fiære skibrede, om denne indstefnte qvindes Person noget til bøders betalling enten udj en eller anden maade er Eiende, Dend ganske Almue paa Tinget der til svarede at de til Visse ved at dette besaavede qvindfolk Britte Eriks datter Strømøen, ej det aller Ringeste till nogen bøders betalling er Eiende uden de Gamble Kleder hun gaar udj, saa hun ickun er et Fattigt og Eelendigt Meniske,

Kongl: May: Foget satte i Rette at bemelte Britte Eriks datter som fornehmes indted till Bøders betalling er Eiende, maatte tilfindes at straffes paa Kroppen,

afsagt

Efterdj Britte Ericks datter som Leiermaal med Jon Handsen Svalland beganget haver, indted till Bøders betalling for sin forseelse er Eiende, saa bør hun for begangene Leiermaal at straffes paa Kroppen med Fængsel paa vand og brød i 4re uger, men som Jon Hansen fornehmes at vere under Halsnøe Closters jurisdiction, saa henvises hans forseelse till hans Rette Forum, hvor da Vell der om gaaes hvis Rett er.

1713: 162

Tom/m/es Kiernaglen, Johanes Wiig og Lars Røgenes som arvinger efter Aase Knudsdatter Ove, {formedelst hand} hafde ladet stefne hendes igien levende Mand Gunder Størkorsen Ove formedelst hand skall paa skifttet efter bemelte sin Huustru have udeglembt, som ej frem kom paa skifttet adskillige ware, saa Vel et som andet, med formoding hand det bør til bage levere, og betale hvis der af efter Lougen betalles bør,

Gunder Ove blev paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans Veigne,

Lensmanden Tollef Hougland hiemlede at hand tillige med skafferen Jørgen Rinden louglig har stefnt Gunder Ove, till dette ting, men skafferen Jørgen Rinden var ej tilstede som Stefnemaalet tillige med Lensmanden skulle afhiemle, hvor fore Sagen till neste ting beroer, og om Parterne ej for inden i Mindelighed kand forEenis, {sk} skall da efter foregaende louglig stefnemaal gaaes videre hvis Rett er.

Torkild Førde hafde ladet stefne Peder Rydmyr fordj hand skall have fest en pige Ved Nafn Gurj Anders datter, som till foren var Fested till ha/nnem/ og faaet guds penge eller Feste penge 4 s: paa Haanden, med paastand at sam/m/e pige bør tiene ha/nnem/ hafde og ladet stefne bemelte Gurj Anders datter for sam/m/e gierning og formodede at hun bør tiene sin tid ud efter som lovet var, forklarede at have lovet hende i penge 2 Mrk: og Kleder til løn hvilcke Kleder sig kunde beløbe til 2 rdr:

Peder Rydmyr møtte og forklarede at have fested sam/m/e Pige, men icke viste at hun hafde fested sig til en anden,

Paa Pigens Veigne møtte Tormoe Siursen i Mølster waagen, som forklarede at pigen hafde taget Feste penge af Torkild Førde, og lovet ham tieniste

1713: 162b

i mod for indførte løn, men som Peder Rydmyr begierte hende i tieniste hos sig, og hand lovede at lære hende at læse, saaledes at hun kunde kom/m/e till Herrens Nadere, saa vilde hendes Stifaders broder bemelte Tormoe icke lade hende blive hos Torkild Førde, men af sin Egen Myndighed satte hende till Peder Rydmyr, endog hun ej tiene hos ha/nnem/ ej heller hafde med hende at beskaffe i nogen maade,

Torkild Førde formente at Pigen bør tiene ha/nnem/ hendes aar ud eftter sit løfte, og at Peder Rydmyr bør indestaae ham for hvis hand wed det hand hende Fested haver haver forseet, serlig og paastod hand at Tormoe Mølstervaagen bør anseeis fordj hand hende har taget i forsvar, som en u-wedkom/m/ende Mand,

Peder Rydmyr endnu som før forklarede at det var ha/nnem/ u-witterligt at hun til foren var fested bort formente dog at nyde hendes tieniste eftter dend accort hun med ha/nnem/ giort haver,

begge parter begierede Dom,

afsagt

Eftterdj {Erick} Tormoe Siursen Ved sin broder Erik Siursen tilstaar, at dend omtvistede Pige Gurj Anders datter sig først till Torkild Førde hafde bort fested i et aars tieniste, og hun siden eftter Tormoe Siursens willie og Raadføring har Fested sig till Peder Rydmyr, saa bør Pigen Gurj Anders datter loughlig at tiene et aar hos Torkild Førde, og gaa der i sin tieniste naar Rette Fardag er eftter Lougen, og saa frembt det ej skeer, og hun loughlig der fore søgt bliver svarer hun eftter Lougens 3de Bogs 21: Capit: 14: art: men Tormoe Siursen som har forført Pigen till den/n/e forandring i sin tienistes indtredelse bør betalle till Torkild Førde i foraarsagede omkostning 2 Mrk: danske under adfer eftter Lougen.

1713: 163

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Jens Notteland af Moster Sogn og Føyens skibrede for begangen Leiermaal med et løst qvindfolk ved Nafn Britte Lars datter med paastand at hand som en Egte Mand der end nu har sin Egte Huustrue levende bør anseeis og straffes eftter Lougen, indleverede der nest en Registering holden hos bemelte Jens Notteland dend 12 Januarj 1713 hvor da boens formue sig bedrager till 10 rdr: 4 Mrk: 6 s: og gielden till 3 rdr: 5 Mrk: 6 s:

Jens Jonsen Notteland møtte tillige med qvindfolcket Britte Lars datter, som begge tilstod deris forseelse, og forklarede qvindfolcket slet indted at Eie till bøders betalling,

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa tinget om de er widende at qvindfolcket noget er Eiende till bøder at betale, Men de svarede alle sam/m/en at hun er baade Fattig og Eelendig, og ej Eier det aller Ringeste uden de gl: Kleder hun gaar udj;

Kongl: May: Foget satte i Rette at begge bør straffes eftter Lougen, Jens Notteland paa yderste Formue og qvindfolket paa Kroppen,

afsagt

Eftterdj Jens Notteland saa Vell som Britte Lars datter med hin anden Leiermaal har beganget, som og nu begge her for Retten til staar, saa bør Jens Notteland at straffes paa yderste formue, som eftter Registeringens formeld ickun er 2 rdr: 5 Mrk: 12 s: men som qvindfolcket Britte Lars datter slet indted till bøders betalling er Eiende, saa bør hun at straffes paa Kroppen med Fengsel paa wand og brød i 6 uger,

1713: 163b

Publiceret Jacob Knudsen Axsnæs af Rye Fylke Fogderie hans udstede bøsse seddel till Matis Mortensen paa ½ Løb og 6 Mrk: Sm: i dend gaard Wandeskog i Fiære skibrede, dat: 18: Martz 1713.

Dend Sag i mellem Arne Notteland og Daniel i Mosterhafn, som fra forige ting till nu blef opsatt blef atter paaraabt, og møtte nu i Retten Arne Notteland self, som hafde ladet stefne till Vidne i denne Sag, Mogens i Mosterhafn og hans qvinde Dorette Piil, Sare i Mosterhafn, Elling Grønaas, Olle Teigland og Marie Cronmand, sambt Giertrue Johanes datter Notteland, med begier de maatte tages i forhør og till Eeds, af dennem war til stede, Mogens og hans qvinde i Mosterhafn, Sare i Mosterhafn, Elling Grønaas og Giertrud Johans datter, men Olle Teigland og Marie Cronman møtte icke,

Mogens i Mosterhafn eftter giorte Eed vidnede, at nest afvigte Høst en dag nylig for tinget, da kom Arne Notteland till Daniel i Mosterhafn, men hvad hand der bestillede, eller hvad hans ærinde var ved hand icke, tj hand war icke tilstede, men ude paa Marken, men da hand kom till sit huus i døren hørte hand en allarm, og som hand kom ind saag hand at Daniel i Mosterhafn og Arne Notteland hafde hin anden i Axslerne, videre saag eller hørte hand icke, icke heller [hørte] hand at nogen af dem klagede over hin anden,

Dorette Piil eftter giorte Eed widnede at en Søndag nestleden Høst nylig for Tinget, da kom Arne Notteland till Daniel i Mosterhafn, og tallede der med hannem om noget arbeide, og som de saa stod i Stuen hos Daniel og taltes ved, og hun var udj et lidet Cam/m/er wed stuen, hørte hun at

1713: 164

en {fo} \af/ denn/em/ troppede med sin Foed hart i gulfvet, og hun gick ind for at see hvad der var paa ferde, da saag hun at Daniel spente eftter Arne med sin Fod, men enten hand Rambte ham eller ej det ved hun icke, der paa slog Arne Daniel med sin Haand under øret, og tog hand i hans Axsler og Daniel igien udj Arnes Axsler, og Daniel blef af Arne skud baglenges op i Sengen, der fra kom hand op igien, og Arne tog fat paa Daniel og førde ham først hen udj en Drog(?) i Stuen till weggen (Drog = kort slede til å kjøre tømmer på), siden der fra op i Sengen igien, og Daniel var alt under, og lesten i Sengen gick sønder, og bunden falt ud paa Sengen, da sprang hun till og tog Arne fra Daniel og holt Daniel i medens Arne gick ud fra ha/nnem/ videre eller meere saag eller hørte hun icke i nogen maade,

Sare i Mosterhafn eftter giorte Eed vidnede, at sam/m/e tid som før er melt war hun hieme i sit eget huus som er et lidet støcke tvert over Sundet fra Daniel da hørte hun at der war allarm hos Daniel, men ej viste hun enten hvem det var eller hvor om der blef skieldet, og Marie Ramsberg stod hos hende, og hun spurte Marie hvad maa det vere for allarm hos Daniel, men hun svarede at hun det ej viste, siden gick hun der fra op till Teigland, da fant hun Arne Notteland og Helge Grønaas paa weien, da spurte hun hvad paa ferde var, da sagde Arne, at Daniel hafde slaget ham, wiste hende noget haar som hand bar i sin haand, som hand sagde at Daniel hafde Reven af ha/nnem/ og viste paa hans ansigt nogle smaa skram/m/er som siuntis at vere Refven,

1713: 164b

videre viste hun ej at vidne i denne Sag i nogen maade,

Elling Grønaas eftter giorte Eed vidnede, at sam/m/e dag war hand i Mosterhafn, {og} men hand war ej hos Daniel enten i stuen eller uden fore, da dette Clamerj skulle have voren skeed,

og hand gick der fra, efter ham kom Aarne Notteland, og klagede sig at Daniel hafde slaget ham, og viste ham i sin haand noget haar, som hand sagde Daniel hafde Reven af ham, saa og siuntis hand noget blodig i sit ansigt at vere reven, løste og sin hoose ned og viste ham sin Fod, som og paa leggen noget var blodig, sagde at Daniel spente ham, widere viste hand icke at vidne,

Giertrud Johans datter efter giorte Eed vidnede at om Løverdags aftten før end dette Clam/m/erj dagen efter skulle have voren skeed, gick hun ned i Mosterhafn for Aarne Notteland og spurte Daniel, om hand kunde faa nogen penger hos ham for sit arbeide, da svarede Daniel bed ham kom/m/e her ned i Morgen naar min Kone kom/m/e paa!! (fra?) Folgerøen, saa skall hand faa nogen penger, med de svar gik hun hiem till Arne Notteland, og er dette alt sam/m/en, som hun i denne Sag kand vidne, tj slagsmaalet eller Clam/m/eriet ved hun slet indted af,

Olle Teigland og Marie Cronmand møtte icke med!! (men) indsende ved en anden et skrefft som baade var paa u-stemplet papir, ej heller beEediget, som ej i Retten kunde antages,

Daniel i Mosterhafn møtte og hafde Contra Citeret Arne Notteland for dj hand skall have ofver faldet ha/nnem/ i sit Eget huus, med paastand at Arne der fore bør anseeis till Straf og bøder,

Arne Notteland begierede Dellation till neste ting,

1713: 165

at de udeblefne Vidner kunde møde sin forklaring at aflegge,
afsagt den/n/e sinde saaledes,

eftterdj Olle Teigland og Marie Cronmand nu ej som Vidner møder deris forklaring at aflegge, saa beroer Sagen till første ting, hvor da Vidnerne bør møde deris Vidne Eedlig at forklare, hvor da og parterne i lige maade har at møde, og skall saa gaaes i Sagen hvis Rett er.

Hans Skrøder hafde ladet stefne Erick Haavig for 4 rdr: som endnu skall Reste hos hannem paa Moster Kierkes Veigne, Dependere\nde af en Reigenskab for Bremnes Kierke, for hvilcke Kierke Sl: Hr: Hans Rafnsberg war Kierke werge, med paastand at hand det tillige med omkostning bør betale, indleverede og en atest under Hr: Hans Wadbecks haand, dat: 2 Martj 1713: men som sam/m/e ickun var Missive wiis og paa u-stemplet papir saa kunde det ej i Retten antages,

Hvor fore Sagen till neste ting beroer, at enten Kierke Stollen in originalj i Retten kand frem vises eller og en atest, under Sogne Prestens haand paa behørig stemplet papir, og skall saa i Sagen gaaes hvis Rett er,

Fru Heidemands hafde ladet stefne Chrestopher Langeland, formedelst hand skall have antaget i sin tieniste en tieniste tøs Ved Nafn Zidselle Ols d: som war udj hendes tieniste, med forhaabning at hand der for bør anseeis og svare hende till ald dend skade hun der over lidt haver, saa som hun ald siden nestleden høst har maatt leie sig anden tøs og arbeide,

Chrestopher Langeland møtte vedstod at sam/m/e tøs kom af Fru Heidemands tieniste til ha/nnem/ hand viste og at sam/m/e tøs hafde nylig fested sig till Fruen og der ickun war i nogle dager, men beklagede sig at hand nok wed at hand i dend fald har giort uret

1713: 165b

Monss: Jacob Koefod paa sin wær Moder Frue Heidemands Veigne, forklarede at den/n/e pige Zisele Ols datter hafde icke gaaen fra hende, hafde icke Chrestopher Langeland og hans Kone forført hende af tienisten, og endog hun boer \paa/ sam/m/e gaard Langeland som

Chrestopher bor, saa vilde dog Chrestopher icke enten spørge hende om pigen var med Villie og Venskab kom/m/en af hendes tieniste icke heller lade hende kom/m/e i tieniste til hende igien, men gaf hende en slem Mund, da hun der om tallede, hvor fore Chrestopher icke kand undskylde sig med noget, at hand jo viste hvad hand gjorde,

Chrestopher Langeland forklarede at Pigen icke er voxsen og hun icke der fore Myndig at tiene vor!! (hvor) hun vill, men hendes Fader satte hende til ham endog hand tilstod at Pigen først var Fested af Fruen og var i hendes tieniste,

Monss: Koefod satte i Rette at Chrestopher bør anseeis efter Lougen, og betale omkostning, ellers berettede hand at sam/m/e Pige skulle have till løn i penge 2 Mrk: og Kleder, som sig kunde bedrage till sam/m/en till 2 rdr:

afsagt,

Efterdj at Tieniste Pigen Zidselle Ols datter ulouglig er gaaen af sin MadModer, welbr: Frue Frue!! Heidemands Tieniste, og der paa antaget af Chrestopher Langeland, som tilstaar at hand viste om hendes tieniste hos Fruen, og allige Vell før hun paa louglig Maade war skilt der fra hende antaget, Saa bør hand efter Lougens 3de Bogs 21: Capit: 2 art: at bøde till deris May: hendes halve løn som er 1 rdr: og till Fru Heidemands af hvis tieniste hun ulouglig har begivet sig fra 1 rdr: og udj forarsagede omkostning 2 Mrk: alt inden

1713: 166

15ten dage under adfer efter Lougen, hvad sig tieniste pigen Ziselle Ols datter angaar, da naar hun bliver louglig stefnt, skall Kiendes om hendes forseelse hvis Rett er,

Hr: General ToldForvalter Garmand wed Sr: Jacob Koefod hade!! (hafde) ladet stefne Sr: Hans Skrøder med skreftlig stefning dat: 16 Febr: 1713 for en wexsel stor 60 rdr: af ha/nnem/ i Chrestiania udgifven til Last Harj (Horj) Simers i Bergen, som der er bleven protesteret, indlagde og der hos en høyanseelig befaling till Extrating at holde dat: 19 Febr: 1713: med forklaring der hos at Hr: General Told Forvalter icke war vidende om dette ordinarie ting, saa hastig at skulle holdes for hvis aarsage og for omkostning at spare Sagen till dette ting er hidstefnt, indlagde der hos wexsellen in originalj dat: Chrestiania dend 24 Septembr: 1712 der nest indlagde dend paa wexselen ergangne Notorial instrument og protestation dat: 4: octobr: Ao: 1712: indlagde der hos en Reigning paa Capital, Rente og anførte bekostning dat: 24 Febr: 1713: videre hafde hand ej i Retten at ingive men war endelig Dom begierende tillige paa forarsagede omkostning,

Sr: Hans Skrøder war ej tilstede, men paa hans Veigne indfant sig Aarne Notteland med hans skreftlig indleg dat: Teigland d: 9 Martj 1713: videre hafde ej heller Arne Notteland at i Rette legge,

Monss: Jacob Koefod paastod en endelig Dom saa Vell om wexsellens Summa som Rente og omkostning,

afsagt

Efterdj i Retten fremlegges en wexsell in originalj udgiven af Hans Hansen Skrøder till Last Sr: Harj (Horj) Simers i Bergen stor 60 rdr: dat: Chrestiania dend 24: Septembr: 1712 hvilke wexsell

1713: 166b

igien till welEdle Hr: General ToldForvalter Johan Garman er ofver draget \er!!, {og} sam/m/e wexsell er og dend 4: octobr: nest efter her i Bergen wed Notirum!! (Notarium) Publicum bleven protesteret. Hans Hansen Skrøder ogsaa wed sit i Retten ind sente indleg self tillstaar baade wexsellen og dens Summa, Saa bør hand og baade wexsellens Capital

som er 60 rdr: till Hr: General ToldForwalter Garmand betale, tillige med Rente till den/n/e tid 3 rdr: 5 Mrk: 12 s: Protestens bekostning og breveport 1 rdr: 3 Mrk: 12 s: till sam/m/en 65 rdr: 3 Mrk: 8 s: {at betale} saa og forarsagede omkostning till denne tid 2 rdr: alt inden 3de Solle Merker, under execution efter Lougen og wexsell Rett,

Kongl: May: Foget tillspurte Almuen paa Tinget om dennem witterligt er, at udj disse 2de skibreder findes nogen oprydede pladtzer som er lagt i skatter eller anden Rettighed, Almuen der till svarede at slet ingen pladtzer er [i] disse skibreder som er lag!! (lagt) i nogen skatt eller Rettighed icke heller findes her saadane, som i skatt legges kand,

Hand tilspurte dem om nogen Leie penge for øde godtzes gresning eller Engeslaatter er fore falden i disse skibrede, hvor af hand Ringeste skilling bekom/m/et haver, ej meere nestleden aar end før Almuen der til svarede at i disse skibrede nest afvigte aar 1712 icke fantis Ringeste Engeslaatter eller øde gaarder, hvor af till Fogden nogen penge betalles, ej heller findes nogen qverner hvor af Ringeste skilling i skatt betaller, tj saadane qverner er icke her, {som} uden allene smaa beke qverner, som en hver bruger till sit huuses fornødenhed og ej widere,

Endnu till spurte hand dennem om i disse 2de skibreder findes noget arveløs eller forbrut oddels

1713: 167

godtz, Siete og tiende penge for uden Riges udførte Midler, Forlofs penge {af} for arvs afførsel fra Kongens godtz, eller noget saadant for afvigte aar 1712: falden er, Almuen der til svarede, at slet indted saadant er i afvigte aar forefalden, hvor af Fogden Ringeste skilling har oppe baaret,

hand til spurte dem og om nogen bøxxsel af Kongens Jorder nest leden aar falden er, sambt, og om af sam/m/e godtz, betalles nogen arbeids penge, Almuen der til svarede, at afvigte aar 1712 slet ingen bøxxsel af Kongens Jorder falden er, ej heller betalles af det godtz nogen arbeids penge, saa som de alle tider der fore har veret befriet,

hand tillspurte dem for det siste om i disse 2de skibreder findes fleere Strandsidere, som till hannem nogen Strandsider skatt betaller end Anders Nielsen paa Leervigen, Hendrick Piil i Folgerøen og Willum Svensen i Øckelands waagen, sambt og \om/ her findes nogen Huusmend eller Handverks folk som nogen skatter betaller, Almuen der till svarede at i disse skibreder for afvigte aar ej fantis fleere Strandsidere som nogen Strandsider skatt betalte uden allene Anders Nielsen paa Leervigen, Hendrick Piill i Folgerøen og Willum Svendsen i Øckelands waagen well findes her en Strandsider Ved Nafn Isack Arentsen i Spidsøen, men hand blef nestleden Som/m/er saa Eelendig af en Svensk Caper udplyndret, at baade hand og hans huustru ej hafde meere till overs end nogle gamble forsletne Kleder som de maatte tage paa sig tj de \ej/ allene blef i huuset hvis der var fra tagen, men end og Klederne af deris Krop, og siden blev kast till dennem nogle gamble {pla} Pialter, hvor med de sig maatte behielpe, saa hand der fore er geraaden i allerstørste armod, og ingen skatt kand betalle, Søren Nagel som boede i Gietung er 1709: om waaren fløt fra stedet, i armod og boer nu paa

1713: 167b

en bunde gaard i slet tilstand,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og hannem af Retten beskreven meddeelis

Kongl: May: Foget til spurte Almuen paa Tinget om dennem ej Vitterligt er at de aar 1709: og 1710: ej fantis fleere Strandsidere som till ha/nnem/ nogen Strandsider skatt betalte uden allene, Anders Nielsen paa Leervigen og Willum Øckelands waagen sambt Hendrick Piil i Folgerøen, saa og om icke dend Strandsider Søren Nagel fløttede fra Gietung 1709: om Foraaret i største armod, Almuen der til svarede at det aar 1709: og 1710: ej fantis fleere strandsidere i disse skibreder, som nogen Strandsider skatt betalte uden allene Anders Nielsen paa Leervigen, Hendrick Piil i Folgerøen og Willum Svendsen i Øckelands waagen, hvad sig Søren Nagel i Gietung angaar, da foer hand fra pladtzet 1709: om waaren i stor armod, og ej siden nogen Strandsider skatt betalt,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og hannem beskreven meddeelis.

Endnu til spurte hand Almuen af Føyens skibrede om de icke er Vitterligt at Jens Næs eftter Kongl: aller Naadigste Ressionution nød 2de aars skatte Frihed af sin paaboende gaard Næs, for dend u-løkelige ildebrand ha/nnem/ paa kom, till sam/m/en for begge aar 3 rdr: 4 Mrk: Almuen svarede, at de i guds Sandhed wed at den/n/e Mand Jens Næs Nød Kongens Naade, og i tvende aar for Ildebrands skyld ej betalte nogen skatter till Fogden, men blef frj for begge aar,

dette begierede Fogden at maatte indførís og ha/nnem/ beskreven meddeelis

for det siste till spurte Kongl: May: Foget Almuen om de icke er witterligt at de 2de Personer Jon Halderager og Kiersten Anders datter, har eftter

1713: 168

dend ergangne Dom for deris med hin anden begangne Leiermaal udstaaet deris straf, og sidet i Fengsel hos Lensmanden Næll Hysingstad en hver for sig 2 Maaneder, Frem kaldede og Lensmanden og for Retten hannem tilspurt, om hand icke hafde disse 2de Personer hos sig i Fengsel, og om hand icke fik der fore sin betalling, saa Vell for Kost som waretegt, til sam/m/en for dennem begge 8 rdr: Almuen her till svarede at disse 2de som med hin anden Leiermaal hafver begaaet har allerede eftter deris Doms formeld udstaaen dend straf, og sidet hver i 2 Maaneder i Fengsel hos Lensmanden, Lensmanden forklarede og self at hand hafde de hos sig, og fik der fore af Fogden i penge 8 rdr:

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og ha/nnem/ beskreven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde negtes,

Lougrettes Mendenes Nafne ere, Chresten Hisken, Tosten og Olle Alsvaag, Madtz Synstabøe, Ysten Mælland, Niels Fylckenens, Rasmus Eenvær, \og/ Jacob Folgerøen

Dend 24: Martj blef holden almindelig Waarting paa Windenes for Waags og Opdals Skibreders Almue, i oververelse af Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Sallamon Windenes og Gunder Ambland, med eftterskrefne Lougrett, Arne Østevold, Niels Dybevigen, Arent Meeling, Halvor Rabben, Lars Skaar, Olle Hougland, Lars Windenes og Sallamon ibd: sambt Almue fleere som Tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og Liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerede

Publiceret auctions Directeuren udj Bergen Johan Just Gulich hans udgivne skiøde till
Monss: Bent Uldrick paa de Huuser Staaende paa

1713: 168b

westre Bagholmen, og de Huuse staaende paa Salthellen i mod penge 485 rdr: dat: 26: Aug:
1712:

Publiceret Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsens udstede bøxxel seddel till Rasmus Nielsen paa
½ Løb Sm: ½ Hud i deris May: Jord Rolsem, dat: 3 Januarj 1713:

Publiceret Karj Sal: Anders N: Brundtves udstede bevillings seddel till Kongl: May: Foget
Sr: Olle Larsen paa dend halve Laxse vaag Bruntvet Vaagen kaldet, i mod aarlig afgift ½
rdr: dat: 4de Janauarj 1712:

Publicerit Fogden Sr: Olle Larsens udstede Feste seddel till Olle Evensen, Peder og Lars
Olsen Indre Hougland sambt Even Indre Leqven paa dend Laxse waag Bruntvet waagen
kaldet i mod aarlig afgift 2 rdr: penge og 4 Lax, dat: 3 Januarj 1713

Publiceret Sr: Bendix Dyrhuuses Sorenskriver over Jederen og Dallernes Fogderie, hans
udgifne skiøde till Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen paa ½ Løb Sm: ½ H: og 1 giedskind
med bøxxel i dend gaard Belt i Opdals skibrede, med efterstaaende Restantz hos opsideren
Wermund Isaksen, i mod penge 41 rdr: dat: 15: octobr: 1712:

Publiceret Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsens udgifne skiøde till Sorenskriveren Peder
Heiberg paa ½ Løb Sm: ½ H: og et giedskind med bøxxel i dend gaard Belt i Opdals
skibrede, i mod penge 41 rdr: dat: 20: Febr: 1713:

Publiceret Anders Tomesen Giære og Tomes Andersen Nordvig af Ous Skibrede deris
udgifne skiøde till Sorenskriveren Peder Heiberg paa 1 Løb Sm: og 1 H: med bøxxel i garden
Houkefer, fdat: 3 April 1709

1713: 169

Publiceret Sorenskrifveren Peder Heiberg hans udgivne skiøde till Fogden Sr: Olle Larsen
paa dend gaard Houckefer, skyldende udj aarlig Landskyld med bøxxel 1 Løb Sm: og 1 Hud,
dat: 19 Decembr: 1712

Kongl: May: Foget till spur!! (spurte) Almuen paa Tinget, om her i disse 2de skibreder findes
nogen oprydede plaser!! (plasser) som er lagt i skatt eller anden Rettighed, undtagende
Egholmen i Waags Skibrede 18 Mrk: Sm: Almuen der til svarede at i disse 2de skibreder
slet ingen oprydede pladtzer findes, hvor af skatter gives, undtagende Egholmen i Waags
skibrede, som for mange aar siden er lagt i skatt, for 18 Mrk: Sm: icke heller findes her
fleere pladtzer som saaledes er beskaffet at de kand legges for nogen skatt,
hand tilspurde dennem endnu, om her i disse skibreder findes at der nogen har betalt Leie
penge for øde gaarders gresning eller Engeslaatter till hannem afvigte aar 1712: eller andre
tider. Almuen svarede at i disse skibreder 1712: icke fantis nogen Engeslaatter eller øde
gaarder, som der af till Kongens Foget Ringeste skilling betalt haver, ej heller findes her

andre qverner end smaa beke qverner, som en hver bruger till sit huuses fornødenhed, og der fore ingen skatter i saa fald betaler,

hand tilspurte dennem alle om i disse skibreder for avigte aar eller før fantis noget arveløs eller forbrut oddels godtz, Siete og tiende penge, for uden Riges udførte Midler, Forlofs penge for arfs afførsel af Kongens godtz eller noget saadant, Almuen der til svarede at slet indted af alt dette som nu opreignet er avigte aar 1712 er forefalden,

endnu till spurte hand dennem om nogen

1713: 169b

bøxxel af Kongens godtz afvigte aar falden er, eller og {af} om \af/ sam/m/e godtz betalles nogen arbeids penge, Almuen der til svarede at afvigte aar 1712: slet ingen bøxxel paa Kongens godtz falden er, ej heller betalles der af sam/m/e godtz nogen arbeids penge, saa som de altid der fore har veret frj.

hand tilspurte dennem ogsaa om i disse skibreder findes fleere Strandsidere som Strandsider skatt betaller end Mosses Hansen i Brandesundet og Matias Ellingsen i Beckervigen, sambt og om her findes nogen Huusmend eller Handverks Folk som till hannem skatter betaller. Almuen der til svarede at her i skibrederne icke findes en Eeniste Huusmand eller Handverks Mand som Ringeste skilling till Fogden betaller ej heller findes her fleere Strandsidere end bemelte Mosses Hansen i Brandesundet og Mattias Ellingsen i Beckervigen som skatt betaller eller betale kand,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indföris og ha/nnem/ beskreven meddeelis,

Kongl: May: Foget tillspurte Almuen paa Tinget om dennem witterligt er, at de aar 1709: og 1710: fantis fleere Strandsidere i disse skibreder som till ha/nnem/ nogen Strandsider skatt betalte uden allene Mosses Hansen i Brandesundet og Matis Ellingsen i Beckervigen, Almuen der til svarede, at ingen fleere Strandsidere de aar 1709: og 1710 fantis som skatter til Fogden betalte uden allene Mosses Hansen og Mattis Ellingsen Bekervig,

Dette begierede Fogden at maatte Ind föris og ha/nnem/ beskreven meddeelis

Kongl: May: Foget till spurte Almuen om de icke er witterlig at Olle Frøkedal har nødt dend Kongl:

1713: 170

aller Naadigste Ression Ved skatte frihed paa hans afbrente gaard bemelte Frøkedal i 2de aar Almuen der til svarede at dennem nock som witterligt er, at bemelte Olle Frøkedal for dend skade hand leed Ved Ildebrand, nød efter Kongens Naadige Ville!! (Villie) 2de aars skatte frihed, og de/nnem/ ej bemelte 2 aar betalte,

Dette begierede Fogden at maatte indföris,

Kongl: May: Foget tilspurte Almue paa Tinget om dennem ej witterligt er, at det qvindfolck Margrette Romunds datter der for begangne Leiermaal med Mons paa Eidet {og} blef dømbt till Fengsel i 4re uger ej har udstanden sin Straf efter sam/m/e Dom, frem kaldede og Lensmanden Gunder Pedersen Ambland, og tilspurte hannem om icke bemelte qvindfolck sad hos ha/nnem/ i Fengsel i 4re uger, og om hand icke fick der fore sin betalling for hendes Røgt og underholdning udj alt 2 rdr: Almuen der till svarede at dennem noksom witterligt er, at bemelte qvindfolck Margrette Rodmunds Datter, sad hos Lensmanden i Fengsel for sit begangne Leiermaal efter Dom/m/en i 4re uger, og foregaf Lensmanden Gunder Pedersen, at

qvindfolket sad hos ham i 4re uger og blef hannem af Fogden for hendes underholdning og waretegt betalt 2 rdr:

Dette begierede Fogden at maatte indførís og hannem beskrefven meddeelis,

Fogden hafde ladet stefne Chresten Nedre Dalland af Opdals skibrede for Resterende første bõxsell trede tage og Landskyld till sam/m/en eftter afreigning nu for Retten 16 rdr: 8 s: med paastand at hand maa tildømes det med omkostning at betalle,

Chresten Nedre Dalland møtte og wedstod gielden i alle maader, bad

1713: 170b

om Dilation, saa ville hand streve det at betalle,

Fogden paastod Dom till betalling,

afsagt

Eftter dend giorte afreigning nu for retten, {og} som Chresten Nedre Dalland og Self tilstaar befindes \hand/ at vere skyldig till Fogden Sr: Olle Larsen i Resterende Landskyld Rettighed {og} trede tage og Første bõxsel till sam/m/en 16 rdr: 8 s: saa bør hand sam/m/e penge inden 15ten dage betale under Nam og wurdering i sin boe,

Dend opsatte Sag i mellem Rasmus Egholmen paa Mag: Stabels Veigne og Jørgen Smidt paa Møgster som fra forige ting till nu blef opsat, og møtte nu Rasmus og eskede Dom till skadesløs betalling,

paa Jørgen Møgsters Veigne møtte Arne Østevold, som begierede Copie af Rasmus Egholmens Fuldmagt fra Stabel, og begierede Dillation till først holdende ting,

og blef der om saaledes forafskeediget, at hand sam/m/e Copie bevilges og beroer Sagen der med till første ting, hvor da parterne har at møde, og skall saa gaaes Videre hvis Rett er.

Dend opsatte Sag i mellem Rasmus Egholmen Contra Jørgen Smidt paa Møgster angaaende dend Fordring for bekomne Lax som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu Rasmus Egholmen self, som forklarede paa ny at have stefnt Jørgen Møgster for 2 rdr: 3 Mrk: 4 s: som hand Rester paa sin før leverede Lax og frem kom Halvor Rabben og Lars Olsen Drivenes, som hiemlede Ved Eed at de Jørgen Møgster loughligen her om har indstefnt,

Arne Østevold paa Jørgen Smidtz veigne forklarede at Jørgen sagde ej at kunde møde denne sinde, fordj hand ej fik at see nogen opsettelse begierede der

1713: 171

fore Sagen maatte beroe till første ting

Rasmus Egholmen paastod en Endelig Dom og negtede endnu som før at have ingaaet nogen skreftlig Contract med Jørgen i Møgster,

Afsagt denne sinde saaledes,

Eftterdj Jørgen Smidt der self i denne Sag er en Contra Citant ej møder eller i Sagen lader svare, Saa beroer med hvis hans Contra Stefning indeholder till igien Loughlig \af Ha/nnem/ / stefnt bliver, Men hvad sig angaar dend Fordring hand af Rasmus Egholmen Søges fore, som er 2 rdr: 3 Mrk: 4 s: hvilcke Dependerer af {leverede} Lax som Rasmus af Laxsevaagen Blaasteren till Jørgen leveret haver, hvilcke Leverantze Jørgen Smidt icke i mod siger eller fragaar, uden allene af ha/nnem/ paastaaes at Rasmus sit Kraf bør bevise, da som i mellem de/nnem/ indted i saa fald skreftlig er forfattet, hvor eftter bevisningen kunde følge, og Sagen dog er saaledes af beskaffenhed at Jeg seer Formoding, at Jørgen Smidt kunde vere till Rasmus Egholmen noget paa Laxsen som leveret er skyldig, Saa anseeis for billig at Jørgen

Møgster till neste ting Personlig bør møde for Retten og sig med benegtelses Eed at befri, hvis det icke skeer, da kand ieg ej weigre Rasmus Egholmen at gjøre sin Eed, hvor fore Parterne da til sam/m/e tid møder, og gaaes da Videre i den/n/e Sag hvis Rett er.

Matias Ellingsen i Bekervigen lod Fredliuse hans gaarders udMark paa ald Sælbiørne, at ingen der udj fordrister sig at Rive løng eller andet i hvad det vere vil uden hans Consens og Villie serlig \be/klagede hand sig over de Mend paa Stolmen som flesten alle vare tilstede og der om i serdelished blef advaret, og begierede Mattis Ellingsen

1713: 171b

at dette i protocolen maatte indføres og ha/nnem/ beskreven meddeelis, till sin videre efterretning.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Gudmund Pedersen før boende paa Kleppe, for Resterende skatter af Kleppe 11 rdr: 4 Mrk: dennem at betalle, eller lide indførsel i gaarden, Gudmund Pedersen blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans Veigne, Lensmanden Gunder Ambland og Lars Rønnebaken hiemlede Ved Eed at de loughlig Stefne ham for hans siste boepel paa Kleppe, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde og skall saa gaaes udj Sagen hvis Rett er

Sr: Morten Bryning hafde ladet stefne Peder Stoken for 3 rdr: 2 Mrk: hand Rester paa en Dom dømbt dend 17 Martj 1710: hvilcke Dom hand leverede i Retten og efter sam/m/e paastod en fornyelses Dom

Peder Stoken møtte wedstod at der endnu Rester efter Domens indhold 3 rdr: 2 Mrk: sagde nu indted at have till betalling bad om Dillation, saa ville hand streve det at betale, sagde ellers at have betalt paa en tid 4 rdr: som er de øfrige penge efter Dom/m/en

Morten Bryning paastod Dom till betalling og omkostning.

afsagt,

Som Peder Stoken Self tilstaar, \ej/ meere paa dend før ergangne Dom at have betalt end 4 rdr: saa bør hand og de øfrige 3 rdr: 2 Mrk: betalle med omkostning 1 ort till Moren!! (Morten) Bryning inden 15ten dage under adferd efter Lougen,

Dend opsatte Sag i mellem Fogden og Lars Rødland Endre RemberEide og Peder Kleppe som seeniste dend

1713: 172

23 Febr: war Citeret Vidner at anhøre, og war Sagen nu af Fogden indstefnt, i lige maade det Eene Vidne Sallamon Bekervig, som seeniste icke møtte hvilcke widne sig nu indfant, og efter giorte Eed vidnede at hand sad Retten som Lougrettesmand og efter at Retten war satt og Fogden hafde begynt at tage skatten, og Fordrede paa dagskatten, men indted paa dend kunde bekom/m/e, hvor ofver Fogden skref hvad en hver skulle betalle i hvers bog, og Lars Rødland sad nede Ved Enden af tingbordet og begynte at tale om dette at Fogden uden Almuens willie hafde skreven i deris bøger og blef en stor allarm paa Tinget, med Raaben og buldren, saa ingen kunde høre hvad talt blef, Fogden og Sorenskriveren mange sinde bad Lars Rølland blive stille og Rolig, men saa snart hand et lidet øyeblik hafde tougt begynte hand igien at Raabe og buldre, og blef paa det siste saa stor allarm at ingen kunde høre et ord eller wiste hvad som foretoges, saa at Rettens betientere maatte bryde Retten op till en anden dag, men hvad Endre RemberEide eller Peder Kleppe haver talt weed hand icke i nogen

maade, saa som hand icke hørde det, tj allarmen var saa stor som dend nogen sinde kunde vere, Videre viste hand icke at vidne, hand blev af Fogden tillspurt om hand hørde nogen af dend anden Almue larme og buldre, før end hand hørde Lars Rødland, Sallamon Beckervig sagde at hand icke hørde nogen før end Lars begynte men siden ald Almuen,

Kongl: May: Foget satte i Rette at disse 2de Mend Lars Rydland og Endre RemberEide bør anseeis till straf for saadan deris opsedtzighed i mod

1713: 172b

deris May: Forordning, særlig Lars Rydland, som den/n/e allarm begynte, hvor ofver dend heele Almue blev oprørsk, og at hand till exempel for andre maatte straffes, saa som icke enten hand eller nogen kunde vide sig siker og frj at fare till Tinge, og der deris May: tieniste at forrette, paastod og at de begge bør svare og betalle omkostning ej allene for det extrating, men og for andre anvente bekostning og om alt var Dom begierende,

De indstefnte Lars Rydland, Endre RemberEide og Peder Kleppe her til svarede at de icke weed hvad skeed er, tj de vare meget beskiencket, bad ellers om forladelse laavede at see sig en anden tid bedre fore og ej bevise sig saa u-rolig,

Afsagt,

Som af de førte Vidner nocksom er fornom/m/et hvorledes Lars Rydland nest afvigte Høste ting var en begyndere udj dend store allarm og tumult som da af Almuen blev begyndt, og endog hand tit og ofte af Retten blev formanet og ombedet, at holde sig stille og Fredelig, saa er bleven befunden at hand igien dog alligevel straxst ej allene Self buldre og Raabte, men gaf andledning og aarsage til videre allarm, og det saalenge og saa tit, at Retten for Almuens u-rolighed dend dag blev brut, da om ent skjønt Lars Rødland for saadan Farlig handel vell hafde fortient store bøder at betale, saa dog i henseende baade till hans drokenskap, saa og till disse tiders wanskelighed, bør hand den/n/e sinde eftter Lougens 1ste Bogs 12 Capit: 3 art: at bøde i mod Dom/m/eren 3 Lod Sølf, og for sin forseelse till deris May: 3 rdr: og betale udj foraarsagede omkostning til Fogden 3 rdr:

1713: 173

Endre RemberEide som paa bemelte ting som Lougrettes Mand betiente Retten, der i ligemaade befantis at buldre og slog med sin Haand i Ting bordet bør ogsaa eftter sam/m/e art: at bøde i mod Dom/m/eren 3 Lod Sølf og betale till Fogden udj foraarsagede omkostning 2 rdr: og det alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, hvad sig Peder Kleppe angaar, da som ha/nnem/ indted over bevises saa bliver hand frj for Fogdens tiltale,

Publiceret Ludvig Sæbiørnsens udgifne skiøde og Kiøbebrief till hans Svoger Tøris Olsen Muremester paa Oddel, Aasede og indløsnings Retten till dend gaard Studsvig i Opdals skibrede i mod penge 5 rdr: dat: 20 Januarj 1712:

Dend 27: Martj blev holden almindelig Waarting paa Store Ballesem for Strandvigs og Ous Skibredes Almue, oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen Bunde Lensmendene Jon Haavig og Hans Lundervig med efterskrefne Lougrett, Steen Houge, Steen Lygre, Steen Wiig, Olle Baartvet, Jon Berge, Hans Tvet Hans Kleppe og Jon Nortvet, sambt Almue flere som Tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publiceret de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerede

Publiceret Olle Johansen Refnenseset og Anders Larsen Heiheller som Formynder for Mickel Johansen og Ane Hans datter deris udgifne skiøde till Johaness Olsen [paa] 2 pd: 6 Mrk: Sm: med bøsse udj dend gaard Hafskaar liggende i Ous Skibrede i mod penge 62 rdr: 3 Mrk: dat: 16: Decembr: 1712:

Publiceret Anders Larsen Heiheller og Chrestopher

1713: 173b

Johansen (Johanesen) Haaland, paa Egne og som Formyndere for Johaness Johansen Liøtaen og Ane Hans datter deris udgifne skiøde till Lensmanden udj Ous Hans Engelsen Lundervig paa 3 Spand Sm: med bøsse i dend gaard Hafskaar liggende i Ous Skibrede i mod penge 64 rdr: sambt og Anders Olsen øfre Egeland hans udstede Kiøb!! (Kiøbebef) till bemelte Hans Lundervig paa en Qverne grund staaende paa i Store Elven i Osen paa dend Syndre side i mod penge 4 rdr: dat: 12: Decembr: 1712:

Kongl: May: Foget tillspurte Almuen om de/nnem/ ej Vitterligt er at dend Dannemand Jacob Sandvigen af Ous Skibrede icke har nødt deris May: Naadige Ression, som for Ilds waade fik 2de aars frihed for skatter af hans paaboende gaard bemelte Sandvig som sig beløb i begge aar 9 rdr: 4 Mrk: 1 s: Almuen der till svarede, at de well er Vitterligt at Jacob Sandvig, eftter Kongens aller Naadigste Ression har nødt af hans gaard Sandvig for dend overkom/m/ende Ilds Nød 2de aars skatte Frihed, saa hand ike i toe aar nogen skatter i saa maader betalte,

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og ha/nnem/ beskrevet meddeelis

Endnu tilspurte Kongl: May: Foget Almuen paa tinget, om dennem witterligt er at udj disse 2de Skibreder findes nogen oprøddede pladtzer, hvor af skatt eller Rettighed till hannem betalles, Almuen der till svarede at i disse skibreder, slet ingen saadane pladtzer findes, som enten er oprøddet eller kand oprøddes, saa Fogden icke i saa maader Ringeste skilling oppebaaret haver.

hand til spurte dem og om her i Skibrederne findes nogen øde gaarder eller pladtzer, hvor af hand Ringeste gresleie for Engeslaatter enten afvigte!! (afvigte) Aare, eller

1713: 174

anden tid oppebaaret eller bekom/m/et haver, Almuen der til svarede at afvigte aar icke heller anden tid er noget saadant forefalden, saa de nok med sandhed kand sige at Fogden ej noget i saadan tilfelde af nogen har bekom/m/et

hand tilspurte dem og om nogen Qverner i disse skibreder findes, som til ha/nnem/ nogen skatter betales, Men Almuen svarede Nej, at her ingen saadane Qverner findes som skatter betaler, saa som en hver icke har meere end de till deris huusers fornødenhed er behøvende,

hand tilspurte dem, om afvigte aar 1712: i disse skibreder fantis nogen arveløs eller forbrut arf og oddels godtz, Siete og tiende penge for uden Riges udførte Midler, Forlofs penge for arfs afførsel af Kongens godtz eller noget des lige, Men Almuen svarede at slet indted af alt dette i afvigte aar 1712: i disse skibreder fantis,

Hand tilspurte dem om nogen bøsse af Kongens Jorder falden er, eller og om sam/m/e godtz giver eller betaller nogen arbeids penge, Almuen der til svarede, at i disse skibreder indted af saadant godtz findes der fore kand ej heller noget saadant forefalde,

for det siste tilspurte hand dennem om i disse skbr: fantis avigte aar nogen Strandsidere, Huusmend eller Handverks Mend som till ham nogen Strandsider skatt eller anden skatt betalt haver, Almuen svarede at i disse 2de skibrede slet ingen Strandsidere er eller findes, som Strandsider skatt betaler, ej heller Handverks Folk, og slet ingen Huus Mend uden de som betler deris brød, saa ingen i saa maader nogen skatt til Fogden betalt haver,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indførís og ha/nnem/ beskreven meddeelis

1713: 174b

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne {en} Bottele Halvors datter Aarre for begangen Leiermaal med Een Resserve Soldat Gutorm Olsen, der fore at bøde eftter Lougen, hafde og ladet stefne bemelte Soldat till wedermelle,

Soldatten Gutorm Olsen møtte og vedstod sin forseelse, formente for bøder at vere befriet, saa som det var hans første gang,

Qvindfolket Bottille Halvors datter møtte icke, ej heller nogen paa hendes Veigne,

Lensmanden Jon Haavig og Paal Miaanes hiemlede at hun loughlig var stefnet, hvor fore hende paalegges till neste ting at møde og skall saa gaaes hvis Rett er.

Publiceret Hr: Niels Ifversens udstede bøxxsel seddel till Simen Olsen paa ½ Løb Sm: og ½ H: i gaarden Færrestad i Ous skibrede dat: 25: Januarij 1713

Niels SkogsEide hafde ladet stefne sin broder Olle SæfverEide for en deel penge hand ha/nnem/ eftter Reigning skall vere skyldig det at betale, i ligemaade for Een deel penge hand oppebar for Olle paa Hammersland, indlagde der hos sit skrefittlig dat: 1713:

Olle {Skogs} SæfverEide møtte og forklarede icke noget till sin broder at vere skyldig, paastod at hvis hans broder hos hannem søger, hand det og bør bevise,

Niels SkogsEide forklarede at de penge som hand hos sin broder fordrer er de penge som hand til foren er dømbt at betale till Sl: Guldbrand Hammerslands u-Myndige børn, hvilcke penge hand har leveret for {Niels} Olle SæfverEide paa sine steder, da hand kiøbte SæfverEide og Hiortedal

1713: 175

formodede der fore at Olle bør svare ham sam/m/e penge

Olle SæfverEide endnu som til foren forklarede icke noget til sin broder at vere skyldig, tj hvis dem har veret i mellem er afgiort, tj da hand kiøbte SæfverEide solte hand Hiortedal, og fik penge hos Johanes og leverede dem till sin broder som dem skulle bære till Aarre, Videre ved hand icke at svare men Refererede sig till dend for ergangne Dom,

Niels Skogseide laavede at bevise hvis hand forklaret haver,

denne sinde saaledes forafskediget,

Eftterdj dend 5 Martj 1712: i denne Sag er afsagt en Dom, hvor Ved Niels SkogsEide er tillfunden de om tvistede 54 rdr: till Guldbrand Hammerslands arfvinger at betale, Saa kand sam/m/e ergangne afsigt ej forandres, men som Niels SkogsEide foregiver at sam/m/e penge skall vere udlagt og betalt till Lars Aarre for det Jorde godtz som hans broder Olle SæfverEide kiøbte i SæfverEide, Saa gives Sagen Rom till Som/m/ertinget, at Niels SkogsEide sig om widner kand forhøre, og haver ellers Parterne i Egne Person/n/er at møde till tinget og om de icke for inden i Mindelighed kand kom/m/e till forEening, saa skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Dend 22: April blef Retten betient paa Hoepe i Opdals Skibrede, oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, med eftterskrefne Lougrett, Gunder Amland Peder Ersvær, Lars Larsen Færrevog, Biørn Nesse Jørgen Wernøen, Arne Hillisvig, Madtz Tvet og Anders Landerøen,

Till hvilcken tid Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Anders Paalsen boende paa Nedre Beltestad hans efter latte Encke Britte Torgiers datter, sambt og dend

1713: 175b

afdøde Anders Beltestads arfvinger, till at giøre forklaring om bemelte Anders Beltestads død saa som skall vere befunden at sam/m/e Mand skall have ombragt sig self, og med en Knif udskaaren sin Een!! (Eegen) strube, sambt og till at bevise eller fore bringe hvor med de saadan hans adfer vill besmøke, till hans Legemes begravelse, og til hans Hovedlaads forbrydelse,

paa Enken og arvingernes Veigne møtte Ane Mikels datter tiener hos Enken Britte Torgiers datter og forklarede at Enken er saa gl: at hun ej kand møde, er og svag, forklarede at Anders Beltestad har voren Svag i nogen tid, og under tiden holt Ved Sengen, men altid med saadan sær Svaghed belad, at hand sørgede for sin Føde, og mente at hand ej kunde blive forsiunet, indtill nu nest leden i gaar 14ten dage siden, gik hand af sin stue efter at hand hafde faaen Mad till Nons, og da de en stun saufnede ham gik de efter at lede efter hannem, men omsider fant de ham nede Ved Søen i sit Node huus liggende og hafde med en Knif udskaaren sin egen strube, hvor hand blef liggende indtill at Lensmanden med Mend kom ha/nnem/ at besigtige,

Lars Hollekim som haver till Egte dend døde Mands Søster datter, og er en arfving efter ha/nnem/ saa som hand self ingen børn hafver, møtte og tilstede, men forklarede at hand ike noget ved hvor med hand den/n/e begangne gierning kand undskylde, uden allene, at bemelte Anders Beltestad war svag i sit Hofvet en lang tid, indsatte Resten till øfrighedens skønsomhed, videre viste hand ike at vidne

ellers hafde Enken og arvingerne indkaldet Gregoris Jacobsen som boer paa Beltestad i sam/m/e stue som dend

1713: 176

afdøde Anders Beltestad i boede, til at giøre forklaring om hans svaghed, og hand forklarede at at!! en lang tid alt siden St: Hans dag nest avigt har Anders Beltestad voren svag, men dog ej lagt til Sengs, men altid lige som sørget for sin Føde og tit bevist sig lige som taabelig, indtill nu for 14ten dage siden at hand gjorde den/n/e u-løcke paa sig self, og nede Ved Søen udj sit Node huus udskar sin Egen strube, Videre viste hand icke at forklare,

Jacob Olsen Kleppe, som og var indkaldet forklarede at hand alle tider, arbeide paa Beltestad hos Anders ibd: men hand fornam aldrig nogen Svaghed paa ha/nnem/, videre viste hand ike at forklare,

Lensmanden, Johanes Beltestad, Hans Møklestad og Rasmus Homelvig forklarede at de alle efter ordre besigtigede dend døde Anders Beltestad, og befant ham liggende udj hans Node huus nede Ved Søen hos ham self, og de fant at hand med en Knif hafde skaaren sin egen strube ud alt fra dend høyre side paa Halsen og ned under struben, Knifven laag hos ha/nnem/ paa gulfvet, og hand hafde taget med sin blodige haand paa weggen, hvor blodet stod efter ham af hans haand, og ligger hand endnu paa Beltestad u-begraven,

Kongl: May: Foget tilspurte Ane Mikels datter sambt Lars Hollekim, om de noget Videre hafde at frem føre till Anders Beltestads giernings besmøkelse, men de svarede Nej, at de ej meere hafde, satte alting i Rettens skiøn

Kongl: May: Foget satte i Rette at efterdj Anders Beltestad sig self saaledes haver ombragt, hans boe da bør vere deris May: hiem falden og hans Legeme at begraves paa Marken og ej

1713: 176b

[i] Kierken eller [paa] Kierke gaarden, og der paa begierede Dom,
afsagt

Som der befindes at Anders Paalsen till foren boende paa Nedre Beltestad, sig self haver ombragt, og med en Knif udskaaen sin Egen strube, og saaledes er bleven død funden, og siden af Mend besigtiget, som baade skaden og Knifven beseet haver, Enken med arvingerne icke i nogen maade noget frem føre som sam/m/e hans begangne gierning kand besmøke, icke heller har hand voren enten Svag, Rasende eller fra sin Fornuft og forstand, tj kand ej anderledes der om Kiendes end jo hans hovedlaad bør deris May: at vere hiem falden naar ald bevislig giæld først afdrages, og hans Legem/m/e uden Kierkegaarden at begraves

Dend 1ste Maij blef Retten holden paa dend gaard Huckenes udj Strandebarms Skibrede, hvor da Retten betientes tillige med, af efterskrefne Lougrettes mend saa som Peder Lille Fosse, Torben Ifversen dend gl: af Rørvig, Torben Ifversen dend yngre ibd: Olle Siursetter, Anders Tveit, Giermund Hiartnes, Haaver Lille Linge og Peder Kynesnes {so}

Hvor da Johaness Øriensen Om/m/e Ved skreftlig Kald seddel hafde ladet stefne hans Fader broder afgangne Jon Huckeneses efterlatte Enke An/n/e Engels datter Hukenes, med hendes Loug Verge Hans Andersen øfre Waage, till at annam/m/e penge for det Jordegodtz udj Huckenes nemblig 18 Mrk: Sm: og ¼ Hud, som hende i skiftet efter bemelte hendes Sl: Mand er tilfalden hvilcke godtz war dend Sl: Mands oddel, og ej hendes hvor fore hand formeener det at indløse till kommer, saa som hand der till er dend nærmeste oddels baaren, og hand skall i mindelighed tit og ofte for sam/m/e godtz haver bøden hende og hendes Loug Verge penge

1713: 177

men de dennem ej har villet modtage, paastod der fore udj sam/m/e sin Stefning at de ej allene bør i mod tage penge for godtzet, men end og at svare ham till prosesens omkostning, sam/m/e stefning dat: 15tende Decembr: 1712: paa sam/m/e Stefning fantis af Sorenskrifveren paa teignet, med Sagen for andre deslige sager, at beroe till i dag dat: Dagen der efter d: 16 Decembr: indlagde der hos 2de skiøder paa sam/m/e godtz det en/n/e dat: Egeland dend 28 April 1664: og det andet dat: Skielnes dend 20: Octobr: 1675: med paa teignelse at vere tingliust dend 21: octobr: Ao: 1664: med forklaring at sam/m/e godtz alt siden dend tid skiøderne er dateret har fult hans Fader Broder Sl: Jon Johansen Huckenes alt {siden} til nu skiftet efter ha/nnem/ holtis, hvor der da helten der af efter Stefningens formeld blef udlagt till hans efterlatte Hustrue Ane Engels datter, som er frem/m/et till godtzet, og nylig for 12 aar med ha/nnem/ først i Egteskab indkom/m/en, indlagde og der hos skifttebrevet efter afgangne Jon Hukenes, holden dend 25 Junij 1712. hvor udj findes at Enken da er tillaadnet 18 Mrk: Sm: og ¼ Hud, og da Marken af Mendene vurderet for 1 rdr: som gjør till sam/m/en 27 rdr:

Enken tillige [med] hendes Lougverge Hans Waage møtte till Sagen at svare, og indlagde hans skreftlige indleg dat: Hukenes dend 1 Maij 1713: udj sam/m/e indleg paastaar Hans

Waage at Johanes Om/m/e bør gjøre sin Eed at hand vill løse sig det self til oddel og ej till en anden, eller det til at af hende fra sig igien,

Johanes Om/m/e erbød sig straxst med god Villie at vill gjøre sin Eed der paa, og aflagde straxst sin Corporlige Eed med opragte Fingre for Retten at hand vilde løse sig det self og ingen anden till oddel,

1713: 177b

Johanes Om/m/e paastod Dom till godtzet at faa indløst, og erbød sine penge nu i Retten, med begier at Encken og hendes Lougverge dennem vilde annam/m/e, men Hans Waage svarede Nej, at hand dem ej vilde i modtage saa som de ere for faa forment at godtzet meere er verd end hand bøden haver, paastod at det efter sin werdj bør taxeris,

Johanes Om/m/e forklarede at paa skiftet efter Sl: Jon Huckenes er dette godtz vurderet for 1 rdr: Marken, forment at det er nock, og at godtzet i det høyeste er vurderet, der efter frem førde Johanes Om/m/e de 2de Mend som paa skiftet efter Jon Huckenes war til stede at de hørde da der blef talt om godtzes vurdering, da svarede Hans Waage som Enken!!

(Enckens) Lougverge straxst før end nogen anden svarede at hand vilde at godtzet skulle vurderes for 1 rdr: Mrk: en hvor med og alle arvingerne efter lang tale blef fornøyet, og frem kom straxst Johanes Ome, og til bød pengene for Enkens part efter sam/m/e vurdering men Enken og hendes Lougverge dem ej vilde i mod tage begge disse mend aflagde deris Eed for Retten at saaledes som Mentioneret er skeede det i alle maader og pengene blef Hans og Enken til bøden efter sam/m/e vurdering, men de dem ej vilde annam/m/e,

Hans Andersen øfre Waage tilspurte Johan/n/es Om/m/e, om hand kand negte jo at vere bøden for dette omtvistede godtz 45 rdr: og endnu bød sam/m/e penge, men Johanes Om/m/e der til svarede at hand ingen penger vil annam/m/e, begierede Dom i Sagen ellers till spurte om hand kand negte at pengene for dette paa anckede godtz ej ha/nnem/ og encken efter vurderingen paa skiftet er bleven till bøden, hvor till Hans Waage svarede at hannem

1713:178

pengene Vell er till bøden, men som det efter hans formeening var lidet, saa har hand dennem ej villet annam/m/e, og om endskiønt hand og Encken blef tilldømbt penge at annam/m/e, saa staar det endnu i deris frj Villie om de dem vil annam/m/e eller ej,

Der efter begaf Vj os sambtlig ud gaardens beleilighed og godhed at besee og siune, og først besaag gaardens huuse, som befantis at bestaa udj en liden Røgstue forfalden paa taget, og vill forbedres paa Taget med Nefver, der nest 2de smaa Senge boeder, dend Eene gl: og ilde Ved Magt, indted bordtag, forraadnede wegge og inden udj inted gulf, indted bordtag, og et gl: Tag forfalden, dend anden Senge boe noget bedre dog paa Taget forfalden Ved dend Senge boe en skycke ganske til nedfals, en anden liden skycke ogsaa meget forfalden, et gl: Ildhuus af Raadent tøm/m/er indted bordtag og lidet tag, saa det er af liden Verdj, Een Floer eller Fæhuus ganske forfalden Spærene og taget for Raadnet, en Høe og Korn Lade nogen ledes Ved Magt, saa at Huusene vill straxst forbedres og Repararis, saa frembt de skall blive beboende, Gaarden i sig self besaag Vj og befinder at der till ej er Ringeste Herlighed, ej nogen slags Fiskewaage, ej Furre skoug, allene nogen Løfved skoug till Brendeveed, slem og farlig Mark till Creaturer, med field Klipper og uføre, ej heller stor i sit begreb, lidet till ager, noget saa nær god till Eng, saa at gaarden icke er bedre end i almindelighed andre deslige gaarder, og efter saadan beskaffenhed ej kand Taxeris høyere end dend till foren vurderet er nemblig for hver Mrk: godtz 1 rdr: hvilcket endog i høyeste er opført,

Parterne blef tilspurt om de noget meere hafde at proponere eller

1713: 178b

at lade indføre, hvor till de begge svarede Nej allene paastod Dom,

Der efter ingaf Johan Om/m/e en Specification paa hans ved den/n/e prosses anvente bekostning saa som, Stefnings med stemplet papir 4 Mrk: 12 s: dend forkyndelse till Lensmanden, og Mend med hans egen u-mage der Ved 1 rdr: til Fogden for befaling till Mend 1 rdr: for at stefne Contra parterne til Ting der at annam/m/e deris penge for godtzet Videre trette at fore kom/m/e, med Mend pengene de/nnem/ at til byde udj alt med u-mage 2 rdr: Lougrettes Mendene for deris Reise og u-mage Ved den/n/e Rett 2 rdr: Tingets bekostning med øll og Mad, og anden u-mage der Ved, saa som hand boer meere end en Miil her fra i det Ringeste 6 rdr: til sam/m/en 12 rdr: 4 Mrk: 12 s: Sorenskriverens 2de dages Reise fra og til Aasteden 1 rdr: 2 Mrk: Sorenskriverens ene dags for Rettning 2 rdr: 3de Mend Rors Karle med en Sexerings baad till Aasteden fra hans huus til Aasteden som er 3 ½ Miil hver Mand for hver Miil 8 s: er for alle tre Mend 5 Mrk: 4 s: fra Aasteden hiem igien lige saa 5 Mrk: 8 s: og beløber sig saa udj alt den/n/e Specificerede omkostning till penge 17 rdr: 5 Mrk: 8 s: for uden Dom/m/ens beskrivelse med stemplet papir {for} \og/ forseiglings penge 1 rdr: 3 Mrk: 12 s: udj alt 19 rdr: 3 Mrk: 4 s: hvor paa hand i lige maade paastod Dom at nyde till skades betalling, saa som hand icke i den/n/e prosses i nogen maade har veret aarsage, efter som hand saa lenge med gode og i mindelighed penge har til bøden og efter at parterne ike meere hafde at indgifve saa blef endelig udj Sagen saaledes
Kiendt og afsagt

Efterdj Johan Øriensen Ome befindes at

1713: 179

vere afgangne Jon Johansen Huckeneses Elste broders Elste Søn, og bemelte Sal: Jon Huckenes uden lifs arving er bort død, og Johan Øriensen i saa maader er hans Rette arvinger, Johan Om/m/e ogsaa med 2de skiøder bevislig gjør, at dette paastefnte Jorde godtz i Huckenes som er 18 Mrk: Sm: og ¼ Hud med bøsse var afgangne hans Fader broder Jon Huckeneses Rette og sande oddel, skiøderne daterit det ene dend 28 April 1664: og det andet dend 20: Octobr: 1675: og saaledes har fult ha/nnem/ siden dend tid en deel i 49 aar, og Resten i 38 aar, og det u-paa ancket og u-paa talt, og bemelte Sl: Mand sig dette godtz har tilforhandlet dend stund hans første Sl: qvinde Angunda Mickels datter endnu levede, og hand lenge der efter ickun for 12 aar siden, sig med den/n/e hans nu igien levende Huustrue Ane Engels datter i Egteskab har indlat, som saaledes till dette godtz ganske er fremet og ej oddels baaren, Saa seer Vj icke Rettere, end jo Johan Øriensen Ome bør \same godtz/ som nærmeste oddels Mand efter sin Stefnings formeld {at} indløse, og der fore i dag gaarden med sine Huuse og anden beleilighed beseet, og befinder at gaardens Taxt og Werd ej høyere kand vere, end dend till foren paa skiftet efter Sl: Jon Huckenes, efter Enken med hendes Lougverges Hans Andersen øfre Waages da giorte sambtøke blef vurderet fore, Nemblig for \hver/ Mrk: Jordegodtz 1 rdr: som gjør i en Summa for disse paastefnte 18 Mrk: Smør og ¼ H: 27 rdr: hvilcke penge og nu i Retten er frem bøden og anvist, hvor fore gaarden i mod sam/m/e penger, her efter bør følge Johan Øriensen Ome till oddel og Eie angerløs, frj

1713: 179b

frj!! for Enken og hendes arvingers tiltalle i alle maader, hvad sig de paastefnte omkostninger angaar, da som der befindes at Johan Øriensen Om/m/e icke till den/n/e prosses har given nogen Aarsage, men paa adskillige tider i mindelighed tilbudet Enken og hendes Lougverge lige saa mange penge som godtzet paa skiftet og nu i dag er taxerit fore, saa bør og Enken

Ane Engels datter at betale ha/nnem/ der fore i omkostnings erstatning 10 rdr: under dend adfer Lougen om formelder.

Dend 12 Junij blev Retten betient paa dend gaard Nord Huglen i Føyens Skibrede, hvor da Retten blev betient af eftterskrefne Lougrett, Næll Hysingstad Lensmand, Morten Lundmandsverk, Størk Hougland, Anders Larsen Nordhuglen, Niels Hysingstad og Sæbiørn Øckeland, Eedsorne Lougrettes mend samestedtz,

Till hvilcken tid og sted, de ærverdige, Hederlige og Wellærde Mend Hr: Jonas Olsen Haugs og Hr: Falchor Smidt Sogne Prest og Capelan till Storøens {Gegld} giæld wed skrefittlig stefnemaal hafde ladet Citere Knud Ifversen Gram, boende paa bemelte gaard Sørhuglen og som Eiere bruger dend halve gaard som er 2 Løber Sm: og 2 Huder, og de som Leilendinger for lige saa meget Nemblig 2 L: Sm: og 2 H: {som Leilendinger} bruger hvis Halsnøe Closter er tilhørende, med paastand at saaVell inden som uden gierds de/nnem/ efter gl: skiftte bør mellem deelís, og at Knud Ifversen som en deel ager paa bøen har taget fra deres May: og Halsnøe Closters part bør det at til bage levere, i lige maade at som en deel Huusmands pladtzer som af Felles udMark er oprødet og lagt till ager og Eng, de/nnem/ i mellem bør deelís hver efter sin Jords skyld og storlighed, hafde og ladet stefne Halsnøe Closters Ombudsmand Sr: Hendrich Miltzou sam/m/e Forretning at bjvaane, og hos vere, sam/m/e stefning daterit

1713: 180

8 Majj 1713: Hvilke stefning fantís paaskreven loughlig for alle vedkom/m/ende at vere forkyndt, i ligemaade var Citeret opsiderne paa dend gaard Tvet som grenser mod derís udmark i mod Huglen, at vere tilstede og anvise derís Merker, paa det de/nnem/ ingen u-ret i derís paaboende gaards Mark maatte tilføyes, i lige maade Leilendingen paa Raasbøe Mogens Olsen, for at vere tilstede, saa som hans gaard i lige maade støder mod den/n/e gaard Huglen, till Vidne var Citeret om gl: skiell og skiftte at giøre forklaring Olle Brandvigen, Olle Olsen og Anders Olsen Nordhuglen, Elling Samuelsen Flackevaagen boende paa Skattem, Erik Lunde paa Storøen, Axsell Tostensen till holder paa Leervigen, hvilcke alle møtte tilstede, saa møtte og Contra parten Knud Ifversen Gram til Sagen at svare,

Og efter at Vj Jorden Ved Ager og Eng nøye hafde siunit og besigtiget, Widnerne en hver i sær overhørt, men af alt ej enten kunde udfinde de rette formente skifter mellem Halsnøe Closters anpart, og Knud Iversens Eiendeele, eller af widnerne finde hvor Merket Rettelig skulle vere, og der over os ville foretage et Nyt skiftte og merke efter en hvers andeel i Jorden at oprette, Da begierede Knud Iversen, at efterdj Jorden alt sam/m/en nu i saa lang tid har veret under hans Sl: Forældres brug, at de Hederlige Mend Hr: Jonas Olsen Haugs (Hougs) og Hr: Falckor Smidt, for hannem derís brug ville afstaa, paa det at Jorden som af Eldgam/m/el tid har veret, saa og nu kunde blive under et brug, paa det at og der ved ald trette og u-Eenighed i saa fald kunde faa en Ende, Og efter at Hr: Falckor Smidt paa sin wærFader Hr: Jonas Olsens og sine egne Veigne, saadant tilbud hafde taget i betenkning, saa og formedelst wen/n/ers flittig i mellem handling bleve parterne endelig saaledes Contraherede, at med uddeelingen denne sinde skulle beroe, og en hver af dennem dette aar at bruge og høste hvis allerede af en hver i sær war antagen til brugs, saa Vell i ager som Eng, og sig det saa

1713: 180b

nøttig at giøre aom de best vill og kand, men till nest kommende Faar aar 1714 skall Knud Iversen antage ald Jorden, till brugs, saa Vell deris Kongl: May: og Halsnøe Closters anpart som sin Egen, og de Hederlige Mend sig da ej meere med dend at befatte, dog paa dend Condition at Knud Iversen inden Høstens Ende skall betalle till dennem igien dend bøxsell som de dend till foren Constituerede Ombudsmand Monss: Jens Lem haver betalt som er 32 rdr: men dog først inden denne slaattes begyndelse at opbygge og forsvarlig at lade Reparere dend Høe og Korn Lade, som paa Halsnøe Closters anpart i gaarden er bestaaende lige efter dend besigtelse, som paa skiftet efter Karen Sl: Ifver Knudsens skeede, saa at dend efter sam/m/e besigtelse kand vere lougfør, hvad widere Aaboed af de Hederlige Mend efter sam/m/e besigtelses werk er annam/m/et eller og annam/m/es skall, det skall igien till Knud Iversen leveres, saa at hand de øfrige huuse forsvarlig kand lade forferdige, her for uden blef og Knud Iversen med Itzige Halsnøe Closters Forwalter Sr: Hendrich Miltzou forEenit, at hand hannem for sine pretentioner saa Vit bøxsell angaar som hannem nu kand till kom/m/e, efterdj de Hederlige Mend gaarden for han afstaaet haver ickun till en Kiendelse og det formedelst wanners i mellem handling til hannem skall betale det og inden Høstens Ende penge 7 rdr: saa at Knud Iversen udj alt skall {betale} \erlegge/ saa Vell till Forwalteren som till de Hederlige Mend Presterne paa Storøen 39 rdr: og der i mod igien som før er melt af de Hederlige Mend nyde hvis Aaboed de till Huusenes brøstfeldighed har annam/m/et saa Vit Høe og Korn Laden ej angaar, og Knud Iversen af sam/m/e aaboed og till des betaling

1713: 181

hos Olle Brandvig at skall annam/m/e de 6 rdr: penge som udj dend hos hannem i pant bestaaende Sølf Kande \der til/ er udlagt, Resten leverer de ham i Reede penge, de Huusmend som nu boer paa de Huusmands pladtzer i Træet kaldet lovede og Knud Ifversen, at de skulle beboe, og det alt saa lenge de svarer af deris brugende pladtzer hvis de bør, her i mod skall alle pretentioner, de maatte vere i hvad tilfelde de end vere wilde i mellem de/nnem/ ganske vere ophæfvæt, og ej af nogen af de/nnem/ i nogen maade at paa anckes, eller her efter at paatales, hvor paa de for Retten Ragte hver andre deris hender, med begier den/n/e deris forEening i protocholen maatte indførís dennem alle till en bestandig efterretning, hvilket og saaledes efter deris egen begier skeer.

Dend 3. Julij blef holden almindelig Skatte og Sage ting paa Sioe for Skaanevig, Etne og Fielbergs Skibreders Halsnøe Closters Almue, oververende Halsnøe Closters Forwalter Monss: Hendrich Miltzou Closter Lensmendene Johanes Sioe og Kaald Tvet med eftterskrefne Lougrett Olle Sæbøe, Claus Sættre, Olle Øyen, Endre Nordhuus, Mons Toftte, Ifver Hegge, Niels Røe og Goute Stangeland, Eedsorne Lougrettes Mend i bemelte Skibreder, sambt Almue fleere som sam/m/e tid tinget søgte,
Forwalteren Monss: Miltzou satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret deris May: Skatte Forordning for indverende aar

Publiceret deris May: aller Naadigste befalling af Slos!! (Slots) Lougen till dagskattens indrifvelse,

Publiceret Sr: Johan Frimands udstede bøxsel seddel till Olle Olsen paa 1 ½ Løber Smørs Leie i Halsnøe Closters Jord Fattland i Skaanevigs Skibrede, dat: 30 Martj Ao: 1703:

Publiceret Monss: Miltzous udstede bøxxsel seddel till Hans Endresen paa 1 Løb Sm: og 1 Hud
udj Halsnøe Closters Jord Toftte i Skaanevigs skibrede dat: 15 Martj 1713.

1713: 181b

og blef dend dag saa Videre skatterne annam/m/et og Sagerne till dagen nest efter opsatt,
hvor da Retten af sam/m/e Lougret som før blef betiendt,

Forwalteren Sr: Miltzou hafde ladet stefne Olle Johansen Tungesvig for slagsmaal med
Johanes Fleisie der fore at bøde, hafde og lade stefne Johanes Fleisie till wedermælle, i
ligemaade stefnt till Vidne Endre Johansen tiener hos Olle Johansen Tungesvig Siri til
holder hos Olle Tieransen Tungesvig, og en tøs tiener hos Olle Tieransen Tungesvig,
ingen af parterne møtte till Sagen at svare, icke heller møtte nogen af Vidnerne,
Johanes Sioe og Olle Sæbøe wed Eed hiemlede at baade parterne og widnerne loughlig ere
Citerede,

Monss: Miltzou paastod at parterne og widnerne under straf maatte paalegges at møde
afsagt,

Eftterdj baade parter og Vidner bevis!! (bevises) loughlig at vere Citerede og dog ingen møder,
saa beroer Sagen till neste ting og haver da Olle Johansen Tungesvig at møde till Sagen at
svare, widnerne som og ere loughlig stefnte paalegges da at møde en hver for sig under 1 rdr:
brøde, og skall da gaaes i Sagen videre hvis Rett er.

Tollef LaverEide (LøverEide) og Johanes Brecke hafde ladet stefne Tieran SæfverEide for
slagsmaal paa Tollef og skielsord paa Johanes der fore at lide som vedbør, hafde og ladet
stefne til Vidne, Lars Bierk, Tollef Sande, og Jon Haaaimsnes, hvilcke 2de første møtte, men ej
Jon, i lige maade møtte parterne paa begge sider til Sagen at svare,

Lars Bierk efter giort Eed vidnede at hand nest afvigte Søndag for Paaske war udj et Barsel
paa øfre SæfverEide hos Halvor ibd: og der var og tilstede Tieran Nedre SæfverEide Tollef
LøverEide og Johanes Breke af Rye Følke Fogderie, og som de der sad og drack kom Tieran
SæfverEide og Tollef LøverEide i trette med hin anden, hvor om det var wed hand ej till
Visse men det var endelig om Hester og des Kiøbmandskab da hørte hand at Tieran sagde
till Tollef, at hand har

1713: 182

bedraget 2de Mends døttre, hvor udj sam/m/e bedragerj bestod ved hand ej heller, men
endelig klagede Tollef LøverEide at Tieran SæfverEide slog ham, og hand hafde et blaatt øye
men hvem der slog ham ved hand icke, icke heller saag hand at Tieran slog ham, og Johanes
Breke som var tilstede tiltallede Tieran SæfverEide for dj hand slog Tollef LøverEide, da
sagde Tieran till Johanes Breke du er en Breke Bicke, og blant meere sagde at hand hafde
Nøgelen till Merre Fuen, videre viste hand icke at vidne, ellers forklarede hand at de paa
alle sider vare meget drockne og beskiencket,

Tollef Sande som er af Lenes godtz erbød sig her at ville vidne sin Sandhed, efter giorte
Eed vidnede, at hand og sam/m/e dag som melt er var tilstede i barsel hos Halvor øfre
SæfverEide, og der var i ligemaade til stede Tieran SæfverEide, Tollef LøverEide og Johanes
Breke, og Tollef LøverEide kom i trette med Tieran SæfverEide, men hvor om deris trette var
kand hand ike vide, men som de sad sam/m/en slog Tieran SæfverEide Tollef LøverEide 3de
slag under øret med sin haand, men Tollef slog indted igien, og som Johanes Breke tallede till
Tieran SæfverEide for dj hand slog Tollef LøverEide, kom de i skienderj, og sagde till

Johanes du har Nøgelen till Merre Fuen, men at hand skielde ham for en Bicke, ved hand icke at have hørt, videre wiste hand icke at vidne,

Jon Haaimsnes møtte icke,

Tieran SæfverEide forklarede at hand war saa droken og beskienket at hand icke viste enten hand slog nogen eller hand skielte nogen, og der fore formodede at det ha/nnem/ loughligen burde over bevises,

Tollef LøverEide forklarede at vill forskaffe fleere Vidner for uden Jon Haaimsnes, og begierede saa Vell hand som Johanes Breke opsettelse till neste ting,

denne gang afsagt saaledes

Eftterdj Tollef LøverEide og Johanes Breke beraaber sig paa fleere widner, som baade skall have

1713: 182b

seet det slags maal paa Tollef LøverEide, og \har hørt/ det skielderj {paa} mod Johanes Breke, som nu ej er tilstede, saa beroer Sagen till neste ting till hvilken tid parterne deris Vidner har at indstefne, og hafver da parterne paa alle sider under Videre stefnemaal at møde, og skall saa gaaes i Sagen hvis Rett er.

Forwalteren Monss: Miltzou hafde ladet stefne Niels Johansen till huus paa Giere i Etne for at vere kom/m/en for tillig med sin qvinde Ragnilde, der fore at bøde deris Egte bøder efter Lougen,

Niels Johansen møtte icke, men Olle Sæbøe paa hans weigne møtte og svarede at hand vedstod sin forseelse og wedgik at vere kom/m/en for tillig med sin qvinde, men som hand baade er svag og en Fattig Mand bad hand paa hans Veigne om en lemfeldig Dom,

Monss: Miltzou satte i Rette paa bøder efter Lougen
afsagt

Eftterdj Olle Sæbøe paa {Jo} Niels Johansens Veigne wedstaar hans forseelse og at hans qvinde er kom/m/en for tillig, saa bør hand inden 15ten dage at bøde sine og sin qvindes Egte bøder til sam/m/en 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: under Excecution efter Lougen,

Forwalteren Monss: Miltzou hafde ladet stefne et løst qvindfolk Ved Nafn Giertrud Ellufs datter for begangen Leiermaal, der fore at bøde, saa og at giøre forklaring hvem hende besaavet hafver,

Giertrud Ellufs datter blef paaraabt, men ej møtte, icke heller nogen paa hendes Veigne,

Lensmanden Kaald Tvet og Niels Flaatten hiemlede Ved Eed at hun loughlig er warslet, hvor fore hende paalegges till neste ting at møde,

Forwalteren Monss: Miltzou hafde ladet stefne Jon Eickaasen for begangen Leiermaal i {deris} \hans/ Egteskab med et løst qvindfolk af Lænes godtz Ved Nafn Mar\j/{ite} til holder nu paa Indre Matre, der fore at bøde,

Jon Eikaasen møtte vedstod denne hans forseelse, sagde sig indted till bøders betalling at vere Eiende, bad om en lemfeldig Dom

Lensmanden Kaald Tvet forklarede at hand har

1713: 183

voren hos Jon Eickaasen men indted funden till nogen bøders betalling,

Monss: Miltzou paastod at eftterdj Jon Eickaasen slet indted till at bøde med er Eiende, hand da bør straffes paa Kroppen for saadan sin forseelse

afsagt,

Efterdj Jon Eickaasen self tilstaar, som Een Egte Mand der endnu har sin Egte Qvinde levende, \at/ have begaaet Leiermaal med et løst qvindfolck, og der befindes at hand slet indted till bøders betalling er Eiende, saa bør hand for saadan sin begangne forseelse at straffes paa Kroppen i Fengsel paa wand og brød i 8te uger, men hvad qvindfolket angaar, da som hun er af Lenes godtz, hen vises hendes Sag og forseelse till hendes werneting, hvor der Vell gaaes hvis Rett er.

Sr: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Niels Dyrem og Olle Olsen ibd: for Resterende Rettighed for forige aaringer i Hr: Assessor Willum Hansens forpacknings!! (forpaktnings) tid, det at betalle,

Olle Olsen Dyrem møtte icke ej heller nogen paa hans weigne, men Niels Dyrem møtte og forklarede at da skifttet stod efter hans Hustrue nestleden waar et aar siden, blef udlagt paa skifttet till denne giæld adskillige boeskab, men som hand ej har kundet meste sam/m/e boeskab, har hand ej det kundet levere, wedstod ellers at Peder Jensen sam/m/e hafde at krefve, sagde og at hand nu ej hafde skiftte brevet med sig.

Sr: Peder Jensen Smidt forklarede at hand har willet afhendte udlegget efter skifttebrevs formeld, men det ej har kundet bekom/m/e formodede der fore at hvis ha/nnem/ er udlagt det ha/nnem/ og bør leveris, naar det nu er saa gaat som da det blef ha/nnem/ tillagt,

Niels Dyrem tilstod at Sr: Peder Jensen har haft bud efter sit udlegg efter skiftte breves formeld, men hand har icke icke!! villet levere det, saa som hand det ej har kundet meste,

1713: 183b

Olle Olsen Dyrem som ej møtte og ej var tilstede, vedstoer af Lensmanden Kaald Tvet at hand loughlig var stefnt hvor fore ham paalegges till neste ting at møde og da med sig at tage skiftte brevvet efter hans Sl: qvinde og skall da gaaes der om hvis ret er

Men hvad sig angaar Niels Dyrem, da beroer og med dend Sag till neste ting, og har hand i lige maade at med tage skifttebrevet efter sin Sl: qvinde, og hvis hand i midlertid efter skifttebrevs udvis paa gielden betaller, det kom/m/er ham till gode paa sam/m/e skyld, for Resten som hand endelig bliver skyldig skal da gaaes hvis Rett er.

Dend 5 Julij blef holden almindelig Sage og Skatteting paa Øckeland for Fiære Skibredes Almue, ofververende Halsnø Closters Forwalter Sr: Miltzou Closter Lensmanden Lars Øckeland med efterskrefne Lougrett, Halvor Hougskier, Aanund Rafneberg, Knud Framnes, Aslack Gramshoug, Lars Møcklevold Olle Dom/m/esnes, Gunder Øckland, Torkild Sollem og Johaness UlfEbne, med Almue fleere som tinget søgte,

Monss: Miltzou satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerede

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt udstede bøsse seddel till Peder Nielsen Apeland paa ½ Løb Sm: og 1 Hud i gaarden Apeland, Halsnø Closter tilhørende, dat: 5 April 1703:

Dend 7: Julij blef holden almindelig Sage og Skatteting paa Graaf for Føyens Skibredes Halsnø Closters Almue, i oververelse af Halsnø Closters Forwalter Sr: Hendrik Miltzou, og

eftterskrefne Lougrett, Gunder Graaf, Mons Bielland, Jacob Lille Nesse, Lars Hofland, Peder Eldøen, Jørgen Hageberg, Halvor Dalle, og Peder Graaf, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Monss: Miltzou satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Halsnøe Closters Forvalter Monss: Miltzou, saa Vell som og Morten Bryning Leilending og opsider paa dend gaard Løning paa Bøm/m/ellen, hafde ladet stefne Knud Iversen till

1713: 184

foren boende paa dend gaard Løning for Huusenenes brøstfeldighed sam/m/e stedtz, som hand sig nest leden waar efterlod i slet tilstand der till at svare, og at betalle hvis Aaboed paa sam/m/e huuse kand vere paalagt, indlagde og udj Retten en besigtelse holden af d: 4re Mend Lensmanden Gunder Graaf, Herlof, Anders Jonsen og Anders Rasmusen Wespestad, forrettet dend 17 Junij nest afvig!!, hvis Summa er 15 rdr: 1 Mrk: 8 s: og paastod Monss: Miltzou at Knud Iversen sam/m/e penge bør betale, paa det at deris May: Jord kunde igien kom/m/e i sin Hefd, og forige tilstand, og møtte Morten Brynings Huustrue Ane Lars datter, som i lige maade paastod at pengene bør betalles, saa som hun ej kand svare till bemelte gaards huuse førend de enten med penge bliver betalte hvis Aaboed der paa findes, eller og huusene der eftter loughlig bliver Reparerede,

Knud Iversen blef paaraabt men ej møtte, men paa hans Veigne war fremskicket Lars Olsen Huusmand paa Huglen hos bemelte Knud Iversen som wedgik at hand loughlig var Citeret, men den/n/e sinde ej kunde møde, formedelst en u-løkelig hendelse i dag wed en farlig optent Ild i hans huus som dog gudske lof uden skade blef lesket, begierede der fore opsettelse till neste ting,

Monss: Miltzou og Morten Brynings Huustrue paastod begge at Knud Iversen maatte tilfindes aaboeden at betale,

afsagt

Knud Iversen som weed sit paa tinget indsente bud tilstaar loughlig at vere stefnt, paalegges til neste ting at møde, og hvis hand ej for inden sig med betalling for Huusernes brøstfeldighed paa Løning indfinder, skall da gaaes i Sagen hvis Rett er!

Marj Albregts datter Sl: Børre Wespestadtz hafde ladet stefne Haaken Laadden for at giøre Rigtighed for hvis hendes Stifmoder Karj Hans datter Sl: Albrigt

1713: 184b

Laaddens sig efterlod, saa som hun nest afvigte Vinter Ved wed!! døden skall vere afgangen, og ingen skifte efter hende ej heller efter hendes Sl: Mand holden er,

Haaken Laadden blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans Veigne

Lensmanden Gunder Graaf og Aanund Eie hiemlede at Haaken Laaden loughlig er Citeret, hvor fore hannem paalegges till neste ting at møde,

Morten Bryning hafde ladet stefne Knud Iversen for dj hand nestleden waar Reiste fra gaarden Løning, og ej efter anmodning udkiørte Møgen paa gaarden, men lod dend aldeelis ligge efter sig hvor over hand self ej allene maatte bekoste Møgen at udkiøre, men end og der over har ledet skade, saa som hand ej viste hvor Møgen Rettelig skulle henlegges, der fore at svare og betale,

Knud Iversen blef paaraabt men ej møtte og svarede hans huusmand Lars Olsen i Træet, at hand ej kunde møde denne sinde,

afsagt,

Som Knud Iversen boer paa sin Egen gaard Huglen, og der fore ej i den/n/e Sag svarer under denne Rett, saa henvises den/n/e Sag till hans Rette werne ting, og skall da gaaes her om hvis Rett er.

Publiceret Monss: Hendrich Miltzous udgivne bøsse seddel till Hans Larsen paa ½ Løb Sm: og ½ Hud i Halsnø Closters Jord Tvett i Waags Skibrede dat: 28: Januarj 1713.

Dend 10 Julij blef holden almindelig Sage og skatteting paa Skaarpen for Opdals Skibredes Halsnø Closters Almue, i oververelse af Halsnø Closters Forvalter Sr: Hendrick Miltzou, Closter Lensmanden Tosten Skaarpen med eftterskrefne Lougrett, Bertel og Olle Nordhuglen Willum Huckenes, Mikel Brandvigen, Torbiørn Løfald Iver Hetlelj Anders Skaarpen, og Madtz Flornes, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Monss: Miltzou satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

1713: 185

Publiceret de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publicerit Hr: Assessor Hansens udstede bøsse seddel till Johanes Andersen paa ½ L: Sm: ½ H: i deris May: og Halsnø Closters Jord Sletteskog i Opdals skibrede, dat: 30: Decembr: 1709:

Dend 21 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Skielnes for Strandebarms og Qvindheretz skibreders Almue, overwerende HøyEdle og Welbaarne Hr: Stifttbefallings Mand Andreas Undal Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Anders Mundem og Ifver Helvig, med efter skrefne Lougrett, Anders Mundem, Jens Aarsand Peder Kysnes, Giermund Hiartnes, Anders Tveit, Haaver Lille Linge, Olle Siusetter, og gl: Torben Rørvig, sambt Almue fleere som tinget søgte

HøyEdle og Welbr: Hr: Stifttbefallings Mand satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste befalling af Slodtzlougen angaaende dagskattens indrivelse dat: 6 Maij 1713.

Publicerit det Høy loflig Cammer Collegii ordre om dagskattens indrivelse, dat: 20 Maij 1713:

Publicerit det Høyloflig Cammer Collegi ordre og opbud om adskillige Forpakter, dat: 22 April 1713.

Publicerit hans Excell: Hr: Geheime Raad Wiereg hans udstede befalling till HøyEdle og Welbr: Hr: Stifttbefallings Mand Undal angaaende Supliche og Memorialer at skall skrives af Sorenskriveren og ingen anden, dat: 22 April 1713.

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning om adskillige Extra Skatters paabydelse dat: Høhum dend 14 Junij 1713.

Der efter tillspurte HøyEdle og Welbaarne Hr: Stifttbefallings

1713: 185b

Mand dend ganske Almue paa Tinget, om nogen af dennem noget paa Fogden eller Sorenskriveren hafde at ancke eller at klage, Men Allmuen over alt svarede der till, at de icke i Ringeste maader noget enten ofver Fogden eller Sorenskriveren sig hafde at besverge, Men tackede dennem gaat for ald dend tid de her har veret,

Dend opsatte Sag i mellem Svend BreEbne og Siur Ome, angaaende det slagsmaal paa Dysvig, som fra nest forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu begge parter i Rette, de 2de Vidner Aanund Dysvig og Hans Dysvig møtte, men Aanunds qvinde Elj møtte [ej], og fore gaf hendes Mand, saa Vell som Lensmanden, at hun icke ved sig nogen tid frj, formedelst barsel at giøre, og der fore ej kunde møde,

Aanund Torkildsen efter giorte Eed vidnede, at hand var paa Dysvig nest avigte Som/m/er mod Høsten, hvor mange var samblet at Slæ Høe, men hand hverken saag eller hørte Ringeste Clam/m/erj i mellem nogen,

Hans Johansen efter giorte Eed vidnede at hand og sam/m/e tid som dette Clamerj skulle have skeed var til stede paa Dysvig nest leden Som/m/er, men icke i Ringeste maader saag eller hørte noget Clam/m/erj enten i mellem parterne eller andre,

Svend BreEbne wiste her i mod indted at sige, saa som hand fornehrer at widnerne icke noget her om kand vidne,

Siur Andersen endnu som før negtede at have slaget eller i nogen maade forseet sig i mod Svend BreEbne, formodede der fore at blive frj Kiendt, begierede sledt indted enten udj omkostning eller i andre maader

afsagt,

Efterdj de indstefnte Vidner, Eedlig har forklaret icke at have seet eller afveed at Siur Andersen enten har slaget Sven BreEbne, eller i andre maader ha/nnem/ u-førmet, saa bliver og bemelte Siur Andersen frj for Svend BreEbnes tiltalle og Søgning

1713: 186

Dend Sag i mellem Brynild Ome og Erick Aakre, som fra forige ting till nu blef opsatt, blef atter fremEsket og møtte nu begge parter, og indleverede Brynild Om/m/e et skiøde dat: 18: octobr: 1701: hvor udj Sl: Anders Aakre afstaar 1 pd: 16 Mrk: Sm: i Ome i mod 20 rdr: med forklaring, at de 20 rdr: er af ha/nnem/ till Sl: Anders Aakre betalt, men ej i for tildømbte Summa udqvitet, formodede der fore at vere frj fore sam/m/e 20 rdr: betalling.

Erik Aakre der i mod indleverede i Retten en Dom dømbt om sam/m/e penge dend 13 Novembr: 1710: hvor udj Brynild Ome er tilfunden till Erik Aakre at betale Capital 93 rdr: og udj omkostning 1 rdr: formodede at sam/m/e Dom bør efterleves, wiste icke at noget paa Capitalen eller i andre maader er betalt, men paastod en frj Kiendelses Dom, efter forige afsigt,

afsagt,

Som Brynild Om/m/e icke andet fremlegger till at bevise de paa stefnte 20 rdr: betalling med, end et skiøde dat: 18 octobr: 1701: {som} hvor udj Sl: Anders Aakre selger till Brynild Ome

1 pd: 16 Mrk: Sm: i bemelte gaard Ome i mod penge 20 rdr: men som af indlagde Dom dat: 13 Novembr: 1710: erfares, saa war afreigning giort i mellem Sl: Anders Aakre og Brynild Ome 8 aar eftter skiødes dato, Saa kand ieg der om ej anderledes Kiende og Døm/m/e end jo Erik Aakre bør nyde lige eftter det Excecutions werk som paa indlagde Domb teignet er, af dato 11 Martj 1712: og Brynild Om/m/e sig der eftter at Rette i alle maader.

Dend 24: Julij blef holden almindelig Som/m/erting, paa Silde for Etne, Fielbergs og Skaanevigs Skibreders Almue oververende HøyEdle og Welbr: Hr: Justitz Raad og Stifttbefallings Mand

1713: 186b

Undal, Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmændene Zacarias Silde, Lars Killisvig og Nicolaj Wallen, med eftterskrefne Lougrett, Jens og Knud Axdall, Olle Stølle, Hans Skioldal Olle Wae, Niels Kaldem, Torbiørn Stølle, \og/ Tollef Skioldal, sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret alle de Kongl: Brevve, Forordninger og andre ordres som for hen findes Specificerede.

HøyEdle og Welbaarne Hr: Justitz Raad og Stifttbefallings Manden til spurte dend ganske Almue paa Tinget, om de i nogen maade hafde sig over Fogden eller Sorenskrifverens Forhold at besverge, de det da nu vilde give tilkiende og ha/nnem/ det wed Tinges Ende {at} skreffttlig at indgive, hvor till ald Almuen svarede at de icke noget i Ringeste maader, enten ofver Fogden eller Sorenskriveren hafde at klage, men tackede dennem begge gaat for ald dend tid de hos dennem veret haver.

Publiceret Jan Isacksen boende paa Midallen udj Opdals Skibrede, hans udgifne skiøde till Mickell Torgiersen boende paa Grindem udj Etne, paa 1 Løb Smør med bøxxel udj bemelte gaard Grindem som hand self bruger og beboer og for medelst gaardens slette tilstand og for huusenens Foraadnelles skyld, er ickun der fore betalt penge 10 rdr: hvor med selgeren er fornøyet dat: Silde d: 22 octobr: 1712:

Der eftter fremstillede sig for Retten opsiderne paa dend gaard {Grindem} \ Ram/m/e / her udj Etne Nemblig, Peder, Tollef, Peder Jonsen og Enken Ingerj, som sig høylig beklagede at gud dend aller høyeste nest leden dend 5 Maij, wed en u-løkelig Ildebrand, deres huus og hiem har hiemsøgt, saa at ej allene deris i boende huuse af Ildens Luue blef lagt i aske, undtagende 2de Høe lader tilhørende Peder Halvorsen og Peder Jonsen, men end og Meste deel af deris Middel og Formue af Ilden fortæret, hvor over de ere blefne Forarmede og Fattige, bad der fore dend ganske Al-

1713: 187

mue paa Tinget, at de der om vilde give deris sandferdige Forklaring, om icke saadan u-løke er paa kom/m/en, frem førde og 4re deris Naboer Nemblig Lensmanden Zacarias Silde, Lambregt Grindem, Haacken Rygg og Lars Næsse, som aller Mest om den/n/e u-løke kunde bære Vidne, hvilcke Mend en hver i sær wed Eed forklarede at det er sandferdigt at sam/m/e

dag som for er melt er denne u-løke og Modgang desse stakels Folck paa kom/m/en, hvor Ved deris Huus og hiem med det meste de ejede er bleven opbrent, saa at de som før noget var Eiende nu lidet kand formaa,

Almuen paa Tinget her for uden Forklarede, at det dennem alle noksom er bevust, at dend gaard Ram/m/e som aarlig skylder i Landskyld at skatte eftter 7 Løber Sm: og desse stakels opsidere bruger, wed alle huuse undtagende de 2de førbenefnte Høelader, tillige med deris Eiendeele og Formue er lagt i aske, ønskede at dend Høye Øfrighed sig over dem i Naade ville forbarme,

Dette begierede de 4re opsidere paa Ram/m/e, at maatte i Protocholen indföris, og dennem under Rettens Forseigling at meddeeles Formodede aller underdanigst at naar saadant blef deris Kongl: May: Foredraget, de da maatte nyde nogle aars skatte frihed, till deris gaards og deris egens Conservation, Hvilke deris begiering icke kunde negetes!! (negtes),

Jacob Gierevig hafde ladet stefne Johaness Einerssen til huus paa bemelte Gierevig, formedelst hand hafde tillsagt ham tieniste den/n/e Som/m/er for at indhøste hans gaard, men siden icke har villet kom/m/et men atter till 2de andre sig bort lovet, med formoding hand der fore bør anseeis,

Johaness Einerssen blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans Veigne,

Lensmanden Lars Killisvig forklarede at de 2de Mend Anders Gierevigen og Askild Søre Vaagen ha/nnem/ har stefnt, men ingen af bemelte 2de Mend war til stede, som Stefnemaalet kunde afhiemle, hvor fore Sagen till Videre stefneMaal beroer.

1713: 187b

Lambregt, Even, Mickel, \og/ Niels Grindem hafde ladet stefne Aslack, Haaken og Tøris Rygg, formedelst [de] indtrenger sig i deris paaboende gaards udMark med deris Creaturer at beite, hvor over de lider stor skade, med paastand at de bør til Kiendes skifttes gaard at oprette, saa at en hver af dennem sit u-beskaaret kand beholde,

de indCiterede af Rygg møtte, og her till svarede, at de icke har beitet paa Grindems Eiendeele, weigrer sig ike heller at giære en skifttesgaard, naar dend blef satt paa dend Rette sted,

parterne paa begge sider kunde sig ej om skifttet forEenet hvor fore den/n/e gang saaledes afsiges,

Eftterdj denne trette falder om skifte i mellem de 2de gaarder Grindem og Rygg, og parterne sig ej self indbyrdes om Merkerne kand forEene, Saa henvises Sagen till Aasteden, at om skiell og skifte loughlig kand granskes, og \om/ parterne ej for inden sig i Mindelighed kand forEene, saa skall da gaaes om alt hvis Ret er,

Dend 26: Julij blef holden almindelig Som/m/er ting paa Bielland for Fiære og Føyens skibredes Almue, oververende HøyEdle og Welbaarne Hr: Justitz Raad og Stiftamtmand Undall, Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Tollef Hougland og Næll Hysingstad med eftterskrefne Lougrett, Olle Alsvaag, Chresten Hysken, Madtz Synstabøe, Tosten Alsvaag, Niels Fylckesnes, Aarsten Mælland, {Jo} Rasmus Eenver, og Næll Hysingstad, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: Brevfe, Forordninger og andre befallinger som for hen findes Specificerede.

Publicerit Sr: Hendrick Frimands udstede bøxxel seddel till Tøris Tollefsen paa ½ Løb Sm: og 1 Huds Landskyld udj dend gaard Øckland i Føyens skibrede, dat: 19 Maij 1713:

Publicerit Agnete Sal: Mag: Samuel Skrøders med hendes Loug verge Hr: Borgemester Tuxen, deris udstede bøxxel seddel till Moses Hansen i Brandesund paa alle de øyer og Huus

1713: 188

Mands pladtzer liggende i Qvernhuus øyerne hende til hørende i mod penge 8 rdr: 2 Mrk: dat: Bergen d: 12 Januarj 1713.

HøyEdle og Welbr: Hr: Stifttbefallings Manden tilspurte dend ganske Almue om de noget i en eller anden maade sig over Fogden eller Sorenskriveren hafde at besverge, de det da nu vill give til Kiende, Men Almuen over alt gaf till giensvar at de slet indted over dennem hafde at klage, tackede dennem gaat for dend tid de har veret hos dem,

Olle Ourdall af Ryefylcke Fogderie hafde ladet stefne Tron Wiig for Een Kaabber Kiedel hand till hannem skall have pantsat for 15 rdr: og det for 6 aar siden, og hand nu ej vill lade ham faa sam/m/e Kiel till bagers i mod sam/m/e pengers erleggelse, formodede der fore at Tron Wiig maatte till dømes Kiellen at til bage legge,

Tron Wiig møtte i Rette og svarede, at denne omtvistede Kaaber Kiedel er ham af Olle Ourdal for 6 aar siden solt for 15 rdr: og ej til pant satt, ingen af parterne hafde nogen Vidner her om enten at stefne eller nu stefnt, Men Tron Wiig erbød sig wed Eed at ville forklare at sam/m/e Kiell hannem solt er,

og eftter at Eeden for Tron Wiig blef oplæst, og formanet at betencke sig, saa aflagde hand sin Eed offentlig for Retten med opragte fingre at denne paastefnte Kiell er ham af Olle Ourdals qvinde solt for 15 rdr: og ej pantsatt, og wedstod Olle Ourdal at da Kiellen kom til Tron Vig war hand da ej giftt med hans qvinde, men Kiellen blef af hende hensat før hand fik hende till Egte,

Tron Wiig paastod Dom at vere frj for Olle Ourdals tiltalle i den/n/e Sag.

afsagt

Eftterdj ingen widner af Olle Ourdal i den/n/e Sag enten er indstefnt eller kand forskaffes, og Tron Wiig god willig har aflagt sin Eed, at denne paastefnte Kaabber Kiedel er hannem af Olles qvinde fuldkom/m/en

1713: 188b

Solt og ej pantsatt, Saa bør og Tron Wiig bemelte Kiedel her eftter uden ancke frit beholde, og sig dend saa nøttig at gjøre som hand best wed og kand,

Dend Sag i mellem Gunder Oves arvinger og Gunder Ove om det Løsøre som skall paa skifttet vere udelugt og ej wurderet, som fra forige ting till nu blef opsat, blef atter paa raabt, og møtte parterne paa alle sider og paastod arfvingerne at Gunder Ove bør svare og betale hvis fordult er,

Gunder Ove forklarede icke noget at have dult, men ej hafde noget skifttebref med sig, men at det ligger hieme, bad om Dillation till neste ting, at da af skifttebrevet kunde erfares, hvorledes eller hvad der ind ført er,

Som Gunder Ove ej har nu i Retten med sig det skifte brev eftter hans Sl: qvinde Aase Knuds datter, hvor af kunde sees om noget af det som paa anckes der kunde vere indført, Saa beroer med Sagen till første ting, hvor da Gunder Ove bemelte skifttebref bemelte!! skifttebref!! till efttersiun hafver at fremvise, og om parterne ej for inden indbyrdes kand forEenis, saa skall da gaaes udj Sagen hvis ret er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Willum Øckelands waagen for Resterende dagskatt, som Rester 10 rdr: 2 Mrk: 7 s: sambt udj Strandsider skatt 1 Mrk: for hvilke skatter er satt till forsikring en Jern Kakelofn og en Sexrings baad, paastod Dom till skadesløs betalling, Willum Økelands waagen møtte icke ej heller nogen paa hans Veigne, Lensmanden Næll Hysingstad og Matias Sortland hiemlede Ved Eed at de Willum Øckelands waagen loughlig i den/n/e Sag hafver indstefnt, hvor fore hannem paalegges til neste ting at møde.

Claus Ross i Bergen haver ladet stefne Willum Øckelands waagen for 40 rdr: penge hand ha/nnem/ eftter Revers skyldig er, dennem at betale, og møtte paa hans Veigne Næll Hysingstad, som i Rette lagde sam/m/e Revers dat: 25 octobr: 1711

1713: 189

Willum Svendsen blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans Veigne, Matias Sortland {og} forklarede at hand loughlig hafde stefnt Willum i den/n/e Sag, og sagde der hos at Lensmanden Næll Hysingstad tillige med ham var der og stefnte, men som Willum ej møder till Sagen at svare, og Lensmanden er beordret og befulmegtiget at prossedere Sagen, saa kand hand ej heller Stefnemaalet af hiemle, hvor fore Sagen till neste ting beroer.

Olle Jørgensen Øckeland frem kom for Retten og indleverede 2de pante breve det ene af Anders Andersen Walvattne udgiven lydende paa Capital 150 rdr: som hand till Kongl: May: Foget hafde udgiven, og i pant sat hans paa boende gaard Walvattne skylder aarlig udj Landskyld 2 L: Sm: og 1 H: hvilke brev er dat: 12 Martj 1707: det andet af Madtz Andersen Brose till Fogden Sr: Olle Larsen udgiven lydende paa Capital 48 Rdr: hvor fore er pantsatt 2/3 deel i Sougen i Sougvaag dat: 13 Martj 1707: hvilke begge breve ere indfriede, saa at Fogden Sr: Olle Larsen der fore har faaen fornøvelig betalling hvor fore hand begierede at det her i protocholen maatte anteignes,

Publicerit Johanes Jørgensen Borgers udstede bøxselseddell till Lars Olsen paa ½ Løb Smør i Sigger vaagen dat: 17 Martj 1713:

Jon Sortland {og Jon Ertzland} hafde ladet stefne Matis Sortland og Tieran Sortland formedelst de skall u-loughlig hugge i deris gaards tilligende skoug, formodede der fore at de bør betale hvis skade de giort haver, og der for uden settes till rette,

Matis Sortland møtte men ej Tieran, og svarede Matis at hand ej meere har hugget end som till huusenes Reparation giøris fornøden, formodede der fore at vere frj for hans tiltalle, afsagt,

Som ej kand wides hvis hugget er førend siun og gransking skeer, saa henvises Sagen till aasteden, at loughlig

1713: 189b

besigtelse skee kand, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er,

Jon Ersland hafde ladet stefne Matis Sortland, Jon Ericksen og Jon Pedersen Halderager, formedelst de skall have hugget u-louglig og uden hans tilladelse i Ertzlands skoug, der fore at bøde eftter Lougen,

ingen af opsiderne paa Ersland møtte till Sagen at svare,

Jon Eenver og Matis Sortland hiemlede wed Eed at de louglig er Citerit, hvor fore de paalegges till neste ting at møde, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er,

Olle Staveland og Matis Sortland haver ladet stefne Hans Meehuus og Jon Nortun formedelst at de skall have woren med paa en baad nest afvigte Ste: Hans dags tider, af hvilcken baad blef skiødt eftter dem om Natte tid, og Rambte dem med Hagl i Olle Stavelands Kuffte og Kleder, hvor af hand nu fremviste 3de Hagl, vill formode at bemelte 2de Mend bør gjøre forklaring hvem sam/m/e skud gjorde, og de at lide for medelst de var med, og ej hindrede saadan skud,

de indstefnte Hans Meehuus og Jon Nortun møtte icke ej heller nogen paa deris Veigne,

Madtz Synstabøe og Jon Eenvær hiemlede Ved Eed at desse 2de Mend Hans Meehuus og Jon Nortun louglig er Citerit, hvor fore dennem paa legges till neste ting at møde og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Erick Haavigen haver ladet stefne Paal Berøen og Anders Tormoe Setter for 4 rdr: 3 Mrk: 3 s: som de for 2de Lig som nedsatt er i Moster Kierke, det at betale,

Paal Berøen møtte og laavede at betale dend halve deel dend anden halfve deel till kom/m/er Anders Tormoesetter som lovede at betale till Høsten, og var Erick Haavig der med fornøyet, med de wilkor at saa frembt de da ej betalte, skulle der døm/m/es baade der om og omkostningen hvor fore Sagen till dend beroer.

Dend opsatte Sag i mellem Arne Notteland og Daniel i Mosterhafn, angaaende deris mellem havende Clamerj, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu Arne

1713: 190

Notteland og [paa] Daniel i Mosterhafns Veigne hans Hustru Pirnele Piil, sambt og det Eene Vidne Olle Teigland som forige ting ej møtte,

Olle Teigland eftter giorte Eed vidnede at da dette Clam/m/erj skulle have skeed, var hand hiem/m/e i sit huus paa Teigland og der fore slet indted sag!! (saag) af sam/m/e slagsmaal, men Arne Notteland kom op paa Teigland i Olles Stue, og hand saag noget Rusken ud, da sagde Marie Cronmond som og var der inde, hvad skader dig Arne, du seer saa Rusken ud da fortalte hand at Daniel Mosterhafn hafde slaget ham, viste dem noget Haar i sin haand, sagde at Daniel Ref det af ham, løste sine hoser op og wiste dem sin Fod da var hand blodig paa sin legg, sagde at Daniel hafde spent ham der, widere viste hand ej at vidne i nogen maade.

Arne Notteland formente at Daniel bør anseeis for dj hand spent ham, og fordj hand slog ham.

Men Daniels qvinde sagde at hendes Mand af Arne blef over falden, og formodede at hand bør anseeis till straf,

ingen af parterne hafde Videre at indføre eller at proponere,

afsagt

Som Arne Notteland ej med noget widne beviser at hand af Daniel i Mosterhafn er ofverfalden eller slagen, saa bliver Daniel i Mosterhafn frj for Arnes tiltalle,

Arne Notteland hafde ladet stefne Daniel i Mosterhafn for 7 Mrk: hand hos hannem hafde at fordre paa arbeide, dem at betale,

Daniels qvinde møtte, vedstod at Arne skall hafve hos hendes Mand 7 Mrk: for sneker arbeide, men som paa sam/m/e arbeide endnu Rester 2de dører at gjøre till et huus, saa har de indeholdt med betallingen indtill sam/m/e er ferdig.

Arne her til svarede at hand har tilbudet sig sam/m/e dører at gjøre ferdig, men Daniel har icke villet, ej heller har hand bord der till, formodede der fore at nyde sin betalling, tj om endskiønt at de ike ville lade arbeidet gjøre ferdig, saa kand hand der fore

1713: 190b

ej meste sin betalling, paastod der fore betalling, og lofvede at gjøre dørene straxst ferdig, saa snart hand bord der till kunde bekom/m/e,

Daniels qvinde sagde at hun hafde bord, men Arne har ej til bødet sig at arbeide,
afsagt

Eftterdj det forteignede arbeide hos Daniel i Mosterhafn, saa nær er ferdig, at der paa ej meere fattes end 2de døre, som Arne Self siger paa en dag at kand ferdig gjøre, Saa till findes Daniel i Mosterhafn at betale till Arne Notteland de 7 Mrk: penge, og det inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, hvor i mod Arne Notteland inden sam/m/e tid de 2de døre hafver at forferdige, eller der fore af sam/m/e till dømbte 7 Mrk: at miste dend Eene Mark, omkostningen betaller Daniel i Mosterhafn till Arne med 1 Mrk: 4 s: alt under dend sam/m/e adfer som før er melt.

Hr: Borge: Falck Larsen paa Egne \og/ som Formynder for Sl: Hr: Hans Rafnsbergs u-myndige børn deris Veigne hafde ladet stefne en deel af Findaas Prestegields Almue, saa som af Moster Sogn Erik Haavig og Erik Biørgevig, af Bømelds Sogn Niels Berge og Rasmus Holme, af SveEns Sogn Halvor, Knud og Olle Imbeland, af Bremnes Sogn Tosten Alsvog og Madtz Synstabøe, for en deel Resterende penge for et huus nu staaende paa Prestegaarden Findaas som sambtlig Almue hende har afkiøbt for der fore at betale for hver Mand 1 rx ort, hvor af mange Resterer, hvilke huus som saaledes till Almuen solt er, till bemelte Sl: Hr: Hanses u-Myndige børn er udlagt, med paastand at Almuen maatte till døm/m/es det at betale, indlagde der hos en høygunstig Ression af HøyEdle og welbr: Hr: Stiftbefallings Mand Undal udsted, dat: 17 Junij 1713, paa de u-Myndige Stifaders Hans Skrøders andragende dat: 11 Junij nest till foren, hvilke Ression till holder Almuen pengene eftter deris accort at betale,

1713: 191

indleverede der hos en forteignelse paa hvis paa sam/m/e Huus betalt er, og hvad endnu Resterer, dat: 18 Junij 1713: hvor udj Erik Haavig befindes at Reste 8 s: Niels Berge 8 s: Rasmus Holme 8 s: Tosten Alsvaag 14 s: Madtz Synstabøe 14 s: Halvor Knud 9 s: og Olle Imbeland 8 s: hvilke Mend møtte og ved stod, at de med Sl: Hr: Hans Ramsbergs Enke Marie Cronman war forenet om sam/m/e huuse og der fore skulle give till Mands 1 Mrk: 8 s: vedstod og at Reste som før er indført,

Hr: Borgemester Falck Larsen paastod Dom till betalling paa disse benefnte Mend, tillige med omkostning,

afsagt

Som de indstefnte Mend af alle 4re Sogner i Findaas Prestegiæld self till staar at vere forenet med Marie Cronman da verende Preste Enke paa Findaas om et Huus, som paa Prestegaarden er bestaaende, der fore till Prestegaardens Nøtte at skulle betalle till Mands 1 Mrk: 8

s: og disse Mend findes der paa endnu at vere skyldig saa som Erik Haavig {8} 12 s: Niels Berge 8 s: Rasmus Holme 8 s: Tosten Alsvaag 14 s: Madtz Synstabøe 14 s: Halvor Knud 9 s: og Olle Imbeland 8 s: saa bør en hver af dennem sam/m/e Rest inden 15ten dage tillige med en hver for sig i omkostning 4 s: at betalle under excecution efter Lougen,

Hr: Borg: Falck Larsen lod oplæse et skreftt udgiven af Hans Skrøder og Marie Cronman, hvor udj de afstaar en deel løsøre som fra de/nnem/ stod i pant hos Hr: Mikel Snog i Bergen, hvilke pant af Hr: Borg: er indløst, og de till ha/nnem/ ofver drager till Eiendom, dat: 13 Junij 1713, hvilke løsøre igien af Hr: Borg: og hans Kieriste till en forsikring er pantsat till Hr: Borg: datters datter datter Ane Marie Hans datter for en deel penge som Dependrer af Renter

1713: 191b

og gifne penge, som lille Pige til hørende, som de paa hendes Veigne har annam/m/et, dat: 22 Junij 1713

Dend 28: Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Nedre Homelvig for Opdals og Waags skibreders Almue, ofver verende HøyEdle og Welbr: Hr: Justitz Raad og Stifftbefallings Mand Andreas Undal, Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen med eftterskrefne Lougrett, Gunder Ambland, Madtz Tvet, Anders Landerøen, Peder Ertzver, Jørgen Kongsvig, Niels Haaland, Aanund Mælland og Ørien Flyensfær, sambt Almue fleere som tinget søgte Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt.

Publiceret de Kongl: breve og Forordninger, sambt andre befallinger som for hen findes Specificerede

Publicerit Torbor Sl: Jens Madtzens i Bergen, og Sorenskriveren over Sundhords Fogderie Peder Heiberg, deris udgifne Caution for Kongl: May: Foget ofver Sundhords Fogderie og Hardanger, for hans bestillings betiening og for intradernis oppebørsel af sam/m/e Fogderie, dat: Humlevig d: 2 Majj 1713

Publiceret Michel Wedels udgivne skiøde till Dirick Andersen paa en Huusewaaning staaende i Næshafn i Opdals Skibrede, i mod penge 36 rdr: dat: Bergen dend 16 Junij 1713:

Publicerit Marj Niels datter Sal: Mogens Nielsen Sollem hendes udgivne skiøde till hendes Søn Sallamon Monsen Sollem paa ½ L: Sm: ½ H: i hans paaboende gaard bemelte Sollem i mod penge 54 rdr: dat: Homelvig dend 27: Julij 1713:

Publicerit Halver Chrestophersen paa Egne Veigne og paa sin Søn Lars Halvorsens weigne, og Niels Olsen Skartvet paa sin Stif datter Ane Ols datters Veigne deris udgivne skiøde till Guldbrand Chrestophersen paa 25 3/40 Mrk: Sm: med bøsse udj dend gaard Breke i Opdals Skibrede beliggende, dat: Homelvig d: 28: Julij 1713.

Dend opsatte Sag i mellem Rasmus Egholmen og Jørgen Smidt udj Møgster, angaaende dend fordring af Rasmus som [fra] forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu Rasmus og i Rette lagde

1713: 192

dend forige opsettelse dat: 24 Martj 1713, Men paa Jørgen Smidtzs Veigne møtte ingen,
Rasmus Egholmen erbød sig at giøre sin Eed, at Jørgen hannem desse fordrende penge
skyldig er, Men som sam/m/e Rasmus Egholmen frem kom og war ganske droken og
beskienket, kunde hand ej till nogen Eed at giøre antages, hvor fore denne sinde saaledes
forafskeediges,

Endog dend før ergangne afsigt, som paalegger Jørgen Smidt i Møgster sin benegtelses Eed i
den/n/e Sag at giøre, loughlig for hannem er bleven forkyndt dend 1 Majj sistleden, Saa dog
indfinder hand sig icke sam/m/e afsigt at efterleve, Men Rasmus Eegholmen der i mod
erbyder sig Eeden at aflegge, hvilket Vell skulle i modtages, saa frembt benefnte Rasmus sig
ædruelig for Retten hafde fremstillet, Men som hand icke som en beskienket Mand till nogen
Eed kand antages, saa er hand self aarsage i Sagens ophold, som nu ellers kunde have voren
bragt til ende, Thj beroer endnu Sagen for saadan aarsage skyld till neste ting hvor da
parterne atter haver at møde, og skall saa gaaes i Sagen hvis Rett er,

Kongl: May: Foget hafde Ved Lensmanden Sallamon Windenes i Waags Skibrede ladet
stefne Dirick Aarland for dj hand skall hafve sidet i sin Laxse waag, og fisket i sam/m/e waag
med sin Nod Nest afvigte Marie bebudelses dag, der fore at anseeis till bøder efter Lougen,
Dirick Aarland blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans Veigne,
Lars Olsen Drivenes og Olle Larsen Stangeland, forklarede Lensmanden at hafde stefnt
Dirick Aarland men icke før nest afvigte Tisdag var 8te dage, hvor fore Sagen igien paa nyt
loughlig vill stefnes,

Johanes Kleppe har ladet stefne Halvor Nielsen Hilde fordj hand skall hafve u-loughlig
bortbøxslet hans Jord bemelte Kleppe till Knud Halvorsen, og saaledes udrefvet ham af sin
bøxslede Jord med formoding hand der fore

1713: 192b

at lide og undgielde, og hand at beholde sin Jord som hand i saa lang tid brugt haver,
Halvor Nielsen Hilde blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans Veigne,
Kasten Colbenswigen forklarede at hand tillige med Peder Heiemrk:!! (Heiemark) war hos
Halvor Nielsen Hilde og loughlig stefnede ha/nnem/ men Peder Heiemrk: møtte icke,
og som Halvor Nielsen icke self møder, ej heller det ene Stefne Vidne, saa beroer med Sagen
till neste ting, og om parterne ej for inden kand forEenis, saa skall gaaes i Sagen hvis ret er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Peder Isacksen til holdende paa øfre Dalland, for
begangen Leiermaal med et løst qvindfolck Ved Nafn Karj Mons datter til holdende hos
Ingebregt Huusmand paa Lille Giersvig der fore begge at bøde deris Leiermaals bøder efter
Lougen,

Peder Isacksen Dalland møtte vedstod sin begangne forseelse, sagde sig indted till bødens
betalling at vere eiende,

Qvindfolket Karj Mons datter war ei stefnt, men Lensmanden berettede at det blef af hannem
forsømt hvor fore med Sagen till første ting beroer, hvor da qvindfolket will warsles, og skall
da udj alt gaaes hvis Rett er.

Olle Huusevig af Waags skibrede hafde ladet stefne Johanes Huusevig, formedelst hand skall
have bemegtiget sig en deel af hans Engeslaatter, paa gaarden Huusevig, som hand well
meere end 22 aars tid u-paa anket brugt haver, med paastand og formoding, at hand bør
beholde hvis hand bøxslet haver, og at hand sit u-beskaaret maa beholde,

Johanes Huusevig møtte og svarede at hans Eigere Winsens Killen har voren der med 2de Mend og deelt dem bruget i mellem, hvilcke Mend er Ved Nafn Sallamon Bratten og Anders Saattendall, og formodede at hvad ham i saa fald er tillagt hand og bør beholde,

{Johanes} \Olle/ Huusevig beklagede sig at Johanes har slaget høe efter sam/m/e udligning hvor over hand har ledet skade

1713: 193

Johanes Huusevig sagde at hvis høe paa dend part slagen er, ligger for sig self indhøstet, Olle paastod at Høet ham bør til høre, de 2de Mend Sallamon Bratten og Anders Saattendal war og af Fogden Ved Lensmanden indkaldet, fordj de uden ordre sig har understaaet at hen gaa og gjort dette paa ankede skiftte, at de og der fore bør lide og bøde,

Mendene Sallamon Bratten og Anders Saattendal møtte og forklarede at de efter Winsens Killen som Eiere till Huusevig de/nnem/ der om ombad efter hvis begiering det blef foretagen, formodede at deris wankundighed i saa fald ej till unde maatte udtydes,

Winsens Killens Søn Paal Miaanes møtte i lige maade sagde at hans Fader icke i den/n/e Sag er stefnt, formodede at hand icke i saa fald nogen u-ret har forøfvat

Olle Huusevig paastod at beholde sin part i Jorden som hand till foren brugt haver, og at hand det maatte nyde tillige med hvis høe hand der af mist haver,

Kongl: May: Foget satte i Rette at de Mend som den/n/e forretning gjort haver bør anseeis till bøder

afsagt

Som baade af parternes indbyrdes bekiendelse paa begge sider, som af de 2de Lougrettes Mends tilstaaelse, i ligemaade af Paal Miaaneses paa sin Fader Winsens Killens Veigne hans bekiendelse, fornemes, at Johanes Huusevig, er tillagt Een deel Engeslaatter i Huusevigs brug, som Olle Huusevig till foren har brugt og i lang tid haft i hæfd, og Johanes paa sam/m/e part har slaget en deel høe, og det indhøstet, og alt dette er skeed uden nogen Rettens Middels oververelse, eller anden befalling Saa bør Olle Huusevig her efter at nyde dend part i Jorden, som hand till foren brugt haver og det indtill sam/m/e ham wed Loug og rett paa loughlig maade bliver fravunden, og der hos bør Johanes

1713: 193b

Huusevig, at fra sig levere alt det Høe, till hans grande Olle Huusevig, som hand paa hans part ind høstet og slaget haver, og det Ved sin Eed, om Olle ham der udj Mistencker, og for sin skade igien at søge sin {g} Regres till Eieren Winsen Killen som saadan u-loughlig Forretning gjort hafver De 2de Mend Sallamon Bratten og Anders Saattendal, som uden wedkom/m/ende øfrigheds befalling haver till saadan Forretning ladet sig overtale bør inden 15ten dage at bøde till deris May: en hver for sig 1 Lod Sølf, og betaller Johanes Huusevig till Olle Huusevig udj omkostning 2 Mrk: danske, i lige maade inden sam/m/e tid alt under execution efter Lougen,

HøyEdle og Welbr: Hr: Stifttbefallings Mand tillspurte dend ganske Almue paa tinget om de noget i nogen maade hafde at klage ofver Fogden eller Sorenskriveren, de det nu vill give till Kiende, Men dend ganske Almue der till svarede, at icke i Ringeste maader ofver Foget eller skriver hafde at klage Men tackede \ de/nnem/ / gaat for hver dag de haver voren hos de/nnem/ ønskede dennem lenge at beholde

Anders Landerøen hafde ladet stefne Lensmanden Gunder Pedersen Ambland, formedelst hand skall have indtaget i sit Huus et ung Haars paa 3de aar, som fra ha/nnem/ paa Lensmandens bøde var indkom/m/en, og bundet hannem, hvor over bemelte unge Haars i sit baa/n/d i huuset har kast sig over ende og saaledes død, hvor fore hand formodede at Lensmanden bør betalle hannem bemelte unge Haars med penge 4 rdr:

Lensmanden møtte og her till svarede at bemelte Anders Landerøens unge Haars kom ind over hans Jerdesgaard ind paa hans Eng og ager, og hand fik alle sine Folk till hielp at tage det fat, men icke kunde faa det i noget huus før end paa det siste at hand fik dend ind udj en skiøke, og da hand fik det der ind bant hand det med en grime, og om Foden et baand, saa som paa sam/m/e skiøke ike var nogen dør, sende der paa straxst

1713: 194

bud till Anders Landerøen, og bad ham vide at sam/m/e Haars war der indelugt, og at hand det ville lade afhente, men i midlertid at budet saaledes gik hen till Anders, saa hafde bemelte unge Haars af ungdoms sprekhed sprunget op og kast sig ned og Hovedet var kom/m/en under siderne at lige, og saaledes straxst bort døde, formodede der fore at hand icke kunde svare till dend skade, som saaledes skeed er, saa som hand icke i nogen maader der udj end som før er melt var aarsage,

Anders Landerøen tilstod at hans Haars var indkom/m/en paa Lensmandens bøde, og det formedelst sterk Torden weir som sam/m/e tider paa kom, hvor af Haarset blef meget gall og skye, wedstod og at hand war widende at det saaledes till gik som Lensmanden før forklaret haver, men formodede at Lensmanden dog bør svare ham Haarses Verdj, fordj hand det indtog og bandt med baand, hvor af det tog sin død,

Lensmanden gjorde sin undskyldning at hand icke i nogen maade tenke at gjøre Haarset noget undt, men allene for at frj sin ager og Eng indtog det i bemelte skycke, og sent bud till Anders Landerøen som det Eiede det at afhendte, og i midler tid paa kom den/n/e uløcke, ham u-widende og uden hans Villie, ellers forklarede Lensmanden at en deel unde Menisker har tillagt ham en skamflik, lige som at hand dette Haars med sin Egen haand skulle hafve drebt, hvor om i bøygden gaar adskillige talle, begierede at Anders Landerøen ville sige sin Meening om hand saadant har meent eller sagt,

Anders Landerøen der til svarede at hand icke kand sverge fore jo at have hørt saadane ord, men af hvem eller naar wed hand icke, men hand aldrig hverken har tenkt eller endnu tenker saadant, will formode at ike heller nogen skikelig Folk saadant taller eller tenker,

1713: 194b

Lensmanden erbød sig for dend venskab som er i mellem ham og Anders Landerøen at betale dend halve skade, saa som hand icke i des død er aarsage, Men paa det at Anders icke skall lide ald skaden allene, vill hand gierne paa dend maade fornøye ham, icke fordj at hand er skyldig i Haarses død men for god Naboelig Venskabs skyld,

Anders Landerøen war fornøyet med saadan LensMandens tilbud, og blef de forEenet for Retten at Lensmanden skulle give Anders Landerøen for sam/m/e sin skade 1 rdr: 3 Mrk: hvor med Anders var benøyet, og der paa Ragte hin anden deris hender

Lensmanden paastod end yder meere at hand for {det} dend Mistanke om Haarses død maatte frj Kiendes, og der paa begierede Dom,

og som Parterne ej meere hafde at proponere men war om alt en Dom begierende, saa blef i sam/m/e Sag saaledes

afsagt,

Som Parterne Anders Landerøen og Lensmanden Gunder Pedersen Ambland {i} \om/ den/n/e Sag saaledes ere forEene, at Lensmanden skall betalle til Anders Landerøen for det till u-løke komne Haars dend halve deel, som eftter deris egen accort er 1 rdr: 3 Mrk:, saa bliver deris forEening wed Magt, og bør Lensmanden sam/m/e 9 Mrk: till Anders Landerøen inden først kom/m/ende Michels dag at betale under excecution eftter Lougen, hvor Ved omkostningen mellem de/nnem/ paa begge sider ophæfves, Men hvad sig det bøygde snak af unde og wanartige Menisker angaar, om sam/m/e Haarses drab eller død, da bør det ike at kom/m/e Lensmanden Gunder Pedersen Ambland till nogen Nakdeel eller æris forkleining, som dend der icke i Ringeste maader har voren aarsage i Haarses død i sig self, Men saadan snak og talle bør anseeis som det af wanartige Menisker

1713: 195

var paafunden, og der fore død og Magtes løs.

Publiceret Baar Wespestad og Endre RemberEide begge af Waags skibrede, deris udgifne bøxxsel seddel till Hans Endresen paa 2 pd: Sm: i dend gaard RemberEide dat: Homelvig dend 28 Julij 1713.

Dend 31 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Haavig for Strandvigs og Ous skibredes Almue oververende HøyEdle og Welbr: Hr: Justitz Raad og Stifttbefallings Mand Undall, Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmændene Jon Haavig og Hans Lundervig, med eftterskrefne Lougrett, Steen Houge, Knud Eie, Engel Henanger, Niels Ballesem, Johanes Henanger Mickel Leland, Anders Aakre og Engel Ballesem, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: Forordninger ordre og andre befallinger, som for hen findes Specificerede.

Publicerit Peder Hansen Tueit af Ous Skibrede hans udgifne skiøde till Olle Olsen Raaseland i Hardanger paa eftter skrefne Jordeparter udj Ous skibrede og Samnanger Kierke Sogn beliggende, saa som Børdall 1 Løb Sm: og 1 giedskind udj Høyseter 1 ½ Løber Sm: og 1 giedskind, udj Svendsdal 2 pd: Sm: og 1 giedskind, alt med bøxxsell og anden Herlighed, undtagende Dyreskytteriet som hand sig self allene vill have forbeholden, samme skiøde dat: 22 Julij 1713:

Publicerit Erick Hansen Dalle, Lasse Oustestad og Mogens Hafskaar, sambt Siur Kaaldall deris udgifne skiøde till Olle Lillelj, paa 28 43/60 Mrk: Smør

1713: 195b

med bøxxsell udj Lille Lj, dat: 31 Julij 1713

HøyEdle og Welbaarne Hr: Stiftt befallings Mand till spurte dend ganske Almue af begge desse skibreder, at om nogen hafde at klage paa Fogden eller Sorenskriveren, de det da nu ville give till Kiende, Men Almuen svarede alle sam/m/en, at de icke i nogen maade hafde

sig over Fogden eller Sorenskriveren at besverge men tackede den/nem/ gaat for hver dag de har veret hos dennem,

Dend opsatte Sag i mellem Niels SkogsEide og Olle SæfverEide, som fra forige ting till nu blef opsatt, blef nu atter paafordret, men Niels SkogsEide som Citant møtte icke, ej heller nogen paa hans Veigne, {med} men Olle SæfverEide var til stede, Men som Citanten selv ej møder, saa beroer Sagen till videre stefnemaal,

Dend 10: octobr: blef holden almindelig Høsteting paa Lundervig for Ous Skibredes Almue, oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Hans Lundervig, med eftter skrefne Lougrett, Chresten Strønen, Niels Røttingen Jon og Johanes Helleland, Mickel Bouge, Mogens Hafskaar, Mons Aadland og Jørgen Bouge samt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit deris May: aller Naadigste Placat om Høyeste Rettes holdelse for 1714: dat: Kiøbenhafn dend 12 Aug: 1713:

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste andordning om de inrulerede Søefolkes befrielse for dagskatt, dat: 7: Aug: 1713:

1713: 196

Publiceret deris May: aller Naadigste Forordning angaaende Franske, Spanske, Engelske og Hollandske udersaatters skibe frj at passere, dat: 8 Aug: 1713:

Publicerit deris May: aller Naadigste Forordning og Moderation udj Dagskatten som har ledt, Søeskade eller Ildebrand dat: 17 Julij 1713:

Publicerit deris May: aller Naadigste bevilling om fri skyds for Fogderne med skatterne till Amptstuen, dat: 1 Septembr: 1713:

Publicerit deris May: aller Naadigste befaling om Dagskattens indrivelse, dat: 1te Septembr: Ao: 1713:

Publicerit Else Sl: Peder Pedersens udstede bøxxsel seddel till Johanes Nielsen paa ½ Løb Sm: og ½ Hud i gaarden Storen dat: 12 Januarj Ao: 1713:

Olle Nielsen Eie frem kom for Retten og paa sin wærFader Niels Andersen Eie[s Veigne] og liuste sin Penge Mangell till at indløse det Jorde godtz som Johanes Lien har solt Johanes Johans: i Reigstad, ha/nnem/ u-witterligt, og der formoder at vere nærmeste det at indløse, hvilcke hand begierede i protocholen at maatte indførís,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne et qvindfolck Ved Nafn Karj Lars Datter Lebsøen formedelst hun nestleden Som/m/er skall have woren Frugtsom/m/elig, og af alle i bøygden anseet der fore, men nu fornehmes icke saaledes, der fore at giøre Forklaring hvorledes der

med er till gaaen, saa var og stefnt Olle Andersen boende i Sundøen som var sagt at skulle vere Fader till bemelte qvindfolkes barn, hvor fore hand og i lige

1713: 196b

maade bør gjøre forklaring hvorledes der med er beskaffet,

bemelte 2de Personer møtte for Retten vedstod her om loughlig at vere stefnt,

Qvindfolcket Karj Lars datter vedstod for Retten at hun icke kand negte jo at have haftt legemlig omgiengelse med Olle Andersen Sundøen, icke heller viste hun andet end hun og war Frugtsom/m/elig, men eftter lang tid, saa fornam hun at det icke var saa, men allene hendes egen tid for hvilke Svaghed hun siden blef entlediget, forklarede og at hun icke haver dølt for noget Meniske saadan hendes tancke, og der fore Vell kunde tenkes at om hun noget undt hafde haftt i sinde, hun da icke hafde saadan sin meening og tancke aabenbaret, bad gud bedre sig for saadan sin daarlighed, bad og om en lemfeldig Dom,

Olle Andersen som er Een Egte Mand vedstod ogsaa at hand haver haftt legemlige omgiengelse med Karj Lars datter, og icke heller viste andet end hun war Frugtsom/m/elig, forklarede at sam/m/e gierning skeede da de till sam/m/en var paa Reisen till Bergen nest afvigte Juul, bad gud bedre sig for saadan sin begangne daarlighed,

Kongl: May: Foget begierede med Sagen till Waar tinget maatte beroe, at \hand/ baade sig nermere om Sagen kunde erkynlige, saa og at eftersee hvad Middel og Formue hand Eiende er till bøders betalling,

begge disse indstefnte Olle Andersen og Karj Lars datter vedstod end som før, at de med hin anden har haftt legemlig omgiengelse, og bad begge om en lemfeldig Dom,

denne gang afsagt saaledes

Eftterdj Olle Andersen Sundøen, der er en

1713: 197

Ægte Mand, der og endnu har sin egen ægte Huustru lefvende Self her for Retten wedstaar, at have haftt legemlig omgiengelse med det qvindfolk Karj Lars datter, Karj Lars datter og self nu vedstaar og bekiender, at hun har haftt med den/n/e Mand Olle Andersen Sundøen i saadan maade at bestille, og Self ej andet wiste end hun var Frugtsom/m/elig, Saa beroer med Sagen till først holdende ting, at i midler tid nermere om dend Sags beskaffenhed kand jnqviris, og saa at der kand efterseeis hvad Olle Andersen Sundøen kand vere Eiende till bøders betalling, {og} og haver parterne da uden Videre Stefnemaal at møde, og skall da Videre gaaes udj Sagen hvis ret er.

Baar Strønen og Mogens Tveit blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

der eftter blef udnefnt 6 Mend af de welhavende, og 6 af de Ringere udnefnt till dend aller Naadigste paabudne Krigsstyrs Ligning, Nemblig af de beste Mogens Aadland, Chresten Strønen, Johanes Helleland, Mogens Hafskaar, Hans Gouckstad og Niels Røttingen de øfrige 6 af de Ringere, Jørgen og Mickel Bouge, Olle øfre Qvernes, Baar Strønen, Rasmus Hage og Lars Hofland, hvilke Mend alle Een hver i sær aflagde deris Corporlige Eed, at [de] den/n/e dagskatt paa en hver i dette skibrede wille ligne og sette, saaledes, at de ej ville ansee, Willie, Venskab, jnterresse, Had, Nid eller andet, hvor paa straxst blef fore taget ligningen paa alle og en hver i skibredet.

Dend 13: octobr: blef holden almindelig Høsteting paa Lygre for Strandvigs Skibredes Almue,

1713: 197b

over werende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen Bunde Lensmanden Jon Haavig med efterskrefne Lougrett, Knud Eie, Engell Ballesem, Steen Wiig Niels Ballesem, Olle Baartvet, Torbiørn Skaattun Johaness og Engell Henanger, sambt Almue fleere som Tinget søgte, Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt.

Publiceret de Kongl: breve, Forordninger og andre befallinger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Stephen {Stephensen} Isacksen boende paa Haabn (Havn) i Strandebarms Skibrede, hans udgifne skiøde till hans broder Sverke Isaksen Hiortnes, paa 18 Mrk: Sm: og ¼ Hud med bøxsell i dend gaard Hiortnes i mod penge 30 rdr: dat: 12 Julij 1712:

Johaness Nielsen Lille Baartvet hafde ladet stefne Olle Ollsen Store Baartvet till at annamme penge for bemelte gaard Lille Baartvet, hvilcke gaard hans Sallig Fader Niels Andersen Lille Baartvet udj bemelte Johaness Nielsens u-Myndige aar [?], og som det var hans Sl: Faders eld gamble oddel saa formodede hand at Olle Olsen Baartvet som en Fremmed Mand og ej till Lille Baartvet i nogen maade oddels baaren bør af hannem annam/m/e penge som hands Sl: Fader der fore annammede nemblig 24 rdr: hvilcke penge hand nu i Retten frembød, med paastand at Olle Olsen dem bør annam/m/e og i modtage, paa det hand gaarden Lille Baartvet u-behindret og uden videre prosses kunde igien annam/m/e

Olle Olsen Baartvet møtte og forment at efterdj dette Jordegodtz er solt till hans Sl: Formand Olle Jacobsen Baartvet for meere end 20 aar siden og godtzet siden dend tid er falden i arf i mellem hans efterlatte Huustru, som nu er hans qvinde og hendes eEniste Søn Olle Olsen, og de det i saa

1713: 198

lang tid u-paa ancket har beholdet, det nu og her efter fremdeelis maa følge, og der fore ej de i Retten anviste penge vilde i mod tage, indleverede ellers det skiøde der om udgiven er dat: 28: octobr: 1680: og er saa 33 aar siden godset er kom/m/en i deris Eie,

Johaness Nielsen Lille Baartvet forklarede at hand icke till foren har kundet indløse gaarden saa som hand en tid lang har veret u-Myndig, siden kom i deris May: tjeniste for Soldat, saa var og hans Eldre broder i live, som nu for faa aar siden Ved døden er afgangen, for hvis aarsage hand ej her paa før nu har kundet stefne, saa forskiød hand sig till Lougen som formelder at hvis oddel Fader eller Moder selger i børnenes u-Myndige aar de da kand indløse det 10 aar efter de ere Myndige som er i hans alders 35 aar, og vill hand bevise, at hand ej endnu er saa gam/m/ell og der fore paastod at Jorden ham maa tilhøre og at pengene nu uden Videre prosses maatte annam/m/es

Olle Olsen Baartvet vilde ike pengene i modtage, men forskiød sig till Aasteden, hvor hand Dom ville afvarte,

afsagt,

Efterdj Olle Olsen Baartvet ej disse i Retten anviste penge af Johaness Nielsen for Lille Baartvet vill i modtage, men forskyder sig til loughlig stefnemaal till Aasteden, da Som saadane Sager till Aasteden bør ordeelis, saa beroer der med, indtill Johaness Nielsen loughlig

till Aasten!! (Aasteden) Sagen indstefner, og om parterne ej for inden i mindelighed kand forEenis, saa skall udj Sagen gaaes hvis Rett er.

Efter at alt dette var forhandlet, bleve begge parter med hin anden for Retten forEenede at Johanen Nielsen afstod den/n/e hans indløsnings Rett

1713: 198b

for Olle Olsen Baartvet, lige efter det i Retten frem lagde skiødes formeld, og Olle Olsen Baartvet der i mod tillod at Johanen Nielsen frit og frelst gaarden Lille Baartvet maa tilstred!! (tiltrede), og sin lifs tid baade for sig og sin Huustrue, uden nogen bøsse maatte tiltrede, og dend som en Leilending beside, og lovede der hos nu straxst ha/nnem/ en fuldkom/m/en bøsse seddel at medeeles, og var parterne paa begge sider der med i alle maader benøyet, og for Retten der paa Ragte hin anden deris hender, hvor Ved ald prosses {med} mellem de/nnem/ her om er ophæfvet,

Niels SkogsEide hafde atter ladet stefne sin broder Olle SæfverEide for en deel penge hand ha/nnem/ efter en Reigning skall vere skyldig, de/nnem/ at betalle, hafde og ladet stefne en deel Vidner som skulle vidne om adskilligt de/nnem/ i mellem, saa som Engel Meehuus, Paal Miaanes og Jon Biøndall, endnu var Citerit som ej møtte Anders SæfverEide Johanen Johansen ibd:, unge Winsens Killen, Morten SkogsEide, Hans Ham/m/erland og Engel Rogelstvet, hvilke siste er af Liuse Closters godtz, og blev frem kaldet de 3de tilstede verende Vidner, og Eeden for dennem oplæst, og en hver formanet at sige deris sandhed, og frem kom først

Paal Biaanes!! (Miaanes) og efter giorte Eed vidnede, at hand for toe aar siden kom ned paa SæfverEide hos Olle ibd: og Niels SkogsEide var og der, da hørte hand at de begge brødre hafde nogen Reigning i mellem sig og hand hørde at Niels SkogsEide sagde at hand med sin broder Olle var forligt om 39 rdr: som Olle skulle betale til Niels saa hørde hand og af Olle at hand der med ej var fornøyet, og Niels gik der efter bort, men ingen Reigning saag hand, icke heller hørte hand Videre af de/nnem/ ej heller ved hand meere i den/n/e Sag at vidne,

1713: 199

Engel Meehuus efter giorte Eed vidnede at for meere end 10 aar siden war hand paa Aarre hos nu Sl: gamble Lars Aarre og Niels SkogsEide var sam/m/e paa Aarre hos, og hand saag at Niels SkogsEide betalte till Lars Aarre en deel penge paa Olles weigne, men hvor mange det var ved hand icke, ej heller wed sam/m/en heng hvorledes det i mellem Olle SæfverEide og Niels SkogsEide er beskaffet, men siden fik hand hos Lars Aare af sam/m/e penge i sin arf 20 rdr: videre ved hand icke i den/n/e Sag at vidne,

Jon Biøndal møtte og sagde icke at vere stefnt hvor fore hand ej noget i saa fald ville widne, Størk DragEide forklarede at hand var ombeden at stefne ha/nnem/ men hand fik ingen med sig, hvor fore hand ej er stefnt, Lensmanden forklarede at Anders SæfverEide og Johanen ibd: blev stefnt af ha/nnem/ tillige med Lars SæfverEide, men Lars SæfverEide war ej tilstede, unge Winsens Killen forklarede Størk DragEide at var stefnt af Niels SkogsEide Self og ej anderledes, Størk DragEide forklarede og at Morten SkogsEide war stefnt af Niels self men ingen stefne Vidner møtte Hans Ham/m/erland og Engel Rogelstvet møtte ike ike heller war nogen stefne Vidner tilstede, men Lensmanden og Størk DragEide forklarede at de ike er stefnte,

Niels SkogsEide begierede opsettelse till neste ting at hand sine Vidner kand faa indstefnt, Olle SæfverEide møtte og endnu som før ganske negtede noget till hans broder Niels SkogsEide at vere skyldig, erbød sig der paa at aflegge sin Eed,

afsagt,
Som Niels SkogsEide beraaber sig paa en deel

1713: 199b

widner, som nu ej møder, og Niels self begierer opsettelse till neste ting, at hand sine Vidner kand faa indkaldet, saa beroer med Sagen till første ting, hvor da Niels SkogsEide sine Vidner har at indstefne, og haver till sam/m/e tid begge parter i Egne Personer at møde og skall da gaaes udj {Rette} \Sagen/ hvis ret er.

Haldor Biøndall og Olle SæfverEide blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin LougrettesEed,

Publicerit Olle Olsen Baartves!! (Baartvets) udgifne bøxsel seddel till Johanen Nielsen paa 12 Mrk: Sm: i Lille Baartvet, dat: 13: octobr: 1713.

Der eftter blef de Mend udnefnt som Krigsstyrens ligning skulle bivere Nemblig 6 af de welhavende, og 6 af de Ringere, saa som de første 6: Knud Eie, Engell Ballesem, Sten Wiig, Niels Ballesem, Olle Baartvet, og Torbiørn Skaattun, de andre 6: Johanen Henanger, Engell ibd:, Engell Meehuus, Haldor Biøndall, Jon ibd: og Simen Aakre, hvilcke alle en hver for sig aflagde deris Corporlige Eed, at de uden nogen Persons anseelse wille og skall ligne denne dagskatt, eftter en hvers Efne og Formue, med widere forige udgangne ordre indeholder Hvor eftter Taxeringer blef foretagen og fuldt ført.

Dend 19: octobr: blef holden almindelig Høsteting paa (Tv?)et i Strandebarm for Strandebarms Skibredes Almue oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Anders Mundem, med eftterskrefne Lougrett, Hans Øfre Waage, Hans Rasmusen Brue, Peder Kysnes, Baar Bondhuus, Steen Om/m/e, gl. Torben Rørvig, {Steen Om/m/e,} Erick Aackre og Niels Mundem sambt Almue fleere som tinget søgte Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

1713: 200

Publicerit Jon Torbiørnsen Meehuuses udgifne skiøde till Knud Siursen paa 18 Mrk: Sm: med bøxsel i Meehuus i mod penge 24 rdr: dat: 19: octobr: 1713:

Dend Hederlige og Meget Wellærde Mand Hr: Olle Gierdrum Sogne Prest till Strandebarms Skibrede lod Fredliuse alle de skouge og Skouge teiger, som Kierkerne udj Strandebarms giæld tilhører, at ingen der udj noget till u-pligt hugger eller hugge lade, saa som der skall befindes at en deel har hugget i deslige skouge meere end skiee burde, og saa fremt de der udj eftterdags hugger de da der fore eftter Lougen vorder anseet,

Der eftter blef fore tagen dagskattens ligning og blef antagen 6 af de beste Mend saa som, Hans øfre Waage, Hans Rasmusen Brue, Peder Kysnes, Steen Om/m/e, Niels Mundem og unge Torben Rørvig, de 6 af de ringere Niels Giære, Niels Børsem, Endre Fosse, Peder

Grønevig, Baar Bondhuus og Erick Aackre, hvor eftter alle disse aflagde deris Eed, eftter sedvane, og som ligningen fuldført,

Godskalck Samsonsens og Godskalck Andersen Sundal blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge deris Lougrettes Eed,

Dend 3. Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Helvig for Qvindheretz skibredes Almue oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Iver Helvig med eftterskrefne Lougret, Ingebregt Løning, Olle Haavig, Willum ibd: Lars Berge, Anders Liustvet, Lars Lund, Tøris øfre Sandvig og Olle Lille Røsseland, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes indført,

1713: 200b

Publicerit Lars Olsen SæfverEides udstede bøxxel seddel till Johanes Jonsen paa 3 Spand Sm: i dend gaard Haavig dat: 3 Januarj 1713:

Publicerit Hr: obr: Lieut: Montag: Lillianschiolds udstede bøxxel seddel till Berge Nielsen paa 1 ½ Løber Sm: og ½ Hud i gaarden Røsseland dat: 6: Martj 1713.

Johanes Samsonsens, Olle Larsen, Jon Jonhansen!! (Johansen) og Helge Torkildsen Store Omvigen haver ladet stefne Olle Tveitten fordj hand skall have Ved sin Hund og Folck Jaget deris Fæ af deris Sætters Støll, som er samfallet med hannem, med formoding at hand der fore bør anseeis till straf,

Olle Tvetzens qvinde Engel Jens datter møtte paa sin Mands Veigne i Retten, og her till svarede at hun icke kand negte jo nest avigte Som/m/er at hafve bort jaget deris Creaturer af sin Sætter Støll, der som deris Fæ aldrig pleier at kom/m/e at Mælkes, men de en Morgen tillig kiørde sit Fæ expresse der ned paa hendes Støll, og Jettede der Creaturene indtil de om Morgen kom og skulle Malke, da til spurte hun dem hvi de hafde kiørt deris Fæ paa den/n/e hendes Støl i mod sedvane, de svarede at de skulle det giøre, og at de hafde Magt der till, {hun} og spurte om hun turde Jagde dem der fra, hun svarede ja at hun det torde, tj de var kom/m/en paa det sted de ej pleier at Malke og hun har begiert skiftte, men er bleven forhindret,

Citanterne formente at eftterdj det er felles udMark, de da vill kunde kiøre deris Fæ hvor de vil i Samfeldes Mark, og forklarede der hos at hun ved hund jagede deris Fæ i uføre hvor af deris Creature har taget skade, Men Citanterne sagde ingen Vidner at hafve stefnt ike heller nogen widner der paa ved at stefne, men som Olle Tvetzens qvinde icke negter jo at have kiørt deris Fæ, saa mente de at det er Vidner nok

1713: 201

paastod der fore en Endelig Dom till straf over Olle Tvetten,

Olle Tvetzens qvinde som før sagde ike at kunde negte jo at have jaget deris Creaturer fra hendes Støll, men der Ved icke foraarsaget nogen skade, men allene paastaar at vil bevise at

sam/m/e Støll dem ej till hører, og at hun saa snart mueligt kand vere vill have
Sorenskriveren og Mend paa Aasteden at loughlig skiftte skee kand, formodede der fore ike
nogen u-ret at have gjort,

afsagt,

Som Citanterne Johaness, Olle, Jon og Helge Store Omvigen icke med nogen bevislighed
gaatgiør, at Olle Tvetten{s} eller hans Folck saaledes har jaget og kiørt deris Fæ, at de der
over er kom/m/en till nogen skade, saa kand Olle Tvetten ej lide noget eller till bøder Kiendes
for saadan gierning, men som Olle Tvetdens qvinde Engell Jens Datter self tilstaar for Retten,
at hafve kiørt Citanternis Fæ fra sin Sætterstøll, naar deris Fæ der er bleve Malket eller og de
der med de/nnem/ har beitet, og der i lige maade fornehmes at sam/m/e Sætterstøll hvor \om/
tvistes er samfallet med Tvetten, allene at bemelte Olle Tvetdens qvinde begierer og paastaar
et loughligt Skiftte at bør skee, hvilcke saa snart tiden det vill tilstede skee skall Saa bør dog
Olle Tvetten icke at kiøre eller at jage Store Omvigens opsideres qveg, alt dend stund skiftte
ej skeed er, og saa lenge bør deris Creaturer gaa hvor de vill og kand i samfeldes Mark, i
midler tid {har} \som/ Olle Tvetten \har/ givet aarsage till den/n/e trette saa bør hand og
betale till dennem i foraarsagede omkostning 2 Mrk: danske, alt inden 15ten dage under adfer
eftter Lougen,

Der eftter blef antagen de Mend som Dagskatten skulle ligne Nemblig de 6 af de beste saa
som Olle Sunde, Lars

1713: 201b

Unerem, Paal Kierland, Anders Liustvet, Olle Skarvetun og Lars Lund, de andre Sex, Olle
Haavig Tøris øfre Sandvig, Adskild Unerem, Olle Skarvetun, Harald Kaldestad, Elling
Rabben og Ingebregt Løning hvilke alle, en hver for sig aflagde deris Eed at de skulle ligne
den/n/e skatt eftter en hvers formue og wilkor saa Vit de er widende,

Gabriel Berge blef befallet at Reise till Loughtinget at aflagde!! (aflegge) sin LoughrettesEed,

Dend 6: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Wallen for Skaanevigs Skibredes
Almue, oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Nicolay Biering
med eftterskrefne Loughrett, Erick Furdal Lars Teigland, Erick Wicke, Lars Øfsteboe Wier
Fiære, Godskalk Waagen, Olle Svindland, \og/ Olle Wicke, sambt Almue fleere som tinget
søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brevve og andre Forordninger som for hen findes Specificerede

Publicerit: obr: Lieut: Montag: Lillianschiolds udstede bøsse-seddell till Olle Larsen paa 1 ½
Løber Sm: i gaarden Tvette paa Closterøen, dat: 4 Martj 1713:

Ane Sl: Petter Tisens hafde ladet stefne Hr: obr: Lieut: Montag: Lillianschiold for en Matte
Toback tilhørende en Skaattsk skipper Ved Nafn M: Tommes Currie{s} hvilcke Tobak
hende er leveret af før ermelte skipper, hvor paa hun ha/nnem/ sin haand har meddeelt, og {af}
der eftter er den/n/e Matte leveret till obr: Lieut: som den nu ej vill betale med formoding
hand dend tillige med omkostning bør betale, indleverede der fore en Hr: obr: Lieut: seddel

om sam/m/e Tobak som melder saaledes, Wille Mad: Ane udj Terøen lade nerverende bud følge dend Matte Tobak Vj seeniste taltes om var det meget Vell

Handeland d: 16 Julij 1711

Montagnie LM

og skulle Mad: for sam/m/e Matte paa M: Courries Veigne vere qviterit af Montag:
Lillienschiold

1713: 202

obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans Veigne,

Lensmanden Nicolay Biering og Anders Houge hiemlede Ved Eed at de obr: Lieut: louglig i den/n/e Sag er!! (haver) indstefnt, Hvor fore Sagen till neste ting beroer, og hafver da Hr: obr: Lieut: at møde og skall saa gaaes i Sagen hvis ret er

Svend Næs og Rasmus Skaalnes hafde ladet stefne Peder Gielmervig for medelst hand skall have beskylt dem fore at de skulle have faaen nest avigte Som/m/er 3 Størger hvor udj dend Hederlige Mand Hr: Ellias Elliesen var jnterresserit, og de for ha/nnem/ ej Aabenbarede meere end 2 størger at have bekom/m/et, og i saa maade dølt dend Eene størge, hvor Ved hand lige saa vill gjøre de/nnem/ till Tyfve for sam/m/e Fisk, med formoding hand der fore bør lide efter Lougen, eller og bevise at de fleere end 2de størger har bekom/m/et, og der om war Dom begierende, hafde og ladet stefne till Vidne, Paal Skaalnes og Svend Aasen, hvilcke begge møtte for Retten,

Peder Gielmervig møtte till Sagen at svare, og negtede ganske indted at have talt de/nnem/ till nogen forkleinelse, begierede at det maatte ha/nnem/ overbevises,

Paal Skaalnes efter giorte Eed vidnede at hand tillige med fleere vare forsamblede nest avigte Som/m/er i Høstens tid paa Heiebøe i Øllen udj et Fæsterøll hos Enken Heiebøe, der og var og Peder der till stede, og som de sad i selskab sam/m/en da var og Johanes Tielflaat der tilstede da hørte hand i mellem anden talle som Peder hafde med Johanes Tielflot, at Peder sagde till ha/nnem/ det var 3 størger, enten det var unt eller gaat hand me(nte?) ved hand icke, tj det var om Natten de laag i en Senge boe til sam/m/en, og de snackede desse ord,

Svend Aasen efter giorte Eed vidnede at hand og var sam/m/e tid til stede paa Heiebøe i Øllen, og hand

1713: 202b

kom og i Sengeboeden hvor Peder Gielmervig laag tillige med Johanes Tielflaat, Olle Udstuen og Knud Tvet, da i blant anden talle som de hafde sam/m/en hørde hand at Peder sagde till Johanes Tielflaat at hand tillige med de andre fik 3 størger, men Johanes sagde bed gud bevare dig for talle, Peder sagde at hand skulle sige hvad hand sagde, og at de fik 3 størger, og Johanes Tielflaat skulle gaa paa sine Knæ for ha/nnem/ og gifve ham baade en og toe Rixdaller for hand skulle tige still, meere hørde hand ike talle af nogen af parterne,

Svend Næs beraabte sig paa fleere widner, som hand vilde stefne, saa og at Johanes Tielflaat maatte møde som nu og er stefnt, men ej for sin Svagheds skyld kand møde,

Peder Gielmervig formente indted at have talt nogen till wanære, og hvis talt er det er baade skeed endeel af løstighed og en deel at hand hafde hørt at de hafde faaen 3 størger, og der fore ej hafde meere meening der med, begierede at den/n/e Ringe Sag nu maatte gribe ende, afsagt,

Som Svend Næs og Rasmus Skaalnes beraaber sig paa fleere Vidner, som nu ej er stefnt, saa og at Johanes Tielflaat maatte møde till Sagen at svare, som nu ej for Svagheds skyld kand Comparere saa beroer med Sagen till første ting, hvor da Johanes Tielflaat haver at møde, i

lige maade haver Citanterne deris paaberaabte Vidner til sam/m/e tid at indstefne, og skall saa gaaes hvis ret er

Publiceret Marite Sl:(?) Aasens udstede bœxsell till Aanund Johansen paa 1 pd: 3 Mrk: Sm: i gaarden Heigland dat: 15 Febr: 1713:

Publicerit Halvor Olsen Rullestad hans udgivne skiøde till Tor Olsen yndre!! (indre) Diufve paa 4 ½ Mrk: Sm: med bœxsell udj hans paaboende gaard Indre Diufve i mod penge 3 rdr: dat: 6: Novembr: 1713:

Publicerit Olle Larsen Wicke hans udgifne skiøde till Omund Johansen Heigland [paa] 13 ½ Mrk: Smør

1713: 203

med bœxsell i dend gaard Heigland i mod penge 13 ½ rdr: dat: 6: Novembr: 1713:

Anders Skoge hafde ladet stefne Rasmus Løvig for medelst hand nest afvigte Foraar skall have solt hannem et Haars paa dend Condition at sam/m/e haars skulle have voren med Føll, og der fore skulle give hannem 6 rdr: 5 Mrk: 4 s: og som hand siden har fornomet, saa hafde bemelte Haars icke føll, \for/ hvis aarsage hand og kiøbte Haarset, formodede der fore at Rasmus bør tage sit Haars igien, og tilbage levere hvis hand der paa oppebaaret haver som er 1 rdr: 5 Mrk: 4 s:;

her i mod hafde Rasmus Løvig ej allene Contra Citerit Anders Skoge, till at betale hvis endnu paa bemelte Haars Resterer som er 5 rdr: men end og stefnet Peder Gielmervig som ha/nnem/ bemelte Haars paa sam/m/e Condition har solt \nemblig/ at det skulle have voren med føll, og saa frembt at Haarset icke var med føll, saa formeener hand at Peder Gielmervig bør svare till Haarset, og igien anam/m/e det, og tilbage levere hvis hand der paa har annamet som er 6 rdr:

Peder Gielmervig!! hafde og Contra Citerit Peder Gielmervig!! (Rasmus Løvig) fordj han skall have uden Loug og Dom hiem kiørt dette Haars till hannem igien endog hand har kiøb!! (kiøbt) Haarset af ha/nnem/ og i lige maade at betalle de 3 Mrk: som endnu Rester ha/nnem/ paa Haarses Kiøb,

Parterne paa alle sider møtte i Rette og vedstod louglig at vere stefnt, undtagende Anders Skoge sagde sig icke at vere Contra Stefnt, begierede at de ha/nnem/ maatte overbevises,

Rasmus Løvig forklarede at Tom/m/es Kielle og Matias Teigendal paa hans Veigne stefnede Anders, men bemelte stefne Vidner var ej tilstede, som Stefnemaalet kunde afhiemle,

1713: 203b

Peder Gielmervig forklarede at hand nest avigte Vaar winde 8te dage eftter winden, solte Rasmus dette omtvistede Haars for penge 6 rdr: hvor paa straxst blef betalt 2 rdr: 3 Mrk: siden 8te dage eftter Ste: Hans dag betalte hand 3 rdr: saa der endnu Rester 3 Mrk: og det skeede paa dend Condition at Haarset skulle have Føll, og tilbød Peder Rasmus sam/m/e tid, at om hand self maatte have og beholde det Føll Haarsen gik med vilde hand selge dend for 1 rdr: ringere, men Rasmus svarede at hand wilde self beholde baade haarset og det, og der paa annam/m/ede hand Haarset, og som hand {icke} fuld kom/m/elig viste at Haarset hafde føll, saa formodede og paastod hand at Rasmus ej allene bør betalle ham de Resterende 3 Mrk: [men] end og at beholde Haarset, saa som det ha/nnem/ eftter dend dag ej meere wedkom, og

ej heller det ville Videre i modtage, hvor fore Haarset siden har gaaen paa sin Egen Risico, og ej vedkom/m/er ha/nnem/ at tilsvare enten det kom/m/er till skade eller ej,

Rasmus vedstod alt hvis Peder om Haarses Kiøb haver berettet, men som hand 5 dage der efter solte sam/m/e Haars till Anders Skoge for penge 6 rdr: 5 Mrk: 4 s: og det ogsaa fordj det hafde Føll saa forment hand i lige maade at vere frj for tiltalle, og om saa er at Haarset ej hafde Føl saa paastod hand om Haarset ike bliver Anders Skoge tildømbt, at Peder da maatte igientage Haarset, og svare ham hvis penge hand hos hannem har oppebaaret, forklarede ellers at Anders Skoge tilbød ham i lige maade penge for sam/m/e aarsage, Men Rasmus ogsaa begierede af Anders Skoge, at saa frembt at vilde overlade Føllet till ham saa vilde hand selge ham Haarset for 6 rdr: men Anders Skoge vilde ike, men kiøbte Haarset tillige med Føllet, paastod og der hos at

1713: 204

Anders Skoge maatte til findes at betalle ham hvis penge der fore endnu Resterer tillige med omkostning,

Anders Skoge forklarede at alt hvis Rasmus Løvig i saa fald har berettet ogsaa er sanden, men som Haarset ej hafde Føl formodede hand at Kiøbet ej kand holdes, men at Rasmus bør annam/m/e sit Haars og igien levere ham hvis som der paa er oppebaaret tillige med omkostning,

Peder Gielmervig erbød sig at vill gjøre sin Eed, at hand icke Rettere ved end at Haarset hafde Føll da hand det till Rasmus bort solte, og forment der fore at Haarset ha/nnem/ bør til høre, begierede at Anders Skoge bør bevise at Haarset ej Foled!! (Følede/Føllede) i medens dend var hos ham, men Anders Skoge forklarede at straxst efter hand kiøbte det hafde hand Haarset ind till SæfverEide og gick det i deres Mark till efter Olsdags tider men om Haarset der har follet!! (føllet) og bort kast sit Føll kom/m/er hand ej Ved, men \ej/ forstod hand andet end Haarset hafde Føll da hand det solte,

Rasmus Løvig erbød sig at gjøre sin Eed at Haarset kom i sam/m/e tilstand fra ham som det kom till ham, men enten Haarset hafde føll eller ej ved hand icke, men ej rettere kunde hand see end Haarset hafde Føll,

Anders Skoge her til svarede at hand icke weed till wesse endten Haarset hafde Føll eller ej men indted føll hafver hand seet

Halvor SæfverEide som og var tilstede forklarede at haarset gick udj hans Mark, men aldrig har fornamet at Haarset Føllede saa lenge hun var der, men icke kunde gjøre sin Eed enten

1713: 204b

Haarset hafde Føll eller ej, videre viste hand ej der om at forklare,

Peder Gielmervig efter sin Egen tilbydelse aflagde sin Eed for Retten at hand ej andet er vidende icke heller var andet vidende end jo det solte Haars som Rasmus Løvig \af/ han/nem/ kiøbte jo baade var med og hafde Føl da hand det leverede, og der hos saag at Føllet spente i Moderens lif, hvor fore hand atter paastod at vere frj for Rasmus Løvigens tiltalle, saa og formodede at Rasmus bør betalle ham de Resterende 3 Mrk: og anseeis fordj hand har uden Loug og Dom kiørt Haarset paa ha/nnem/

Rasmus Løvig efter sin tilbydelse aflagde sin Eed for Retten at det Haars som hand kiøbte af Peder Gilmervig kom i sam/m/e tilstand saa god fra ham som hand det annamede, og at hand ej heller Rettere ved end Haarset hafde Føl, da hand det till Anders Skoge leverede, paastod der fore hand bør vere frj for Anders Skoges tiltale og at Anders Skoge bør betalle ha/nnem/ hvis paa Haarset endnu Resterer, tillige med omkostning,

Anders Skoge eftter sin tilbydelse aflagde sin Eed for Retten at det Haars hand kiøbte hos Rasmus som først kom fra Perder Gielmervig icke med hans vidende hafde noget Føll, og at hand icke der till noget haver fornom/m/et, og paastod der fore at Rasmus Løvig bør annam/m/e sit Haars til bage, og betale ham igien de penge hand hos ha/nnem/ for Haarset har oppebaaret,

hvor om alle Parter war Dom begierende, og ej Videre hafde i Retten at proponere,

Afsagt,

Eftterdj Peder Gielmervig har solt et Haars till Rasmus Løvig for penge 6 rdr: hvor paa er betalt

1713: 205

5 rdr: 3 Mrk: og Ved Eed testerit at Haarset da hand det solte og till Rasmus leverede, {ej} eftter hans siun ej kunde andet see eller fornehme end at Haarset da hafde Føll, og saag at {Haarset} Føllet spente i Haarset, Rasmus Løvig ogsaa for Retten har aflagt sin Eed at Haarset blef leveret till Anders Skoge, i sam/m/e tilstand som hand det af Peder kiøbte {og leverede} Anders Skoge der eftter har aflagt sin Eed at hand icke er Vitterligt at Haarset siden det kom i hans være har haft noget Føll og at det siden har gaaen en lang tid i SæfverEides Mark og ej i ald dend tid till noget Føll fornom/m/et, da eftter dj at Haarset fra Kaarsmøse tider till Ste: Ollai tider har gaaet udj en Mark hvor dend ingen tilsium hafde saa ingen kand sige till Vesse noget Føel at hafve til fornom/m/et saa afsiges for Rett at eftterdj Haarset som paastefnes ej har gaaen paa de steder hvor {Mand} nogen till Visse kand bevise at Haarset icke hafde Føl, saa beholder Anders Skoge Haarset og som Rasmus Løvig ej kand bevise At Anders Skoge nu er stefnt, for de Resterende pengers betalling, saa søger {hand} Rasmus ha/nnem/ der fore till sit werne ting, men Rasmus bør inden 15ten dage at betale till Peder Gielmervig de paa Haarset Resterende halfve Rdr: under excecution eftter Lougen, omkostningen ophæfves paa alle sider,

Mari Tors datter til holdende paa indre TongesVig hafde ladet stefne Jon Nielsen Frette ogsaa boende

1713: 205b

i Tongesvig, fordj hand skall have skielt hende paa hendes ære, formodede at hand der fore bør lide og undgielde, hafde og ladet stefne till Vidne Siur Olsen tiener hos Jon Tunesvig og Ingerj Chrestens datter tiener sam/m/e stedtz,

parterne møtte paa begge sider, og [Jon] negtede at have skielt hende, begierede at det ha/nnem/ maatte over bevises,

Siur Olsen møtte men ej Ingerj Chrestens datter,

Siur Olsen eftter giorte Eed vidnede at nest avigte Som/m/er i slaatten da hørte hand at Ingerj sagde, {at} til Marj at de ville gaa ud at bære Raa høy, og da dette skeede, da svarede Jon i dag skall de Rage, men i Morgen skall de bære høy, og de gik i Marken till at bære høy, hvilket de gjorde i 3 dage, men Marj vilde icke i disse dage gaa hiem om aften at faa Mad, hvor over Jon blef wred, og der eftter som hun kom hiem, da kom de i ord sam/m/en for dj at Marj ej vilde gaa hiem, da hørte hand at Jon kalde hende en sladder taske, Videre viste hand ike at vidne,

Erik Furdal {og} hiemlede Ved Eed at Ingerj loughlig var stefnt til Vidne i den/n/e Sag, men Niels Svindland som var med ha/nnem/ møtte icke, hvor fore Sagen till neste ting beroer, at widnet kand møde, og som Marj beraabte sig endnu paa en qvinde Ved Nafn Ane Knuds

datter som nu ej er stefnt eller tilstede saa will {de} hun og loughlig stefnes, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er,

Jon Dallen og Siur Wiig blef befallet at Reise till Loughtinget at aflegge sin Loughrettes Eed,

Halvor SæfverEide, Siur Skrom/m/e Jon Nielsen Frette og Jon Nielsen Milge begge paa TungesVig, Johanes Tielflaat, Svend Nes, Abraham Tielle og Tom/m/es ibd: blef befallet {at} nest leden aar Retten at betiene,

1713: 206

Der eftter blef antagen de 12 Loughrettes Mend som Dagskatten skulle ligne, Nemblig 6 af de beste saa som Erick Furdall, Jon Nielsen Frette, Lars Teigland, Erick Wicke, Olle Larsen ibd: de andre 6 ere desse, Steen Ebne, Siur Molnes, Olle Svindland, Wier Fiære, Godskalck Waagen, Lars Øfstebøe, \og/ Siur Skrom/m/e hvilke alle tillige en hver for sig aflagde sin Loughrettes Eed at de Rettferdelig skulle ligne dagskatten, hvor paa det blef fore tagen og fuldEndet,

Dend 9 Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Silde for Etne skibredes Almue, oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Zacarias Silde med efterskrefne Loughrett, Tollef Skioldal, Hans ibd: Olle Lars: Stølle, Torbiørn og Johanes ibd: Mogens Steene, Lars Nesse og Olle Waee, sambt Almue fleere som tinget søgte, Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerede

Publicerit Helvig Ellisabet Sl: Hr: Hans Kampstrups hendes udgifne bøxxsel seddel till Madtz Berge paa ½ Løb og 6 Mrk: Sm: i gaarden Berge dat: 24 Julij 1713:

Publicerit Sl: Hr: Hans Kampstrups udstede bøxxsel seddel till Sifver Tormosen paa 1 Løb Sm: i gaarden Floketvet, dat: 2 8br: 1712.

Olle Udstuen hafde ladet stefne Halvor Wee formedelst hand icke vill giere en gierdes gaard mellem Udstuen og Wee, formodede at hand ej allene bør till Kiendes Jerdesgaarden at giere, men end og betalle denne prosses omkostning

1713: 206b

Halvor Wee blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans Veigne, Skafferen Aanund Tostensen forklarede at hand tillige med Baar Eickenes, loughlig stefnede Halvor Wee, men Baar Eickenes war ej til stede, hvor fore Halvor Wee paalegges till neste ting at møde,

Knud Frettes Søn Halvor Knudsen hafde ladet stefne Lars Aslacksen till huus paa Qvam/m/e for medelst hand skall have skielt ha/nnem/ paa hans ære med formoding hand der fore bør lide og undgielde, og betale omkostning,

bemelte Lars Aslacksen hafde Contra Citerit Halvor Knudsen fordj hand skall have skieldet hannem for en Katte ruppe, till Vidne haver Halvor Knudsen ladet stefne Niels Grindem og Niels Nielsen Frette, og møtte Niels Grendem, men ej Niels Frette, Lars Aslacksen beraabte sig paa sine Vidner som er Niels Frette og Niels Lien, hvilcke hand nu ej kunde faa Stefnet, fordj tiden war saa kort for tinget, ingen Stefnevidner vare til stede som Stefnemaalet skulle afhiemle, hvor fore med denne Sag till Videre stefnemaal beroer.

Olle Udstuen hafde ladet stefne Helga!! og Niels Grindem for medelst de skall have sønderslaget en baad hannem till hørende, med formoding de det bør betalle,
Niels og Helga!! Grindem møtte icke, ej heller nogen paa deris Veigne,
Aanund skaffer og Even Grindem hiemlede Ved Eed at de de!! indstefnte loughlig her om har indCiterit, hvor fore Helge og Niels Grindem paalegges till neste ting at møde,

Sirj Ellings datter har ladet stefne Peder Ram/m/e for Resterende Løn efter afreigning nu for Retten 7 Mrk: 10 s: med formoding hand det bør betale,

1713: 207

Peder Ram/m/e møtte og vedstod at vere hende saa meget skyldig, men forklarede at hun gik u-loughlig af hans tieniste med Videre ord de/nnem/ mellem falt, saa blef Rasmus Løvig hos hvem tøsen nu tiener med Peder Ram/m/e saaledes forEenit at hand inden 15ten dage skulle betalle till bemelte tienistetøs 4 Mrk: danske, hvor i mod alle pretentioner mellem dem skulle vere ophæfvet, hvor paa de for retten ragte hver andre deris hender, og bør Peder Ram/m/e sam/m/e sin godvillig forpligt at efter kom/m/e under excecution efter Lougen,

Olle Grønstad og Tollef Sande blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin LougrettesEed,

Lars Nesse, Haldor Haaland, Erick Winie, Rasmus Frette, Samuel Flaatte, Haldor Haaheim, Tor Ramsvig og Peder Ram/m/e, blef udnefnt till kommende aar Retten at betiene,

der efter blef de 12 Mend udnefnte som tillige med dagskatten skulle ligne saa som de 6 beste nemblig Tor Ramsvig, Olle Stølle Lars Nesse, Torbjørn Stølle, Mogens Steene og Jacob Tesdal, de andre 6: Lars On/n/esteen, Haacken Ryg, Aslack ibd: Olle Wae, Hans Skioldal og Tollef Skioldal, hvilcke en hver for sig aflagde deris Eed, Rettferdelig at skulle ligne, hvilke og saaledes blef begynt og fuldendet,

Dend 10: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa KillisVig for Fielbergs Skibredes Almue {dend} ofver verende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Lars Killisvig med efterskrefne Lougrett, Lensmanden i Steen Hougens sted, Anders Giærevig, Colben Berge, Ingemon Dueland, Johanes Wacke, Knud Wieland, Johanes Lunde, og Rasmus Wacke, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes indført,

1713: 207b

Publicerit Tollef Paalsen Eies udstede skiøde till Orm Siursen Eie, paa 1 Løb Sm: med bøxxel i gaarden Eie dat: 9de Novembr: 1713:

Publicerit Tollack Olsen Arnevig hans udgifne skiøde till hans Datter Mand Svend Siursen Udbye paa 2 pd: 19 1/16 Mrk: Sm: med bøxxel i dend gaard Arnevig tillige med helten i dend paa gaarden bestaaende Soug, grund og Stem (Stemme), i mod penge for hver Mrk: 4 Mrk: danske, self eier hand paa sin Huustrues Dorette Tollacks datters Veigne 18 7/12 Mrk: Sm: med bøxxel, saa han nu er Eiende i bemelte gaard Arnevig 1 Løb 13 31/48 Mrk: Sm: med bøxxel, dat: 7de Novembr: 1713:

Der efter blev de 12 Mend udnefnt som efter dend ordre om dagskatten blev udnefnt, saa som de 6 beste Svend Siursen Udbye, Tosten Øfrebøe, Olle Øfrebøe, Peder Udbye, Madtz Stangeland og Johanes N: Lunde, de 6 Ringere Chresten Tindeland, Johanes Wacke Colben Berge Knud Wieland, Ingemon Dueland og Lars Killisvig hvilcke Mend en hver for sig aflagde deris Eed, at ville ligne dend alle Naadigste paabudne dagskatt, efter en hvers efne, Raad og Næring, hvor efter dagskattens ligning blev fore tagen og fuldEndet,

Der efter frem kom for Retten dend Dannemand Peder Colbensen Udbye, og paa sin broder Harald Colbensens Veigne tillspurte dend ganske Almue paa Tinget, særlig de gode Mend som boer udj hans Naboelag, Nemblig opsiderne paa Bioe, Tindeland, Aasbøe, og alle dem som boer udj Borgen, om de icke Vitterlig er, at en Koe Fielbergs Kierke tilhørende, hvilcke og var paa Leie hos Jon Eickaasen, nest avigte Som/m/er et aar siden Ste: Hans dags tider, icke af Siugdom og Svaghed bort døde, og at ingen Menisker i des død var aarsage, I formoding, at sam/m/e Koe hannem

1713: 208

icke paa først komende Kierke Regenskab till betalling, udgiftt eller forsøm/m/else skulle til reignes, bad der fore Almuen, at der om vill give deris sandferdige forklaring,

Almuen over alt der till svarede at de nocksom Vitterligt er, at denne Koe Fielbergs Kierke tilhørende som hos Jon Eickaasen var paa Leie, det aar 1712: Ved Ste: Hans dags tider bort døde, de ved og, at sam/m/e Koe ej for nogen Meniskes wanagts skyld bort døde, men Koen i lang tid var svag, saa at dend tørkedes bort, og omsider efter mange brugte Raad, paa Marken af sig self og sin Siugdom bortdøde, saa de icke Rettere veed end at Koen af Lungesot bort døde, Thj da Koen blev siug, har de icke forsømt at bruge hvad Raad optenckes kunde, men alt forgiefves,

Dette begierede Peder Udbye at maatte indførís og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis som hannem ej kunde negtes,

Ellias Wieland og Siur Wake blev befallet at Reise till Loug tinget at aflegge deris Lougres!! (Lougrettes) Eed,

Tøris Ramsøe, Erick Houge, Ingebregt Dallen Svend Siursen, Svend Ifversen, Siur Svendsen Harald og Peder Udbye, blev beskicket till kommende aar Retten at betiene,

Dend 13 Novembr: blev holden almindelig Høsteting paa Eidtzaag for Fiære skibredes Almue, oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Tollef Hougland

med eftterskrefne Lougrett, Jacob Nesse, Aagier Eileraas, Jacob Hoepe, Anders ibd: Olle Houckaas, Knud Ervesvaag, Olle Førde og Elling Tvetteskog sambt Almue fleere som tinget søgte

1713: 208b

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerede

Publicerit welbr: Jørgen Schiel Due till Synderschou deris Kongl: May: Estatz Raad og Ambtmænd over Dueholm, Ørum og Westervigs Ambter hans udgivne skiøde till Chresten Heningsen Smidt paa helten af Fiære skibrede tiende dat: 7: Septembr: 1700:

her for uden advarede Monss: Torben Larsen dend ganske Almue i Fiære skibrede, at de eftter dags ej meere till obr: Lieut: Montagnie Lillianschiold som dend anden halfve deel er eiende end helten, saa frembt de icke om de her i mod gjør, vill betalle det op igien till Lougmanden i Stavanger welEdle Hening Friman, som dend halfve part som skiødet om formelder nu er eiende, hvilke hand begierede i protocholen maatte indførís han/n/em i fremtiden till eftter rettning.

Anders Westvig hafde ladet stefne Axsell Molbrecke fordj hand skall hafve taget sin Søn Rasmus Axselsen fra ha/nnem/ som hafde fested {ha..} i tieniste hos ha/nnem/ der fore at lide eftter Lougen hafde og ladet stefne bemelte hans Søn Rasmus for sam/m/e aarsage,

Axsel Mulbreke møtte icke ej heller hans søn Rasmus, Men Jacob Nesse forklarede at Axsel Mulbreke ej kunde møde paa denne tid saa som hand ilde hafde brøt sin Foed, hvor fore hand begierede at Sagen maatte beroe till neste

1713: 209

ting,

Lensmanden Tollef Hougland og skafferen Størkor Wihofde hiemlede ved Eed at de begge saa Vell Faderen som Søn/n/en loughlig var stefnt hvor fore de/nnem/ begge paalegges till neste ting at møde

Der eftter blev foretagen dagskattens ligning og der till antagen eftterskrefne Mend, saa som først de 6 af de Formuendes saa som Torgier Eilleraas Jacob Nesse, Olle Eitzvaag, Knud Ervesvaag Olle Førde og Jacob Hoepe, de andre 6 Mindre formuende ere Hans Fagerland, Aarstein Lier, Rasmus Førde, Anders Hoepe Olle Houckaas og Elling Tvetteskog, hvilke alle en hver for sig for Retten aflagde sin Eed, Retferdelig uden nogen persons anseelse dend aller Naadigste dagskatt at vilde og skulde ligne, hvor eftter taxationen blev fore tagen og fuldendet,

Publicerit Hr: \Anders/ Elliassens udstede bøxselseddel till Niels Torkildsen paa 1 Løb Sm: 1 Hud og 1 Vog Koren i dend gaard Wiig, dat: 3: Novembr: 1713:

Tollef Hougland og Hans Fion!! (Fion) blev befalet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Olle Bue, Halvor Kind, Olle Embeland, Aanund ibd: Johanes Eikeland, Hans Hansen Fagerland og Olle Sørensen ibd: blev udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene

Dend Sag i mellem Tomes Kiernaglen, Johanes Wiig og Lars Røgenes, Contra Gunder Ove, blef nu atter paaraabt, men ingen af parterne undtagende Tomes Kiernaglen møtte, og det formedelst dette meget slem/m/e og haarde weirlig

1713: 209b

som nu indfalt, hvilcke foraarsagede at ingen og ej dend 3de part af Almuen møtte, hvor fore Sagen till neste ting beroer

Dend 14: Novembr: blef holden almindelig Høste ting paa Bielland for Føyens skibredes Almue oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen med eftterskrefne Lougrett, Næll Hysingstad, Olle Alsvog Chresten Hisken, Tosten Alsvaag, Niels Følckesnes, Aarstein Mælland, Jacob Folgerøen, og Rasmus Eenver sambt Almue fleere som tinget søgte Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publicerit Endre Nielsen boende i Bergen hans udgifne skiøde till Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen paa dend gaard Lunde her paa Storøen skylder i aarlig Landskyld med bøxsell 2 pd: 17 ½ Mrk: Sm: som Erick Lunde beboer, dat: Bergen d: 18 Junj 1713:

Publicerit Hr: Lougmand Frimands udgifne skiøde till Monss: Torben Larsen paa dend gaard Petterteigen {paa} skylder aarlig udj Landskyld med bøxsell ½ Løb Sm: sambt og Nordstocken med bøxsell skylder aarlig 18 Mrk: Sm: dat: 12: octobr: 1712.

Fredrick Springpil haver ladet stefne Johanes Ørevig for Resterende Landskyld og Rettighed for 6 Mrk: Sm: i hans paaboende gaard bemelte Ørevig for 9{te} aar aarlig 1 Mrk: 2 s: tillige med forhøyning 4 ½ s: aarlig og udj fløtings penge aarlig 11 s: og paastod Anderas!! Kolrup paa Springpils Veigne Dom till betalling tillige med omkostning,

Johanes Ørevig møtte og vedstod loughlig at vere Citerit forklarede at hafve betalt ermelte og paastefnte Landskyld till Johanes Jørgensen Borger i Bergen som ha/nnem/ gaarden har bøxslet, og formodede at om Fredrik

1713: 210

Springpil noget haver at fore!! (fordre?) hand da bør søge ham der fore,

Andres Kollrup indleverede Springpils meddeelte skiøde paa ermelte 6 Mrk: Sm: i Ørevigen udgiven af Asbiørn Larsen Robbestad, dat: 8 Januarj 1704: og ting liust den 28: Novembr: nest efter, med formoding hand ej var u-Vidende at hand war Eiere for saa meget till gaarden,

Johanes Ørevig wedstod at hand nok war widende at Springpil var Eier i gaarden for 6 Mrk: Sm: men som Johanes Jørgensen Borger forsikrede ha/nnem/ at hand Landskylden burde oppeberge og at hand skulle svare der till, saa har hand leveret ha/nnem/ penge for Landskylden, formodede der fore at vere frj for Springpils tiltalle, og forment at hand bør søge Johanes Borger der fore som dend har oppe baaret, indleverede der hos sin gifne bøxsell seddell af Johanes Jørgensen udgiven dat: 27: Januarj 1703: hvor udj findes Specificerit at Fredrik Springpil er Eier for 6 Mrk: Sm: i gaarden, indlagde og sin Landskyld bog hvor udj

findes anført ald Landskylden till ham at vere betalt, og det till 1711 aars udgang, formodede der fore som før at vere frj for dens betalling

Andreas Kolrup paastod og at Fredrik Springpil ogsaa maatte til findes at nyde hos Johaness Ørevig 3de tredie tager i bemelte tid som er aarlig 8 s: og her om alt var Dom begierende, paastod og omkostning,

ingen af parterne hafde Videre at proponere, hvor fore saaledes blef

afsagt

Eftterdj Fredrik Von Springpil med sit skiøde dat: 8de Januarj 1704: som og ting liust aar!! sam/m/e aar dend 28: Novembr: beviser, at hand er Eiere for 6 Mrk: Sm: med bøxxel i gaarden Ørevig, som dend indstefnte Johaness ibd: beboer og bruger, Johaness \og/ self till Staar ej nogen

1713: 210b

Landskyld till Fredrik Springpil alt siden dend tid at have betalt, hand dog icke heller kand negte, jo at vere vidende at bemelte Springpil war eiere for de 6 Mrk: Smørs Landskyld, hvilket hans bøxxel seddel og gjør forklaring om, Saa Kiendes for Rett at Johaness Ørevig bør betalle dend Resterende Rettighed till Fredrik Von Springpil fra hans skiødes dato till afvigte aars udgang som er 9 aar {aarlig} \og/ naar oddelskatt og Rostieniste fradrages beløber sig aarlig med sin anpart af {dend} \de/ betalte Fløttings penge 11 s: 1 Mrk: 3 s: hvilcke gjør i bemelte 9 aar tilsam/m/en 1 rdr: 4 Mrk: 9 s: nok 3de tredie tage hver 8 s: er 1 Mrk: 8 s: hvilke gjør udj alt 2 rdr: 1 s: tillige med foraarsagede omkostning 1 Mrk: 8 s: og det inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, og har Johaness Ørevigen der i mod sin Regres till Johaness Jørgensen Borger for sam/m/e penge, som hand best ved og kand,

Sl: Hr: Hans Wadbecks Encke hafde ladet stefne Hans Meehuus for Resterende Huuse penge aarlig 4 s: er i 5 aar 1 Mrk: 4 s: formodede og paastod Dom till betaling

Hans Meehuus møtte og vedstod sam/m/e giæld, sagde nu ike noget der till at have,

Bertel paastod Dom

afsagt,

som Hans Meehuus self tilstaar desse paastefnte 20 s: Huuse penge at vere skyldig, saa bør ham dem og tillige med 12 s: omkostning inden 15ten dage betalle under adfer eftter Lougen,

Hans Mehuus hafde ladet stefne Preste Enken Sl: Hans Wadbeks for Resterende 4 rdr: som blef udlagt eftter Karen Meehuus, og da hand bøxxslede gaarden blef sam/m/e penge ha/nnem/ ej gaat gjort i hans bøxxsell, men self maatte baade Reparere huusene, og betalle bøxxsellen

Hr: Hans Wabeks Søn Bertell Wadbek og her till svarede at desse penge har aldrig veret talt om till foren

1713: 211

hverken da Hans Mehuus bøxxslede gaarden Meehuus som nu war 4 aar nest leden waar, ej heller har hand krefvet de/nnem/ paa skifttet eftter hans Sl: Fader Sl: Hr: Wadbek, icke heller ved hand Ringeste beskeed om desse 4 rdr: der foruden forklarede hand, at dend sam/m/e dag skifttet stod eftter Karj Meehuus bøxxslede Hans Meehuus gaarden, Hans Meehuus og self som arving i sam/m/e boe war tilstede paa skifttet og var vidende om aaboeden, og der fore da Vell kunde have talt om saadant, enten da hand bøxxslede gaarden, som var sam/m/e dag eftter skifttet var holden, eller og siden i hans \Sl:/ Faders levende live, eller og om ike før da paa skifttet eftter hans Sl: Fader, formodede nu at hans Moder der er en Fattig Enke icke

kand svare til noget saadant, helst efterdj hun ej nogen bøsse hos hos!! (Hans) Meehuus krefver, ej heller nogen Landskyld,

Hans Meehuus forment at efterdj disse 4 rdr: till gaardens huusers Reparation blef udlagt hand dem og bør følge, og som hand straxst betalte sin bøsse saa mente hand at dend Sl: Mand hafde kortet det i sin Landskyld, kunde dog ej negte, at jo dend tid og ej siden var talt om sam/m/e penge, ej heller krefvede ham dem paa skiftet, men som hand nu hører at en anden Prest er beskiket, saa mente hand at see sig fore at sam/m/e prest ej skulle protestere paa aaboeden, og der fore har hand veret aarsaget at stefne,

Bertell Wadbek der til svarede, at aldrig kand Hans Meehuus gaat giøre at sam/m/e penge Rester, men da hand bøsselede gaarden blef og om sam/m/e penge afhandlet, ingen af parterne hafde Videre at proponere hvor fore i Sagen blef saaledes
afsagt

1713: 211b

Hans Meehuus haver bøsset gaarden Meehuus sam/m/e dag skiftet stod paa Meehuus efter Karj ibd: og da var vidende som en arving i bemelte boe om huuserne brøstfeldighed, og des Aaboed som da paa skiftet blef gjort udleg fore, ald bøsellen har hand betalt till dend Sl: Mand Hr: Hans Wadbek, i ligemaade har hand af klare/re/t ald \dend/ af gaarden gaaende Landskyld og Rettighed, i ald dend tid hand gaarden brugt haver, har og nu i 6 aars tid icke wed nogen Rettergang {haver} søgt dend Sl: Mand, ej heller paa skiftet da det blef holden, \noget søgt/ som endelig burde have \voren/ skeed, om \hand/ noget med Rette i saa eller andre maader hafde haft at søge, hand og alle tider med god Villie uden nogen proses eller trette baade har betalt sin bøsse og anden aarlig Rettighed, men nu først efter saa lang tids forløb søger Enken Sl: Hr: Hans Wadbeks der fore, Saa kand den/n/e hans pretention ej for gyldig anseeis, men Sl: Hr: Hans Wadbeks Enke bør for hans tiltalle udinden den/n/e Sag frj at vere, og bør Hans Meehuus betalle til hende i foraarsagede omkostning 12 s: inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Sl: Hr: Hans Wadbeks Enke hafde ladet stefne Judite Totland for 1 rdr: giæld som Dependerer af Prouste Holing!! (Holning?) efter deris accort paa hendes part, med formoding hun det bør betalle,

hendes Søn Endre øfre Grindem møtte paa sin Moders Veigne og vedstod at hafve forEenet sig med dend Sl: Mand om bemelte penge bad om Delation, saa vilde hand betalle, parterne blef med hin anden forEenede at hun skulle betalle disse penge inden først kom/m/ende Nytaar, hvor med de paa begge sider var benøyet.

1713: 212

Hans Meehuus hafde ladet stefne Mads Synstabøe for dj hand skall have ladet kom/m/e en deel Fisk i sit huus till forvaring, som en tøs der tient hos Hans Meehuus Ved Nafn Marite Hans datter hafde staalet fra ham der fore at vere anseet, hafde og ladet stefne bemelte tøs till wedermeele og til straf for sam/m/e tyfverj,

Madtz Synstabøe møtte {og} saa Vell som dend indstefnte Maritte Hans datter, og vedstod Marite Hans datter at hun for meere end 1 ½ aar siden tient hos Hans Meehuus og da som hun war nød for Hunger skyld at tage nogle smaa fisker nemblig 2 eller 3: saa bar hun dem till Synstabøe og alle Folkene u-avidende hiemte dem i en Staburs svalle,

Madtz Synstabøe møtte og, forklarede at for 2 aar siden er det passerit at den/n/e tøs hafde taget den/n/e Fisk fra hendes huusbonde Hans Meehuus, og boret!! (baaret) dend bort i hans

Staburs Svale og lagt dend der, og eftter nogle dagers forløb tog hun dem igien og bar dem bort, dette alt sam/m/en war sked for 2 aar siden, og Hans Meehus viste det alt sam/m/en, og om hand noget i saa fald hafde paa ha/nnem/ at sige kunde hand straxst have søgt ham der fore, paastod widere, at eftterdj Hans Meehuus nu stefner ha/nnem/ for saadan Sag hand da der fore bør anseeis till straf og hand at blive Kiendt frj for saadan u-tilbørlig tilleg, eftter lang mellem handling blefve Hans Meehuus med Madtz Synstabøe forEenede, Hans Meehuus bad Madtz om forladelse og sagde sig indted at vide med hannem uden alt hvis ærligt er, og der med eftterlod Madtz hvis hand hos Hans Meehuus kunde pretendere, hvad sig Tøsen Marite Hans datter angaar eftterlod hand i lige maade, hvor med Sagen mellem de/nnem/ i mellem sig self blef ophæfvet, allene Madtz be-

1713: 212b

gierede en afsigt, i henseende till hans frihed og æres Conservation, hvor fore der om saaledes blef

afsagt

Hans Meehuus, som hafver stefnt Madtz Synstabøe her for Retten for en deel Fisk det qvindfolk Marite Hans datter for 2 aars tide siden skall have baaren i hans huus, sam/m/e Sag er nu saaledes i mellem parterne afhandlet, at Hans siger sig icke at have haftt skiel at stefne Madtz Synstabøe for saadan Handling, {med} men bad Madtz for sam/m/e aarsage icke at ville tenke der paa, hvor med Madtz var tilfredtz og fornøyet, og de paa begge sider gafve hin anden deris hender, eftter dags at ville vere Venner Saa bliver sam/m/e Sag ogsaa af ingen Verdj, og bør Madtz Synstabøe at vere frj for ald eftter talle og Mistanke i den/n/e Sag, saa at sam/m/e stefnemaal ej skall kom/m/e ha/nnem/ eller hans huus till nogen æres forkleining, omkostningen ophefves paa begge sider

Hans Meehuus hafde ladet stefne Sirj Synstabøe for skiolds ord paa hans qvinde Karj Jacobus d: Piil, der fore at lide eftter Lougen, hafde og ladet stefne till Vidne Jon Axselsen tiener Kasper Synstabøe Vaagen saa og Jon Gundersen Nortun, Niels og Peder ibd: Elj Jons datter till huus paa Synstabøe, og Ingebor Axsels datter Gietung,

Madtz Synstabøe møtte tillige med sin Søster Sirj Synstabøe, og negtede ganske indted at have talt Hans Meehuuses qvinde till wanære, begierede at det maatte hende over bevises

Jon Axselsen Synstabøe waagen eftter giorte Eed vidnede at nestleden aar da Kornet blef indhøsted stod hand paa Ageren paa Synstabøe, og som hand hørte at der var skienderj

1713: 213

i mellem Folkene paa ageren gik hand der hen og vilde høre hvad paa ferde var, \og/ da hand kom der hen, hørde hand at der var trette i mellem Karj Meehuus og Sirj Synstabøe om [en] deel smaler, som skulle have voren gaaet over dend andens bøe, da sagde Karj till Sirj du est en Landstryger Tæfve, og en alle Mands Hore, og der for uden kaldede Madtz Synstabøes Koene en Pulver Hex og en turre skraa, og der med tog Karj op sin Spade som hun hafde paa ageren, og truede Sirj Synstabøe men ej saag hun slog hende, ellers viste hand ike meere at vidne,

Madtz Synstabøe hafde Contra Citerit Hans Meehus i den/n/e Sag for adskillige ord og skiels maal {af} som Hanses qvinde har talt mod hans qvinde og hans Søster Sirj,

Peder Nortun eftter giorte Eed vidnede at nest leden Høst da de tog deris Koren i huus, da stod hand og terskede og Madtz kom till ha/nnem/ og Niels Nortun, og bad gaa med sig till Meehuus, de spurte hvad hand vilde der, hand svarede ieg vill ikun talle med Hans Meehuusis qvinde et par ord, og de gick med der hen og Moses!! (Mases/Madtzes) Søn Bent

fulde med, og da de kom i stuen hos Hans Meehuus, da sad hans!! (Hans) og hans qvinde og fik Mad, da tilspurte Madtz Karj om hun vilde staa ved sine ord som hun har talt i dag om hans qvinde og hans Søster Sirj, Karj svarede der till at hun har ike talt noget om De/nnem/ da svarede Bent Madtzen, jo du har kaldet min Moder for en skielm, da svarede hun du skall have løyet som en skielm, og der hos sagde at Madtz war en Fuxsvanser

Jon Nortun eftter giorte Eed vidnede at hand sam/m/e tid som dette skielderj skiede stod paa sin laave og terskeede, og hand hørte et stort skienderj paa ageren, og hand gik ud, og saag at Hans Meehuus gik fra Karj Meehuus og Sirj Synstabøe, Videre viste hand ike at vidne,

1713: 213b

Elj Jons datter og Ingebor Axsels datter møtte ike men Hans Meehuus forklarede at Elj Jons datter icke kand vidne andet end allene saag at Hans gick fra dem af ageren, og ej Videre, ellers begierede parterne at med Sagen nu maatte faa endskab, saa som Hans wedstod hvis talt er, forklarede at ordene er talt af hans qvinde udj en øfver flødighastighed hvilket hun siden fortryder, og bad der fore paa hendes Veigne om forladelse,

Madtz var her med paa sin qvindes Veigne fornøyet allene begierede Dom at vere frj for saadan paasagn og paastod omkostning,

afsagt

Eftterdj Parterne paa begge sider er Dom begierende uden Videre opsettelse, alt fordj saadan deris mellem werende stridigheder kunde faa en Ende, Saa afsiges i den/n/e Sag saaledes, Hans Meehuus til deels tilstaar at hans qvinde Karj Jocombs datter Piil har i sin hastmodighed talt en deel ord till Madtz Synstabøes qvinde og Sirj Synstabøe, hvilke hendes ære og lempe for nær er anrørende, en deel ogsaa hende med Vidne øfver bevises, Hans Meehuus og nu her for Retten har bedet Madtz Synstabøe og hans Søsterj!! Sirj Sønstabøe for saadan aarsage om forladelse, siger ike i nogen maade andet med de/nnem/ begge enten Madtz Self, hans qvinde eller Madtz Synstabøes Søster andet at vide end alt det som ærligt er, og det sam/m/e bekræfter og Rekte sin haand fra sig baade till Madtz self og hans Søster, i forhaabning de der med skulle vere fornøyet, hvilket Madtz ike ville imodtage, allene paastaar at hand tillige med huustru og Søster bør vere ærlige og for saadane paasagn og unde ord og tilleg frj Kiendt, Saa afsiges i den/n/e Sag saaledes, at eftterdj {Madtz} Hans Meehus offentlig for Retten har vedstaaen og frj villig bekiender at hvad ord hans qvinde har tallet, ikun

1713: 214

er skeed af u-besindighastighed, og hun till saadane ord og talle ej har haft nogen skiell eller føye, og der fore bedet at Madtz ha/nnem/ ej saadane ord ville Regne till unde, Saa bør og hvis ord som Karj Meehuus om Madtz Synstabøe self, hans qvinde eller Søster Sirj, talt haver icke at vere af nogen Verdj, og bør sam/m/e ord ej at kom/m/e nogen af de/nnem/ till Ringeste æris forkleining, enten paa de/nnem/ eller deris gode Nafn og Røgte, men ordene at vere som u-talte i alle maader, og bør Hans Meehuus at give de/nnem/ sambtlig i foraarsagede omkostning 2 Mrk: 8 s: og det inden 15ten dage under excecution eftter Lougen, og som parterne self godvillig har indgaaet for Retten at dend som eftterdags giver aarsage till videre saadan Clam/m/erj eller lader sig finde i saadan skelderj, bør for uden videre straf, ogsaa at give till de Fattige i sognet 3 Voger Meel, saa bør og saadan deris forligelse at holdes, og dend som sig Videre i saa fald lader finde sam/m/e Meel till Fattige at betalle, under adfer eftter hvis da Kiendes kand,

Arne Notteland har ladet Citere Elling Grønaas for en part i Skaattingens Laxsevaag som Elling i lang tid brugt haver, med formoding at hand bør betalle ha/nnem/ for saa vit hand der

udj eier aarlig Landslot, eller og overlevere Laxsevogen ha/nnem/ till brugs saa lenge hand dend er Eiende,

Elling Grønaas møtte ike ej heller nogen paa hans Veigne

Lensmanden og skafferen Jens Notteland hiemlede at hand loughlig er Citerit, men som Manden i midlertid Ved døden er afgangens saa møder Enken den/n/e sinde ike hvor fore Sagen beroer till neste ting

Dend opsatte Sag i mellem Olle Staveland og Matis Sortland

1713: 214b

Contra Hans Meehuus og Jon Nortun om det skud Hagl som fra forige ting til nu blef optagen, og møtte nu begge baade Hans Meehuus og Jon Nortun, till Sagen at svare, og forklarede baade Hans Meehuus og Jon Nortun at de var Loser paa et skib som laag i Rønnesund(?) og paa sam/m/e skib var og en borger af Bergen Ved Nafn Albregt Nevermand, og en dag begierede sam/m/e Albregt Nefvermand at hand vilde Roe ud paa skytterj eftter fugl, og de foer med ha/nnem/ og tillige med ha/nnem/ styre Manden paa skibet, som de ike hved hvad hand heder, og som de kom ud i øyerne, da kom en baad Roende hvor paa disse 2de Mend var Nemblig {Hans Meehuus og Hans} Olle Staveland og Matias Sortland, og de bad dem at de vilde Roe till sam/m/e baad saa som de vilde kiøbe dem en Ret fisk, men de Rode fra dem, og skipperen sagde till Styremanden skrem dem med et skud, og styre Manden skiød, men enten hand skiød langt fra eller nær hos dem ved {hand} de icke, hvor paa de gierne vill aflegge deris Eed,

Olle Staveland og Matis Sortland forment at som de Roede eftter dem og skiød, de da og bør svare der til,

afsagt,

eftterdj at Albregt Nevermand i Bergen beskyldes for dette skud, saa beroer med Sagen till hand loughlig stefnt vorder, og skall da gaaes i Sagen hvis ret er.

Hans Kiegse hafde ladet stefne Roal Eegeland formedelst hand med ha/nnem/ skall have fanget en qveite, og Roal tog ald qveiten og inted vilde betale enten af qveiten eller nogen betalling, formodede der fore at Roal bør (her var det visst ikkje meir i denne saka)

Willum Øckelands waagen hafde ladet for Retten indkalde Chrestopher Habbestad, Mons Siøvold, Olle ibd; og Anders Larsen Nesse, Tosten Økeland, Jon Økeland, till at forklare om hand nu i 2de aars tid har brugt Ringeste Handling enten udj en eller anden maade, till spurte og den ganske Almue paa tinget om de andet kand sige end at hand bruger

1713: 215

ingen handling,

Almuen svarede at de ved og mange gang har erfaret at Willum Øckelands Vaagen nu i toe aars tid ike har brugt nogen handling, tj mange af de/nnem/ har kom/m/et till ha/nnem/ i den/n/e bemelte tid, og hand ej har haft at selge enten taabak, Salt eller nogen anden ware, hans Naboer disse for benefnte Mend svarede serlig her till, at de nok weed Eed kand testere at Willum nu i toe aars tid ike har brugt Ringeste handling hvilke de weed Eed kand [og] vill testere, hvor paa Willum Øckelands Vaagen war tings Vidne begierende,

Hr: Falcker Smidt paa Egne og sin werFader Hr: Jonas Olsens Veigne haver ladet stefne Knud Ifversen paa Sørhuglen for at levere till bagers dend bøxsell paa Huglen som \hand/ eftter

forige og der om giorte forEening bør fra sig legge, med widere som sam/m/e Contract indeholder

Knud Iversen blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans Veigne,

Lensmanden Næll Hysingstad hiemlede Ved Eed at hand tillige med Olle øfre Rom/m/etvet loughlig haver Citerit Knud Iversen i den/n/e Sag, og at de tallede sam/m/e gang med Knud Iversens Kone, hvor fore hannem paalegges till neste ting at møde,

Dend Sag i mellem Jon Ertzland og opsiderne paa Halderager, for dend paastefnte skougehugster i Ertzlands skoug, begge Mendene møtte Nemblig Jon Pedersen og Jon Helgesen møtte og vedstod at have hugget i skougen 8 træer hver 4 støker, blef forEenede med Jon Ertzland at skulle give ha/nnem/ for disse 8 trer 4 Mrk: danske, og udj omkostning 1 Mrk: danske, hvor ved de paa alle sider vare Vell tilfredtz og fornøiede, og bør de sam/m/e deris forpligt at efter kom/m/e inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Jon Ertzland hafde og ladet stefne Mattes og Teran Sortland for skouge hugster i hans Mark, med formoding de der fore bør lide efter Lougen,

1713: 215b

Matias og Tieran Sortland møtte og vedstod at have hugget i skougen, og bad om forladelse laavede at tage sig vare for saadan hugster, og blef de i lige maade med Jon Ersland forEenede at de skulle give en hver for sig baade i skougeskade og omkostning 3 Mrk: hvor med Sagen ogsaa i mellem de/nnem/ ophefves

Daniel Berøen og hans Søn Stephen Danielsen hafde ladet stefne Marite Hans datter for en deel ord hun skall have talt om de/nnem/ der fore at lide og undgielde efter Lougen, till Vidne hafde de og ladet stefne Gabriel Alsvaag, Ingebor Kaalbens datter till huus hos Olle Alsvaag, og Olle Alsvaags qvinde {E} Ane Eriks datter,

parterne møtte paa alle sider saa og de 2de Vidner Gabriel Alsvaag og Inga Kaalbens datter

Gabriel {Olsen} Alsvaag wed Eed vidnede at nestleden Som/m/er paa Alsvaag var denne Marite Hans datter der til stede, og sad udj deris Ildhuus, da hørte hand at Marite sagde at Stephen Berøen hafde nedskaaren Endre Berøen som hafde hengt sig self og drog ham til Søes, da svarede Ane Eriks datter der till var du med da, men hun svarede var icke Fa\ n/ den med saa var hun icke med, hun Miøll stopper icke alle dem som det har sagt,

Inga Ols datter efter giorte Eed widnede, at hun og nest avigte Som/m/er efter Sangt Hans dag var Marite Hans datter paa Alsvaag udj Olle Alsvogs Ildhus da sad og hun tillige med Olle Alsvogs qvinde der inde, da fortalte Marte hvorledes Stephen Daniels: hafde ned løst Endre Berøen som hang i sit Stabur og drog ham till Søes og drog skonene der af ham og kaste ham \paa/ Søen for et berg, og lod ham saa Ræcke Olle Alsvaags qvinde spurte hende om hun var med men hun svarede Var icke Fanden med saa var hun icke med, widere ved hun ike at vidne,

Ane Eriks datter møtte icke, men Olle hendes Mand forklarede at hun var svag \og/ der fore ej den/n/e

1713: 216

sinde kunde møde,

Marite Hans datter møtte og vedstod at hun har talt disse ord af sin daarlighed, beklagede sig at vere underlig i sit hofvet og icke ved self hvad hun siger, og dette tilfalde har hun haftt alt

siden hendes Fader døde, bad om forladelse og bad gud bedre sig, beklagede ellers sin Fattigdom og Eelendighed, lovede aldrig meere at lade sig findes i saadan daarlighed meere, Almuen testerede med hende at hun er et Fattigt Meniske der ej meere er eiende end de gl: Kleder hun gaar udj

Daniel Berøen og Stephen Danielsen paastod Dom at Marite Hans datter bør straffes for saadan løgn og paasagn

afsagt

Eftterdj at Marite {Ols} \Hans/ datter Self for Retten tillstaar, saa og med widner over bevises at hafve talt nogle graave og u-tilbørlige ord, i mod Stephen Danielsen Berøen, og hannem beskyldet for u-sandferdig gierning, hvilken hverken ha/nnem/ eller nogen anden hans lige anstaar, Marite {Ols} \Hans/ datter og nu for Retten offentlig bekiender till saadan snak og talle ej at have haftt nogen Føye eller adgang, bad om forladelse lovede aldrig meere sig i saadan u-tilbørlige ord at lade finde, saa bør og saadan hendes u-bevislige og u-tilbørlige ord, ej at kom/m/e enten Daniel i Berøen, eller Stephen Daniels: till ringeste wanære eller æris forkleining, i nogen maade, Men Marite Hans datter som indted er Eiende at bøde med bør straffes i Fengsell paa wand og brød i 3: uger, og betalle i foraarsagede omkostning till

1713: 216b

Citanterne 2 Mrk: 8 s: alt inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Hans Kloker till Findaas hafde ladet stefne Anders Tormosetter for Aaboed paa gaarden som da skifttet stod efter dend forige Kloker Hendrik hvis datter Anders Tormosetter haver till Egte, med formodning hand bør betalle hvis da paalagt var nemblig 7 rdr:

Anders Tormosetter møtte og forklarede at hand har forbedret huusene siden skifttet stod efter hans werFader Hendrik Kloker, og naar det bliver loughlig siunet skall fornehmest at Aaboeden som udlagt blef og ham till kom at Reparere er paa huusene anvent, formodede der fore at vere frj for Klokers tiltalle,

afsagt

Huusene paa SaxsEide bør først af u-Villige Mend siunis og besigtiges, at der kand fornehmest hvad Anders Tormosetter siden skifttet efter Sl: Hendrik Kloker holden er, har {paa} forbedret og naar det skeer skall her om Kiendes hvis Rett er

Dend opsatte Sag i mellem Claus Ross i Bergen og Willum Svensen Øckelands Vaagen, angaaende dend fordrende giæld efter før i Rette lagde Revers som fra forige ting till nu er opsatt, og møtte nu atter i Rette paa Claus Rosses Veigne Lensmanden Næll Hysingstad som Sagen i Rette Eskede till Doms,

Willum Svensen Øckelands Vaagen møtte og self i Rette wedstod sam/m/e giæld baade efter Reversens formeld og dend opførte taabakes Reigning at vere skyldig sagde sig ike penge i den/n/e tid at vere Eiende, erbød sig gierne at Claus Ross maatte udj hans huus søge sin fornøvelig betalling

1713: 217

Lensmanden paa Claus Rosses Veigne paastod en Endelig Dom i Sagen, saa Vell for dend fordrende giæld som for foraarsagede omkostning, og som parterne ej Videre hafde at frem føre blef i Sagen saaledes

forafskediget,

Som i Retten fremlegges Willum Svensen Øckelands Waagens Revers dat: Bergen dend 24: octobr: 1711 lydende paa Capital 40 rdr: 1 Mrk: 8 s: hvilcke hand og self tilstaar, i

ligemaade till Claus Ros at vere skyldig for taabak 3 rdr: 1 Mrk: 2 s: hvilke gjør tillsam/m/en udj alt 43 rdr: 2 Mrk: 10 s: Saa bør Willum Svensen sam/m/e penge till Sr: Claus Ross inden 15ten dage betalle tillige med foraarsagede omkostning 2 rdr: alt under adfer efter Lougen,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Willum Svensen i Økelands Waagen for Resterende dagskatt 10 rdr: 39 s: hvilke dagskatt Ved Militair Excecution blev udsøgt, men som Willum Svensen da ingen penge hafde lod excecverene sig nøye med forsikring nemblig en Jern Kakelofn og en Sexrings baad, hvilke alt blev i Willum Svensens eget Eie og forvaring, paastod der fore Dom till betalling,

Willum Svensen møtte og forklarede ike at Eie saa meget, at kunde give saa stor dagskatt, formodede der fore at vere frj

Fogden paastod Dom till betalling,

afsagt

Willum Øckelands Waagen bør inden

1713: 217b

15ten dage at betalle dend fordrende aller Naadigste paabudne dagskatt 10 rdr: 6 s: og det inden 15ten dage under adfer efter Lougen,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Maren Svens datter Øckelands Vaagen for Leiermaal med David Andersen, der fore at bøde efter Lougen

hendes Fader Willum Svensen og hendes Moder møtte till Sagen at svare, og vedstod at hendes datter er bleven besaaet af David {Andersen} Hansen men Daniel Hansens Fader Hans Kloker war tilstede, og sagde at hans Søn David icke er Fader till hendes barn, begierede at med Sagen till Waartinget maatte beroe at hans Søn kand møde og svare for sig, forklarede at bemelte hans Søn nu icke er stefnt,

og tilstod Lensmanden ej at have stefnt David Hansen den/n/e gang, hvor fore Sagen til neste ting beroer at David kand møde, og skall saa gaaes i Sagen hvis Rett er

Publicerit Hendriks Piils udgifne Testemente till hans Kieriste Gresselle Forbus, paa sin Halve Hofvedlaad efter hans død, sam/m/e bref dat: Folgerøen dend 15 Aug: 1713:

Olle Olsen Nordhuglen og Anders Larsen ibd: Axsell Eskeland, Størk Hougland, Morten Lund Mands Verket, Erick ibd: Henie Rometvet, og Sæbiørn Øckeland, blev udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene,

Jon Brandvig og {Olle} Johanes Olsen Nordhuglen blev befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

Dend 17: Novembr: {betalt} blev holden almindelig Høsteting paa Windenes for Waags Skibredes Almue, oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Sallamon Windenes med efter skrefne Lougrett Arne Østevold, Mickel Hilde, Niels Dybevaagen Arent

1713: 218

Meelingen, Olle Hougland, Lars Skaar, Halvor Hilde og Halvor Rabben, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerit,

Publicerit BisCopen Mag: Niels Smeds udgifne bøxxel seddel till Monss: Bent Oldrick paa Wester Bagholmens grund, dat: 6: Febr: 1712

Publicerit Matias Ellingsens udstede bøxxel seddel till Chrestopher Johansen paa 3de Spansteiger Jord udj dend gaard Fagerbacke dat: 28de Septembr: 1713:

Mag: Hans Abel, Sogne Prest till Tysnæs hafde ladet stefne Lars Rølland for medelst hand nest avigte Som/m/er udj et brølup paa Wæ hafver kiøbt hos ha/nnem/ en gaard kaldes Ulverager og en gaard kaldes Breisteeg begge liggende i Fiere skibrede, Ulverager skylder aarlig Landskyld med bøxxell Sm: 4 Løber og 3 W: Koren, for penge 126 rdr: og Breisteg aarlig med bøxxel ½ Løb Sm: og 1 W: Koren for penge 34 rdr: og som hand siden har Mindet ham paa sam/m/e penge i mod skiødes levering, saa har Lars Rølland, villet undskapt sig for sam/m/e Kiøb, endog hand da straxst betalte paa Haanden paa begge gaarders Kiøb 1 rdr: 3 Mrk: formodede og paastod der fore at Manden bør til Kiendes sam/m/e penge at betalle og sit Kiøb at holde, hafde og ladet stefne till Vidne her om Klokeren Hans GrøtEide og Hans Wee, sambt og Jon ibd: og indleverede der hos sin skrefftlige stefning dat: 13 octobr: 1713:

Mag: Hans Abel møtte self saa og Lars Rødland, af Vidnerne indfant sig Klokeren Hans GrøtEide og Jon Wee,

eftter lang mellem handling i mellem parterne blefve de paa begge sider forEenede at Lars Rødland skall betale till Mag: Hans Abel for begge disse benefnte gaarder Ulfverager og Breisteeg tillsam/m/en 135 rdr: og der [paa]?

1713: 218b

gave de for Retten hver andre deris hender, og ophæfvede de i mellem hin anden ald widere pretentioner, saa at naar skiødet af Mag: Hans Abel leveres skall Lars Rølland give disse 135 rdr: eller og for dennem stille Mag: Hans Abel forsikring, dog hvad sig dette aars skatter af disse 2de gaarder angaar, da betaler Mag: Hans Abel dem, og igien dette aar annam/m/er af opsiderne dette aars Rettighed og Landskyld, men siden skall Lars Rølland baade oppeberge ald dend Rettighed af gaarderne gives bør, og betalle hvis Kongl: skatter der af paabydes, hvor med de paa begge sider vare tilfreds [og] fornøiede,

Publicerit Hr: Otte Fredrich Worbergs udstede bøxxel seddel till Niels Sæbiørnsen paa 1 ½ spansteig udj dend gaard Wasnes, dat: 22 Decembr: 1712:

Maren Sl: Mickel Uldrecks hafde ladet stefne Rasmus Stangeland for at fløtte af grunden paa Stangeland saa som hand er en Huusmand og ej har fested nogen gaard eller grund, saa og at lide for de ord hand har talt da hun krevede ham for noget hand hende var skyldig, der fore at lide, sambt og till at betalle hvis hand hende skyldig er tillige med omkostning,

Rasmus Stangeland møtte icke ej heller nogen paa hans Veigne,

Arne og Chrestopher Østevold hiemlede Ved Eed at hand loughlig er Citerit, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde

Maren Sl: Mickel Oldreks hafde ladet stefne Olle Sæbiørnsen Drivenes for en deel hand hende skyldig er Nemblig 4 rdr: 4 Mrk: 4 s: med formoding hand maatte til Kiendes at betalle tillige med omkostning,

Olle Sæbiørnsen Drivenes møtte ike, ej heller nogen paa hans Veigne,

Arne Østevold og Chrestopher ibd: hiemlede Ved Eed at hand loughlig var Citerit, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde

Maren Sl: Mickel Oldrecks hafde ladet stefne Rasmus Eegholmen for giæld for baargede Varer Nemblig 43 rdr: 1 Mrk: 15 s: med paastand Dom till betalling

1713: 219

Rasmus Egholmen møtte og vedstod sam/m/e giæld till Maren Sl: Mickel Oldreks at vere skyldig, bad om Delation, indleverede i Retten {forp} forteignelse paa en deel Løsøre som hand till hende for sam/m/e giæld vill sette i forsikring, sam/m/e seddel var under teignet med hans boemerke, som hand for Retten tilstod,

Lensmanden paa Maren i Bagholmens Veigne paastod Dom,

afsagt,

Eftterdj Rasmus Egholmen godvillig tilstaar at vere skyldig till Maren Sl: Mikel Oldricks for borgede ware penge 43 rdr: 1 Mrk: 15 s: saa bør hand sam/m/e penge inden 15ten dage till hende betale under excecution eftter Lougen,

Maren Sl: Mickel Uldreks hafde ladet stefne Baar Drivenes for borgede ware 53 rdr: 3 Mrk: 15 s: med paastand Dom till betalling

Baar Driveneses qvinde Chrestj Niels datter møtte og vedstod giælden og indleverede en seddel paa en deel af hans Eiende Midler som hand stiller for sam/m/e giæld hende till forsikring, begierede Dilation, saa vill hand strefve med tiden sam/m/e giæld at betale

Lensmanden paa Maren Sl: Mickel Oldricks Veigne paastod Dom till betalling,

afsagt

som Baar Driveneses qvinde her for Retten tilstaar at vere skyldig till Sl: Mickel Oldreks Enke Maren Bentz Datter for Borgede ware penge 53 rdr: 3 Mrk: 15 s: saa till findes hand sam/m/e penge till hende inden 15ten dage at betale under adfer eftter Lougen,

1713: 219b

Maren Sl: Mickel Oldricks hafde ladet stefne Vinsens Backe for 3 rdr: Aaboed som hand hafver annamet udleg fore eftter Sl: Olle Backe, det at betalle

Winsens Backe møtte ike ej heller nogen paa hans weigne

Casten Wiigen forklarede at hand tillige med Jon Buusesundet loughlig hafde indstefnt Winsens Backe, men som Jon Busesundet ike møtte, saa beroer med Sagen till Videre stefnemaal,

Olle Larsen og Erick Larsen Stangeland blef befallet at Reise till Loughtinget at aflegge sin LoughrettesEed,

Dend Sag i mellem Rasmus Eegholmen Contra Jørgen Møgster, som fra forige ting blef opsatt blef paa raabt, men ingen af parterne indfant sig dend at procedere, hvor fore dend beroer till Videre Stefnemaal,

der efter blef foretagen dagskattens ligning og blef der till antagen eftterskrefne Mend nemlig Arne ØsteVold, Mickel Hilde, Olle Aarskog, Halvor Rabben, Niels Dybevaag og Lars Skaar, de andre 6: ere disse Arent Meeling, Olle Houglund, Jens Rødland, Johanes Tvette Knud Uglenes og Halvor Hilde hvilke alle en hver i sær aflagde deris Eed, Retferdelig at ville ligne, hvor paa ligningen blef fore tagen \og/ fuldenddet,

Dend 20: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Nedre HomelVig for Opdals skibredes Almue oververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen Bunde Lensmanden Gunder Ambland, med eftterskrefne Lougrett, Gunder Ambland, Peder Ersvær, Anders Landerøen, Niels Haaland, Mickel Opdall, Jørgen Kongsvig, Arne Hillisvig, \og/ Ørien Flyensfær sambt Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerit,

Publicerit Stifttskriveren Hans Hids udstede bøsse

1713: 220

seddel till Anders Reinholtzen paa dend gaard Refskaar Tysnes Kierke till hørende skylder aarlig Landskyld 18 Mrk: Sm: dat: 5 Januarj 1713

Dend opsatte Sag angaaende det Leiermaal imellem Peder øfre Dalland og det qvindfolck Karj Mons datter, som fra forige ting till nu blef opsett, blef nu atter paaraabt, og møtte Peder, men qvindfolket er siden paa barselseng bort død, og blef af dend ganske Almue berettet at sam/m/e qvindfolck war saa Fattig at hun betlede sit brød, og der fore ej siden det aller Ringeste sig efterlat, enten till bøders betalling eller andet

Peder Dalland sagde i ligemaade slet indted till bøder at Eie, bad om en lemfeldig Dom,

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen hvad Peder Dalland kand vere Eiende, dend ganske Almue der till svarede at denne Peder øfre Dalland eier ej det aller Ringeste uden de gl: Kleder hand gaar udj, og som hand icke heller er saa fresk at hand wed arbeide sit brød kand fortiene, saa gaar hand og mesten alle tider om bøygden at betle, saa de nok weed, at hand ej noget i Ringeste maader till bøders betalling er Eiende,

Kongl: May: Foget satte i Rette at hand bør for sit begangne Leiermaal straffes paa Kroppen, og der om var Dom begierende

afsagt,

Eftterdj der befindes at Peder øfre Dalland har beganget Leiermaal med det nu afdøde qvindfolk Karj Mons Datter, og hand indted till bøders betalling er Eiende, saa bør hand at straffes paa Kroppen med wand og brød i fengsel i 6 uger.

1713: 220b

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Marite Peders datter boende paa Haaland, der er giftt med en Soldat Endre Johansen, og nu borte i deris May: tieniste, for begangne Leiermaal i sam/m/e hendes Egteskab med en Reserve Soldat Ved Nafn Mickell Andersen Landerøen der fore at bøde efter sin yderste formue hafde og ladet stefne bemelte Reserve Soldat till wedermeele,

Paa Marite Peders datters Veigne møtte hendes Fader Peder Løkham/m/er, vedstod saadan sin datters begangne forseelse, beklagede hendes daarlighed, bad gud bedre baade ham og hende Self, formodede og begierede en lemfeldig Dom

paa Soldatten Mikel Andersens Veigne, møtte hans Fader Anders Landerøen, vedstod i lige maade sin Søns forseelse berettede at sam/m/e hans Søn nu i disse dage er ogsaa afreist i deris May: tieniste, saa som hand paa seenist holdende Complitering der till blef udnefnt, formodede at efterdj hand er Soldat, og dette er det første Leiermaal, hand da for bøder at betale maatte blive forskaaet,

Kongl: May: Foget indlefvrede udj Retten en Registering holden hos før benefnte {det} \dend/ indstefnte qvinde Marite Peders datter Haaland, dat: 2den 8br: nest leden, hvor efter hand paastod Dom til bøder efter hendes yderste formue,

hendes Fader Peder Løkham/m/er forment at efter dj hendes formue ickun er Ringe hun da ej heller till nogen store bøder kand Kiendes, beklagede endnu saadan hendes daarlighed og bad om en lemfeldig Dom,

1713: 221

[afsagt]

Efterdj der befindes at Marite Peders datter Haaland udj sit Egteskab, og i sin Egte Mands fraverelse har begaaet Leiermaal med dend Reserve Soldatt Mickell Andersen Landerøen saa bør hun for saadan sin begangne forseelse at bøde till deris May: efter indlagde Registerings formeld af sin yderste formue, som er udj penge 6 rdr: 3 Mrk: 15 s: og det inden 15ten dage under adfer efter Lougen, hvad sig dend Reserve Soldat Mickel Andersen Landerøen angaar, da som dette Leiermaal er det første, saa bliver hand for bøder efter deris May: aller Naadigste Forordning frj

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Inger Ellings datter Singelstad som er giftt med en Soldat der nu er borte i deris May: tieniste forreist Ved Nafn Jørgen Ellingsen, formedelst hun i midlertid sig med Leiermaal forseet haver Med en anden dreng Ved Nafn Hans Mortensen der er med bemelte hendes Mand fulde Sødskende børn, med formodning hun ej allene bør bøde af yderste formue, men end og at udstaa Videre straf efter deris May: Loug, hafde og ladet stefne før benefnte dreng Hans Mortensen baade till bøder at betalle, og widere straf at udstaa, indleverede der hos en Registering holden hos bemelte qvinde dend 2dend octobr: nest avigt,

dend benefnte Hans Mortensen møtte og vedstod sin forseelse sagde sig indted det aller ringeste at Eie till bøders betalling, vedstod og at vere fulde Sødskende barn med dend borte verende Mand Jørgen Ellingsen, bad gud bedre sin store [forseelse]?

1713: 221b

Fogden till spurte Almuen hvad den/n/e Hans Mortensen haver till bøders betalling, men de alle svarede at hand slet indted er Eiende, hans Moder er en Fattig qvinde der aldeelis icke heller noget eier, saa at hand till bøders betalling slet indted haver,

dend indstefnte qvinde Ingerj Ellings datter møtte icke ej heller nogen paa hendes Veigne, men af Sallamon Sollem som boer nest Ved hende, blef berettet, at hun nu nylig er kom/m/en i barselseng, og der fore ej kunde møde, wiste ellers ike Videre for hende at svare, uden hun begierede opsettelse i Sagen til første ting

afsagt,

Sagen beroer till førstholdende ting, hvor da Ingerj Ellings datter haver at møde till denne Sag at svare, og skall saa gaaes hvis ret er.

Knud SørEide hafde ladet stefne Biørn Nesse for Huusenes brøst feldighed paa SørEide, som hand frafløtte, med formodning hand der fore bør svare og betalle, indleverede der hos en besigtelse, som bedrager sig till 12 rdr: 5 Mrk: 3 s:

Biørn Nesse møtte og her til svarede at Knud har beholdet en liden Røgstue paa gaarden for 5 rdr: ha/nnem/ self til hørende hvor paa hand har faaet 1 rdr: Rester 4 rdr: og bleve parterne for Retten forEenede at Biørn skall give ham for uden de 4 rdr: som Rester paa dend købte stue 7 rdr: hvor med de paa begge sider vare fornøiede og bør saadan deris forEening at holdes

Jørgen Stølle hafde ladet stefne Olle Meevatne for en børsen hand ha/nnem/ har laant, som skall vere synderskiøt, og der fore formoder at faa betalling

1713: 222

saaledes som dend ha/nnem/ kosted haver nemblig 1 rdr:

Olle Meevatne møtte tillige med sin dreng Hans Jonsen, som børsen har sønder skiøt, og frem viste Olle Mevatne børsen som var i synder et støke som gick af børsen, hvilket war saaledes at der af lettelig kunde seeis at bøssen lenge till foren har haft brøstfeldighed, saa at det icke er Olle Meevatnes skyld i nogen maade,

Jørgen Stølle paastod at Olle Meevatne bør betalle ha/nnem/ børsen, og forklarede at have købt dend af Hans Helleland, og ej alt siden som nu er et aar siden har skiøt et skud med hende, formodede der fore at børsen ha/nnem/ af en af parterne maatte betalles,
afsagt

Som dend paastefnte bøsse her i Retten frem vises, og klarlig seeis at dend af gl: tid har haft en brøst og skavanck, saa at Olle Meewatne eller hans dreng icke er aarsage i bemelte bøssets synder gaaelse, saa bliver Olle Meevatne frj for sam/m/e bøsse at betalle, men Jørgen Stølle bør dend saadan som dend nu er tilbage at annam/m/e, og søge sin Regres hos dend som ha/nnem/ bøssen solt haver, saa frembt hand siunis, der till at have nogen adgang,

dend opsatte Sag i mellem Ane Johans datter og Johanes Giersvig sambt Axsell Ertzvær om den Koe som før er paastefnt, og møtte nu begge parter og blefve forEenede at de skulle skaffe hende till waaren en ung Koe, og der for uden give hende for dend Resterende Koe leie i 4 aar, 3 Mrk:, hvor paa de ragte hin anden deris hender,

Johanes Hansen Flyensfær og Jacob Unnerem blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed

1713: 222b

der efter blef de 12 Mend udnefnt, som dagskatten skulle ligne, Nemblig de 6 beste Gunder Ambland, Hans Møklestad, Biørn Nesse, Mickel Siurs: Opdal, Anders Landerøen Øren!! (Ørien) Flyensfær, de 6: andre Arne Hillis Vig, Mickel Knudsen Opdall, Peder Ersvær, Siur Toe, Jørgen Kongsvig og Niels Haaland hvor efter Ligningen blef fore tagen og fuldEndet,

Dend 11te Decembr: og efter følgende dend 12 dito blef holden almindelig Høsteting paa Siøe!! (Sioe) for SkaaneVigs, Etne og Fielbergs Skibreders Halsnøe Closters Almue,

oververende Forvalteren Sr: Miltzou med eftterskrefne Lougrett, Johanes Sioe, Claus Sættre, Knud Sæbøe, Mogens Toftte, Johanes Matre, Adskild Mattre, Chrestopher Hillisdal, \og/ Jon Wattendal sambt Almue fleere som tinget søgte

Publicerit de Kongl: briefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste Moderation udj dend før paabudne dagskatt, dat: 31: octobr: Ao: 1713:

Forvalteren Sr: Hendrick Miltzou till Spurte Almuen paa tinget om dennem ej Vitterligt er at indverende aar her \i/ Skaanevigs Skibrede ligger øde udj Bouge 1 pd: 12 Mrk: Sm: Halsnøe Closter til hørende, hvor af ingen skatter till deris May: betales ej heller nogen Landskyld, Leding eller anden Rettighed, till ha/nnem/ ydes,

Almuen der till svarede, at det dennem nok som Vitterligt er, \at/ sam/m/e halve Løb Smørs leie i Halsnøe Closters gaard Bouge dette indverende aar som forige aar ligger øde af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som der af till deris May: nogen skatter betalles, ej heller till Forvalteren nogen Landskyld, Leeding eller anden Rettighed ydes, dette begierede Monss: Miltzou at maatte indførís

1713: 223

Endnu till Spurte Forvalteren Almuen af Etne og Fielbergs skibreder om dennem ej Vitterligt er, at eftterskrefne gaarder Halsnøe Closter tilhørende indVerende aar ligger øde og af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som der af nogen skatter eller Rettigheder betalles, saa som Egeland 1 pd: Sm: Frettes udlade 1 pd: 6 Mrk: Sm: Giere 6 Løber 18 Mrk: Sm: Gundegier 1 Løb 12 Mrk: Sm: Tvett i Fielbergs skibr: 1 L: 18 Mrk: Sm: Indbiue 6 Løber 2 pd: 3 Mrk: Sm: Syndnes 1 Løb 18 Mrk: Sm: Dyrem 2 Løber 22 ½ Mrk: Sm: Svalland 1 Løb 1 pd: 3 Mrk: Sm: og Axdall 1 Løb Sm:

Almuen der till svarede at det dennem alle nok som Vitterligt er, at bemelte gaarder baade i {Et} Etne og Fielberg indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som af dennem nogen skatter till deris May: betaller, ej heller ringeste Landskyld, Leeding eller anden rettighed till Forvalteren ydes,

hvilcke Monss: Miltzou begierede at maatte indførís og hannem af Retten beskreven meddeelis, som hannem ej kunde Veigres,

Dend Sag angaaende Olle Tungesvig med det slagsmaal paa Johanes Fleskien, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte Olle Tungesvig till Sagen at svare, som ganske negtede at hafve slaget Johanes Fleskien, paastod at det hannem bør over bevises,

de indstefnte Vidner møtte icke endnu, ej enten Endre Johansen eller Giertrud Tungesvig, icke heller Sirj Tungesvig,

Lensmanden Johanes Sioe berettede at hand tillige med Johanes Eie louglig hafde stefnet begge de Vidner Endre Johansen og Giertrud Tungesvig, men dette tredie Vidne Sirj kunde de icke finde, saa som hun gaar om bøygden at betle,

der paa straxst frem kom det eene Vidne Giertru Torbiørns datter og erbød sig at Vidne sin sandhed i den/n/e Sag,

1713: 223b

Giertrud Torbiørns datter efter giorte Eed vidnede, at nest avigte waar i winden, kom Johaness Fleskien ind till Tungesvig og ville see om sin Jegt som der laag i hafn, da kom bemelte Johaness Fleskien ned till Olle Johans: og drack till sam/m/en et staab øll eller toe, da hørte hun Vell at de var i tvistighed sam/m/en, men hvem der udj var aarsage kand hun icke vide, saa som hun gick fra og til, og ej gaf agt der paa, men endelig saag hun at Olle Johansen slog Johaness Fleskien et slag med wrede paa Axsellen, widere viste hun icke, tj hun gick ud, og der efter gick i sin Seng, og ej ved meere,

Lensmanden Johaness Sioe og Johaness Eie Ved Eed hiemlede at de loughlig hafde stefnt det Eene Vidne Endre Tungesvig, men ej kunde finde Sirj, saa som hun gaar om bøygden at betle, fleere Vidner var ej stefnt ej heller nafngifvet,

Olle Tungesvig \som/ møtte fra gick endnu som før at hafve slaget Johaness Fleskien, Johaness Fleskien møtte ike heller till Sagen at svare,

den/n/e sinde saaledes afsagt,

Som det Eene Vidne Endre Johansen TungesVig ej endnu møder, ej heller lader liuse saadant loughligt forfald som ha/nnem/ kand undskylde, og hand nest afvigte Som/m/er ting dend 3 Julij blef paalagt till dette at møde under 1 rdr: bøder, saa till findes hand sam/m/e bøder inden 15ten dage at betalle under excecution efter Lougen, og der for uden haver hand till først holdende ting at møde sin Sandferdige forklaring at giøre, under 10 rdr: bøder, og skall saa gaaes i Sagen hvis rett er.

Monss: Miltzou hafde ladet stefne Lars Olsen Lande for dj hand blef nest avigte Høst tilsagt at Fløte till Etne, og ej møtte, der fore at bøde og lide efter Lougen,

Lars Lande blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans Veigne,

Lensmanden Ved Eed forklarede at Lars Lande loughlig

1713: 224

er Citerit, men det andet Vidne Anders Lande møtte ike, hvor fore Sagen till neste ting beroer.

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Niels Bouge for Resterende skatter af 18 Mrk: Sm: Landskyld i dend gaard Bouge som hand i sam/m/e gaard uden bøsse er Eiende aarlig 5 Mrk: 10 s: og det for de aaringer 1706: 707: 708: og 1709 sambt 1710: i lige maade hafde Monss: Miltzou ladet ham Citere for skatterne af sam/m/e part for de aar 1711: 1712: og 1713: i lige maade aarlig 5 Mrk: 10 s: det alt sam/m/en at betale,

Niels Bouge møtte icke, men war dog her paa tinget tilstede,

Lensmanden Johaness Sioe og Johaness Eie hiemlede Ved Eed at hand for alt dette loughlig er Citerit, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde,

Monss: Peder Jensen hafde ladet stefne Niels Dyrem for Resterende Rettighed for de aar 1706: 707: 708: 709 og 1710: till sam/m/en 17 rdr: 1 Mrk: 9 s: hvor paa tid efter anden er betalt 4 rdr: 4 Mrk: 8 s: saa der endnu Rester 12 rdr: 3 Mrk: 1 s: indlagde der hos en Lodseddel {dat:} efter hans Sl: qvinde Karj Eriks datter Dyrem, hvor sam/m/e er udlagt, paastod der fore Dom till betalling,

Niels møtte vedstod gielden og indlagde sin Landskyld bog, hvor udj findes lige lydende med Peder Jensens Reining,

Niels begierede Dillation saa vill hand efter haanden betale,

Monss: Peder Jensen paastod Dom at hand maatte levere hvis i behold er af udlegget, og Resten i anden hans Middel,

afsagt,

Eftterdj der befindes eftter Monss: Peder Jensens i Rette lagde Reigning, og Niels Dyrøms!! Landskyld bog, at Niels end nu er skyldig blefven paa forige aaringers Rettigheder tillsam/m/en 12 rdr: 3 Mrk: 1 s: saa bør Niels Dørems sam/m/e Rest till Sr: Peder Jensen betale inden 15ten dage, eller og lide indførsel udj hvis ha/nnem/ paa skiftet er udlagt, saa Vit i behold er, og Resten af hans andre Midel og formue eftter Lougen,

1713: 224b

Niels Halvorsen Tielmeland og Lars Rasmusen Lande blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin Lougrettes Eed, af Etne og Fielbergs skibreder blef befallet at udreise Peder Dalle og Tosten Wiig

Der eftter blef dagskattens ligning fore tagen og de 12 Mend der till udnefnt saa som Johan Sioe, Claus Sætre, Knud Sæbøe, Mogens Toftte, Johan Matre, Askild ibd: Jon Flaatten, Tøris Engelsgiær, Johan og Endre Hixdall, Mickel Hetland, \og/ Lars Indbiue, hvor paa en hver aflagde deris Corporlige Eed, at de ville og skulle ligne bemelte dagskatt eftter billighed, saa Vit de eftter deris samvittighed ved, hvor eftter dend saaledes blef begynt og fuldEndet,

Dend 14: Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Øckland for Fiære Skibredes Halsnø Closters Almue, oververende Halsnø Closters Forwalter Sr: Hendrich Miltzou, Closter Lensmanden Lars Øckland med eftterskrefne Lougrett, Olle Egeland Jens Dom/m/enes, Peder Aasbøe, Knud Miaanes Haldor Hougsgiare, Svend Wallen, Elluf HaafVersholm og Gunder Øckland, sambt Almue fleere som tinget søgte.

Monss: Miltzou satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerit,

Monss: Miltzou till spurte Almuen paa Tinget om dennem ej Vitterligt er, at indverende aar ligger øde eftterskrefne Halsnø Closters Jorder i dette skibrede, hvor af ingen skatter till deris May: betalles ej heller nogen Landskyld eller anden Rettighed till hannem ydes, saa som udj Møcklevold 2 pd: Sm: udj Østvig 1 Løb 9 Mrk: Sm: udj Apeland ½ Løb Sm: og udj østre Braattvet 1 Løb 1 pd: og 18 Mrk: Smør.

1713: 225

Almuen der till svarede, at det dennem nok som Vitterligt er, at sam/m/e Jordeparter Halsnø Closter til hørende indverende aar saa Vell som før ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som af dennem nogen skatter till deris May: betaller, ej heller ringeste Landskyld, Leeding eller anden Rettighed till Forvalteren ydes

Dette begierede Monss: Miltzou at maatte indfør is og hannem af Retten beskreven meddeelis,

Gam/m/el Megeland hafde ladet stefne Lars Braatvet for woldelig overfald paa hans Søn Olle Gamelsen udj et qvernehuus paa Huckaas, hvor hand har slaget og ilde medhandlet sam/m/e hans Søn, der fore at bøde eftter Lougen, hafde og ladet stefne till Vidne Inger Hukaas og Gurj Ols datter til holdende paa Lj, hvilcke begge vare tilstede,

Lars Braatvet møtte og negtede at have slaget Olle Gamelsen i nogen maade, men som den/n/e Olle Gamelsen wilde tage Nøgelen fra ha/nnem/ till qvernehuuset saa tog hand ha/nnem/ og leede ham af qvernehuuset, og ej i nogen maade slog ham, beraabte sig paa de indstefnte Vidner,

Gurj Ols datter Lj eftter giorte Eed vidnede at hun var til stede da de begge var i qvernehuuset, og den/n/e Olle Gamelsen kom till qvernen og vilde med Magt tage Nøgelen till qvernehuuset fra Lars Braatvet, men Lars tog ham og leede ham paa døren, men ej slog ham i nogen maade, Videre viste hun icke at vidne,

{Gurj Ols datter} Inger Houkaas eftter giorte Eed vidnede, at hun ike i nogen maade ved om den/n/e Sag at vidne uden dette, at drengen Olle Gamelsen kom till hende fra qverne huuset, og stod der i hans Næse en draabe blod, men ej saag ringeste skade paa ham i andre maader, ej heller ved af hvad aarsage blodet stod i hans Næse,

1713: 225b

Parterne blev der eftter med hin anden for retten forEenede at de skulle vere gode Venner, og ej meere tenke paa den/n/e Sag, hvor fore og Sagen her med ophæfves,

Sr: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Lars Braatvet for Resterende bøsse 7 rdr: med paastand at hand det bør betalle,

Lars Braatvet møtte og vedgik at hand er skyldig paa sin første bøsse 7 rdr: men som Sr: Peder Jens: lofvede at hielpe ham med noget till Huusenes brøstfeldighed hvilke hand icke har faaet, hvor fore hand bøsse 7 rdr: har indeholdet,

Torbiørn Larsen paa Peder Jensens Veigne till spurte Lars Braatvet om hand icke kom till en Vell bebygget gaar!! (gaard), og fik dog allige Vell en deel træer af Closters skog, Lars svarede at hand fik Vell nogle træer af Tvette skog till hielp, men det forslaar ike aarlig til gaardens Reparation, saa som ingen skog er till hans gaard,

Lensmanden Lars Økland og Niels Tvette forklarede at de var paa gaarden da Lars dend festede, og var gaarden da Ved tem/m/elig god hæfd, saa der paa ej kunde klages, sagde og at hand fik mange træer af Tvette skog till hielp till sam/m/e huuses forbedring endog icke saa meget giortis nødig

Lars Braatvet forment at eftterdj der ingen skoug er till gaarden, hand da bør noget meere at have

Torbiørn Larsen paa Peder Jensens Veigne paastod Dom till bøsse 7 rdr: med omkostning og der paa var Dom begierende,

afsagt,

Eftterdj at Lars Braatvet self tilstaar at vere skyldig paa sin første bøsse till Peder Jensen paa Hr: Assessor Hansens Veigne 7 rdr: og ej beviser at gaardens huuse vare saa fordervede, at stor Reparation behøvede, saa og tilstaar at have faaet noget af

1713: 226

Halsnø Closters skouge til hielp Huusene med at Reparere, saa tilfindes hand de paastefnte 7 rdr: bøsse tillige med 1 Mrk: 8 s: omkostning till Peder Jensen inden 15ten dage at betale, under excecution eftter Lougen,

Lars Wihofde blev befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

der eftter blev dagskattens ligning foretaget, og der till eftterskrefne Mend udnefnt saa som, Olle Egeland, Peder Aasbøe, Knud Miaanes, Haldor Hougskier, Svend Wallen Elluf

Haaversholm, Gunder Økland, Jens Domenes, Lars Ollsen og Lars Hansen Møklevold, Olle UlfEbne og Aanund Biørgen, hvilcke Mend alle aflagde deris Eed, at ville og skulle ligne den/n/e dagskatt efter en hvers Efne og Raad, saa Vit deris sambvittighed kunde tillsige, og saaledes fuldEndet,

Dend 15 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Graaf for Halsnøe Closters Almue af Føyens og Waags Skibreders Halsnøe Closters Almue, oververende Halsnøe Closters Forvalter Sr: Hendrich Miltzou, Closter Lensmanden Gunder Graaf med efterskrefne Lougrett, Peder Graaf Gunder ibd: Jørgen Hageberg, Halvor Dalle, Mogens Bielland Lars Hofland, Peder Eldøen, og Jacob Lille Nesse, sambt Almue fleere som tinget søgte, Monss: Miltzou satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: breve og Forordninger som for hen findes Specificerede

Publicerit Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hanssens Veigne hans udgifne bøsse seddel till Sallamon Larsen paa ½ Løb Sm: og ½ Hud i Halsnøe Closters Jord Waald paa Bøm/m/ellen dat: 8 Julij 1713:

Publicerit Sr: Jacob Jensens udgivne Reverses!! (Revers) till Knud Ifversen paa penge 28 rdr: som Resterer paa de af ha/nnem/ afkiøbte Huuse staaende i Bøm/m/elhafn dat: 12: Novembr: 1712:

1713: 226b

Dend opsatte Sag fra forige tige!! ting i mellem Morten Bryning og Knud Ifversen angaaende dend brøstfeldighed paa Lønings Huuse i Bøm/m/ellen som hand nest forleden aar fra fløttede, blef atter paa fordret, og møtte nu Morten Bryning og paastod Dom till Huusernes Reparation,

Knud Iversen blef paaraabt men ej møtte

Lensmanden Gunder Graaf hiemlede at hand tillige med de 2de Mend Knud og Helge Hage endnu advarede Knud Iversen till dette ting at møde,
afsagt

Efterdj Knud Iversen siste Rettesdag lod svare og Ved Huusmanden Lars Olsen lod sige loughlig at vere stefnt, og nu atter er warslet at møde, og som hand indted lader fremlegge till sin befrielse saa tilfindes hand, dend opteignede brøstfeldighed som er 15 rdr: 1 Mrk: 8 s: till Forwalteren Sr: Miltzou inden 15ten dage at betalle under excecution efter Lougen, som Vell siden drager dend fornødne anstalt till Huusernes opbyggelse som hand agter forsvarligt,

Torben Larsen paa Sl: Frimands arvingers Veigne hafde ladet stefne Knud Iversen for Resterende Rettighed og andet smaat som hans Sl: Moder Karen Sl: Iver Knudsens war skyldig, og paa skiftet efter hende blef udlagt og Knud Iversen sam/m/e udleg beholte, det at betale,

Knud Iversen blef paa raabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans Veigne,

Stefne Vidnerne Colben og Knud Hage Hage møtte icke, men Lensmanden Gunder Graaf hiemlede at hand tillige med dem loughlig haver stefnt Knud Iversen i den/n/e Sag, hvor fore Sagen till neste ting beroer

1713: 227

Monss: Jens Lem Hafde ladet stefne Niels Tvet for Resterende skoeskatt for 1711 12 s: Men Niels Tvet møtte icke ej heller nogen paa hans Veigne,

Lensmanden hiemlede at hand loughlig var Citerit hvor fore ham paa legges till neste ting at møde,

Monss: Miltzou tillspurte Almuen paa tinget om dennem ej Vitterligt er, at eftterskrefne Jorder Halsnø Closter till Hørende indverende aar ligger øde, og ingen bruges eller besides, saa ingen findes som der af Ringeste skatter, Landskyld, Leeding eller andre Rettigheder till deris May: betaller, saa som af Grindem 3 Løber Smør, KalleVaag 2 pd: Sm: Urang 2 pd: 6 Mrk: Sm: Steensbøe 2 pd: 12 Mrk: Sm: Lande 1 Løb 1 pd: 12 Mrk: Sm:

Rønholm 2 pd: 6 Mrk: Sm: Toftteland 1 pd: 12 Mrk: Sm: Hofland 1 pd: 16 ½ Mrk: Sm:

Almuen der till svarede at det dennem nok som Vitterligt er, at bemelte Jordeparter i disse 2de skibreder, Halsnø Closter tillhørende for indeverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes, som af dennem nogen skatter till deris May: betaller, ej heller Ringeste Landskyld, Leeding eller anden Rettighed til Forwalteren ydes,

Dette begierede Forwalteren at maatte indførís og ha/nnem/ beskrevet at meddeelis, som han/n/em ej kunde veigres,

Peder Spidsøen og Aanund Eie blef befallet at Reise till Loughtinget at aflegge sin Loughrettes Eed,

Der eftter blef de Mend udnefnte som tillige med dagskatten skulle ligne saa som Gunder og Peder Graaf Jørgen Hageberg, Halvor Dale, Mons Bielland

1713: 227b

Lars Hofland, Peder Eldøen, Jacob Lille Nesse, Knud Rønholm, Lars Eie, Aanund Eie, og Haaken Laadden, hvilke Mend alle aflagde deris Eed, Retferdelig at vill sette dagskatten paa en hver eftter deris Formue, og Middel, og det eftter deris samvittighed og blef saaledes dagskattens ligning fore tagen og fuld Endet,

Dend 18: Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Skaarpen for Opdals Skibredes Halsnø Closters Almue oververende Halsnø Closters Forvalter Sr: Hendrick Miltzou, Closter Lensmanden Tosten Skaarpen med eftterskrefne Loughrett, Olle og Bertel Nordhuglen, Anders Mit Waage, Iver Hetlelj, Willum Hukenes, Madtz Flornes, Anders Skaarpen og Aanund Melland, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Monss: Miltzou satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brevve og Forordninger som for hen findes Specificerede

Publicerit Hendrich Miltzous udstede bøxsel seddel till Brynild Rasmusen paa ½ Løb og ½ Hud i Halsnø Closters Jord Fugleberg, dat: 25 Martj 1713.

Forwalteren Sr: Miltzou!! (Miltzou) till spurte Almuen paa tinget om dennem ej Vitterligt er, at eftter skrefne 2de Jorder i dette skibrede Halsnø Closter till hørende {fin} indverende aar

ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som der af nogen skatter eller anden Rettigheder betalles, saa som af Mit Waage 1 Løb 1 pd: 12 Mrk: Sm: og øfre Waage 2 pd: 18 Mrk: Sm:

Almuen der till svarede at det nok er Vist at bemelte 2de Jorder Mit Waage og øfre Waage ligger øde i dette aar som før, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som af de/nem/ nogen Landskyld, Leeding, skatt eller Rettighed betaller,

Dette begierede Forvalteren at maatte indførís og hannem af Retten beskreven meddeelis, som han/nem/ ej kunde negtes,

1713: 228

Niels Sunde og Trald!! (Troid/Tarald?) Kongsvig blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

der eftter blef de Mend udnefnte som tillige med Dagskatten skall ligne, saa som Olle Johansen og Bertel Norhuglen, Aanund Mælland, Torben Løfald Madtz Flornes, Johanes Røsseland, Hening Lille Eckre, Samson Nedre Waage, Olle Tufte, Iver Hetlelien, Anders Mit Waage, og Mogens Store Ekre, sambt Willum Hukenes, hvilcke Mend en hver for sig aflagde deris Eed, at de sandferdelig og Rettelig skulle og ville ligne den/n/e dagskatt, eftter en hvers Efne og Formue, saa Vit de kunde vide med en god samvittighed, hvor eftter ligningen blef fore tagen og fuldenddet,

1713: 228b

Udi Denne Protocol som indeholder Toehundrede og firesindz tiuge, Nummererede Igiennemdragne, og forseiglede blade, haver Kongl: May:st Sorenskriver over Sundhorlehn og Halsnøe Closters Gods, Peder Heiberg eftter sin bestilling, æd, og Embedes pligt at indføre, alt hvis som udj hans allernaadigste anfortroede Sorenskriverie udj de Aaringer Anno 1711: 1712 og 1713 for retten fore falder, som loulig og forsvarlig eragtes kand, Og dend igien ved bemelte Aaringers udgang ind levere og een anden der imod under behørig forseigling at udtage, Bergen d: 24 Janvarij Anno 1711:

Året 1713, og den heile tingbok nr. 30, er hermed ferdig.